China Miéville

Türkçesi: Betül Çelik

yordam edebiyat

***China Miéville** (1972)*

Britanyalı fantastik edebiyat yazarı. Cambridge Üniversitesi'nde Sosyal Antropoloji öğrenimini tamamlayan Miéville, yüksek lisans ve doktora derecelerini London School of Economics'te Uluslararası İlişkiler alanında almıştır. Doktora tezi, *Between Equal Rights: A Marxist Theory of International Law* adıyla 2005'te kitaplaştı. Miéville, Warwick Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık dersleri vermektedir.

China Miéville, yarattığı fantastik edebiyatı "tuhaf kurgu" olarak tanımlıyor. Fantastik edebiyatı ticarileşmeden, tutucu klişelerden kurtarmayı amaçlayan Miéville'in politik duruşunu, fantastik romanlarından takip etmek mümkündür. Marksist tutumu romanlarında olduğu kadar, edebiyatla ilgili kuramsal duruşunda da belirgindir. Yordam Kitap'ın yayınladığı ve yayınlayacağı romanları şunlardır: *Kral Fare* (*King Rat*, 1998; Türkçesi 2010), *Perdido Sokağı İstasyonu* (*Perdido Street Station*, 2000; Türkçesi 2011), *Yara* (*The Scar*, 2002; Türkçesi 2013), *Demir Konsey* (*Iron Council*, 2004; Türkçesi 2015), *Un Lun Dun* (*Un Lun Dun,* 2007; Türkçesi 2012), *Şehir ve Şehir* (*The City & The City*, 2009; Türkçesi 2012), *Kraken* (*Kraken,* 2010; Türkçesi 2013); *Elçilik Şehri* (Embassytown, 2011; Türkçesi 2016).

İlk romanı *Kral Fare* ile hem Uluslararası Korku Cemiyeti hem de Bram Stoker ödüllerine aday gösterilen China Miéville, çok sayıda ödül kazanmıştır. *Perdido Sokağı İstasyonu* ile 2001 yılında kazandığı Arthur C. Clarke ve Britanya Fantezi ödülleri, *Yara* ile 2003'te kazandığı Britanya Fantezi Ödülü, *Demir Konsey* ile 2005'te kazandığı Arthur C. Clarke Ödülü, *Şehir & Şehir* ile 2010'da kazandığı Arthur C. Clarke Ödülü ve *Elçilik Kenti* ile 2012 yılında kazandığı Locus Ödülü bunlardan bazılarıdır.

Eserin orijinal adı:
Embassytown
(2011, Londra: Macmillan)

Yordam Kitap'ta
China Miéville Eserleri

Kral Fare

✲

Perdido Sokağı İstasyonu

✲

Yara

✲

Demir Konsey

✲

Un Lun Dun

✲

Şehir ve Şehir

✲

Kraken

CHINA MIÉVILLE

ELÇİLİK KENTİ

ROMAN

TÜRKÇESİ
BETÜL ÇELİK

yordam
edebiyat

Yordam Edebiyat: 6 • **Elçilik Kenti** • China Miéville • ISBN 978-605-172-149-1
İngilizceden Çeviren: Betül Çelik • *Kitap Editörü:* Eda Sezgin
Düzeltme: Filiz Çomuk-Nuray Önoğlu • *Kapak ve İç Tasarım:* Savaş Çekiç
Sayfa Düzeni: Gönül Göner • *Birinci Basım:* Eylül 2016
© China Miéville, 2011; © Yordam Kitap, 2011
(Telif hakları Anatolialit aracılığıyla alınmıştır)

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)
Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat:3 34110 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0212 528 19 10 • **Faks:** 0212 528 19 09
W: www. yordamkitap.com • **E:** info@yordamkitap. com
www.facebook.com/YordamEdebiyat • www.twitter.com/YordamEdebiyat

---

Baskı: **Yazın Basın Yayın Matbaacılık Turizm Tic.Ltd.Şti.** (Sertifika No: 12028)
İ.O.S.B. Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No:38-40-42-44
Başakşehir - İstanbul
Tel: 0212 5650122

ELÇİLİK KENTİ

ROMAN

Jesse'ye

Mark Bould, Mic Cheetham, Julie Crisp, Andrea Gibbons, Chloe Healy, Deanna Hoak, Simon Kavanagh, Peter Lavery, Amy Lines, Farah Mendlesohn, David Moench, Tom Penn, Max Schaefer, Chris Schluep, Jesse Soodalter, Karen Traviss ve Jeremy Trevathan'a, Macmillan ve Del Rey'deki herkese minnettarım.

"Söz (kendisinden başka) *bir şey* anlatmalıdır."

Walter Benjamin,
"On Language as Such and on the Language of Man"
(Kendi Başına Dil ve İnsan Dili Üzerine)

ELÇİLİĞİN ÇOCUKLARI geminin iniş yaptığını gördü. Öğretmenleri ile grup anneleri ve babaları günlerce onlara, bu geminin resmini yaptırmıştı. Odanın bir duvarı çocukların resimlerine ayrılmıştı. Yüzyıllardır bir boşluk gemisinin burada çizdikleri gibi ateşlendiği görülmemişti, fakat onları böylesi çizgilerle tasvir etmek bir gelenekti. Küçükken ben de benzer gemi resimleri yapardım.

Resimlere baktım, yanımdaki adam da resme doğru eğildi. "Bak," dedim. "Görüyor musun? Bu sensin." Geminin penceresinde bir yüz vardı. Adam gülümsedi. Resimdeki figürü taklit ederek, bir dümeni eliyle kavrar gibi yaptı.

"Bizi mazur görmelisin," dedim, başımla duvardaki resimleri işaret ederek. "Biraz dar kafalıyız."

"Hayır, hayır," dedi pilot. Ondan yaşlıydım; özenle giyinmiştim ve ona argo bir dille hikâyeler anlatıyordum. Onu şaşırtmamdan hoşlanıyordu. "Her neyse," dedi, "bu hiç de… Yine de hayret verici. Buraya gelmek. Sınıra. Bundan sonra ne olacağını Tanrı bilir." Varış Balosu'na baktı.

BAŞKA PARTİLER DE vardı: mevsimsel partiler, tanıtım partileri, mezuniyetler ve yılbaşı partileri, ekim ayındaki üç Noel. Fakat Varış Balosu her zaman en önemlisiydi. Kestirilemeyen alizeler yüzünden düzensiz ve nadiren gerçekleşirdi. En son düzenlenişinden bu yana yıllar geçmişti.

Diplomasi Salonu kalabalıktı. Güvenlik görevlileri, öğretmenler ve doktorlar, yerli sanatçılar elçilik kadrosuyla bir aradaydı. Yabancı münzevi topluluklardan delegeler, münzevi çiftçiler vardı. Dışarıdan yeni gelenlerin sayısı çok azdı; kıyafetleri çok geçmeden yerli halk tarafından taklit edilecekti. Mürettebat

ya ertesi gün ya da bir gün sonra ayrılacaktı; Varış Baloları sanki aynı anda hem varışı hem de bir ayrılışı kutluyormuşçasına, hep bir ziyaretin sonunda yapılırdı.

Bir yaylı sazlar yedilisi çalıyordu. Üyelerinden birisi arkadaşım Gharda idi; beni gördü ve bakışlarıyla, yarısına dek çaldığı bu kulak tırmalayıcı dans müziği için özür diledi. Genç erkekler ve kadınlar dans ediyordu. Patronları ve kendilerinden daha büyükler için hepsi birer utanç kaynağıydı; gerçi onlar da zaman zaman genç meslektaşlarını eğlendirecek şekilde salınıyor ya da komik olmak için parmak uçlarında dönüyorlardı.

Çocukların geçici sergisinin yanında Diplomasi Salonu'nun sürekli asılı duran eserleri vardı: yağlıboyalar ve guajlar; personelin, Elçilerin ve ataşelerin, hatta Ev Sahiplerinin tridleri ve flatları. Bunlar şehrin tarihçesini anlatıyordu. Sarmaşıklar duvardaki kaplamanın yukarısındaki Art Deco tarzı kornişlere kadar uzanıyor ve oradan çalıdan yapılma güneşliklere doğru yayılıyordu. Ahşap onları taşıyacak şekilde tasarlanmıştı. Başparmak büyüklüğündeki görüntü avcısı gece kameraları, sarmaşıkların yapraklarını engelliyordu.

Yıllar önce arkadaş olduğum bir güvenlik görevlisi protez eliyle kısa bir selam verdi. Metrelerce yukarıda ve genişlikte, şehre ve Zambakyatağı Tepesi'ne yukarıdan bakan bir pencereden hayal meyal görünüyordu. Yamacın arkasında kargo yüklü gemi vardı. Kilometreler boyunca devam eden çatıların ötesinde, kilisenin döner işaret ışıklarını geçince güç istasyonları bulunuyordu. İniş onlar için sıkıntılı olmuştu; günler sonra bile hâlâ gergin hissediyorlardı. Ayaklarını yere vurduklarını görebiliyordum.

"O sensin," dedim, onları dümenciye göstererek. "Bu senin hatan." Dümenci güldü ama yalnızca göz ucuyla bakıyordu. Neredeyse her şey dikkatini dağıtıyordu. Bu, onun ilk inişiydi.

Bir teğmeni önceki partiden hatırlar gibi oldum. Yıllar önceki son gelişinde, elçilikte ılık bir sonbahar yaşanıyordu. Yüksek

zeminli bahçelerin yaprakları arasında benimle yürümüş, ne sonbaharın ne de bilebileceği herhangi mevsimin yaşanmadığı bu şehre bakakalmıştı.

Tepsilerce uyarıcı reçineden çıkan dumanların içinden geçip herkesle vedalaştım. Görevlerini tamamlamış birkaç yabancıyla beraber, çıkış hakkı talepleri kabul edilen az sayıda yerli de şehirden ayrılıyordu.

"Sevgilim, içinden ağlamak mı geliyor?" dedi Kayliegh. İçimden ağlamak gelmiyordu. "Yarın görüşürüz, belki ertesi gün de. Ve sen de…" Fakat o, görüşmenin çok zor olacağını, bu yüzden de biteceğini biliyordu. Gözleri azıcık da olsa yaşarana ve gülerek bana "Neden gittiğimi herkesten çok senin biliyor olman gerek," diyene kadar sarıldık. Ben de "Biliyorum, seni ödlek, çok kıskanıyorum!" diyordum.

Onun *Sen seçtin* diye düşündüğünü görebiliyordum ve bu doğruydu. Altı ay öncesine kadar gidecektim, ta ki en son şim* kimin, neyin gelmekte olduğunun şok edici haberiyle inene kadar. O zaman bile kendi kendime planıma sadık kalacağımı, bir sonraki destek geldiğinde buradan ayrılacağımı söylüyordum. Fakat sonunda filikanın, gökyüzünden uğultular içinde geçip gidişi benim için pek şaşırtıcı olmadı ve kalacağımın farkına vardım. Kocam Scile, daha ben kalkışmadan bunu yapacağımdan şüphelenmiş olmalıydı.

"Ne zaman burada olurlar?" diye sordu pilot. Ev Sahiplerini kastediyordu.

"Yakında," dedim, hiçbir fikrim olmadan. Görmek istediğim Ev Sahipleri değildi.

Elçiler şehre vardılar. İnsanlar onlara yaklaştı fakat bir engelle karşılaşmadılar. Etraflarında hep biraz boşluk, saygıdan kaynaklı bir mesafe olurdu. Dışarıda yağmur pencerelere vuruyordu. Alışılageldik hiçbir kaynaktan, hiçbir arkadaşımdan,

* Şim: miab *(İng.)*; "Şişe içinde mesaj" (message in a bottle) anlamına gelen bir akronim –*Ed.*

kapıların ardında neler olup bittiğine dair bilgi alamamıştım. Yalnızca üst düzey bürokratlar ve danışmanları bizim en önemli ve tartışmalı yeni gelenlerimizle görüşmüştü ve bu yeni gelenler arasında ben yer almıyordum.

İnsanlar girişe bakıp duruyorlardı. Pilota gülümsedim. Başka Elçiler de içeri girmekteydi. Onlara da gülümsedim, ta ki onlar beni farkedene kadar.

Çok geçmeden şehirdeki Ev Sahipleri ve yeni gelenlerin sonuncuları gelecekti. Kaptan ve gemi mürettebatının kalanı, ataşeler, konsoloslar ve araştırmacılar, belki birkaç yeni göçmen ve hepsinin nihayetinde imkânsız yeni Elçi.

BAŞLANGIÇ

DALGIÇ

0.1

BİZ KÜÇÜKKEN Elçilik Kenti'nde bozuk paralarla ve bir atölyeden artakalan hilal şeklinde kesilmiş bozuk para büyüklüğündeki kâğıtlarla oynadığımız bir oyun vardı. Bu oyunu hep aynı yerde, reklam panolarının sarmaşıkların altında renk değiştirdiği, dik yokuşlu bir gecekondu mahallesinin arka sokağında, pazar alanının ilerisindeki bir evin yakınında oynardık. Oynadığımız paralarla adlandırdığımız bir duvarın kenarında, bu eski ekranların puslu ışığı altında oynardık. Ağır, iki metelik değerinde bir tanesini çevirip, o döndükçe *dön, eğil, domuz burnu, güneş ışığı* diyerek tezahürat yaptığımı hatırlıyorum; ta ki o yalpalayıp düşene kadar. Paranının yüzüyle, durduğu anda söylemekte olduğum kelime, kazananı ya da kaybedeni belirleyecekti.

Yağmurlu geçen baharda ve yazın kendimi elimde iki demir parayla, başka kız ve oğlanlarla yorumlar üzerinden açık açık tartışırken hatırlıyorum. Bu ev ve evdekiler hakkında bizi rahatsız hissettirebilecek hikâyeler duysak da asla başka bir yerde oynamazdık.

Bütün çocuklar gibi biz de dikkatlice, acil olarak ve bize mahsus bir biçimde şehrimizin haritasını çıkarmıştık. Pazarda ilgimizi tezgâhlardan daha çok, bir duvardaki kayıp tuğlalar nedeniyle oluşmuş, ulaşmayı hiçbir zaman başaramadığımız yükseklikteki bir boşluk çekerdi. Şehrin sınırını işaret eden, kırılmış ve sonra (henüz bilemediğim bir nedenden dolayı) tekrar harçla yeniden bir araya getirilmiş koca kaya ile mazgallı siperleri ve armatürü bana pek güven vermeyen kütüphaneden

hoşlanmazdım. Ama üzerinde topaçların ve havada asılı oyuncakların metreler boyunca gezindiği avlusunun pürüzsüz kabuğu nedeniyle koleji hepimiz seviyorduk.

Biz fıkır fıkır bir gruptuk ve yolda giderken polisler bizi sık sık durdururdu ama biz yalnızca "Sorun yok efendim, biz sadece…" deyip yürümeye devam ederdik. Yokuşlu ve kalabalık caddelerden hızla aşağı iner, alçak çatıların üzerinden giderken aramızda ya da yanımızdan koşan hayvanlar eşliğinde Elçilik Kenti'nin evsiz otomalarını geride bırakır, ara ara ağaçlara ve asmalara tırmanmak için duraklayarak, sonunda hep o boşluğa gelirdik.

Şehrin bu ucunda, evlerimizin bulunduğu ara sokakların açıları ve açıldıkları meydanlar ilk olarak Ev Sahiplerinin binalarının neden olduğu tuhaf bir geometriyle kesintiye uğrardı; sonra giderek daha fazla ve derken bizim evlerimizin yerleri tamamen değişmiş olurdu. Tabii ki caddelerin görüntülerini değiştirdiği ve tuğla, çimento veya plazma duvarların yerini daha canlı başka malzemelerin aldığı Ev Sahipleri şehrine girmeye çalışırdık. Bu girişimlerimde samimi, fakat başaramayacağımı bildiğim için de rahattım.

Rekabet ederdik; sınırlarımızı çizip birbirimizi gidebileceğimiz en uzak noktaya gitmek için cesaretlendirirdik. "Kurtlar bizi kovalıyor, koşmamız gerek," ya da "Kim daha ileri giderse o vezir olacak," derdik. Bizim grupta en güneye gidebilmiş üçüncü kişiydim. Her zamanki noktamızda, gıcırdayan kas ipleriyle bir kazığa bağlanmış egzotik renklere sahip bir Ev Sahibi yuvası vardı. Buradaki Ev Sahipleri gösteriş olsun diye bizim hasır çitlerin kılığına girmişti. Arkadaşlarım dört yol ağzından bana ıslık çalarlarken ben ona tırmanırdım.

Çocukluk resimlerimi görseniz hiç şaşırmazdınız: Yüzüm tıpkı şimdiki yüzümdü, yalnız henüz oturmamış hâli. Aynı şüpheli sırıtış ya da tebessüm, bazen beni sonradan güldüren o zorlanır ifade ve sonra aynı şimdiki gibi ince uzun ve yerinde

duramayan hâlim. Nefesimi tutar ve havaların birbirine karıştığı yerden ciğerlerime doldurduğum nefesle –pek zor sayılmayacak ama belli ki sarp bir sınırı, bir gaz geçidini, nanotekno parçacıklı makinelerle şekillendirilmiş ve atmosferin estetiğini tamamlayan meltemleri geride bırakarak– *Avice* yazmak üzere beyaz ağaca ilerlerdim. Bir keresinde gösteriş hevesiyle yuvanın, çıtaları örerek birbirine bağlayan etten çengeline hafifçe vurdum. Su kabağı kadar gergin bir hissiyatı vardı. Sonra nefes nefese arkadaşlarıma geri koştum.

"Ona dokundun." Bunu hayranlıkla söylüyorlardı. Elime bakakaldım. Kuzeye, aiolinin* estiği yere doğru yola koyulup başarılarımızı kıyaslayacaktık.

MADENÎ PARALARLA yakınında oynadığımız evde, sessiz, iyi giyimli bir adam yaşıyordu. Adam o yörede bir tedirginlik kaynağıydı. Bazen orada toplandığımız zamanlarda dışarı çıkardı. Dikkatle bize bakar ve dönüp uzaklaşmadan önce selamlama ya da kınama anlamına gelebilecek bir ifadeyle dudaklarını bükerdi.

Onun ne olduğunu anladığımızı düşünüyorduk. Tabii ki yanılıyorduk, fakat o yerden öğrenebileceğimiz her şeyi öğrenmiştik ve onun işe yaramaz biri olduğunu ve pek iç açıcı görünmediğini düşünürdük. Ortaya çıktığında arkasından onu işaret ederek, "hey" derdim arkadaşlarıma birçok defa, "hey". Kendimizi cesur hissettiğimiz zamanlarda o, çalılardan oluşan çitler boyunca, ara sokaklarda, nehre, pazara ya da arşiv harabeleri veya Elçilik yönünde yürürken onu takip ederdik. Sanırım iki kez içimizden birisi ona bağırarak sövdü. Yoldan geçenler bizi hemen susturdu.

"Biraz saygılı olun," dedi bir altistiridye yetiştiricisi sert bir şekilde. İçinde kabuklu deniz ürünlerinin olduğu sepetini yere koydu ve bağırmış olan Yohn'a sert bir şamar attı. Arkadan yaş-

* Aioli: Yunan mitolojisinde rüzgâr tanrısı olarak bilinen Aeolus'tan –Türkçede Aiolis– türetilmiş, hava akımını tarif eden bir sözcük. *–Ed.*

lı adamı seyretti. İfade edecek sözleri bulamasam da, bir anda, onun bütün kızgınlığının bize yönelik olmadığının, yüzündeki hoşnutsuzluğun kısmen de olsa adamı onaylamamaktan ileri geldiğinin farkına vardığımı hatırlıyorum.

Bunu o akşamın grup babası Berdan Baba'ya anlattığımda, "Onun orada yaşamasından rahatsızlar" dedi. Bu hikâyeyi ona birçok defa anlattım, dikkatlice ve şaşkın bir şekilde takip ettiğimiz adamı tarif ettim ve babaya onun hakkında sorular sordum. Ona komşuların neden ondan rahatsız olduklarını sordum; baba biraz sıkılarak gülümsedi ve bana iyi geceler öpücüğü verdi. Penceremden dışarıya bakıp durdum ve uyumadım. Yıldızları ve ayları, Enkaz'ın parıltısını seyrettim.

DOĞUM GÜNÜMDEN bir gün sonra oldukları için bunun akabindeki olayların tarihini tam olarak biliyorum. O an içinde olduğum melankolik hâl şimdi komik geliyor. Akşama doğruydu. Eylülün üçüncü on altısı, bir domingünüydü. Yalnız başıma oturmuş, yaşımı düşünüyor (tuhaf küçük Buda!), para duvarının orda doğum günü paramı çeviriyordum. Bir kapının açıldığını duydum fakat başımı kaldırıp bakmadım. Yani ben oynarken evdeki adamın önüme kadar gelip durması saniyeler sürmüş olabilir. Fark ettiğim zaman başımı kaldırıp ona baktım, şaşkın ve dehşet içinde.

"Kızım" dedi. Başıyla işaret etti. "Lütfen benimle gel." Koşup kaçmak aklımdan geçti mi, hatırlamıyorum. Görünüşe göre, itaat etmekten başka ne yapabilirdim?

Evi hayret vericiydi. Koyu renkli eşyalarla bezenmiş, mobilyalar, ekranlar ve heykelciklerle tıkış tıkış olmuş uzun bir oda vardı. Otomalar görev başında, her şey hareket hâlindeydi. Bizim yuvamızın da duvarlarında sarmaşıklar vardı fakat buradaki, basılmış bir resim kadar mükemmel görünen, boru ve spiral biçimindeki, parlak siyah yapraklı tendonlarla hiç alakaları yoktu. Duvarlar resimlerle ve biz girerken hareketleri değişen

plazmalarla kaplıydı. Antika çerçeveli ekranlarda bilgiler akıyordu. El boyundaki hayaletler, sedefli bir oyun masasına benzer bir trid üzerindeki saksı bitkilerinin arasında dolaşıyordu.

"Arkadaşın." Adam kanepesini işaret etti. Üzerinde Yohn yatıyordu.

Ona seslendim. Çizmeleri üzerinde, ayaklarını döşemenin üzerine uzatmıştı, gözleri kapalıydı. Kıpkırmızıydı ve hırıltılar çıkarıyordu.

Adama baktım, Yohn'a her ne yaptıysa, bir şey yapmış olmalıydı, bana da aynısını yapacak diye korkuyordum. Gözlerime bakmadı, bunun yerine bir şişeyle meşguldü. "Onu bana getirdiler," dedi. Etrafına baktı; sanki benimle konuşmanın bir yolunu arıyordu. "Zabıtaları çağırdım."

Beni güçlükle nefes alan arkadaşımın yanında bir tabureye oturttu ve bana bir kadeh likör uzattı. O likörden kendisi de içip, ağzını açıp bir oh çekerek içtiğini bana gösterene kadar kadehe şüpheyle baktım. Sonra onu elime verdi. Boynuna baktım, fakat bir bağlantı bulamadım.

Bana verdiği şeyi yudumladım. "Zabıtalar geliyor," dedi. "Senin oynadığını duydum. Düşündüm ki yanında bir arkadaşı olması ona iyi gelebilir. Onun elini tutabilirsin." Kadehi bıraktım ve dediğini yaptım. "Ona burada olduğunu söyleyebilirsin, ona iyileşeceğini söyle."

"Yohn, benim, Avice." Bir sessizlikten sonra Yohn'un omzuna hafifçe dokundum. "Buradayım. İyileşeceksin, Yohn." Gerçekten endişeliydim. Daha başka talimatlar var mı diye başımı kaldırıp baktım; adam kafasını salladı ve güldü.

"O hâlde yalnızca elini tut" dedi.

"Ne oldu, efendim?" dedim.

"Onu buldular. Fazla uzaklaşmıştı."

Zavallı Yohn çok hasta görünüyordu. Onun ne yaptığını biliyordum.

Yohn grubumuzda güneye doğru en ileri giden ikinci kişiydi. En iyimiz olan Simmon ile rekabet edemezdi, fakat Yohn kazıklı çitte adını benimkinden birkaç çıta öteye yazabilmişti. Birkaç hafta boyunca nefesimi daha uzun süre tutmaya çabalamıştım ve benim koyduğum işaretler onunkilere daha fazla yaklaşmıştı. O hâlde gizlice çalışıyor olmalıydı. Aiolinin rüzgârından çok daha uzağa koşmuş olmalıydı. Onun nefessiz kaldığını, ağzını açıp bölgeler arası havayı içine çekerken keskin bir acı duyduğunu, geri dönmeye çalıştığını fakat zehirlerden ve temiz oksijen yokluğundan sendelediğini hayal edebiliyordum. Kendini kaybedip düşmüş ve o berbat karışımı dakikalarca solumuş olabilirdi.

"Onu bana getirdiler," dedi adam tekrar. Hafifçe haykırdım, çünkü birden, dev bir kauçuk ağacının ardında yarı gizlenmiş bir şeyin hareket ettiğini fark etmiştim. Onu nasıl görmemiş olduğumu bilmiyordum.

O bir Ev Sahibiydi. Halının ortasına geldi. Nezaket gereği ve çocukça bir korkuyla hemen ayağa kalktım. Ev Sahibi tüm ihtişamıyla ve iç içe geçmiş uzuvlarını oynatarak öne doğru adım attı. Sanırım çatallanmış deri yığınından oluşan donuk gözleri bana dikkatle baktı. Bir uzvunu açtı ve yeniden kapadı. Bana uzandığını düşündüm.

"Çocuğun alındığını görmek için bekliyor," dedi adam. "O iyileşirse Ev Sahibi'mizin burada olmasından dolayı olacaktır. Teşekkür ederim demelisin."

Öyle yaptım ve adam gülümsedi. Yanıma çömeldi, elini omzuma koydu. Birlikte garip bir şekilde hareket eden varlığa baktık. "Küçük yumurta," dedi şefkatle. "Seni duyamayacağını biliyor musun? Ya da… Seni yalnızca gürültü olarak duyduğunu? Fakat sen iyi bir kızsın, kibarsın." Bana şöminenin üzerindeki çanaktan olgunlaşmış ama pek tatlanmamış meyveler uzattı. Yohn'a hafifçe mırıldandım, sadece bana böyle yapmam söylendiği için değil. Korkuyordum da. Zavallı arkadaşımın derisi

bir tuhaftı ve hareketleri tedirgin ediciydi. Ev Sahibi ayaklarının üzerinde eğilip kalktı. Ayaklarında köpek büyüklüğünde bir şey, yoldaşı kıpırdandı. Adam, Ev Sahibi'nin yüzü olması gereken şeye doğru baktı. Adam gözlerini ona dikip bakarak, pişmanmış gibi görünebilirdi ya da bunu daha sonradan öğrendiğim şeylerden dolayı söylüyor olabilirim.

Ev Sahibi konuştu.

Tabii onun benzerlerini defalarca görmüştüm. Bazıları bizim oynama cüreti gösterdiğimiz açıklıkta yaşıyordu. Bazen onlar, görevleri her neyse onu yapmak için bir yengeç kararlılığında yürürken veya koşarken kendimizi onlarla yüz yüze bulurduk; onları sanki düşecekmiş gibi gösteren bir yürüyüş biçimleri vardı ama düşmezlerdi. Onları yuvalarının etten duvarlarıyla veya bizim onların ev hayvanları olarak gördüğümüz o fısıldayan yoldaşları olan hayvansı şeylerle meşgul olurken görürdük. Onlar ortaya çıkınca derhâl sus pus olur ve onlardan uzaklaşırdık. Grup anne babalarımızın onlara gösterdiği özenli saygıyı aynen sergilerdik. Yetişkinlerden öğrendiğimize benzer bir rahatsızlık duyardık ve bu, Ev Sahiplerini yaparken görebileceğimiz garip hareketlere duyacağımız her türlü merakı bastırıyordu.

Neredeyse bizim sesimiz gibi, belirgin ses tonlarıyla birbirleriyle konuşmalarını işitirdik. Hayatlarımızın ileri dönemlerinde birkaçımız söylediklerinden bazılarını anlayabilirdi ama henüz erkendi ve bunu yapacak olan da asla ben değildim.

Ev Sahiplerinden birine hiç bu kadar yakın olmamıştım. Yohn için duyduğum korku, bu şeye yakın olmaktan dolayı hissedeceğim her türlü duygudan beni alıkoymuştu. Fakat gözümü ondan ayırmadım, böylece beni şaşırtamazdı. Daha yakınımda sallanmaya başladığı zaman hemen kendimi geri çektim ve arkadaşıma fısıldamayı kestim.

Gördüğüm tek egzoterreler bunlar değildi. Elçilik Kenti'nin egzot sakinleri de vardı: birkaç Kedis, bir avuç Shur'asi ve diğer-

leri. Fakat onlarla da aramızda kuşkusuz bir yabancılık olmasına rağmen Ev Sahiplerine hissettiğimiz o soyutlanma duygusu, o katışıksız uzaklık yoktu. Bizimle şakalaşan bir Shur'asi esnaf bile vardı; lehçesi biraz tuhaftı ama esprisi gayet anlaşılırdı.

Daha sonra bu göçmenlerin farklı boyutlarda olup, yalnızca kavramsal modelleri paylaştığımız türlerden gelmekte olduklarını anladım. Ev Sahipleri, şehirlerinde Elçilik Kenti'ni inşa etmemize nazikçe izin veren yerliler, sakin ve anlaşılmaz varlıklardı. Sanki ilginç, acayip tozlarmışız gibi bizi zaman zaman izleyen, biyodonanımımızı sağlayan ve yalnızca Elçilerin konuştuğu ikincil tanrılar gibi güçler. Onlara nezaket borçlu olduğumuz bize sık sık hatırlatılırdı. Caddede onların yanından geçerken beklenen saygıyı gösterir, sonra kıkırdayarak koşardık. Ancak arkadaşlarım yanımda yoksa, korkumu bu türden saçmalıklarla maskeleyemezdim.

"Çocuk düzelecek mi, diye soruyor," dedi adam. Ağzını ovuşturdu. "Daha açık soracak olursam: *Tekrar koşacak mı ya da sakinleşecek mi?* Yardımcı olmak istiyor. Yardımcı *oldu*. Muhtemelen kaba biri olduğumu düşünüyor." İç geçirdi. "Ya da akıl hastası olduğumu. Çünkü ona yanıt vermiyorum. Tükendiğimi görebiliyor. Arkadaşın ölmezse, o onu buraya getirdiği içindir."

"Onu Ev Sahipleri buldu." Adamın bana kibar davranmaya çalıştığını görebiliyordum. Bu konuda acemi görünüyordu. "Onlar buraya gelebilirler ama bizim buradan ayrılamayacağımızı biliyorlar. Neye ihtiyaç duyduğumuzu aşağı yukarı biliyorlar." Ev Sahibi'nin hayvanını işaret etti. "Motorlarıyla Yohn'a oksijen verdiler. Yohn iyileşebilir. Polisler yakında gelecek. Senin adın Avice. Nerede yaşıyorsun, Avice?" Ona söyledim. "Benim ismimi biliyor musun?"

Tabii ki duymuştum. Bunu ona söylemenin kurallara uygunluğundan emin değildim. "Bren," dedim.

"Bren. Bu doğru değil. Bunu anlıyor musun? Benim adımı söyleyemezsin. Onu heceleyebilirsin ama onu söyleyemezsin.

Ama ben de benim adımı söyleyemem. *Bren* hepimizin olabileceği kadar iyidir. *O…*" Usulca başını sallayan Ev Sahibi'ne baktı. "Şimdi, o benim ismimi söyleyebilir. Fakat bu iyi olmaz: O ve ben artık konuşamayız."

"Onu neden size getirdiler, efendim?" Onun evi Yohn'un düştüğü açıklığa yakındı ama tam da dibinde sayılmazdı.

"Beni biliyorlar. Arkadaşını bana getirdiler çünkü bir şekilde *durumu hafifletmek* için beni biliyorlar desem de, onlar beni aynı zamanda tanıyorlar. Benimle konuşuyorlar ve onlara yanıt vereceğimi umuyor olmalılar. Vereceğim. Ben… Ben…Onlar için çok kafa karıştırıcı olmalıyım." Gülümsedi. "Bütün bunlar aptallık, biliyorum. İnan bana bunu biliyorum. Benim ne olduğumu biliyor musun, Avice?"

Başımı salladım. Şimdi, şüphesiz, onun ne olduğu hakkında hiçbir fikrim olmamış olduğunu biliyorum ve bunu o da biliyor muydu, emin değilim.

Zabıtalar sonunda bir sağlık ekibiyle geldiler ve Bren'in odası doğaçlama bir ameliyathaneye dönüştü. Yohn'a boru takıldı, ilaç verildi, monitöre bağlandı. Bren beni nazikçe uzmanların yolundan çekti. Biz bir yanda durduk; ben, Bren ve Ev Sahibi ve Ev Sahibi'nin, tüysü diliyle ayaklarımı yalayan hayvanı. Bir zabıta eğilerek Ev Sahibini selamladı, o da karşılığında yüzünü oynattı.

"Arkadaşına yardımcı olduğun için teşekkürler, Avice. Belki de o iyileşecek ve ben de seni çok yakında göreceğim, bundan eminim. *'Dön, eğil, domuzcuk, güneş ışığı*'?" Bren gülümsedi.

Sonunda bir zabıta beni dışarı çıkartırken, Bren Ev Sahibi ile duruyordu. Ev Sahibi ona bir koluyla arkadaşça sarılmıştı. Bren geri çekilmedi. Kibar bir sessizlik içinde durdular; ikisi de bana bakıyordu.

YUVADA çok üzerime geldiler. Memurlar tarafından, yanlış bir şey yapmadığıma dair ikna edilmeye çalışılsalar da yuva anne-

leri ve babaları burnumu nasıl bir işin içine soktuğum konusunda biraz şüpheci görünüyorlardı. Fakat iyi davrandılar, çünkü bizi seviyorlardı. Şokta olduğumu görebiliyorlardı. Yohn'un sarsılan bedenini nasıl unutabilirdim? Dahası Ev Sahibi'ne bu kadar yakın olduğumu, onun sesinin tınısını nasıl unutabilirdim? Hiç şüphesiz, olup bitenler, onun bana karşı dikkati aklımdan çıkmıyordu.

"Yani birisi bugün Personelle içmiş, öyle mi?" diye takıldı grup babam beni yatağa yatırırken. Bu benim en sevdiğim, Shemmi Baba'ydı.

Sonradan dışarıda bir aile olmanın bütün çeşitlerine hafif bir ilgi duydum. Benim ya da diğer Elçilik Kenti çocuklarının çoğunun, ara ara kan bağı olan anne babaları tarafından ziyaret edilen grup kardeşlerimize karşı özel bir kıskançlık duyduğumuzu hatırlamıyorum: Böyle bir uygulamamız yoktu. Hiç araştırmadım ama daha sonraki yaşamımda bizim nöbet ve yuva sistemimizin Elçilik Kenti kurucularının sosyal uygulamalarının bir devamı mı (Bremen uzunca bir süre yönetime çeşitli gelenekleri dâhil etme konusunda rahat davranmıştı), yoksa bir müddet sonra aceleyle mi oluşturulmuş olduğunu merak ederdim. Belki de Elçilerimizin geleneksel eğitime duydukları belli belirsiz sosyo-evrimci bir sempatiyle.

Önemi yok. Zaman zaman yuvalar hakkında korkunç hikâyeler duyardınız, evet, fakat öte yandan Dışarıda kendilerini doğuranlar tarafından yetiştirilen insanlar hakkında kötü hikâyeler de duydum. Elçilik Kenti'nde hepimizin en sevdiklerimiz, daha çok korktuklarımız, görevli oldukları haftalarda keyif duyduklarımız ve duymadıklarımız, rahatlamak için gittiklerimiz, tavsiye için gittiklerimiz, hırsızlık yaptıklarımız, vesaire vardı. Fakat nöbetçi annelerimiz ve babalarımız iyi insanlardı. İçlerinde en sevdiğim Shemmi'ydi.

"İnsanlar neden Bay Bren'in orada yaşamasından hoşlanmıyor?"

"Bay Bren değil, sevgilim, sadece Bren. Onlar, onlardan bazıları, onun şehirde o şekilde yaşamasını doğru bulmuyor."

"Sen ne düşünüyorsun?"

Duraksadı. "Sanırım haklılar. Sanırım bu… Yakışıksız. Yarımlar için yerler var." Bu sözü ilk kez duymuştum Berdan Baba'dan. "Onlar için sığınma yerleri var, yani… Görmek tatsız, Avvy. O komik biri. Huysuz yaşlı herif. Zavallı adam. Fakat görmek pek hoş değil. Öyle bir yara."

Mide bulandırıcı, dedi bazı arkadaşlarım daha sonra. Bu yaklaşımı tutucu olan nöbetçi anne ve babalarından öğrenmişlerdi. Pis yaşlı topal sanatoryuma gitmeli. *Onu rahat bırakın*, derdim. *O Yohn'u kurtardı.*

Yohn iyileşti. Yaşadığı deneyim oyunumuzun sürmesine engel olmuyordu. Haftalar geçtikçe ben biraz daha uzağa, biraz daha uzağa gittim, fakat hiçbir zaman Yohn'un işaret koyduğu yerlere ulaşmadım. Onun tehlikeli deneyiminin meyveleri, son bir işaret, onun diğer işaretlerinin metrelerce ötesindeydi, isminin korkunç bir yazıyla yazılmış ilk harfi. "Burada bayıldım," diye anlatırdı bize. "Neredeyse ölüyordum." Yaşadığı kazadan sonra o kadar uzağa bir daha hiç gidememişti. Yaşadıklarından dolayı ikinci sırada kaldı, bense onu artık yenebiliyordum.

"Bren'in ismini nasıl heceleyebilirim?" diye sordum Shemmi Baba'ya; o da bana gösterdi.

"*Bren,*" dedi, parmağını kelimenin üzerinde gezdirerek: Yedi harf; dördünü seslendirdi; üçünü yapamadı.

0.2

YEDİ YAŞIMDA Elçilik Kenti'nden ayrıldım. Nöbetçi anne babalarım ve yuvadaki kardeşlerimle öperek vedalaştım. On bir yaşımdayken geri döndüm: Evliydim; zengin olmasam da bir parça mal varlığı ve birikmişlerim vardı; nasıl savaşılacağı, emirlere nasıl itaat edileceği, nasıl ve ne zaman itaat edilmeyeceği ve nasıl dalınacağı hakkında az buçuk bilgi sahibiydim.

Birkaç konuda idare eder düzeydeydim, ancak yalnızca birisinde ustalaştığımı düşünüyordum. Bu, şiddet değildi. Şiddet liman yaşamının gündelik risklerindendi ve uzakta olduğum zaman boyunca yenildiğim kavgalar, kazandıklarımın yalnızca çok az daha fazlasıydı. Olduğumdan daha güçlü görünüyorum, hep hızlı sayılırdım ve birçok ortalama kavgacı gibi ben de beceri konusunda nasıl göz boyanacağını öğrenmiştim. Koktuğumu hiç belli etmeden çatışmalardan kaçınabiliyordum.

Para konusunda kötüydüm ama biraz biriktirmiştim. Evlilik konusunda gerçekten becerikli olduğumu iddia edemezdim, fakat birçoklarından daha iyiydim. Önceden iki kocam ve bir karım olmuştu: Bir başkasını tercih ettiğim için onları kaybetmiştim, kavgasız gürültüsüz. Söylediğim gibi, evlilikte kötü değildim. Scile benim dördüncü eşimdi.

Bir dalgıç olarak amaçlamış olduğum, beni temel sorumluluklardan uzak tutarken bir yandan da belli bir prestij ve gelir sağlayan rütbelere ulaştım. İşte ustalaştığım şeyler: geliştirilmiş beceriye dayalı bir yaşam tekniği, şans, tembellik ve ekozahmet adını verdiğimiz davranış biçimi.

Sanırım bu terimi dalgıçlar buldu. Herkesin içinde bir ekozahmet ehli vardır. Omzunuzda bir şeytan vardır. Gemide çalışan herkes teknikte ustalaşma hevesinde değildir –kaptan olup keşfetmek isteyenler de vardır– fakat çoğu için, ekozahmet kaçınılmazdır. Bazı insanlar bunun düpedüz miskinlik olduğunu düşünür fakat bundan daha hareketli ve incelikli bir tekniktir. Ekozahmet ehlileri çaba göstermekten korkmaz: Mürettebatın çoğu ilk etapta gemiye çıkmak için çok çalışır. Ben çalıştım.

Bunca zamandan ve yolculuktan sonra bile, yaşımı hâlâ yıllarla düşünüyorum. Bu kötü bir huy ve gemi yaşamının beni bu konuda sağaltması gerekiyordu. "Yıllar mı?" diye bağırdı bana ilk subaylarımdan birisi. "Senin boktan memleketinin saçma sapan yıldız yılı hesapları umrumda bile değil, ben kaç *yaşında* olduğunu bilmek istiyorum."

Saatlerle yanıtla. Öznel saatlerle yanıtla: Senin boktan memleketine kıyasla yavaşlayıp yavaşlamadığın hiçbir subayın umurunda değil. Sayısız yıl uzunluklarının hangisiyle büyüdüğünü kimse önemsemiyor. Bu yüzden, yaklaşık 170 kilosaat yaşına geldiğimde Elçilik Kenti'nden ayrıldım. 266 Ks yaşımda evli, birikim yapmış, birkaç şey öğrenmiş hâlde yeniden döndüm.

Dalgıçlık yapabileceğimi öğrendiğimde yaklaşık 158 kilosaat yaşındaydım. O zaman ne yapacağımı anladım ve yaptım.

Öznel saatlerle yanıtlıyorum; nesnel saatleri belli belirsiz zihnimde tutmalıyım; doğum yerimin yıllarıyla düşünüyorum ki onlar da başka bir yerinkiler tarafından belirlenmişti. Bunların hiçbirisinin Terre ile ilgisi yoktu. Bir keresinde çaylak bir dalgıçla karşılaşmıştım; "dünya yılları" olarak adlandırdığı bir hesabı ölçü alan, kendinden nefret eden bir durgun denizden geliyordu, gülünç budala. Ona içinde yaşadığı takvim içerisinde bu yere gidip gitmediğini sordum. Tabii onun nerede olduğu konusunda benden daha fazla bir fikri yoktu.

YAŞLANDIKÇA NE KADAR sıradan olduğumun bilincine vardım. Benim başıma gelenler Elçilik Kenti sakinlerinden birçoğunun başına gelmemişti –işte mesele tam da bu– fakat bunun oluş *hikâyesi* klasikti. Binlerce saat boyunca yeterli olduğunu düşündüğüm bir evrende doğmuştum. Sonra birden bunun doğru olmadığını, ancak oradan da ayrılamayacağımı anladım ama sonra ayrılmayı başardım. Bu hikâyeyi her yerde duyarsınız ve sadece insan olanlar arasında değil.

İşte başka bir anı. Dalış oyunu oynardık; azıcık çömelerek *Ben görünmezim* anlamına gelecek şekilde birbirimizin arkasından koşar, sonra "Görün!" diye bağırıp birbirimizi yakalardık. Dalış hakkında pek az şey biliyorduk ve öğrenecektim ki çoğu yetişkinin immerden* ne anladığına bakınca bu oyun çok da yanlış sayılmazdı.

Gençliğim boyunca düzensiz bir şekilde, gelen gemilerin arasında zamanlanmış şimler gelirdi. Yazılımla idare edilen, ıvır zıvır dolu, mürettebatsız küçük kutular. Birçoğu seyir hâlindeyken kaybolurdu: Daha sonra öğrendim ki içinde seyahat etmek üzere yapıldıkları immerde, çeşitlilik gösteren garip şekillerde paslanarak sonsuza kadar tehlike oluştururlarmış. Fakat çoğu bize ulaşırdı. Yaşlandıkça, onların gelişlerinden duyduğum heyecana bir eziklik, bir kıskançlık da eklendi; ta ki benim de aslında dışarıya gideceğimi fark edene kadar. Bunlar ipuçları hâline geldi o zaman: küçük fısıltılar.

Ben dört buçuk yaşındayken, bir trenin, henüz inmiş bir şimi Elçilik Kenti boyunca taşıdığını görmüştüm. Çoğu çocuk ve çoğu yetişkin gibi ben de onların gelişine hep tanık olmak istemiştim. Orada yuvadan küçük bir çeteydik; Quiller Anne

---

* Immer *(Alm.)*; her zaman, heplik anlamında. Romanda devamlı var olan, temel, alt bir gerçekliği betimlemektedir. Yazıldığı gibi okunur. "Dalgıç" ifadesi yazarın hem Almancadaki "immer"den türettiği hem de İngilizcede "dalgıç" anlamına gelen "immerser" kelimesinin karşılığı olarak kullanılmıştır. Immer, daha temel, dip bir zaman boyutunu ifade ettiği ve oraya gidenler "dalmak" ifadesini kullandıkları için, kitap boyunca "dalgıç" ifadesi tercih edildi. *–Ed.*

bize göz kulak oluyor ve hafiften toparlıyordu, sanırım böyleydi ve biz de bizden çok daha genç olan grup arkadaşlarımızı sıkıca gözetiyorduk. Çoğunlukla müdahale edilmeden parmaklıklara dayanıp birbirimiz ve şimlerin gelişi hakkında çene çalabiliyorduk.

Her zamanki gibi şim devasa bir platforma kondu ve onu, Elçilik Kenti'nin endüstriyel tren raylarının olduğu geniş bir yol boyunca çeken biyodonanımlı lokomotor, motoruyla birlikte gerilip zorlanacak geçici kaslı bacaklarını kaldırıyor, ileri atıyordu. Sırtındaki şim bizim yuvanın salonundan büyüktü. Çiseleyen yağmurda hareket eden, küt mermi biçimli gerçek bir konteynır. Kristal yüzeyi, hüzmeler hâlinde yayılan ve giderek kaybolan bir özsuyla parlıyordu. Şimdi anlıyorum ki yetkililer bu immer-lekeli yüzeyin soğumasını beklememekle sorumsuz davranmıştı. Bu, henüz nemliyken getirmiş oldukları ilk şim değildi.

Bir binanın sürüklendiğini gördüm. Verdiği izlenim buydu. Büyük bir tren gıcırtılar içinde çabalıyor, biyomakinistleri onu bir yarık içinden geçirmeye uğraşıyordu. Koskoca vagon yokuş yukarı, Elçilerin kalesine doğru sürükleniyor, etrafında Elçililer tezahürat yapıp kurdeleler sallıyordu. Kentaurlar, adam ve kadınlar biyodonanımlı dört ayaklı araçların önünde tek vücut olmuşlardı. Kentin nadir egzotlarından birkaçı Terre arkadaşlarının yanında duruyordu: Kedislerin fırfırları yükselip renk değiştiriyor, Shur'asi ve Pannegeçler kendi seslerini çıkarıyordu. Kalabalığın içinde otomalar vardı: Bazıları sendeleyen kutular hâlinde, bazıları ise gayet inandırıcı Turingyazılımları ile şevkli katılımcılar olarak görülüyordu.

Mürettebatsız aracın içinde kargo, Dagostin ve belki de daha ötesinden bize gönderilmiş hediyeler, gıptayla baktığımız ithal mallar, kitap yazılımı ve kitaplar, haber yazılımı, nadir yiyecekler, teknolojik aletler ve mektuplar olacaktı. Aracın kendisi de parçalara ayrılıp kullanılacaktı. Bizim çok daha

küçük şimlerimiz gönderildiğinde, ben de buna karşılık, yılda bir defaya mahsus bir şeyler gönderirdim. Bunlar bozulmaz eşyalar ve resmî görevlerle ilgili öteberiler olurdu (bütün bunlar gönderilmeden önce dikkatlice kopyalanırdı, çünkü hiç kimse bir şimin hedeflediği yere varacağını varsaymazdı), fakat dışarıdaki mektup arkadaşı okullarla haberleşmeler için küçük bir yer de çocuklar için ayrılırdı.

"Şim, şim, şişe içindeki mesaj!" diye şarkı söylerdi Berwick Anne bizim mektuplarımızı toplarken. *Sevgili Sınıf 7, Bowchurch High, Charo City, Bremen, Dagostin* diye yazdığımı hatırlıyorum. *Mektubumla sizi ziyaret etmeye gelebilmeyi diliyorum*. Mektupla yazışırken arayı kapatacak nadir kısa coşkulu sözler.

Şim, Stilt Köprüsü'nün altındaki, bizim nehir dediğimiz, aslında küçük kanallar olan su yollarından birinin yanından geçti. Orada, iki yanlarında biyodonanımlı binek-makineler üzerindeki güvenlik güçlerimizin nezaretinde, köprünün renkli camlı girişlerinden aşağıya bakan Elçilik Kadrosu delegesiyle birlikte, Ev Sahiplerinin olduğunu hatırlıyorum.

Kaçakların şimden çıktığını göremeyecek bir konumdaydım, fakat kayıtları gördüm. Çatlamanın duyulabildiği ilk anda doğu kanadındaki konutlar ve batıdaki hayvan çiftlikleri tarafından yollar görmezden gelinmişti. Bu bir kilometre ötede, kayalıklara doğru ve Elçiliğin yakınlarındaki köprü yollarının altında olsaydı, çok daha kötü olacaktı.

Haber arşivinden, kalabalıktaki birisinin neler olduğunu bildiğini görebilirsiniz. Ses arttıkça bağırmalar oluyordu, insanlar birbirlerini uyarmaya çalışıyordu. Anlayanlardan bazılarının tek yaptığı koşmaktı. Quiller Anne bizi oradan uzaklaştırmak için elinden geleni yapsa da biz çocuklar çoğunlukla orada durduk sanırım. Şimin Newton yasalarına aykırı hareket eden seramik kasasından çıkan bir ses vardı. İnsanlar parmaklıkların üzerinden dikkatle ona bakıyordu; oradan giderek daha fazla şey çıkıyordu.

Şim ikiye ayrıldı, gövdesinden ince parçaları acımasızca havaya fırlatıyordu. Immerden bir şey yükseliyordu.

Sınıflandırma kesin bir doğruluk içermez. Çoğu uzman, o gün meydana gelen şeyin önemsiz bir gösteri olduğunda hemfikir; buna daha sonra köpek balığı demeyi öğrenecektim. Bu kendisini ilk önce açılardan ve gölgelerden oluşturan bir imaydı. Çevresindekilerle anlam kazanır, geçici olanda tezahür ederdi. Binaları oluşturan tuğla, plaston ve betonlar, kafeslerin enerjisi ve bahçelerdeki tutsak hayvanların etleri fiziğe karşı gelerek yüzen şeye doğru ve sonra onun içine döküldü. Onu maddeleştirdiler. Çatıların kiremitleri yanlara doğru, her an daha fiziksel, gerçekliğe daha yaklaşır bir şekilde büyüyen bir görüntünün içine akarken, evler çatısızlaştı.

HEMEN BASTIRILDI. Immerin hepliğine karşı manchmali*, bu şeyi, günlük zamanımızı şiddetle savunan bazen silahlarıyla ezdiler. Dakikalar süren acı çığlıklardan sonra sürüldü ya da gönderildi.

Neyse ki hiçbir Ev Sahibi zarar görmemişti. Fakat bu olaydan ötürü diğerleri çok sayıda ölü vermişti. Kimisi patlamada ölmüş; kimi eksilmiş, kısmen dökülmüştü. O zamandan itibaren, şimler geri alınırken, Personel önceden göz ardı etmiş oldukları tedbir protokollerine itaat etti. Tridler yinelenen tartışmaları, hiddet ve endişeyi gösteriyordu. Personelden her kim gözden düşerek atılırsa, o, sistem için bir günah keçisiydi. Genç, atılgan ve disiplinsiz Elçi DalTon bunu öfke içinde kameralara açıkladı; anne babaların bu konuda konuştuklarını hatırlıyorum. Hatta Noor Baba bu felaketin, şimlerin gelişlerinin yol açtığı tantanalara bir son vereceğini söylemişti. Tabii bu konuda yanılıyordu. O her zaman kasvet veren bir adamdı.

---

* Manchmal *(Alm.)*; bazen anlamını taşır. Romanda geçici, görece ve rastlantılara bağlı bir günlük gerçeği betimlemektedir. Manşmal diye okunur. *–Ed.*

Kuşkusuz arkadaşlarım ve ben bu trajediye takılıp kaldık. Çok kısa bir zaman içerisinde bunu bir oyun hâline getirdik; immer balonları yapıyor, kovanların çatlama seslerini çıkarıyor, aramızdan geçici olarak canavar olanlara parmak silahları ateşliyor ve sopalar fırlatıyorduk. Köpek balığının bir tür katledilmiş ejderha olduğunu hayal ediyordum.

BİR HİKÂYE ANLATILIR, dalgıçların, çocukluklarını hiç hatırlamadıkları yolunda biraz geleneksel bir bakış. Bu belli ki doğru değil. İnsanlar bunu immerin ne kadar garip olduğunu vurgulamak için söylerler; burada ima ettikleri, o temel niteliğindeki altgerçeklikte insan zihnini uğraştıran bir şey olduğudur. (Tabii ki bunu yapabilir, fakat bu şekilde değil.)

Bu doğru değil, fakat durum şu ki benim ve bildiğim çoğu dalgıcın küçüklüğümüze dair sıradan, ya da belli belirsiz ya da rahatsızlık veren anılarımız vardır. Bunun gizemli bir yanı olduğunu düşünmüyorum: Bunun, dışarıya gitmek isteyenlerimizin zihniyetlerinin, düşünme tarzlarımızın doğal bir sonucu olduğunu düşünüyorum.

Olayları çok iyi hatırlıyorum, fakat yalnızca olayları, bütün bir zaman çizelgesini değil. En önemli zamanları, tarif edilebilir olanları. Geri kalanı kafamda karmakarışık ve çoğunlukla da buna aldırmıyorum. İşte: Çocukluğumdan bir başka zaman, ben Ev Sahiplerinin yanındayım. Temmuz'un üçüncü aycığında bir sabah bir toplantıya çağrıldım.

Beni almaya Shemmi Baba'yı göndermişlerdi. Shemmi Baba beni yuvanın dağınık, evrak ve veri alanlarıyla dolu bürolarından birine yönlendirirken omzumu sıktı. Bu Solfer Anne'nin odasıydı ve ben buraya daha önce gelmemiştim. Daha çok Terretekno olsa da, biyodonanımlı küçük bir çöp kutusu sessizce içindeki çöpü yiyordu. Solfer yaşlıca, nazik ve telaşlıydı; adımı biliyordu, gruptaki diğer kardeşleriminkini bilmemesine rağmen. Eliyle beni çağırdı, besbelli tedirgindi. Ayağa kalktı,

sanki odada olmayan bir kanepeyi arıyormuşçasına etrafa bakındı, tekrar oturdu. Masasının arkasında Renshaw Baba ona eşlik ediyordu –geriye dönüp baktığımda, pek de tatsız biri değildi, küçücüktü ve onlara göre pek küçük bir alan kaplıyordu– nispeten yeni, düşünceli ve öğretmen tavırlı bir grup babasıydı. Bana gülümsedi. Bana hayret veren şey, beni bekleyen üçüncü kişinin Bren olmasıydı.

Yohn'un kazasından beri, o eve ben ya da herhangi birimiz gitmeyeli neredeyse bir yıl, aşağı yukarı 25Ks olmuştu. Büyümüştüm tabii, kardeşlerimin çoğundan daha fazla, fakat ben içeri girer girmez, Bren beni tanıyarak gülümsedi. Değişmemiş görünüyordu. Üzerindekiler önceki kıyafetlerinin aynısı olabilirdi.

Anne kımıldandı. O masanın bir tarafında diğerleriyle birlikte, bense diğer tarafında bana gösterdiği dimdik bir yetişkin sandalyesinde otururken kaşlarını bana doğru öyle bir kaldırışı vardı ki birden, bu nasıl bir gariplikse, onun içinde onun ve benim birlikte olduğumuzu hissettim.

Bunun için bana ödeme yapılacağını söyledi (hiç de küçük bir meblağ olmadığı ortaya çıktı); oldukça güvenliydi; bu bir onurdu. Konuşmasından bir şey anlamıyordum. Renshaw Baba nazikçe onun sözünü kesti. Bren'e döndü ve konuşması için işaret etti.

"Sana ihtiyaç var," dedi Bren bana. "Mesele bu." Avuçlarını açtı; sanki boş olmaları bir şeyin kanıtıymış gibi. "Ev Sahiplerinin sana ihtiyacı var ve yine bir nedenden ötürü bu iş benim aracılığımla oluyor. Bir şey hazırlamaya çalışıyorlar. Bir münazara yapıyorlar. İçlerinden birkaçı fikirlerini… Kıyaslama yoluyla yapabilecekleri kanısındalar." Benim dinleyip dinlemediğimi görmek için baktı. "Onlar… Bir şekilde birini düşündüler. Fakat onun tarif ettiği olaylar olmadı. Bunun ne anlama geldiğini anlıyor musun? Bunu konuşulabilir hâle getirmek istiyorlar. Bu yüzden bu münazarayı düzenlemeleri gerekiyor. Çok açık olarak. Bir insan kızın bu işin içinde olması

gerekiyor." Gülümsedi. "Neden seni istediğimi anladın mı?" Sanırım başka bir çocuk tanımıyordu.

Bren ağzımın hareketine gülümsedi. "Sen… Benim… Bir *benzetme* mi oynamamı istiyorsun?" dedim en sonunda.

"Bu bir onurdur!" dedi Renshaw Baba.

"Bu bir onurdur," dedi Bren. "Bunu bildiğini görebiliyorum. 'Oynamak'?" Başını *iyi, evet ve asla* anlamlarına gelebilecek bir şekilde salladı. "Sana yalan söylemeyeceğim. Bu canını acıtır. Pek hoş bir şey olmaz. Fakat sana söz veriyorum sıkıntı yaşamayacaksın. Söz veriyorum." Bana doğru eğildi. "Bundan para kazanacaksın, tıpkı Anne'nin dediği gibi. *Ve*. Aynı zamanda. Personelin teşekkürlerini alacaksın. Ve Elçilerin." Renshaw kafasını kaldırıp baktı. Minnetin değerini bilmeyecek kadar küçük değildim. Yeterince büyüdüğüm zaman ne yapmayı umduğum hakkında bir fikrim vardı ve Personelin itibarını kazanmak çok istediğim bir şeydi.

BU RİCAYA BEN DE evet dedim, çünkü bunun beni Ev Sahiplerinin şehrine götüreceğini düşünmüştüm. Ama götürmedi. Ev Sahipleri bize geldi; kentin benim daha önce hiç gitmediğim bir kısmına. Bir kargayla oraya götürüldüm –ilk uçuşumdu ama bundan keyif alamayacak kadar gergindim– bana zabıtalar değil de bedenleri, çoğaltlar ve teknoyla içerden boğum boğum olmuş Elçilik Güvenlik Personeli eşlik etti.

Elçilik Kenti'nde hiçbir resmi görevi olmamasına rağmen, Bren bana eşlik etti; başka hiç kimse, hiçbir grup anne babası yoktu. (Bunu o zaman bilmiyordum.) Bu onun böyle gayriresmî Personel tarzı görevlerden geri çekilmeden önceki bir zamanmış. Bana karşı nazik olmaya çalışıyordu. Elçilik Kenti'nin kıyılarından geçtiğimizi hatırlıyorum ve bize biyodonanım ve erzak ulaştıran muazzam boğazların büyüklüğünü ilk defa o zaman gördüm. Sınırlarımızdan öteye kilometrelerce uzayan sifonların nemli ve sıcak uçları bükülüyordu. Şehrin üzerinde başka

gemiler gördüm: Bazıları biyodonanımlı, bazıları eski Terreteknо, bazılarıysa hayalî gemilerdi.

Hiç kimsenin şebekeden ayırma zahmetine girmemiş olduğu, terk edilmiş bir bölgeye indik. Neredeyse bomboş olmasına rağmen, caddeleri ömürlük neonlarla aydınlatılmıştı ve çoktan beridir kapanmış restoranların trid reklamları havada dans ediyordu. Bunlardan birinin harabelerinde Ev Sahipleri bekliyordu. Beni uyarmışlardı, onların benzetmeleri onlarla yalnız kalmamı istedi, bu yüzden Bren beni onların emrine verdi.

Bunu yaparken sanki birazcık tuhaf bir şeylerin olduğu konusunda hemfikirmişiz gibi başını sallıyordu. Bunun uzun sürmeyeceğini ve beni bekleyeceğini fısıldadı.

O HARAP OLMUŞ, bir zamanların yemek salonunda olanlar hiç de yaşadığım en kötü, en acı verici ya da en mide bulandırıcı şey değildi. Oldukça katlanılabilir bir şeydi. Ancak başıma gelmiş ya da gelmekte olan en anlaşılmaz olaydı. Bunun beni bu kadar allak bullak etmesi şaşırtıcıydı.

Ev Sahipleri uzun süre benimle ilgilenmediler ama çok dikkatli bir şekilde mimikler yapıyorlardı. Hünerkanatlarını kaldırıyor, ileri ve geri adımlıyorlardı. Onların tatlı kokusunu duyabiliyordum. Korkmuştum. Hazırlanmıştım: Benzetmenin gereği olarak kendi rolümü mükemmel bir şekilde oynamak zorundaydım. Konuştular. İşittiklerim arasında sadece çok basit olan şeyleri anladım, tek tük kelimeler kulağıma çarpıyordu. *O* anlamına gelen, üst üste binen fısıltıları duymak için kulak verdim ve bunu duyduğum zaman da öne çıkıp istediklerini yaptım.

O zaman yaptığım şeyin aslında bir ortaklığın sona erişi olduğunu şimdi anlıyorum. Kendim dahil, her şeyi izledim. Bitsin diye sabırsızlanıyordum; hiçbir şeyin gelişmediğini hissediyordum; benimle Ev Sahipleri arasında hiçbir özel bağlantı yoktu. Ben yalnızca izliyordum. Biz, onların benzetmelerini anlatmaya yarayacak jestleri icra ederken Bren'i düşündüm. O tabii artık Ev Sahipleriyle

konuşamıyordu. Şu anda olanlar Elçilik tarafından düzenlenmişti ve Bren'in bir zamanlar meslektaşları olan Elçiler onun bu organizasyona yardımcı olmasından memnuniyet duymuş olmalıydılar. Ona yapacak bir şey verip vermediklerini merak ettim.

İşim bittikten sonra, gençlik alışveriş merkezinde arkadaşlarım bütün ayrıntıları duymak istedi. Elçilik Kenti çocuklarının pek çoğu gibi bizler de bıçkındık. "Sen *Ev Sahipleri* ile mi birlikteydin? Bu önemli, Avvy! Yemin et! Bir Ev Sahibi gibi söyle?"

"Bir Ev Sahibi gibi söyle" dedim, andın gerektirdiği bir ciddiyetle.

"*Hadi* canım. Ne *yaptılar*?" Morluklarımı gösterdim. Bu konuda konuşmayı hem istiyordum hem istemiyordum. Sonunda anlatmanın ve abartmanın tadını çıkardım. Bu bana günler sürecek bir itibar sağladı.

Diğer durumlar daha önemliydi. İki gün sonra, Renshaw Baba beni Bren'in evine götürdü. Yohn'un kazasından beri oraya ilk kez gidiyordum. Bren gülümsedi ve beni buyur etti. İçeride ilk Elçilerimle karşılaştım.

Kıyafetleri gördüğüm en güzel kıyafetlerdi. Bağları parıldıyordu, üzerlerindeki ışıklar zamanla oluşturdukları alanlarda tekrarlayıp duruyordu. Gözüm korkmuştu. Onlardan üç tane vardı ve oda kalabalıktı. Daha da ötesi, onların arkasında, bir o yana bir bu yana hareket eden, Bren'e ya da Elçilerden kâh birine kâh ötekine fısıldayan bir otoma, bedeni boğum boğum bir bilgisayar vardı; o konuştukça kendisine verdiği kadın yüzü de hareket ediyordu. Elçilerin, bir çocuk olan bana karşı sıcak davranmaya çalıştığını görebiliyordum, tıpkı Bren'in hiçbir deneyimi olmaksızın yapmaya çalıştığı gibi.

Yaşlıca bir kadın şaşırtıcı, muazzam bir sesle "Avice Benner Cho, değil mi?" dedi. "İçeri gel. Otur. Sana teşekkür etmek istedik. Nasıl yüceltildiğini duyman gerektiğini düşündük."

Elçiler benimle Ev Sahiplerinin diliyle konuşuyordu. Bana konuştular: Bana söylediler. Benzetmenin birebir tercümesinin

yetersiz ve yanıltıcı olacağı konusunda beni uyardılar. *Bir süreden beri yemek yenilmemiş olan, yemek için inşa edilmiş eski bir odada kendisine verilenleri acı içinde yiyen bir insan kız vardı.* "Tekrarlana tekrarlana kısalacak," dedi Bren bana. "Çok geçmeden senin *ona verilenleri yemiş bir kız* olduğunu söyleyecekler."

"Bu ne anlama geliyor, baylar, bayanlar?"

Başlarını salladılar, hafifçe dudak büktüler. "Bu gerçekten önemli değil, Avice," dedi içlerinden birisi. Bilgisayara fısıldadı ve oluşturulmuş yüzün söyleneni başıyla onayladığını gördüm. "Ve zaten hatasız olmayacak." Başka bir cümleyle tekrar sordum, fakat bu konuda başka hiçbir şey söylemiyorlardı. Beni Dilin içinde olmamdan dolayı kutlayıp duruyorlardı.

Ergenlik çağımın geri kalanı süresince iki kez benim hakkımda, yaptığım benzetme hakkında konuşulduğunu duydum: bir keresinde bir Elçi, diğerinde bir Ev Sahibi tarafından. Ben bunu oynadıktan yıllar, binlerce saat sonra nihayet bana bir şekilde açıklandı. Bu kaba bir anlatımdı tabii, fakat bunun az ya da çok sürpriz ve ironi uyandırma amaçlı bir ifade, bir tür makus kadercilik olduğunu düşünüyorum.

Çocukluğumun ve gençliğimin geri kalanında Bren ile tekrar konuşmadım, fakat en azından bir kez daha benim grup anne babalarımı ziyaret ettiğini öğrendim. Benim benzetme konusundaki yardımımın ve Bren'in üstü kapalı himayesinin sınav komisyonundan geçmemde yardımı olduğundan eminim. Sıkı çalışmıştım ama hiçbir zaman bir entelektüel sayılmazdım. Dalış için gerekenlere sahiptim fakat ne geçen başka birkaç kişiden daha fazla ne de geçemeyen birkaç kişiden daha az. Sivile ya da derin uyku olmaksızın immeri katetmeye uygun olanlarımıza pek az sayıda sertifika verildi. Birkaç ay sonrasında, bütün o testlerin ardından, yeteneklerimin farkında olsalar dahi, bana dünyadan çıkış, dışarıya gidiş hakkı vermelerinin belirgin hiçbir nedeni yoktu.

0.3

HER OKUL YILI, aralığın ikinci aycığı değerlendirmelere ayrılırdı. Çoğu öğretmen, derslerimizden ne öğrendiğimize bakardı; başka birkaçı da özel yeteneklerimizin neler olduğuna. Aramızdan çok azı bu ikincisinde; dışarıda, başka yerlerde takdir gören çeşitli kabiliyetler konusunda yüksek puan alırdı, Elçilik Kenti'nde bize yanlış malzemeyle yola çıktığımız söylendi: yanlış mutajenlerimiz, yanlış donanımımız vardı ve yeterince arzulu değildik. Daha gizemli bilgiler gerektiren sınavlar vardı, çok sayıda çocuk bunlara girmezdi bile ama ben girmem için teşvik edilmiştim. Tahminimce bu, öğretmenlerimin ve grup anne babalarımın bende bir şey gördüğü anlamına geliyordu.

Çoğu konuda; retorik ve edebî hitabet, ki bu beni memnun ediyordu, ve şiir okumada gayet iyiydim. Fakat yaptığım şeyin ne olduğunu bilmeden yaptığım ve beni ön plana çıkaran şeylerin, amaçlarının ne olduğu konusunda öngörüde bulunamayacağım belirli aktiviteler olduğu ortaya çıktı. Tuhaf plazmaların soru-ekranlarına gözlerimi dikiyordum. Onlara çeşitli şekillerde tepki vermem gerekiyordu. Yaklaşık bir saat sürdü; bir oyun gibi iyi tasarlanmıştı, bu yüzden sıkılmadım. Bilgiyi değil, sadece tepkileri, sezgileri, iç kulak kontrolünü, gerginliği ölçen diğer ödevlere geçtim. Ölçtükleri şey dalış konusundaki potansiyel beceriydi.

Seansları yürüten ve dışarıda moda olan, ödünç alınmış, takas edilmiş ya da bir Bremenli personelden *dilenilmiş* güzel kıyafetler içindeki genç, şık kadın sonuçlarımın üzerinden be-

nimle birlikte geçti ve ne anlama geldiklerini bana açıkladı. Etkilenmemiş olmadığını görebiliyordum. Sert değildi ama daha sonradan üzülmemem için bunun bir sonuç olmadığını, pek çok aşamanın sadece ilk etabı olduğunu vurguladı. Fakat o bunu açıklarken, ben bir dalgıç olacağımı biliyordum ve oldum da. Elçilik Kenti'nin küçüklüğünü hissetmeye, bana yaşattığı klostrofobiden şikâyet etmeye daha o zamandan başlamıştım, fakat onun yorumları beni sabırsızlaştırdı..

Yeterince büyüdüğümde Varış Baloları'na davetlerde hile yaptım, dışarıdan gelen kadınlar ve erkeklerle birlikte takıldım ve onların diğer gezegenlerdeki ülkelerden bahsederkenki kayıtsızlıklarını kıskandım.

Yolumun o kadar da kaçınılmaz olmadığını gerçekten anlamam kilosaatler ya da yıllar sürmedi. Anladım ki benden daha yetenekli olan birçok öğrenci bunu başaramamıştı; ben de gitmeyi gerçekten başaramayabilirdim. Benim hikâyem basmakalıptı, fakat onlarınki katbekat daha olağan, daha gerçekti. Bu ihtimal berbat hissetmeme neden oluyordu, dışarıda olsam da, sanki hâlâ başaramayabilecekmişim gibi.

Hiç dalmamış insanlar bile –az ya da çok tahminde bulunabilirler– immerin ne olduğunu bildiklerini zannederler. Oysa bilmezler. Bir keresinde bu tartışmayı Scile ile yapmıştım. Bu topu topu ikinci sohbetimizdi (ilki dil hakkındaydı). Bana düşüncelerinden bahsetti, ben de ona kara mahsurlarının immer hakkındaki düşünceleriyle ilgilenmediğimi söyledim. Yatağa uzandık; ben ona cahilliği hakkında verip veriştirirken, o benimle dalga geçiyordu.

"Neden bahsediyorsun?" dedi. "Söylediklerine inanmıyorsun bile; bunun için fazla zekisin. Sen sadece dalgıç saçmalıklarını ezbere konuşuyorsun. Ben bunu uykumda yapabilirim. 'Bunu kimse bizim kadar anlamaz, bilim adamları bile, politikacılar bile, lanet olası halk bile!' Bu var ya bu, senin en sevdiğin hikâyen. Herkesi yok saymak."

Yüz ifadesiyle beni güldürdü. Yine de immerin tarif edilemez olduğunu ona söyledim. Fakat bunda da haklı çıkmama izin vermeyecekti. "Bunlarla kimseyi aldatamazsın. Nasıl konuştuğunu duymadım mı sanıyorsun? Biliyorum, biliyorum, senin işin zırvalamak değil, sen yalnızca bir ekozahmet ehlisin, falan filan. Sanki *sen* şiirlerini okumuyormuşsun gibi, sanki dili çantada keklik sayıyormuşsun gibi." Kafasını salladı. "Her neyse, böyle konuşturup beni işimden edeceksin. 'O *tarif edilemez*', gerçekten de. Böyle bir şey yok."

Elimle ağzını kapattım. İşte tam böyle olduğunu ona söyledim. "Şimdi eğer ki," diye devam etti parmaklarımın arasından, aynı öğretmen tonuyla, boğuk boğuk konuşarak, "sözcüklerin gerçekten referans olarak *alınamayacağını* kabul edersek, *bu konuda* sana katılıyorum, dilin trajedisi bu, fakat onları nasıl kullandığımız konusunda birbiriyle bağdaşmayan çabalarımız da hiç önemli değildir." Bir susar mısın, dedim ona. Hepsi doğru, dedim, bunu bir Ev Sahibi gibi söylüyorum. "Tamam o zaman," dedi, "gerçeğin karşısında geri çekiliyorum."

Immer üzerine uzun süre çalışmıştım, fakat dalıştaki ilk anımı tanımlamak bunda ne kadar ısrar ettiysem o kadar imkânsız olmuştu. Sertifikalı diğer yeni mürettebat, göçmenler ve görevlerini tamamlamış Bremenli Elçilik Personeliyle birlikte bir keçle aracına geldim. İlk görevim *Kolkata'nın Yabanarısı*'ydı. Bu, kendi bayrağının altında dalış yapan, bu seyir için Dagostin'in taşeronluğunu yapan, hemen hemen özerk bir şehir gemisiydi. Bütün diğer çaylaklarla birlikte gözlem yerinde duruşumuzu hatırlıyorum; Arieka, dalış noktamıza doğru özenle ilerlediğimiz gökyüzünde bir duvardı. Elçilik Kenti dünyanın durağan görünen bulutunun altında bir yerlerdeydi.

Dümenci bizi Enkaz'ın yakınına götürdü. Onu görmek zordu. İlk başta, uzayda çizilmiş çizgiler gibi görünüyordu, sonra kısa bir an içinde, sefil bir görünüme büründü. Kaskatı bir şekilde, ileri geri hareket ediyordu. Yüz metrelerce uzanıyordu.

Dönüyordu; bütün çıkıntıları, her biri kendi düzeni içerisinde hareket hâlindeydi; pıhtılaşmış gözyaşı damlaları ve telkâri biçimli putrel karmaşık bir şekilde hızla dönüyordu.

Enkaz'ın mimarisi kabaca *Yabanarısı*'nınkine benziyordu, fakat köhneleşmişti ve bizim boyutlarımızın birkaç katı gibi görünüyordu. Bizim model aldığımız bir orijinal gibiydi; ta ki ansızın düzlemlerini değiştirip küçük ve uzak hâle gelene kadar. Ara sıra orada değildi ve bazen yalnızca var gibi oluyordu.

Derilerinin altında çoğaltları parıldayan subaylar, ilk dalışlarını yapacak olan bizlere ne yapmak üzere yola çıktığımızı, immerin tehlikelerini hatırlatıyordu. Bu, Enkaz, işte bunu ve ilk felaketten sonra Arieka'nın neden böylesine az gelişmiş, uydusuz, ulaşılması böylesine güç bir karakol olduğunu gösteriyordu.

Ben profesyonel olacaktım. Evet, ilk kez dalış yapmak üzereydim ama bana emredilen her şeyi yapacaktım ve sanırım bunu iyi de yapacaktım. Fakat subaylar acemi çaylak olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyordu ve biz bir avuç dolusu yeni dalgıcı bir gözleme yerine aldılar. Burada gerektiği gibi tepki verebiliyorduk; alıştırmasını yaptığımız beceriler ilk yapışta hasta olmayacağınızı asla garantilemezdi. Burada dehşet anlarında bir dakika durabiliyor ve onu her nasıl deneyimliyorsak deneyimleyebiliyorduk. Immerde akımlar ve fırtına cepheleri vardır. Immerde öyle sahalar vardır ki, katetmek muazzam beceri ve zaman gerektirir. Bunlar, benim dalgıç olmamı sağlayan vücut konrolü, mantra* gücü ve işlevsel bir soğukkanlılığın yanı sıra, dalış yaptığımız zaman dalgıçların bilinçli ve amaca odaklı kalmalarını sağlayan, şu anda bildiğim teknikler arasındaydı.

Harita üzerinde, Dagostin'den veya diğer aktarma merkezlerinden öyle milyarlarca kilometre uzaklıkta olmazsınız. Ama bu Öklit yıldız haritaları; yalnızca kozmologlar, fizikleriyle

* Mantra *(Hint.)*: Hinduizm kaynaklı bir terim, konsantrasyonu artırmak amacıyla tekrarlanan söz. *–Ed.*

çalışamayacağımız bazı egzoterreler ile acılı ve ışık hızından daha yavaş adımlarla sürüklenen dindar göçebeler tarafından kullanılır. Onları ilk gördüğümde şaşkına dönmüştüm –Elçilik Kenti'nde haritalara pek rağbet edilmez– ve zaten bu tür haritalar benim gibi seyahat edenler için yersizdir.

Bunun yerine immerin haritasına bakın. Öylesine büyük ve gelgitli bir özellikte. Yukarıya çek, döndür ve izdüşümlerini kontrol et. Bu ışık hayaletini inceleyebileceğin her yönden incele; hatta onun bizim açıklamamıza karşı duran geleneksel bir temayı betimleyen bir flat ya da trid olduğunu hesaba katarsak, durum gözle görülür şekilde farklılaşır.

Immerin sınırları bizim yaşadığımız bu uzayın, manchmalin boyutlarıyla hiç örtüşmez. Yapabileceğimiz en iyi şey immerin *altı ya da* üstü kapladığını, *içeriyi doldurduğunu*, bir *temel* olduğunu, gerçekliğimizin bir *söz* olduğunu, bir *dil* olduğunu vesaire söylemektir. Burada günlük zamanda, ışık onyıllarında ve petametrelerde Dagostin, Arieka'ya kıyasla Tarsk ve Hodgson's'dan çok daha uzaktır. Fakat immerde Dagostin, hakim rüzgârda Tarsk'a birkaç yüz saatlik uzaklıktadır. Hodgson's dinginliğin ve kalabalık derinliklerin merkezindedir; Arieka ise her şeyden çok uzaktır.

O, immer döngüsündeki şiddetli akımların birbirlerine çarpıp sürüklediği; heplikte günlük uzayın sığlıklarının, tehlikeli çıkıntılarının ve madde setlerinin olduğu bir kargaşanın ötesindedir. Bilinen immerin ucunda yalnız başına durmaktadır; tabii immer ne kadar bilinebiliyorsa. Uzmanlık ve cesaret ve de dalgıçların becerisi olmadan, hiç kimse benim dünyama gidemez.

Girdiğim bitirme sınavlarının nasıl sıkışık olduğunu o çizelgeleri gördüğünüzde anlarsınız. Deneyimsiz uygunluk pek de yeterli değildi. Tabii hariç tutma politikaları da vardı: Kuşkusuz Bremen biz Elçilik Kenti sakinlerini dikkatli bir kontrol altında tutmak istiyordu; fakat yalnızca en vasıflı mürettebat

her durumda Arieka'ya güvenle gelebilir ya da oradan ayrılabilirdi. Bazılarımız bizim gemi rutinleriyle bağlantımızı kuracak duylara takılmıştık ve immer eşyaları ile çoğaltlar yardımcı oluyordu; fakat bunların hiçbiri bir dalgıç yaratmak için yeterli değildi.

Subayların açıklayış şekli *Pionier* kalıntılarının (artık buna Enkaz demekten vazgeçmeliydim; o benim için artık bir yıldız değil, meslektaşlarımın tabutuydu) dikkatsizliğe karşı bir ders gibi görünmesini sağladı. Ama bu, haksız bir bakıştı. *Pionier,* eyaletler arasında immeri *hafife alan* subaylar ya da mürettebat tarafından öyle korkunç bir şekilde karaya oturtulmamıştı: Onu mahveden şey, aslında onların özen ve dikkatiydi. Bütün bu olayların ilk saatlerinde, *keşfedilmiş uzaylar*daki diğer araçlar gibi, cezbedilmişti. Bir mesaj, bir davet olduğunu düşündüğü şey tarafından.

Immernotlar her gün uzayının ayçasını ilk defa kırdıklarında, onları hayretler içinde bırakan birçok fenomenden biri de, üstünkörü yapılmış araçları içinde bile ilkel-uzaydaki bir yerlerden sinyaller almış olmalarıydı. Düzenli ve yankılanan, duyarlılığın açık bir kanıtı. Onlar bunun kaynağına gitmeye çalışmışlardı. Uzun süre bu araştırmalarda gemilerini felakete uğratıp duran şeyin beceri eksikliği, acemi dalışlar olduğunu düşünmüşlerdi. Tekrar tekrar enkaz hâline geldiler, immerin yarı dışına, maddesel manchmalin içine doğru patlayıp harap oldular.

Pionier, kâşifler bu sinyallerin fenerler tarafından yayıldığını anlamadan önce, bu zamana ait bir kazaydı. Bunlar davet değildi. Gemilerin ulaşmak için büyük çaba sarf ettiği şey, uzak durulmasına ilişkin ikazlardı.

YANİ IMMERİN her yerinde fenerler var. Tehlikeli bölgelerin her biri değil, fakat çoğu fenerlerle işaretlenmiş. Görünüşe göre, bunlar bu evren kadar yaşlılar, ki ondan daha öncesi de var. Da-

lıştan önce çok sıklıkla mırıldanan dua onları buraya yerleştiren bilinmezlere bir teşekkürdür. *Yüce Fenerkuran şimdi bizi koru.*

Arieka Feneri'ni ilk defa görmedim ama binlerce saat sonra gördüm. Aslını söylemek gerekirse onu hiç görmedim, tabii, göremezdim de. Bunun için ışık, yansıma ve burada anlamsız olan diğer fizik kuralları gerekirdi. Fakat onun gemilerin pencerelerinde çizilmiş resimlerini gördüm.

Bu gemi pencerelerindeki yazılımlar immeri ve onun içindeki her şeyi mürettebata faydalı olması için tasvir etmekteydi. Karmaşık yumaklar gibi, tarama yoluyla hatları çizilmiş ve bilgi olarak şekillendirilmiş fenerler gördüm. Elçilik Kenti'ne dönüşümüzde kaptanın, bana sunulan bir armağan olduğunu düşündüğüm, mecaz yazılımı gösteren ekranları vardı: Immerin boğumlarına, Arieka'yı çevreleyen tehlikeli sarsıntılara yaklaşıyorduk; bir lamba döner gibi görünürken, fraktal siyahta bir ışın, uzanan bir ışık kolu gördüm. Yersizliğin ortasında yüzen Fener görüş alanımıza girince, bunun, tepesi bronz ve camdan olan tuğladan bir fener olduğunu fark ettik.

KARŞILAŞTIĞIMIZ ZAMAN ona bu şeylerden bahsettim ve daha sonra kocam olacak Scile benden ilk dalışımı anlatmamı istedi. O da immerden geçmişti kuşkusuz –üzerinde birlikte uyuduğumuz dünyanın yerlisi değildi– ama mütevazı bir geliri olan ve hiçbir özel dokunulmazlığı olmayan bir yolcu olarak derin uykuda kalmıştı. Ancak bana söylediğine göre bir keresinde, dalışı deneyimleyebilmek için biraz erken uyandırılmak üzere para ödemişti. (Bunu yapan insanları duymuştum. Bir mürettebat buna izin vermemeli ama elbette yalnızca sığ sığlıklarda bunu yapacaktır.) Scile şiddetli bir immer hastalığına tutulmuştu.

Ona ne anlatabilirdim? Günlük alanda korunduğumuz, *Yabanarısı*'nın suyu sıçratarak yaptığı o ilk dalışta immer sanki tenime değiyormuş gibi bile değildi. Gerçek şuydu ki, Elçilik

Kenti'nde bir stajyer iken immerde bir bardağın suya bastırılan dibi gibi işleyen bir etki alanına fişim takıldığı zaman, kendimi immere daha doğrudan bağlanmış hissettiğimi söyleyebilirdiniz. Tam içini görmüştüm o zaman, çok yakından ve bu beni değiştirmişti. *Bunu* tarif etmemi isteme benden, diyecektim.

Yabanarısı sert girdi. Deneyimsizdim ama eğitimime rağmen hissettiğim mide bulantısıyla kolayca baş edebildim. O manchmal alanında üzerime titrendiği hâlde, gerçekte yön diyemeyeceğim bir şekilde ilerlerken ve yanımızda getirdiğimiz yanıltıcı yerçekimi kabarcığı elinden gelenin en iyisini yaparken, ben bütün o garip hız çekişlerini hissettim. Fakat dehşete teslim olup kendimi rezil etmek konusunda fazlasıyla endişeliydim. Bu daha sonra oldu; bize anlayış göstermeyi bırakmalarından, böylece ilk çılgın görevlere atandıktan ve derken bunlar da bittikten sonra, biz dalış seyir derinliğine ulaştığımız zaman.

Yaptığımız, yapabileceğimiz –biz dalgıçların– heplik hastalığına tutulmaksızın yalnızca immerde kendimizi dengede, duyarlı ve sağlıklı tutmak; yürüyebilen ve düşünebilen, yiyebilen, dışkısını yapabilen, emirlere uyup emir verebilen, kararlar alabilen, immerle ilgili ıvır zıvırı, mesafeleri ve durumları tahmin eden yardımcı verileri değerlendiren birisi olarak kalmak değildir. Gerçi bunlar da azımsanamaz. Hayal gücümüzün tek boyutluluğu değildir sırf, immerin bizi işe yarar görmeyip silip atmasını önleyen neden, der bazıları (bazıları da buna itiraz eder). Onun kaprislerini öğrendik, onda seyahat etmeyi, fakat bilgi her zaman öğrenilebilir.

Hâlâ manchmaldeyken gemiler –yani Terre olanlar; ben immere gitmeye tövbe etmiş hiçbir egzot araca binmedim ve onların hareket etme yolları konusunda hiçbir şey bilmiyorum– insan ve eşya ile dolu ağır kutulardır. Hantal rotalarının tercümelerinin bir amacı olduğu immere dal; onlar bizim bir parçası olduğumuz, her birimizin bir fonksiyon olduğu formlardır. Evet, biz tıpkı her mürettebatta olduğu gibi birlikte çalı-

şıyoruz ama daha fazlası var. Motorlar bizi bazenin dışına alır, fakat onu götüren de bizizdir; gemiyi iten biziz, onun bizi çektiği gibi. İçindeki kırılmalara gelgit dediğimiz ilkel-uzay boyunca yön değiştiren ve içeri doğru kıvrılan biziz. Siviller, kusmayıp ya da ağlamayıp uyanık olanlar bile, bunu yapamazlar. Gerçek şu ki immer hakkında size anlattığımız bu yığınla deli saçması doğrudur. Size "hikâye, yalan olmasa da abartıyor," dediğimiz zaman bile hâlâ sizi kandırıyoruz.

"Bu üçüncü evren," dedim Scile'a. "Bundan önce iki tane daha vardı. Doğru mu?" Sivillerin ne kadar şey bildiğini bilmiyordum: Bunlar, benim sağduyulu olduğum konulardı. "Her biri farklı doğmuş. Kendi yasaları varmış; ilkinde ışığın şimdi burada olandan iki kat daha hızlı olduğunu tahmin ediyorlar. Her biri doğmuş, büyümüş, yaşlanmış ve çökmüş. Üç farklı Bazen. Fakat bütün bunların altında veya etrafında, her neyse, hep yalnızca bir immer olmuş, bir heplik."

Onun bütün bunları bildiği ortaya çıktı. Fakat kendisine bu günlük gerçeklerin bir dalgıç tarafından anlatılması onları yeni bir şey hâline getiriyordu ve o bir çocuk gibi dinliyordu.

HER İKİ YANINDAKİ muhteşem mağma şelalelerinden dolayı turistlerce sevilen küçük bir şehir olan Pellucias'ın kenar mahallelerinden birinde, kötü bir oteldeydik. Burası ismini hatırlamadığım bir dünyanın küçük bir ülkesinin başkentidir. Günlük zamanda o bizim galaksimizde değil, ışık-milyar yılları ötede bir yerde, fakat o ve Dagostin immer yoluyla kapı komşuları.

O zamana kadar yeterince pişmiştim. Pek çok yere gitmiştim. Scile ile karşılaştığımda iki görev arasındaydım; diğer işe gitmeden önce kendime hediye ettiğim bir kıyı tatilinde birkaç hafta geçiriyordum. Dedikoduları topluyordum: yeni immertekno, keşifler, şüpheli görevler. Otelin barı dalgıçlarla ve diğer liman yaşamından kişiler, iyileşen yolcular ve bu defa akademisyenlerle doluydu. Sonuncusu hariç hepsine oldukça aşinay-

dım. Lobide Hikâyenin Şifa Gücü konulu bir kurs ilanı vardı ve bunu görünce kaba sesler çıkardım. Dönen ve değişen sözlerden oluşan tridler koridorlarda süzülerek Altın ve Gümüş Ligler Kurulu'nun açılış toplantısına, Shur'asi filozof-bürokratlar meclisine, İEDK'ya, yani İnsan Egzoterre Dilbilimcileri Konferansı'na gelen misafirleri karşılıyordu.

Bir grup geçici mola arkadaşıyla barda sarhoş olmuştuk; bütün bunlar şimdi tamamen puslu anılar. Çekilmez bir hâldeydik. Ben kâh bir barmenle gönülsüzce flört ediyor, kâh bizden ne daha az sarhoş ne de daha az şamatacı olan bir masa dolusu İEDK bilginiyle dalga geçiyordum. Onlara kulak kabartmış, sonra dalgıç çalımıyla onlara ne hayat ne de dışarıdaki diller vs. konusunda hiçbir şey bilmediklerini söylemiştik.

"Haydi, o zaman bana bir şey sor," dedim Scile'a. Bu ona söylediğim ilk şeydi. Nasıl göründüğümü tam olarak biliyorum: yüksek sandalyemde kaykılmış, dinlendirmek için sırtımı barın tezgâhına yaslamış, ona yukarıdan bakmak için başım arkaya atılmış. Tabii iki elimle onu işaret ediyor ve ona hiçbir tatmin duygusu vermemek için biraz kısılmış dudaklarla gülümsüyordum. Scile masadakilerden en az kafayı bulmuş olanıydı ve her iki tarafın sataşmalarına hakemlik ediyordu. "Acayip dillerle ilgili her şeyi biliyorum," dedim ona. "Siz yaramazların her birinden daha çok. Ben *Elçilik Kenti'ndenim*."

Bana inandığında böylesine şaşırmış, böylesine hoşnut olmuş bir adam görmemiştim. Oynamayı kesip bana çok farklı baktı; yoldaşlarımın hiçbirisinin hemşerim olmadığını keşfettiği zaman daha da farklılaştı. Ben Elçilik Kenti'nden gelen tek kişiydim ve Scile buna bayılmıştı.

Hoşuma giden yalnızca onun dikkati değildi: Bu derli toplu, sert görünüşlü adamın bana karşı savunma ve saldırı taktikleri kullanması ve bana içi dolu sorular sorarken herkesi kırıp geçirmesi güzel gelmişti. Bir süre sonra sendeleyerek uzaklaştık ve birlikte seksin, uyumanın, yeniden neşeyle ve başarısızlıkla

birçok kere denemenin tadını çıkarmaya çalışarak bir gece ve bir gün geçirdik. Derken kahvaltıdan sonra başımın etini yedi, bana dil döktü, yalvardı; bense tenezzül etmiyormuş gibi görünerek ve harika zaman geçirerek razı oldum, yorgun ama o kadar da küskün değilim diye takılarak beni konferansa götürmesine izin verdim.

Beni meslektaşlarına tanıttı. İEDK bütün egzot dilleri konulu Terre incelemeleri için kurulmuştu, fakat üyelerin ilgisini en çok çekenler genel olarak en garip bulunanlardı. Toplantıların reklamını yapan üstünkörü, süreli tridler gördüm; konusu kültürlerarası renk hücresi sinyalizasyonları, kör Burdhanlar arasında temasla iletişim ve ben olan toplantıların.

"Homash'ta çalışıyorum. Biliyor musunuz?" dedi genç bir kadın bana, hiçbir şeyle alakası olmaksızın. Ona hayır dediğim zaman çok mutlu oldu. "Onlar kusarak konuşuyorlar. Farklı kombinasyonlarda enzimlere yerleştirilmiş topaklar, onları konuşanların yedikleri cümlelerdir."

Geri planda kendi tridim dikkatimi çekti. *Elçilik Kenti'nden gelen misafir! Ariekalılar arasındaki yaşam üzerine*. "Bu yanlış," dedim konferansı düzenleyenlere, "onlar Ev Sahipleri". Fakat onlar bana "Yalnızca sizin için," dediler.

Scile'ın meslektaşları benimle konuşmaya isteklilerdi: Oradaki hiç kimse daha önce Elçilik Kenti'nden gelen biriyle karşılaşmamıştı. Ne de Ev Sahipleriyle, tabii.

"Onlar hâlâ karantina altında," dedim onlara, "fakat zaten dışarıya gelmeyi hiç istemediler. Dalış yapıp yapamayacaklarını bile bilmiyoruz."

İlginç olmayı istiyordum ama onları hayal kırıklığına uğrattım. Böyle olacağı konusunda Scile'ı uyarmıştım. Onlara Dil konusunda neredeyse her şeyi anlatamayacağımı fark ettikleri zaman tartışma belirsiz ve sosyolojik hâle geldi.

"Neredeyse hiç anlamıyorum," dedim. "Personel ve Elçiler hariç, biz yalnızca birazcık öğreniriz."

Bir katılımcı, Ev Sahiplerinin konuşmalarıyla ilgili bazı kayıtları çıkardı ve bazı kelimelerin üstünden geçti. Birkaç tanımla ilgili nüansları vurgulayabildiğim için memnundum, fakat dürüst olmak gerekirse odada Dili benden daha iyi anlayan en azından iki insan vardı.

Bunun yerine onlara karakoldaki yaşam hikâyelerini anlattım. Elçilik Kenti üzerinde nefes almaya elverişli bir kubbe oluşturan hava heykeli aioliyi bilmiyorlardı. Birkaçı, ithal edilen biyodonanımdan bazı parçalar görmüştü, fakat daha geniş altyapıyı, ev sürülerini; gösterebileceğim hiçbir nedeni olmaksızın yüzer-hücresinden şehir bölgelerine bağlanmak üzere erginleşen genç bir köprünün hızlı çekimini, ellerinde bulunan güncellenmemiş tridler yoluyla anlatabildim. Scile bana dinle ilgili soru sordu ve ben ona bildiğim kadarıyla Ev Sahiplerinin hiçbir dini olmadığını söyledim. Yalan Festivallerinden bahsettim. Scile bunun peşine düşmek isteyen tek kişi değildi. "Fakat onların bunu yapamayacağını sanıyordum," dedi birisi.

"İşte mesele biraz da bu," dedim. "İmkânsıza ulaşmak için çabalamak."

"Ne tür şeyler bu festivaller?" Güldüm ve hiçbir fikrim olmadığını, hiçbirinde bulunmadığımı, tabii ki asla Ev Sahiplerinin şehrine girmediğimi söyledim.

Kendi aralarında Dili tartışmaya başladılar. Misafirperverliklerine bir anekdotla nasıl karşılık verebileceğimi düşünüp terk edilmiş restoranda başımdan geçenleri anlattım. Yine bütün dikkatleriyle dinliyorlardı. Scile manik bir ifadeyle gözünü dikmişti. "Sen bir benzetmede miydin?" dedi.

"Ben bir *benzetmeyim*," dedim.

"Sen bir hikâye misin?"

Scile'a bir şey verebildiğim için memnundum. O ve meslektaşları benzetme oluşuma benden daha çok heyecanlanmışlardı.

BAZEN beni yalnızca Ev Sahiplerinin dili için ya da bir kelime dağarcığının parçasıyım diye istediğini söyleyip Scile'a takılırdım.

Araştırmasının büyük kısmını bitirmişti. Bu, birkaç farklı dilde belirli bir dizi fonemin karşılaştırmalı incelemesiydi ve hepsi bir türün veya bir dünyanın değildi ki, bu bana pek mantıklı gelmiyordu. Ne arıyorsun?" dedim.

"Ah, sırları," dedi. "Biliyorsun. Özleri. Özünde oluşları."

"*O* çirkin kelime için bravo. Ve?"

"Ve onlardan hiç yok."

"Mmm," dedim. "Garip."

"Bu, yenilgiyi kabul eden bir konuşma. Ben kabaca birleştireceğim. Bir bilim adamı mutlak yanlışlığın teorinin önüne geçmesine asla izin veremez."

"Yine bravo." Kadeh tokuşturdum.

O otelde ikimizin de planladığından çok daha uzun zaman birlikte kaldık ve sonra hiçbir planı ve görevi olmayan ben, onu ticari bir seferle memlekete götürecek araçta iş aradım. Deneyimliydim ve iyi referanslarım vardı; işe girmek zor değildi. Kısa bir seyahatti, 400 saat ya da öyle bir şey. Scile'ın dalışa ne kadar kötü tepki verdiğini fark ettiğimde, birlikte yapacağımız bu ilk seyahatte derin uykuda gitmeyi seçmemesi beni çok duygulandırdı. Gereksiz bir jestti; benim vardiyalarımda mide bulantılarına tek başına katlandı ve ilaçlara rağmen, çalışmadığım zamanlarda bile benimle pek konuşamıyordu. Onun durumundan rahatsızlık duymakla birlikte etkilendim.

Anladığım kadarıyla onun son birkaç bölümü, çizelgeleri, ses dosyalarını ve tridleri toparlaması fazla vaktini almayacaktı. Fakat aniden Scile tezini vermeyeceğini bana açıkladı.

"Yüzdün yüzdün, kıyısına geldin, son kulaçları atmayacak mısın?" dedim.

"Canı cehenneme," dedi, havalı bir umursamazlıkla. Beni güldürdü. "Devrim istop etti!"

"Benim zavallı başarısız radikalim."

"Ya, peki. Sıkıldım."

"Ama dur bakalım," demeye, bir şekilde vazgeçirmeye çalıştım, "ama sen ciddi misin? Kesinlikle kıymetli bir…"

"Oldu, bitti, unut gitsin. Zaten başka araştırma projelerim var, benzetme. Sen neye *benziyorsun*?" Bu berbat esprinin üzerine eğildi, parmaklarını şaklattı ve konuyu değiştirdi. Elçilik Kenti hakkında sorular sorup duruyordu. Yoğunlaşması heyecan vericiydi, fakat bunu kendiyle yeterince dalga geçerek sulandırdı; öyle ki kimi zaman takıntılı tavırlarının kısmen oyun olduğunu düşündüm.

Onun küçük üniversite şehrinde uzun kalmadık. Ben pes edip onu o ismi lazım olmayan yere götürene kadar peşimden gelip başıma bela olacağını söyledi. Bunların hiçbirine inanmadım, fakat bir sonraki görevimi aldığımda bir yolcu olarak benimle birlikte transit geçiş aldı.

O seyahatte, biz sığ, sakin immerdeyken, hai dediğimiz immer yırtıcıları okulunu görmesi için Scile'ı derin uykudan uyandırdım. Onların yaşama benzer herhangi bir şey olmadıklarına, yalnızca immerin kütleleri olduklarına, saldırılarının ve çakı gibi keskinliklerinin, yalnızca manchmal beyinlerimizin derin rastlantısallığı görmeyi öğrenemeyeceği bir immer kaosunun itmeleri olduğuna inanan kaptanlar ve bilim adamlarıyla konuştum. Bana gelince, ben hep onların canavar olduklarını düşünmüşümdür. İlaçlarla desteklenen Scile ve ben savunma güçlerimizin immeri sarsışını ve *hai*leri ok gibi fırlatışını izledik.

Her nereye çıktıysak, çıktığımızda aracımız her nereye teslimat yapacaksa veya her nerede alacaksa orada, Scile yerel kütüphanelere kaydolacak, eski araştırmalara kusur bulup yeni projesine başlayacaktı. Görülecek bütün manzaraları gördük. Aynı yatağı paylaştık ama oldukça makul bir hızla seksten vazgeçtik.

Deli konsantrasyonuyla gittiğimiz her yerin dilini, kelime dağarcığını zaten biliyorsa da, argosunu öğrendi. Ondan çok daha fazla seyahat etmiştim, fakat yalnızca Anglo-Ubik konuşup okuyabiliyordum. Onun yoldaşlığından memnundum, onu sıkça eğlenceli ve daima ilginç buluyordum. Bize immerde bir kerede yüzlerce saat yol katettiren, çok uzun değil ama yeterince uzun süreli işler alarak onu test ettim. Benim karışık duygusal hesabıma göre sonunda sınavı geçti; o zaman fark ettim ki onu kalıp kalmayacağını görmek için izlemiyormuşum, kalacağını umuyormuşum.

Dagostin'de, Bremen'de, Charo City'de, çocukça mektuplarımı gönderdiğim her yerde evlendik. Ara sıra başkent limanımda görünmemin benim için önemli olduğunu söyledim ve bu, doğruydu. Dünyalararası mektuplaşmaların yorucu temposunda bile, Scile yerel araştırmacılarla yazıştı ve asla yalnızlığı seven bir kimse olmayan ben, dalgıçların arasında olan gelip geçici, hızlı ve yoğun arkadaşlıkları, ilişkileri yaşadım; yani makul bir verim alacağımızı biliyorduk. Orada, çoğu Elçilik Kenti sakininin hiç görmediği ulusal başkentimde sendikaya kaydolabilir, birikimlerimi ana hesabıma yatırabilir ve Bremen yargısının haberlerini biriktirebilirdim. Sahibi olduğum daire şehrin gözde olmayan ama şirin bir yerindeydi. Evimin etrafında Elçilik Kenti'nden ithal edilmiş saçma sapan lüks teknolarla donatılmış birisini nadiren görürdüm.

Yerel yasalar kapsamında evli olmak Scile'ın herhangi bir Bremen ilini veya holdingini ziyaret etmesini kolaylaştıracaktı. Uzun bir süre onun rahatsız edici, asla ilk etapta rol kestiği gibi şaka olmayan büyük merakına Elçilik Kenti'ne dönme gibi bir niyetimin hiç olmadığını söyleyerek karşılık verdim. Fakat sanırım daha evlenmeden, ilk memleketime götürme hediyesini ona vermeye hazırdım.

BÜTÜNÜYLE KOLAY olmadı: Bremen, kendi topraklarından bir kısmına girişi neredeyse çıkışı kadar dikkatlice kontrol ediyordu. Biz oraya inmeyi amaçlıyorduk, yani ben sadece ticari bir gezi için imza atmıyordum. Transit Evi'nde, şaşkın memurlar beni bir dizi yetkiliye yolladı. Bunu bekliyordum ama büro donanımlarının bende bıraktığı intibanın aksine, sorumluluğu başkasına atmanın bu boyutlara ulaşması benim için biraz şaşırtıcıydı.

"Elçilik Kenti'ne *geri* mi gitmek istiyorsunuz?" dedi, patrondan bir ya da iki kademe altta olduğunu tahmin ettiğim bir kadın. "Bunun… Olağan dışı olduğunu anlamalısınız."

"Herkesin bana söyleyip durduğu gibi."

"Evinizi mi özlüyorsunuz?"

"Hiç değil," dedim ona. "Aşk için yaptığımız şeyler." Rol keser gibi iç çektim ama o oynamak istemedi. "Merkezden bu kadar uzakta takılıp kalma fikrinden hoşlanıyor değilim." Gözlerime baktı ve yanıt vermedi.

Arieka'da, Elçilik Kenti'nde ne yapmayı planladığımı sordu. Ona gerçeği söyledim: Ekozahmet, dedim. Bu da onu eğlendirmedi. Oraya varışta kime rapor verecektim? Kimseye, dedim; orada kimsenin astı değildim, ben bir sivildim. Bana Elçilik Kenti'nin bir Bremen limanı olduğu hatırlattı. Dışarıya giriş yaptığımdan beri nerelere gitmiştim? Her yere mi, diye vurguladı; bunu kim hatırlayabilir? Çoğu yerde bu tür varış formalitelerinin umursanmadığını biliyor olması gerekse de, ben sertifikalarımın ve eskiden okuttuğum bütün verilerimin üzerinden geçmek zorunda kaldım. Hiç hatırlamadığım kısa molalar ve terminaller dâhil, listemi okudu. Bir iki yerin yerel politikası hakkında sorular sordu, yalnızca gülümsedim, öyle hazırlıksızdım ki; ben saçmalarken gözünü dikmiş bana bakıyordu.

Bende neden şüphelendiğinden emin değildim. Sonuçta, mürettebatlık yapan ve nişanlısı için kefil olan, sertifika sahibi bir Elçilik Kenti yerlisi dalgıç olarak ona giriş, bana ise yeniden

giriş hakkı almak inat etmemi gerektirdi. Scile oradaki çalışması için hazırlanıyor, okuyor, kayıtları dinliyor, olan pek az tridi ve videoyu izliyordu. Kitabının isminin ne olacağına bile karar vermişti.

"Yalnızca bir vardiya" dedim ona. "Yalnızca bir sonraki desteğe kadar gidiyoruz." Charo City'de, Karşıya Yüklenmiş İsa Katedrali'nde, Scile bana sürpriz bir teklif yaptı; onunla Bremen yasalarına göre ikinci dereceden, evlilik olmayan bir aşk beraberliği olarak kayda girecek şekilde evlendim ve onu Elçilik Kenti'ne götürdüm.

BİRİNCİ BÖLÜM

VARIŞ

Sonraki, 1

✵

DİPLOMASİ SALONU tıklım tıklımdı. Her baloda, ayrılan ziyaretçilerin her uğurlanmasında yoğun olması olağandı, fakat bu gece gibi değil. Pek şaşırtıcı değildi: Beklenenin üstünde bir ilgi olmuştu. Personel hepimize bunun olağan varışlardan biri olduğu konusunda ne kadar ısrar etse de, kendileri bile buna inanıyormuş gibi görünmüyorlardı.

Gece kıyafetleri arasında debelenip duruyordum. Mücevherler takmıştım ve etrafa hoş ışıklardan oluşan bir hale yayan birkaç çoğaltı etkin hâle getirmiştim. Kalın yapraklarla kaplı duvara dayandım.

"Ah, ne kadar güzel görünüyorsun." Ehrsul beni bulmuştu. "Kısa saçlar. Dalgalı. Beğendim. Kayliegh'e hoşçakal dedin mi?"

"Teşekkür ederim ve dedim gerçekten de. Buradan ayrılmak için gerekli belgeleri alabildiğine hâlâ inanamıyorum."

"Eee," Ehrsul, başıyla, sertifikalardan kısmen sorumlu bir Kadınpersonel olan Damier'in koluna yapışmış Kayliegh'i işaret etti. "Bence yatay bir başvuru yapmış olabilir." Güldüm.

Ehrsul otomdu. Derisi o akşam akrilik tavuskuşu tüyleriyle bezenmişti ve trid mücevherler onun yörüngesinde dönüyorlardı. "Çok yorgunum," dedi. Sanki statik elektrikle kesintiye uğramış gibi, yüzünü çatlattı. "Yalnızca yeni Elçimizin eyleme geçtiğini görmeyi bekliyorum –beklememek olur mu, gerçekten?– sonra gideceğim."

Terre dostu bir nezaket ya da uzlaşma duygusuyla, yalnızca bir beden kullanıyordu. Sanırım formu değişken birisiyle ilişki kurmak zorunda kalmanın bizi zor durumda bırakacağını biliyordu. Nereden ya da ne zaman geldiği pek belli olmasa da, o kuş-

kusuz ithaldi. Tanıdığım herkesin yaşam süresinden daha uzun bir zamandır Elçilik Kenti'ndeydi. Onun Turing yazılımı yerel yeteneklerin çok ötesinde ve dışarıda gördüğüm muadillerinden de daha fazlasıydı. Çoğu otoma ile zaman geçirmek bilişsel olarak vahşice zarar görmüş birisine eşlik etmek gibiydi, fakat Ehrsul bir dosttu. "Gel, beni köyün ahmaklarından koru," derdi bazen bana, diğer otomaların yanı sıra güncellemeleri yüklerken.

"Yalnız kaldığın zaman kendinle dalga geçer misin?" diye sordum bir keresinde.

"Bir önemi var mı?" demişti sonunda ve ben terslendiğimi hissettim. Ona kişiliği, bariz bilinci ve bunların benim yararıma olup olmadığı konusunda sorular yöneltmek kaba ve toy kaçmıştı. Davranışları, sorgulamaya neden olacak kadar insanca olan sayılı otomun hiçbirinin, soruları yanıtlamaması gelenektendi.

O benim en iyi arkadaşımdı ve oldukça tanınmış, tuhaf bir tipti. Onunla ilk karşılaştığımda, onu daha önce gördüğümden emindim. İlk etapta kim olduğunu çıkaramamıştım; sonra durumun ne olduğunun farkına vardığımda birdenbire sordum (sanki onu ürkütebilirmişim gibi): "Senin orada olmanı neden istediler? Bren'in yerinde, asırlar önce, Elçiler benim benzetmemi bana anlattıklarında? O sendin, değil mi? Hatırlıyor musun?"

"Avice," dedi nazikçe kınayarak ve hayal kırıklığına uğramışçasına yüzünü oynatarak. Konu hakkında ondan edinebildiğim tek şey buydu; daha fazla zorlamadım.

İçerideki sarmaşığın orada bir araya toplandık ve küçük kameraların odanın içinde oradan oraya uçarak kayıt yapışlarını izledik. Dekoratif biyodonanım, kabuklarından renkler saçıyordu.

"Onlarla karşılaştın, o hâlde?" dedi Ehrsul. "Beklediğimiz saygıdeğer yeniler? Ben karşılaşmadım."

Bu beni şaşırtmıştı. Ehrsul'un işi yoktu, hiçbir vergi yükümlülüğü yoktu, fakat bir bilgisayar olarak Personel için değerliydi

ve sık sık onlara hizmet ederdi. Aynısının benim için de geçerli olduğunu söyleyebilirim; benim içerideki-dışarıdaki statüm onlara faydalı olmuştu, yıldızım sönene kadar. Ehrsul'un süregiden her türlü tartışmanın bir parçası olmuş olmasını beklerdim, fakat yeni Elçi geldiğinden bu yana, belli ki Personel arasında hizipleşme olmuştu.

"Kapışma var," dedi Ehrsul. "Böyle işittim." İnsanlar Ehrsul'a her şeylerini anlatırdı: Belki de nedeni insan olmaması ama neredeyse insan gibi olmasıydı. Sanırım o aynı zamanda yerelnetten de faydalanıyor, arkadaşlarına iyi bir kaynak olmaya yetecek kadar şifre kırıyordu. "İnsanlar endişeli. Anladığıma göre bazılarının bayağı kanı ısınsa da… MagDa'ya dikkat et. Şimdi de Wyatt işin içine girmekte ısrar ediyor."

"Wyatt?"

"Eski yasalardan alıntılar yapıyor, yalnızca Elçi'yi bilgilendirmeye çalışıyor, çok teşekkürler. Bu tür bir şey."

Bremen temsilcisi olan Wyatt, küçük kadrosuyla birlikte, önceki ticari araçla kendi selefi Chettenham'ın yükünü hafifletmek için gelmişti. Bir sonraki tur zamanında ayrılması programlanmıştı. Bremen, Elçilik Kenti'ni neredeyse iki megasaatten daha önce kurmuştu. Biz hepimiz kanunen Bremenliydik: koruma altında olanlar. Fakat Bremen'in resmî temsilcileri olan Elçiler burada doğmuşlardı tabii ki, Personel ve onların kantonunu oluşturan bizler gibi. Wyatt, Chettenham ve diğer ataşeler çok uzun süreli görevlerinde ticari bilgiler, öneriler, Ev Sahiplerine ve teknoya erişim için Personele güveniyorlardı. "Devam edin," haricinde emirler verdikleri nadirdi. Personelin de danışmanlarıydı, başkentteki politikaları ölçüp tartmak için oldukça faydalıydılar. Şimdilerde Wyatt'ın kendi sorumluluk alanını böylesine aktif bir şekilde yorumluyor olması biraz kafamı karıştırmıştı.

Bir Elçinin dışarıdan gelmiş olması tarihte bir ilkti. Parti dayatmasaydı, –gemi ayrılıyordu ve balo ertelenemezdi– Personelin yeni gelenleri daha uzun süre karantinada tutmaya çalışa-

cağından ve entrikaları her neyse buna devam edeceklerinden şüphe ettim.

"CalVin burada," diye sessizce uyardı Ehrsul, görüntülenen yüzü omzumun üzerinden hızla etrafa göz gezdirirken. Ben etrafa bakmadım. Bana baktı ve *ne?* der gibi bir bakış atarak, orada neler olup bittiğini bir ara öğrenmemin hoşuna gideceğini hiç konuşmadan anlattı. Kafamı salladım.

Elçilik Kenti'nin kıdemli araştırmacı bilim adamı olan Yanna Southel, bir Elçi ile birlikte geldi. Ehrsul'a fısıldadım, "İyi, EdGar geldi. Geyik zamanı. Birazdan bilgi vereceğim." Kalabalığın arasından yavaşça geçerek Elçi'nin yakınına gittim. Orada, kahkahalar ve orama burama çarparak dans edenler arasında gözlüklerimi kaldırdım ve EdGar'ın yüzüme bakmasını sağladım.

"Elçi," dedim. Gülümsediler. "Peki," dedim, "hazır mıyız?"

"Yüce Fener, hayır," dedi Ed ya da Gar. "Sanki neler olup bittiğini bilmek zorundaymışım gibi soruyorsun, Avice," dedi öteki. Başımı eğdim. EdGar ve ben her zaman abartılı bir şekilde flört etmekten çok keyif almışızdır. Onlar benden hoşlanıyordu; çenebazlardı, her zamanki kadar çok ve vermeleri gerekenden biraz daha fazlasını vererek dedikodu ederlerdi. İki dirhem bir çekirdek olgun beyler, bakışlarını bir taraftan diğerine çevirdiler, sanki birisi baskın yapıp konuşmalarını kesecekmiş gibi abartılı bir telaş içinde kaşlarını kaldırdılar. Bu komploculuk onların dalaveresiydi. Son birkaç ay içinde muhtemelen benden uzak durma konusunda uyarılmışlardı, fakat bana hâlâ, takdir ettiğim konuşkan bir nezaketle davranıyorlardı. Gülümsedim ama sürekli gülen yüzlerine rağmen aslında mutsuz göründüklerini fark edince duraksadım.

"Bunun mümkün olacağını…," dedi EdGar, "…düşünemezdim." "Burada olup biten…", "… bizim anlamadığımız şeyler var."

"Peki ya geri kalan Elçiler?" dedim.

Odaya bakındık. Meslektaşlarının çoğu yeni varmıştı. Parıltılı kıyafetler içinde EsMé'yi; linklerinin altında rahatsızlık verecek şekilde sımsıkı kilitlenmiş kelepçeleri işaret eden ArnOld'u; anlaşılmaz biçimde tartışan JasMin ve HelEn'i gördüm; her Elçi bir diğerinin sözünü kesiyor, her Elçi dublesinin sözlerini tamamlıyordu. Bir yerde bu kadar çok Elçi, bir rüya hissiyatına neden oluyordu. Boyunlarına takılmış, zevkine göre çeşitli dekoratif şekillerde olan devre bağlantılarındaki diyotlar eş zamanlı, ikişerli renklerle kesik kesik sesler veriyordu.

"Gerçekten," dedi EdGar. "Hepsi endişeli." "Farklı derecelerde." "Bazıları sanıyor ki…", "…biz abartıyoruz. RanDolph tümünün bizim iyiliğimiz için olduğunu düşünüyor." "Yeni birisinin gelmesi, bizi sarsmak için. Fakat kimse iyimser değil."

"JoaQuin nerede? Ya Wyatt, o nerede?"

"Yeni çocuğu yanlarında getiriyorlar. Birlikte." "Hiçbiri diğerini gözünün önünden ayırmıyor."

Personel salon girişinin önünde yer açıyordu; Elçilerin Başkanı JoaQuin, Bremen ataşesi Wyatt ve yeni Elçi için hazırlanıyorlardı. Tanımadığım insanlar vardı. Pilotun izini kaybetmiştim, bu yüzden mürettebat mı, göçmenler mi yoksa geçiciler mi olduklarını soramıyordum.

Bu baloların çoğunda yeni gelenlerin –kalıcı ya da tek tur için– etrafı yerel halk tarafından sarılırdı. Ne seks ne sohbet anlamında yalnız kalmazlardı. Kıyafetleri, aksesuarları ve çoğaltları, uğrunda yanıp tutuşulan şeylerdi. Ne yazılımları varsa yağmalanır ve yerelnette haftalarca egzotik yeni algoritmalarla twitler gönderilirdi. Bu kez yeni Elçiden başka hiçbir şey kimsenin umurunda değildi.

"Başka ne geldi? Faydalı bir şey var mı?" Elçi JasMin işitme mesafesindeydi ve ben EdGar yerine bunları bilhassa onlara sordum. JasMin her defasında onlarla bu şekilde, onlardan korkmadığımı belli eder şekilde konuşmamdan hoşlanmıyordu. Bana cevap vermediler ve yürüdüm, bir güvenlik subayı olan

Simmon'u selamladım. Onunla yıllardır yakın olmamıştık ama o hâlâ çalışıyor olmasına, bense bir misafir ve gözden düşmüş biri olarak orada bulunmama rağmen, birbirimize karşı yabancılık hissetmeyecek kadar samimiydik. Biyodonanımlı sağ uzvuyla elimi sıktı; bir silah, hedef menzilinde patlayıp kendi et versiyonunu alıp götürdükten bu yana onu takıyordu.

Kalabalığın içinden geçtim, arkadaşlarla konuştum; çoğaltların parıltılarının etkileşimini izliyor, immer argosundaki kapışmalarını duyuyor ve bunları söyleyen dalgıçlara dönüp onları sevindirecek şekilde aynı lehçeyle bir iki kelime veya en son hangi gemide çalıştığımı elimin 'işler yolunda' anlamındaki işaretiyle anlatıyordum. Onların camlarına dokunabilir ve devam edebilirdim.

Çoğunlukla, herkes gibi, yeni Elçiyi bekliyordum.

DERKEN, artık ümidimi kesmişken onlar geldi. Kapıları her zamankinden daha dikkatli ve tereddütlü açan Wyatt'tı. Onun yanında JoaQuin gülümsüyordu ve ben hissetmiş olmaları gereken endişeyi bu kadar iyi sakladıkları için hayranlık duydum. Sohbet durdu. Nefesimi tutuyordum.

Onların arkasında küçük bir kargaşa, onları takip eden figürler arasında bir tartışma anı oldu. Yeni Elçi rehberlerini geçerek Diploması Salonu'na adım attı. Bu nefes kesici bir andı.

İki adamdan birisi uzun ve inceydi; tepesi keldi; gözlerini kırpıştıran, utangaç bir şekilde gülümseyen, soluk yüzlü bir adamdı. Diğeri tıknaz, kaslı ve diğerinden bir karış daha kısaydı. Sırıttı. Etrafa bakıyordu. Ellerini saçlarının içinden geçirdi. Kanında çoğaltlar vardı: Onların parıltısını etrafında görebiliyordum. Arkadaşının çoğaltları yoktu. Daha kısa olan adamın bir Romalı burnu vardı, diğerininki kalkıktı. Tenleri farklı renkteydi, gözleri de. Birbirlerine ne benziyorlar, ne de bakıyorlardı.

Yeni Elçiler durdular, kendine has tarzlarıyla gülümsediler. Orada durdular; doğuştan zeka özürlü ve oldukça imkânsızdılar

Önceki, 1

SEYAHATİMİZE HAZIRLANMADAN kilosaatler önce Scile işveren-danışmanları ile bir uzlaşmaya vardı. Onun akademik dünyasını anlamak için hiçbir zaman pek çaba sarf etmedim. Anlayabildiğim kadarıyla çok uzatılmış özel bir izin ayarlamıştı ve onun Elçilik Kenti'ndeki ikameti, üniversitesi tarafından çok küçük ölçüde finanse edilen bir projenin parçasıydı. Ona sembolik bir avans ödüyorlar ve sonuçta *Çatallı Diller: Ariekalıların SosyoPsikoDilbilimi*'ni yayımlayacağı görüşüyle onun erişim hesaplarını aktif tutuyorlardı.

Araştırmacılar, özellikle Ev Sahiplerinin biyolojik planlarıyla büyülenen Bremen bilim adamları, Elçilik Kenti'ne daha önce gelmişlerdi: Orada hâlâ destek için bekleyen bir iki kişi vardı. Fakat bilinen tarih içerisinde, yaklaşık üç buçuk megasaat önce Dili çözmeye çabalamış öncülerden bu yana, Arieka'da dışarıdan gelen dilbilimciler olmamıştı.

"Onların yolundan yürüyebilirim," dedi bana Scile. "Onlar bunun nasıl işlediğini sıfırdan çözmek zorundaydı. Neden bizim Arieka dilini anlayabildiğimizi ama onların bizi anlayamadığını. Şimdi bunu biliyoruz."

Bizim balayı adını verdiğimiz zamanda Elçilik Kenti'ne varma hazırlığındayken, Scile, Charo Şehri'ndeki kütüphaneleri araştırıyordu. Benim yardımımla bu yer ve ahalisi hakkındaki dalgıç araştırmalarından faydalanmaya çalıştı; sonunda Elçilik Kenti'ne vardığımızda, oradaki arşivlerimizi de taradı ama konusu üzerine sistematik hiçbir şey bulamadı. Bundan mutluluk duydu.

"Bu konuda neden daha önce hiç kimse bir şey yazmamış?" diye sordum ona.

"Kimse buraya gelmiyor," dedi. "Çok uzak. Burası –alınma ama– cehennemin dibi.

"Tanrım, üzerime alınmadım."

"Aynı zamanda da tehlikeli. Artı Bremen formaliteleri. Dürüst olmak gerekirse, bunların hiçbiri bir anlam ifade etmiyor zaten."

"Dil mi?"

"Evet, Dil."

Elçilik Kenti'nin kendi dilbilimcileri vardı, fakat çoğu, başvurma zahmetine girseler bile sertifika verilmemiş, sözde bilim adamlarıydı. Onlar Eski ve Yeni Fransızca, Mandarin, Panarapça öğreniyor, öğretiyorlar ve başkalarının satranç oynadığı gibi onlar da egzersiz olarak bu dilleri birbirleriyle konuşuyorlardı. Bazıları fizyolojileri elverdiği ölçüde egzot dilleri öğreniyordu. Yerel Pannegeçler bizim Anglo-Ubik dilimizi öğrenince kendi anadillerini unuttu ama Elçilik Kenti'nde beş Kedis dilinden dördünün ve üç Shur'asi lehçesinin tümünün konuşulduğunu tahmin ediyorduk.

Yerel dilbilimciler Ev Sahiplerinin dili üzerine çalışmıyordu. Ama Scile tabularımızdan pek etkilenmemişti.

O NE BREMENLİYDİ ne onun karakollarındandı ne de Dagostin'deki başka bir ulustandı. Scile başka bir şehrin ayından, adı aklımda hayal meyal kalmış Sebastapolis'tendi. Çok dil bilen biri olarak yetişmiş. Hangi dili anadili saydığından pek emin değildim, eğer bir anadili varsa tabii. Biz seyahat ederken, doğduğu memleketini kaygısızca, düpedüz ilgisizlikle hiçe saymasını kıskanıyordum.

Elçilik Kenti'ne giden yol dolambaçlıydı. Bindiğimiz gemilerin mürettebatları o zamana kadar gördüğüm yerlerden daha fazlasından gelen dalgıçlardan oluşuyordu. Bremen'in kalabalık *ma-*

lum immerinin haritalarını biliyordum, bir zamanlar size onun çekirdek dünyalarının pek çoğunda yaşayan ulusların adlarını sayabilirdim ve memlekete dönerken birlikte görev yaptığım kimselerin bir kısmı onların hiçbirinden değildi. Öyle uzak bölgelerden Terre vardı ki dünyalarının isminin Fata Morgana veya Kemancının Çayırı* olduğunu söyleyerek benimle dalga geçiyorlardı.

Farklı yönlerde gemiden gemiye atlamış olsaydım, immerin ve günlük zamanın Bremen'in masal olduğu bölgelerine gidebilirdim. İnsanlar bilinen uzayın üst üste binen kümelerinde kaybolur. Egzot araçlarda hizmet verenler, sevk güçlerinin garip tarzlarına –kırlangıç sürüşüne, aşırı ışık katlamalarına, ölüm perisi teknoya– katlanmayı öğrenenler daha az öngörülebilir yörüngelerle daha da ötelere gidebilir ve hatta kaybolabilirler. Bu megasaatlerdir böyle olmuştur; kadınlar ve erkeklerin immeri bulmalarından ve *Homo diaspora* olmalarından bu yana.

Scile'ın Ev Sahiplerinin diline büyük merakı benim için her zaman biraz tahrik edici olmuştu. Yalnızca Elçilik Kenti'ne değil Bremen uzayının kendisine de yabancı birisi olarak, saygı belirten "Ev Sahipleri" yerine "Ariekalılar" dediği, onların cümlelerini inceleyip ne anlama geldiklerini bana söylediği her defa, içimde yarattığı heyecanın farkında mıydı, bilmiyorum. Bir kenar mahallesinde doğduğum şehrin diliyle ilgili bildiğim şeylerin çoğunu, yabancı kocamın araştırmaları yoluyla öğrenmemin bir tür ironi olduğundan eminim.

HİD'İN –HIZLANDIRILMIŞ İLETİŞİM DİLBİLİMİ– pedagoji, kavrama yeteneği, programlama ve kriptografiyle melezlenmiş bir özellik olduğunu bana Scile söyledi. Bremen'in öncü gemilerindeki bilim adamları-kâşifler tarafından, karşılaştıkları veya onları karşılayan yerlilerle çok hızlı bir iletişim kurmak için kullanılıyordu.

* Kemancının Çayırı: Fiddler's Green *(İng.)*; kemancının kemanını sürekli çaldığı ve dans edenlerin hiç durmadan dans ettiği masalsı yaşam sonrası –Ç. *N.*

HİDçilerin bu ilk seyahatlerinin seyir defterlerindeki heyecanları dokunaklıdır. Onlar, canlı ve kasvetli kıtalar ve dünyalarda egzot gruplarla kurulan iletişimin ilk anlarını kaydederler. Dokunsal diller, biyoışıklı kelimeler, organizmaların çıkarabileceği bütün ses çeşitleri. Yalnızca zaten söylenmiş şeylerin referansı veya sıfatların kaba, fiillerin berbat olduğu üzerine defalarca yazılmış belgeler olarak anlaşılabilir olan lehçeler. Aracı, o zaman Corscanlar olduğunu bilmediğimiz kişilerce işgal edilen, kendi kabininde barikat kurmuş bir HİDçinin trid günlüğünü gördüm; bu ilk irtibattı. Gayet anlaşılır şekilde, kapısını döven dev şeylerden korkuyor, fakat konuşmalarındaki ses perdesiyle ilgili yapıları henüz anlamış olmaktan ötürü heyecanını kaydediyordu.

HİDçiler ve mürettebatlar Arieka'ya ilk geldiklerinde, orada 250 kilosaatten fazla süren bir şaşkınlık başladı. Bu, Ev Sahiplerinin dili anlaşılması zor, değişken ya da aşırı derecede çeşitli olduğu için değildi. Arieka'da tek bir şehrin etrafına serpiştirilmiş, ürkütecek kadar az sayıda Ev Sahibi vardı; hepsi de aynı dili konuşuyordu. Dilbilimcilerin kulak yazılımları ve sürümleriyle ses-kelimelerin veritabanını oluşturmak zor değildi (Yeni gelenler, Ariekalıların birbirlerinden farklılık gösterdikleri noktada bu ayrışmaları anlayamasalar da, bunları kelime olarak algılıyorlardı). Bilim adamları sözdiziminin anlamını çok kolay kavrıyordu. Bütün egzot dilleri gibi onun da payına düşen şaşırtmacalar vardı. Fakat HİDçileri ya da onların makinelerini yanıltacak kadar yabancı bir şey yoktu.

Ev Sahipleri sabırlıydı; misafirler hem ilgilerini çekiyor, hem de, anlaşılmaz gelse de kibar tavırlarını gören herkesin söyleyebileceği gibi, misafirlerini nezaketle karşılıyorlardı. Onlar ne immeri ne egzotik sevk güçlerini ne de ışık hızından daha yavaş motorları kullanabiliyorlardı; kendi atmosferlerinden asla çıkmamışlardı fakat başka yönlerden ilerilerdi. Yaşamı hayret verecek bir incelikle yönetiyorlardı ve başka yerlerdeki duygusallığa şaşırmıyor gibilerdi.

Ev Sahipleri bizim Anglo-Ubik dilimizi öğrenmediler. Buna çabaladıkları söylenemezdi. Ama birkaç bin saat içerisinde Terre dilbilimciler, Ev Sahiplerinin söylediklerinin çoğunu anlayabiliyordu ve yanıtlarla soruları bir Arieka dilinde sentezlediler. Makinelerine konuşturdukları cümlelerinin fonetik yapısı –ses perdesindeki değişimler, sesli harfler ve sessizlerin ritmi– testin tamamında kusursuz ve doğruydu.

Ev Sahipleri dinliyor, tek bir sesi dahi anlamıyordu.

"KAÇINIZ kaçıyorsunuz?" diye sordu Scile.

"Öyle bir konuşuyorsun ki sanki hapishane kaçkınıyız," dedim.

"Hadi, bırak. Hatırladığım kadarıyla birçok defa bana *dışarıya çıktığından* bahsettin. Doğru hatırlıyorsam bana, öhö, asla geri dönmeyeceğini söylemiş bile olabilirsin." Muzip bir bakış fırlattı.

"Pes," dedim. Elçilik Kenti'ne doğru son etaba girmek üzereydik.

"Peki kaçınız?"

"Cümbür cemaat değil. Dalgıçları mı kastediyorsun?"

"Herkesi kastediyorum."

Omuz silktim. "Dalgıç olmayan birkaç kişi arada bir sertifika almak zorunda. Testleri geçmiş bile olsa, pek fazla kimse başvurma zahmetine girmez."

"Sınıf arkadaşlarından görüştüğün kimse var mı?"

"Sınıf arkadaşlarım mı? Benim kümemdeki dalgıçları mı kastediyorsun? Neredeyse hiç kimse." Nasıl dağıldığımızı parmaklarımla anlattım. "Her neyse. Yalnızca üç kişi daha vardı. Yakın değildik." Şimlerle mektup göndermenin pratikliği bunu mümkün kılmış olsa bile, bunu ne ben denerdim ne de onlar. Küçük bir şehirden kaçanlar arasındaki klasik sessiz anlaşma: Asla geriye bakma, birbirine takılı kalma, nostaljiye hayır. Onların hiçbirinin dönmesini beklemiyordum.

Elçilik Kenti'ne yaptığımız o yolculukta Scile kendi derin uykusu üzerinde değişiklik yaptırdı, uyku hâlindeyken yaşlanması için yaşlandırıcılar veriliyordu. Çalışma arkadaşın yaşlanırken seyahat sırasındaki uykunun seni genç tutmamasını sağlamak etkileyici bir harekettir.

Aslında bütün zamanını uykuda geçirmedi. İlaçların ve çoğaltların yardımıyla, yolculuğun birazını, immerin izin verdiği yerlerde uyanık ve çalışarak geçirdi; gerektiği zamanlarda kimyasal önleyicilerle paniği savuşturmak veya istifra etmek için ara veriyordu. "Şunu dinle," diyerek bana okudu. Masadaydık, immerin çok sakin sığlıklarından geçiyorduk. Heplik bulantısını dikkate alarak kurutulmuş meyve ve neredeyse hiç kokusu olmayan yiyecekler yiyordum. " 'Her Erkeğin iki ağzı veya sesi olduğunun tabii ki farkındasınız. Erkeklerin iki ağzı veya sesi vardır,' burada," –okuduğu şeyi gösterdi– "birbirlerine şarkı söyleyerek seks yaparlar." Flat bir ülkeyle ilgili antika bir kitaptı.

"O saçmalığın faydası ne?" dedim.

"Yazıtlara bakıyorum," dedi. Başka eski hikâyeleri denedi. Ev Sahiplerinin uydurma kuzenlerini ararken bana Chorianları ve Tucanları, Ithorianları, Wess'harları, uydurma çift dilli canavarların tanımlarını gösterdi. Bu grotesk figürler konusunda onunla aynı heyecanı paylaşmıyordum.

"Atasözleri 5:4'ü alabilirdim," dedi, ekranına bakarak. Açıklama istemedim: Eskiden bazen böyle polemiğe girerdik. Bunun yerine, yalnız kaldığımda şu cümleyi bulmak için bir İncil yükledim: "Fakat en nihayet o, pelin otu kadar acı, iki ağızlı bir kılıç kadar kesicidir."

Tek çok sesli egzotlar Ev Sahipleri değil. Anlaşıldığı kadarıyla konuşmak için iki, üç veya sayısız sesi eş zamanlı olarak çıkaran ırklar var. Onların konuşmaları yalnızca "bas" ya da "soprano" olarak sınırlandırılamayacak kadar karmaşık çeşitlilikteki iki sesin iç içe örülmesi. Sesli harfleri içe çeken bir ağzın ve bir zamanlar muhtemelen yetkin bir uyarı organı olan şeyin

şans eseri birlikte evrimiyle birbirinden ayrılmaz –herhangi birini tek başına konuşamıyorlar,– iki ses.

İlk HİDler bunları dinliyor, kaydediyor ve anlıyordu. "Bugün onların yeni bir bina hakkında konuştuklarını duyduk," dedi eski bir triddeki şaşkın figürler Scile ile bana. "Bugün biyoçalışmalarını tartışıyorlardı." "Bugün yıldızların ismini listeliyorlardı."

Urich, Becker ve meslektaşlarını gördük; onları yerel halkın çıkardığı sesleri taklit eder, onların söylediği cümleleri onlara tekrarlarken izlediğimiz sırada henüz hiçbiri ünlü değildi. "Bunun bir selamlama olduğunu biliyoruz. Bunun böyle olduğunu *biliyoruz*." Çoktan ölmüş bir dilbilimcinin beklemekte olan bir Ariekalıya sesleri çalmasını izledik. "Onların duyabildiklerini biliyoruz," dedi. "Birbirlerini duyarak anladıklarını biliyoruz; arkadaşlarından birisi *tam olarak benim şimdi çaldığımı* söylese, birbirlerini anlayacaklarını biliyoruz." Onun kaydı bize başını salladı ve Scile de aynı şekilde karşılık verdi.

Bu süreçle ilgili yalnızca Urich ve Becker'in yazılı ifadesi var. Bu konulara ilişkin, onların grubundan başkaları daha sonra bu kaydın yanlış bir beyan olduğunu söyleyerek onu geçersiz ilan ettiler, fakat tarihe geçen Urich ve Becker'in yazılı metniydi. Uzun zaman önce çocukların versiyonunu görmüştüm. O anın resmini hatırladım; Urich'in yüz hatları çizere keyif vermiş; o ve daha zor bir yüzü olan Sura Becker'in her ikisinin de gözleri bir Ev Sahibine bakarken abartılı biçimde dışa doğru kabarık çizilmişti. Scile onu benim için çıkarana kadar, sansürden geçmemiş bir elyazması hiç okumamıştım.

> Çok sayıda sözcük ve deyimi biliyorduk [diye okudum]. En önemli selamlamayı biliyorduk: ***suhaill/jarr***. Onu her gün işitiyor ve her gün tekrar ediyorduk; bu sonuncusu beyhude olsa da. Ses yazılımımızı programladık ve ona sözcüğü tekrar tekrar söylettik. Her defasında Ariekalılar onu yine anlamadı. Sonunda hayal kırıklığı içinde birbirimize baktık ve sözcüğün her hecesini adeta bir küfür gibi haykırdık. Bunlar tesadüfen eş za-

manlı oldu. Aynı anda Urich "suhaill" diye bağırırken, Becker de "jarr" diye bağırdı.

Ariekalı bize döndü. Konuştu. Söylediklerinin anlamak için yazılımımıza gerek yoktu.

Bize kim olduğumuzu sordu.

Bize ne olduğumuzu ve ne söylediğimizi sordu.

Bizi anlamamıştı, fakat anlaşılması gereken bir şey olduğunu bilmişti. Önceden, hep sentezlenmiş sesleri yalnızca gürültü olarak işitmişti: Fakat bu kez, bağırışlarımız her türlü yazılımın icrasından çok daha az doğru olsa da, bizim konuşmaya çalıştığımızı anlamıştı.

Bu mümkün görünmeyen hikâyeyi pek çok kez işittim. O andan veya gerçekte olan her ne idiyse ondan itibaren, yanlış hüküm ve yönlendirmeler yoluyla, yetmiş beş kilosaat içerisinde, atalarımız bu dilin garip doğasını anlamıştı.

"Bunun bir benzeri yok mu?" diye sordum Scile'a bir keresinde ve o başını salladığında, ilk kez, sanki ben de dışarıdan birisiymişim gibi buna gerçekten şaşırmıştım.

"Başka hiçbir yerde böyle bir şey yok," dedi. "*Eh, nee, nerede*. Bu seslerle ilgili bir şey değil, biliyorsun. Anlam seslerde değildir."

Konuşmadan konuşan egzotlar var. Bu evrende telepatikler yok, sanırım, ama empatikler var; dilleri öyle sessiz ki düşünceleri bile paylaşıyor olabilirler. Ev Sahipleri böyle değil. Onlar başka bir tür empatik.

İnsanları ele alırsak, *kırmızı* deyin; bu *kırm*, *mız* ve *zıh*'ın birleşimidir, içerikteki bu sesbirimler rengi anlatır. İster ben söyleyeyim, ister Scile, ister bir Shur'asi, isterse konuştuğuna dair hiçbir algısı olmayan akılsız bir program; bu böyledir. Ama Ariekalılar için bu böyle değil.

Onların dilleri düzenlenmiş bir gürültüdür, hepimizinki gibi ama onlar için her sözcük bir hunidir. Bizim için her kelime bir şey *demekken*, Ev Sahipleri için her biri bir açılımdır. O

göndergenin düşüncesinin, o kelimeye giden düşüncenin kendisinin görülebileceği bir kapı.

"Anglo-Ubik bir kelimeyle bir yazılım programlasam ve onu çalsam, sen onu anlarsın," dedi Scile. "Bunu Dildeki bir kelimeyle yapsam ve bir Ariekalıya çalsam, *ben* bunu anlarım ama onlara hiçbir şey ifade etmez, çünkü bu yalnızca bir sestir ve onda anlam bulunmaz. Bunun arkasında bir zihin olması lazımdır."

Ev Sahiplerinin zihinleri onların ikili dillerinden ayrılmazdı. Diğer dilleri öğrenemez, onların varlığını ya da bizim birbirimize çıkardığımız seslerin kelime olduklarını algılayamazlardı. Bir Ev Sahibi bir konuşmacı tarafından, bir niyetle, kelimelerin arkasında bir zihinle, Dilde konuşulmamış hiçbir şeyi anlayamazdı. İşte bu yüzden ilk dönemlerdeki HİD öncülerinin kafası karışmıştı. Onların makineleri konuştuğunda, Ev Sahipleri yalnızca boş bağırtılar duyuyordu.

"Bunun gibi işleyen başka hiçbir dil yok," dedi Scile. "İnsan sesi, kendisini ruhun seslenişi olarak kavrayabilir."

"O kimdi?" dedim. Alıntı yaptığını anlayabiliyordum.

"Hatırlamıyorum. Bir filozof. Bu doğru değil zaten, adam da bunu biliyordu."

"Ya da kadın."

"Ya da kadın. Bu doğru değil, insan sesi için bu böyle değil. Fakat Ariekalılar… Konuştukları zaman her sesteki ruhu *duyuyorlar*. İşte anlam orada böyle yaşıyor. Sözlerin…" Başını salladı, önce tereddüt etti, sonra o sofu tabiri kullanarak. "Ruhu vardır. Ve anlam orada olmak zorundadır. Dil olmak için sadık olmalıdır. Bu yüzden benzetmeleri yapıyorlar."

"Benim gibi," dedim.

"Senin gibi ama yalnızca senin gibi değil. Sizler daha oraya inmeden çok önce, onlar benzetme yapıyordu. Erişebildikleri her şeyle. Hayvanlar. Onların kanatları. O yarık kayaların olma nedeni bu."

"Yarılmış ve yapıştırılmış. Mesele bu."

"Gayet güzel. 'Yarılmış ve yapıştırılmış kaya gibi' diyebilmek için bunu yapmak zorundaydılar. Bunu her ne hakkında söylüyorlardı ise."

"Fakat çok fazla benzetme yapmadılar diye düşünüyordum. Bizden önce."

"Hayır," dedi Scile. "Yani… Hayır."

"Orada olmayan şeyleri düşünebiliyorum," dedim. "Onlar da öyle. Besbelli. İlk başta benzetmeleri planlamak için bunu yapmak zorundalar."

"Hayır… Pek öyle değil. Onların 'eğer şöyle olursa ne olur'ları yoktur," dedi. "Olsa olsa, kafalarında bir öncü hayalet gibi olmalı. Dildeki her şey bir hakikat ifadesidir. Bu yüzden söylemeye ihtiyaç duydukları, henüz orada olmayan şeyleri gerçeğe dönüştürmek, birtakım şeylerle kıyaslamak için benzetmelere gerek duyuyorlar. Onu düşünebiliyor olmayabilirler: Belki bunu gerektiren yalnızca Dildir. O ruh, bahsettiğim o ruh Elçilerde de hissettikleri şeydir."

Dilbilimciler Ev Sahibi Konuşmalarının iç içe geçen akışları için partisyon gibi notalamalar icat etmişler, kayıp bir referansa göre iki parçayı isimlendirmişlerdi: Vuruş ve Dönüş sesleri. Onların, bizim insan versiyonundaki Dili, kaba fonetik bir kopya olan orijinalinden daha esnekti. Bu, yazılımla seslendirilebilir, yazılabilirdi; bu formlardan hiçbirini; Dili, düşünceleri, düşünen bir düşünür tarafından konuşulan konuşma olarak algılayan Ev Sahipleri anlayamazdı.

"Bunu öğrenemeyiz," dedi Scile. "Tek yapabileceğimiz; kendimize, çok farklı işleyen aynı seslerle bir şey öğretmektir." Yapmamız gerektiği şekilde bir yöntembilim toparladık. Zihinlerimiz onlarınki gibi değil. Dili öğrenebilmek için, onu yanlış anlamak zorundaydık.

Urich ve Becker ortak, yoğun bir duyguyla, birisi Vuruşu diğeri de Dönüşü konuştuğu zaman, zettabitlerle ölçülen yazılımın başaramadığı bir anlam titreşimi iletildi.

Kuşkusuz tekrar denediler; onlar ve meslektaşları düetler hâlinde *merhaba* ve *konuşmak istiyoruz* anlamına gelen sözlerin egzersizini yaptılar. Onların kaydedilmiş hayaletlerini izledik. Repliklerini öğrenmelerini dinledik. "Bana kusursuz geliyor," dedi Scile; hatta ifadeleri tanıyorum ama Ariekalılar tanımadı. "U ve B'nin ortak zihinleri yoktu," dedi Scile. "Her kelimenin arkasında uyumlu düşünceler yoktu."

Ev Sahipleri sentezlenmiş sesleri duydukları zamanki şaşkınlıkla tepki vermediler pek. Çoğunlukla ilgisizlerdi ama bu kekeleyen ikililerin birkaçını güçlükle dinlediler. Bunları anlamadılar, fakat bir şeyin söylenmekte olduğunun farkındaymış gibi görünüyorlardı.

Dilbilimciler, şarkıcılar, ruhbilim uzmanları en belirgin etkiyi yaratmış bu çiftleri araştırmışlardı. Bilim adamları onların ne paylaştığını çözmeye çabalamıştı. Stadt Dyadic Empati Testi işte böyle yaratılmıştı. Karşılıklı anlayışlılık eğrisinde bir eşik belirleyin, çeşitli beyin dalgalarını yakalamak, onları senkronize bir şekilde birleştirmek için mekanizmaları çalıştırın; belirli bir insan çifti belki ancak böyle Ariekalıları bu seslerin bir anlamı olduğuna ikna edebilirdi.

İrtibata geçtikten megasaatler sonra iletişim yine imkânsızlığını sürdürüyordu. Empatiyle ilgili araştırmaların bizi bir yere götürmesi bu ilk keşiflerden uzun bir süre sonra oldu. Pek az insan çifti Stadt ölçeğinde iyi; karınlarından konuştukları Dilin arkasındaki birleşik zihni, jestlerle ifade etmeye yetecek kadar yüksekçe bir puan aldı. Türler arasında konuşmanın gerektireceği minimum buydu.

Birisi "koloninin ihtiyacı olan şey, tek insanların ikiye bölünmesidir," diye espri yaptı. Ve bunu bu şekilde ortaya koymak bir çözüm önermek içindi.

Ev Sahipleriyle ilk muhatap olanlar en ince ayrıntısına kadar eğitilmiş tek yumurta ikizleriydi. Bu tür pek az kardeş, Dilin, geri kalanımızdan daha iyi kullanılmasını sağlayabilirdi, fakat

yapabilenler herhangi bir kontrol grubundakilerden birazcık daha büyük bir azınlıktı. Şimdi biliyoruz ki, onlar çok korkunç bir şekilde konuşuyordu ve onlarla Ariekalılar arasında sayısız yanlış anlaşılma oluyordu, fakat bu da bir alışveriş demekti sonunda ve öğrenmek için çabalayıştı.

Hayatımda başka bir çift özdeş ile daha karşılaşmıştım, Elçilik Kenti dışında yani, soğuk bir ay olan Treony üzerindeki bir limanda. Dansçılardı, bir gösteri yaptılar. Doğuştanlardı tabii, sonradan olmamışlardı, ama yine de... Beni kesinlikle şaşkına çevirmişlerdi. Birbirlerine tıpatıp benzemeleriyle ama yalnızca bir yere kadar. Saçlarının ve kıyafetlerinin tam olarak aynı olmayışı, ayırt edilebilir seslerle konuşmaları, odanın farklı bölümlerine gitmeleri ve farklı insanlarla konuşmaları.

Arieka'da yaşamlar boyunca, son iki megasaat boyunca, temsilcilerimiz ikiz değil dubleydiler, klonlanmışlardı. Bu tek uygulanabilir yoldu. Bunlar Elçi çiftliğinde ikili olarak yetiştiriliyor, belirli psikolojik nitelikleri vurgulamak için onlara ince ayarlar çekiliyordu. Doğuştan ikizler çoktan yasa dışı olmuştu.

İki insan arasında empati öğretilebilir, ilaçla ve teknik aktarımla sağlanabilir fakat bu yeterli olmazdı. Elçiler birleşik zihinlerle bir olmak üzere yaratılmış ve stoklanmışlardı. Aynı genlere sahiptiler ama çok daha fazlası vardı: Genleri dikkatlice eğiten zihinler, Ev Sahiplerinin duyabilmesini sağlıyordu. Onları doğru yetiştirdiğiniz, kendileri hakkında doğru düşünmeyi öğrettiğiniz, devreleri kurduğunuz takdirde, işte o zaman Ariekalıların anlayabileceği bir duyarlılığa yeterince yakın bir şekilde Dili konuşabilirlerdi.

Stadt testi dışarıda ruhbilim ve dil öğrencileri tarafından hâlâ uygulanıyordu. Şimdi pratikte kullanılmıyordu ama biz kendi Elçilerimizi Elçilik Kenti'nde yetiştiriyorduk ve çok genç ikizler arasında her bir nadide potansiyeli bulmak zorunda değildik. Dili konuşanları ortaya çıkarmak için bu testi yapmanın oldukça demode bir anlayış olduğunu düşünmüştüm.

Sonraki, 2

"LÜTFEN HEP BİRLİKTE," –yüksek sesle konuşan, Diplomasi Salonu'na teşrifleri anons edenin kim olduğunu göremiyordum– "Elçi EzRa'yı karşılayalım."

Etrafları hemen çevrildi. O anda hiçbir yakın arkadaş, gerilimimi veya komplo peşindeki bakışımı paylaşacak hiç kimse yoktu. EzRa'nın selamlaşmalarının bitmesini bekledim. Bunu yapış şekilleri garipliklerinin başka bir göstergesiydi. Bunun gözümüze nasıl görüneceğini bilmeleri gerekirdi. JoaQuin ve Wyatt onları insanlara tanıtırken, Ez ve Ra ayrıldı, bir miktar ayrı hareket ettiler. Tıpkı bir çift gibi zaman zaman birbirlerine göz ucuyla bakıyorlardı, fakat çok geçmeden aralarında metrelerce mesafe oldu: dubleler gibi olmayan, Elçi gibi olmayan. Linkleri farklı çalışıyor olmalı, diye düşündüm. Küçük mekanizmalarına göz gezdirdim. Her biri kendine ait tasarımlarını kuşanmıştı. Şaşırmamam gerekirdi. Rahatsızlıklarını görevli olmanın gerektirdiği soğukkanlılıkla gizleyerek, JoaQuin Ez'e, Wyatt ise Ra'ya rehberlik etti.

Yeni Elçinin her bir yarısı meraklı bir kalabalığın ortasındaydı. Bu çoğumuzun onlarla karşılaşma şansını ilk elde edişimizdi. Fakat yeni gelenlere ilgileri belli ki ilk karşılaşma anından daha uzun süren Personel ve Elçiler vardı. LeNa, RanDolph ve HenRy daha kısa bir adam olan Ez ile gülüyor; bu sırada AnDrew ona sorular soruyor ve fark ettim ki MagDa, onun ellerine dokunacak kadar yakın dururken Ra mahcup görünüyordu.

Partidekiler etrafımda kaynaşıp duruyordu. Sonunda Ehrsul'un canlandırılmış gözlerini yakaladım ve ona, Ra bana

yaklaşırken göz kırptım. Wyatt bir *aaah* sesi çıkardı, ellerini uzattı, yanaklarımdan öptü.

"Avice! Ra, bu Avice Benner Cho, Elçilik Kenti'nin… Şey, Avice on parmağında on marifettir." Bana bir şey bahşedercesine eğildi. "O bizim dalgıçlarımızdan biridir. Dışarıda oldukça uzun zaman geçirdi ve şimdi kozmopolit bir uzmanlığa ve paha biçilmez bir seyyah bakışına sahip." Wyatt'ı severdim, onun küçük güç oyunlarını da. Birbirimizi görünce gözlerimizin *parıldadığı* söylenebilir.

"Ra" dedim. Sanırım, onun dikkatinden kaçacak kadar küçük bir tereddüt duydum ve sonra elimi uzattım. Ona "Bey" ya da "Beyefendi" diyemezdim: Yasal olarak bir erkek değildi, bir şeyin yarısıydı. Ez ile birlikte olmuş olsalardı, onlara "Elçi" diye hitap edebilirdim. İzlemekte olan AnDrew'a, Mag'a, Da'ya başımı eğdim.

"Dümenci Cho," dedi Ra sessizce. Biraz tereddüt ettikten sonra elimi sıktı.

Güldüm. "Beni terfi ettirdiniz. Ve Avice. Avice yeterli."

"Avice."

Bir süre için sessiz kaldık. Uzun, ince, solgundu; saçları koyu ve örülüydü. Hafif endişeli görünüyordu ama konuştukça kendisini biraz toparladı.

"Dalabildiğiniz için size hayranlık duyuyorum," dedi. "Buna asla alışamadım. Çok seyahat ettiğimden değil ama nedeni kısmen bu."

Nasıl yanıtladığımı unuttum ama her nasıldıysa, ardından bir sessizlik oldu. Bir dakika geçtikten sonra, ona "Bunda daha iyi olmanız gerekecek, biliyorsunuz, değil mi? Havadan sudan konuşmada. İşiniz bu olacak, şu andan itibaren," dedim.

Gülümsedi. "Bunun çok adil olduğundan emin değilim," dedi.

"Hayır," dedim. "İçilecek şaraplar, imzalanacak kağıtlar da olacak." Keyiflenmiş görünüyordu. "Bunun için ta Arieka'ya onca yol geldiniz," dedim. "Sonsuza kadar."

"Sonsuza kadar değil," dedi. "Yetmiş, seksen kilosaat kadar burada olacağız. Hemen önceki desteğe kadar. Sonra ver elini Bremen."

Afallamıştım. Saçmalamayı kestim. Tabii şaşırmamalıydım. Elçilik Kenti'nden ayrılan bir Elçi. Bu durumla ilgili hiçbir şey mantıklı gelmiyordu. Dönecek başka bir yeri olan bir Elçi benim tabirimce bir çelişkiydi.

Wyatt, Ra'ya fısıldıyordu. MagDa arkalarından bana gülümsedi. MagDa'yı severdim: CalVin ile birbirimize girdiğimizden bu yana bana farklı muamele etmeyen Elçilerden biriydi.

"Ben Bremenliyim," dedi Ra bana. "Tıpkı senin gibi seyahat etmek isterim."

"Sen Vuruş musun, Dönüş müsün?" diye sordum.

Sorudan hoşlanmadığı besbelliydi. "Dönüş," dedi. Benden büyüktü ama çok değil.

"Bütün bunlar nasıl oldu?" dedim. "Sen ve Ez? Bu yıllar alır… Ne kadar zamandır eğitimdeydiniz?"

"Avice, gerçekten," dedi Wyatt, Ra'nın arkasından. "Bütün bunları öğreneceksin…" Azarlarcasına kaşlarını kaldırdı, ben de aynı jestle karşılık verdim. Ra ile aralarında bir an bakıştılar, ardından Ra konuştu.

"Biz uzun süredir arkadaştık," dedi. "Yıllar önce testten geçtik. Kilosaatler önce yani. Tesadüfi bir şeydi, Stadt yöntemiyle ilgili bir serginin bir parçasıydı." Odadaki gürültü daha yükselince durdu. Mag veya Da gülerek bir şey söyledi, benimle Ra arasında hareket etti, Ra'nın kibarca onlara çevirdiği dikkati talep ederek.

"O, gergin," dedim Wyatt'a sessizce.

"Bunun onun en bayıldığı şey olduğunu sanmıyorum," dedi. "Ama diğer yandan, sen hoşlanır mıydın? Zavallı adam şu anda bir hayvanat bahçesinde."

"Zavallı adam," dedim. "Onun hakkında böyle konuştuğunu duymak çok çok garip."

"Garip zamanlar." Müzik yükselirken gülüyorduk. Güçlü bir parfüm ve şarap kokusu vardı. Gerçekten de EzRa olmayan, metrelerce uzaklığın ayırdığı Ez ve Ra olan EzRa'yı izledik. Ez rahatlık ve zevkle şakalaşıyordu. Göz göze geldik, konuştuğu insanlardan izin istedi ve yaklaştı.

"Selam," dedi. "Meslektaşımla tanıştığını gördüm." Elini uzattı.

"*Meslektaşın* mı? Evet, onunla tanıştım." Başımı salladım. JoaQuin, Ez'in yanı başındaydı, tıpkı yaşlı anne babalar gibi her biri bir yanında; onlara başımla selam verdim. "Meslektaşın. Bizi allak bullak etmeye gerçekten kararlısınız, Ez," dedim.

"Ah, lütfen. *Hayır*. Hiç değil, hiç değil." Ona eşlik eden dublelerine özür mahiyetinde sırıttı. "Bu, şey... Sanırım işleri yürütmenin azıcık farklı bir yolu sadece."

"Ve paha biçilmez olacak," dedi Joa ya da Quin içtenlikle. İkisi sırayla konuştular. "Sen her zaman bize…," "…aynı şeyleri tekrarlayıp durduğumuzu söylersin, Avice. Bu…," "…bizim için ve Elçilik Kenti için iyi olacak." İçlerinden birisi Ez'in sırtına vurdu. "Elçi EzRa ünlü bir dilbilimci ve bürokrattır."

"Onların 'taze kan' olduklarını söyleyeceksiniz, değil mi, Elçi?" dedim.

JoaQuin güldü. "Neden olmasın?" "Gerçekten neden olmasın?" "Tam olarak böyleler."

BİZ KABAYDIK, Ehrsul ve ben. Bütün bu tür etkinliklerde birbirimizden ayrılmaz, fısıldaşır ve hava atardık. Bu yüzden, Ehrsul dikkatimi çekmek için bana bir trid el sallayınca, oyun oynama beklentisiyle ona katıldım. Fakat ona ulaştığımda bana aceleyle "Scile burada," dedi.

Etrafa bakmadım. "Emin misin?"

"Geleceğini hiç sanmıyordum," dedi.

"Bilmiyorum neden…" dedim. Kocamı görmeyeli bayağı zaman olmuştu. Olay çıkmasını istemiyordum. Bir süre parmaklarımı ısırdım, daha dik durdum. "O CalVin ile, değil mi?"

"Siz kızları ayırmak zorunda mı kalacağım?" Yine Ez'di. Beni yerimden sıçratmıştı. Kendisini JoaQuin'in endişeli refakatçiliğinden kurtarmıştı. Bana bir içki ikram etti. İçinde bir şeyi kastı ve çoğaltları parlayarak, halesinin rengini belli belirsiz değiştirdi. İç teknosunun yardımıyla bizi dinliyor olabileceğini fark ettim. Ona odaklandım ve Scile'ı aramamaya çalıştım. Ez benden kısaydı ve kaslıydı. Saçları kısa kesilmişti.

"Ez, bu Ehrsul," dedim. Beni hayrete düşürerek ona baktı, hiçbir şey söylemedi ve tekrar bana baktı. Bu kabalık karşısında ağzım açık kalmıştı.

"İyi vakit geçiriyor musun?" dedi bana. Korneasında minik ışıkların boydan boya ilerleyişini izledim. Ehrsul uzaklaşıyordu. Onunla gidip mağrur bir şekilde Ez'i yok sayacaktım, fakat Ez'in arkasından Ehrsul hızlı bir görüntüyü gösterip çekti: *Kal, öğren*.

"Bundan çok daha iyisini yapmak zorunda kalacaksın," dedim Ez'e, sessizce.

"Ne?" Tedirgin olmuştu. "Ne? Senin…"

"O benim değil," dedim. Bana bakakaldı.

"Otom mu? Özür dilerim. Üzgünüm."

"Bunu söylemen gereken kişi ben değilim." Başını eğdi.

"Neyi izliyorsun?" dedim ona bir sessizlikten sonra. "Senin görüntülerini görebiliyorum."

"Bu yalnızca bir alışkanlık. Isı, hava kirliliği, çevre gürültüsü. Çoğunlukla anlamsız. Birkaç başka şey: Yıllarca çalıştığım ortamlarda şey... Trid, kameralar, kulaklar, bu tür şeyleri kontrol etmeye alıştım." Kaşımı kaldırdım. "Ve çeviri yazılımını, varsayılan olarak kullanma eğilimindeyim."

"Demeyin!" dedim. "Ne heyecan verici. Şimdi, bana gerçeği söyleyin. Kulaklarınızda yazılım mı var? Bir ses kaydı mı çalıyorsunuz?"

Güldü. "Hayır," dedi. "Bunu yapmayacak kadar büyüdüm. Bunu yapmayalı… Neredeyse bir ya da iki hafta oldu."

"Çeviri programlarını neden kullanıyorsun? Sen…" Kolumu onunkinin üstüne koydum ve birden abartılı şekilde acıklı bir bakış attım. "Sen Dili *konuşuyorsun*, değil mi? Aman Tanrım, korkunç bir yanlış anlama oldu."

Yeniden güldü. "Ah, Dil konusunda *idare edebiliyorum*, mesele bu değil." Daha ciddi bir şekilde: "Ama Shur'asi veya Kedis lehçelerinden hiçbirini konuşamıyorum ya da..."

"Ah, bu gece burada egzotlarla karşılaşmayacaksın. Tabii, Sayın Ev Sahibimizin dışında." Bunu bilmemesi beni şaşırtmıştı. Elçilik Kenti az sayıdaki egzotumuzu misafir işçi statüsüyle sınırlayan, Bremen yasaları kapsamında bir Bremen kolonisiydi.

"Peki ya sen?" dedi. "Çoğalt göremiyorum. Yani sen Dili konuşuyorsun."

Bir an için ne kastettiğini gerçekten anlamadım. "Hayır. Kendi soketlerimi kapattırdım. Bir zamanlar ufak tefek bir şeylerim vardı. Dalış için faydalı olabiliyorlar. Ve ayrıca," dedim, "evet, biliyorsun, Ev Sahiplerinin söylediklerinin anlamını kavramaya yarayacak bir parçacığın… Faydalı olduğunu anlayabiliyorum. Fakat onları gördüm, onlar çok… Bu gizliliği ihlal eden bir şey."

"Sorun bir anlamda bu," dedi.

"Doğru, bir faydası olsa katlanabilirim ama Dil bunun ötesinde," dedim. "Onları alırsın, bir Ev Sahibinin konuştuğunu duyduğunda hiçbir saçmalığı kaçırmazsın. *Merhaba kesme soru işareti her şey yolunda mı? Parantez zamanın uygunluğunu sorgulama kesme sıcaklık imaları yüzde altmış konuşanın tartışılacak konusu olduğu imaları yüzde kırk* falan filan." Bir kaşımı kaldırdım. "Saçma sapandı."

Ez beni izliyordu. Yalan söylediğimi biliyordu. Elçilik Kenti sakinlerinin Dil için çeviri yazılımı kullanması düşüncesinin son derece uygunsuz olduğunu biliyor olmalıydı. Yasa dışı değil ama dehşet verici bir münasebetsizlik. Bütün bunları neden söylediğimi bile pek bilmiyordum.

"Seni duydum," dedi. Bekledim. EzRa işlerinde azıcık bile iyiydilerse, bu gece karşılaşabilecekleri insanların çoğuna söyleyecek kişisel bir şeyleri hazırlamış olurlardı. Ama Ez'in bir sonra söyledikleri beni şaşırttı. "Ra, bana senin ismini nerede duyduğumuzu hatırlattı. Sen bir benzetmesin, değil mi? Anladığım kadarıyla şehre gittin. Elçilik Kenti'nin dışına." Birisi yanından geçerken sürtündü. Bana bakmayı kesmedi.

"Evet," dedim. "Orada bulundum."

"Özür dilerim, sanırım ben… Affedersin eğer ben… Beni ilgilendirmez."

"Hayır, yalnızca, şaşırdım."

"Tabii senin bahsini işittim. Biz araştırmamızı yaparız, biliyorsun herhâlde. Senin yaptığını yapan pek fazla Elçilik Kenti sakini yok."

Bir şey söylemedim. Elçilik Kenti'yle ilgili Bremen raporlarında göze çarpan bir özelliğim olduğunu duymak bana ne hissettirdi bilmiyorum. Kadehimi Ez'e doğru eğdim, hoşçakal dedim ve kalabalığın içerisinde kasasına manevra yaptıran Ehrsul'u bulmaya gittim.

"E, NASIL BİR HİKÂYELERİ VAR?" dedim. Ehrsul görüntü omuzlarını silkti.

"Ez baştan çıkarıcı biri, değil mi?" dedi. "Ra, daha iyi görünüyor ama utangaç."

"Nette bir şey var mı?" Muhtemelen nette dolaşan verilere izinsiz girmeye çalışıyordu.

"Pek yok," dedi. "Onların burada olması Wyatt için bir tür darbe. Öyle horoz gibi ötüyor ki, her yerde tavuklar kızışıyor. Personel bu yüzden çok gergin. Bir şeyin son kısmının şifresini çözdüm… Personelin EzRa'yı bir *teste tabi tuttuğundan* oldukça eminim. Sanıyorum, biliyorsun, dışarıdan kim bilir ne kadar zamandır ilk defa bir Elçi geldi ve Dili konuşarak yetişmeyen

birisinin nüansları algılayıp algılayamayacağını sorguladılar. Bu atamaya içerlemiş olmalılar."

"*Bunların* hepsi teknik olarak da atananlar, unutma," dedim. Bu Personeli öfkeden kudurtan bir şeydi: Varışında Wyatt, her ataşe gibi, bütün Elçileri Bremen adına konuşmak üzere resmen yetkilendirmek zorunda kalmıştı. "Her neyse, Dili konuşabiliyorlar mı? EzRa?"

Omzunu silkti yine. "Başarısız olsalardı, burada olmazlardı," dedi.

Odada bir şey oldu. Bir duygu, birdenbire, şamataya rağmen odaklanmanın zorunlu olduğu bir an. Ev Sahiplerinin odaya girdiği her sefer böyle olurdu; şimdi Diplomasi Salonu'na girdikleri gibi.

PARTİDEKİLER kabalık etmemeye çalıştılar; sanki bizim onlara karşı kaba olmamız mümkünmüş gibi, sanki Ev Sahipleri bizim için anlamlı olacak eksenlerde kibarlığı dikkate alıyorlarmış gibi. Yine de çoğumuz muhabbetimizi sürdürdük ve onları süzüp durmadık.

Mürettebat bir istisnaydı; onlar daha önce hiç görmedikleri Ariekalılara düpedüz bakakaldılar. Odanın karşısında dümencimi gördüm; yüzündeki ifadeyi de gördüm. Bir keresinde bir teori duymuştum. İnsanların, ne kadar çok seyahat etmiş olurlarsa olsunlar; ne kadar kozmopolit, yaşamsal olarak ne kadar birbirine karışmış memleketlerden gelmiş olurlarsa olsunlar, herhangi bir egzot ırkı ilk gördüklerinde kayıtsız kalamadıkları gerçeğini açıklamaya çalışıyordu. Teori şuydu; bizler Terre canlı topluluğuna göre donanmış olduğumuzdan, geride kalmış o asıl memleketimizden türememiş herhangi bir şeyi gördüğümüz her seferde, bedenimiz asla görmemesi gereken bir şeyi gördüğünü bilir.

Önceki, 2

✵

ELÇİLİK KENTİ'NİN Scile'a nasıl geleceğinden emin değildim. O yurda dönen biri tarafından getirilmiş, dışarıdan gelen ilk göçmen olamazdı ama ben diğerlerini hiç tanımıyordum.

Immerde gemilerde veya insanlık dışı günlük sürelerle gezegenlerdeki limanlarda uzun bir zaman geçirmiştim. Döndüğümden beri, binlerce saattir ilk kez yirmi dört saatlik implantlardan kurtulmuş, gerçek güneş düzenine ayak uydurmuştum. Scile ve ben, on dokuzar saatlik Arieka günlerine geleneksel yollardan, vaktimizin çoğunu dışarıda geçirerek uyum sağladık.

"Seni uyarmıştım," dedim ona. "Burası küçücük bir yer."

Şimdi o günleri gerçek bir keyifle anımsıyorum. Hâlâ. Scile'a o küçücük yere dönmekle yaptığım fedakârlığı anlatıp duruyordum –dışarıdan geri gelmek! Geri aşağı akmak!– ama aioli bölgesinde, muhafazalı trenden çıkıp Elçilik Kenti'nin kokularını soluduğumda hayal ettiğimden çok daha mutluydum. Yeniden çocuk olmak gibiydi, öyle olmasa da. Çocuk olmak ne ki! Yalnızca olmak. Sonra, onunla ilgili düşündüğümüzde, onu gençliğe dönüştürürüz.

Birikimlerim ve bir yabancıyla, dalgıç havasıyla Elçilik Kenti'ne geri geldiğim ilk günler. Caka satıyordum. Beni tanıyanlar, beni tekrar göreceğini asla düşünmeyenler, bir önceki şimin dönüşümle ilgili haberini şüpheyle karşılayanlar tarafından sevinçle karşılandım.

Gerçek hiçbir standarda göre zengin değildim ama Bremen Avmarkı olarak birikimim vardı. Bu Elçilik Kenti'nin esas kuruydu kuşkusuz, fakat nadiren görülen bir şeydi: Metropolden

ziyaretler arasındaki otuz veya daha çok kilosaatte –bir Elçilik Kenti yılından daha uzun– küçük ekonomimiz kendi ayakları üzerinde duruyordu. Bütün Bremen kolonileri gibi, Avmark'ı dikkate alarak para birimimize Ersatz* diyorduk. Bütün bu Ersatzlar kıyaslanamıyordu; her biri kendine hastı ve kendi devletinin sınırlarının dışında değersizdi. Hesabımdan indirip yanımda getirdiğim, beni Bremen'de birkaç ay yaşatacak bu miktar, bir sonraki desteğe, hatta ondan sonrakine kadar Elçilik Kenti'nde yaşamam için yeterliydi. İnsanların pek içerlediğini düşünmüyorum bile. Paramı dışarıda kazanmıştım. İnsanlara şimdi bununla yaptığım şeyin ekozahmet olduğunu söyledim. Bu doğru değildi –minimum düzeyde itaatle paçayı kurtarmamı sağlayacak hiçbir emrin olmadığı bu durumda, sadece çalışmıyordum– ama immer argosuna bayılıyorlardı. Aylaklığın hakkım olduğunu düşünüyor gibilerdi.

Grup anne babalarımdan hâlâ çalışmakta olanlar benim için bir parti verdi ve ben geri dönmemin, yuvada olmamın, şu anda bazıları beklenmedik derecede yaşlı, bazılarıysa değişmemiş görünen bu iyi adamları ve kadınları öpmemin, kucaklamamın, onlara seslenip yeniden selamlamamın beni bu kadar mutlu etmesinden birazcık ürktüm. "Geri geleceğini sana söylemiştim!" Birlikte dans ederken Shemmi Baba böyle söyleyip durdu. "Sana söylemiştim!" Onlara getirdiğim Bremen incik boncuklarını paketlerinden çıkardılar. "Çok masraf etmişsin, sevgilim!" dedi Quiller Anne, zarif çoğaltları olan bir bilezik için. Babalar ve anneler kocamı çekingen bir şekilde karşıladılar. Ben sarhoş olurken, Scile bütün akşam serpantinlerle süslenmiş salonda, yüzünde bir oyun gülümsemesiyle durdu ve kendisiyle ilgili sorulan aynı soruları tekrar tekrar yanıtladı.

Simmon gibi birlikte büyüdüğüm birkaç kişiyle yollarımız yine kesişti. Az bir beklentim olmasına rağmen, Yohn'u hiç görmedim. Tanışık olmadığım tabakalardan başka arkadaşlar

* Ersatz *(Alm.)*: İkame –*Ç. N.*

edindim. Personel partilerine davet edildim. Ayrılmadan önce bunlar benim çevrem olmasa da, küçük Elçilik Kenti'nde eğitim gören bir dalgıç olarak en azından onlara yaklaşmam dahi mümkün olmamıştı. O günlerde gözümle gördüğüm ve ününü duyduğum insanlar, Personel, Elçiler birden tanıdıklarım, hatta daha da ötesi oldular. Ancak karşılaşmayı umduğum bazıları da gitmişti.

"Oaten nerede?" Elçilik Kenti tridlerimizde sık sık Personelin sözcülüğünü yapmış bir adamı sordum. "Renshaw Baba nerede?" "GaeNor neredeler?" Bu sonuncusu yaşlıca bir Elçiydi, içlerinden biri beni Dile kaydederken, sesini müthiş tumturaklı bir şekilde alçaltarak "Avice Benner Cho, değil mi?" demişti; öyle ki ondan sonra kendimi tam ismimle her tanıtışımda adımı ufak bir *değil mi?* sorusu izlerdi kafamda, onun sesiyle. "DalTon nerede?" dedim, kötü şöhretli Elçi, zekâ ve entrikayla ünlenmiş, meslektaşlarıyla ihtilaflarını saklamayı alışılandan daha az umursamış ve çocukluğumda, o şim parçalandığında, topluca tepki göstermiş olanların onlar olduğunu öğrendiğimden beri karşılaşmayı hevesle beklediğim adamları kastederek.

Oaten mütevazı ve sınırlı bir servetle emekli olmuştu. Renshaw ölmüştü. Gençken. Buna üzülmüştüm. GaeNor ölmüştü, biri ve hemen ardından diğeri; link şoku ve kayıptan. DalTon, anladığım kadarıyla –sürekli muhalefetin ve meslektaşlarına bardağı taşıran bazı imalı dokundurmalarının, apaçık şekilde mantıksız, kırıp geçiren Personel çatışmalarının ardından– ortadan kaybolmuş ya da kaybedilmişti. Kafam biraz karışık, bu meseleyi biraz kurcaladım ama başka bir şey bulamadım. Geri dönmüş biri olarak, bayağı uygunsuz da olsa, Elçiler hakkında bu tür soruları doğrudan sorabilme yetkim vardı, fakat sınırı ne kadar zorlayabileceğimi ve ne zaman zorlayamayacağımı tartabiliyordum.

Bunun aldatıcı olduğundan hiç kuşkum yoktu, fakat dışarıda geçen günlerimden dolayı sanki eskisine göre daha hızlı,

daha iyi iğneleyen, daha hazırcevap olmuşum gibi hissediyordum. İnsanlar Scile'a iyi davranıyor ve ondan etkileniyorlardı. O da onlardan etkileniyordu. Scile birçok dünyalara gitmiş ama Elçilik Kenti'ne adeta bir duvardaki pencereden girer gibi gelivermişti. Keşfediyordu. Statümüz sır değildi. Bizimki gibi açık evlilikler Elçilik Kenti'nde biliniyordu ama nadirdi; bu da bizi heyecan verici kılıyordu. Hâlâ zamanımızın çoğunu birlikte geçiriyorduk, fakat onun çevresi genişledikçe birlikte geçirdiğimiz zaman giderek azalıyordu.

"Dikkatli ol," dedim Scile'a, bir partide Ramir denen bir adam, yüzünü o bölgenin beğenisine göre daha çekici kılacak çoğaltları kullanarak onunla flört ettikten sonra. Scile'ın erkeklere ilgisi olduğunu hiç bilmiyordum. Eşcinselliğin biraz yasa dışı olduğunu söyledim ona. Elçiler hariç.

"Peki ya o kadın, Damier?" dedi.

"O, Personel," dedim. "Zaten yalnızca biraz yasa dışı."

"Ne antika," dedi.

"Ah evet, biraz öyle sevgilim."

"Peki, bir zamanlar bir kadınla evli olduğunu biliyorlar mı?"

"Ben dışarıdaydım, aşkım," dedim. "Canımın istediği her şeyi yapabilirim."

Ona oynadığım yeri gösterdim. Galerilere ve trid sergilerine gittik. Scile, Elçilik Kenti'nin serseri otomasına, melankolik görünüşlü dilenci makinelere bayıldı. "Hiç şehre gidiyorlar mı?" dedi. Gidiyorlardı, fakat onları köşeye sıkıştırabilseydi bile, onların yapakılları şehri ona tanımlayamayacak kadar yetersiz kalırdı.

O Dil için oradaydı tabii, fakat başka tuhaflıklara da gözleri kapalı değildi. Arieka biyodonanımı onu şaşırtıyordu. Arkadaşlarının evlerinde onların canlımsı insan yapımı eşyalarına, mimari oymalarına, çok amaçlı tıbbi uyarıcılarına, protezlerine ve benzerlerine bir uzman gözüyle uzun uzun bakıyordu. Benimle, Elçilik Kenti'ndeki balkonlarda ve manzara köprülerinde, aioli

esintisinin kıyısında durup enerji santrali ve fabrika sürülerinin otlamasını izlerdi. Evet, o Dilin olduğu şehre bakıyordu ama şehrin kendisine de bakıyordu. Bir keresinde çocuk gibi elini salladı; uzaktaki şeyler bizi göremiyor olsa da bir istasyon, sanki yanıt olarak, antenini seğirtmiş gibi geldi.

Elçilik Kenti'nin göbeğinde ilk arşiv bölgesi vardı. Moloz alanı temizlenebilirdi ama yıkıldığından bu yana ömürler boyunca olduğu gibi bırakılmıştı: bir buçuk megasaat, yarım yerel asırdan fazla. İlk şehir planlamacılarımız insanların yıkıntılara ihtiyaç duyacağını düşünmüş olmalılar. Çocuklar hâlâ bizim yapmış olduğumuz gibi bazen geliyordu ve her yeri kaplamış terk edilmişlik Terre hayvanları ve soluduğumuz bu havaya tahammül edebilen yerel yaşamlarla yoğundu. Onları da seyrederek uzun zaman geçirdi Scile.

"Şu nedir?" Bir boruya sarılıp tırmanan, köpek kafalı kırmızı maymunumsu bir şey.

"Tilki deniyor," dedim.

"Oynanmış mı?"

"Bilmiyorum. Çok öncedendir, olmuşsa bile."

"Şu nedir?"

"Cücekarga." "Sırtıdikenli kedi." "Köpek." "Bir tür yerli, ismini bilmiyorum." "Geldiğim yerlerde biz buna köpek demeyiz," diyordu veya "Cüce, karga," diye isimleri dikkatlice tekrarlıyordu. Alışılmadık, o yöreye özgü, Arieka'ya has şeyler onun ilgisini daha çok çekiyordu.

Bir keresinde çok sıcak güneş altında saatler geçirdik. El ele tutuşarak oturup oradan buradan konuştuk, sonra konuşmadık, öyle uzun uzun oturduk ki etraftaki hayvanlar ve garip bitkiler canlı olduğumuzu unuttu ve bize manzara muamelesi yaptı. Kolumun ön kısmı büyüklüğünde iki yaratık otların üzerinde güreşiyordu. "Bak," dedim sessizce. "Şişt." Hayvanların biraz ötesinde, sarsak, minik bir iki ayaklı yavaş yavaş uzaklaşıyordu, poposunda şerit hâlinde kanla.

"Yaralı," dedi Scile.

"Pek sayılmaz." Her Elçilik Kenti çocuğu gibi, ben de bunun ne olduğunu biliyordum. "Bak," dedim. "Bu, avcı." Vahşi küçük bir altporsuk, siyah-beyaz kürkü lekelenmiş. "Kavga ettiğine kopuk deniyor. Şu koşan şey gibi. Farklı hayvanlar gibi göründüklerini biliyorum. Şurada duranın kuyruğunun nasıl karman çorman olduğunu görüyor musun? Peki ya altporsuk ile kapışanın başının nasıl koptuğunu? Şu aynı hayvanın beyin yarısı ve şu da et yarısı. Kopuğa saldırıldığında ikiye ayrılır: et yarısı, yırtıcıları uzak tutarken; beyin yarısı, çiftleşmek için son bir umutla kaçar."

"Bu yörede olan başka hiçbir şeye benzemiyor," dedi Scile. "Ama… Bunun Terre olduğunu sanmıyorum." Kopuğun et yarısı, altporsuğu gaddarca eziyordu. "İkiye ayrılmadan önce sekiz ayağı olmalıydı. Terre'de hiç ahtapot yoktu, değil mi? Belki su altında, ama…"

"Bu ne Terre *ne de* Arieka'dan," dedim. Buraya kilosaatler önce bir Kedis gemisiyle kazara getirildiler. Bunlar küçük Çingeneler. İyi kokuyor olmalılar: Yığınla şey onlara saldırıyor. Sonra kazansalar bile kopuk eti yediklerinde ya kusuyor ya da ölüyorlar. Zavallı küçük sığınmacılar."

Otokoparıcının beyin yarısı, çoktandır düşmüş taş ve devre sisteminin gölgesinde, sabık arka bacaklarının zaferini izliyordu. Firavun faresi veya bir dinozor gibi iki yana sallandı. Beyin yarısı, kopuğun sırf gözlerini almış; et yarısı ise şuursuz bir dövüşkenlikle kaçak zihnini koruyacağı daha çok düşman için havayı kokluyordu.

Belli belirsiz bir duygusallık içinde, Scile biraz gayretle, kopuğun et yarısının pençelerinden kaçınarak –geriye kalan sıska arka kısmının düşüncelerinin, onu yapmaya sürüklediği tek şeyin savaşmak olduğu düşünülünce hiç de küçük bir başarı değil– onu eve getirdi. Onu birkaç gün boyunca canlı tuttu. Kendi yaptığı kafeste ona yiyecek koydu; kopuk onun etrafında daire-

ler çiziyor, bir yandan ağız dolusu yiyecek kaparken bir yandan da artık koruyacak bir beyin olmasa da hep tetikte, bitmez tükenmez turlarını atmayı sürdürüyordu. Yakınına uzattığımız, fırça ya da kumaş gibi ne varsa savaşmaya çalışıyordu. Öldü ve tıpkı tuzlanmış bir sümüklüböcek gibi hızla buruştu, geriye yalnızca atacağımız bir pislik bıraktı.

Para duvarında, Scile'a Bren ile olan ilk karşılaşmamı anlattım. Onu oraya götürmek ve hikayeyi anlatmak konusunda tereddüt ettiğimi fark ettim ve bu beni rahatsız etti, bunun üzerine kendimi zorladım. Scile uzun uzun eve baktı.

"Hâlâ orada mı?" diye sordum oradaki bir pazarcıya.

"Pek görmüyorum ama hâlâ orada." Adam parmaklarıyla uğursuzluğu defeder gibi bir hareket yaptı.

Bütün bunlar Scile'ı çocukluğuma çağırıyordu. Bir sabah geç saatte, dışarıda kahvaltıdayken, oturduğumuz meydanın ucunda küçük bir grup stajyer Elçi gördüm ve Scile'a işaret ettim; bir gün temsil edecekleri kentin denetimli, çevrelenmiş, korunaklı keşif gezilerinden birindeydiler. Görünüşe göre hepsi aynı kümeye ait beş ya da altı tane vardı; öğretmenler, güvenlik, bu uzaklıktan seçemediğim, biri erkek biri kadın olan iki yetişkin Elçinin eşlik ettiği, ergenliğin birkaç kilosaat uzağında on veya on iki çocuk. Çırakların linkleri çılgın gibi yanıp sönüyordu.

"Ne yapıyorlar?" dedi.

"Hazine avcılığı. Dersler. Bilmiyorum," dedim. "Onlara mıntıkalarını gösteriyorlar." Beni hafiften utandıracak, diğer yemek yiyenleri eğlendirecek şekilde, Scile, bir yandan sevdiğini iddia ettiği yoğun Elçilik Kenti tostunu (bana göre fazla sağlıklı) çiğneyerek onların gidişini izlemek için ayağa kalktı.

"Bu sık sık gördüğün bir şey mi?"

"Pek değil," dedim. Böyle grupları gördüğüm nadir zamanların çoğunda kendim de çocuktum. Bu, arkadaşlarımla birlikteyken olmuşsa, henüz Elçi olmamışlardan bir ya da ikisinin bakışlarını yakalamaya çalışır, kıkırdar ve başarmışsak kaçar,

onların korumaları tarafından kovalanır ya da kovalanmazdık. Birkaç dakika boyunca dikkatleri üzerimize çeker, peşlerinde taklitler yapar ve ürkek oyunlar oynardık. Kahvaltıma odaklandım ve Scile'ın oturmasını bekledim.

Oturduğunda "Çocuklar hakkında ne düşünüyorsun?" dedi. Dublelerin götürüldüğü yöne doğru göz attım. "İlginç düşünce zinciri," dedim. "Burada, böyle olamaz..." Onun doğduğu ülkede, üzerinde doğduğu dünyada, çocuklar çoğunlukla onlara ve birbirlerine doğrudan genetik bağlarla bağlı iki ila altı yetişkin tarafından yetiştiriliyordu. Scile babasından, annesinden, halababalarından ya da onlara her ne diyorsa, birden çok kez ve sevgiyle bahsetmişti. Onları uzun zamandır görmemişti: Bu tür bağlar dışarıda çoğunlukla zayıflar.

"Biliyorum," dedi. "Yalnızca…" Kente doğru elini salladı. "Burası güzel."

"Güzel mi?"

"Burada bir şey var."

" 'Bir şey.' Sözcüklerin senin işin olduğunu anlayabiliyorum. Zaten seni duymamışım gibi davranacağız. Neden bu küçük yere sıkıntı verip…"

"Ah susar mısın, gerçekten." Sesinde yalnızca küçük bir cızırdamayla gülümsedi. "Sen dışarı gittin, evet, biliyorum. Burada olmanın tavırlarınla sergilediğinin yarısı kadar bile sakıncası yok senin için, Avice. Benden *o kadar da* hoşlanmıyorsun, senin için Araf olan bir yere gelecek kadar." Yine gülümsedi. "Neden sakıncası olacaktı ki zaten?"

"Bir şeyi unutuyorsun. Burası dışarısı değil. Bremen'de burada yaptıklarımızın çoğunun –biyodonanım bir yana, bir de ismi lazım olmayanın gözünden düşmemiz– vahşi alan tıbbı olduğunu düşünüyorlar. Ve buna seks-tekno da dâhil. Çocukların nasıl yapıldığını hatırlıyor musun? Sen ve ben tam olarak…"

Güldü. "İsabetli," dedi. Elimi tuttu. "Yatak hariç her yerde uyumlu."

"Yatakta yapmak istediğimi kim söylüyor?" dedim. Bu bir şakaydı, baştan çıkarma değil.

Şimdi düşününce, bütün bunlar bir girizgâh gibi geliyor. Birlikte büyümediğim türlerin egzotlarını ilk gördüğümde Sebzi dediğimiz minik bir dünyada, gürültücü ve kavgacı bir şehirdeydim. Bir grup kovan şeyiyle tanıştırıldım. Onların ne oldukları ya da ırklarının nereden türediği konusunda hiçbir fikrim yok. O zamandan bu yana onların türüne bir daha rastlamadım. Birisi takma ayaklarıyla öne çıktı, doksan altmış doksan bedenini bana doğru eğdi ve minik bir kırık diş boşluğundan mükemmel bir Anglo-Ubikle, "Bayan Cho. Sizinle tanışmak bir zevk," dedi.

Scile, hiç şüphem yok ki, o zaman bendekinden daha fazla bir kendine güvenle Kedis, Shur'asi ve Pannegeçlere tepki gösteriyordu. Elçilik Kenti'nin doğusunda işi ve seyahatleriyle ilgili konuşmalar yaptı (Onun yaşamını tutarlı, gerçeği tam olarak yay gibi çizilmiş göstererek anlatışından etkilenmiştim). Akabinde bir Kedis üçlü kurulu yaklaştı, fırfırlarında renk hücreleri göz kırpıyordu; hermafrodit sözcü, meraklı ifadesiyle ona teşekkür etti, tutma yeteneği olan cinsel organıyla elini sıkarak.

Gusty adıyla tanıdığımız bir Shur'asi bakkala kendisini tanıttı –Scile gösterişli bir biçimde ve keyifle bana gerçek isim dizisini söyledi– ve kısa bir dostluk kurdu. İnsanlar onları şehirde dolanırken gördüklerinde büyüleniyorlardı; Gusty'nin ana gövdesini dostça saran koluyla Scile ve Shur'asi'nin, kendisini Scile'ın temposunda ilerleten tüyleri. Birbirlerine hikâyeler anlatıyorlardı. "Immeri anlatıp duruyorsun," diyecekti Gusty. "Bir de helezonik çekişli seyahati denesene. Vay be, ne seyahattir o." Onun zihninin, gerçekten de anekdotlarının tarzının düşündürdüğü kadar bizimkine benzeyip benzemediği konusunda karar veremiyordum. Bizim havadan sudan konuşmalarımızı iyi yaptığı kesindi; hatta bir keresinde bir Kedis kom-

şunun berbat Anglo-Ubik konuşmasını karmaşık bir espriyle taklit etmişti.

Kuşkusuz Scile, Ariekalılarla karşılaşmak istiyordu. Toplum içine karışmayı kesince, her gece Ariekalıları inceledi. Scile'dan paçayı kurtaranlar onlardı.

"Onlar hakkında hâlâ neredeyse hiçbir şey bulamıyorum," dedi. "Neye benzerler, ne düşünürler, ne yaparlar, nasıl çalışırlar. Elçiler tarafından yazılmış, onların çalışmalarını anlatan şeyler bile, onların, yani, onların Ariekalılarla ilişkileri; bunların hepsi… İnanılmaz derecede kuru." Bir şey ister gibi bana baktı. "Ne yapılacağını biliyorlar," dedi, "ama yaptıkları bu değil."

Şikâyetini anlamam biraz zaman aldı. "Ev Sahiplerini *anlamak* Elçilerin işi değil," dedim.

"Ya kimin işi?"

"Onları anlamak kimsenin işi değil." Sanırım aramızdaki uçurumu gerçekten ilk defa o zaman fark ettim.

Şimdiye kadar Gharda'yı, Kayliegh'i ve diğerlerini, Personel ve onlara yakın olanları tanımıştık. Ehrsul'la arkadaş olmuştum. Bir uğraşım olmadığı konusunda bana takılıyordu (çoğu Elçilik Kenti sakini gibi, o da ben bahsetmeden önce "ekozahmet" kavramından haberdar olmuştu), ben de aynı konuda ona aynen takılıyordum. Otom olarak Ehrsul'un ne hakları ne de görevleri vardı, fakat anlaşıldığı kadarıyla önceki bir nesilden bir göçmen olan sahibi, bir vasiyet bırakmadan ölmüş ve o bir daha hiç kimsenin malı olmamıştı. Kurtarma yasalarının değişik biçimleri vardı; bunlara göre teorik olarak birisi onu talep etmeye çalışabilirdi, fakat bu, artık iğrenç görünecekti.

"Yalnızca bir Turing yazılımı," dedi Scile o ortalarda değilken ama daha önce gördüklerinden daha iyi olduğunu da kabul etti. Onunla böyle iyi ilişki kurmuş olmamız onu eğlendiriyordu. Onun yaklaşımını beğenmiyordum ama Ehrsul'a karşı onun bir şahıs olduğunu düşünüyormuşçasına kibardı, bu yüzden bu konuda çıngar çıkarmıyordum. Ehrsul'a gerçekten ilgi göster-

diği tek an, onun nefes almadığı için şehre girebileceğinin kafasına dank ettiği andı. Scile'a gerçeği, yani bu konuyu Ehrsul'a sorduğumda, bunu asla yapmadığını, yapmayacağını söylediğini; bunun nedenini söyleyemeyeceğimi ve bunu söyleyiş tarzını düşününce, sormaya istekli olmadığımı söyledim.

Ehrsul'dan bazen Elçilik Kenti'nin yapakıllarını ve otomalarını kurcalaması istenirdi; bunlar onu Personel ile yakın temas içine sokacak şeylerdi: Biz sık sık aynı resmî suarelerde olurduk. Ben orada olurdum çünkü benim de faydam dokunurdu. Üstlerimin hepsinden daha yakın zamanda dışarıya gitmiştim: Yalnızca birkaç Personel resmî işler için Bremen'e gidip dönmüştü. Ben bir kaynaktım, onlara Charo Şehri'ndeki son politikaları ve kültürü anlatabiliyordum.

Elçilik Kenti'nden ilk ayrıldığım zaman, Renshaw Baba beni bir kenara çekip, veda partimin yapıldığı odanın bir kenarına, hiç abartısız, iterek götürmüştü. Ben babacan öğütler, dışarıdaki hayatla ilgili düzmece dedikodular beklerken, bana şayet *geri* gelirsem Elçilik Kenti'nin Bremen'deki işlerin durumuna ilişkin bilgilerle çok ilgileneceğini söylemişti. Öyle sakin ve olağan bir durumdu ki benden casusluk yapmamın istendiğini anlamam biraz zaman aldı. Binlerce saat sonra, tam da benden istendiği gibi bir işe yaradığımı fark ettiğimde yine acınası şekilde memnuniyet duydum.

Scile ve ben ne yaparsak yapalım ilgi kaynağı oluyorduk; hararetli ve büyülenmiş bir yabancı olarak o olağan dışı bir parçaydı, ben ise Dilin bir parçası ve geri dönmüş bir dalgıç olarak ikinci roldeydim. Fakat benim yaptığım şekilde Bremen ile ilgili gerçekleri sunarak, bir avam olarak ben ve avam kocam, Personel çevrelerine başka yollarla olacağından çok daha rahat bir şekilde kabul edildik. Davet edilmemiz, Elçilik Kenti'nin minik medyası hovarda dalgıç hakkındaki hikâyeleri ve onunla röportajları kestikten sonra da devam etti.

Bana, döndükten hemen sonra yaklaştılar. Elçiler değil tabii ki ama bazı vezirler ve üst düzey önemli şahıslar beni bir toplantıya davet ettiler, orada öylesine üstü kapalı şeyler söylediler ki bir an için amaçlarını çözümleyemedim; ta ki Renshaw Baba'nın ricasını hatırlayıp Bremen'deki *bazı eğilimler, müttefik güçler, sömürgelere olası tavırları ve istekleriyle* ilgili yumuşakça sorulan soruların siyasi istihbaratın talepleri olduğunu anlayana kadar. Ve ödeme önerdiklerini.

Sonuncusu biraz saçma geliyordu. Bildiğim pek az şeyi anlatmamın karşılığında onlardan hiç para almadım. Birisinin, onların siyasi endişelerine ilişkin yaptığı diplomatik açıklamalarında sessizliğe gömüldüm: Önemli değildi. Onlara haber-ileti-hatlarını, karşıdan yüklemeleri gösterdim, onlarda Bremen'de iktidarda olan Dünya Demokrasi Partisi'deki güçler dengesiyle ilgili belki ufacık bir algı yarattım. Bremen'in savaşları, müdahaleleri ve zorunlulukları beni hiçbir zaman cezbetmemişti, fakat belki onlara anlattıklarım, bunlara daha çok odaklananların, son değişiklikleri anlamasını sağlayabilir. Samimi olarak, bütün bunların onların yapakıllarının ve analistlerinin öngöremeyeceği veya tahmin edemeyeceği şeyler olduğundan şüpheliyim.

Öyle önemli bir casusluk oyunu sayılmazdı. Birkaç gün sonra Personeldeki muhataplarımın üstü örtülü bir ikazla bahsettikleri, Bremen'in Elçilik Kenti'ndeki yeni adamıyla, Wyatt'la tanıştırıldım. Hemen önceki toplantıyla ilgili olarak takıldı bana. Yatak odasına kamera koyup koymadığımı ve benzeri şeyler sordu. Ben güldüm. Yollarımızın kesişmesi hoşuma gidiyordu. Bana, özel telefonunu verdi.

Elçilik Kenti sosyetesinde, bunun gibi çevrelerde, CalVin ile karşılaştım ve onlara âşık oldum. Benim için yaptıkları şeylerden biri Scile'ın Ev Sahipleriyle buluşmasına fırsat vermeleriydi.

CalVin uzun boylu, gri tenli adamlardı; benden biraz büyüklerdi, belirgin şekilde neşelilerdi ve onlarda en iyi Elçilerin

alımlı kibri vardı. Beni ve benim ricam üzerine Scile'ı törenlere davet ediyorlardı ve Personel heyeti olmaksızın bir Elçinin caddelerde yürümesinin dikkat çekecek kadar olağan dışı olduğu kente bizimle birlikte, sırayla geliyorlardı.

"Elçi," diye sordu onlara Scile cesaretini toplayarak, ilk etapta temkinlice. "Sizin… Ev Sahipleriyle olan alışverişlerinizle ilgili bir sorum var." Sonra, nokta atışı sorularla esrarlı bir sorgulama başladı. Yanıtları hiç şüphesiz düşkırıklığı yaratıyordu, ama o sırada CalVin'e sabırları için minnet duyuyordum.

CalVin eşliğinde Elçilik Kenti'nin çeşitli yönleri hakkında, başka hiçbir şekilde elde edemeyeceğim ayrıntıları gördüm, işittim ve sezdim. Bunları âşıklarımın anlık göndermeleri, imaları ve kendi kendilerine söyledikleri sözlerle fark ettim. Onları sıkıştırdığımda bana her zaman yanıt vermezlerdi –yoldan çıkan meslektaşlarıyla veya Arieka'daki fraksiyonlarla ilgili bir şeyler söyleyebiliyor ve sonra ayrıntılara inmeyi reddediyorlardı– fakat ben yalnızca kulak kabartarak da öğreniyordum.

Onlara Bren'i sordum. "Onu pek sık görmüyorum," dedim. "Toplantılara pek gelmiyor."

"Onunla bir bağlantın olduğunu unutmuşum," dedi CalVin, hafifçe farklı şekillerde olsa da, ikisi de beni süzerek. "Hayır, Bren'inki daha çok gönüllü sürgün. Buradan *ayrılacağı* filan yok, anlıyorsun." "Bu onun zannınca, geri kalanımızın kafasındaki Bren'e uymazdı." "Eline bir şans geçmişti. *Gidebilirdi*." "Bölündükten sonra." "Bunun yerine…" Güldüler. "O bizim vesikalı ıstırabımızdır." "Çoğu olan biteni bilir. Sınırı daha da aşar; gerçekten bilmemesi gereken şeyleri bilir." "Ona sadık diyemezsin. Ama faydalıdır." "Ama gerçekten sadık da diyemezsin artık, tabii şimdiye kadar olduysa." Scile onları büyük bir merakla dinliyordu.

"Bu nasıl bir şey?" diye sordu Scile bana. "Yani, daha önce iki insanla birlikte oldum, eminim sen de olmuşsundur, fakat sanmıyorum ki bu…"

"*Hayır*, Fenerler, hayır. Tanrım, *korkunçsun*. Bu hiç de aynı şey değil." O zamanlar çok kararlıydım: Ama şimdi şüphelerim var.

"Her ikisi de sana mı konsantre oluyor?" dedi. Kıkırdadık, o budalaca şehvetine, bense adeta kutsal bir şeye küfür duygusu veren şeye.

"*Hayır*, hep çok eşitlikçi. Cal, ben ve Vin, hepimiz birlikte içindeyiz. Gerçekten Scile, sanma ki bir tek ben bir Elçiyle ilk defa…"

"Erişebildiğim tek kişi sensin ama." O zamana kadar bunun doğru olduğundan emin değildim. "Eşcinselliğin onaylanmadığını sanıyordum," dedi.

"Şu anda yalnızca şov yapıyorsun," dedim. "Birlikte yaptıkları bu değil. Ne onların ne de Elçilerden herhangi birinin. Bunu bilirsin. Bu… Mastürbasyon." Rezilce olsa da yaygın tanımı buydu ve bunu söylerken kendimi bir çocuk gibi hissettim. "İki Elçi bir araya geldiği zaman bunun nasıl bir şey olacağını hayal et."

Scile, Ariekaca konuşma kayıtlarını dinleyerek, onlarla Elçilerin karşılaşmalarının tridlerini ve flatlarını izleyerek saatler, pek çok saatler harcadı. Onu, kendi kendine bir şeyleri tane tane söylerken ve kendi veri alanına, girdilerini okunaksız notlarla, tek elle yazarken seyrettim. Hızlı öğreniyordu. Bu benim için bir sürpriz değildi. Sonunda CalVin bizi Ev Sahiplerinin de hazır bulunacağı bir etkinliğe davet ettiğinde, Scile, Dili oldukça mükemmel bir şekilde anladı.

Bu, Elçilerin, Ev Sahipleriyle her birkaç haftada bir yaptıkları tartışmalardan biri olacaktı. Dünyalararası ticaret yalnızca her birkaç bin saatte sonuçlanabiliyordu, fakat enine boyuna, dikkatli müzakerelerle destekleniyor ve inşa ediliyordu. Her immer gemisinin varışında, Personel ve Ev Sahiplerinin mutabık kaldığı şartlar (Bremen'in temsilcisinin tasdikiyle) iletiliyordu; araç bu detaylar, Arieka eşyaları ve teknosuyla ayrılır, bir son-

raki turunda, karşılığında Ariekalılara söz verdiğimiz her neyse onunla dönerdi. Onlar sabırlılardı.

"Bir resepsiyon var," dedi bize CalVin'in birisi. "Gelmek ister miydiniz?"

Mevcut müzakerelere katılma iznimiz yoktu, tabii ki. Scile buna hayıflanıyordu. "Neden kafaya takıyorsun?" dedim. "Acayip sıkıcı olur. Ticaret müzakereleri mi? Gerçekten mi? Bunun ne kadarı, bundan ne elde etmek istiyorsun filan."

"Bilmek istiyorum, tam olarak bu. İstedikleri nedir? Onlarla neyi takas ettiğimizi biliyor musun?

"Çoğunlukla uzmanlık. YZ*, yapakıllar ve şeyler. Yapamadıkları…"

"Biliyorum, Dilden dolayı. Fakat ellerine geçince bu teknoyla nasıl *ilişki kurduklarını* duymak isterdim."

Bir Ariekalı bir yapakıla yazı yazamazdı, tabii: Yazı yazmak onlar için anlaşılmaz bir şeydi. Sözlü girdiyi yeğlemezlerdi: Herhangi bir egzoruh uzmanının kavrayabildiği kadarıyla, Ev Sahipleri bir makineyle etkileşim içinde olmayı anlayamıyordu. Bilgisayar bizim kusursuz bir konuşma dili olarak duyduğumuz şekilde karşılık verecekti, fakat arkasında bir duyarlılık olmayınca bu sözler Ariekalılar için yalnızca gürültüydü.

Böylece tasarımcılarımız kulak misafiri bilgisayarlar yaratmıştı. Bunları basit megafon-hayvanlardan ve Ariekalıların biyodonattıkları telefon-hayvanlardan yaptık. Bunlar hoparlörler yoluyla –kimse bunun nasıl olduğuna akıl erdiremese de– birbirlerinin (ve Elçilerimizin) seslerini anlıyor, hatta kaydediyorlardı: Söylenen veya söylenmiş şeylerin arkasında bir duyarlılık olduğu ve gerçek bir zihin bunları konuştuğu sürece, ne mesafe ne de zaman bunun anlaşılırlığını, Scile'ın kışkırtıcı bir şekilde "ruhu" olarak adlandırdığı anlamlılığını azaltmıyordu. Biz bu küçük aracıları aldık ve geliştirdik, üzerlerinde değişiklik yap-

* YZ: Yapay zekâ –*Ç. N.*

tık ve bazen, en sonunda, onların yerine Ev Sahiplerinin yaratamayacağı iletişim teknosunu koyduk. Onların seslerini yapakıllar yoluyla ilettik.

Programlar taraflar arasında çalışmak, kendi talimatlarını dolaylı sözlerle yaratmak üzere tasarlanmıştı. Ariekalılar birbirleriyle her zamanki gibi konuşuyorlardı; konuşmaları kuramsal bir yön aldığı takdirde, yazılım bunu dinleyip, hesaplar yapıp, üretimi değiştirip otomatik görevler icra ediyordu. Ariekalıların neyin vuku bulmakta olduğunu anlamaları tabii beni aşıyordu, fakat bana söylendiğine göre, onlara bir şey vermiş olduğumuzu biliyorlardı; ne de olsa buna para ödüyorlardı.

"Peki, biz ne alıyoruz?" dedi Scile.

CalVin üzerimizde duran, kendisini odanın daha karanlık yerlerine aheste bir zarafetle çekeleyen, ışığı salan ve tekrar emen bir avizeyi işaret etti. "Biyodonanımlı şeyler, tabii," dediler. "Bunu biliyorsunuz." "Bunu Bremen'de de gördünüz. Yiyeceklerimizin pek çoğu. Ve bazı mücevherler ve ıvır zıvırlar." Çoğu Elçilik Kenti sakini gibi ben de, tanımladıkları takasların ayrıntıları konusunda oldukça belirsizdim. "Ve altın."

Onlar görev başındaydı ama CalVin iyi ev sahipliği yaptı o ilk partide. Scile lezzetli yiyeceklerin, insanların ve Ariekalıların olduğu masanın yanında durdu, bekledi. "Sonunda yerlilerle arkadaşlık mı ediyorsunuz?" Ehrsul sessizce arkama gelmişti. Ani konuştu, beni ürküttü ve güldürdü.

"Çok terbiyeli," dedim, Scile'ın olduğu yeri başımla işaret ederek.

"Sabırlı," dedi. "Fakat öte yandan, olmak zorunda değilsiniz, zaten Ev Sahipleriyle karşılaştınız."

Dediğine göre, Ehrsul yalnızca bir üst modele geçme görevini yerine getirmek için yoldaydı. Kendi etrafında döndü ve Scile'ı bir söz fısıldayarak, sallana sallana geçti; Scile onu selamladı ve gidişini izledi. "CalVin'in bana ne dediğini biliyor musun?" dedi sessizce bana. Kadehiyle Ehrsul'un gerileyen for-

munu işaret etti. "Onu konuşabiliyor. Hatasız konuşuyor. Bütün Elçiler onun tam olarak ne söylediğini anlıyor. Ama Ev Sahipleriyle konuşmaya çalıştığında, bir kelimesini bile anlamıyorlar." Gözlerime baktı. "Aslında Dili hiç de konuşmuyor."

Sabırsızlığını örtme çabasını sürdürdü; en azından bu konuda kaba değildi. CalVin, Scile'ı orada bulunan, onun tanımadığı Personel ve Elçilerle tanıştırmaya özen gösterdi. Ve tabii, nihayet geldiklerinde, odadaki o mutat grupla, Ev Sahipleriyle.

Binlerce saattir onları ilk kez bu kadar yakından görüyordum. Dört kişilerdi. Üçü gençlik döneminde, üçüncü gelişim evresindeydi* ve uzun ana hatları, titreşimli duyu kıllarıyla kaplıydı. Sonuncusu nihai dönemdeydi; ihtiyarlığını sürmekteydi. Kocaman, sarkık bir karnı vardı ve uzuvları incecik uzamıştı. Sımsıkı yürüyordu ama zihinsizdi. Kardeşleri onu bir tür yardım olsun diye getirmişti. Onları sezgisi, görüşü ve kimyasal izleriyle takip ediyordu. Bir hayvanın son kertede gençler için bir yiyeceğe dönüşmesi Arieka'da birden fazla kabile tarafından paylaşılan bir evrim stratejisiydi. Onu öldürmeksizin, günlerce karnındaki besleyici katmanları yiyip bitirebiliyorlardı. Ev Sahiplerimiz tarihlerinin başlangıcında böyle yapmışlardı, fakat bizim çıkardığımız sonuca göre, nesiller önce barbarlık addederek bu uygulamayı terk etmişlerdi. Arkadaşları sondan bir önceki evreye girip zihinlerini kaybettiğinde yas tutuyorlar ve yürüyen cesetlere, parçalarına ayrılana kadar saygıyla eşlik ediyorlardı.

Ölümsüz şey masaya çarptı, şarap ve kanepeleri devirdi ve HenRy, LoGan, CalVin ve diğer Elçiler buna, sanki bir şakaymış gibi kibarca güldüler.

"Lütfen," dedi CalVin ve Scile'ı öne, onur konuğu yerlilere doğru getirdi. Scile'ın yüzünü okuyamıyordum. "Scile Cho Baradjian, Konuşmacı" ve sonra Vuruş ve Dönüş ile bir anda lider Ev Sahibinin ismini söylediler.

---

* Üçüncü gelişim evresi: Tüy dökme dönemleri arasındaki gelişim evresi –*Ç. N.*

Pörtlek bitkimsi hayvan, çıkıntılarından aşağıya, bize doğru baktı; gelişigüzel çıkmış her filizin bir gözü vardı.

"kora/shahundi," dedi CalVin, birlikte. Yalnızca Elçiler, Ev Sahibi isimlerini söyleyebiliyordu.

Boynundaki sap-boğazda sallanan, Vuruş-ağzı insan dudaklarına son derece benzeyen Ev Sahibi mırıldandı: Bedeninin şişkinleştiği göğüs hizamızda Dönüş-ağzı açıldı ve küçük yuvarlak sesli harfleri çıkararak öksürdü, *tao dao thao.*

Minik hayvanların organlarını boynuna dolamıştı. İnce topuklu ayakları arasında kıvrılmış şey bir hayvan dosttu. Beyni ölmüş eski toprak hariç, bütün Ariekalılara eşlik eden bir şey vardı. Güdük bacaklı ve anteni filigranlı tırtılımsı şey bir bebek büyüklüğündeydi; sırtı bazıları gömme metal halkalı olan deliklerle kaplıydı. Hareket şekli seyirtme ile silkinme arasında bir şeydi. Bu, içine kabloların ve tellerin yerleştirilebileceği ve dışına, sahibinin neyle beslediğine bağlı olarak, farklı enerjinin akacağı biyodonanımlı bir batarya-hayvan, bir zelle idi. Arieka şehri bu tür kaynaklarla doluydu.

kora/shahundi birazcık örümceğinkine benzeyen, uzun, çok eklemli, koyu tüylü dört bacağı üzerinde bir adım öne çıktı ve kanatlarını açtı: arkasından, çok renkli işitsel yelpazekanadını; önünden, daha büyük ağzının altından, etkileşim ve müdahale uzvu, hünerkanadını.

*H*ünerkanadınızla *ellerimizle tokalaşmak istiyoruz*, dedi CalVin, Dilde; Scile ise yüzü hâlâ bana yumulu, yalnızca dudaklarını hafifçe bükerek elini uzattı. Ev Sahibi kendisi için hiçbir anlamı olmayan bir selamlamayla kocamın elini sıktı ve sonra da benimkini.

Böylelikle Scile, Dilin konuşuluşunu gördü. Dinledi. CalVin'e, Ev Sahibiyle konuşmalarının arasında hızlı sorular sordu; onlar da buna hayret verecek şekilde müsamaha gösterdi.

"Ne? Anlaşamayacağınızı mı ima ediyor…?"

"Hayır, bu…" "…bundan daha karmaşık bir şey." "Bekle."

Sonra CalVin birlikte konuşacaktı. **"suhaish/ko,"** dediklerini duydum bir noktada; *lütfen* diyorlardı.

"Neredeyse tamamını anladım," dedi Scile bana sonradan. Çok heyecanlıydı. "Fiil zamanlarını değiştiriyorlar," dedi. "Müzakerelerden bahsettikleri zaman, onlar –yani kastettiğim Ariekalılar– şimdiki süreksizlik zamanını kullanıyordu ama sonra kısaltılmış geçmiş-geniş zamana geçtiler. Bu ne için olabilir, hımm…" Bunun neden olduğunu bildiğime onu temin ettim. Bana zaten söylemişti. Ona gülümsememek mümkün müydü? Her zaman ilgiyle olmasa da, yüzlerce saatten fazla onu sevgiyle dinledim.

"Bunun imkânsız bir Dil olduğu hiç aklına geldi mi, Avice?" dedi. "*İm, kân, sız*. Hiçbir anlamı yok. Onlarda çokanlamlılık yok. Sözler anlam ifade etmiyor: *sözler* onların referansları. Nasıl duyarlı olabiliyorlar ama sembolik bir dilleri olmuyor? *Sayıları* nasıl işliyor? Hiç anlamı yok. Elçiler ise ikizler, tek kişi değiller. Dili konuştukları zaman arkasında tek zihin *yok*…"

"Onlar ikiz değil, aşkım," dedim.

"Her neyse. Haklısın. Klonlanmışlar. Dubleler. Ariekalılar tek zihni işittiklerini sanıyorlar ama değil." Kaşımı kaldırdım; o ise "Hayır değiller. Yalnızca karşılıklı yanlış anlamadan dolayı onlarla konuşabiliyoruz gibi bir şey. Onların sandığı şeyler de hiç zihin değil aslında." Ben güldüğümde o gülmedi. "Merak ediyorsun," dedi. "Etmiyor musun? İki kişinin kendilerini tek kişi gibi görmesi için onlar –Personeli kastediyorum– ne yapıyor?" "Evet öyle ama onlar *iki* kişi değil," dedim. "Elçilerle ilgili önemli nokta bu… İşte bu noktada senin bütün teorin çöküyor."

"Ama olabilirlerdi. Olmalılardı. Peki, ne yaptılar?"

Monozigotların aksine, dublelerin parmak izleri bile aynı olacak şekilde yapılmıştı. Prensipte. Her akşam ve her sabah Elçiler düzeltiliyordu. Yapakıl mikrocerrahisi her çiftin her yarısında önceki gün ya da gece benzersiz bir şekilde oluşan her türlü minik çizik ve sıyrığı buluyordu ve bunlar silinemediği

takdirde, etkilenmemiş diğer yarıya kopyalanıyordu. Scile bunu ve daha fazlasını kastediyordu. Çocukları görmek istiyordu: kreşteki küçük dubleleri. Bu tür şeylerle beni hâlâ şaşkınlığa uğratabiliyordu. Bu tür talepler kabul görmediğinden değil. Nasıl yetiştirildiklerini izlemek istiyordu.

PERSONEL VE ELÇİLER şehre düzenli olarak gidiyordu, fakat aralarında yalnızca genç veya acemi olanlar ayrıntıları sorardı. Yaramaz çocuklar olarak biz şifreleri kırıyor, gizli olduğunu düşündüğümüz (tabii pek de öyle olmayan), bize olan bitenle ilgili bir fikir verecek resimler ve raporlar buluyorduk.

"Bazen," dedi CalVin bize, "münazara diye adlandırdığımız bir şey için bizi çağırırlar. Bir melodiyle; sözlerle değil ya da bizim bildiğimiz sözlerle değil." "Ve bitirdiklerinde biz de sırayla birer birer terennüm ederek onlara karşılık veririz."

"Bu ne için yapılır?" diye sordum, CalVin ise eş zamanlı şekilde yanıtladı, "Bilmiyoruz," ve gülümsediler.

Herkes bir başka etkinlik için en şık hâlindeydi. Öncekilerden çok farklı görünüyorlardı. Ben koyu kırmızı, yeşim taşıyla süslenmiş bir elbise giymiştim. Scile, smokin giymiş ve beyaz bir gül takmıştı. Bizi almaya gelen pilot, Arieka yavrulama-teknikli, biyodonanımlı bir melezdi ama canlımsı iç kısmı Terre ihtiyaçlarına göre özel yapılmıştı ve bizim yapakıllarımız tarafından kullanılıyordu.

CalVin onlara refakat edebileceğimizi söylediğinde bu bizim için büyük bir şok olmuştu. Bu Elçilikteki bir parti değildi. Ev Sahibi şehrine, bir Yalan Festivali'ne gidiyorduk.

Ben immerde binlerce saat geçirmiştim. Onlarca dünyada, onlarca limanda bulunmuş, hatta biz ekozahmet ehlilerinin geri dönüş dediği; yeni bir dünya için hazırlık yaptıktan sonra sonra, kişinin oldukça insanlık dışı bir başkente girip, anlaşılması güç yerlilere bakakalıp, orada daha önce bulunduğundan şüpheye düşmeye başladığındaki o seyyah şokunu deneyimle-

miştim. Yine de Scile ve benim şehre gitmek üzere giyindiğimiz gece, Arieka'dan ayrıldıktan bu yana hiç olmadığım kadar gergindim.

Küçük, yoksul azınlık şehrimin sarmaşıkları ve çatıları üzerinde uçuşumuzu geminin pencerelerinden izliyordum. Mimarinin, gençliğimin tuğla ve sarmaşıklı ahşabından polimerlere ve Ev Sahiplerinin biyodonanımlı bedenlerine, arapsaçına dönmüş ara sokaklardan başka yerlerin benzeş caddelerine dönüştüğü bölgenin üzerinden geçtiğimizde nefes verdim. Binaması şeyler yıkılıyor ve yerlerine yenileri geliyordu. İnşaat alanları mezbaha, yavru köpek çiftlikleri ve taş ocaklarının bir karması gibiydi.

Yaklaşık yirmi kişiydik: beş Elçi, bir avuç Personel ve ikimiz. Scile ve ben maskelerimizin arasından birbirimize gülümsedik ve küçük taşınabilir aiolimizden nefes çektik. Hızlıca, çok hızlıca bir çatıya indik, dışarı, aşağıya ve şehirde gösterişli bir binanın içine giden yoldaşlarımızı takip ettik.

Karmaşık, açıları beni hayrete düşüren çok odalı bir yer. Öteden beri *duruşum* hakkında konuşanlar o odada düpedüz arkaya doğru sendelediğimi görseler, gülerlerdi. Duvarlar ve tavanlar adeta zincirlerin ve vinçlerin dölleri gibi, tek yöne doğru adım adım dönen mekanik yaşamla hareket ediyordu. İyi yürekli bir Personel, Scile'ı ve beni yönlendirdi. Grubumuz Ariekalı bir refakatçi olmaksızın yürüyordu. Duvarlara dokunmak istedim. Kalbimin sesini duyabiliyordum. Ev Sahiplerini işittim. Bir de baktım ki aralarındayız. O ana kadar gördüklerimden çok daha fazlaydılar.

Odalar canlıydı, biz girerken hücreler gökkuşağı oluşturuyordu. Ariekalılar sırayla konuşuyor ve Elçiler yabancılara has bir kibarlıkla terennüm ediyorlardı. Yutan bir koridor boyunca, son gelişim evresindeki birkaç Ev Sahibi, onlara bahşedilmiş zihinsizlikleri içinde amaçsızca dolanıyordu. Bir köprü bize ıslık çaldı.

Hayatımda ilk kez genç Ev Sahibi gördüm: Dumanı tüten balık suyuna çorbalar, yılanbalıklarıyla kaynıyordu. Daha ötede vahşi, küçük ikinci gelişim evresindekilerin birbirleriyle oynayıp birbirlerini öldürdükleri kavga-kreşi vardı. Sınırları, kaslı uzuvların üzerindeki platformların ve kirişlerin üstünde duran yürüme yollarıyla çizilmiş bir salonda, yüzlerce Ariekalı, hünerkanatları açık, yelpazekanatları mürekkepler ve doğal pigmentlerle renklenmiş bir hâlde Yalan Festivali için toplanmıştı.

EV SAHİPLERİ İÇİN, konuşma düşünceydi. Onlar için bir konuşmacının, asılsız olduğunu bildiği bir şeyi söyleyebilmesi, iddia edebilmesi, benim asılsız olduğunu bildiğim bir şeye inanabilmem kadar saçmaydı. Var olmayan şeyler için Dil olmadığından, bunları pek düşünemezlerdi; rüyalardan katbekat daha muğlaklardı. Herhangi birinin aklına getirebileceği her türden hayal ürünü, kafalarında bulanık ve hapsedilmiş olmalıydı.

Oysa bizim Elçilerimiz insandı. Sonsuz keyif duyan Ev Sahiplerinin karşısında, bizim dilimizde yaptıkları gibi Dilde de yalan söyleyebiliyorlardı. Biz, Terreler gelmeden önce –nasıl olabilirdi?– bu yalancılık müsabakaları yoktu. Yalan Festival hemen hemen Elçilik Kenti'nin kuruluşundan beri vardı: Bu, bizim Ev Sahiplerine hediyelerimizden birisiydi. Bunları duymuş ama bir gün görebileceğimi hiç ummamıştım.

Elçilerimiz hafif hafif kişneyen yüzlerce Ariekalının arasında geziniyordu. Personel, Scile ve ben –burada konuşamayan bizler– izliyorduk. Oda karıncıklarla delik deşikti: Nefes alıp verdiğini duyabiliyordum.

"Bizi buyur ediyorlar," dedi Scile bana, bütün sesleri dinleyerek. Ve dahası. "Şimdi, sanırım, mucizeler göreceklerini, eee, söylüyorlar. İlk *bir şeyimizin* öne çıkmasını istiyor. Bu bir birleşik, dur, ha…" Sesi gergin geliyordu. "İlk *yalancımızın*."

"Bu sözü nasıl yaptılar?" dedim.

"Ah, biliyorsun," dedi. "Olmayan-şeyleri-söyleyenler, işte o tür bir şey."

İçinde uzayan mobilyalarla, oda belli belirsiz bir amfi şeklini alıyordu. Orta yaşlı, şık kadınlar olan Elçi MayBel, hünerkanadında sinirden büyüyen büyük bir mantar gibi görünen bir şeyi yetiştiren bir Ariekalının önünde duruyordu. Sarkanları, zelleyi bacaklarından hoplatarak onun soketlerine sokuyordu; mantarımsı şey bir ses çıkardı ve çabucak renk değiştirerek parladı, sedef mavisine dönüştü.

Ev Sahibi konuştu. " 'Bunu tanımla' diyor," diye fısıldadı Scile. MayBel yanıtladı, May Vuruş, Bel ise Dönüş sesiyle.

Ariekalılar yükselip alçaldı, ani bir ittifak. Gergin bir heyecan. Sallanıyor ve cır cır konuşuyorlardı.

"Ne söylediler?" dedim. "MayBel mi? Onlar ne…?"

Scile adeta inanmaz gözlerle bana baktı. " 'Kırmızı oldu' diyorlar."

MayBel başlarıyla selamladı. Elçi LeRoy yerini alırken Ariekalıların curcunası devam ediyordu. Ariekalı zellesini okşadı, ona yapışık nesne şekil ve renk değiştirdi, büyük yeşil bir gözyaşı damlasına dönüştü. "Bunu tanımla." Scile yine tercüme etti.

LeRoy birbirlerine göz ucuyla bakıp başladılar. " 'Bu bir kuş' dediler," dedi Scile. Ariekalılar mırıldandı. Bu isim, bizim Elçilik Kenti kuşlarını kastetmenin yanı sıra, kanatlı bir yerel form için stenoydu. LeRoy yine konuştu ve birkaç Ariekalı kontrolsüz bir şekilde bağırdı. "LeRoy onun uçup gittiğini söylüyor," dedi Scile benim kaskımın içine. Yemin ederim ki Ev Sahiplerinin göz-mercanlarını sanki cansız plazma yerinden çıkacakmışçasına yükselttiklerini gördüm. Le ve Roy yine birlikte konuştu. "Diyorlar ki…" Scile takip ederken kaşlarını çattı. "Bir tekerlek hâline geldiğini söylüyorlar," dedi, hazır bulunanların tuhaf curcunası üzerinden.

Birer birer her Elçi yalan söyledi. Ev Sahipleri hiç görmediğim bir tarzda taşkınlaştılar, sonra beni telaşa düşürecek şekilde kendilerinden geçtiler, kelimenin tam manasıyla yalan sarhoşu oldular. Scile gergindi. Oda fısıldıyor, içindekilerin taşkınlığını yankılıyordu.

Sıra CalVin'deydi. Hararetle konuştular. "Ve duvarlar gözden kayboluyor," diye çevirdi Scile. "Ve Elçilik Kenti'nin sarmaşığı bacaklarımıza dolanıyor…" Ev Sahipleri uzuvlarını yokladı. "…ve oda metale dönüşüyor, ben büyüyorum ve oda ile ben bir oluyoruz.'"

Yeter artık, diye düşündüm; birisi aynı fikirde olmuş ve CalVin'e fısıldamış olmalı. Başlarıyla selam verip uzaklaştılar.

Ariekalılar yavaş yavaş sakinleşti. Bittiğini sandım. Ama o anda, biz gözümüzü dikmiş bakarken, birkaç Ev Sahibi öne çıktı.

"Bu bir spor," dedi yaklaşan Cal ya da Vin, şaşkınlığımı görüp ter dökerek. "Uç noktada bir spor," dedi diğeri. "Yıllar, ah yıllardır, bizi taklit etmeye çalışıyorlar." "Birkaçı pek de kötü değil." İzliyordum.

"Bu ne renk?" diye sordu Ariekalı yarışmacılara, hedef nesneyi tutarak, Terre'ye sorduğu gibi. Birer birer her Ev Sahibi yalan söylemeye çalışacaktı.

Çoğu söyleyemedi. Çabalama demek olan mırıldanmalar ve tıkırtılar çıkardılar.

"Kırmızı," diye tercüme etti Scile. Ampul kırmızıydı ve konuşmacı hayal kırıklığı olduğunu sandığım bir ifadeyle mızırdandı. "Mavi," dedi diğeri, yine doğru bir şekilde; nesne her defasında değişiyordu. "Yeşil." "Siyah." Bazıları yalnızca başarısızlık sesleri, tıkırtıları ve hırıltıları olan sesler çıkarıyordu, kelimeler değil.

Her minicik başarı kutlanıyordu. Nesne sarı olduğunda, yalan söylemeye çalışan Ev Sahibi, yelpazekanadında makas şekli olan Ariekalı ürperiyor ve birkaç gözünü geri çekiyor, kendini

topluyor ve iki sesiyle "sarı-bej" şeklinde tercüme edilecek bir kelime söylüyordu. Pek de abartılı bir uydurma sayılmazdı, fakat kalabalık bunun karşısında kendinden geçiyordu.

Bir grup Ev Sahibi bize yanaştı. "Avice," dedi Cal ya da Vin kibarca. "Bu…" ve bana isimler saymaya başladılar.

Benim gibiler ile Ariekalılar arasındaki bu incelikleri hiç anlamadım. Yalnızca zihinleri olanların konuştukları Dili anladıklarından, Elçilerin onları suskun, yarısı kesilmiş şeylerle tanıştırmalarını tuhaf buluyor olmalılardı. Bu adeta bir Ariekalının, batarya hayvanına kibarca merhaba denmesinde ısrar etmesi gibiydi.

Böyle düşündüm ama sandığım gibi olmadı. CalVin isteyince Ariekalılar elimi hünerkanatlarıyla sıktılar. Soğuk, kuru derileri vardı. İçimde yükselen her türlü duyguyu gizlemek için ağzımı kapadım (bunların ne olduğundan hâlâ emin değilim). Elçiler adımı söyleyince, Ariekalılar bir şey kaydetti. Konuştular ve Scile çabucak kulağıma tercüme etti.

"Şöyle diyorlar: 'Bu mu?'" dedi bana. "Bu, o mu?"

Sonraki, 3

Ev sahiplerini birbirinden ayırt etmenin yolları vardır. Her yelpazekanadın üzerinde eşsiz bir desen-parmak izi vardır (bu gerçekle ilgili her gözlemin ardından genellikle Elçilik Kenti'nin, Terre parmak izlerinin hepsinin eşsiz *olmadığı* tek yer olduğu gerçeğinin sıkıcı bahsi gelir). Hayvan kabuklarının nüanslarının, dallardaki dikenlerin, göz-boynuzu şeklinin incelikleri vardır. Bu günlerde ilgilenme zahmetine nadiren giriyordum, ne de, birkaç istisnayı saymazsak, karşılaştığım Ariekalıların isimlerini öğreniyordum. Bu yüzden şehre bu ilk veya daha sonraki herhangi bir ziyarette, bunca kilosaat sonra, imkânsız yeni Elçi EzRa'yı selamlamak üzere Diplomasi Salonu'nda bize katılan Ev Sahibi delegasyonundan herhangi biriyle daha önce karşılaşıp karşılaşmadığımı bilemiyordum.

Söyleyebileceğim kadarıyla hepsi orta yaşlı, üçüncü gelişim evrelerindeydiler ve bu yüzden duyarlılardı. Bazıları mevki veya üstünlüğü işaret eden (benim için) anlaşılmaz kuşaklar takıyordu; bazıları kitinlerinin kalın olduğu yerleri çirkin, küçük mücevherlerle süslemişlerdi. Elçilerin en kıdemlileri MayBel ve JoaQuin, onları odanın içerisinde yavaşça gezdiriyor, her birine bir kadeh –onların ağız tadına uyması için dikkatlice oynanmış– şampanya veriyordu. Ev Sahipleri bunları zarifçe tutuyor ve Vuruş ağızlarıyla yudumluyordu. Ez'in onları izlediğini gördüm.

"Ra geliyor," dedi Ehrsul.

"Ona hangi isimle hitap ediyoruz?" dedim. "Ez ve o birbirleri için nedir? Onlar duble değil."

Odanın her neresinde ve kiminle olursa olsun, biliyordum ki Scile bütün bunların garipliği karşısında benim kadar gergindi. Ez ve Ra birbirlerine yaklaşırken hâlleri tavırları değişti, farklı bir hâl takındılar.

Bu nasıl olmuş olabilirdi?

Bütün bu yapılar, bütün bu binlerce saat, yıl boyunca yerli yerindeyken. Elçilik Kenti yılları, birlikte büyüdüğüm yıllar, antik bir takvimin saçma sapan özlemiyle isimlendirilmiş, her biri birkaç düzine günlük haftalar uzunluğunda olan aylar. Elçilik Kenti doğduğundan bu yana, neredeyse bir Elçilik Kenti asrı boyunca, yapılar yerli yerinde olmuştu. Klonlama çiftlikleri açılmış; dikkatli ve benzersiz çocuk yetiştirme yoluyla dubleler Elçi olacak şekilde, ihtiyaç duyacakları yöneticilik becerileriyle büyütülmüştü. Hepsi Bremen'in himayesindeydi tabii: Onlar bizim merkez gücümüzdü; bütün kamu binalarımız Charo Şehri zamanını gösteren saatler ve takvimleri sergiliyordu. Fakat şimdiye kadar immerin bu noktasındaki her şeyin Personelin kontrolü altında olması gerekiyordu.

Bir keresinde CalVin bana Bremen'in, Arieka'nın rezervleri, lüks malları ve bölgedeki altınla ilgili başlangıçtaki beklentilerinin fazla iyimser olduğunu söylemişti. Ama Arieka biyodonanımı kesinlikle değerliydi. Bildiğim bütün Terrelerin şu ana kadar başardığı üstünkörü ejderhaların veya parçacık eklemeli alavere dalaverelerin hepsinden daha şık ve fonksiyonel olan bu Arieka şeyleri, doğurgan plazmalardan Ev Sahipleri tarafından, bizim kopyalayamacağımız ama bizim bilimlerimize göre imkânsız tekniklerle biçimlendirilmişti. Bu yeterli miydi? Ne olursa olsun, hiçbir koloni asla güçten düşmemişti.

Charo Şehri bu imkânsız Elçiyi nasıl ve neden eğitmişti? Hepimiz gibi, ben de bu deneyin ve ucube sonucunun, Stadt ölçeğini delip geçen empati okumanın hikâyesini duymuştum. Fakat bu tesadüfi iki arkadaş, hangi muhtemel ruhsal sebepten dolayı

olursa olsun, böyle bir bağlantısı olmuş olsa bile, neden Elçi olmuşlardır ki?

"Wyatt heyecanlı," dedi Ehrsul.

"Hepsi öyle." Gharda yaklaşmıştı, müzik mesaisi bitmiş, enstrümanı katlanıp kaldırılmıştı. "Neden olmasınlar ki?" dedi.

"Bayanlar, baylar." Çoğaltlar JoaQuin'in seslerini gizli hoparlörlere naklediyordu. JoaQuin ve MayBel Ariekalı misafirlerine övgüler yağdırıyorlardı. Bu bitince, yeni Elçiye hoş geldiniz dediler.

Rüştlerini ispat etmiş Elçilerin topluma takdim edilme törenlerinde bulunmuştum (kalabalığı selamlayan garip, küstah, çekici, genç dubleler). Fakat bu, hiç şüphe yok ki o atamalara hiç benzemiyordu.

JoaQuin, "Bu olağanüstü bir zaman," dedi. "Kendimizi yeni bir tür karşılama yapmak üzere…" "…bu *gıpta edilecek* görevi, *garip* görevi…" "…üstlenmiş bulduk. Belki bazılarınız yeni bir Elçimiz olduğunu duymuştur." Kibar gülüşmeler. "Son birkaç gündür onlarla epeyce zaman geçirdik…" "…onları tanıdık, onlar da bizi." "Bunlar olağan dışı zamanlar." *Dinleyin, dinleyin*, dedi RanDolph. "Burada, tarih olarak tanımladığımız takdirde, bizi hoş göreceğinizi umduğumuz…" "…bir etkinlikte olmak bir ayrıcalık…" "Bu tarihi bir an." "Bayanlar, baylar…" "…Ev Sahipleri…" "…bütün misafirlerimiz. Elçi EzRa'ya Elçilik Kenti'ne hoş geldiniz demek…" "… bizim için çok büyük bir zevk."

Alkış biterken, JoaQuin yanlarında duran Ev Sahiplerine dönüp yeni Elçimizin ismini doğru bir şekilde Dilde söylediler. ***"ez/ra,"*** dediler. Ev Sahipleri göz mercanlarını yükseltti.

"Teşekkürler, Elçi JoaQuin," dedi Ez. Ra'ya sessizce bir şeyler söyledi. "Burada olmak büyük zevk," diye devam etti Ez. Birkaç beylik nezaket cümlesi söyledi. Diğer Elçileri izliyordum. Ra'nın kendini tanıtması kısa sürdü, kendi isminden birazcık uzun.

"Bunun bizim için nasıl bir onur olduğunu vurgulamak isteriz," dedi Ez. "Elçilik Kenti, Bremen'in en önemli karakolların-

dan biridir ve kendi içinde hareketli bir topluluktur. Bu harika karşılamanız için duyduğumuz minneti sözlerle ifade edemeyiz. Elçilik Kenti topluluğunun bir parçası olmayı, onun geleceği ve Bremen'inki için birlikte çalışmayı dört gözle bekliyoruz." Alkışlandı kuşkusuz. Ez bekledi.

"Sizinle çalışmayı sabırsızlıkla bekliyoruz," dedi Ra. Personelin bir kısmı ve Elçiler gerginliklerini gizlemeye çalışıyordu. Bazıları da, sanırım, isteklerini.

"Sorularınız olduğunun farkındayız," dedi Ez. "Lütfen çekinmeyin. Bizim bir… *Anomali* olduğumuzun farkındayız, şimdilik…" Gülümsedi. "Bu konuda konuşabildiğimiz için mutluyuz, oysa dürüst olmak gerekirse yaptığımızı neden ve nasıl yapabildiğimizi de gerçekten bilmiyoruz. Size olduğu kadar biz kendimize de bir gizemiz." Beklediği ve yanıt olarak aldığı gülüşmeler biraz kısa sürdü. "Şimdi çok uzun bir süre eğitildiğimiz ve yapması güç bir şeyi yapmak istiyoruz. Biz bir Elçiyiz, bunu söylemekten gurur duyuyorum ve yapacak bir işimiz var. Yapmak istediğimiz şey zarif Ev Sahiplerimizi selamlamak." Bu alkış samimi görünüyordu.

Arıkamlar doluştu ve duvar ekranları Ez ve Ra'nın bir araya gelip yeni meslektaşlarının refakatinde Ev Sahiplerine götürülmelerinin görüntülerini pek çok açıdan gösterdi. Ariekalılar bir yarım daire şeklinde duruyordu. Olan bitenlerle ilgili görüşleri konusunda hiçbir fikrim yoktu. Hiçbir şey olmasa da, bunun bir Elçi olduğunu ve ***ez/ra*** diye adlandırıldıklarını biliyorlardı.

EzRa, diğer bütün Elçilerin yaptığı gibi aralarında müzakere ediyor, fısıldaşıyor, sözlerini hazırlıyordu. Ev Sahipleri gözlerini yükselttiler. Odada bulunan bütün Terrelerin öne uzanıp, nefeslerini tuttukları görülüyordu. Büyük bir gösteriyle, EzRa dönüp Dili konuştu.

EZ VURUŞTU, Ra ise Dönüş. İyi konuşuyorlardı, gayet güzel. Dili, bunu söyleyebilecek kadar duymuştum. Aksanları iyiydi,

zamanlamaları iyiydi. Sesleri tam tamına uygundu. Ev Sahiplerine onlarla bir araya gelmenin bir onur olduğunu söylediler. ***suhail/shurasuhail*** dediler. İyi selamlar.

İşte bu her şeyin değiştiği andı. EzRa birbirlerine bakıp gülümsediler. İlk resmî beyan. Abes bir falso olmamış olsaydı, öyle sanıyorum ki hepimiz alkışlardık. Eminim, çoğu kişi onların ehil olduğunu gerçekten düşünmemişti.

Onların konuşmasını dinlemek ve yeteneklerini tartmakla meşguldük. Her şeyin değiştiği dikkatimizi çekmedi. Ev Sahiplerinin tepkilerini herhangi birimizin fark ettiğini sanmıyorum.

İKİNCİ BÖLÜM

FESTİVALLER

Sonraki, 4

HEPİMİZ YENİ ELÇİYİ izliyorduk.

Ez hafiften dövüşken bir poza girdi. Yumruklarını açıp kapadı. Yaptığı şeyden hoşlandığını görebiliyordum. Kavuşturduğu kaşların altından Ev Sahiplerine bakıyordu.

Ra onları yan gözle izliyordu. Kendini toparladı, öyle uzun ve dikti ki hafifçe iki yana sallanıyor gibi göründü. İkisi öyle absürt bir şekilde farklıydı ki, dozu kaçmış birer şaka gibiydiler. Bana Laurel ile Hardy'yi, Merlo ile Rattleshape'i, Sancho Panza ile Don Kişot'u hatırlattılar.

Konuşmalarını bitirince, Diplomasi Salonu'nda bulunan hepimizin üzerinden bir dalga geçti; sarmaşıkları bile hafifçe dalgalandıracak kadar somuttu. Ehrsul'a döndüm ve kaşlarımı kaldırdım. Bunun çok ciddi olduğunu hepimiz biliyorduk, fakat herhangi birimizin, kötü bir şey olmuş olduğunu fark etmemiz için, belki dolu dolu bir beş saniye gerekecekti.

EV SAHİPLERİ sanki denizdelermiş gibi sallanıyorlardı. Birisi hünerkanadını ve yelpazekanadını kastı, diğeri anormal bir şekilde hareketsiz tuttu. Birisi nörotik bir tekrar içerisinde birçok defa zarlarını açıp kapadı.

Üçü, kimyasallar veya enerji taşıyan et yumakları tarafından zellelerine takılmışlardı ve Ev Sahiplerinin uygunsuz davranışı sanırım geribildirim yoluyla batarya-hayvanlarına bulaşmıştı. Küçük gezici jeneratörler sendeliyor, daha önce çıkardıklarını duyduğum seslere hiç benzemeyen sesler çıkarıyorlardı.

Çok yavaş ve sinir bozucu bir uyum içinde, Ariekalılar translarından uyandılar. Göz mercanları bize doğru eğildi ve nihayet odaklandı. Sanki uykudan uyanırmış gibi bacaklarını düzeltip gevşettiler.

EzRa'nın kaşları çatılmıştı. Birbirlerine fısıldadılar ve tekrar konuştular.

Ev Sahiplerimizin bedenleri ve/veya beyinleri istilacı biyolojik varlıklar yüzünden rahatsızlık mı çekiyor, yoksa bu, çevresel bir faktöre karşı alerjik bir reaksiyon mu? dediklerini öğrendim sonradan. Yani dediler ki: *Sizi standartların altına düşürecek bir şey mi oldu?* Dediler ki: *İyi misiniz?*

Sözleri sanki Ra kuşları taklit ederken Ez kekeleyerek bir şiir okuyormuş gibi geliyordu. Onlar konuşurken Ariekalılar o çirkin eş zamanlılık içinde, bağlantılı zelleleri onlarla birlikte geriye çarparak tekrar tekrar sarsıldılar. Sırlarının arkasında yine kaybolmuşlardı. Bu kez birisi Vuruş ağzından bir ses, bir inilti çıkardı.

JoaQuin ve MayBel endişe içinde fikir alışverişi yaptılar. MayBel Ariekalılara yaklaştı. Ev Sahipleri, onları etki altına alan şeyden yavaş yavaş, çok yavaş bir şekilde kurtuluyordu. CalVin beni gördü. Birbirimize bir süredir ilk kez, odanın bir ucundan diğer ucuna, uzun uzun baktık. Gözlerinde yalnızca korku gördüm.

PERSONEL BİR ARAYA toplandı, Elçiler devreye girdi, koşuşturma içinde Ev Sahiplerini uzaklaştırdılar. Bu her neyse, Ariekalılar bundan uyandığında bağırıp çağırmaya, birbirleriyle yüksek sesle ve kaotik bir şekilde bir uçtan bir uca konuşmaya başladılar. Yeni Elçiyi soruyorlardı. ***ez/ra** nerede? **ez/ra** nerede?* deyip duruyorlardı. Dili bunu anlamaya yetecek kadar anlıyordum.

"Bayanlar, baylar, lütfen," dedi JoaQuin'in birisi. Personelden birisi, görevdeki müzisyenlerle konuşmuş olmalıydı ki tekrar

çalmaya başladılar. Çalmayı durdurduklarını fark etmemiştim bile. Garsonlar tekrar dolaştılar. Güvenlik görevlilerinin bir yere gittiğini gördüm. Aralarında Simmon'un da bulunduğu güvenlik görevlileri, kontrollü ama apaçık bir acil durum hâlindeydi.

"Affedersiniz, bayanlar, baylar," dedi JoaQuin. "Misafirlerimiz, Ev Sahipleri…" JoaQuin durdu ve birbirleriyle fikir alışverişinde bulundu. "Küçük bir yanlış anlaşılma oldu…" "…kesinlikle endişe edilecek bir şey yok…" LoGan'ı, CharLott'u, LuCy'yi, AnDrew'u bir arada, Ev Sahiplerini uzaklaştırırken gördüm. "Önemli ve bütünüyle bizim hatamız olan bir şey yok…" İkisi gülüştü. "Şimdi her şeyi yoluna koyuyoruz." "Kesinlikle endişe edecek hiçbir şey yok!" "Parti devam ediyor. Lütfen kadehlerimizi hep birlikte kaldıralım."

Halkın çoğu rahatlatılmak istiyordu. Yeni gelenler ve geçici misafirler ne kadar endişe etmeleri gerektiğini bilmiyordu. Kadehlerimizi kaldırdık.

"Kaptana ve *Tepesuyu Şehitlerinin Yanıtı* isimli immergemisinin ekibine…" dedi JoaQuin, "…çok değerli göçmenlerimize, yeni yurttaşlarımıza…" "…ve hepsinin ötesinde, Elçi EzRa'ya. Elçilik Kenti'nde uzun ve mutlu bir kariyer yapmaları dileğiyle." "EzRa'ya!"

Bunu hepimiz söyledik. Kadehlerimizi tokuşturduklarımız karşılık olarak kadehlerini kaldırdı. Ev Sahiplerinin geçirilmiş olduğu kapıya baktılar. Personele duyulan güven sayesinde parti devam etti. On dakika içinde çoğu kişi önceki gibi davranıyordu.

"Neyin nesiydi bu böyle?" dedim sessizce Gharda'ya.

"Hiçbir fikrim yok," dedi.

Scile'ı göremiyordum. Personelin yanı sıra odada hâlâ birkaç Elçi vardı. EdGar'a yaklaştım, fakat bana sırtlarını döndüklerini görüp hayret ettim. İsimlerini öyle bir şekilde söyledim ki duymazlıktan gelmeleri imkânsızdı; bana göz atıp "Şimdi değil, Avice," dediler.

"Ne istediğimi bilmiyorsunuz bile," dedim.

"Gerçekten, Avice." "Şimdi değil." Sözlerini yanlarından geçenlere selam mahiyetindeki gülümsemelerin arasına serpiştirmişlerdi.

Bir an için kalabalık ikiye ayrıldı ve sanki planlanmış gibi Cal ya da Vin'i meydana çıkardı. Hâlâ gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Öyle ürktüm ki donup kaldım. Beni izleyenin dublesini göremiyordum. Kalabalıkta yeniden kayboldu.

Kolunda pilotla, Gharda yeniden göründü. Beni gördü ve duraksadı, bana sorgular gibi baktı. *Yine de* elimi salladım. Şehrimin yöneticilerinden ne kadar daha çok seyahat etmiş, onlara bilgiler uçurmuş olduğumun, onların bunları ne kadar heveslekarşılamış olduklarının hiç mi hiç önemi yoktu. EdGar uzaklaşırken benim hiç değerim yoktu. Kapalı oturumda ne olduğuna ve şimdi ne olacağına karar verecek olanlar onlar ve diğer Elçilerdi. Onlar kanunları yapanlardı.

Önceki, 3

UZUN ZAMAN ÖNCE bir restoranın kabuğunda garip, tatsız bir ritüel gerçekleştirdim. Bunun için, Elçilerin ve Personelin bana ara sıra söylediği gibi, yokluğumda Ariekalılar tarafından kutlanmıştım. Bu, festivalde, salonda, yalandan sonra, Ev Sahipleri kim olduğumu keşfettikleri zamana kadar hiçbir anlam ifade etmemişti.

Hızlı hızlı konuşmuşlar, göz-mercanlarını yükseltmişlerdi. Her gün beni konuştuklarını söyledi Scile bana sonradan. CalVin'e böyle demişlerdi. *Bilmiyorum*, demiş bir Ev Sahibi CalVin'e benimle ilgili, *onsuz nasıl yaptım, düşünmeye ihtiyaç duyduğum şeyleri nasıl düşündüm*.

O mu? Hesapçı Gizem dediğimiz soru buydu: Ev Sahipleri her Elçiyi tek zihinli, duble-bedenli insanlar olarak mı düşünüyordu? Eğer böyleyse, geri kalanımızı yarım-şeyler, konu dışılık, makineler olarak mı düşünüyorlardı? Elçilerin kuklalarıyla dolu bir şehir. Benim benzetmedeki kişi olduğumu anladıklarında, yine gelmemi istediler. Fakat ben kendimin misafir mi, gösteri mi, yoksa başka bir şey mi olduğumdan hiç emin değildim. Gittiğimizde, insan olduğumuzu anlasalar da anlamasalar da, Ev Sahipleri bizimle ilgilendi.

Scile hep benimle gelebileceği için onların davetlerini kabul ettim. Bu Scile'a bir armağandı, bu yüzden coşkuluydu; gerçi sanırım etkinliklerden sonra benim yapacağımdan daha çok konuşmak, sorgulamak istiyordu. Ev Sahiplerinin salonlarına götürüldük. Orada genellikle Elçiler, vezirler ve diğerleri de vardı ve bütün hayatım boyunca sürüp giden o sır dolu bakışmalar, Ev

Sahibi şehrindeki Personelin daldan dala atlaması benim için neredeyse olan biten diğer her şey kadar rahatsızlık vericiydi. Bir insanın herhangi bir amaçla orada olacağını hayal edemeyeceğim yerler olan etten koridorlarda, Ariekalılarla sohbet ederek yürüyen Elçileri fark edip duruyordum.

Hiç dâhil olmadıkları bu etkinlikler arkadaşlarımın çoğu için heyecan uyandırıcıydı. "Festival mi?" "Yalan Festivali mi?" dedi Gharda ilkinden sonraki partide. "Ev Sahipleri seni mi *istedi*?" Hepsi etrafımda toplanmış, şehrin nasıl bir yer olduğunu öğrenmeyi talep ediyordu; birisi tam da çocukluğumuzdaki gibi *Bu önemli!* dediği için güldüm.

Şehirde ara sıra bulunmamın Elçileri tedirgin ettiğini anlayabiliyordum. Beni orada görmekten hoşlanmıyorlardı. Bu onların sırrıydı. Bu gezilerin her birinden sonra Personel beni enine boyuna sorguluyor; ne gördüğümü, ne anladığımı soruyordu.

Şehre, Ev Sahipleriyle kalabalık başka bir salona ikinci girişimde gösterişsiz nesneler ve uyuşturulmuş Ariekalı hayvanlardan oluşan bir koleksiyon ile aioli kasklarının kavislerinde yol gösteren enzim ışıkları olan diğer dört insanın yanında bırakıldım. İkisi beni görmezden gelen Elçi LeNa idi. Diğer ikisi benim gibi avam olan genç adamlardı.

"Merhaba," dedi birisi. Şevkle gülümsedi; ben gülümsemedim. "Ben Hasser: Ben bir örneğim. Davyn bir konudur. Sen Avice'sin, değil mi? Sen bir benzetmesin."

NE BU NE DE içeri alındığım diğer zamanlar, ilk katıldığım toplantıya benzer etkinlikler değildi. Bunlar daha kaotik ve öğrendiğime göre daha az konulu etkinliklerdi. Bir süre için Ev Sahipleri arasında neredeyse gelenek olan bir moda vardı. Yalnızca nadir yalanlardan daha geniş faaliyet alanları olan Dil Kutlamaları. Biz, yapılandırılmış gerçeklerden bir yerde toplayabilecekleri kadar çoğunu, Dillendirilmiş unsurlardan

mümkün olduğu kadarını –canlı, cansız, duyarlı veya değil– toplar, gelip bize bakar ve fikir birliği olmaksızın bizi kuramlaştırırlardı. Bizler etrafımızdaki bizimle ilgili hırıltılar, kekelemeler, nağmelenen tezler arasında kibarca otururduk. Bunu ilk defasında gördüğüm, üzerine titredikleri yalanlardan daha az ilginç buldum.

Scile bana tercüme yapmaya çalışırken, ben Vuruş ve Dönüş ağızlarının kükremeleri ve fısıltılarıyla uyuşmuştum. Ev Sahipleri gruplaşmalarda ihtilafa düşerek ayaklarını bir o yana bir bu yana vuruyorlardı. Anladığım kadarıyla, beni faydalı bir ifade şekli olarak görenlerle görmeyenler arasında polemiğe benzer bir şey sürüp gidiyordu.

Bu sakat, garip bir tartışmaydı, sanırım. Yalnızca yaptığım şeylerden başka şeyler yaptırılmış olsaydım, daha iyi bir şeyin söylenmiş, bu nedenle daha iyi düşüncelerin üretilmiş olabileceğini düşünen Ev Sahipleri vardı. Kusursuz konuşacak, –iddia ettiklerine göre– benim benzediğim gibilerden başka bir şeyler hakkında konuşacak birine ihtiyaç duyanlar için daha iyi bir benzetme olabileceğimi düşünen Ev Sahipleri. Fakat bu eleştiriler, tabii ki, bu düşüncelerin neler olacağını söyleyemezdi, çünkü onlar bunları düşünemezdi.

"Fakat…" dedi Scile. Mutsuzdu.

"Kafalarının arkasında olmalı, bu düşünceler," dedim. "Bu yüzden mi kızgınlar? Onlardan yoksun bırakıldılar."

"Bekle," dedi. "Onlardan biri senin hakkında diyordu ki: 'Bu bir kıyaslama ve… yeni bir şey.' Anlamıyorum. Anlamıyorum.

"Tamam, aşkım, yalnızca…"

"Hey," diye fısıldadı Scile. "Diğer ifade şekillerini kullanıyorlar." Ev Sahiplerinin gözlerini dikip baktıkları Elçilik Kenti yoldaşlarımızı kastediyordu. Başını şaşkınlık içinde çevirdi. "Onları anlıyorsam… Şu adam, Hasser, bize yalan söyledi. O bir örnek değil: O bir benzetme, senin gibi."

Benim yararlılığım konusunda hangi soru işareti olursa olsun, ben yararlarımı göstermiş olmalıydım: Bu etkinliklerin moda olduğu birkaç hafta boyunca Ev Sahipleri beni geri getirip durmuştu.

• • •

CALVIN İLE benim aramda bir şey bozuldu. Haftalardır, seks yaptığımız zaman boyunca, bana dokunuşlarındaki farkı ifade edebileceğim konusunda onlara takıldım: Bunda bir miktar gerçek payı olduğunu muhtemelen biliyorlardı. İlk birlikte olduğumuzda, *bir Elçiyle yattığım için* toyca heyecanlıydım. Fakat daha ziyade oynanmış bu baş döndürücülük pek uzun sürmedi.

Onların verdiği hissi hatırlıyorum, boyunlarındaki linklerinin serinliğini, düşüncelerini birbirlerine ayrıntılı bir şekilde anlatan minimalist mücevherleri. Onların birbirlerine dokunuşlarını izleyişimi hatırlıyorum; olağan dışı ve eşsiz erotikler. Onları birbirinden ayırt ettiğimde şehvetle sırıttım, fakat bu stresli bir oyundu. "Cal," diyordum birini işaret ederek, sonra diğerini. "Vin. Cal… Vin." Gülümseyebiliyorlardı, başka yöne bakabiliyorlardı. Bazen, özellikle sabahları, farklılıkları görebiliyordum. Gecenin izleri; yastık izi olan bir yüz, gözlerin altında belirli torbalar. CalVin uzun süre temizlenmeden hiç duramazdı; düzeltme odasının kapısını kilitler ve oradan bütün o minik farklılıklar silinmiş veya kopyalanmış hâlde çıkardı.

Konferanslara ve toplantılara geri çağrılmamdan hoşlanmıyorlardı. Fakat Personel, Ev Sahiplerinin bu tür taleplerini pek geri çevirmezdi. Bir keresinde CalVin'in biri durduk yere, dikkatimi çeken hiçbir şeyle alakası olmadan, Elçilerin hiçbir kahrolası güçleri olmadığını, bütün kararları öteki Personel, vezirler ve diğerlerinin kahrolası verdiğini, kendisinin ve dublesinin sözünün hepsininkinden daha az geçtiğini söyledi.

Artık onlarla bazen tartışıyordum. Benim başlatmadığıma yemin edebileceğim, gerçekten hoş olmayan bir münakaşadan sonra, dublesi uzaklaşırken, Cal ya da Vin, yüzünde okuyamadığım bir ifadeyle, kapıda durup birkaç saniye bana bakakaldı. Sanırım dalış yapabiliyor olsalardı, belki ben de bundan hoşlanmayacaktım. Bunu umursayacağımdan da şüphem vardı ama.

"Aynı şey değil," dedim hâlâ orada olana. "Siz Dili konuşuyorsunuz. Ben Dilim."

BENİM BENZETMEMİ diğer hepsinden çok beğenen ve benim yer aldığım her etkinliğe gelen Ev Sahipleri vardı. Orada bulunan adamların, kadınların ve diğer şeylerin içlerinde, çeşitli şekillerde gizli bütün canlandırma veya retorikle ilgili hünerlerin hepsinin ötesinde, benim yararlarımı yere göğe sığdıramıyorlardı. "Hayranların var," dedi Scile. Bunlar benim benzetme şöhretimin olduğu aylardı.

Başka zamanlarda birkaç kez Hasser'i gördüm; biz sert tartışmalar içinde konuşlandırılırken ayakta beklerdik. Benim ve diğer benzetmelerin ne olabileceğinin yeniden değerlendirilmesini ısrarla tavsiye eden Dil karşıtları vardı. Diğer Ev Sahiplerinin tepkilerinden dolayı bu düşünce deneyinin kötü bir tadı vardı. Böyle bir tanesinden sonra, Scile'a, Ev Sahiplerinin Hasser'e söylediklerini işitip işitmediğini, işittiyse onunla ilgili konunun ne olduğunu sordum.

Scile Dili bir Elçi kadar iyi anlıyordu, fakat "siz kahrolası şeylerin nasıl çalıştığını bilmiyorum," dedi. "Senin kastettiğin ve onların konuştuğu, seni kıyasladıkları ve kullandıkları şeyler arasında hiçbir ilişki görmüyorum. Peki, sen Hasser ile ilgili ne *düşündüklerini* mi soruyorsun? Hiçbir fikrim yok."

"Kastettiğim bu değil."

"Onun *gerçekten* ne anlama geldiğini mi kastediyorsun?"

"Doğru. Temel-gerçek gibi, şu… Yiyen kız gibi, yani, biliyorsun."

Scile tereddüt etti. "Emin değilim," dedi, "fakat sanırım söyledikleri şöyle bir şeydi... Şöyle bir şey… *A*çılıp tekrar kapanan oğlan gibi*ydi*." Birbirimize bakakaldık.

"Aman Tanrım," dedim.

"Evet. Emin olamıyorum, bu yüzden lütfen… Ama, evet."

"Yüce Tanrım."

Karganın içinde, Elçilik Kenti'ne geri taşınırken, Hasser'e "Senin de bir benzetme olduğunu neden söylemedin?" dedim.

"Pardon," dedi. "Kulak misafiri oldun o zaman?" Gülümsedi. "Bu biraz karmaşık. Çok düşündüğüm bir şey, benzetme olmak. Ama senin bu konuda neler hissettiğini bilmiyorum… Bazılarımız için, eğer sen… Eğer sen bu şeyler hakkında konuşmak istiyorsan," temkinli ama heyecanlı görünüyordu, "birkaçımız bunun önemli olduğunu düşünüyoruz."

"Benzetmelerin mi?" dedim. "Sen, ne, onlara mı takılıyorsun?"

Pekâlâ. Tabii ki bildikleri başka mecazlar ve Dil momentleri de olduğunu açıkladı. Fakat özellikle benzetmelerin birbiriyle bir ortaklık buldukları kesindi. Bunu bana söylediği an onlardan nefret ettim.

"Seni nasıl gözden kaçırdığımızı bilmiyorum," dedi. "Seni konuştuklarını biliyorum ama bunca zaman bu etkinliklerde Ev Sahipleri seni nasıl gözden kaçırdılar? Sen bizi nasıl gözden kaçırdın?"

"Sanırım Dil olmak hayatımda asla en önemli şey olmadı," dedim. Galiba istemeden kibirli davranmıştım. Dalış yapmayı öğrenmemiş ve dışarıya gitmemiş olsaydım, diye hatırlattım kendime, günlerimi benzetmelerin bir araya geldiği barlarda, salonlarda ve içkili yerlerde geçirebilirdim. Bu garip bir yaşam tarzı ve kötü şöhret olmalıydı ama bir şeydi. Küçümsediğim için özür dilemek istedim. Bütün bunların onun için ne anlama geldiğini sordum ona. İlk başta temkinli dursa da, sonra "Onun bir parçası olmak! Dilin," dedi.

Sonraki, 5

Biraz sağduyusu olan hiçbirimiz partinin gerçekten tekrar normale döndüğüne inanmadık. "Ehrsul." Ona fısıldadım ve elimle işaretler yaptım, fakat uzun gövdesini tam olarak döndürüp yolunu bana çevirdiğinde, bu yalnızca neler olup bittiğini anlamak üzere hiçbir hesaba izinsiz giremediğini bana söylemek içindi.

Odada, son Elçilerden birkaçını, MagDa ve EsMé'yi buldum. "Neler oluyor?" dedim onlara. "Hey. MagDa. Lütfen."

"Bizim…" dedi EsMé'nin birisi. "Bu…" "Her şey kontrol altında."

"MagDa. Neler oluyor?"

Mag ve Da, Es ve Mé bir şey söyleyecekmiş gibi bana baktı. EsMé benden hiçbir zaman hoşlanmamıştı; geri dönmüş dışarı gidenler, dalgıçlar, ekozahmet ehlileri vesaire hakkında yaygın Elçi görüşüne sahiplerdi ama yine de tereddüt ediyorlardı.

Scile'ın yanımızda belirmesi beni şoka uğrattı. Gözlerime baktı; ne duygusuzdu, ne de bunu saklıyordu. "MagDa," dedi. "Gelip Ra ile konuşmalısın."

Başlarını salladılar ve ben o anı kaçırdım. Beşi uzaklaşırken, Scile'ı kolundan yakaladım. Yüz ifademi kayıtsız tuttum; o da bana benzer bir şekilde baktı. Olan biten her şeye benden daha yakın olması beni hiç de şaşırtmıyordu. Personelle çalışmıştı, Elçilerle iş birlikleri yapmıştı. Dili kullanmaya öyle odaklanmışlardı ki onun ilmine alışkın değillerdi ve Elçilik Kenti'nde işler farklı bir yol alıp bu tür sorularla ilgili düşünmek faydalı hâle gelirken, anladığım kadarıyla teorilerin büyüsüne kapıl-

mışlardı. Scile'ın çalışması onu faydalı hâle getirmişti. Personel törenlerinde kesinlikle benden daha fazla bulunmuştu.

"Yani?" dedim. Yalnızca şımarık hâlime birazcık şaşırıyordum. Ekozahmet ehlileri yapmak zorunda olduklarını yaparlardı. "Neler oluyor?"

"Avvy," dedi. "Sana söyleyemem."

"Scile, neler olduğunu sen biliyor musun?"

"Hayır. Bilmiyorum. Benim bir… Gerçekten bilmiyorum. Beklediğim bu değildi." Yanımızda iki kişi şarap kadehlerini iki küçük çan gibi birbirine tokuşturdular. Müzisyenler artık sarhoştu ve notalar kayıyordu. Orada yaşayan birçok kişi için bu, dalgıç mürettebatla tek karşılaşma fırsatıydı ve bu fırsattan yararlanıyorlardı. Partiden ayrılan çiftleri ve küçük grupları görünce immerin ödünç alınmış o cinsel cazibesini hatırladım. Dönüşümde ben de bundan faydalanmıştım: Birkaç hafta baş döndürücüydü."Gitmem gerek," dedi Scile. "Bana ihtiyaçları var."

Es bir koluna girdi, Me diğerine. Scile ile benim aramdaki ilişkinin kötü olduğunu, hatta belki nedenini kesinlikle biliyorlardı. Onunla yattıklarından şüphelendim. Scile'ın randevuları kısa ve ara araydı. Bütün Bremen evlilikleri Elçilik Kenti'nde yasal olsa da, yerliler ayrıcalıklı, mülkiyet temelli modelleri talep etme eğilimindeydi. Scile'ı *kıskanıyordum* kuşkusuz ama geldiği nokta ve bildiği sırlardan dolayı.

DAİREME VARMAMA yarım saat kalmıştı. Ehrsul benimle geldi. Bulunduğum pek çok ülkede halkın tümünün şahsi araçları vardı. Elçilik Kenti'nin en büyük caddeleri dışındaki caddeler bunun için çok dar ve çoğunlukla çok dikti. Belli güzergâhlarda gitmek için, gerekli durumlarda tekerlek veya adımlardan bacaklara geçen althayvanlar ve bazı biyodonanımlı taşıtlar vardı ama çoğu kişi yaya giderdi.

Elçilik Kenti küçük ve kalabalık bir yerdi, nüfus artışımız aioli nefesinin eriştiği alanlarla sınırlanmıştı. Burası, Arieka ovalarının başladığı en kuzey uç hariç, Ev Sahibi şehriyle çevrelenmişti. Yarı yasal kent büyümesine müsamaha gösteriliyordu; her an terk edilmeye hazır, çatıların üzerine atılmış, dar sokakların üzerinde saçak gibi görünen, duvarlara eklenmiş eğreti odalar. Personelin çoğu bu tür girişimci genişletmeleri üstü kapalı bir şekilde onaylıyordu. Orada burada yarı eğitilmiş biyodonanımlı ufak tefek şeyler vardı; bazıları Terretekno ile yasa dışı melezlenmiş ve şans eseri bir arada duran, bir yurt oluşturmaya meyleden unsurlar.

Elçilik Kenti'nin üzerinde kemer oluşturan, o ovalara yanaşan, Elçiliğin kendisiydi. Yüz metreden fazla bir mesafe içerisinde sahip olduğumuz en yüksek binaydı. Çok geç vakitlerde bile biyoışımalı kargaların konup havalandığı yatay dallar ve iniş rampalarıyla süslenmiş kalın bir sütun. Elçilik erimiş bir şey gibi onun tabanına yayılmış ve onu çevreleyen caddelerin bir parçası hâline gelmişti. Personel mahalleleri yarı örtülüydü; geçitler kadar Elçiliğin kendisinin iç mekanizmaları da. Ehrsul ve ben aynalı asansörle aşağı indik, yaya yollarından, koridorla cadde arası bir şey olan koridorlardan, sırsız pencereleri olan yarı açık pasajlardan sonra, doğru düzgün caddelere ve esintiye.

"Tanrım, dışarıya çıkmak ne güzel," dedim.

"Pek de çıkmış sayılmayız, gerçekten de," dedi Ehrsul. "Hepimiz hep aioli nefesinin içindeyiz." Bir hava odacığı.

Bu bana onu, Elçilik Kenti'nden ayrılabilecek olsa da ayrılmayışını düşündürdü. Şehre ilgi duyacak şekilde programlanmamıştı tahminimce. Kendimi bu düşünceden uzaklaştırdım. Odalarımda daha çok şarap yudumladım ve Ehrsul, eşlik ederek, benzer bir kadehin trid görüntülerini yapıp trid kafasına onu içirdi. Benim istasyonuma bağlandı fakat yerelnette o akşam olanlarla ilgili hiçbir şey bulamadı.

"Eve döndüğümde tekrar denerim," dedi. "Darılmaca yok ama senin makine… Kayaları birbirine vursan daha çok şansın olurdu."

Birkaç kez onun evine gitmiştim. Minik ve az eşyalıydı ama duvarlarda resimler, bir mutfak, insan ve diğer misafirler için mobilya (güzel, tuhaf görünüşlü bir Shur'asi taburesi) vardı. Dairesi ve zevkli donanımı belki de benim ve diğerlerinin yararınaydı: Resimleri, sehpası, bir işletim sistemi olan ithal halılar, onu kullanıcı dostu kılacak biçimde tasarlanmışlardı. Bunları düşünüp durmak iğrençti. EzRa'yı merak ediyordum.

Önceki, 4

HASSER BENİ ARADI. "Numaramı nereden aldın?" dedim.

"Lütfen," dedi. Özellikle gözü korkmuş gibi gelmedi, oysa cehenneme-kadar-yolun-var tavrıyla dalgıç efeliğinin daniskasını taslamıştım. "Seni takip etmemek zor. Gel, bir içki içelim."

"Neden gelip içki içecekmişim?"

"Lütfen," dedi. "Gerçekten tanışman gereken insanlar var."

Benzetmeler, Elçilik Kenti'nin göze hoş görünen çöküntü bir kısmında, yeni harabelerimizin yakınında buluştu. Uzun bir rota seçtim, neredeyse bütün sabah yürüdüm, ihmal edilmiş ve evsiz birçok otomun yakınından geçtim. Hatta para duvarının oradan bile geçtim ve her zaman yaptığım gibi kapıya göz ucuyla baktım.

Charo Şehri'nde varoşlar vardır ve ben onların çevresinde, isteyeceğimden çok zaman geçirdim. Yanaştığım limanların çoğu bu tür bölgelerin içinde veya yakınındaydı: Sanki varoşluk gemilerle taşınan bir enfeksiyonmuş gibi. Elçilik Kenti partileri esnasında, reformcu fraksiyonların üyeleri ağdalı ve boş konuşmalar yapıyordu, onların sözünü kesme eğilimindeydim. "Varoşlar mı?" diyordum. "İnan bana, dostum, varoşları ben gördüm. Nerelere gittiğimi biliyor musun? Varoşlardan öğrendim. Bizim varoşlarımız yok."

Elçilik Kenti'nde, çukurların içinde, pis kokulu sularda kâğıttan gemilerle oynayan, örtülere sarılı çocuklar yoktu; ne yiyecek için kendilerini dalgıçlara ve dışarıdan gelenlere satan insanlar ne de DNA parçacıklarını veya etlerini biyokorsanlara

satan işportacılar. Gemiler başlarının üzerinde yükselip alçalırken dallardan örülmüş kulübeler sallanmıyor, her birkaç inişte bir de çökmüyordu. Sosyal grafiklerimiz oldukça düzdü: Para ve gücün değer farkları önemsizdi. Personel ve Elçiler hariç.

Bakımsız bölgelerimizdeki duvar ekranları ve projektörler öylece bırakılmış, aynı şeyleri tekrar tekrar gösteriyorlardı, görüntüler bozuktu. Bazıları artık üretilmeyen ürünlerin ya da dışarıdan gelen, uzun süredir elde kalmadığını bildiğim lüks malların reklamını yapıyordu. Elçilik Kenti'ndeki başka her yerde olduğu gibi, burada da duvarlar sarmaşık ve altsarmaşıklarla orman gibi kaplanmıştı ve yerel yosun benzeşiyle benek benekti; öyle ki bu reklamların ışığı ve zevksiz görüntüleri, yaprakların gölgeleriyle beneklenmişti.

Yeşillikler açılarak ilerlendiğinde, tuğla ve plastona gömülü, boruların ekranlardan bilgi hortumladığı veya yasa dışı ve sorun yaratan görüşler yüklediği yerler vardı. Bremen'in izinsiz girilmiş kınamalarının, Wyatt'a ve onun küçük kadrosuna yönelik şiddet içerikli tehditlerinin titrek ışığında yürüdüm. Demagojik bir trid hayaleti özgürlükler, demokrasiler ve vergilerle ilgili bir şeyler homurdanıyordu. Wyatt bile bu gayretsiz radikallerin gösterisiyle ilgili pek bir endişe taşımıyordu; oysa bu tür duvar yazılarını çevrim dışı yapmakta başarısız olduğu için, polis örgütünü şiddetle eleştireceğine emindim.

Deri ve altderi satılan bir alışveriş caddesindeydim. Olgunlaşmış cüzdanların biyodonanımlı bir ağaçtan toplanmakta olduğu bir dükkânın yakınında, tabakhane ve bağırsak kokuları aldım. Kasaplar onları beceriyle kesiyor, kanca takacakları bir yarık açıyor, iç organları çekip çıkarıyor ve derileri tabaklama için hazırlıyorlardı. Arkada şemsiyelerin olgunlaşmamış mahsulü duruyordu; örtülerini hâlsizce geren yarasalar gibi aptalca lüks eşyalar. Altderi mallar yaşamış olması mümkün olmayan basit, ağızsız, poposuz şeylerdi: Dükkânın hendeğindeki suda ilerleyen iç organ anlaşılmaz ve anlamsızdı.

En azından bir düzine benzetme, yönlendirildiğim Kravat ismindeki şarap-kafede toplandık. Boyun bağını sarmaktan aciz bir figür olan trid tabelası, kafenin önünde durmak bilmeden kol geziyordu. Onun içinden geçip içeri girdim (döngüsüne tekrar başlamadan önce ürkmüş gibi başını kaldırıp bakması trid yazılımının beklenmedik, dikkat çekici bir hareketiydi).

"Avice!" Hasser bayram ediyordu. "Tanıştırmalar… Takı yerine aletler takan Darius; üç gece kör ve uyanık tutulan Shanita; her hafta balıklarla yüzen Valdik." Odanın içinde böylece dolanıyordu. "Bu Avice," dedi, "kendisine verilenleri yedi."

TABİİ, Ariekalıların konuştuğu benzetmelerin hepsi bu kadar değildi. Bazıları hayvan veya cansızdı: Elçilik Kenti'nde çok yıllar önce Ev Sahiplerinin bir mecaza olanak sağlamak için bütün mobilyaları alıp sonra geri koyduğu bir ev vardı. Parçalanmış taş, öyle yapılmış ki düşünceyi konuşabiliyor, *parçalanmış ve tekrar bir araya getirilmiş taş gibi*. Gerçi çoğu Terre adamları ve kadınlarıydı: Bizde işleri kolaylaştıran bir şey vardı.

Çoğu benzetme kuşkusuz statülerine ilgisizdi. Anladığım kadarıyla Personel arasında bir iki kişi vardı. Hatta Elçiler arasında bile. Onlar hiç gelmiyordu.

"Dil olmaktan hoşlanmıyorlar," dedi Hasser. "Bu onları savunmasız hâle getiriyor (onlar Dili *konuşmaktan* hoşlanıyor, Dil olmaktan değil). Ayrıca avamlarla senli benli olmak zorunda kalacaklar." Önceden duyduğum ve birçok kez tekrar duyacağım konuşmasında, saygı kadar hınç da vardı.

Dil ve bizim bulunduğumuz durumun ne anlama geldiği hakkında konuştuk. Onlar konuştu: Çoğunlukla ben dinledim. Saçma sapan konuşmalarının ortaya çıkardığı rahatsızlıkları kendime saklamaya çalıştım. Ne de olsa gelmiştim. Benzetmelerin çok büyük bir kısmının çeşitli ölçülerde özgürlükçü olduğu görülüyordu. Bremen'in kara cahil ve insafsız vekilleri hakkın-

da ıvır zıvır şeyler söylediler. Wyatt ile tanışmış olduğumdan, özellikle buna burun büktüm.

"Hiçbirinizin şimden herhangi bir şeyi geri çevirdiğinizi görmüyorum," dedim.

"Hayır," diye yanıtladı birisi, "ama kahrolası vergileri ve yardımları ellerine vermek yerine *ticaret* yapmalıyız."

Hasser, bir Elçinin kulaklarının dibindeki bir vezir gibi, onlar konuştukça muhataplarım hakkında bana fısıldayarak bilgi veriyordu. "Sadece çok sık çağrılmadığı için üzülmüş. Onun benzetmeleri çok çapraşık." "Dürüst olmak gerekirse, o bir benzetme olmaktan daha çok bir örnek. O da bunu biliyor." Eve döndüğümde onların hepsine kızgındım. Scile'a bunun ne kadar gülünç bir sahne olduğunu söyledim. Fakat yine gittim. Bunu niye yaptığımı uzun uzadıya düşündüm ama bu demek değil ki açıklayabildim.

İkinci ziyaretimde, her hafta balıklarla yüzen Valdik, kendi benzetmesinin hikâyesini anlattı. O devamlıydı: Onun statüsü, onun yaptığı veya ona yapılan bir şeye değil, yapmaya devam etmek zorunda olduğu bir şeye bağlıydı. Hangi muğlak nokta söz konusu ise, ona temas etmek ve onun bunu sahiden yapmış olması konusunda onlara olanak sağlamak için Ev Sahipleri, *her hafta balıklarla yüzen adam gibi*, demek isteyebilirdi. Görevinin nedeni buydu.

"Personel yaşam alanında mermer bir banyo var," dedi Valdik. Bakışlarını bana kaldırdı, sonra aşağı indirdi. "Nakliyesini yıllar önce immerden yaptılar. Benimle birlikte kloru alabilen küçük altbalık koydular. Her aşkıngün yüzerim." Bu tür yolculuklar arasındaki on bir günü bir sonraki yolculuğa hazırlanarak geçirdiğinden şüphelendim. Bu tür aktivitelerin süregitmesini, Ev Sahiplerinin benzetmelerinin fiil zamanlarının doğru olmasını temin etmek için nasıl çabalar sarf edildiğini bilmiyorum. Elçilerin bizimle ilgili duydukları hafif tedirginliğin kısmen bu olup olmadığını merak ettim: benzetme grevi olasılığı.

Sıram geldiğinde yeni arkadaşlarıma restoranı, yediğim şeyleri anlattım; olan bitenler öyle tatsızdı ki bir miktar itibar kazandım. Bazıları bana bakakaldılar; bir ya da ikisi, mesela Valdik bana bakmaktan kaçınıyordu. "Aramıza hoş geldin," dedi birisi sessizce. Bundan nefret ettim ve ifadelerimi kontrol etmekten vazgeçip bundan nefret ettiğimi görebilmeleri için gerekeni yaptım. Ve onun sırası gelip onu Dillendirmek için yapılan korkunç şeyleri tarif ettiği zaman, açılmış ve tekrar kapanmış Hasser sesini yumuşattı, konuşma biçiminin temposunu belirledi ve onu, gerçek de olsa, bir hikâyeye dönüştürdü.

Sonraki, 6

Elçilikte fazla zaman geçirmemiş bir yurttaş bir şeylerin yanlış olduğunu fark etmeyebilirdi: Kontrol noktaları güçlendirilmişti; Personel ve Stajyer-Personel ortalıktaydı; bilgilerin ışıldadığı trid ve flat ekranlarda hâlâ işaretler beliriyordu. Oysa, partiden bu yana tedirginlik, anlayan için aşikârdı.

Hiçbir gemi, son gelenimiz kadar kayıtsız bir veda ile ayrılmamıştı. Tabii ki, yeterince gösteriş çabası olmuştu. Dalgıç mürettebatı, bazılarının yine de neşeli bir şekilde kendini dağıttığı Varış Balosu'ndan hemen sonra, bir Elçiler topluluğu, Personel ve benim gibi insanlar ile olan biten her neyse, kendi başına kalınca onunla başa çıkabilene dek nefesini tutan Elçilik Kenti sakinleri tarafından gemilerine uğurlanmıştı. Aslında, onlar ve biz onunla hiç de başa çıkmadık. Personelin içinde –sonradan algıladım– geminin ayrılmaması konusunda ısrar edenler vardı.

Ben, bir dalgıç, CalVin'in önce sevgilisi, sonra eski sevgilisi (bazı Elçilik Kenti sakinleri muhtemelen bunun bir yalan olduğunu düşünmüştür, fakat benim bir parçamdı; ayrıca gerçekti), dışarı işlerinde Personelin danışmanı olan Avice Benner Cho; girişi, asabi bir polis memuru tarafından tutulmuş resmî dairelere giriş yaptım. Sonuçta çok şey gerekmedi. Birazcık ekozahmet –*sanırım bir hata yaptınız, Memur Bey, bir anlık, ama ben tam olarak bunun için buradayım, yardımımı istediler*– ve geçtim. İçeridekiler için elimdeki gerçek stokla ilgili hiçbir yanılsamam yoktu. Ama ya yalnızca koridorlara girmek için buna maruz kalmak zorunda olmak?

İçeride yalandan bile sakin olunmuyordu. Birbiriyle fısıltıyla tartışan Personeli itekleyerek geçtim. EdGar'ı ya da benimle konuşacağını bildiğim birisini arıyordum. "Burada ne arıyorsun?" dedi AgNes'in Ag ya da Nes'i, dublesi başını sallarken. Epey *soylu leydilerdi* ve mırıldandığım yanıta itibar etmediler. "Ben olsam giderdim, kızım." "Yalnızca…" "Kalabalık etmiş olursun." Diğerleri o kadar dışlamadı –RanDolph bana gülücükler gönderdi ve hareketleriyle tükenmişliğini anlattı, bir keresinde birlikte sarhoş olduğumuz üst düzey bir vezir bana göz bile kırptı– ama AgNes haklıydı, ben bir engeldim.

Çatı peyzajımızı ve onun şehrin ana hatlarına geçişini gören, en üst kattaki bir çayevinde, güvenlikten Simmon'u buldum ve onu sıkıştırdım. Hiçbir şey bilmediğine, bana hiçbir şey anlatamayacağına dair görev icabı itirazlarından sonra, "Elçi EzRa'yı partiden bu yana görmedim. Nereye gittiklerini bilmiyorum. Esas programa göre yarım saat önce bir tanışma toplantısına katılmaları gerekiyordu, fakat gelmediler. Ama dikkatini çekerim; tek gelmeyen onlar değildi. Planların çoğu altüst oldu. Ev Sahipleri ne cehennemdeler?" dedi.

İyi soru. Elçilik Kenti ile Ev Sahipleri arasındaki önemli meselelerin tartışmaları (madencilik hakları, çiftliklerimiz, teknoloji takasları, Dil kutlamaları) yalnızca ara sıra olurdu ama her gün kararlaştırılması gereken ayrıntılar bulunurdu. Şu ya da bu müzakere için, koridorlarda her zaman birkaç Ariekalı olurdu. Elçilik, onların sivri ayaklarına karşı dayanıklı olacak şekilde döşenmişti.

"Burada değiller," dedi Simmon. Biyodonanımlı kolunun tuhaf etine masaj yaptı. "Bir tanesi bile. Bir randevunun ne anlama geldiği konusunda onlarla uzlaşmak için kaç nesil harcadık, o yüzden iyi biliyoruz ki, bu sabah birkaçının burada olması bekleniyor; normalde olurlardı da ama yoklar. Aramalarımıza cevap vermiyorlar. Bizimle hiç iletişime geçmiyorlar."

"Onları fena hâlde rencide etmiş olmalıyız," dedim sonunda.

"Öyle görünüyor," dedi.

"Sence nasıl?"

"Kahrolası Fenerkuran bilir nasıl olduğunu. Ya da EzRa bilir." O ara, ikimiz de bir şey söylemedik. "Hitabi adında birini tanıyor musun?" dedi. "Ya da Hitabiler?"

"Hayır. O kim?" Bir Elçi ismi gibi gelmemişti: ortasında hiçbir hayalet-vurgu olmayan garip bir isim.

"Bilmiyorum. CalVin ve HenRy'yi onlarla ilgili konuşurken duydum; neler olup bittiğini biliyorlarmış gibi geldi. Onları tanıyor olabilirsin, diye düşündüm. Sen herkesi tanıyorsun." Kibarlık gösteriyordu ama bunu kullanmak pek kişiliğime uygun bir tavır değildi. "AgNes ve başka birkaç Elçi bu yüzden Wyatt'ı suçluyor, biliyorsundur."

"Ne için?"

"Her ne içinse. Olan her ne ise, onun için. Onları duydum. 'Bütün bunlar ona ve Bremen'e kalmış şeyler' diyorlardı. 'Kuyumuzu kazdıklarını hep biliyorduk, biz burada…' " Simmon, durmadan konuşan bir ağzı göstermek için takma elini açıp kapattı.

"Yani neler olup bittiğini biliyorlar o zaman?" Omuz silkti.

"Sanmıyorum. Birini suçlamak için bir şey anlamak zorunda değilsin," dedi. "Haklılar yine de. Bu bir… Taktik olmalı, şüphen olmasın. EzRa… Bir Bremen silahı."

Ya AgNes haklı idiyse? Öyle idiyse, sahip olduğum son özel bilgi kartımı oynadım, bu, sanırım, Elçilik Kenti'nin bir ihaneti olacaktı. Aklıma CalVin ve Scile geldi ve tereddütlerim geçti. Wyatt'ı aradım. Bağlanırken stratejik düşünmeye, nerelerde ve ne kadar profesyonel olduğunu, nerelerde bükülme olasılığının bulunduğunu çözmeye çalışırken bana gerçekten bir ışık tutabilmesi ve onu bir şeyleri ifşa etmeye ikna edebilmek için neler söyleyeceğimi anlamaya çabaladım. Bütün bu hesap kitabın neticesi tepetaklak olmaktı.

"Avice," diye haykırdı Wyatt bağlandığım zaman. "İyi ki aradın. Orada kimseye telefonunu açtıramıyorum. Tanrı aşkına, Avice, orada neler oluyor?"

BENDEN BİLE DAHA uzak kalmıştı. O ve birkaç asistanının, tabii ki, Elçiliğin merkezinde büroları vardı, fakat Personelden bir kısmı onu suçluyor; diğerleri onu, olan biten her şeyin dışında tutmak istiyordu ve hepsi o olmadan toplantı yapmaları gerektiği konusunda hemfikirdi. Bremen denetçisini, yani onu, kendilerinin üzerine koyan kanunu pek de çiğnemeden bunu yapmayı başardılar.

Yükümlü oldukları üzere, o gün yapılacak pek çok parti toplantısının hepsinin listesini dağıtmışlardı. Wyatt ana salonlardaki bütün bu toplantılara memurlar yollamış ve "Acil Durum Organizasyonu" başlıklı olana da kendisi gidip bütün bunların yalnızca yan etkinlikler, kırtasiye alımı gibi konularda orta seviye Personel arasındaki hazırlıksız, huzursuz tartışmalar olduğunu keşfetmişti. Gerçek müzakereler, partideki son durum incelemeleri, Ev Sahiplerinin sessizlikleriyle ilgili hipotezler, Kamu İşleri Komitesi toplantılarının Diğer İşler oturumunda çoktan cereyan etmişti.

"Bu tam bir rezalet, Avice!" dedi. "Bu tam olarak durdurulması gereken türde bir şey, bu *tam olarak* son vermek üzere gönderildiğimiz türde bir şey. Beni dışarıda tutmak için *komplo kurdular*. Ben onların kahrolası üstüyüm! EzRa'ya yaptıklarından bahsetmiyorum bile; bu insanlar onların meslektaşları ve onları dışlıyorlar. Bu utanç verici."

"Wyatt, bekle. EzRa nerede?"

"Ra odasında veya ben aradığımda öyleydi. Ez'i bilmiyorum. Meslektaşların…"

"Benim değil…"

"Meslektaşların onları düşmanca dışlıyorlar. Ellerinden gelse eminim tutuklarlar. Ez cevap vermiyor ve ben onu bulamı-

yorum…" Bir Elçinin ayrı odaları olması, farklı şeyler yapması düşüncesi beni hâlâ serseme çeviriyordu.

"Neler olduğunu biliyorlar mı?"

"Bana anlatmayacaklarını mı sanıyorsun?" dedi. "Burada *herkes* beni dışlamaya çalışmıyor, farkında mısın, yalnızca senin lanet olası Elçilerin. Kumpasları her neyse…"

"Wyatt sakin ol. Her ne oluyorsa, Personelin de senden daha çok bilgisi olmadığını görebilirsin." O geceden bu yana Elçiliğin şehirle hiçbir bağlantısının olmadığını biliyor olmalıydı. "Ev Sahipleri hiçbir şey söylemiyor. Sanırım…," dedim dikkatlice, "sanırım EzRa… Ya da biz… Onları rencide edecek bir şey yaptık… Fena bir şekilde…"

"Yok devenin nalı," dedi Wyatt. Şaşkınlıkla gözlerimi kırpıştırdım. "Bu o tür hikâyelerden biri değil, Avice. Bir anlık beceriksizlik; Kaptan Cook kahrolası yerlileri küstürür, bir gaf ya da kutsal çatal bıçağın yanlış kullanımı derken, kendini mangalda bulur. Bütün bunların ne kadar kibirlice olduğunu hiç düşünüyor musun? Bütün bu hikâyeler, kültürel duyarsızlıkla ilgili *hataları* kabul etme kisvesi altında, *hay aksi, yanlış şey söyledik*, tuhaf yerlilerin aşırı tepki göstermesiyle alay etmekten başka bir şey değil." Güldü ve başını salladı. "Avice, yıllardır bunun gibi *binlerce* hata yapmış olmalıyız. Bir düşün. Tıpkı *bizim* ziyaretçilerimizin Terre'de bizim takımla ilk karşılaştıklarında yaptıkları gibi. Büyük bir çoğunluğumuz aklını yitirmedi, değil mi? Ariekalılar (ve Kedis, Shur'asi, Cymar ve başkaları, şimdiye kadar muhatap olduğum neredeyse bütün egzotlar) ne zaman hakaret edildiğini ve ne zaman bir yanlış anlaşılma olduğunu gayet iyi anlarlar. Her Ku ve Lono* hikâyesinde bir… Araklama ve top ateşi vardır. İnan bana," diye ekledi alaycı bir şekilde. "Bu benim işim." Parmak hare-

* Ku ve Lono: Havai mitolojisinde geçen iki tanrı –*Ed.*

ketleriyle hırsızlığı anlattı. Çünkü böyle şeyler söylediği için ondan hoşlanıyordum.

"Her zaman ağız dalaşı vardı, Avice," dedi ve ekrana doğru eğildi. "Benimki gibi işler. Kötü bir performans sergilemedim, değil mi?" Bunu aniden hüzünlü bir şekilde söyledi. "Ama bu… Avice, her şeyin bir sınırı var. JoaQuin, MayBel ve o takım; neyi temsil ettiğimi hatırlamaları gerekir."

Bremen bir güçtü, bu yüzden Dagostin'deki diğer ülkelerle ve diğer dünyalarla sürekli savaştaydı. Ya düşmanlar *bizim* tarafımıza savaş gemileri yollarsa? Ya kolonilerde Bremen'i vururlarsa? Ne; tüfeklerimizi, biyodonanımlı toplarımızı doğrultup göklere mi nişan alacaktık? Bu tür küçük bir katliama düşüncesizce verebilecekleri herhangi bir karşılık, şayet buna değer olduğu düşünüldüyse, Bremen'in kendisinden gelmek zorunda olacaktı. Bazen-uzayının boşluğundaki Mêlées veya immerdeki korkunç garip silahlı çatışmalar. Bu tehdit ve kaba immerde Arieka'nın kendini dışarıda tutması (ve dile getirilmese de önemsizliğimiz) bu düzeyde saldırıları caydırıcı etkenlerdi. Fakat Bremen'in savaş hesaplarında başka faktörler vardı.

Ariekalılar barış yanlısı değildi. Bazen her iki taraf için de öldürücü olan gizli kapaklı cinayetler işledikleri ve kan davaları güttükleri söylenmişti bana ve Wyatt her ne söylerse söylesin, nedenler her ne olursa olsun, ilk temas yıllarında, türlerimiz arasında şiddetli çatışmalar, ölümler olmuştu. Aramızdaki protokoller çok kesindi ve nesillerdir ilişkilerimizde hiç sorun yaşanmamıştı. Bu yüzden Ariekalıların, şehrin, Elçilik Kenti'ne düşman olduğunu hayal etmek gülünç geliyordu. Ama biz birkaç bin kişiydik ve onlar bizden katbekat fazlaydı, üstelik silahları vardı.

Wyatt bir bürokrattan da öteydi. Bremen'i temsil ediyordu, bizim resmî koruyucumuzdu; bu sıfatla da silahlı olmak zorundaydı. Kadrosu, bir büro çalışanı için şüphe çekecek katar atle-

tik yapılıydı. Elçilik Kenti'nde, yalnızca Wyatt'ın kullanımında olan gizli silah depoları olduğu iyi biliniyordu. Saklı ambarların bizim kendi önemsiz silahlarımızdan farklı bir boyutta ateş gücünü içerdiği dedikodusu vardı. Kuşkusuz kendi yararımızaydı bu iddia. Bremen devlet adamları, çoğaltlarında derin kodlanmış anahtarlarıyla geldiler. Wyatt'ın, sıradan bir üçüncü şahıs ve yine sıradan bir arkadaşı olan bana bile, kadrosunun silahları kullanma yetkisi olan askerlerden oluştuğunu ve kendisinin de onların komutanları olduğunu böyle pervasızca dile getirmesi politikaya aykırı ve biraz da korkutucuydu.

Sabırlı olduğu doğruydu. Şimler geldiğinde ve birkaç yılda bir Bremen vergileri toplandığında Elçilik Kenti'nin az ile orta düzey arasında değişen yolsuzluklarını göz ardı etmişti. Memurlarını Personel ve avamlarla birleşmeye teşvik etti, hatta yabancılarla evlenmeye müsaade etti. Sömürgelere yapılan atamalar gibi, onunki de zor bir işti. Patronlarıyla çok nadiren de olsa iletişim kurduğu zamanlarda girişkenlik ve esneklik çok önemliydi. Daha önce onun görevinde her şeye burnunu sokan kadınlar ve adamlar olmuştu ve bu çirkin bir politika oluşturmuştu. Yumuşacık tutumuna karşılık Wyatt, kendisine borçlu olunduğunu hissediyordu. Ve Elçilerin haksız olduğunu…

Wyatt'ı seviyordum ama naif biriydi. Işıklar söndüğünde, o Bremen'in adamıydı. Bunu ve ne anlama geldiğini anladım, o anlamamış olsa bile.

Önceki, 5

✵

EV SAHİPLERİ BAZEN yalnız veya küçük gruplar hâlinde, ayaklarında zelleler, dar sokaklarımızda yavaşlatılmış seğirtmeleriyle, sallanarak görüş alanına giriyorlardı. Hangi iş için yolda olduklarını kim bilebilir? Belki gezintiye çıkmışlardı ya da bizim merkezimize girip çıkmak için, tuhaf topografyalara göre, kestirme yolları kullanıyorlardı. Bazıları aioli nefesinin derinine, Elçilik Kenti mahallelerine geliyordu ve bunların bazıları benzetmeleri arıyordu. Bu Ariekalılar onların hayranlarıydı.

Birkaç günde bir ikisi veya küçük bir meclis narin kitin adımlarıyla gelirdi. Gösteri kıyafetlerini kuşanmış (her biri rüzgârı özel bir sesle yakalayan kanatçıklar ve filigranlarla yapraklanmış kuşaklar), yelpazekanatları seğirerek Kravat'a girerlerdi.

"Halkımız bizi talep ediyor," dedi birisi ilk kez böyle bir yaklaşım gördüğümde. Sözde bayat espriye rağmen, herkes bu izleyicilerin benzetmeler açısından büyük anlam taşıdığını görebilirdi. Ehrsul'u benimle gelmeye, yeni tanıştığım kişilere sonradan gülebilmemiz için göstermelik olarak anekdotları saklamaya ikna ettiğim bir kere, bazı Ev Sahiplerinin varışının onu serseme çevirdiği görüldü. Ariekalılar ile ilgili fısıltılarımı kulak arkasına attı; kısa, kaba ve yersiz sözler haricinde pek konuşmadı. Daha önce de Ev Sahipleri varken onunla birlikte olmuştum tabii, ama asla böyle resmiyetten uzak bir ortamda, onların bilinmeyen geçici heveslerine uygun olarak, kendini bir şey sanan Elçilik Kenti memurları tarafından talep edilen şartlarda değil.

Kravat'ın sahipleri ve müdavimleri, birbirlerine mırıldanan Ev Sahiplerini nazik bir şekilde görmezden geliyordu. Göz mercanları yükseliyor, çatal dişleri ayrılıyor, biz geriye bakarken onlar bize tepeden bakıyorlardı. Garsonlar ve müşteriler onların etrafında yumuşakça yürüyorlardı. Ev Sahipleri bizi incelerken sessizce konuşurlardı.

"Metali tartan kişiyi aradığını söylüyor," diye tercüme etti birisi. "O sensin, Burnham. Ayağa kalk, dostum! Kendini tanıt." "Senin kıyafetlerin hakkında konuşuyorlar, Sasha." "Şuradaki senden daha faydalı olduğumu söylüyor… Hep beni konuştuğunu söylüyor." "Onun söylediği bu *değil*, seni arsız herif…," vesaire. Ev Sahipleri benim etrafımda toplandıklarında, bir an için o restorandaki çocuk benin hatırasını ötelemek zorunda kaldım.

Göz mercanlarının biçimi, yelpazekanatlarındaki o desenler yoluyla devamlı gelenleri tanımak bana zor gelmiyordu. Eğlenceli bir Tanrıcılık oyunu oynayıp, bu özelliklerine göre onlara isimler verdik: Tıknaz, Ay Çöreği, Beşlik. Öyle görünüyordu ki onlar da her birimizi bu kadar kolay tanıyordu.

Birçoklarının en sevdiği benzetmeleri öğrendik. Benim düzenli seslendiricilerimden birisi, ona İspanyol Dansçısı diyebileceğimiz kadar canlı kırmızı ve beyaz yelpazekanadı olan uzun bir Ev Sahibiydi.

"Bu muhteşem şeyi yapıyor," dedi Hasser bana. Pek akıcı konuşmadığımı biliyordu. "Seninle ilgili konuştuğu zaman." Nüansları el yordamıyla aradığını görebiliyordum. " 'Konuşmak hakkında konuştuğumuz zaman,' diyor, 'çoğumuz kendisine verileni yiyen kız gibiyiz. Fakat, onunla, söyleyeceklerimizi *seçebiliyoruz*.' O bir virtüöz." Benim ifadem karşısında omuz silkti; ayrılacaktı ama ona açıklama yaptırdım.

Çoğunlukla benim benzetmem bir bakıma yetinmeyi tanımlardı. Ama İspanyol Dansçı ve arkadaşları tuhaf bir söz sanatıyla, belirli bir hece üzerine vurguyla, benimle, daha çok potansiyel değişimi vurgulayacak şekilde konuşuyordu. Bu,

Ev Sahiplerini mest edebilecek türde bir gösterişti. Birçoğunu Dilin mi her zaman böyle büyülediği, yoksa bu saplantılarının Elçilerle ve biz garip Dilsiz şeylerle etkileşimlerinden mi kaynaklandığı konusunda hiçbir fikrim yoktu.

Scile hep neler olduğu, kimin ne söylediği, hangi Ev Sahiplerinin orada olduğu konusundaki ayrıntıları isterdi. "Bu adil değil," dedim ona. "Benimle gelmiyorsun ama herhangi birinin söylediği her sıkıcı şeyi tekrarlayamayınca rahatsız oluyorsun."

"Orada istenmeyeceğim, bunu sen de biliyorsun." Bu doğruydu. "Bu kadar can sıkıcıysa, sen neden hep gidiyorsun?"

Mantıklı bir soruydu. Diğer benzetmelerin Ev Sahibi misafirleri karşısında gösterdiği heyecan ve çeşitliliği ya da Ev Sahipleri orada olmadığında konuşmaya gerek görmedikleri şeyler her defasında beni fazlasıyla rahatsız ediyordu. Ama bende, sanırım, bunun bir şeylerin olabileceği bir yer olduğu, bunun önemli olduğu duygusu vardı.

İSPANYOL DANSÇI'YA sık sık eşlik eden bir Ev Sahibi vardı. Çoğundan daha bodurdu, bacakları yamru yumru, yaşlılığa yaklaştığı için bel altı sarkıktı. Şimdi unuttuğum bir nedenle, ona Arıkovanı adını takmıştık.

"Onu daha önce gördüm," dedi Shanita. Arıkovanı biteviye konuşuyordu, biz de dinliyorduk, fakat konuşması yarım cümlelerin bir karışımı gibi geliyordu. Söylediklerinden hiçbir anlam çıkaramıyorduk. Onu nereden tanıdığımı hatırladım: şehre ilk yolculuğumdaydı. Yalanlar Festivali'nde yarışmıştı. Uydurma hedef nesneyi yanlış tanımlama konusunda fevkalade başarılı olmuştu. O şeyi yanlış bir renkle adlandırmıştı.

"O bir yalancı" dedim. Parmaklarımı şaklatıyordum. "Onu daha önce de gördüm."

"Hımm," dedi Valdik. Oldukça şüphelenmiş görünüyordu. "Şimdi ne söylüyor?" Arıkovanı etrafımızda dönüp duruyor, bizi izliyor, hünerkanadı ile havayı tırmalıyordu.

"Böyle, böyle," diye tercüme etti Hasser. Başını salladı, *Hiç fikrim yok*. " 'Sanki onlar benzerler, farklılar, aynı değiller, aynılar.'"

Buluştuğumuz tek yer Kravat değildi, fakat şu ana kadar en çok gidilen yer orasıydı. Ara sıra alışveriş bölgesinin yakınındaki bir restoranda veya başka bir salonun kanal tarafındaki banklarında bir araya gelebiliyorduk ama yalnızca önceden planladığımızda ve yalnızca belli belirsiz bir uygun davranma duygusundan, geri kafalı olmamaktan. Kravat ama Ev Sahiplerinin bizi bulmak için gelecekleri yerdi ve işte bu şekilde bulunmak esas meseleydi.

Benzetmeler kendilerini bir tartışma salonu olarak düşünüyorlardı, fakat yalnızca belirli görüşlere izin vardı. Bir keresinde genç bir adam bizi bağımsızlıktan isyankârlığa, Personel karşıtı şeylere çark eden tartışmalarla meşgul etmeye çalışıyordu ve onu dayaktan kurtarmak için müdahale etmek zorunda kaldım.

Onu dışarı çıkardım. "Git," dedim ona. Kalabalık bir benzetme grubu toplanmıştı, yuhalayan, ona geri dön ve bir kez daha Elçilere dil uzatmaya çalış, diye bağıran.

"Radikal olduklarını düşünüyordum," dedi. Öyle perişan görünüyordu ki onu kucaklamak istedim.

"Onlar mı? Kime sorduğuna bağlı," dedim. "Eh, Bremen'e göre hain sayılırlar. Ama *Personele* Personelden daha sadıklar."

Halk oylaması politikası Elçilik Kenti'nde manasızdı. Sanki herhangi birimiz Ev Sahipleriyle konuşabilirmişiz gibi! Ev Sahiplerine benzetme olmaktan çok gurur duyan bu adam ve kadınlardan bahsedecek Elçiler olmaksızın, onların yoklukları hâlinde, Elçilik Kenti'nin kaçınılmaz olarak çökeceği gerçeğini görmezden gelen Kravat ekibi için de manasızdı.

Sonraki, 7

ARİEKALILAR hiçbir temas girişimine karşılık vermiyordu. Kimseyle görüşemediğim bu zamanlarda, bilgi istemek için CalVin'i veya Scile'ı aramayı birçok kez düşündüm: Onlardan birazcık bilgi alabilmem, tanıdığım diğer herkesten daha muhtemeldi. Beni onları aramaktan alıkoyansa yüz yüze gelme ihtimali değildi; onlardan, utandırarak ya da zorbalık ederek hiçbir şey elde edemeyeceğim kanısıydı.

Elçilik Kenti'nde bahardı ve soğukluk azalıyordu. Elçiliğin üstünden şehrin çatı peyzajına, hayvangemilere ve göz kırpan mimariye baktım. Bir şey değişiyordu. Bir renk veya yokluğu, bir hareket, bir felç.

Bir karga Elçiliğin iniş rampasından yükseldi, gökyüzünden şehrin hava boşluğuna doğru hareket etti, bir oraya bir buraya sokuldu, havada durup inecek bir yer arandı; olmadı, geri döndü. İçindeki Elçiler, üzerinde uçtukları çeşitli ev topluluklarına mesajlar göndermiş, yanıt alamamış olmalıydılar.

Muhtemelen bir şeylerin yolunda gitmediğini henüz bilmeyen çok sayıda Elçilik Kenti sakini vardı. Resmî basın sadık ve yetersizdi. Fakat o partide birçok insan vardı ve hikâyeler yayılıyordu.

GÜNEŞ hâlâ yükseliyor, dükkânlar satış yapıyor ve insanlar işe gidiyordu. Bu yavaş bir felaketti.

Ehrsul'un, yeni ve kusurlu bir şekilde güncellenmiş bir netten çıkarıp bana verdiği, Ez'e ait olduğunu söylediği numarayı aradım. O –ya da aradığım her kimse– yanıtlamadı. Küfredip

durdum, elimden geldiğince sessizce ve tekrar aradım, yine bir sonuç almaksızın.

Daha sonra ümitsizlik içinde, Elçilerin o gün yürüyerek şehre gittiğini öğrendim. Ümitsiz duble çiftler karşılaştıkları Ev Sahiplerine yanaşıp bir şeyler söylemiş, aioli kasklarının vericileri yoluyla Dili konuşmuş ve nazikçe yanıtsız bırakılmış, ya da kavrayamama, ya da derde deva olmayan felaket imalarıyla karşılanmışlardı.

Birisi evime geldi. Kapıyı açtım; kapımın eşiğinde duran Ra idi. Uzun saniyeler boyunca, sessizce, gözümü dikip ona baktım.

"Şaşkın görünüyorsun," dedi.

"Eksik anlatım," dedim. Ona yol vermek için yana çekildim. Ra telefonunu alıyor, sanki kapatıyor ve sonra yeniden açıyordu. "Sana ulaşmaya mı çalışıyorlar?" dedim.

"Yalnızca Wyatt," dedi.

"Gerçekten mi? Başka kimse değil mi? Hiçbir Elçi? Takip edilmiyor musun?"

"Nasılsın?" dedi. "Düşünüyordum…" Uzun süre birbirimize bakarak sandalyelerde oturduk. Omuzlarının üzerinden arkasına baktı, birden çok kez. Orada duvarımdan başka bir şey yoktu.

"Ez nerede?" dedim.

Omuzlarını silkti. "Dışarı çıktı."

"Birlikte olmanız gerekmiyor mu?" Yine omuzlarını silkti. "Elçilikte mi? Hem Ra, sen nasıl dışarı çıktın? Seni lanet olası tecritte tutacaklarını sanıyordum." İş başında olan ben olsaydım, durumu kontrol etmek için, yahut durum her ne ise ona hakim olmak için EzRa'yı hapse atardım. Belki de denemişlerdir. Fakat eğer Ra doğruyu söylüyorsa, yeni Elçilerin her ikisi de kaçmıştı.

"Ah, şey," dedi. "Biliyorsun, mecburen. İstediğim sadece… Ayrılmak zorundaydık." Buna bir saniye gülmem gerekti. Burada bayağı bir hikâye olmalıydı.

"Pekâla," dedim sonunda. "Küçük kentimiz hoşuna gidiyor mu?" Gülme sırası ondaydı.

"Tanrım," dedi. Sanki iyi ve beklenmedik bir şey görmüştü. Dışarıdan martı sesleri geliyordu. Yön değiştirdiler, sürekli kilometrelerce ötede görür gibi oldukları denize doğru yol alıyorlar ve sürekli şekil verilmiş rüzgârlar ve aioli nefesi tarafından geri çevriliyorlardı. Herhangi birisinin kendi yerel havasına girip ölmesi çok nadir rastlanan bir şeydi.

"Bana yardım etmelisin," dedi. "Neler olup bittiğini öğrenmem gerek."

"*Şaka mı* yapıyorsun?" dedim. Ne bildiğimi sanıyorsun? Tanrım, bu bir yanlışlıklar komedisi. Neyi öğrenmeye çalıştığımı sanıyorsun, Tanrı aşkına? Neden *bana* geldin?"

"O partide olan, bulabildiğim herkesle konuştum…"

"Pek de gayret etmedin, değil mi, eğer yalnızca bana ulaştıysan…"

"Bütün Personel, demek istiyorum ve Elçilikteki diğer insanlar. Üst mevkidekiler bana hiçbir şey söylemediler; diğerleri de… Onların birkaçı seninle konuşmamı söylediler bana."

"Eh, neden olduğunu bilmiyorum. Senin her şeyin tam ortasında olduğunu düşünüyordum, düşünüyordum ki sen…"

"Tepedeki her kimse, bir şey biliyor ama bana söylemiyorlar. Bize. Fakat bu diğerleri, onlar sadece… Senin insanları tanıdığını söylediler, Avice. Elçileri. Ve bu insanların sana her şeyi anlattıklarını."

Kafamı salladım. "Bu yalnızca lanet olası dışlanmışların tarzı," diye nefesimi verdim. "Dolambaçlı yoldan gidip benim kanalımla bir şey alabileceğini mi düşündün? Bunu yalnızca ben dalgıç olduğum için söylüyorlar. Ve CalVin ile yattığım için, bir süreliğine. Fakat aylarca değil. Yerel aylar, Bremen ayları değil. Kendi lanet olası *kocam* bir yabancı, benden çok şey biliyor ve benimle konuşmuyor bile." Ona gözlerimi diktim. "Neler olup

bittiği konusunda bana cidden hiçbir fikrin olmadığını mı söylüyorsun? Wyatt burada olduğunu biliyor mu?"

"Hayır. Kaçmama yardım etti, ama… Ez de bilmiyor. Bu onları ilgilendirmez." Dudaklarını ısırdı. "Eh, resmen öyle, yani… İstediğim sadece…" Bir sessizliğin ardından gözlerime baktı. Ayağa kalktı. "Bak," dedi, birden sakinleşerek. "Neler olduğunu öğrenmem gerekiyor. Wyatt'a, işe yaramaz bile denmez. Ez otorite kurmaya çalışıyor. Bunun onu nereye götüreceğini göreceğiz. Senin de bir şeyler bilen insanları tanıyor olabileceğini işittim." O anda Ra, Ez'in valizi gibi değil de bir subay ve sömürgeci gücün bir temsilcisi gibi göründü.

"Söyle bana," dedim sonunda. "Ne *biliyorsun*? Neler oluyor? Neler işittin, nelerden şüphelendin, ne biliyorsan."

Ev Sahipleri geri gelmişti. İki günlük sessizlik ve sonra Elçiliğe gelmişlerdi, iniş kapsülü boyunca bir o yana bir bu yana sallanan ağır varlıklar topluluğu. "En azından kırk tanesi," dedi. "Tanrı bilir, araçlarına nasıl sığıyorlar. Beni ve Ez'i soruyorlardı."

Anlattığına göre, Ariekalılar Elçilerin sorularına ve selamlarına pek karşılık vermemişti. Tekrar tekrar ve garip bir kabalıkla EzRa ile konuşmayı talep etmişlerdi.

"Bunun için yetiştirildim," dedi Ra. "Onları çalıştım, Dili çalıştım. Bizi partide karşılayan ilk grubu gördün mü? Bu normal değildi, değil mi? Olmadığını biliyorum. Bu da aynıydı, yalnızca biraz daha ötesi. Onlar… Tedirgindi. Saçmalıyorlardı. Ben zaten oradaydım, fakat sonra Ez içeri geldi ve *o zaman* bizi tanıdılar. 'Lütfen, iyi akşamlar Elçi EzRa, lütfen, lütfen, evet' demeye başladılar. Aynen böyle."

"Diğerlerinden birkaçı –arkadaşların CalVin gibi– aramıza girmeye çalıştı. Bize hayır diyorlardı. *Çok fazla konuşmuşuz*." Kafasını salladı. "Ve Ev Sahipleri giderek daha çok yanaşıyordu. Gidecek bir yerimiz yoktu ve onlar dev gibiydi. Öyle bir his ki… Dolayısıyla biz yalnızca… Seslerimizi yükseltip Dili konuştuk.

Ez ve ben. İyi akşamlar, dedik. Bunun bir onur olduğunu onlara söyledik. Ne zaman ki biz…"

Onlar konuştuğunda daha önce olanın aynısı olmuştu ama bu kez daha büyük bir ölçekte. Bu olayın görüntülerini veya tridini arayıp bulabilirdim –orada mutlaka arıkamlar olmuş olmalı– ama Ra bana söyledi ve ben bunu kolaylıkla hayal edebildim. Ev Sahibi güruhu kaskatı kesiliyor, bazıları sendeliyor, belki de kabuk yığınlarının içinde tepetaklak oluyorlardı. Sesler, Ariekalı huzursuzluğunun çifte haykırışları, alışılmadık bir şey, karşı sesler hâline geliyordu. Kendilerinden mi geçiyorlardı? Sesleri EzRa'nın sesiyle karmaşık bir ilişki içinde yükselip alçalıyordu. "Devam etmeye çalıştık," dedi Ra. "Konuşmaya devam etmeye. Fakat sonunda Ez tükendi. Sonra ben de." Onlar tükendiğinde, öndeki Ev Sahibi, gözlerini tomurcuk gibi yeniden açtı ve bedenini çevirmeksizin geriye, arkadaşlarına doğru yükseltti ve onlara "Size söylemiştim," dedi.

Ariekalılar, ahşap duvarlı özel odada, ötelerinde Elçilik Kenti'nin betonu ve hava kafeslerindeki kuşlarla tozlanmış gökyüzü ile yalpalıyordu. Elçiler ve Personel yarı hazırol durumunda ve şaşkın kalakalmışlardı.

Ariekalıları antik dünyadan gelen şeyler olarak düşünüyorduk; Ev Sahiplerimize bakıyor ve böcek-at-mercan-hayran şeyler görüyorduk. Onlar kendi askeri teçhizatımızın ejderhalarıydı. İşte onlar, Ev Sahipleri, bütünüyle kendilerine ait hülyalar içinde çok sesli olarak mırıldanıyorlardı.

"Gittiler. Bazı Elçiler onları durdurmaya çalışıyordu ama gerçekte bu, onların ayağına dolanmaktı, ne yapabilirlerdi ki? Kalmaları, konuşmaları için onlara bağırıyorlardı. EdGar ve LoGan acı acı haykırıyordu. JoaQuin ve AgNes… Daha ikna edici olmaya çalışıyorlardı. Ama Ev Sahipleri, yalnızca hep birlikte, tekrar dışarı yürüyorlardı. Ben ve Ez söylememiz gerekenleri söylüyorduk; CalVin ve ArnOld yeterince konuştuğumuzu söylüyorlardı." Başını ellerinin arasına aldı.

"Şimdi MagDa bile bizimle konuşmuyor. Onları günlerdir görmedim. Neler olduğunu *bilmek* istemez misin?"

"Tabii," dedim. "Gülünç olma."

"Çok bağırış vardı."

"Hitabiler kimler?" dedim.

"Bilmiyorum," dedi. "Neden?"

"CalVin ve HenRy onlardan bahsediyordu," dedim. Simmon'un yarı duyulmuş içgörüsü. "Sanırım bulunması gerekenler onlar olabilir. Bilebileceğini düşündüm…"

"Yani Hitabiler, CalVin ya da HenRy bulunması gerekenler olabilir mi demek istiyorsun?"

"Bilmiyorum," dedim. "Evet..." Omuz silktim, *Evet, neden olmasın?*

"Yardımcı olabileceğini düşündüm," dedi. "İnsanlar senin yeteneklerine büyük inanç besliyor."

"Sana benim bir ekozahmet ehli olduğumu söylediler mi?" dedim. "Keşke onlara bu lanet kelimeyi hiç söylemeseydim. Şimdi her şeyi yapabileceğimi sanıyorlar. Yalnızca sanmıyorlar, gerçekten: Sadece 'ekozahmet' deme şansını istiyorlar."

"Egzotlarla konuşuyorlar," dedi Ra. "Elçiler, Kedislerle diğerlerini, bir şeylerin olduğundan haberdar etmeliler. Belli ki her şeyi kontrol altına almayı umuyorlardı, fakat…" Kapı zilim tekrar çaldı. "Dur," dedi ama ben çoktan odanın dışına çıkmıştım.

Kapıda zabıtalar ve Güvenlik görevlileri vardı. Bazıları benden daha genç ve çekingen görünen adamlardı.

"Bayan Benner Cho?" dedi birisi. "Rahatsız ettiğimiz için üzgünüm. İnanıyorum ki, ah, Ra burada." Kimsenin ona itibar etmemesi kekelemesine yol açtı.

"Avice, o nerede?"

Bu sesi tanıyordum. "MagDa?" dedim. Korumaların arkasında onları görmemiştim.

Elçi kalabalığı yararak öne çıktı. "Onlarla konuşmamız gerek." "Acilen."

"Merhaba." Bu Ra idi, arkama gelmişti. Ben dönmedim.

"Ra." Çok öfkeli olacaklarını sanıyordum, fakat Mag ve Da onu görünce sadece rahatladı. Duygusaldı. "Sonunda bulduk." "Geri gelmelisin."

"Sizi *koruyucu gözaltına almamız* gerek, efendim," dedi bir görevli. MagDa aslında bu durum karşısında çileden çıkıyordu, fakat sözünü kesmediler. "Güvenliğiniz için. Biz her şeyi kontrol altına alana kadar… Lütfen bizimle gelin."

Ra upuzun ayağa kalktı. Görevli onunla göz göze geldi. Ra bir an sonra beni başıyla selamladı ve kendisini götürmelerine izin verdi. Ben de onu başımla selamladım. Onunla ilgili belli belirsiz bir hayal kırıklığına uğramıştım.

Onu uzaklaştırırlarken ellerini kelepçelememişlerdi. Onun yanında saygıyla yürüyorlardı, tıpkı söyledikleri kimlik gibi: koruyucu polisler. Bu bir tür nezaketti, tahminimce, gerçi Elçilik Kenti politikasıyla uzaktan yakından bir ilgisi olan herkesin, onun bir şekilde tutuklanmış olduğunu anlamayacağını sanmıyorum. Onun, ihtimamla korunan, kilitli ve dışarıdan muhafazalı olduğundan emin olduğum odalarda, Ez'e ve belki Wyatt'a da katılmak üzere gidişini izledim.

Önceki, 6

✵

DİN HUKUKUNDA, Elçilik Kenti Bremen'den ayrılmış bir yerdi. Resmen tanınmış bir kilise yoktu, fakat daha küçük birçok sömürgede olduğu gibi, kurucuları makul bir inançlı azınlığa sahipti. Tanrı Fenerkuran Kilisesi neredeyse resmî bir cemaat olarak görülüyordu. Fener kuleleri Elçilik Kenti çatılarından çıkıyordu; çakarları dönüyor, geceye çeşitli açılardan ışık saçarak daireler çiziyordu.

Başka cemaatler de vardı: az sayıda müdavimi olan küçük sinagoglar, tapınaklar, camiler, kiliseler. Her gelenekte bir avuç dolusu ultra ortodoks, dine aykırı yeniliklere sert biçimde karşı çıkıyor, Bremen'in otuz yedi saatlik günlerine dayalı ya da Terre'nin varsayılan gün ve mevsimlerinin çılgın nostaljisine göre dinî takvimleri sürdürmeye kalkışıyorlardı.

Ev Sahipleri gibi, Elçilik Kenti'nin Kedislerinin de tanrısı yoktu: Sözde inançlarına göre, atalarının ve doğmamışlarının ruhları, bitmek bilmez kıskanç bir savaşta onlara, yaşayanlara karşı birleşmişti, fakat çoğunlukla bu teolojinin önerdiğinden çok daha az iç karartıcı ve çatışan bir görüntü sergiliyorlardı. Dindar Shur'asiler vardı, fakat yalnızca muhaliflerdi: Çoğu ateistti, belki de bunun nedeni kazalar haricinde ölmemeleri ve çok nadir olarak doğmalarıydı.

Elçilik Kenti sakinleri inanmamakta özgürdü. Şeytan hakkında düşünmeye alışık değildim.

ARIKOVANININ İSMİ **surl/tesh echer**'di, böyle olduğunu diğer Ev Sahipleriyle sohbetlerinden öğrendik. Bu ismi, Vuruş ve

Dönüş'ü tek sesimle birbiri ardına söyleyip bozarak CalVin'e aktardım. "Onun ne zaman başka bir Yalan Festivali'nde yarışacağını öğrenebilir misin?" dedim. "O benim sadık bir hayranım ve bu ilgisine… Karşılık vermek isterim."

"Başka bir festivale…" "…gitmek mi istiyorsun?"

"Evet. Ben ve başka birkaç benzetme." Bu bir heves, gözlemcimle ilgili basit bir merak gibi ortaya çıkmıştı ama düşününce bu fikirden vazgeçemedim. Bunu Hasser ve başka birkaç kişiyle tartışınca, onlar da şevklenmişlerdi. "Sence bunu yapabilir miyiz? Bizi tekrar içeri sokabileceğini düşünüyor musun?" Biz herhangi bir Dil festivaline çağrılmayalı bayağı zaman olmuştu ve aralarında kendi görevinden daha çok yalan söylemeyle ilgilenen tek kişi ben olmama rağmen, diğer Kravat müdavimleri de herhangi bir girişe pek hayır diyecek tipler değildi.

Çok istekle olmasa da CalVin buna uydu. O zaman beni neden bu kadar şımarttıklarını merak ettim. Biri ya da diğeri bana hep asabi davranıyordu. Davranışlarında pek az farklılık vardı ama ben Elçilere alışkındım ve bunları sezinleyebiliyordum. Geleneksel polis prosedürlerinin değişkenliğiyle, onların da daha soğuk ve daha sıcak olmak arasında sırayla gidip geldiklerini düşünüyordum.

Kravat'ta Ev Sahipleri arasındaki sohbetler birtakım anlaşmazlıkları açıklığa kavuşturdu. Teoriler ve esrarlı politikalar sonucu kamplar oluşmuştu. Bazılarının gösteriş olsun diye bizi sevdiği –tabii bu kelimeyi kullanmamam gerekiyor– görülüyordu. Bazıları bizim çeşitli marifetlerimize değer biçiyordu: Biz bunlara eleştirmenler diyorduk. *Balıklarla yüzen adam basit*, dedi birisi. *Ona verileni yiyen kız da çok şeyler gibi.* Valdik güldü ama kendi mecazının basmakalıp olduğunu duymaktan mutlu değildi. "Surl Tesh-echer" diye hitap etmeye başladığım ve neredeyse ismi kadar arıza olan Arıkovanı, başka bir grubun gurusuydu. Şampiyon yalancı.

Düzenli arkadaşları vardı: İspanyol Dansçı; Dingil adını taktığımız birisi ve bir Ekler* (biyodonanımlı takma tırnakları vardı). Hepimizin anladığı, onların söylediklerinin Anglo-Ubikte ne olduğunu tahmin etmenin zor olduğuydu: Bir galeride sergilenen bir şeyin etrafında daireler çizen, ona gözlerini diken, zaman zaman "Eksik", "Potansiyel" veya "Gerçeğin karmaşası ve ifade belirsizlikleri" diyen insanları, ara ara da daha uzun, anlaşılmaz şeyleri bir düşünün.

"Kuşlar, önüne konanı yiyen kız gibi daireler çiziyor," diye tercüme etti Hasser. "Kuşlar, önüne konanı yiyen kız, balıklarla yüzen adam ve parçalanmış taş gibi..."

surl/tesh echer'in partisinden olmayan diğer Ariekalılar bu karmakarışık iddiaları yüksek sesle yanıtlıyordu. **surl/tesh echer** ve arkadaşlarının tavrına coşku veya aşırı heyecanla karşılık veriyorlardı. Bunun aksine, **surl/tesh echer**, İspanyol Dansçı ve diğerleri eleştirileri hiç kabul etmedi, bu kadarını söyleyebilirim. Biz **surl/tesh echer**'in grubuna Profesörler adını verdik.

surl/tesh echer benzeşmenin mantığını esnetiyordu (Kuşlar, diğer Ariekalıların çoğunun görebildiği üzere, benim gibi, kendisine verilen yiyecekleri yiyen ben gibi *değildi*). "Öyle olduklarını söylemenin saygısızlık olduğunu düşünüyorlar," dedi Hasser. Mutsuz görünüyordu. *Kuşlar kendisine verileni yiyen kız gibi*, dedi Profesörlerden birisi yine. Konuşurken kekeliyor, kelimeleri bozuyor, durup tekrar başlamak zorunda kalıyordu.

KIŞIN İLK günlerinden birinde, çürümüş yapraklar ve Elçilik Kenti sokaklarının soğuk tozuyla kirlenmiş –hâlâ ayakta durmuş, kargacık burgacık notlar alıyordum– Kravat'a geldim. Valdik oradaki diğer tek benzetmeydi. Benden rahatsızlık duyuyor, her zamankinden daha az konuşuyordu. Acaba bildiğim ve hakkında hiçbir şey bilmek istemediğim dışarıdaki yaşamıyla ilgili

* Ekler: Kremalı parmak pastası –*Ç. N.*

kötü bir haber mi var, diye merak ettim. Pek arkadaşça olmayan bir sessizlik içinde oturduk.

Bir kahvenin ardından, Shanita ve Darius birlikte içeri girdiklerinde ayrılmak üzereydim. Shanita gözünün benden biraz korktuğunu hep sezinlediğim, sessiz bir benzetmeydi; Darius ise samimi ve temiz kalpliydi, pek zeki değildi. Beni yeterince hoş bir şekilde selamladılar.

"Scile neden buradaydı?" diye sordu Darius, otururken. Valdik'in öylece oturup tepki vermediğinin farkındaydım.

"Scile mi?" dedim.

"Yine buradaydı daha önce," dedi Darius. "Bir Ev Sahibi buradaydı. Gerçekten tuhaf davranıyordu. Kocan, Ev Sahibi değil. Etrafta gezinip küçük…" Kelimeleri ararken parmaklarıyla havayı gösteriyordu. "Küçük somun ve cıvatalar koyuyordu bütün masaların üstüne. Bunu niye yaptıklarını bana söylemediler."

"Yine mi? *Yine* burada mı?"

Öyle görünüyordu ki daha önce, gece geç vakit, ben orada yokken üç Ev Sahibi eşliğinde oraya gelmişti. Darius bunu görmemiş ama Hasser görmüş ve ona söylemişti. O defa, Scile tek renkli kıyafetlerle, garip bir şekilde giyinmişti. Shanita hikâyeyi başıyla onayladı. Scile'ın o ilk defada da bazı objeleri yerleştirdiğini söyledi, Valdik hiçbir şey söylemezken.

"Bütün bunlar ne anlama geliyor?" dedi Darius.

"Bilmiyorum," dedim. Dikkatli konuşuyordum.

Sessizliğinden, Valdik'in aslında bunun ne olabileceği konusunda, benim gibi, bir fikri olabileceğinden şüphelendim. Scile'ın bu anormal, dikkat çekici ritüellerle zihinlerde yer etmeye çalıştığından. İyi olarak anılmaya, davetkâr olmaya çalıştığından. Benzetme olmaya çalıştığından.

Bunun ne anlama gelebileceğini düşündü ki? Düşündüm ama sonra bunun bir hata olduğunu fark ettim: Bunun bir önemi olmayacaktı.

BİR KARGA BİZİ şehrin içine, deriden yer altı mezarları, evin uygun bir şekilde dikilmiş organlarıyla dolu yüklükleriyle hayret uyandıran odalara bıraktı.

Salon Dilin ara sesleriyle doluydu. Üçüncü gelişim evresine ve Dile yeni gözünü açmış bu kadar çok genci hiç görmemiştim. Beden ve şekil olarak anne babalarıyla uyumlulardı fakat bunlar çocuktu; bunu bellerinin renginden ve bir o yana bir bu yana sallanmaya meraklı oluşlarından anlayabilirdiniz. Yalanlarını söyleyen yalancıların hevesli izleyicileriydiler.

Yarışmacıların çoğu gerçek olmayan bir şeyi söyleme mücadelesinde başarısız olup, yalnızca sessiz kalabiliyordu. Ben; Hasser, Valdik ve nasıl olduğunu bilmediğim bir şekilde müdavimlerimizin arasından seçilmiş başka birkaç kişi ile beraberdim. Bize ArnOld eşlik ediyordu. Onlar bu çocuk bakıcılığı görevini yapmak ve buna içerlediklerini belli etmek için oradaydılar. Ev Sahipleri onları tam isimleriyle selamladı: **"old/arn"**.

Scile benimleydi. Benim benzetme arkadaşlarımla çekinerek konuşuyordu. Dili yurdunda gördüğünden bu yana makul bir zaman geçmişti; bunu Scile için istemiştim: O bunu biliyordu, minnetle mahcup olmuştu. İlk festivalimiz sırasında olduğumuz kadar yakın değildik hiç ve sanırım bu armağan onu şaşırtıyordu. Kendisini Dillendirmek için daha fazla çaba gösterdiğini duymamıştım. Bunların hiçbiri hakkında ona bir şey söylememiştim.

Önceden insanlar geldi. Bir yalan atleti, Profesörlerden biri olduğunu fark ettiğim bir Ev Sahibi konuşuyordu.

İnsanlardan gelmeden önce biz… dedi ve hızı kesildi. Arkadaşlarından birisi devam etti. *İnsanlar gelmeden önce biz belirli şeylerden çok konuşmazdık*. Dinleyiciler arasında bir heyecan dalgası kabardı. Bunu başka bir konuşmacı takip etti: *İnsanlar gelmeden önce biz belirli şeylerden…*

Bu hileyi, sözde yalancılık iş birliğini bilecek kadar çok şey öğrenmiştim: Sonuncusu önceki cümleyi tekrar ediyor ama son cümlecikte seslerini duyulmayacak kadar alçaltıyordu. *Çok konuşmazdık*, denmişti ama öyle sessizceydi ki dinleyiciler onu duyamamıştı. Bu şovmenlik, taklit, topluluğun ilgisini çekmek içindi ve topluluk bundan memnundu.

ArnOld kasıldı ve birlikte **"surl/tesh echer"** dediler.

Arıkovanı. İki yana sallanıyordu. Hünerkanadı daireler çiziyor, yelpazekanadı geriliyordu. Yalan alanına adım attı.

BİRAZ YALAN SÖYLEYEBİLEN birkaç Ariekalının, yalan söyleyebildiği iki ana tarz vardı. Birisi ağır gitmekti. Doğru olmayan cümleciği kavramaya çalışırlardı; neredeyse imkânsız, zihinleri anlam olmaksızın tasarlanmış, söylenmemiş bile olsa böylesine gerçeğe aykırı bir şeye alerjik bir şekilde tepki gösteriyordu. Ne kadar başarılı ya da başarısız olarak olsa da, zihinsel olarak hazırlanıp onu unutmuş gibi yapıyorlardı. Onu oluşturan kelimelerden her birini belirli bir hızda, bir ritimde, ayrı ayrı, konuşanın zihninde her biri farklı, kendi anlamıyla birlikte ve kendi anlamı olan bir kavram olacak kadar ayrı; fakat dinleyenlerde kuru ama anlaşılabilir ve gerçek olmayan bir cümle olarak birbirine eklenecek kadar hızlı ve ritmik konuşmak. Şu ana kadar bir miktar başarılı gördüğüm yalancılar yavaş yalan söyleyenlerdi.

Başka bir teknik vardı. Daha kaba, yalın ve katbekat daha zordu. Bu, konuşmacının tek başına söz-anlamlarını bile zihnine yığması ve sadece gerekli bütün sesleri kabaca çıkarmasıydı. Bir ifadeyi çıkmaya zorlamak. Bu hızlı yalancılıktı: Bir ses karmaşasını, bütünlüklerinin yalanlığından önce söylemek, konuşmacının bunları düşünme yeteneğini elinden alıyordu.

surl/tesh echer ağızlarını açtı.

İnsanlar gelmeden önce, dedi kaba ve kısa ayrı seslerle, *biz konuşmuyorduk*.

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra bir karışıklık, bir velvele.

Arieka beden dilini anlayabiliyor olmayı çok isterdim. **surl/tesh echer**'den gösterdiği şey bir galibiyet, sabır ya da hiçbir şey olabilirdi. Bir gerçeğin ikinci yarısını fısıldamamış ya da metronom-sesinin-sesini kurgulu-kurgusuz bir cümle yoluyla güçlükle söylememişti. **surl/tesh echer**'in söylemiş olduğu sorgusuz sualsiz bir yalandı.

Dinleyiciler serseme döndü. Ben serseme döndüm.

EV SAHİPLERİ üçüncü gelişim evrelerine, aniden akıcı konuşarak uyanırlardı; Dil, bilinçlerinin doğrudan bir işleviydi. "Milyonlarca yıl önce, aktarılan şeyin doğru olduğunu bilmenin işe yarar bir yanı olmuş olmalı," dedi Scile bana, bu tarihle ilgili son kez varsayımda bulunduğumuzda. "Yalnızca bunu ifade edebilen bir zihnin seleksiyonu."

"Güvenin evrimi…" diye konuşmaya başladım.

"Bu şekilde, güvene gerek yok," diye sözümü kesti. Şans, mücadele, başarısızlık, hayatta kalma, içgüdüsel dilin Darvinci kaosu, zor koşullardaki büyük beyinli bir hayvanın güdüleri, niteliklerin seleksiyonu yalnızca gerçekleri söyleyen bir ırk yaratmış. "Bu Dil olağanüstü," demişti Scile. Bu bana nedense itici gelmişti aslında. Ariekalıların yaşamını sürdürmesi için Dilin neyi yapması gerektiği düşünülürse, bu, hayret vericiydi. Scile'ın kastettiği şeyin bu olduğuna karar verdim, böylece onunla hemfikir oldum.

Evrim ahlak ise eğer, tıpkı efsanevi maymunların üçte ikisi gibi yalanları işitmeleri de mümkün olamayacaktı; ama bu daha nadir ve güzeldi, bu yüzden de yalnızca kendi küçük yalanlarını söylemeyi başaran pek azı için geçerli bir durumdu. Hareketle desteklenmemiş Dilin yalanları, kendi yalancılarına yalnızca gürültü gibi gelirdi. Biyoloji tembeldir: Ağızlar doğruyu konuşuyorsa, kulaklar neden doğruyla karşıtı arasındaki farkı ayırt etmeli? Konuşulan ne zaman, her nasıl tanımlanıyorsa o olur?

Adaptasyondaki bu boşluk yüzünden, yalanları söylemek için yapılmış olmasalar da ya da olmadıkları için, Ev Sahipleri yalanları *anlayabiliyordu*. Ya da onlara inanabiliyor –inanç, anlamsız bir tanrı vergisi– ya da yanlışlığın gösterişli ve asıl mesele olduğu yerde, bunları baş döndüren bir imkânsız, söylenmiş bir düşünülemeyen olarak deneyimleyebiliyordu.

Burada saplantılı olan benim: Bütün Ev Sahiplerinin önemsediği tek şeyin Dil olduğunu ima etmek adil değil ama bunu yapmadan edemiyorum. Anlattığım gerçek bir hikâye ama bunu ben anlatıyorum ve bu belirli şeyleri zorunlu kılıyor. Yani: Ev Sahipleri her şeye önem veriyordu ama en çok da Dile.

RADİKAL VE inatçı **surl/tesh echer** kendi zihninin aksine, bu yalanı, bir sesbirimler kusmuğunu dünyaya söyledi.

İnsanlar mest olmuştu. Ender rastlanan bir performansa şahit olmuştuk. Sevinmiştim. Elçi ArnOld hayretler içindeydi. Hasser'in aklı karışmıştı. Valdik ve Scile kalakalmıştı.

Sonraki, 8

KEDİS VE SHUR'ASI'YE Elçiliğe giderken refakat ediliyordu. Haber programlarının küçük arıkamları onları gördü.

Orta Seviye Personel, Kedis topluluğundan üçlü yönetimleri ve dörtlüleri, birkaç Shur'asi düşün-kaptanlarını toplamıştı. Araçlar çatılarımızın, antenlerimizin ve yapımızın direklerinin, çatılarımızdan çıkan beyaz dumanın üzerinde bir yay çiziyordu. Bültenlerde bir fotoğraf dönüyordu: Genç bir Personel üyesi bize görüntü veren kameraya vurup onu eziyordu. Böylesine acemi olmak onu çok germiş olmalıydı.

Sesli ve yazılı haber programları şaşkınlık içindeydi. Belki de egzotlarımızın bu toplantısına kadar yerel halkın çoğunda hiçbir kriz hissi uyanmamıştı. Onları Elçiliğin açıklamalarına götüren kapsüller, kuşlarla ve aralarında yükselip alçalan yumruk büyüklüğünde kameralarla sürü hâlinde hareket ediyordu.

Elçilik Kenti'nin ötesinde, şehre temas eden açılarda ve hareketlerde tuhaflığın artmakta olduğu görülüyordu.

EHRSUL, RanDolph ve Simmon'u aradım ama hiçbirine ulaşamadım. Bir tereddütten sonra, Wyatt'a ulaşmayı denedim ama o da yanıtlamadı.

Telefonumda hâlâ Hasser'in numarası, Valdik'inki ve birkaç başka benzetmeninkiler duruyordu. Uzun zaman olmuştu. Birini aramayı düşündüm. *Ne fark eder ki şimdi?* diye düşündüm ama bunu yapmadım.

Böyle yapan tek kişinin ben olmadığımdan emindim ama her ne içinse, hazırlanmaya başlamıştım. Kıymetli olduğunu düşündüğüm bütün verileri kopyalıyor, değerli objeleri saklıyor, gerekli şeyleri bir omuz çantasına topluyordum. Bedenimin bazı zamanlarda işleri nasıl çekip çevirdiği beni her zaman hayran bırakmıştır. Ben ıstırap çektiğimi hissederken, uzuvlarım ne gerekiyorsa onu yapıyordu.

Ben fark etmeden gece oldu ve aioli nefesi hâlen serindi. Sonra, o çok önemli değişim anında, gece kuşlarının seslerini ve bölge hayvanlarının anlamsız gevezeliklerini hatırlıyorum. Henüz çok geç değildi, hiç trafik yoktu. Hiç yorgun değildim. Elçilik Kenti'nin izlediğim görüntülerinden bir anlam çıkarmak güçtü. Haber yazılımı hâlen işliyordu. Bir insan yorumcu şöyle diyordu: "Şehirden bir şey geldiğini görüyoruz… Biz… Emin değiliz… Ah… Bir hareket…"

Kamera görüntüsündeki figürler Ariekalılardı. Ariekalılar hareket ediyordu. Ekranımda ve penceremden, havada kargaların çılgın gibi farklı yönlere uçtuğunu görüyordum. Bir şeyler işitiyordum. Kafamı çoktan dışarı uzatmıştım ve bunların kaynağını görüyordum. Ev Sahipleri şehirlerinden çıkmış, Elçilik Kenti'ne geliyordu.

ELÇİLİK KENTİ İLE şehir arasındaki ara bölgeye koştum. İnsanlar gürültüye uyanırken ışıklar yandı ama giderek daha çok sayıda gözlerini kırpıştıran yurttaş bana katılmış olsa da, kendimi herhangi bir şeyin parçası gibi hissetmiyordum. Kendilerine pervanelerin değdiği yerlerde fısıldayan lamba karpuzlarının altından geçtim. Hayatım boyunca bildiğim kemerlerin altında, hafifleyen havanın tadını alırken, şehrin ucundan yalnızca bir ya da iki cadde uzakta olduğumu biliyordum. Bizim bölgemizden aşağı doğru kıvrılan Beckon Caddesi'ndeydim.

Bu, Elçilik Kenti'nin eski bir bölümüydü. Saçakların uçlarında, alçıdan yapılmış mitolojik ejderhalar vardı. Hemen ileride, mimarimiz yenik düşmüş, ona asılan sarmaşıklar, etten geniş yapraklar ve Arieka işiyle boğulmuştu. Biyodonanım bir deri oyuğunda plaston ve tuğlayı inceliyordu.

Ev Sahipleri yolu doldurdu, garip bir hareketle birbirlerini iteliyorlardı. Aralarından biri nazikti ama genelde hepsi ağırkanlı bir koşuşturmaca hâlinde bir sürüydü. Hiç bu kadar çoğunu görmemiştim. Silahlarının kayışını işitebiliyordum, binlerce ayağın hafif vuruşlarını. Zelleler kaçışıyordu.

İnsanların menziline girerlerken sokak lambaları ve ekranlarımızın renkleri onları bir sanrı hâline getirdi. Yatak kıyafetleri içinde darmadağınık kadınlar ve adamlar kaldırımlarda sıralandılar, böylece Ariekalılar, Elçilik Kenti'ne, sanki biz onları selamlıyormuşuz, sanki bu bir geçit töreniymiş gibi, her iki yanda bizimle girdiler. Kameralar, küçük meşgul gövdeler, kafamızın üzerinden ok gibi geçip duruyordu.

Yeni bilinçlenmişlerden zihinsizliğe kaymak üzere olanlara kadar, hepsi duyarlı aşamalarında olan Ev Sahipleri vardı. Yüzlerce yelpazekanat çırpılıyordu ve ben buna, titreyen renklerin kamuflajına bakmak için, yukarıda olmak istedim. Beni geçtiler, ben de onları izledim.

İzlemekte olan pek çok Terre, Dili anlayabiliyordu ama tabii hiçbirimiz konuşamıyorduk. Bazıları Anglo-Ubik dilinde soru sormaktan kendini alamıyordu: "Ne yapıyorsunuz?" "Nereye gidiyorsunuz?" Ariekalıların ardı sıra kuzeye, Elçiliğe doğru çıkan bayırı tırmanarak, yolların ortasından ve banketlerden, yabani otların ve yıkıntılarımızın üzerinden ilerledik. Zabıtalar gelmişti. Sanki bizi yolumuza devam ettirir gibi, sanki kocayan duvarlarımızı koruyorlarmış gibi, kollarını sallıyorlardı. Hiçbir anlamı olmayan şeyler söylüyorlardı: "Hadi ama!" veya "O tarafa gidin!"

İnsan çocuklar seyretmeye gelmişlerdi. Onları, Elçiyi oynarken, karşılıklı saçma sapan sesler çıkarıp sanki Ariekalılar yanıtlıyormuş gibi bilge bir şekilde başlarını sallarken gördüm. Ev Sahipleri bizi sarmal bir rotaya soktular, yığınla izleyici, yaratıkların önünden fırlayıp kaçan kediler ve alttilkilerle. Harabelerin önünden geçtik.

Birkaç Elçi –RanDolph, MagDa ve EdGar'ı gördüm– karanlıkta belirdi, etraflarında zabıtalar ve Personel vardı. Seslenip selam verdiler, fakat Ev Sahipleri ne durdu ne de onları tanıdı.

Elçiler **"ursh/hesser!"** diye bağırdı. Dur. Bekle. Dur.

Dostlar, diye bağırdılar, *ne yapabileceğimizi bize söyleyin, neden buradasınız?* Geriye, Arieka güruhunun başına doğru ilerlediler, umursanmaksızın. Birisi bir kilisenin ışığına döndü, sanki Utugünü'ymüş gibi; ışığı başların üzerinde döndü. Ev Sahipleri, her biri kendi iki sesiyle konuşmaya, bağırmaya başladılar. İlk etapta bir kakofoni, konuşma ve sanırım konuşma olmayan seslerin bir karışımı ve hepsinin birleşiminden bir ezgi doğdu. Bilmediğim farklı kelimeler ve bildiğim bir tane.

"ez/ra…ez/ra…ez/ra…"

ARİEKALILAR Elçiliğin siyah taş basamaklarının önünde yayıldılar. Ev Sahipleri beni içeri bıraktılar, bana bir yer açmak için hareket ettiler, göz-mercanlarıyla bir bakış atarak. Dikenli, lifli uzuvları sık bir çalılık; bükülmez kanatları cilalanmış plastik gibiydi. Benim küçüklüğüm gizlenmişti ve dikkat çekmeden Elçilerin paniğini izliyordum. **"ez/ra"** deyip duruyordu Ev Sahipleri. Elçilik Kenti'nin insanları da ellerinden geldiği kadar iyi söylüyordu; "EzRa…" (Aynı ismin, iki dilde söylenmesinden doğmuş bir ezgi).

JoaQuin ve MayBel hiddetli fısıltılarla tartışıyordu. JasMin, ArnOld ve MagDa'nın arkasında CalVin'i gördüm. Sarsılmış görünüyorlardı. Personel de atışıyordu ve onların etrafındaki

zabıtalar da neredeyse paniklemiş görünüyordu, karabinaları ve ruhsilahları tehlikeli bir şekilde hazırda bekliyordu.

Bir Ev Sahibi öne çıktı. ***"du kora eshin/u shahundi qes,"*** dedi: *Ben* ***kora/shahundi****.* Varış Balosu'nda EzRa'yı selamlayanlardan biriydi.

Merhaba, ***kora/shahundi*** dedi. *Biz* ***ez/ra*** *için buradayız.* **ez/ra**'yı getirin. Vesaire. JoaQuin konuşmaya çalıştı, MayBel de ama Ev Sahipleri umursamadılar. Başkaları da ona, onun talebine destek verdi. Ağır ağır öne geldiler; onların büyüklüğünü, kabuk sertliğindeki uzuvlarının salınmasını hissetmemek imkânsızdı.

"…başka bir seçeneğimiz yok!" dediğini işittim Joa ya da Quin'in; bunu MayBel'e söylediklerini sandım ama büyük şaşkınlık içinde gördüm ki Quin ya da Joa'ya söylenmişti. Elçiler açıldı ve onların arasından bir sihirbazlık numarası gibi ortaya EzRa çıktı.

EZ, ENDİŞELİ görünüyordu; Ra üçkağıtçı bir ifadesizlik içindeydi. Meslektaşları onlar için ayrılırken Ez onlara nefret dolu bir bakış attı. Merdivenlerin tepesinden, EzRa toplananlara baktı.

Ariekalılar göz boynuzlarının dişlerini, iki adamı içine alacak genişlikte açtı.

"ez/ra."

kora/shahundi konuştu yine. Aramızda Dili akıcı konuşanlar, onun söylediklerinin hızlı bir şekilde iletildiğini ifade ettiler.

EzRa, dedi. *Konuş.*

EzRa bizimle konuşacak veya biz onu konuşturacağız.

"Bunu yapamazsınız," diye bağırdı Personelden veya Elçilik mevkilerinden birisi; bir diğeri yanıtladı, "Biz ne *yapabiliriz*?" EzRa birbirlerine baktı ve bir hazırlık içinde mırıldandılar. Ez iç çekti; Ra'nın ifadesi değişmedi.

Arkadaşlar, dediler. Ez "curish" dedi, Ra ise "loah". *Arkadaşlar.* Ariekalıların göğüs kafeslerinde ve uzuvlarında bir çatırdama oldu.

Arkadaşlar, bu ziyaret için size teşekkür ederiz, dedi EzRa ve Ariekalılar bana çarparak sendelediler. *Arkadaşlar, bu selamlama için size teşekkür ederiz*, dedi EzRa ve bu vect hâli sürdü.

Ra, ara ara mırıldanmaya devam etti ama Ez sessizleşmişti, bu yüzden Dil çözündü. Ev Sahipleri gürültü yapıyordu. Kimileri hünerkanatlarını sağa sola sallıyor ve kendilerini onlarla, bazıları da onları başkalarınınkiyle.

kora/shahundi *konuş* diye bağırdı ve **ez/ra** tekrar konuştu. Hoş sözler, boş sözler, *Merhaba, merhaba*'nın kibar çeşitlemelerini söylediler.

Ariekalılar sanki uykudaymış ya da yediklerini öğütüyormuşçasına konsantre oldular. Meydanın çevresinde yüzlerce Elçilik Kenti sakinini ve sessizce havada gezinen kameraları gördüm.

"Sizi beyinsizler, beyinsiz piçler," dedi birisi Elçilik merdiveninde. Bu sözler sarmaşıklar kadar umursanmadı. Herkes Ev Sahiplerine bakıyordu. Onları etkisi altına alan her neyse, bundan uyanıyorlardı.

İyi, dedi birisi. Bu **kora/shahundi** değildi. "İyi." Döndü. **kora/shahundi** de aynısını yaptı. Ariekalıların hepsi geldikleri yöne döndüler.

"Bekleyin! Bekleyin!" Bu MagDa idi. "Fener!" "Bizim mutlaka…" İçlerinden birisi Ez ve Ra'ya işaret etti: *Tekrar konuşmayın*. MagDa fikir alışverişinde bulundu ve Dille bağırdı. *Konuşmalıyız*, dediler.

Ya acıma, kibarlık, merak veya her ne ise o yüzden, **kora/shahundi** ve topluluğun diğer liderleri, eğer böyle adlandırılabilirlerse, göz-mercanlarını yükseltip geriye çevirerek arkalarına baktılar. Birisinin, "Onu indirin, memur bey. Tanrım, adam…"

Konuşacak çok şeyimiz var, dedi MagDa. *Lütfen bize katılın. Girmenizi rica edebilir miyiz?*

Zabıtalar ve GüvenPersoneli kalabalığın içinden geldiler. "Gidin." Birisi benim önümde durdu. Kısa ve kalın bir silah tutuyordu. Herkese söylediği lafın aynısını bana da hızlı bir şekilde söyledi. "Lütfen caddeleri boşaltın. Bunu kontrol altına almaya çalışıyoruz. Lütfen."

Başka herkes gibi, emirlere yavaşça uydum. Ariekalılar garip bir bütünlük içinde gelmişti. Şimdi çoğu, kokularını ve benzersiz izlerini pisliğin içinde bırakarak rastgele dağılıp gidiyordu. Zabıta üniforması giymiş bir çocuk telaşlı suratıyla bana *lütfen hemen şimdi siktirip gitmemi* fısıldadı ve biraz hızlandım. Elçiler tereddüt içindeki birkaç Ev Sahibini Elçiliğe yönlendirmeye çalışıyordu. Ama pek de başarır gibi görünmüyorlardı.

BÖLÜM ÜÇ

BELKİ DE

Önceki, 7

FESTİVALDEN SONRA, Scile ortadan kayboldu. Telefonlarıma yanıt vermiyor ya da verse bile bunlar kısa yanıtlar ve geri döneceğine dair vaatler oluyordu. Her nerdeyse beni gözden çıkarıyor olabilirdi ama umulmadık kişilerle görüştüğünden şüphe ediyordum. Festivalin ertesi günü Valdik'in telefonu çaldığında, ben Valdik ve Shanita ile birlikteydim; Valdik telefonunu açtığında sustu ve kocaman açılmış gözlerle bana kısa bir bakış attı. Ansızın telefondakinin Scile olduğundan emin oldum.

Birkaç gün sonra kocam odalarımıza geldi ve uzun zamandır patlak vermek üzere olan kavgamızı ettik. Çoğu zaman olduğu gibi, bu kavgada da tartıştıklarımız asıl konuyla alakasız ve sıkıcı detaylardı. Suratsız ve huysuzdu; vaktimi nasıl geçirdiğim konusunda bana taş attı, en azından iğrenç olduğu kadar endişeli de olan iğneleyici sözler sarfetti ama buna pek takılacak durumda değildim doğrusu. Son zamanlarda veciz beyanatları yeğlemesi ve huysuzluğu canıma yetmişti.

"O geziyi kimin ayarladığını sanıyorsun, Scile?" diye bağırdım. Bana ne yanıt veriyor ne de bakıyordu; elimi kalçama koymadım ya da el kol hareketleri yapmadım, kollarımı kavuşturdum, geriye yaslandım ve tıpkı onunla ilk karşılaştığım zamanki gibi yüzümü ona çevirip onu bakışlarımla alt ettim. "Bazı insanlar teşekkür etmenin daha yerinde olduğunu düşünebilir, günlerce surat asmanın değil. Böyle davranabileceğini sana düşündürten ne? Hangi cehenneme gittin?"

Elçilerle birlikte olduğunu belli edecek bir imada bulundu. Tam bir karşı atakta bulunacakken duruverdim. *Immerde neler*

dönüyor? diye düşündüğümü hatırlıyordum. *Onlar ter ter tepiniyorken kim çekip üst düzey toplantılara gider?*

"Dinle," dedi Scile. Bir şeye karar verdiğini, kavgamızı yatıştırmak için çabaladığını görebiliyordum. "Dinle, lütfen dinler misin?" Bir kâğıt sallıyordu. "Onun ne yapmaya çalıştığını biliyorum. Surl Tesh-echer'in. O kendi grubunu eğitiyor ve onlara öğüt veriyor. Onun söylediği bu." Bu belgeyi nasıl aldığını söylemedi. "Siz, benzetmeler…" dedi. "Ev Sahipleri bizim gibi değil, tamam: Çoğumuz bir… Bir sıfat tamlamasıyla ya da geçmiş zaman kipiyle ya da her neyse onunla karşılaştığında heyecanlanır demek istemiyorum. Ama *bazılarının* bir benzetmeyle karşılaşmayı istemesi sürpriz olmaz. Onların düşünmesine yardımcı olursun. Dille ilgili birisi bundan hoşlanacaktır."

"Fakat kim *yalan söylemek* ister? Ancak bir serseri. Avice, dinle. Hayranlar var ve yalancılar var. Yalnızca Surl Tesh-echer ve arkadaşları her ikisine de giriyor." Kağıdı düzeltti. "Beni dinlemeye hazır mısın? Sanıyor musun ki ben kendi sağlığım için bir dolapta oturup duruyorum? Onun söylediği buydu."

"İNSANLAR GELMEDEN ÖNCE belli şeyleri bu kadar konuşmazdık. İnsanlar gelmeden önce bu kadar konuşmazdık. İnsanlar gelmeden önce biz konuşmazdık." Bana bir bakış attı. "Kanatlarımızın üzerinde yürümezdik. Yürümezdik. Toprağı yutmazdık. Yutmazdık." Scile gergin bir şekilde, hızlı hızlı okuyordu.

"Balıklarla yüzen bir Terre, hiç kıyafet giymeyen biri, ona verileni yiyen biri, geriye doğru yürüyen biri var. Kırılmış ve çimentoyla tutturulmuş bir kaya var. Kendimle çelişiyor, sonra kabul ediyorum, tıpkı kırılıp çimentoyla tutturulan kaya gibi. Fikrimi değiştiriyorum. Ben kırılıp çimentoyla tutturulan kaya gibiyim. Eskiden kırılıp çimentolanan kaya gibi değildim.

" 'Her zaman yaptığımı yapıyorum, balıklarla yüzen Terre gibiyim. Terre'den farklı değilim. Tam onun gibiyim.

'Ben su değilim. Ben su değilim. Ben suyum.' "

Ev Sahibi beyanlarının şu ana kadar gördüğüm hiçbir tercümesi tam olarak anlaşılır değildi ama bu farklı geldi. Genel kanıya aykırı bir benzeşimi fark ettim. Bütün garipliğine karşın birazcık, Anglo-Ubikten, Dilin çoğu zaman olduğundan daha az farklı, daha çok benzer geldi. Her zamanki kesin ve incelikli tamlıklar kulağıma gelmedi.

"Zorla yalan söylemeye çalışan çoğu yarışmacı gibi değildi," dedi Scile. "Bu daha sistemli. Uydurma konusunda kendini *eğitiyor*. Gerçek bir şey söyleyip, sonra sözünü kesip yalan söyleyebilmek için bu garip yapıları kullanıyor."

"Bunların çoğunu gerçekleştirmedi," dedim.

"Çalışıyordu," dedi. "Ev Sahiplerinin her zaman sana ihtiyaç duyduklarını biliyorduk, doğru mu? Sana ve diğerlerine. Parçalanmış kaya gibi, bir çantaya diktikleri o zavallı iki kediye ihtiyaç duydukları gibi. Bazı şeyleri söylemek için benzetmelere ihtiyaç duyuyorlar, doğru mu? Onları düşünmek için. Onları dünyada yapmaya ihtiyaç duyuyorlar, böylelikle kıyaslamayı yapabiliyorlar."

"Evet. Ama…" Kâğıda baktım. Baştan sona okudum. **surl/tesh echer** kendisine yalan söylemeyi öğretiyordu.

"'Kırılmış kaya gibiyim,'" dedi Scile, "sonra 'o değil değil.' Bunu pek yapamıyor, fakat 'Kaya *gibiyim*'den 'Ben *kayayım*'a gitmeye çalışıyor. Görüyor musun? Aynı karşılaştırmalı ifade ama farklı. Artık bir kıyaslama değil."

Bana eski kitaplar gösterdi; ciltli ya da sanal: Leezenber, Lakoff, u-senHe, Ricoeur. Onun bu sıra dışı meraklarına alışkındım, beni yıllar önce cezbetmeyi başarmışlardı. Şimdi ise bunlar ve o, canımı sıkıyordu.

"Bir benzetme," dedi, "gerçektir çünkü sen öyle söylüyorsun. Bu bir ikna: Bu böyledir. Bu artık onun için yeterli değil. Benzetmeler yeterli değil." Gözünü bana dikti. "Seni bir tür yalana çevirmek istiyor. Her şeyi değiştirmek."

"Benzetme bir savı en ayrıntılı biçimde açıklıyor: bu, süregiden, aşikâr, gerçeği oluşturan bir şey. Eskiden… *Logos* diye

adlandırdıkları o şeye ihtiyacın yok. Usa vurma. Kıyaslanamaz olanlar arasında… Bağlantı kurmana ihtiyaç yok. 'Bu *budur*' iddiasından farklı. Açıkça öyle olmadığı zaman. *Bizim* yaptığımız bu. Bizim 'mantık' dediğimiz bu, bu değiş tokuş, metafor. Bu *yalan söyleme*. Dünya bir yalan hâline geliyor. Surl Teshecher'in istediği bu. Bir yalan çıkarmak." Çok sakin konuşuyordu. "Kötülüğe öncülük etmek istiyor."

"Scile için endişe ediyorum," dedim Ehrsul'a.

"Avice," dedi bana sonunda, ben ona açıklamaya çalıştıktan sonra. "Üzgünüm ama bana ne söylediğinden emin değilim." Dinlemişti: Bütün yaptığının bana ona bir şey anlatmamamı söylemek olduğu izlenimini vermek istemiyorum. Ehrsul dinledi ama neyi dinlediğinden emin değilim. Pek net sayılmazdım, olamazdım da.

"SCILE İÇİN endişe ediyorum," dedim CalVin'e. Bir de onları denedim. "Biraz sofu olmuş."

"Fenerkuran mı?" dedi birisi.

"Hayır. Kilise değil. Ama…" Scile'ın yeni boy gösteren teolojisinden biraz daha bir şey kapmıştım. Bu görüşünde çok kararlı olsa da bunun Tanrıyla hiçbir ilgisi yok diye düşünüyorum. "Ariekalıları korumak istiyor. Değişen Dilden." CalVin'e bu 'yoldan çıkarma' girişimini, **surl/tesh echer**'in planladıkları konusunda Scile'ın ne düşündüğünü anlattım. "Hepsinin tehlikede olduğunu düşünüyor," dedim.

Bu adamı hâlâ seviyorum ve olan biten beni korkutuyor, diyordum. Bana yardım edebilir misiniz? Bu yaptıklarını neden yaptığını, onu korkutanın ne olduğunu, bunun beni bile rahatsız etmesini nasıl başarabildiğini anlamıyorum. İşte böyle bir şeyler.

"Onunla bir konuşayım," dedi CalVin. Konuşmamış olanı kaşını kaldırıp dublesine baktı, sonra gülümsedi ve tekrar bana baktı

Önceki, 8

CALVIN, bana söz verdikleri gibi, Scile ile biraz zaman geçirdi. Kocam yoğun bir araştırma içerisindeydi, kimseyle görüşmüyordu; kendisine aldığı notlar her yerdeydi ve çoğunlukla anlaşılmazdı; dosyaları veri alanımızda saçılmış durumdaydı. Gerçek şu ki biraz korkuyordum. Şimdi Scile'de gördüğüm şeye nasıl tepki vereceğimi bilmiyordum. Şevk hep vardı ama gizlemeye çalışsa da –o sohbetten sonra bana endişelerinden bahsetmedi– bunun güçlenmeye başladığını görebiliyordum.

Bunu saklamaya çalışması kafamı karıştırıyordu. Endişelerinin bazı Ev Sahiplerinin âdetlerindeki değişikliklere tek uygun olanlar olup, geri kalanımızda böyle bir endişenin bulunmayışını yıkıcı olarak mı nitelendirdiğini merak ettim. Bütün dünyanın çılgın olduğunu, onu gerçeği gizlemeye zorladığını düşündüğü takdirde. Onun tez notlarının, randevu günlüklerinin, kitaplarının erişebildiğim ek açıklamalarının üzerinden geçtim, adeta bir fabrika şifresi arar gibi. Bunu yapmak, taraflı ve şaşkın da olsa, teorilerini daha iyi anlamamı sağladı.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordum CalVin'e. Bende görmeye pek alışkın olmadıkları ısrarcılık canlarını sıkmış görünüyordu. Bana Scile'ın konulara olağan dışı bir şekilde bakması diye bir şeyin söz konusu olmadığını ve odaklanmasının, evet, oldukça yoğun olduğunu söylediler. Fakat genel olarak bakılınca, endişe edecek bir şey yoktu. Ne gereksiz bir öğüt.

NEYSE Kİ Scile benimle Kravat'a gelmeye başladı. Birlikteyken daha çok değil, daha az şey yapacağımızı düşünüyordum. Daha önce kendi başına oraya geldiğini bildiğimi ona söylemedim. Ev Sahiplerini kendisiyle konuşmaya daha fazla ikna etme çabalarıyla ilgili bir kanıt görmüyordum. Bunun yerine, benzetmelerden bazılarına üstü kapalı bir şekilde asılmaya başladı. Tartışmalara katılıyor, teorilerini emin bir şekilde ifade ediyordu; özellikle benzetmelerin Dilin zirvesini ve sınırını temsil ettiğini belirtenleri. İletişimin, *gerçeği* oluşturduğunu. Beni hafifçe şaşırtan, hiç kimsenin onu benzetme olmayan bir yabancı olarak görmemesi, güzel karşılamasıydı. Oysa öyleydi. Dinleme konusunda Valdik yalnız değildi. Valdik zeki bir adam değildi ve onun için endişeleniyordum.

Abartmamalıyım. Sanırım, Scile kendisine, öncekinden belki yalnızca biraz daha odaklanmış, biraz daha kafası karışmış geliyordu. Birlikte kalabileceğimizi artık düşünmüyordum ama iyi olduğunu bilmek istiyordum.

Bunlar, başka açılardan, benim için kötü zamanlar değildi. İki destek arasındaydık. O günlerde ne bir şeyin olmasını bekleyen ne de olmuş bir şeyi kutlayan Elçilik Kenti, en canlı hâliyle kendisi olmuştu. Böyle zamanlara durgunluk diyorduk. Kuşkusuz bu terimin daha geleneksel kullanımını da biliyorduk, fakat başka birkaç esrarlı kelime gibi, bizim için bu da kendisi ve karşıtı anlamına geliyordu. O hareketsiz, kasvetli, immer çevrelerinden hiçbir temas olmaksızın koparıldığımız, herhangi bir şimin çok öncesinde ve sonrasında olduğumuz günler boyunca, içimize dönerdik.

Her uzun ayımızın sonundaki yedek günümüzde şenlikler ve gösteriler olur, eğri büğrü dar sokaklarımız kurdelelerle dokunur, her yerden müzik taşardı. Işıktan katmanları birbirine karışan ve billurlaşan trid kostümler giymiş çocuklar dans ederdi. Partiler olurdu. Bazıları resmî; birçoğu değil; bazıları kostümlü; birkaçı çıplak.

Bu durgunluk kültürü ekonomimizin bir parçasıydı. Bir ziyaretten sonra, pazarlarımıza ve üretimimize canlılık kazandıracak lüks mallarımız ve yeni teknolojilerimiz olurdu: Yenisi olacağı zaman da heyecan ve ticari mallarımızın yakında değişeceği, yeni sezon mallarının pahalı olacağı bilgisiyle gözü kara bir harcama ve yenileme olurdu. Aralarda, durgunluklarda, her şey statikti, umutsuz değil ama kısıtlı ve bu kutlamalar noktalama işaretleriydi; bazı hazlara küçük kaçamaklar demekti.

Bir gece CalVin ile yataktaydım. Biri uyuyordu. Diğeri belimi okşuyor, fısıltıyla sohbet ediyordu. Bu nadir bir durumdu, dublelerin yalnızca biriyle birlikte olmak. İsmini sormak için güçlü bir arzu duydum. Sanırım artık hangisi olduğunu biliyordum. Parmağımı ensesinde, kafatası çıkıntısının altındaki boşluğa güzelce yerleştirilmiş olan linkte gezdiriyordum. İkizine, Elçinin uyuyan yarısına baktım.

"Scile konusunda endişe etmeli miyim?" dedim. Uyuyan kımıldandı, biz ise öylece kaldık.

"Sanmıyorum," diye fısıldadı kavalyem. "Bir şeyin peşinde, biliyorsun."

Anlamadım. "*Hatalı* olduğu için endişe etmiyorum," dedim. "Endişeliyim çünkü… O…"

"Ama hatalı *değil*. Ya da en azından bir şeyi işaret ediyor."

Oturdum. "Demek istediğim?" Oturdum ve yeniden kalkıp yürüdüm; uyuyan duble uyandı ve tatlılıkla bana baktı. Cal ve Vin fısıltıyla aralarında konuştular ve bu, basit bir anlaşma gibi gelmiyordu. "Ne *diyorsunuz*?" dedim.

"Onun söylediklerinde ikna edici bazı unsurlar var." Konuşan yeni uyanan dubleydi.

"Bana söylediklerinize inanamıyorum…"

"Hayır. Ben sana bir şey söylemiyorum." Ruhsuz bir şekilde konuşuyordu. Dublesi önce ona, sonra bana baktı, rahatsız bir şekilde. "Bizden ona göz kulak olmamızı istedin ve biz de

oluyoruz, olduk. Ve onun söylediği şeylerin bazılarını gözden geçiriyoruz. Eksantrik olabilir ama Scile aptal değil ve hiç şüphe yok ki bu Ev Sahibi…" Dublesine baktı ve birlikte **"surl/tesh echer"** dediler. CalVin'in konuşmakta olan yarısı devam etti: "… kesinlikle tuhaf bazı stratejiler izliyor."

Yatağın kenarında çıplak duruyor ve onları izliyordum: Birisi sırtüstü yatmış bana bakıyordu, diğeri dizlerini kendine çekmişti.

YENİLGİYİ KABUL EDİYORUM. Bu olayları bir yapı içinde sunmaya çalışıyordum. Her şeyin nasıl olduğunu bilmiyorum işte. Belki gereken dikkati sarf etmedim, belki bu bir öykü değildi ama sebebi ne olursa olsun, benim yapmak istediğim şey olmayı istemiyor.

ELÇİLİK KENTİ'NİN caddelerinde insanlar toplaşıyordu. Valdik'in ortalarında olduğu görülüyordu. Şimdi bu teorileri izah eden Valdik'ti. Kocam, obsesif olsa dahi uyanık bir adamdı.

"Valdik Druman şimdi bu işin merkezinde mi?" dedi CalVin. "Valdik mi? Gerçekten mi?"

"Biliyorum, olamaz gibi geliyor…" dedim.

"Eh, o bir yetişkin, kendi tercihlerini yapıyor."

"Bu kadar basit değil." CalVin'in haklı ama aynı zamanda haksız olduğunu biliyordum.

Elçilik Kenti sakinlerinin çoğu, bu tartışmaların hiçbirini bilmiyor veya önemsemiyordu. Bilenlerin çoğu da bunu oldukça önemsiz buluyordu; dolduruşa gelmiş birkaç benzetme ne kadar ısrar ederse etsin, Ev Sahiplerinin yalan söyleyemeyeceğinin kesinliğiyle kendilerini güvende –bu işin içinde güvenlik de vardı sahiden– hissediyorlardı. Festivali bilenler için de, Dilin sınırlarını zorlamaya kararlı birkaç Ev Sahibi, ahlaki olmak şöyle dursun, problem olmayacak kadar sıradan bir olguydu. Bu da

geriye çok küçük sayıda Elçilik Kenti sakini bıraktı, en avanak olanlarını. Ama sayıları büyüyordu.

Valdik Kravat'ta, benzetmelerin doğası ve Dilin rolü üzerine nutuk çekiyordu. Tezleri kafa karıştırıcı ama tutkulu ve etkileyiciydi.

"Böyle bir şey başka hiçbir yerde yok," dedi Valdik. "Evrendeki hiçbir yerde, başka hiçbir dil yok. Söylenenlerin doğru olduğu bir evren. Bunu kaybetmenin nasıl bir şey olacağını hayal edebiliyor musunuz?"

"Valdik'e yaptığın adil değil," dedim Scile'a, bir zamanlar evi olan yere ender ziyaretlerinden birinde.

"O kahrolası bir çocuk değil, Avice," dedi Scile. Kıyafetlerini ve notlarını topluyordu. Oraların altını üstüne getirirken bana bakmıyordu. "Ne istediğine kendisi karar verir."

HARABELERİN yakınında yürürken bana ucuz nanotekno kâğıttan, ben açarken, bir tridin ışık çaktığı bir el ilanı verildi. Beni ürkütmüştü: Elimdeki, elma büyüklüğünde, Valdik'in yüzüydü.

DRUMAN, diyordu, YALANA KARŞI SAVAŞTA. Bir zaman ve yer, Kravat değil ama küçük bir salon. Dikkatimi çeken bu el ilanıyla birlikte, duvar ekranlarında gerilla kodlu, sıkıcı tridlere izinsiz girilmiş bu ve benzer toplantıların ayrıntılarına dikkat ettim. Gittim. Scile'ı bulacağımı sanıyordum, fakat hayır. Odanın arka tarafında kaldım.

Valdik bir projektör takmıştı ve kendi tridleri tapınağın her yanında beliriyordu, rastgele ve cızırtılı. Odanın ön tarafında Shanita, Darius, Hasser ve diğer benzetme ve mecazları gördüm. Valdik vaaz çekiyordu. Hâlâ orta hâlli bir konuşmacıydı. Bu sıradanlığın nasıl bir yandaş grubu topladığını bilmiyorum; durgunluk ile ilgili olsa gerek. Sofuluğun budalalığını yorumluyordu; "iki ses ama bir gerçek, çünkü gerçek ama çift, çelişkiden

dolayı değil ama bir gerçeğin iki formu olarak ikiye ayrılmış olan," vesaire.

Mekânın çeyreği bile dolu değildi. Oradakiler; anlayışlı arkadaşlar, meraklılar, diğer kültlerden sığınmacılardı. Bir ümitsizler ve sıkılmışlar meclisi. Eve döndüğümde, Scile enine boyuna konuşuyordu. İçeri girerken beni, inandırıcı olmayan bir şekilde gülümseyerek selamladı; ne onu işitebileceğim ne de ağız hareketlerini görebileceğim bir şekilde döndü. Scile'ın aracı olduğuna ikna olduğum şeye el konulup, Valdik bu kendi kendini tayin ettiği görevden alınsaydı, bu çılgınlığı kaybolur muydu diye merak ettim.

"Ne yapabiliriz?" dedi CalVin. "Bu toplantılar yasa dışı değil."

"İstediğiniz her şeyi yapabilirsiniz."

"Peki…" "Druman'ı İdari Gözaltına aldırabiliriz…" "…ama istediğin gerçekten bu mu?"

"Evet!" dedim ama tabii ki istemiyordum ve hiç şüphesiz onlar da bunu yapmayacaktı.

"Dinle," dediler. "Endişe etme." "Scile'ı izleyeceğiz." "Onu koruyacağız." Korudular da, tahmin ettiğim şekilde ya da şeyden olmasa da.

Önceki, 9

BİRİSİ ELÇİLİK KENTİ'NİN serseri otomlarına Valdik'in çılgınlığını bulaştıracak bir virüs yazılımını çıkardı. Bu, otomları onun yeni kilisesinde vaiz yapıyordu. Hitabet sanatları, işlemcilerinin tecrübesine bağlıydı: Çoğu vect hâlinden biraz daha fazlasıydı ama birkaçı aniden teolog olmuştu. Onlar her zaman olduğu gibi sallana sallana ilerliyordu ama şimdi bize yanaşıp masum dili, Dili savunmamız için bizi yüreklendiriyorlardı; kendimizi ebediyen yalanın ağır yapısıyla konuşmaya mahkûm etmiş ama en azından gerçeğin çift diline hizmet eden biz zavallı günahkârları (retorik oldukça bayağıydı).

Eklemeler programlanmış, çıkarılmış, işlerini yapıyordu ama virüs ısrarcıydı; haftalarca bu serseri papazlar bizi kendi dinlerine çevirmeye çalıştılar, yazılımları eskidikçe öğretme yöntemleri de değişiyor ve değişik Protestan mezhepleri gelişigüzel oluşturuveriyorlardı. "Bizler meleklerin hizmetkârlarıyız," dedi bana, dua eder gibi sallanan bir makine. "Bizler Tanrı'nın dilini konuşan meleklerin hizmetkârlarıyız." Virüs, sebep olduğu teoriler yeni ortaya çıkan Druman ortodoksluğundan fazlasıyla saptığı zaman sistemi kapatıyordu.

Ehrsul'a kaygı duyup duymadığını, sanal mikropların gıdıklamasını hissedip etmediğini sordum. Diğer otomları cılız zihinler deyip dikkate almıyor ve bana evet, onları hissetse bile kendisinin tehlikede olmasının söz konusu olmadığını söylüyordu. Tabii Valdik ve onun radikal benzetmelerinden şüphe ediliyordu ama kimse bunu kimin programladığını ispat edemiyordu ve bu, baş ağrıtsa da, bundan öteye geçemezdi. Scile'ın

programlama konusunda uzmanlığı olmadığını biliyordum, yoksa bunun onun başının altından çıktığını düşünürdüm.

KRAVAT'A TEKRAR gittiğimde, artık bunu birtakım sosyal tespitler için yapıyordum. Önceki birçok müdavim artık orada içmiyordu: Valdik'in kehanet açıklamaları onları soğutmuştu, karşı benzetme salonları oluşturdular. Diğerleri yerlerini almıştı. Valdik'in konuşmasını dinlemeye gittim; acı verici gerçekleri kendime yeterince açık seçik söylememden ötürü ve belki de bir müdahale fırsatı verecek gerekçeler duymak için. Elçilere övgüler sıraladı (kendi modelince, şefaatçi rahipler); benzetme, gerçekler, ete bürünmüş Dil olma konusundaki minnetini ifade etti.

İspanyol Dansçı ve Valdik'in benim gittiğim son toplantısındaki diğerleriyle birlikte **surl/tesh echer** oradaydı. Ev Sahibi daha çok destekçiyi de toplamıştı, bu yüzden kendi tekniğini geliştiriyor olmalı diye düşündüm, daha, daha iyi bir yalancı. Birbirlerini seyrettiler. Valdik ters ters bakıyordu. Ev Sahiplerinin onun düşmanlığını hissedip hissetmediklerini bilmiyordum. Hasser oradaydı; ortaya çıkan benzetme ayrılığının her iki tarafından da arkadaşları olan pek az kişiden biriydi. Beni gördüğünü anladım, yüzünde tarif edemeyeceğim bir duygu vardı; bana kendiminkini anımsattı. Rahatsızlık, bulabildiğim, buna en yakın kelime.

"Endişeli değil misin?" diye sordum Ehrsul'a.

"Sana söyledim," dedi, "benim bağışıklığım var."

"Hayır, demek istiyorum ki… Sence ne olacak? Bu konuda hiç düşünüyor musun? Yani bu, sana Ev Sahiplerinden bazılarının şimdi gerçeği… Eh, kendilerince dolandırıp konuşabilecekleri konusunda öyle ya da böyle bir şey hissettiriyor mu?" Bir şey söylemedi, bu yüzden "Yalan söyleyebilecekleri konusunda" dedim.

Elçilik Kenti'nin alışveriş caddelerinin birindeki bir bardaydık. Hafif kötü şöhretiyle Ehrsul, biraz paralı gençlerin anlık bakışlarına hedef oluyordu. Müzik ve kadeh sesleri arasında sessizce konuşuyorduk. Ehrsul bana yanıt vermedi. "Bir şeyler değişiyor. Bu iyi de olabilir, kötü de," dedim sonunda.

Bana, ya tasarımı ya da yazılımındaki muğlak uyarıcı-yanıtların çakışması yüzünden, esrarengiz bir görüntü yüzle baktı. Bir şey demedi. Bu muammalı sessizlik beni gitgide daha rahatsız ediyordu. Sonunda konuyu değiştirdim ki buna dostluğumuzun bütün o abartılı samimiyetiyle, normal bir şekilde yanıt verdi.

Benim bir benzetme olmam, bana şu ya da bu şekilde hiçbir şey ifade etmiyordu; Valdik'in ne vaazlar verdiği umurumda değildi. *O Scile*, diyordum kendi kendime: Fakat hayır, onun için endişe etsem de hepsi bu değildi. Başka ne olduğunu gerçekten hiç bilmiyordum.

"O HÂLDE NE yapılıyor?" diye sordum CalVin'e. Artık Elçiler bile endişeliydi, anladığım kadarıyla. Yeni felsefe bir iki ciddi fanatikten fazlasını cezbetmemişti ama bu coşku Elçilik Kenti'ndeki bizlerin sinirini bozmuştu. Ev Sahipleri kesinlikle bir atmosfer yaratmış olmalılardı: Bizim bölgemizdeki aioli nefesinde, alışılmıştan çok daha fazla Ariekalı görmüştüm.

"Ev Sahipleriyle konuşuyoruz," dedi CalVin. "Bir festival…" "…organize edeceğiz." "Burada, Elçilik Kenti'nde." "Bunun onların da festivali olduğunu, burada konuşacaklarını vurgulamak için."

"Tamam," dedim yavaşça. Elçilik Kenti'nde bir Arieka etkinliği hiç duymamıştım. "Ama bundan beklenen… Valdik konusunda ne yapıyorsunuz?"

CalVin'in birisi gözlerini bana dikti, diğeri başka yöne baktı. Kızgındım ve kime kızgın olduğumu anlamaya çalışıyordum.

Scile, radikal benzetmeler veya Personelle birlikte başka bir yerde oturuyordu ve artık bana hiç yanıt vermiyordu; bu da, öyle görünüyordu ki, kimseyi ilgilendirmiyordu. Ben orada hizipler ve sırlar arasındaydım. Keskin zekâlı mı, yoksa paranoyak mı olduğumu kestiremiyordum.

"Bu durgunluk, Avvy," dedi Ehrsul bana daha sonra. "Olan bu. Sanki her şey bitmiş gibi konuşuyorsun. Sanırım…" Duraksadı. "Scile'den dolayı moralin biraz bozulmuş. Sen ona değer veriyorsun ve o senden uzaklaştı." Kekeledi, tam olarak kekeleyeceğini düşünen biri gibi.

ARİEKALI TEMSİLCİLER bu karma festivali planlamak için uçanlarla geldiler. Ben çoğunlukla Elçilikte, ekozahmet modundaydım ve onların hepsiyle tanıştım. Uzun ve en kalın bir Ariekalının yelpazekanadında, bir yaprak örtüsündeki kuşa benzeyen bir işaret vardı, bu yüzden ona Armut Ağacı dedim.

"İhtiyacımız olan şey bu" dedi CalVin. "Hepimiz çok gerginiz." "Bir geçit töreni olacak ve Terreliler için tezgâhlar ve oyunlar…" "…ve Ev Sahipleri için bir Yalan Festivali."

"Peki ya Valdik?" dedim tekrar. "Ya Scile?"

"Valdik önemli değil." "Scile'ı birkaç haftadır görmedik."

"Peki *nerede* o zaman…?"

"Endişe etme." "Her şey yolunda." "Sahiden, bu etkinlik bu sorunların çoğuna çözüm getirecek."

Bunun kesinlikle mantıksız olduğunu düşünüyordum. Kimse benimle aynı fikirde değildi. Bütün hayatım boyunca kendimi hiç bu kadar yalnız hissetmemiştim.

Festival, Elçilik Kenti'nin güney kıyısındaki bir meydanda olacaktı. Lisans Partisi'nde buna isim kondu: Yalanlar ve Duyu üzerine bir cinas denildi bana. "Duyu"nun neyi ifade ettiğini hiç anlamadım. Bu aptal ismi ve gerekli açıklamaları gösteren tabelalar yükseliyordu.

VALDIK ELÇİLİK KENTİ'NİN doğusunda yaşıyordu. Kapısının önünde bir dinlence kanalına ve çiçekler, kuşlar, altkuşlar ve yerel faunayla dolu bir bahçeye bakan bir balkon vardı.

"Avice," dedi yavaşça, kapıyı bana açtığında. Şaşırdıysa bile gizlemişti.

"Valdik," dedim. "Bana yardımcı olabilir misin? Scile'ı bulmam gerekiyor."

Gözle görülür şekilde rahatladı. "Her şey yolunda mı?" dedi.

"Evet," dedim. "Hayır. Ben sadece… Onu günlerdir görmüyorum…"

Tereddüdüm gerçekti ama orada bulunmamın gerçek nedeni Scile değil, Valdik ve onun teolojisini incelemekti. Beni içeri aldı ve onun yeni inançlarının işaretlerini gördüm. Kâğıtlar her yere dağılmıştı, bir tarikatın bütün o çılgın esrarı ve yersiz katılığı.

"Ben de," dedi. "Üzgünüm. Bilmiyorum. Sanırım hâlâ CalVin ve diğerleriyle birlikte."

"Onu haftalardır görmemişler," dedim.

"Hayır, birkaç gün önce birliktelerdi." Bunun üzerine sustum. "O Kravat'taydı ve onlar onu görmeye geldiler," dedi Valdik.

"Ne zaman?" dedim. "Kim?"

"CalVin ve birtakım Personel."

"CalVin mi?" dedim. "Emin misin?"

"Evet." Valdik'in konuşması bir peygamber gibi değildi. Çıkmak zorundaydım: O anda onun inançlarına odaklanacak hâlim yoktu.

SONUNDA CALVIN beni görmek için vakitleri olduğunu tekrar söylediğinde, hoşsohbet olma konusunda dikkatliydim. Birlikte yemek yedik. En çok Lisans Partisi hakkında konuşuyorlardı. Bir gün, bir gece, başka bir yarım gün. CalVin temizlenip

geldiklerinde denkleştirilmişlerdi. Sonradan oluşan lekeleri ya gitmiş ya da diğerine kopyalanmıştı. Bir şey söylemedim.

Onları uyurken seyrettim, tenlerinde pamuklu kumaştan dolayı farklı izler oluşmasını ve ellerinin bilinçsiz hareketini seyrettim. Biri ya da diğeri yarı uyanıkken atakta olacaktım. Onlarla mırıldanır gibi konuşmayı deneyecek; Cal ya da Vin'in söylediklerinden bir şeyler çıkarmaya çalışacaktım. Bana olacağını hiç tahmin edemediğim bir şeyi yapmaya çalışmak garipti.

Sonunda, solumdakinin aşina olduğum bir özenle ismimi mırıldandığına, gerçekten sıcak bir şekilde gülümsediğine karar verdim. Elimde yalnızca bu gece mahmurluğu anları olunca, ayırt etmek oldukça güçtü. Ama sonunda karar verdim; solumdaki Cal ya da Vin benden daha çok hoşlanandı. Parmaklarımı dudaklarına koydum, ses çıkarmadan onu uyandırdım. Gözlerini açtı.

"Cal," diye fısıldadım. "Ya da Vin. Söyle bana. Onun söylemeyeceğini biliyorum." Uyuyan diğerini işaret ediyordum. "Scile'ı gördüğünü biliyorum. *Biliyorum*. O nerede? Ne oluyor?"

Hata yaptığımı anladım. Bunu, ellerimi hareket ettirdiğim an anladım.

"Sen," dedi ve sessiz olmasına rağmen öfkesini duyabiliyordum. Sırları çözmeye çalışacak ve bunu bu kutsal şeyleri aşağılayarak yapacaktım. İfadem uygunsuz yakınlaşma anında donmuştu. "Ne *cesaretle*…"

Lanet ettim. Oturdu. Dublesi kımıldandı.

"Haddini aşıyorsun, Avice," dedi uyandırdığım adam. "Bu ne *cesaret*. Scile'ı görmüş olsam de bu seni ilgilendirmez…"

"O benim kocam!"

"Bu *seni ilgilendirmez*. Biz işlerimizle *ilgileniyoruz*. Bizden rica ettiğin gibi… Ve sen buraya gelip bize… Böyle mi davranıyorsun… Bunu mu yapıyorsun?"

Yanımızda, yeni uyanmış olan duble kalkıyordu. Ona baktım ve utanç duydum. Nasıl böyle yanlış görmüş olabilirdim? İşte oradaydı, kardeşinde bulduğumu düşündüğüm o şey.

"Onun ben olduğumu mu sandın?" dedi. İncinmişlik ile birlikte başka duyguları da gördüm.

"Bunu nasıl…" dedi. Dublesi ekledi: "…*yapabildin*?"

Öfkeli olan ayağa kalktı, çarşaflar yerlerde sürünüyordu. "Çık dışarı," dedi. "Burayı terk et. Seni lanet olası… *Kahrolası*, şanslısın ki bunun peşine düşmüyoruz."

"Bunu yaptığına inanamıyorum," dedi diğeri sessizce.

"Bu bitti," dedi ayakta duran, Cal ya da Vin ve aslında uyandırmam gereken dublesi ona baktı, bana baktı, kafasını salladı, yüzünü çevirdi. Kendi planımı mahvetmiş olarak odadan çıktım.

Gecenin içinde, eve giderken kendime lanet ettim. Lamba ışığının aydınlattığı evlerimizde, yetkililer gibi görünen, Dili mırıldanan küçük bir Ariekalılar grubunun yanından geçtim.

Önceki, 10

✵

ELÇİLİK KENTİ'NDEKİ çeşitli fuar ve etkinliklerde benden immerle ilgili hikâyeler anlatmam istenmişti. Dinleyiciler içinde hep birçok yetişkin olsa da, güya çocuklar için dışarıda geçirdiğim saatlerimle ilgili tridler ve görüntüler göstermiştim. Immer dönekler ve sığınmacılarla doluydu ve hâlâ dolu. Bunlar her fırsatta ortaya çıkıp bedel ödemeden yapabilecekleri ne varsa yaparlar. Hikâyeleri anlatırdım. Çoğu yere pek çok şey taşımıştım: mücevher; immerde sefil olmuş besi hayvanları; korsanlar tarafından idare edilen bir çöp gezegen-devlete araçlar dolusu organik atıklar. En iyisini en sona saklardım; bilinen her zamanın sonunu işaret eden fenerin değişen bir görüntüsü: burada, tam Arieka'nın yanında. Onu bir karanlıkta fenere, bir işaret ışığına dönüştüren mecaz yazılımıyla doruğa ulaştıran çeşitli filtrelerden geçirerek gösterirdim.

"Gördünüz mü? Bu sizin gördüğünüz. Tam burada. Bizim ötemizde çizilmiş hiçbir şey yok. Işığın sonunda yaşıyoruz." Tekinsizlik ve heyecanın ne denli bağımlılık yaratabildiği beni hayrete düşürmüştü. Bu kez, Lisans Partisi'ne katılmam istenmemişti.

"CalVin'le aranızda ne oldu?" diye sordu Ehrsul bana. Ona anlatmadım, başka hiç kimseye de.

ŞEHRİN VE ELÇİLİK KENTİ'NİN üzerindeki mikroiklimler, deşifre etmeye hiç uğraşamayacağım karmaşık bir algoritmaya göre donatılmıştı. Kendi eğimlerinin esiri olmuş, az çok tahmin edilebilen mevsimleri olan gezegenler beni hep az ya da çok bü-

yülemiştir. Elçilik Kenti'nde, belirli havalar dikkatimi çekiyordu tabii ki, ama bunları hiç beklemiyordum.

Hava ılınıyordu. Belli ki yaza kavuşma zamanımızdı.

Lisans Partisi'ne yalnız gittim. Birlikte gitmemizi beklediğini fark ettiğim zaman Ehrsul'a hayır demek zorunda kaldım. Sessizliğinden, onu incittiğimi anladım, ya da onun Turing yazılımının sanki böyle olmuş gibi gösteren altyordamını tetikledim. Onu cezalandırmıyordum –çünkü bu, Ehrsul'un son zamanlardaki tek suskunluğu olmamıştı– ama her ne olacaksa onun için yalnız olmak istiyordum. Bir şeyin olacağını, bu adeta son bölümmüş gibi kesin biliyordum.

OYUN ODALARI, yemek salonları, masaj evleri, seks yapılacak yerler vardı; Ev Sahiplerimiz için tasarlanmış bölgeler de vardı. Çok sayılarda geldiler, bizim otomatikleşmelerine yardımcı olduğumuz şehir çığırtkanları gibi bir teknoyla, ağları yoluyla bilgilendirilmişlerdi. Elçilik Kenti'nde bu kadar çok Ev Sahibini hiç görmemiştim.

Falcılar ve sanatçılar sokaklardaydı. Gelip geçenlerin trid karikatürleri bir görünüp bir yok oluyordu. Güvenlikten içeri girdik: Terretekno metal ve enerji akışı detektörleri ve biz gelirken koklayan, silah bileşiklerinin göstergelerinin tadına bakan biyodonanımlı sahne önleri. Kalabalıkta zabıtalar vardı.

Gece olurken insanlar ve Kedisler daha sarhoş ve uçmuş hâldeydi. Çocuklar çılgın görevlerle koşuşturuyordu. Otomlar geziyordu. Bir ergen Shur'asi sürüsü, zar atan yalnız bir Pannegeç gördüm. Ev Sahipleri para çevirme oyunumuzu oynarken bizi izliyordu. Turistlerin merakıyla bakıyor, şarkıcılarımızın söylediği, bizim armonilerimizle heyecan veren şarkıları dinliyorlardı. Scile'ı bulamadım.

Ariekalıların bizim simetri ve aks noktaları tercihimizi gerçekten anladıklarını hiç düşünmüyorum: gündönümleri, öğle.

Fakat Lisans Partisi onların olduğu kadar bizimdi de. Yalan Festivali gece yarısı başladı.

Çadır bir katedral büyüklüğündeydi: Biyodonanımlı deri yer yer oluşmayı tamamlamamış ve delikler üzerine dekoratif tül veya plastik örülmüştü. Arena çevresinde Terre için tiyatro düzeninde oturma yerleri, egzotlar ile Ev Sahipleri için de ayakta durulacak yerler vardı. Tanıdığım insanları gördüm. Beni çağırdılar. Hasser'i gördüm ve elimi kaldırdım. Korkmuş görünüyordu. Yakalayamayacağım kadar hızlı geçmişti. Ana performans alanının etrafında büyük bir Elçi grubu vardı. CalVin oradaydı; CharLott, JoaQuin, MagDa, JasMin ve diğerleri Personelle görüşüyordu. Ariekalılar onların yanındaydı; bir ikisini tanıyordum. Armut Ağacı ve belki liderler diyebileceğim diğerleri. Onların ötesinde, performans yapacak olanlar bekliyordu; Ev Sahibi ve Ariekalılar.

surl/tesh echer oradaydı, İspanyol Dansçı ve başka yoldaşları da. Onları tanımak güç olmadı.

Işıklar kısılıp birkaç renkli ışıklandırma ateşlendiği zaman bir sessizlik, fısıltılı bir Terre heyecanı oldu. Güçlü, net duyulan ikili sesiyle Elçi CharLott izleyicilerin ortasına geldi, Dili konuştu. Bir çevirmen biz yerlilere teatral olarak haykırıyordu, " 'Burada yağmur yağıyor,' diyor Elçi! 'Başımıza içki yağıyor!' "

Sanki biz Ev Sahipleriymişiz gibi, Elçilik Kenti sakinlerini bu cılız sahnelerle heyecanlandırmaya çalışıyorlardı; bense bunu gülünç buluyordum. Fakat olmayan yağmuru görmek için yukarı bakan Ariekalıların keyifli seslerinin üzerine Terrenin çığlıkları geldi, komşularım Elçilerin her yeni asılsız sözüyle keyifli naralar atıyordu. Sanki hiçbiri yalan söyleyemiyormuş gibi.

CharLott sahnelerinin sonuna yaklaşırken ben öne ulaştım. Diğer Elçiler performanslarını yaptılar. Dinleyenler için bir eğri oluşturduklarını fark ettim. Bizim için. Burada komik bir ara

fasıl olan yalanlar vardı, burada tansiyonun yükselişi, burada duygulandırıcı bir an.

Uzun, çarpıcı dakikalardan sonra işlerini bitirdiklerinde, Ev Sahipleri onların yerine çıktı. Her Ariekalı bir ya da iki kısa yalan söylüyordu. Çoğu bunu fısıldanan son bir cümlecik gibi sözel bir kandırmacayla yapıyordu. Her başarı Terrelerin tezahüratı ve Ariekalının onayıyla puanlanıyordu. Yarışmacılardan birçoğu bocalayıp doğru bir şey söylüyordu. Ev Sahibi dinleyiciler aşağılama veya acıma olabilecek şekilde yanıtlıyordu.

Ayakta duruyorum, ayakta durmuyorum.

Önümdeki bu şey kırmızı değil.

surl/tesh echer sonunda programlı bir karşılaşma için sahneye çıktı. Onun karşısında bir Elçi, boksörler gibi hareket eden, ısınma hareketleri yaparmış gibi kollarını sağa sola sallayan LuCy vardı. Şaşırdığımı fark ettim; bu yarışmayla ilgili yazıyı okuduğumda Elçilik Kenti'ni temsil edecek olanın CalVin olacağını düşünmüştüm. Elçi ve Ev Sahibi berabere kaldı. Bunun kutsallığa bir hakaret olduğunu düşündüm. Buna kim izin vermiş olabilirdi? Tezahürat oldu ama yanımdaki bir adamın, sanki benim düşünceme tercüman oluyormuş gibi, "Bu doğru değil," diye mırıldandığını duydum.

İnsanlar gelmeden önce biz belli şeyleri pek konuşmazdık, dedi **surl/tesh echer**.

Sunucu yüksek sesle, beraberliğin kurallarını söylüyordu. *İnsanlar gelmeden önce,* b*elli şeyleri pek konuşmazdık*, dedi **surl/tesh echer** yine ve kanatlarını açtı. Hangi yabancı duyguları hissediyorduysa, bunlar bize meydan okuma gibi geliyordu. Elçinin iki kadını ve bu karmaşık iri hayvan Ariekalı birbirlerine dikkatle baktı. Elçi ağızlarını açtı. Onlar konuşmadan önce, **surl/tesh echer**, *İnsanlar gelmeden önce biz çok konuşmazdık*, dedi.

Kargaşa. *İnsanlar gelmeden önce*, diye devam etti Ev Sahibi ve ben yalanın, *biz konuşmazdık* olacağını biliyordum.

Bunu net bir şekilde söyledi. Bir an geçti, sonra Ariekalılar algıladıkları şeyin coşkusu içinde kekeliyordu. Biz Terreler bile, olağanüstü bir şey işittiğimizi biliyorduk. Her yerde gürültü vardı. Bazıları çıkarımlarını haykırıyordu. Kalabalıkta itip kakmalar gördüm.

"Doğru değil!" diye bağırıyordu birisi. "Doğru değil!"

Adamlar ve kadınlar aniden, vahşi bir şekilde başka birinin yolundan çekiliyordu. Çığlık atarak birbirlerinden ayrılıyorlardı. Bir adamın geldiğini görebiliyordum ve bu Valdik'ti.

"Doğru değil!" dedi. Koştu, bağırdı ve alana bir sopa getirdi; ben bir kasılma durumu hissettim. Silahında enerji vardı. Güvenlik buraya kadarmış. **surl/tesh echer**'in karşısında durdu. Valdik bunun doğru olmadığını haykırdı. Silahını kaldırdı. Göz mercanları kasıldı. İnsanlar bize doğru koşuyordu. Valdik bağırdı, "Kahrolası yılan!", ***surl*/tesh echer** onu izliyordu, mercanı boynuzlar kadar genişlemişti. Bir silahın havlamasını duydum ve Valdik yıkıldı, sopası yeri alazlıyordu. Zabıtalar onu yakaladı. Yenilmişti.

"*Ev Sahibine mi* saldırdı?" İnsanların ağzı açık kalmıştı.

Valdik'in hâlâ bağırdığını duyabiliyordum: "Şeytan! Kahrolası bizi yok edecek! Yalan söylemesine izin vermeyin!"

Ariekalıların hiçbiri ses çıkarmıyordu. Memurlar sonunda Valdik'i doğrulttular, kan lekeleriyle kaplı ve perişan hâlde, neredeyse bilinçsiz. Onu sahanın dışına sürüklemeye başladılar, ayakları yeri sıyırıyordu. Saldırısından bu yana onlarca saniye geçmişti. Bütün o salonda, sanırım CalVin'i ve sessiz meslektaşlarını izleyen tek kişi bendim, alıp götürülen paralanmış sözde suikastçıya dikkatle bakmayan pek az kişiden birisiydim.

Scile'ı gördüm. Onlarlaydı, Elçilerle Personelin arasındaydı. İşte bu; bakılacak yer burasıydı. Onlar Valdik'e değil **surl/tesh echer**'e ve onun ötesindeki Armut Ağacı ile Ariekalılar grubuna

bakıyorlardı. Salonda o anda ne olduğunu gören pek az kişiden biriydim.

Armut Ağacı hareket etti. Onun arkasından Hasser ilerledi. Hızlı yürüyordu. **surl/tesh echer** bile hâlâ Valdik'e bakıyordu. Zabıtalardan hiçbiri Hasser'in geldiğini görmedi, ne de müdahale etmek için oradaydı. Meşgullerdi, en eski yanıltma harekâtının saftaronları. Harekete geçtim.

surl/tesh echer'in göz tomurcuklarından birisi bir şeyi görür gibi oldu ve bütün mercan bakmak için geriye doğru kavis yaptı. İspanyol Dansçı'yı gördüm, çağırdığını duydum, hünerkanadı bilinmedik bir sıkıntıyla hareket ediyordu. Hasser biyodonanımlı bir şeyi hedefledi. Seramik bir kabuk; dönüp Hasser'i kavrayan bir tabanca kabzası. Ateş etti. Orada onu durduracak kimse yoktu.

Ateş etti ve hayvan-silah boğazını açıp uludu. **surl/tesh echer**'i yalan alanının öte yanına uçurdu, çamur rengi Ev Sahibi kanı etrafa püskürüyordu.

surl/tesh echer uçarken parçalara ayrılıyordu. Hasser ateşi kesmedi. Saldırı **surl/tesh echer**'in hünerkanadını bedeninden ayırdı. Bacakları ölesiye kaçıyordu, öylesine böceksiydi ki dehşet vericiydi. Her yerden fışkırıyordu.

Derken Hasser'in kendisi bir zabıta kurşunuyla görüş alanımdan çıkarıldı. Çığlıklar tekrar başlayana kadar onun yanındaydım. Titriyordum. Aiolinin ötesine geçmişim gibi güçlükle nefes alıyordum. Hasser görmeksizin bakıyordu. **surl/tesh echer**'in ölüm sonrası aksesuarlarından gelen pul tıkırtılarını işittim.

İspanyol Dansçı, kanatlarıyla şekiller çiziyordu. Renkleri kızarıyordu. Daha önce hiç Arieka yası görmemiştim. Bana yukarıdan bakan Armut Ağacı'na baktım. Salondaki kargaşayı ve bütün o feryatları yok sayıp Armut Ağacı, CalVin ve Scile'ı izledim. Her soluk aldığımda inlediğimi anımsıyorum. İfadesiz

bir yüzle Hasser'in bedenine bakıyorlardı. Beni görmüş olmalıydılar.

ARİEKALILARIN EN USTA yalancısı işte böyle öldürüldü.

Bunu takip eden günler tahmin edeceğiniz gibiydi. Kaos, korku, heyecan. Yüz binlerce saat boyunca, yaşamlar boyunca hiçbir Elçilik Kenti sakini bir Ev Sahibine zarar vermemişti. Birden acıyla var olduğumuzu hissettik. Personel sokağa çıkma yasağı ilan etti, zabıta ve GüvenPersoneline olağan dışı güçler verdi. Dışarıda, çeşitli şekillerdeki diktatörlüklerle yönetilen şehir ve kolonilerde zaman geçirmiştim ve yaşadığımız şeyin sıkıyönetimin tuhaf bir benzeri olduğunu biliyordum; fakat Elçilik Kenti için bu, benzeri görülmemiş bir şeydi.

İÇİMDE ÇOK HÜZÜN vardı. Sadece yalnız olduğumda ağlıyordum. Hasser için çok üzgündüm, budala gizli yobaz; aklının çelinmiş olduğunu hiç bilmediğine hâlâ inandığım ve o geceden sonra, idama giderken bile, planında başka birinin parmağı olduğunu inkâr edecek denli, Scile'a sadakatle bağlı Valdik için de.

surl/tesh echer için de çok üzgündüm. Bir Ariekalının kaybı için hangi duygunun uygun olduğunu hiç bilmiyordum, bu yüzden üzgün olmada karar kıldım.

Bir gün boyunca telefonumu kapadım ve kapıma gelenlere yanıt vermedim. İkinci gün telefonumu yine kapalı tuttum ama çalanlara kapımı açtım. Bu daha önce hiç görmediğim, pır pır eden insansı ana hatlara sahip bir otomdu. Gözümü kırpıştırdım ve bu şeyi kimin göndermiş olduğunu merak ettim; sonra yüzünü gördüm. Ekranı, daha önce oluşturduğunu gördüğüm her şeyden daha kabaydı ama bu Ehrsul'du.

"Avice," dedi. "İçeri girebilir miyim?"

"Ehrsul, kendini yüklemek için neden böyle?" Kafamı salladım ve girmesi için geri çekildim.

"Her zamankinde bunlar yok." O şeyin kollarını ölü ağırlığında halatlar gibi salladı.

"Bunlara neden ihtiyacın var?" dedim. Fenerkuran onu korusun, bana sımsıkı sarıldı, sanki birisini kaybetmişim gibi. Bana hiçbir şey sormadı. Ben de onu kucakladım, uzun uzun.

KRAVAT'A bir kez daha gittim. İfademi sabitledim ve bir ekozahmet ehli gibi yürüdüm. Benzetmelerden hiçbiri orada yoktu ya da sanırım, bir daha hiç gelmemişlerdi. Takındığım havayı bıraktım. Ama sahibi; adını öğrenmek için kendimi hiç yormadığım, ondan yalnızca kendisine verdiğimiz, şu anda hatırlayamadığım yerel argo bir lakapla bahsettiğimiz bir adam, bana gergin ve aceleyle geldi, sanki ona yardımcı olabilirmişim gibi. Bana Ariekalıların hâlâ gelmekte olduğunu söyledi: İspanyol Dansçı, Baptist olarak bildiğim biri; Profesörlerden diğerleri. Benzetmelerin eskiden oturduğu yere dikkatle bakıyorlarmış.

"Surl Tesh-echer hep buraya gelirdi," dedim. "Belki de arkadaşları eskiden buraya geldiği için geliyorlar."

Ev Sahipleri **surl/tesh echer**'in ölümüne misilleme yapacak diye ödü kopuyordu Kravat'ın sahibinin. Çoğu insan da aynı durumdaydı. Ben değildim. Armut Ağacı'nın Hasser için kenara çekildiğini ve giderken ona bir şey söylediğini görmüştüm. CalVin ve diğerlerinin bunu beklediğini görmüştüm. **surl/tesh echer** öldürülmüştü ama aynı zamanda de emsalleri tarafından, alenen idam edilmişti. **surl/tesh echer** sapkınlık yüzünden İnsanlar tarafından Ölüme mahkûm edilmişti.

Elçilik Kenti bilemezdi ve bilmeyecekti. Durum, aynı zamanda itinalı bir yargı anı olsa da, çoğu insana kanlı bir kargaşa gibi gösterilmeliydi ve gösterilmişti.

Ariekalı gelenekçiler ***surl/tesh echer***'e müsamaha edemeyeceklerine karar vermişlerdi, onun deneylerine katlanmayacaklardı. Yalan bir performanstı; benzetme konuşma sanatıydı: Oysa bunların sentezi, bambaşka bir mecaz hâline gelmelerinin

ilk adımı isyana teşvikti. Hiçbir egzotun motivasyonlarını anladığımı varsaymıyorum ve Ev Sahiplerinin düşüncelerine aklımın ermeyeceğini bilerek büyüdüm. Arieka güçlerini bu acımasız karara iten her ne idiyse, bu Elçilik kapılarının arkasında da sürüp giden hesaplarla kıyaslanabilir ya da kıyaslanamazdı. Bu yeniliklere Ariekalıların direnci etik, estetik veya gelişigüzel olmuş olabilirdi. Bu dinsel ya da bir oyun olabilirdi. Ya da araçsal; soğukkanlı, alaycı öngörünün bir ifadesi, zümreler arasında bir güç kavgası.

Scile'ın **surl/tesh echer** hakkındaki bazı fikirlerinin mantıklı olduğunu söylediklerinde, Cal ya da Vin'in kaygısını anımsadım. Arieka yargıçları kadar Elçiler de bunu yaklaşan bir tehlike olarak görmüştü. Bu gelen kötülüğün ne olduğunu, CalVin'in kocam kadar gördüğünü hiç sanmıyordum ama adanmışlık ve ihtilaf olan her yerde değişim de olabilir ve belki de bu yeterliydi. Gelmekte olan bir felaket vardı ki, Ariekalılar ve Terre birlikte bunu başlarından savmışlardı. Bir problem çözmüşlerdi.

Kime anlatabilirdim ki? Bir şey ispat edebilmiş olsam ne olurdu? Herkes bunların herhangi birini en ufak bir suç olarak görmezdi ki. Kendi başıma ne iş açardım? Kaç Elçinin bildiği konusunda hiç fikrim yoktu ya da bilseler onaylayıp onaylamayacakları veya şikâyet etsem bana ne yapacakları konusunda. Olan biteni çözmüş tek kişi ben olamazdım. Parça parça da olsa yeterince bilgi vardı. Ama Personel sarsıldığını ve dehşete düştüğünü belirtmiş, Ev Sahiplerimizden özür dilediklerini ve Hasser ile Valdik'in her ikisinin de adalet önüne çıkarıldıklarını Elçilik Kenti sakinlerine vurgulamışlardı. Druman ekolünden kalanlara karşı sert polis müdahaleleri başlatmışlardı.

Scile sonunda Elçiliğe taşındı, Personel oldu. Bir gün bütün eşyaları evimden çıktı. Korkaklık kusurlarından biri değildi. Sanırım benden sakınıyordu; belki de beni hiddetinden korumak istiyordu.

TANIK OLDUĞUM cezalar karşısında duyduğum dehşet hiç bitmedi. Fakat aylar geçti –ve bizim aylarımız uzundur– biz durgunluktan çıktık, Valdik ve Hasser çoktan ölmüştü. Ben hâlâ CalVin ya da Scile ile konuşmuyordum, fakat hangi Personel ve Elçilerin, olan bitende suç ortağı olduğunu bilmesem de, hepsini sonsuza kadar reddedemezdim. Elçilik Kenti'nde böyle yaşayamazdım. Bu uzlaşmak değil, hayatta kalmaya çalışmak gibi geliyordu.

CalVin ve ben kendimizi aynı odada bulmamız hâlinde tek söz etmeden duruyorduk. Bir gün kısa, soğuk birkaç sözü paylaşacak duruma gelebileceğimizi sonunda kabullendim.

Scile'deki o unsurları, her zaman orada olan, hep merakımı çekmiş, şimdi onun bütün kişiliğini kaplayan küçük anlaşılmazlıkları anımsadım. Suç ortağı Personelin geri kalanının **surl/tesh echer**'den nasıl bir korku duyduklarını bilmiyordum ama bunların politik olması gerektiğini düşünüyordum. Her şeye karşın artık Personel ve uzun zamandır onların partisinden olsa da Scile konusunda asla emin değildim. Saftirik benzetme yobazları mükemmel bir şekilde kullansa da. Sadık bir apparatçik* olarak çalışıyordu ama gerçekten bir peygamber miydi, emin değildim.

O korkunç olaylardan, ilk krizden birçok ay sonra, Elçilik Kenti farklı türde bir zamana yönelirken, bir sonraki geminin varışı giderek yaklaşırken, benim "önceki" diye adlandırdığım zaman sona ererken, Ev Sahipleri Scile'ı benzetme yaptılar. Bunu Ehrsul'dan duydum.

Scile'ın ne yapmak zorunda kaldığını tam olarak öğrenememişti. O dilin bir parçasıydı ama onun kullanıldığını hiç duymadım ve fark edilmeyeceğini umduğum çeşitli gizli dinleme yöntemleriyle denedim. Bunun aksine, olaylarla değişmiş olan benzetmeler Hasser ve Valdik güç kazanmıştı. *Açılmış ve kapa-*

* Apparatçik: Apparatchik *(Rus.)*; Ajan *Ed.*

tılmış ve şimdi ölmüş olan çocuk gibi. Balıklarla her hafta yüzen ve şimdi ölmüş olan adam gibi. Ariekalılar bu yeni formülasyonlar için yeni kullanımlar buluyordu.

Ehrsul, ona olduğunu bildiğim her şeyi anlatma riskini alamayacak olsam da, bu oldukça kasvetli zamanda bana iyi bir arkadaş oldu. Kendime yalnızca beklediğimi söylüyordum. Ben dalgıçtım. Destek geldiğinde dışarıya, buralardan uzağa gidecektim. Derken, hemen arkasından nelerin geleceğinin ayrıntıları ve imkânsız Elçinin haberiyle şim geldi.

Neler olacağını görmek için kalmayacak mıydım? Bundan sonraki her şey sonrakiydi ve geriye kalan tek hikâye buydu. Elçilik Kenti'nin değişmesi konusunda istekli değil miydim?

Daha sonra, ortaya çıkan krizin çapı, bunu, geçmişi düşündüğünde suçlu bir anıya dönüştürdü, fakat işlerin pek de plana uygun gitmediğini ilk fark ettiğimde, Varış Balosu'nda EzRa ile ilk karşılaştığımda, Elçilik Kenti'ne umulmadık bir kaosu yaydıklarını algıladığımda, bu beni mutlu etti.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BAĞIMLI

9

✲

İNSANLAR HER ŞEYİN farklı olduğunu bilerek ama şimdi nasıl bir yerde yaşadıklarından emin olmadan, bir tür ütopik belirsizlik içinde caddelerde amaçsızca dolaşıyordu. Yetişkinler konuşuyor, çocuklar oyun oynuyordu. "Dikkatli olma niyetindeyim" dediğini duydum bir adamın ve yüzüne karşı bir kahkaha patlatabilirdim. Niyetinde, öyle mi? diyebilirdim. Nasıl niyetinde? Ne yapacaksın? Nasıl dikkatli olacaksın?

Biz, her zaman bize ait olmayan, bizden çok daha güçlü ve garip varlıklara ait olan bir şehrin bir azınlık mahallesinde yaşamıştık. Tanrıların arasında yaşamış –mini minnacık tanrılar ama bizimle kıyaslanınca tanrılar; onların ve bizim elimizin altındakileri düşününce– ve gerçeği göz ardı etmiştik. Şimdi onlar değişmişti ve bizim bunu anlama şansımız yoktu; bütün yapabileceğimiz beklemekti. Elçilik Kenti sakinlerinin saçma sapan tartışmaları o anda kuşların sesleri kadar manasızdı.

Yeni figürlerimiz bana ekranlardan ve tridflatlardan şöyle söylüyordu: "Durum yakından izleniyor". Sonradan başımıza ne gelecekse, ondan önceki zamanı anlamlandırmak için dil bulmaya çalışıyorduk. Minik Kedis bölgesinde yürüyordum. Orada iktidarda olan troykalar* öldürülme olayını duymuştu; bütün korkularımızın onlara aksedeceğini bilecek kadar Terre psikolojisini tanıyorlardı ve onlar da endişeliydi.

Elçilik Kenti sakinlerinin, onlara hiçbir şey öğretmeyen söylentilere takılıp, etkisiz izleyiciler olarak gözleri her zamanki

* Troyka: Üçlü yönetim –*Ç. N.*

gibi donuk ama şimdi daha farklı bir şekilde hareket eden şehre dikili hâlde toplantıkları Elçilik Kenti merkezindeki tepe mahallelerinin gerginlik ve telaşında gelip bana eşlik etmesi konusunda Ehrsul'u ikna edemedim. Hepimiz onu görebilirdik. Dairesine gittim. Ehrsul boyun eğmişti ama hepimiz bunu yapmamış mıydık?

Bana çoğumuzun aldığı uyarıcılardan birinin katılmış olduğu bir kahve yaptı. Kendi adımlarınca ileri geri hareket ediyordu. Mekanizmaları sorunsuzdu, fakat bu yinelenmelerle kaçınılmaz olarak makinesinde önce ince, nahoş sesler duyulur oldu, sonra kulak tırmalamaya başladılar.

"Herhangi bir şey öğrendin mi?" dedim.

"Neler olup bittiği hakkında mı? Hiçbir şey. Hiçbir şey."

"Peki ya…?"

"Söyledim ya, hiçbir şey." Yüzünü kaçırdı. "Nette her türlü saçmalık var ama oralarda neler olacağını anlayan veya bilen biri varsa bile, bunu benim sızabileceğim seviyenin altında konuşuyorlar."

"EzRa?"

"Ne olmuş onlara? Sana önemli şeyleri anlatmayı ihmal ettiğimi mi düşünüyorsun? Tanrım." Sesinin tonu beni mahcup etmişti. "Nerede olduklarına dair senden daha fazla şey bilmiyorum. Onları partiden bu yana da görmedim." Ra'yı yakın zamanda gördüğümü söylemedim. "Of, çok *söylenti* var: Onlar dışarıdalar, kontrolü ele alıyorlar, bir işgal planlıyorlar, öldüler. İtibarımı riske atacağım bir şey yok. Senin Elçilik kanalların herhangi bir şeyi nete koymadılarsa, benim zavallı küçük arama yazılımım nasıl yapsın?" Birbirimize dikkatle baktık.

"Pekâlâ," dedim yavaşça. "Benimle gel…"

"Hiçbir yere gitmiyorum, Avice," dedi; keskin bir sesle tartışmaya son verdi. Bu defa, bundan dolayı hayal kırıklığına uğramamıştım.

PARA DUVARINA gittim. En son çocukluğunuzda ziyaret ettiğiniz herhangi bir yere dönüş zordur, özellikle bu bir kapı olduğu zaman. Kalbiniz kapıyı vuruşunuzdan daha hızlı atar. Ama ben vurdum ve Bren açtı.

Kapıyı açtığında zaman kazanmak için yere bakıyordum. Başımı kaldırdıp ona baktım. Bana çok daha yaşlı göründü, çünkü saçları ağarmıştı. Hepsi buydu ama: Hiç çökmemişti. Beni tanıdı. Onunla göz göze gelmeden önce, eminim.

"Avice," dedi. "Benner. Cho."

"Bren," dedim. Birbirimize uzun uzun baktık ve sonunda o, iç çekişle gülme arası bir ses çıkardı ve ben hüzünlü de olsa gülümsedim; o, olağanüstü iyi hatırladığım, hiç değişmemiş odaya girmem için yana çekildi.

Bana bir içki getirdi ve ben ilk kez oraya geldiğimde bana ikram ettiği likörle ilgili bir şaka yaptım. O, paraları çevirirken söylediğimiz tekerlemeyi hatırladı ve bana söyledi, yarım yamalak. Bir şeyler söyledi, *sen d*ışarı *gittin, sen bir dalgıçsın* anlamına gelen bir şeyler. Tebrikler gibi. İçimden ona teşekkür etmek geldi. Birbirimize bakarak oturduk. Hâlâ inceydi, hatırladığım kıyafetlerinin aynısı bile olabilecek şık bir kıyafet giymişti.

"Eh," dedi. "Buraya geldin, çünkü dünyanın sonu geliyor." Arkasındaki susturulmuş ekran Elçilik Kenti'nin karmaşasını açığa vuruyordu.

"Öyle mi?" dedim.

"Ah, sanırım öyle. Sence?"

"Ne düşüneceğimi bilmiyorum," dedim. "Bu yüzden buradayım."

"Sanırım dünyanın sonu geldi, evet." Arkaya yaslandı. Rahat görünüyordu. İçkisinden içti ve bana baktı. "Evet, bence öyle. Bildiğin her şey bitti. Bunu biliyorsun, değil mi? Evet, bunu bildiğini görebiliyorum." Bana sevgisini görüyordum. "Beni etkiledin," dedi. "Çok yoğun duyguları olan bir kızsın. Gülmek

istedim. Zavallı arkadaşınla ilgilenirken bile. Ev Sahibi havasını soluyan."

"Yohn."

"Her neyse. Her neyse." Gülümsedi. "Dünyanın sonu ve sen niçin buradasın? Yardımcı olabileceğimi mi düşünüyorsun?"

"Bana bir şeyler anlatabileceğini düşünüyorum."

"Ah, inan bana," dedi, "o kaledeki hiç kimse benim bir şey bilmemi istemez. Beni mümkün olduğunca her şeyin dışında tutuyorlar bugünlerde. Hiç bağlantım olmadığını söylemiyorum –yaşlı bir adamı dedikodulardan haberdar etmek isteyenler var– ama muhtemelen sen de en azından benim kadar biliyorsundur."

"Hitabiler kim?" dedim. Birden başını kaldırdı.

"Hitabiler mi?" dedi. "O gerçekten o mu? Ah. Pekâlâ Tanrı Fenerkuran." Gömleğini düzeltti. "Ben de merak ettim. Bu o olmalı diye düşündüm, ama…" Kafasını salladı. "Ama şüphe ediyorsun. Buna pek de inanamıyorsun, değil mi?"

"Hitabiler bir kişi değil," dedi Bren. "Onlar bir şey. Onlar keşler."

"Olabilecek her şey bir zaman gelir olur," dedi. Bana doğru eğildi. "Başarısız Elçilerin nerede olduğunu düşünüyorsun, Avice?" Öyle şok edici bir soruydu ki nefesimi tuttum.

"Sana açık açık söyleseydim, Elçiliğin yetiştirdiği *her bir* monozogun Elçilik görevlerine uygun olduğunu hayal edemezdin, değil mi?" dedi. "Tabii ki değil. Bazı dubleler uymazlar; bütün eğitime rağmen birbirlerine tıpatıp benzemezler, enteresanlıkları olur, tam olarak aynı düşünemezler. Her neyse."

"Bu konuda düşünmene izin versen, sana söylenmesine gerek olmadan sen de anlardın. Bu tam olarak bir sır sayılmaz. Yalnızca düşünülmüyor. Dublelerden biri öldüğünde diğerinin emekli olduğunu biliyorsun." Kendisini işaret etmek için ellerini hafifçe kaldırdı. "Sen hiç Elçilik kreşine gitmedin, değil mi?

Birincisi, oradan asla çıkamayanlar var. Şayet bir iş için yetiştirilmiş, büyütülmüş ve eğitilmişsen ve o işi yapamıyorsan, seni dışarıya salmanın faydası ne? Bu yalnızca bela getirebilir."

Bırakılmış ikizlerin küçük odaları dökülüyor. Tembel ve ayrı dubleler yatmış, birisi bütün, birisi sanki erimiş gibi bir görüntü veya belki de her ikisi de hatalı ya da fiziksel açıdan hiçbiri hatalı değil ama iliklerine işlemiş bir kabalıkları var ya da yapmak için doğduklarını yapacak kudrette değiller.

"Ve eğer işinden ya da dublenden ya da her neyse, nefret ettiğini fark ettiğin zaman," dedi Bren, "dışarı çıkmış bulunuyorsan? Ya. Ya." Tatlı tatlı konuşuyordu ama bana kötü şeyler anlatıyordu. "Öldüğü zaman, benim… Bu bir kazaydı. Yaşlı değildik ki. İnsanlar bizi biliyordu... Beni... Ortadan kaybolmayacak kadar gençtim. Beni huzurevine gitmeye *ikna etmeye* çalıştılar tabii. Ama zorlayamadılar. Peki ya komşularım benden hoşlanmazlarsa? Peki ya beni sakat bir şey gibi görürlerse? Kimse sakatlığıyla gösteriş yapan bir yarımdan hoşlanmaz. Bizler yarım parçalarız." Gülümsedi. "İşte böyleyiz."

"Dili *hiç* konuşamayan kursiyerler var. Nedenini bilmiyorum. Ne kadar pratik yaparlarsa yapsınlar zamanında konuşamıyorlar. Bu basit: Onların gitmesine izin vermezsin. Ama daha zor durumlar var. Başka herhangi bir çift gibi görünebilirler. Daha önce oldu, farklı derecelerde. Ben eğitim görürken, bir meslektaşımız vardı. WilSon. Ev Sahiplerinin anlaması için konuştukları Dilin arkasında ne kadar birlikte düşünen bir zihin olsa da, biraz anormal olmuş olmalıydı. Azıcık. Benim kulağımla algılayabildiğim bir şey değil, ama Ev Sahipleri… Eh.

"Sınav oluyorduk. Başka Elçiler ve Personel tarafından test ediliyorduk ve son sınavımızda bir Ev Sahibiyle konuşmamız gerekiyordu. O bekliyordu. Ne yaptığını düşündüğünü bilmiyorum, ondan nasıl yardım istediklerini. *Merhaba*, dedi WilSon, sıraları geldiğinde.

"Hemen bir şeylerin yolunda gitmediğini anlayabiliyoruz" dedi. "Ariekalının hareketlerinden. Bizimle konuştukları her defa, zihinlerimizin tadını alıyorlar; biz *yaratıkların*. Yani bunlar zor işler. Ama bir Elçinin iki yarısı… Yeterince kaynaşmış değilse? Rastgele iki ses değilse: Dili konuşmaya ve onların anlamasına yeterince yakınsa. Ama hatalıysa? Bozuksa?" Hiçbir şey söylemedim.

"Dilin onlar için ne anlama geldiğini biliyorsun," dedi Bren. "Sözler aracılığıyla ne işittiklerini. Yani, anladıkları sözleri duyarlarsa, sözler olduğunu anlıyorlar ama bozuksa? Elçiler empatik bir birlik içinde konuşur. Bizim işimiz bu. Peki ya o birlik orada ama orada değilse?" Bekledi. "Bu imkânsız, nedir. Tam orada, kendi formunda. Ve bu sarhoş edicidir. Bunu *damardan* alıyorlar. Bu, sanrı gibi, orada olan ama orada olmayan bir şey. Onları uçuran bir çelişki.

"Belki hepsini değil. WilSon'un konuştuğu her Ev Sahibi bir şeyin garip olduğunu biliyordu ve birkaçı…" Omuzlarını silkti. "Kafayı buldu. Onların sözleriyle. WilSon'un ne söylediği önemli değildi. *Güzel bir gün, değil mi*; *Lütfen çayı uzatır mısınız*; herhangi bir şey. Ev Sahipleri bunu duyuyor, bazıları kendinden geçiyor, bazıları ise bunu tekrar tekrar duymak istiyordu.

"Elçiler hatiptir; onların hitabelerini söyledikleri kişiler hitabidir. Hitabiler bağımlıdır. Elçinin Dili bağımlısı.

DIŞARIDA İNSANLAR, korkulu karnavalda, caddelerde koşuşturuyordu. Havai fişeklerin gürültüsü vardı. Bren kadehimi yeniden doldurdu.

"Onlara ne oldu?" diye sordum.

"WilSon'a mı? Karantinaya alındılar ve öldüler." İçti.

"Herkes bana saygı duyuyor ama bu benden nefret etmelerini engellemiyor," dedi Bren. "Bunu anlıyorum. Yaramı görmekten hoşlanmıyorlar." Havaya ismini yazdı; tam ismini, yedi harfli: Bren~~Dan~~. Onun BrenDan olduğu bir zaman olmuştu, ya

da daha doğrusu ***bren/dan***. Sonra dublesi ölmüş ve o Bren~~Dan~~, ***bren/dan*** hâline gelmişti. Kendi ismini doğru bir şekilde söyleyemiyordu.

Bren~~Dan~~ bana düşünceli bir şekilde uzun uzun baktı. Bir masaya gitti. "Sana bir şey göstereceğim."

Bana derin olmayan bir kutu attı. İçinde iki link vardı. Onun ve dublesi ~~Dan~~'ın. Filigran devreleri, kabloları ve temas noktalarını, özenle oyulmuş baş harfleri ve gümüş varakları inceledim. Kancaları kesilerek açılmıştı. Ona baktım; boynunda onunkinin içine yerleştirildiği minik işaretleri görebiliyordum.

"Ne düşünüyorsun?" dedi. "Onları elimin altında olsunlar diye tuttuğumu mu düşünüyorsun? Onları unutmak için sakladığımı mı düşünüyorsun? Avice. Onunkini atıp kendiminkini tutsaydım, kendi ölmüş kimliğime tutunuyor veya onun ölümüne içerliyor olduğumu düşünecektin. Her ikisini de atsaydım, benim kendimi inkâr ettiğimi düşünecektin. Onunkini tutup kendiminkini atsaydım, onun gitmesine izin vermediğimi söyleyecektin. Senin bunu yapmaman için yapabileceğim hiçbir şey yok. Bu senin hatan değil. Bu elinde değil, hepimiz böyleyiz. Ne yaparsam yapayım, ona göre bir hikâye oluşur."

(Sonra, onunla birlikte olduğum bir önceki defa, çünkü ben ona tekrar gitmiş ve sonra o bana gelmişti, bana dedi ki: "O linke bakıyor ve ondan nefret ediyorum." Hiçbir şey demedim. Ne diyebilirdim ki? Benim odalarımda kanepede oturuyorduk. Odalarımda Bren'inkilerin gösterişinden eser yoktu. "Ne zaman başladığını bilmiyorum," dedi. "Uzun süre, öldüğünde ondan nefret ettiğimi düşündüm, çünkü o ölmüştü, aşağılık piç. Şimdi düşünüyorum da daha önce başlamış olabilir. Beni suçlamamalısın." Birden hüzünlenmişti. "Eminim o da benden nefret ediyordu. Hiçbirimizin hatası değildi.")

"Olacaklardan şüphe etmiş olmalılar, biliyor musun," dedi Bren. "Elçiler. Bunlar hep… Örülmeksizin… Yalnızca birkaç Ariekalı hitabi edinmeye yetecek riske girdiği görülen tuhaf

kimselerdi. Bunlar engelledikleri kişilerdi. Sorun çıkaran diğer türler, izinsiz ortadan kaybolanlar veya yerli gibi davrananlardı."

"Sence biliyorlar mıydı?" dedim. "Ve kimin *neye* dönüştüğünü?"

"EzRa'nın bir uyuşturucu *olacağını* ummuş olmalılar," dedi. "Bu şekilde bir iki Ev Sahibini etkileyecek ve kullanılabilir hâlde olmayacaklardı. Bremen'in kulağına küpe. EzRa'nın geleceğini duyduklarından beri, hepsi kimin sözünün neyde geçeceği, hangi gündemlerin dayatılacağı konusunda endişe ediyordu."

"Biliyorum," dedim. Ama Bremen de biliyor olmalı, eğer daha önce olduysa. Neden onları gönderdiler ki?"

"Hitabileri biliyorlardı mı demek istiyorsun? Bundan Bremen'e neden bahsedecektik ki? Kafalarında ne olduğunu bilmiyorum ama bu, EzRa'nın konuşmasına izin vermek, Elçiliğin karşı atağıydı, sanırım. Bunu beklediklerinden değil ama. Böyle değil. Böyle bir Dil, hemen oracıkta ama öylesine imkânsız, öylesine uyuşturucu, öyle ki EzRa *her bir Ev Sahibini* uyuşturuyordu. Bunların hepsi haberi yaydı. Her şey yeni Elçide kilitlendi."

HER ZAMAN tanrılarımız, yardıma muhtaç ve Ez ve Ra'nın, Dili vazgeçilmez bir aykırılık, ima ve zincirinden boşanmış bir anlamla mayalayarak birlikte konuştuğu vuruşlar için her şeyi göze alan. Bağımlı bir şehirde oturuyorduk. Gördüğüm o kafile özlem içindeydi.

"Şimdi ne olacak?" dedim. Odanın içi çok sessizdi. Şehirde yüz binlerce Ariekalı vardı. Belki de milyonlarca. Bilmiyordum. Hemen hiçbir şey bilmiyorduk, hiç. Kafaları tek Dilden ibaretti. EzRa onu konuşuyor ve her şeyi değiştiriyordu. Her yerdeki her Ev Sahibi ihtiyaçla donanacak, yeni yetişmiş bir bürokratın saçma sapan konuşmaları için her şeyi yapar hâle geleceklerdi.

"Güzel Tanrı Fenerkuran yolumuzu aydınlatsın," dedim.

"Bu," dedi Bren, "dünyanın sonu."

10

ARİEKALILAR bunun nasıl olacağını bize söyledi. Ben bu eğrinin ötesindeydim ama nasıl veya neden olduğunu bilemiyor olsalar da, geri kalan Elçilik Kenti sakinlerinin, Ev Sahiplerinin bağımlı olduklarını anlaması çok sürmedi. Tahminimce Elçilikte bir güç savaşı vardı; bazıları alışkanlıkla, mantıklı bir açıklama olmaksızın, bilgiyi örtmeye çalışacaktı. Kazanmadılar.

Elçilik Kenti'nin caddeleri karnaval ile kıyamet arası bir şeydi: ecel duygusu, isteri, mutluluk veya bunun baş döndürücü bir benzeri. Zabıtalar, şehir havasını solumalarını mümkün kılabilecek biyodonanımlarla kentin kıyısına doğru kararlı bir şekilde yürüyen insanları tutukluyordu.

"Hiçbir yere gidemezsiniz!" diyordu memurlar. "Onu çıkarın. İnsanlar ölüyor…" Bazı özenti şehir yolcuları aradan sıvışmış olmalıydı. Ev Sahiplerinden bir şey isteyen Elçilik Kenti sakinleri. Boşuna; Ariekalılar onları insan olarak algılamazdı ki, Elçilerin etten eşyaları olarak görürdü.

Kurnazlıkla Elçiliğe tekrar girebildim. Elçilerin nasıl koşuşturduklarını görünce bir an için onları neredeyse koruma isteği hissettim. Beni sorgulamadılar. JasMin bile benden hoşlanmadıklarını unutmuş gibiydi. EdGar'ın birisi, beni şaşırtarak bir öpücük yolladı. Dublesini göremiyordum. Linklerinin alanını genişletmeye çalışmaktan dolayı, Ed ya da Gar'ın gözlerindeki rahatsızlığı görüyordum.

"Nerede…?" dedim.

"Geliyor, geliyor." Bu kadar ayrı olmak odaklanmasını güçleştirmiş olmalıydı. Dublesi koridorun köşesini dönüp bize katılana kadar pek konuşmadık.

"Şehre gittin mi?" dedim. ("Tabii." "Kimse bizimle konuşmuyor.") "Neler olduğunu biliyor musunuz?" ("Hayır." "Hayır.") "EzRa nerede? Wyatt nerede?" ("Bilmiyorum." "Umurumda değil.")

"EzRa'nın nerede olduğunu bilmiyor musunuz?" dedim. "Sebep oldukları bütün bu pislikten sonra? Ne yani, fesat planlarından ötürü onları serbest mi bıraktınız?"

"Fesat mı?" Ed ve Gar güldü. "Birbirleriyle konuşmuyorlar bile."

BİR ARİEKA gemi-hayvanı, içinde, anlaşılması güç bu rahatsızlığın ana hatlarının binadan binaya yayıldığı şehrin üzerinden bize doğru geliyordu. Uçan, rampaya indiğinde, resmî karşılama tarzında bir şey uyduruverdik. "Biz" demek belki yandaşlıktır ama o zaman ben kendimi o topluluğun, Personel ve Elçi çevresinin bir parçası hâline getirmiştim ve sanırım buna kimse içerlemiyordu.

Düşünebildiğim bütün Elçiler oradaydı. Ariekalılar, aioli nefesinin esintileriyle, altın yaldızlı perdeler, etraflarında pelerin gibi açılarak salona girdiler. Altahşap döşemenin üzerinde tırnak sesleriyle yürüyorlardı. Kesinlikle son hac zamanında gelenlerin birazı kadar bile değil ama bu daha resmî bir gruptu. JoaQuin ve MayBel öne çıktı ve diğerleri onların arkasından ayaklarını sürüyerek ilerledi. İki yanımız birbirlerini seyrediyordu. Göz mercanları yükseldi.

Ariekalılar öyle hızlı konuşuyordu ki yalnızca Dili en akıcı olan dinleyiciler takip edebiliyordu. O kalabalığın bütün bunları nasıl karşıladığını görmek için döndüm ve dehşet içinde kocamı gördüm. Kapı aralığında duruyordu ve yanında yeni Elçi vardı.

İLK BEN GÖRMÜŞTÜM ama odadaki birkaç başka kişi de onların farkına varmaya başladı ve nefesleri kesiliyordu. Ra, uzun ve çok yorgun, umutlu ve gücenik arası bir tavırla duruyordu. Arkasında, Ez yere bakıyordu. Küçük kabadayı çalımı gitmişti. Çoğaltları kapalıydı.

Scile beni gördü. Gözlerime baktı, sonra tekrar odaya göz gezdirdi. Durduğu yere bakılacak olursa, EzRa'ya destek oluyor olabilirdi, onları koruyor olabilirdi, onlara gözdağı veriyor olabilirdi.

Ziyaretçilerden bir kısmını tanıyordum. Bir an için bir yelpazekanatta ağaç şeklinde bir kuş gördüm. Armut Ağacı. Ona uzun uzun baktım. Ev Sahipleri EzRa'nın ismini söyledi.

EzRa bir itibar rezervine rastladı ve ilgiyle karşılaştı. Ariekalılar bir şaşkınlık içinde konuşuyorlardı, biri bitmeden öbürü, hatta ağız dalaşı yaparak, ta ki duyumsal bir şeyler ortaya çıkana kadar. Birisi söylediklerini tercüme etmeye başladı.

İşte böyle olacak.

Nitelenmemiş bir gelecek zaman, Dilde ender rastlanan. Bu bir arzu değildi: Ev Sahipleri bunun nasıl *olacağını* yalnızca zihinlerinde canlandırabilirdi. Tartışmaya izin vermediler: Daha sonra bunun anlamını tümüyle kavrayacaktık. Ayrıntıları ortaya dökmediler. Ricaları ya da talepleri sunmadılar, pek öyle değildi. İhtiyaçlarını ifade ettiler. Çeşitli şekillerde, tekrar tekrar, bütün söyleyebildikleri ihtiyaç duydukları şeylerdi.

EzRa'nın konuşmasını dinleyeceğiz. İşte böyle olacak. Onların konuşmasını dinleyeceğiz. Şimdi önce EzRa'nın konuşmasını dinleyeceğiz.

Personelden bazılarının hesaplar yaptığını, mırıldandığını görebiliyordum: En iyileri bu sırada bile strateji oluşturabiliyordu. Buna hayranlık duydum. Ne yapacakları, hangi ilişkilerin devam edebileceği ve diğerlerinin nasıl kurtulacağı, bizim nasıl *yaşayabileceğimiz*, Elçilik Kenti'nin var olmasını neyin sağlaya-

cağı konusunda çözümler üretiyorlardı. Beni umutlandırdılar ve bunu beklemiyordum.

Ev Sahiplerinin basit ve tek bir öncelikleri var görünüyordu. Kesinlikle aptal değildim; herhangi birisinin kanlı sonucunu görmeden önce bile, aralarında husumetlerin, kampların ve mücadelelerin olması gerektiğini biliyordum; şimdi de, aşikâr olan tek şeyin bastırılamayan bir gündem olduğu *o anda,* o hatıranın içimde canlanması bir paradoks. *Önce EzRa'nın konuşmasını dinleyeceğiz.*

Ez öne çıktı; sonra gönülsüzce Ra. Çok farklı duygularla, bu iki benzemez adam, birbirlerine baktı. Fısıldadılar. Birlikte Dili konuştu ve Ev Sahiplerini mest ettiler.

11

OLUŞURKEN, o zamanlar saf bir kaos gibi görünüyordu ama daha nitelikli Personel'in olağanüstü çabasıyla bir tür yaşam ortaya çıktı. Hatta rutinler. Bütün bir şehrin nasıl böylesine değiştirilebileceği şaşılası bir şeydir.

Ticaret, değiş tokuşun bütün anları ve ufak ayrıntıları: bilgi, hizmetler, mallar, vaatler ve fazlası. Kültürümüz. Yaşam tarzımız. Bütün bunların ayarlanması gerekiyordu.

Tehlikeli bir heyecan, bazılarının katlandığı, diğerlerinin işleri düzene koymak için mücadele ettiği, küçük acımasızlıklar ve kitlesel boyun eğmelerle açığa çıkan bir vurdumduymazlık vardı. İlk haftalarda Elçiliğe gelmiş olsaydınız, muhtemelen koruma altında olacaktı, belki de olmayacaktı. Toplantı odaları ve galeriler temizlenmemiş olabilir, partilerin döküntülerini muhafaza ediyor olabilirdi. Sınırı aşmalar bana pek keyif vermez. Kırmızı şaraplar gösteriş olsun diye kusulmuyordu ama itaatsizlik olsun diye kokuşmaya da bırakılmıyordu. Ama parti yapanlar Arieka'nın talebini görmüş veya duymuş oldukları için, yola nasıl devam edebileceğimizi veya bunları karşılamayı başaramadığımız takdirde neler olacağını idrak edemiyor, bu yüzden bir hafta daha yaşayıp yaşamayacaklarını bilmiyorlardı ve hiç bu kadar korkmamışlardı.

Ehrsul telefonlarıma yanıt vermiyordu ve ben de öyle şaşkın hâldeydim ki buna devam etmedim. İyi bir arkadaşın belki de yapması gerektiği gibi, onu ziyaret de etmedim. EzRa bazı partilere katılıyordu; bunu başkalarından duydum, sonra da kendim

gördüm. Kısa bir süre sonra, dünyanın sonu eğlencelerinde, yalnızca Ez vardı. Ra başka şeyler yapıyordu.

Atamalar oluyor ve ilişkiler bitiyordu. Birçok evlilik oluyordu. Ben, kendi hızlı ilişkilerimi yaşıyordum. Gerçekten o ilk günler hakkında konuşmak güç. Elçilik Kenti'nin ısrarcı, bağımlı Ev Sahipleri tarafından silinip süpürülmemesini temin eden kahramanlar, geri kalanımız altüst olmamayı başaramazken temel yapılar kuran memurlardı. Çok geçmeden ben tekrar bir şey, Elçilik Kenti için önemli bir şey hâline geldim: Tam o sırada değildim.

O günlerde Elçilik Kenti bana her zamanki kadar küçük geliyordu. Gün geçmiyordu ki ben bir toplantıda, bir buluşmada binlerce saattir kaçınmakta olduğum istekli ya da gayesiz ya daher ikisi de olan insanlarla buluşmayayım. Bilmem ne zamandır tanıdığım bir benzetme olan Burnham, Elçilik kapılarından bilgi verileceğiyle ilgili saçma bir dedikodu yüzünden toplanmış bir kalabalığın diğer ucunda dikkatimi çekti. Hasser ve Valdik'in ölümlerinden bu yana, bu yeni felaketten çok önceden beri ona ya da Shanita'ya ya da dağılmış Kravat ekibinden herhangi birisine rastgeldiğim her defa yaptığım gibi, yüzünü benim kadar dikkatli bir şekilde başka yöne çevirdi.

Kamu personeli uyanık kalmak için haplar alıp bizi hayatta tutmak üzere planlar oluştururken, Elçilik Kenti'ni amaçsızca dolaşıyordum. Birden çok kez daha eski arkadaşlara rastladım: Gharda; koruma Simmon. Koruyacak hiçbir şeyi yoktu. Dehşet içindeydi: Biyodonanımlı takma organı hastalanmış görünüyordu.

Daha alt düzeydeki Personelin ne yapacağı konusunda hiçbir fikri yoktu ve çok üst düzeyler her şeyin kaybı yüzünden felç olmuşlardı. Aynı şekilde insanlara bunun vezirlerin hatası olduğunu, kendilerinin asla işlerin bu duruma gelmesine izin vermeyeceklerini, gerçek güçlere her zaman sahip olanın da, her

şeyi rezil edenin de yine Personel olduğunu söyleyen bütün Elçiler de. Kimse artık bu masalı dinlemiyordu.

Bunlar; yıllardır aynı şeyi yapmış, Elçilik Kenti uğruna kendilerini değiştirmiş ve Elçilik Kenti'ni değiştirmiş olan, yok sayılmış insanlardı. Bizim uzmanlığımızın bürokratik derebeyliği, acımasız bir meritokrasi hâline gelmişti. Birkaç Elçi kendilerini ispat etmişti bile. Aklımın köşesinden geçmeyecek olanlar. Bu, doğru ama basmakalıp bir gözlemdi.

Yeni liderliğin ilk başarılarından birisi Wyatt'ın ayaklanmasının bastırılmasıydı. Simmon bu küçük savaşın anahtarıydı. Bana bunu sonradan anlattı, tekrar yaşayarak. "Wyatt'ın bütün takımının nasıl aniden harekete geçtiğini gördün mü? *Cephanelikleri açıyorlardı*. Tahminimce, her ne olduysa, bu kahrolası Bremen acil durum protokolünü tetikledi. Bütün o kaos bu yüzdendi, birkaç gün önce."

Onun bahsettiği, üst gücümüzün temsilcilerinin ayaklanması dikkatimi çekmişti. Yeterince çok kaos vardı.

"Kokusunu aldık –nasıl olduğunu boşver– ve bunun için hazırdık. Ama almamız gereken riskler vardı." Planı, eylemleri bir şema hâlinde, eliyle havaya çiziyordu. "Onları muhtemelen herkesten önce ele geçirebilirdik, biliyor musun? Ama sahip oldukları o Bremen teknosu var ya; kahrolasıcaların faydalı olduklarını tahmin ettik. Bu yüzden bekledik ve onlar siloları açtıktan *sonra* içeri girdik. Yanlarına verdiğimiz birkaç memur vardı; bunun için önceden hazırlanmadık gibi anlaşılmasın. Onları yalnızca birkaç kayıpla ele geçirdik *ve* silahları aldık. Ancak dürüst olmak gerekirse, umduğumuz kadar faydalı değiller. Yine de."

"Pek mücadele vermediler. Problem olan yalnızca Wyatt'tı. Onu içeri attık. Hücre hapsi. Dışarıda hâlâ yine Bremen ajanları olduğu kesin; onun kodları, talimatları ya da her ne karın ağrısı ise, onu diğerlerine ulaştırmadığından emin olmak zorunda-

yız." Bu kısmın dikkatimden kaçmış olduğunu ona söylemedim. Bu konuda ne kadar cahil kalmış olsam da, bunu duymak beni heyecanlandırmıştı.

FELAKET KABİLİNDEN Elçimizin çekingen yarısı, Ra, kendi başına ve her türlü küçük projesiyle baş başa bırakılmıştı; Ez'in kopup gitmesine izin verilmişti. Ama onlar emir altındaydı ve korunuyorlardı. Görevleri vardı. Onlar bizi hayatta tutanlardı.

"Beyni yıkanmışlar şehri," dedi EdGar bana. "Bizden daha güçlü, silahlı. Kollayıcı olmalarına ihtiyacımız var."

O ilk günlerde Ev Sahipleri cephesinde hiçbir düşünce ya da strateji yoktu. Onların bütün garipliklerini özel bir savunmayla yorumlamaya –*bu bizim anlamayacağımız, Arieka'ya has bir şeydir*– çok alışkın olan ben, onların insanlık dışı herhangi bir stratejiye değil de, zihinsiz bağımlılık ihtiyacına teslim olduklarını fark etmiş olmaktan dolayı dehşete düşmüştüm. İlk etapta yığınla Ariekalı devamlı olarak Elçiliğin dışında toplanıyordu. Her birkaç saatte bir onlar tahrik olup talepleri özellikle ısrarlı hâle geldiğinde EzRa getiriliyor, girişte görünüyor ve kusursuz bir Dille, kalabalığın uyuşturucuya teslim olması için yayınlanmak üzere güçlendirilen bir şey –akıllarına gelen herhangi bir şeyi– söylüyordu.

EzRa onlara ikinci kez *Sizi görmekten mutluyuz ve birlikte öğrenmeyi sabırsızlıkla bekliyoruz* dediğinde, hitabiler önceden sergiledikleri kadar neşeli olmasa da tepki verdiler. Üçüncüsünde mutsuzlardı, ta ki EzRa binaların renkleri, günün hangi saatinde oldukları ya da havayla ilgili yeni bir manasızlığı açıklayana kadar. O zaman yine kendilerinden geçtiler. "İnanılmaz," dedim birine. "Hoşgörüyü geliştiriyorlar. EzRa'yı yaratıcılığa yöneltiyorlar."

Kilosaatler süren saçmalıklardan sonra kendi çöküşümüzü haber vermeyi öğrenmek zorunda kalmış haber programlarını

izliyorduk. Bir kanal şehre, arıkamları olan, aioli giysili bir ekip yollamıştı. Ne davet edildiler ne de engellendiler. Verdikleri haberler şaşırtıcıydı.

Bizler Arieka caddelerini görmeye alışkın değildik ama bir çöküş sırasında yeni özgürlükler de ortaya çıkar. Muhabirler şehre yanaştılar, gazla dolu Ev Sahibi odalarını birbirine bağlayan örgülü halatları geçtiler, kendilerini onlardan geri çeken veya cadı kulübeleri gibi ince uzun uzuvlarının üzerinde yükselen binaları geçtiler. Ekranlarımızdan Ariekalılar geçiyordu. Muhabirleri görüyor, dikkatlice bakıyor ve bazen sendeleyen atlar gibi koşarak uzaklaşıyorlardı. Çifte sesleriyle sorular soruyorlardı ama orada onları yanıtlayacak Elçiler yoktu. Muhabirler Dili konuşuyordu, izleyenler için tercüme ediyorlardı.

"EzRa nerede?" Ev Sahiplerinin söylediği buydu.

Muhabirler şehirdeki tek Terreler değildi. Arıkamları, ara ara, Elçilik kıyafetleri içinde ürkek evlerin arasında dolaşan adam ve kadınları yakalıyordu. Bunlar iletim kabloları ve hoparlörlerdi; o topografyada göz tırmalayan Terretekno. Bir hoparlör ve iletişim kutuları ağını yapılandırıyorlardı. Belki de yaşamlarımızın ve enerjimizin, suyumuzun, altyapımızın, biyodonanımımızın sürekliliğinin karşılığında, EzRa'nın sesini şehrin tam içine getirmeye hazırlanıyorlardı.

"Şimdi EzRa'ya ihtiyacımız var," dedi EdGar. "Konuşma yapmalılar. Anlaşmamız buydu."

"Onlarla mı, yoksa Ev Sahipleriyle mi?" dedim.

"Evet. Daha çok EzRa ama. Yani Ez'e ihtiyacımız var."

Ez alkol ve uyuşturucu alıyordu. Birçok kez Ariekalılara Dili konuşmak üzere programa alındığı zamanlarda ortadan kaybolmuş, Ra'yı Dilsiz ve bekler durumda bırakmıştı. Ez'in kendini öldürmesi umurumda olmazdı ama bunu yaptığı takdirde bizi de yanında götürürdü.

"Bir bakıma normal Elçiler gibiler, doğru mu?" dedim. "Kayıtlar işe yarıyor mu? O hâlde EzRa'nın konuşmalarından bir

kütüphane oluşturun, sonra bırakın, lanet olası ne yaparsa yapsın. Geberene kadar içsin." Bunu düşünmüşler ama Ez razı olmamıştı. Ra yalvarsa da, Personel ve korumalar tehdit etse de, Elçi meslektaşıyla yalnızca bir saat ya da herhangi bir zamanda konuşacaktı. Dijital teybe bu tek tük ufak parçaları çaktırmadan kaydedebilirdik ama o EzRa'nın Dilinin stokunu yapmalarına izin vermeme konusunda dikkatliydi.

"Hurdaya çıkacağını biliyor," dedi EdGar. "Bu şekilde ona sürekli ihtiyacımız olacak." Güç kaybettiği ya da dehşet verici anlarda bile Ez insafsız bir stratejiyle düşünüyordu. Etkilenmiştim.

ARIKAM YOLUYLA, EzRa'nın sesinin uyuşturucu müptelası şehre çalındığı ilk zamanları gördüm.

Binalar günlerdir mutsuzdu. Duman çıkarıyor, soluyor ve besledikleri, Arieka mobilyası olan biyodonanımlı parazitleri içlerinden atıyorlardı. Elçilikten şehrin başladığı yere doğru bakınca, yığılı beden parçaları gibi organik bir manzara ve mimarinin hareketi netti. Yanlışlık bölgeye özgüydü.

Şehir seğiriyordu. Virüs ona da bulaşmıştı. Ev Sahipleri EzRa'nın imkânsız sesini duymuş, zellelerinden enerji almış, atıkları salıvermiş, bu alışverişte ihtirasın kimyası paylaşılmış ve yine, ışık sağlamak için binalara ve yaşam faaliyetine bağlanan küçük hayvanlar tarafından iletilmişti. Bağımlılık, zavallı zihinsiz şeyleri sonu gelmez bir yoksunlukla sarsan evlerin içine kadar girmişti. En çok etkilenenler terliyor ve kanıyordu. İçlerinde ikamet edenler EzRa'nın konuşmasını duymak için onların kulaklarının algılarını kıstılar, böylelikle duvarlar kendilerini toparlayabilecekti.

EzRa konuşuyordu. Dilde akıllarına geleni söylüyorlardı. Güçlendirilmiş sesleri bütün sapa yollarda duyuluyordu. Şehrin her yerinde Ariekalılar yalpalıyor ve duruyordu. Binaları da onlarla birlikte yalpalıyordu.

Midem bulandı. Ağzım buruldu. Elçilik Kenti'nin ötesindeki her şey verilen destekle sarsılıyordu. Bu ani ve sapkın hareketlenme içindeki boruların, kablo ve yularların içinden geçerek destek, şebekenin her köşesine, ayaklarını yere vuran enerji istasyonlarına taşınmıştı. Ama birkaç saate nöbetler yine başlayacaktı. Bizim bölgemizin kıyısında, bunu yol yüzeyinde hissedebiliyorduk: evler hareket ettikçe bir sarsıntı. Pencerelerimizden onların biyoritimlerini izleyebiliyor, konuşma uyuşturucusuna ne denli ihtiyaç duyulduğunu ölçebiliyorduk.

GEÇMİŞTE, her hasat ya da sütten kesme dönemi olan birkaç ayda, biyodonanım sürülerinin başındaki Ariekalı çobanların, yarı tasarım ürünü yarı şansa doğmuş bu makinelerin farklı yazılımlarını, her birinin neyi nasıl yaptığını açıkladığı yerlere, aioli nefesiyle donanmış Elçiler ve takas mürettebatları yollardık. Şimdi, Ariekalılar şehir dışındaki kendi topraklarını ihmal ediyordu. Biyodonanım hâlâ şehre giriyordu ve biz yiyecek alanlarına kadar kilometrelerce uzayan muazzam boğazların sarsılmalarından, besinin de hâlâ içeri alınmakta olduğunu görebiliyorduk. Ve tam tersi hareketle, bağımlılığın hafifletildiğini de.

"Bu dünya ölüyor," dedim. "Bunun böyle olmasına nasıl izin verebiliyorlar?"

Hiçbir kendini iyileştirme girişimi, hiçbir mücadele görmüyorduk. Hiçbir Arieka kahramanı yoktu. Elçiler onlarla, EzRa'nın sesinden bir vuruşu yedikten sonraki saatlerde, insanlara açık göründüklerinde görüşebiliyordu ama yalnızca önlerindeki kısıtlı saatler için, en kısa planları yapmak üzere.

"Ne yapmaları gerektiğini düşünüyorsun?" MagDa değişime öncülük etmek için çalışan pek az Elçiden biriydi. Onlara katılmıştım. Bu yeni takımın bir parçası olmaya çalışıyordum. MagDa ve Simmon'u, Southel gibi bilim adamlarını biliyordum. Ama çoğu benim için yeni insanlardı. "Mümkün olan hiçbir

denge yok." "Şans işte. Kozmik bir boka sarma durumu." MagDa denkleştirilmemişti. Birisinin gözünün altında çatlak damarlar gördüm ama yalnızca birinin; diğerininse ağzının kenarında yeni çizgiler vardı. "Bu yalnızca iki evrim arasındaki bir hata," dediler. "Buna nasıl uyum sağlayacaklar?" "Hiçbir anlam ifade etmiyor." "Değişmeye çalışmak yerine kendilerini öldürene kadar dinleyecekler."

Ev Sahipleri her zaman anlaşılmaz olmuştu. İşte bu anlamda, hiçbir şey değişmemişti.

Elçiliğin üst katları manevi bir çöküş yaşıyordu. Biraz ileride, Mag ve Da'nın gelen Airekalıları tatlı sözlerle ikna ettiklerini, materyal ve uzmanlık taleplerimizi anladıklarından emin olabileceğimiz kadar uzun bir süre odaklanmaya zorladıklarını görüyordum. Peki, karşılığında MagDa'ya teklif edilen neydi?

O renklerden bahsetsin, dedi sanırım Ev Sahiplerinden biri.

Bahsedecek, dedi MagDa. *Siz bize araç-hayvanları yarından önce getirin; biz de onun duvarlardaki bütün renkleri tarif etmesini sağlarız.*

Onlar için renklerin üzerinden geçip duruyoruz," dedi MagDa bana.

"Buna bayılıyorlar," dedi Da. "Ama sonunda…" "…bunun da *etkisi* kaybolacak."

Bu konuşmadan sonra EzRa'nın şehre yaptığı küçük konuşmaları farklı bir şekilde algıladım. Birisi genellikle tercüme edecekti. Bazıları mantığı işaret ediyordu. Diğerleri rastgele cümleler, tercih veya durum ifadeleriydi. *Ben yorgunum*, çocukların grameri gibi özne-nesne-fiil. Önceden öznenin kaprisleri olarak düşündüğüm şeyin bazı Ariekalı dinleyiciler için, şu ya da bu iyiliğin karşılığında, hediye olabileceğini fark ettim. Ekonomiler ve politikalar.

Elçilik koridorlarında, Ra, şu duble olmayan imkânsız, MagDa ile bana katıldı. Mag ve Da onu öptü. Onun varlığı bir tür

aracılık için yanıp tutuşan insanların bize geldiği anlamına geliyordu. Ra onlara karşı olabildiği kadar nazikti. Elçilik Kenti tarafından atılmış pek çok Mesih görmüştüm. "Daha ne kadar böyle devam etmemiz gerekiyor?" diye sordu ona, sinirden kudurmuş bir kadın.

"Desteğe kadar," dedi. Pek çok yüz binlerce saat, Ev Sahipleri EzRa'nın seslerinin özlemini çekerken bir ara yüz yaşamı çizerek.

"Sonra ne olacak?" dedi kadın. "Sonra ne olacak? Buradan gidecek miyiz?"

Kimse yanıtlamadı. MagDa'nın yüzlerini gördüm. Dışarıda, onlar için, yaşamın nasıl bir şey olacağını düşündüm.

Destekler daha önce de felakete dönüşmüş dünyalara gelmişti. Hiçbir iletişim haber veremezdi; bir immer gemisini yarışta geçmek diye bir şey yoktu. Hiçbir mürettebat, kapıları açıldığında neler göreceğini bilemezdi. Ticaret araçlarının immerden gelip bir zamanlar kurulmuş kolonilerde mezarlıklar bulduğu ünlü vakalar olmuştu. Veya bulaşıcı hastalık ya da toplu delilik. Arieka fenerine cesaret edebildiği kadar yaklaşıp yörüngemizde belirecek bir sonraki kaptanımızın neyle karşılaşacağını merak ettim. Şanslıysak, o gemi sığınmacı olmaya can atan bir halk bulurdu.

MagDa'nın dışarıya gitmesi mi? CalVin'in? Hatta Mag, Da, Cal ve Vin'in? Ne yaparlardı? Ki bunlar Elçilerin birlik içinde olanlarıydı. Bu zamana kadar diğerlerinin çoğu çeşitli ölçülerde, ayrı düşmüşlerdi.

"Şehre giderler," dedi MagDa bana yalnız kaldığımızda. Elçilerden bahsediyordu. "Kendilerini biraz olsun toplayabilenler." "Onların hep birlikte çalıştıkları…" "…Ev Sahiplerini içeri girip bulurlar." "Ya da yalnızca… Binaların arasında dururlar." "Ve sadece konuşmaya başlarlar." Kafalarını iki yana salladılar. "İkili, üçlü veya dörtlü Elçi grupları olarak gidip

sadece…" "…sadece… Ariekalıların dinlemesini…" "…sağlamaya çalışırlar." Bana baktılar. "Bunu bir keresinde biz de yapmıştık. İlk zamanlarda."

Ama Ariekalılar dinlemeyecekti. Anlıyorlardı, cevap da verebilirlerdi. Ama EzRa'nın anonslarını beklemek için hep geri döneceklerdi. Arıkamlar her yere giriyordu, Elçilerin sinir bozukluklarını saklamalarına izin vermiyorlardı. JoaQuin'in feryat edişini, Dili konuşmasını ve perişanlıkları içerisinde birbirleriyle ritimlerini kaybettiklerini gösteren görüntüleri izlemiştim, bu yüzden umutsuzca konuşmaya çalıştıkları Ariekalı onları anlamıyordu.

"MarSha'yı duydun mu?" dedi MagDa. Seslerinde şok edici bir şey söylemek üzere olduğunu belirten herhangi bir şey hatırlamıyorum. "İntihar ettiler."

Çalışmamı kestim. Masaya dayandım ve yavaşça MagDa'ya baktım. Konuşamıyordum. Elimi ağzımın üzerine koydum. MagDa beni izliyordu. "Başkaları da olacak," dediler sonunda usulca. Gemi geldiğinde giderim diye düşündüm.

"WYATT NEREDE?" diye sordum Ra'ya.

"Hapiste. Ez'in koridorunun ilerisinde."

"Hâlâ mı? Onlar… Onu sorguya mı çekiyor… Veya ne yapıyor?" Ra omuzlarını silkti. "Scile nerede?" Bu perişanlık günlerinin başından bu yana kocamı ne görmüş ne de kendisinden ya da bir başkasından onunla ilgili bilgi almıştım.

"Bilmiyorum," dedi Ra. "Biliyorsun değil mi, onu gerçekten tanımıyorum. Önceden… Biz konuşurken, etrafımızda hep bir yığın Personel olurdu. Görsem tanır mıyım, bilmiyorum bile. Kim olduğunu bile bilmiyorum, nerede olduğu şöyle dursun."

Aşağı indim, faydalı şeylerle ilgili belgelerle dolu bir odayı inceleyen araştırmacıları geçtim. Epey çöp ayıklıyorduk. Daha fazla kat aşağı indim ve birisinin adımı seslendiğini duydum.

Durdum. Bu, merdiven boşluğunun girişindeki Cal'dı ya da Vin. Önümü kesti ve bana dikkatle baktı.

"Buralarda olduğunu duydum," dedi. Yalnızdı. Kaşlarımı çattım. Yalnızlığı devam ediyordu. Ellerimi tuttu. En son konuştuğumuzdan bu yana aylar geçmişti. Etrafına bakmaya ve kaşlarımı çatmaya devam ediyordum. "Nerede olduğunu *bilmiyorum*," dedi. "Yakınlarda, eminim. Çok geçmeden burada olur. Senin burada olduğunu duydum." İşte bu uyanmam gereken andı. Beni ürperten bir çaresizlikle bana baktı. Gözlerimi kaçırmak için başımı eğdim ve gözlerime inanamayacağım bir şeyle karşılaştım.

"Linkini kapatmışsın," dedim. Işıkları sönmüştü. Gözlerim linke takılı kalmıştı.

"Seni arıyordum, çünkü…" Söyleyecek söz bulamıyordu ve sesi beni etkiliyordu. Koluna dokundum. Birden buna öyle ihtiyaç duyuyor göründü ki, ona acımadan edemedim.

"Size ne oluyor?" dedim. Çok kötüydüm ama Elçiler birden hiç olmuştu.

Arkasındaki koridorda dublesi göründü. "*Onunla* mı konuşuyorsun?" dedi. Kardeşini yakalamaya çalıştı; o ise gözlerini benden alamıyordu ama dublesini başından savdı. "*Hadi ama*."

Denkleştirilmemişlerdi. MagDa'da olduğu gibi, farklılıkları görebiliyordum. Fısıltıyla tartıştılar ve yeni gelen geri çekildi.

"Cal." Bunu, ilk adam, beni arayan Elçi yarısı söylüyordu bana bakarak. "Cal." Koridorun diğer ucundaki kardeşini işaret ediyordu. Başparmağını göğsüne bastırdı. "Vin."

Özlem ifadesinin benim için ya da yalnızca benim için olmadığını biliyordum. Bakışına karşılık verdim. Vin kardeşine katılmak için geriye doğru yürüdü, dönmeden önce birkaç saniye bana bakarak.

12

✵

TELO OLMUŞ Elçilik Kenti'ni hayatta tutmaya çalışan bir grubun parçası olarak, MagDa ve Personel ile şehre gidiyorduk. Üzerimde soluyabileceğim havayı üfleyen aioli ile sonunda o coğrafyaya yürüyordum. Kargaya binme riskini alamazdık: Güvenli inişi temin etmek için kullanılan sistemler artık genellikle işlemiyordu.

Artık bekleyemezdik; biyodonanımlı tıbbi ekipmanımız, yiyecek teknomuz, su sistemimizin canlı kökleri ile boruları Ariekalıların ilgisine ihtiyaç duyuyordu. Sanırım içimizde kontrol etmeyi sürdürmeye, ne olup bittiğini test etmeye çalışma gereksiniminde olan bir şey de vardı. Efsanevi kutup kâşifleri ya da *Homo diaspora* öncüleri gibi, ticari mallar taşıyarak, bir düzen içinde güçlükle ilerliyorduk.

Biz gelirken yapılar titriyor ve bize beden içindeki mikroplar gibi muamele ediyorlardı. Ariekalılar bizi gördü. Mırıldandılar ve MagDa onlarla konuştu; çoğunlukla bizim orada olduğumuzu pek fark etmediklerini ima eder şekilde yanıt veriyorlardı. Biz ilgi alanlarında değildik. Personelin yerleştirmeye yardımcı olduğu hoparlörleri geçtik; her biri o anda sessiz olmasına rağmen, her birinin etrafında Ariekalı topluluklar vardı. Bunlar en ileri düzeydekilerdi: Bağımlılık derecelerini ayırt etmeyi öğreniyorduk. Birbirlerine ve hoparlörlere fısıldayarak, EzRa'dan son duydukları her neyse tekrarlayarak, biraz daha ses için orada bekliyorlardı.

Artık Ra, Ez'i performansları için tatlı dille ikna etmek ve korkutmak zorunda kalıyordu. Tanınan ayrıcalıklardan biri, –çünkü Ez'e, hintyağı ve şekerle, kaprisli bir çocuk gibi davranılıyordu– takas gereksiniminin sınırları içerisinde, ne söyleyeceklerine Ez'in karar vermesine izin vermekti. Bu durumda, Dile çevrildiğini duyduklarımız, Ez'in geçmişiyle ilgili ipe sapa

gelmez tartışmalardı. EzRa şehre ziyaretlerimizden biri sırasında konuşuyorsa, onları dinlemekten kaçınamıyorduk. Kim bilir, Ez, onun bu tatsız şeylerini, dinleyicilerine kafayı buldurmak için anlatırken, Ra neler düşünüyordu.

…Kendimi hep etrafımdakilerden farklı hissettim, diye tekrarlıyordu Ariekalı dinleyiciler. Birçok sesler içinde Ez'in egosunun karmançormanlığının içinden geçip gidiyorduk. *Beni hiç anlamadı…, ...yani artık benim sıramdı…, …hiçbir şey artık asla eskisi gibi olmayacaktı…* Ariekalıların bu şeyleri söylediğini duymaya katlanmak güçtü. Ez'in günlerdir bir ark yapmakta olduğunu fark ettim. Bunlar apayrı anekdotlar değildi: Bu bir otobiyografiydi. *Ve işte bu*, diyen bir Ariekalının sesini işittim, *sorunun gerçekten başladığı noktaydı ve bundan sonra olanları dinlemek için beklemek zorundasınız*. Ez her bölümü heyecanlı bir anda sonlandırıyordu, sanki dinleyenlerini arzulu tutan şey buymuş gibi. Hâlbuki gümrük vergileri veya yapım özelliklerine ilişkin kararnameler ya da rüyalar veya alışveriş listeleriyle ilgili ayrıntıları açıklasa dinlememek için daha az inat edeceklerdi.

YÖNÜMÜZÜ biyodonanımın üretiminin yapıldığı bir çiftliğe, anılarla dolu bir ölü yakıcıya, bir konut veya türünün en büyük hayvan barınağı ya da her neresiyse oraya çevirdik; aradığımız Ev Sahibini MagDa ve bir diğer Elçinin gayretleriyle buluşumuzun ardından ciddi bir tartışma çıkacaktı. Bir egzot bağımlıyla müzakere etmek eziyetli bir işti. Ama genellikle bir şeyler başarıyorduk. Bir Ev Sahibinin eşliğinde ya da idamemiz için gerekli araç-parazitlerle dolu bir kafesle ya da kullanmayı ve çizmeyi öğrendiğimiz planlar veya haritalarla geri dönüyorduk. Bunlar hep bir günlük keşif gezileri olurdu. Şehir bize canlı bir şekilde reaksiyon gösterirdi, duvarlar terler, pencere karıncıkları açılırdı. Her evden çıkan kulaklar beklentiyle kasılırdı.

EzRa yayın yaptığı zaman dışarıda olmamayı tercih etmemizin diğer bir nedeni buydu. Binaların ve içlerinde oturanların

açgözlülüğünü ve duvarların çılgın bir şekilde kulak kabartışını korkunç bulan tek ben değildim.

Düzen belli belirsiz ve tehlikeli olsa da oradaydı: Bu olması beklenen çöküş değildi. Gemi gelecekti. O zamana kadar biz yıkımın eşiğinde yaşadık. Ayrıldığımızda, yoksunluktan sürünen çaresiz bir Ariekalılar dünyasını ardımızda bırakacaktık. Bunu düşünemezdim ne de bundan sonra olacakları. Günahkârlık lüksüne sahip olmak uzun bir zaman alacaktı.

Keşif gezilerimizde aynı Ariekalılar ile birden çok kez karşılaştım. İsimleri Makas, KırmızıPaçavra ve Kurukafalı idi. EzRa'nın yayını başladığında, bütün diğer Ariekalılar gibi kendilerini bir anda tamamen kaparlardı. Ama diğer zamanlarda bizim için ellerinden geleni yapıyorlardı: Belki de bizim emsallerimiz olan Ev Sahiplerinin içinden, kendi taraflarında işleri devam ettirmeye çalışan bir çekirdek kadro çıkıyordu. Bağımlı oldukları düşünülecek olursa, işleri daha zordu.

ELÇİLİK KENTİ'NDE şimdi çöküşe doğru gidişe aykırı eğilimlerimiz vardı. Okullar ve kreşler tekrar çalışmaya başladı. Ekonomimizin artık nasıl bir temele dayalı olarak işlediğini henüz hiçbirimiz pek bilmesek de, grup anne babaları çoğunlukla görevlerinin sorumluluğunu üstleniyor; hastanelerimiz ve diğer kurumlar da çalışmalarını sürdürüyordu. İhtiyaç nedeniyle kentimiz, üretimini ve dağıtımını önceden yönlendirmiş olan kâr veya muhasebe stratejileri konusunda şikâyet edip durmuyordu.

Bunun sağlıklı olduğu sanılmamalı. Elçilik Kenti şiddetle ölüyordu. Şehronotlar döndüklerinde, güvenli olmayan caddelere geliyorlardı. Zabıtalar bize eşlik ediyordu. Dünyanın sonuna kadar parti yapmaya kararlı olanları cezalandıramazdık. Ayrıca, hepimiz bazen onların eğlencelerine gidiyorduk. (Herhangi birinde Scile'a tesadüf eder miyim diye merak ediyordum: Hiç etmedim.) Sıkıyönetim affetmiyordu ama. Zabıtalar bazılarını ölüme bile terk ediyordu, onların cesetleri haber kanallarımızda

piksellenerek sansürleniyordu. Elçilik Kenti'nde çatışmalar vardı, saldırılar ve cinayetler. İntiharlar vardı.

İntihar modaları vardır; bizimkilerden bazıları dramatik ve melankolikti. Birden çok kişi, nefes almak için bir maske takarak Oates Sokağı diye bilinen yoldan gitmiş, Elçilik Kenti'nin dışına ve sonra ötesine yürümüş, şehrin içinde gözden kaybolmuştu; hatta bazı hikâyelerin anlattığına göre şehrin dahi ötesine gitmişti, ne olacaksa olsun diyerek. Fakat yeni zamanların ölüme mahkûm ettikleri arasındaki en yaygın tercih kendini asmaktı. Hangi protokole göre, hiçbir fikrim yok ama yeni editörler çoğunlukla kansız olan bu cesetlerin dijital gizleme olmaksızın gösterilebileceğine karar verdiler. Havada sallanan ceset görüntülerine alışkın hâle gelmiştik.

Haberler Elçilerin intiharlarından bahsetmiyordu.

MagDa bana Hen ve Ry'nın, zehrin neden olduğu spazmlarla kenetlenmiş, dolaşık hâlde yataklarında uzanan cesetlerinin görüntülerini gösterdi.

"ShelBy nerede?" dedim. ShelBy ve HenRy birliktelerdi.

"Gittiler," dedi MagDa.

"Ortaya çıkacaklar…" dedi Mag. "…ölüleri" dedi Da. "HenRy sonuncu olmayacak." Bu tür bir şeyi daha fazla saklayamayacaklar." Aslında, nüfusun büyüklüğü göz önüne alınacak olursa…" "…oran ortalamadan *daha yüksek*." "Biz kendimizi diğerlerinden *daha çok* öldürüyoruz."

"Eh," dedim. İş ciddiyetiyle. "Sanırım bunda şaşılacak bir yan yok."

"Hayır, yok, değil mi?" dedi MagDa. "Gerçekten yok." "Şaşılacak bir şey mi?"

ELÇİLİK KENTİ'NİN gelip geçici makinelerinden bazılarına, daha az aptal olmasını sağlamak için yükleyebileceğimiz bütün yazılımları yükleyerek eziyet ettik. Yine de temel işler hariç, hiçbir şeye yaramıyorlardı.

Ehrsul hâlâ telefonlarımı ya da öğrendiğim kadarıyla hiç kimsenin telefonlarını cevaplamıyordu. Onu gördüğümden bu yana kaç gün geçtiğini fark ettim, utandım ve birdenbire korku duydum. Onun dairesine gittim. Yalnız: Yeni Personelden onu tanıyan tek kişi ben değildim ama aniden gözümün önünde canlanan sahnelerin en kötülerinden biri gerçek olacaksa, bunu yalnızca kendi başıma öğrenmeye, onu kendim bulmaya katlanabilirdim.

Ama kapısını neredeyse çaldığım an açtı. "Ehrsul?" dedim. "Ehrsul?"

Beni her zamanki alaycı esprisiyle selamladı, hiçbir şey olmamış gibi. Anlayamıyordum. Bana nasıl olduğumu sordu, işiyle ilgili bir şey söyledi. Bir süre saçma sapan konuşmasına, bana bir içki getirmesine izin verdim. Ona ne yaptığını, nerelere gittiğini, mesajlarıma neden yanıt vermediğini sorduğumda, beni duymazdan geldi.

"Neler oluyor?" dedim. Yaşadığımız felaketten nasıl bir sonuç çıkardığını bilmeyi talep ettim. Ben sordum ama onun avatar-yüzü sadece dondu, titreşti, geri geldi ve o anlamsız işlerine ve saçma sapan esprilerine devam etti. Benim soruma karşılık tek bir şey söylemedi.

"Benimle gel," dedim. Ondan MagDa ile bana katılmasını istedim. Benimle şehre gelmesini istedim. Fakat odasından ayrılması anlamına gelecek herhangi bir şey ortaya attığım her defa, aynı kekeleme teranesi oldu. O anı atlıyor, sonra sanki ben hiçbir şey dememişim gibi devam ediyor ve geçmişte kalmış ya da alakasız bir şeyler söylüyordu.

"Bu ya bir tür büyük hata ya da bunu kasten yapıyor," dedi daha sonra bezgin bir Elçilik yazılım gencisi bana, bunu ona anlattığımda. *Sence?* Ben tam yanıt vermek üzereyken, açıkladı: Bu, bir çocuğun parmaklarıyla kulaklarını kapatıp *seni duyamıyorum* demesine denk düşen bir otom olabilirdi.

Ehrsul'un yanından ayrıldığımda, kapısının önünde bir mektup gördüm, onu açtım ve yere attım. Ben sürekli ona baka-

rak, kapısının önünde, mektubu geri almak için ağır ağır eğilirken bile, durumu kabul eder bir davranışta bulunmadı.

Sevgili Ehrsul, diyordu. *Seni merak ediyorum. Tabii, olanlar hepimizi dehşete düşürüyor ama ben kaygı duyuyorum…* Vesaire. Ben okurken Ehrsul bekledi. Yüz ifadem nasıldı acaba? Nefesimi tutuyordum elbette. İşim bitene kadar Avatarı bir netleşip bir bulanıklaşıyordu.

Mektubun sonundaki ismi tanımıyordum. Onu tekrar yere koymak için eğildiğimde, mektubun hafif bir şekilde oynayışından parmaklarımın titrediğini anladım. Kaç tane en iyi arkadaşı olmuştu? Belki ben onun Personel ile bağlantılı, üst kademe versiyonuydum. Belki herbirimizin bir görevi vardı. Belki de hepimiz ondan korkuyorduk.

Onu düşünmek; bana CalVin'i, yaptıkları bütün o amaçsız eylemleri ve kendisinden hâlâ hiç haber alamadığım Scile'ı da düşündürdü. Bren'i aradım, tekrar tekrar, fakat kızmama ve kaygılanmama karşın yanıt vermediğini gördüm. Evine tekrar gittim ama kapıyı açan kimse olmadı.

BEN, EZ GÖREVİNİ ÜSTLENENE kadar, Ra'nın nasıl bir şeyle uğraştığını anladığımı sanmıyorum. Kuşkusuz Ez'in kafasına bir silah da dayayabilirdik ama çok kötü tehdit ettiğimiz zaman o da bizi tehdit ediyordu ve ne yapacağını önceden kestirmek o kadar zordu ki, inadına konuşmayı reddetmesi ve hepimize lanet etmesi ihtimalini ciddiye almak zorundaydık. Böylece, bunun yerine, her yerde ona eşlik ettik, aynı zamanda gardiyanı, yoldaşı ve karşıtıydık. Bu şekilde konuşma zamanı geldiğinde, o bize kök söktürebiliyor, biz de o asık bir suratla razı olana kadar onun canımıza okumasına izin verebiliyorduk.

Güvenlik her zaman, en azından ikili olarak orada bulunuyordu. Ben Simmon'a katılmayı istedim. Onunla karşılaştığımda, beni selamlamak için sağ elimi kendi soluyla yakaladı. Bakakaldım. Yıllardır taktığı, özensiz bir renk ve dokuya sa-

hip ama Terre morfolojisini tam olarak kopyalayan Arieka biyodonanımlı buluş gitmişti. Ceketinin kolu düzgün bir şekilde iğneyle tutturulmuştu.

"Bağımlı olmuştu," dedi. "Ona enerji yüklediğimde yapması gereken…" Bir zelle kullanmıştı, tıpkı Ev Sahipleri ve onların şehri gibi. "Bir tür spazm geçiriyordu. Kulak büyütmeye çalışıyordu," dedi. "Ben de onu kestim. Hâlâ dinlemeye çalışıyordu, yerde yatarken bile.".

Ez, EzRa'nın Elçilik odalarındaydı. Sarhoştu ve yaltaklanıyordu, Ra'yı korkaklık ve komplo kurmakla suçluyor, MagDa'ya iğrenç isimler takıyordu. Tiksindirici ama işitmiş olduğum birçok tartışmadan daha tiksindirici değil. Beni şaşırtan Ra'ydı. Daha önce gördüğümden farklı bir şekilde duruyordu. Suskunluğu yüzünden sık sık dalga geçtiğimiz Ra, karşılık olarak, birtakım sıfatları tükürür gibi söylüyordu.

"Geri geldiğinde konuşmaya hazır olacağından emin olun," dedi Ra bize. Ez ona bir kol hareketi yaptı.

"En azından *partiye* gidebilecek miyim? Yoksa siz piçler beni *bundan* bile mahrum bırakmaya mı çalışacaksınız?" Ez, biz onu Elçiliğin alt katlarındaki salona kadar takip ederken homurdanıyordu. Nöbet tuttuk, aldığı içkiyi kontrol ettik, o zamana dek aşırı içmesinin onun Dili konuşma yeteneğini değiştirdiğine hiç şahit olmasak da. Onu düzüşürken ve tartışırken izledik. Linkindeki parıltılar çılgınca oynaşarak eşini arıyor ve bulamıyor, Ez'in kaçınmakta olduğu bir bağlantıyı sağlamaya uğraşıyordu.

O partinin bunaltıcı olduğunu söyleyebilirim; adeta arafta bir yürüyüş, unutulmaya doğru giden ve otomatik üretilen ritimler ve dumanın içindeki ışık darbeleriyle kendimizi salağa çeviren, dünyanın sonundaki biz. Belki de katılanlar için eğlenceliydi. Ez'in ilgisini çekmedi. Bense bir asker kadar kayıtsızdım.

Ez bizi Elçiliğin orta katlarında, eskiden ofis gereçleri deposu, şimdiyse bir bar olan yere götürdü. Ben müdahale edene kadar içti; müdahalem, beni bu durumda alenen suçlayabileceği

için keyfini yerine getirmişti. Bu tuhaf, derme çatma yerde bulunan insanlar yalnızca eski Personel ve bir iki Elçiydi. Ez'in her kadehiyle geleceğimizi risk altına sokması konusunda hiç kaygı duymadıkları görülüyordu.

"Arkadaşların," diye fısıldadım ve kafamı salladım. Gözlerime baktı; nefreti, istifini pek bozmamıştı.

Elçilik Kenti sakinleri güvenlik arayışı içinde, Elçiliğin alt katlarını ele geçirmişti. Bu katlar arka sokaklar hâline gelmişti. Adamlar ve kadınlar, çocuk yuvaları ve grup anne babaları dolapları yeniden düzenlemiş, toplantı odalarından dışarıya taşarak binanın altını üstüne getirmişlerdi. Kırılmamış lambaların gündelik ritimlere göre yeniden programlandığı ve çocuklar yatma zamanlarını aşan oyunlar oynarken insanların dayanıp konuştuğu kapıların içine ev numaralarının tebeşirle yazıldığı koridorlardan oluşmuş, bu gece sokaklarını yürüyerek geçtik. Elçilik Kenti içeriye gelmişti.

Kafası iyi ve ağlak durumda olan Ez, Ra'ya sövüp saymaya başladı. "O leylek bacaklı bok herif," diye söylendi, biz kendi ehliyetsiz zabıtaları tarafından korunan yarı özerk bölgelerde onu takip ederken. "Beni peşine takıyor, sonra ben büyüğüm diye ortaya çıkıyor." Ra, Elçilik Kenti'nde Ez'in konuşma tarzını ve aksanını paylaşan tek kişiydi. "Ne yaptığını görmüyor musunuz? Onun için iyi adamı oynamak kolay… Yapabileceği…" Tepemizde ucuz lambalar titrek ışıklar saçıyordu; yeni yıldızlar. "Yapmamalıydım…" dedi Ez. "Ben yorgunum ve bunun bitmesini istiyorum… Ra'nın yakamdan düşmesini istiyorum."

"Ez," dedim, "ne demek istediğini anladığımı sanmıyorum."

"*Lütfen* bana böyle *seslenmekten* vazgeç! *Lanet olası* aptal, aptal… Bu…"

Onun eski ismini biliyordum. Eskiden Joel Rukowsi olan adamdı. Çöplerle benek benek olmuş salonda ona baktım. Ona Rukowsi demeyecektim, Joel de; Ez olan ismini tekrarladığımda birden çöktü ve bunu kabul etti.

Simmon ve ben, çıkardığı kavgalardan onu kurtardık. Sonunda onun ve Ra'nın şafak korolarını, günün ilk konuşmasını icra etme zamanları geldiğinde, biz ona değişmiş binadan, yeni derebeyliklerden, yeni yaşam tarzlarının kuluçka döneminde olduğu embriyonik gecekondulardan geri çıkması için yol gösterirken, o bize hakaret ediyordu. Odada kapıya uzandım ve Ez konuşmaksızın bana dokundu ve biraz zaman isteyerek beni durdurdu. Bu, o gece onda küçümsemekten farklı bir şey gördüğüm tek andı. Gözlerini kapadı. İç çekti, yüzü yeniden sarhoş ve bayağı hâlini aldı.

"Gel bakalım, seni piç kurusu," diye bağırdı ve kapıyı iterek açtı. Ra ve MagDa bekliyordu. Onlar birbirlerinden çözülürken Ez dalga geçiyordu.

EzRa'nın kavgasını izledik. Ez, MagDa ile ilgili şehvet dolu, kaba bir yorumda bulunduğunda, Ra ona bağırdı.

"Kim *olduğunu* sanıyorsun?" diyerek güldü Ez karşılığında. "Bu ne sence? *'Onu buna karıştırma!'* mı? Ciddi misin?" Ben bile bu beklenmedik taklide gülecekken kendimi tuttum. Ra biraz utanmış görünüyordu.

"Al," dedi Ez sonra, ses mühendisleri ve biyodonanımcılar onu yayına hazırlarken. Ra, Ez'in ona verdiği kâğıdı okudu.

"Dünkü o meseleye yeniden başlamayacaksın, değil mi?" dedi Ra. Sesi birden ve şaşırtıcı şekilde sakindi.

"Hayır," dedi Ez. "Devam etmek istiyorum. İyi bir anda bıraktığımı düşünüyorum, hadi devam edelim." *Umurlarında değil!* diye bağırmak istedim. *Lanet olası halıdan bile bahsedebilirsiniz, etkisi aynı olacaktır.*

Ra, ses uyumu ve zamanlamayla ilgili sorular sordu, sayfa kenarındaki boşluğa notlar yazdı. Ez'in elinde bir kopya yoktu: Söylemek istediklerini ezberlemişti. Onlar konuşurken, onlara değil şehre bakıyordum; EzRa, Ez'in gençliğiyle ilgili hikâyelerine devam ederken, dil ilk vuruşunu yaptığında şehir seyiriyordu.

13

KUŞKULUYDUK, BİZ KİMDİK? Çok değil, hiç kimselerin, ekozahmet ehlilerinin, aykırı Personelin, bir avuç dolusu kıymetli Elçinin bir topluluğu. Ama sayımız artıyordu ve hükümlerimiz hepten kulak ardı edilmiyordu. Elçilik Kenti sakinleri bizim önerdiğimizi, istediğimizi ya da emrettiğimizi yapmaya başlamıştı.

Biz –hepimizden çok MagDa– az sayıdaki Arieka temaslarımızda çok çalıştık. Biz tam anlamıyla çok çalıştık; Ez'in incinmesinden, Ehrsul'un mektubunu okumaktan ötürü hissedeceğim her neyse onu hissedemeyeceğim kadar çok fazla. MagDa, en sakin ve uyumlu Ariekalılardan bazılarını, sadece EzRa'ya şevkli bir hac yolculuğu için değil, yeni ticaret için Elçiliğin koridorlarına gelmeye bile ikna etti. Onları, EzRa'nın duyulmamış kayıtlarından bir parçayla, bizim nadir çalıntı böcek kayıtlarımızdan birisiyle ödüllendirebilirdi.

"Bazıları bunun bir sorun olduğunu biliyor," dedi MagDa. "Ariekalılar. Bunları sayabilirsin."

"Bazıları," dedi Da. "…bir tür tartışma var, bir tür…" "Bazıları tedavi olmak istiyor."

Lanet olası mantarlar gibi, dedikodular yayılıyordu. Kameralarımız hâlâ şehri fırtına gibi dolaşıyordu. Bazılarının önü, evlerin salgıladığı, bölünebilen yırtıcılar gibi karşılarına çıkan antikorlarla kesiliyordu. Fakat araştırmaları, onları kameraların tehdit olmadığı konusunda temin ettiğinde, onları rahat bırakıyorlardı. Görüntüler bize Ev Sahiplerinin şehri hakkında şimdiye kadar bildiğimizden daha çok şey öğretmişti: çok geç. Yarı görülebilir her küçük hareket, orada gördüğümüz her şey,

tespit edemediklerimizin veya aydınlığa kavuşturamadıklarımızın ne ve nerede olduğu; kayıp sırlar, beşinci kolonlar, kendini sürgün eden Personel, eski garezlerle ilgili hikâyelere hareket gücü kazandırıyordu.

Çiftlik arazilerinde, dev biyodonanım sürüleri düzensiz hasatlarda yavruluyordu. Yiyecekler ve tekno, bu kesimlerden biyotik yollarla geliyordu. Bağımlılık kimyasaldı: Şehirden yerli köylerine ve kırsal Ariekalılara ağır ağır yayılıyordu. Yükümlülüklerini ihmal etmeye ve hiç işitmeden, aniden ihtiyaç duydukları ses için şehre gelmeye başladılar. Terk edilmiş tımarları hasta, hırıltılı ve açtı. Donanımlı ekipman sürüleri, tıbbi tekno ve bina araçları, payandalanmış ve gergedan boyutunda protein eğiricileri ve polimer tesisleri yabanileşiyordu.

Çobanları şehre vardığında onları karşılayacak hiç kimse olmuyordu. Kırsal Ariekalılar, en etkilenmiş hemşehrilerinin hoparlörlerin yakınında serilip, bir sonraki cümleyi beklerken açlıktan öldüğünü gördü. Cesetler acınası bir hâlde uzanıyordu. Etraflarındaki binalar hâlâ yeterince sağlıklı olsaydı, köpek büyüklüğündeki hayvancıkları cesetleri parçalardı: O da olmadı, içsel çürümenin daha ağır süreçleri onları yavaş yavaş ele geçirdi.

Kavgalar yaygındı. Yoksunluk ve Arieka gereksinimi saldırganlık demekti. Tutkunlar EzRa'nın Dilinin ani arayışlarında bir şeylere saldırıyorlardı. Daha az etkilenmiş, genellikle kırsal kesimden bir Ariekalı resmen dövüşeceği zaman yelpazekanadını fırfır yapabiliyordu ama daha bağımlıların geleneksel gösteriler için hiç zamanları yoktu ve yalnızca toynakları ve hünerkanatlarıyla kendilerini ürkmüş hasımlarının üstüne atıyorlardı. Bir keresinde böyle bir kavganın ortasında EzRa'nın yayınının başladığını gösteren görüntüleri gördüm. Dövüşenler aniden birbirlerinin üzerine yığılmış, kanları hâlâ akarken, adeta muhabbetle, sarmaş dolaş olmuşlardı.

"İşler yine kötüye gidiyor," dedi Da. Bütün gezegene hastalığı bulaştıracaktık.

Uğraşmamız gereken tek şey bu değil." Konuşan Bren'di.

Kapıda duruyordu. Şüphe uyandıracak kadar mükemmel bir duruş, tam çerçevelik. "Merhaba Avice Benner Cho," dedi.

Ayağa kalktım. Ona başımı salladım. "Seni mirasyedi *piç kurusu*," dedim.

"Mirasyedi mi?" dedi

"*Nerelerdeydin*?"

"Mirasyedi savurgan mı?" dedi. "Yoksa tövbekâr mı?" Biraz temkinli, bana gülümsedi. Bir dakika boyunca ona pek gülümsemedim ama sonra, lanet olsun, evet gülümsedim.

"BURAYA NASIL girdin?" dedi birisi, koşullar nedeniyle öyle yakın zamanda terfi edilmişlerdi ki mahcubiyet tıslamalarının ardından "Kimsiniz?" sorusu geldi. Ra, Bren'in elini sıktı ve onu güzel karşılamaya çalıştı. Bren elini sallayarak onu uzaklaştırdı.

"Uğraşmamız gereken yalnızca bu Arieka sığınmacıları değil," dedi Bren. "Onlar meseleleri kesinlikle karmaşıklaştıracak olsalar da." Monoton ve otoriter bir sesle konuşuyordu. "Başka şeyler var."

Kuşkusuz dublesi öldüğünden beri Dili konuşamıyordu, fakat onun evine gelen ve ona bazı şeyler anlatan bazı Ariekalılar –duygusallığa kapılıp yanılabilir ve bunlara eski dostlar diyebilirsiniz– vardı.

"Hiçbirinin bunun değişmesini istemediğini mi sanıyorsunuz?" dedi Bren.

"Hayır, biliyoruz," dedi Mag ama Bren devam etti.

"Dehşete düşmüş hiçbir Ev Sahibi yok mu sanıyorsunuz? Dumanlı bir ortamda düşünüyorlar, doğru ama bazıları yine de düşünüyor. EzRa'ya ne dediklerini biliyor musunuz? Uyuşturucu-tanrı."

Bir sessizliğin ardından, "Bu bir lakap," dedim dikkatlice.

"Hayır," dedi Bren. O birleşik mecaz için söylenen eski terimi kimlerin bildiğini tartmak için odaya göz gezdirdi. "Bu kemik evi gibi değil, Avice." Göğsünü, kendi kemik evini yumrukluyordu. "Daha basit. Yalnızca gerçek.

"Ah," dedi birisi titrek bir şekilde, "bu size göre din…"

"Hayır, *değil*," dedi Bren. "Uyuşturucu uyuşturucudur, tanrı da tanrı ama *burada*, burada, yalnızca bağımlıların değil ama… Bir tür inançlıların da bir şehri bulunuyor."

"Onların tanrıları *yoktur*," dedim. "Nasıl…?"

Sözümü kesti. "Biz buraya geldiğimizden bu yana onları biliyorlar ve onlara ne olduklarını ve ne yaptıklarını söylediler. Biz gelmeden önce, boşluk gemisi ya da pantolonlar hakkında da konuşamıyorlardı ama şimdi bir yolunu buluyorlar. Bunu durdurmak için her şeyi yapacak bazı Ev Sahipleri de var. Şimdilik çok fazla bir şey olmayabilir, belki, kendilerini daha da özgürleştirmeye çalışacak kadar özgürleşebilene dek. Ama eğer bu olursa, eh. Bunu her ne şekilde yapabilirlerse, son vereceklerdir. Birkaç kararlı Ariekalının… Bağımlı yurttaşlarını… Özgürleştirmek için deneyebileceği bütün yolları düşünebilirsiniz."

O gece, özel olarak, benim odalarımda bana katıldı. Arkadaşım Ehrsul'un nerede olduğunu sordu bana ve ben de bilmediğimi söyledim. O gece söylediğim tek şey neredeyse buydu. Bren'in kendisinin de söyleyeceği pek bir şey yoktu ama gelmişti ve o bunu söylerken birlikte oturduk.

ŞEHİRDEN AYRILDIM. Üç kez.

Dışarılardan gelen o göçmen Ariekalıları görmek bize bazı fikirler verdi. Henüz kendi topraklarını terk etmemiş ama EzRa'nın açıklamaları için yanıp tutuşmaya başlamışlar vardı. Onlara gittik.

Aracımızda, uçarken başımı koyup aşağıya bakabileceğim karıncıklar vardı. Kötü atmosferin içeri giremeyeceği kadar

basınçlı göbek-köprüden hava salınıyordu. Nefes aldım, sonra aşağıyı seyretmek için başımı çıkardım.

Bir kilometre aşağıda, Ev Sahibi şehrinin devlete ait toprakları vardı. Platolar, işlenmiş topraklar ve çatlamış, çatlakları siyah yabani otlarla dolmuş heybetli basit kayalar. Çayırlar izler bırakılarak geçilmiş ve nokta nokta yerleşimlerle kaplıydı. Daha gelişkin mimari: Gaz keseleri sayesinde havada duran odalar, uçarken bizi saf gözlerle izliyordu.

Elçilik Kenti'nden, sonra da şehirden ayrılmak, immere girmek kadar dramatik bir duygu veriyordu. Güzel olabilirdi. Şu andaki çöküş döneminde bile kırların üzerinde bir o yana bir bu yana giden çiftlikler, hâlâ onlara sahip olan işletmecilerinin ardından ya da yalnız başlarına, dev rahvan adımlarla gidiyorlardı. Ortakyaşarlar postlarını temizliyordu. Çiftlikler ıslak zarlar içinde bileşenler ve biyomakineler doğuracaktı.

Şehirden dışarı doğru örülen, azimli Ev Sahibi bakıcıların hâlâ ilgilendiği bağırsak-boru tesisatı, liken bahçeleri üzerinde kesişen çizgiler oluşturuyordu. Çok uzakta, her uzun yılda iki kez Ariekalı bilim adamı-atlı çobanların topladığı yarı vahşi fabrika sürülerinin işlediği bozkırlar vardı. Bu kovboy biyodonanımcılarının geriye kalan birkaçını bulmayı, bu yaratıkların döllerinin ticaretini yapmayı umuyorduk.

Ben vardım; önceden satıcı olup şimdi yeni komitelere katılmış Henrych vardı; tam da faydalı olacak kadar bilimsel bilgisi olan Sarah ile Elçi BenTham vardı. Elçi derbeder hâlde, şaşkın ve gücenmişti. Ama emsallerinden birkaçının aksine, hâlâ tam olarak aynı derecede darmadağınık olmalarını sağlamaya yetecek kadar bilgileri vardı.

Yere indik ve aracımız sıyırıp geçerken bayırdan otların imdat çağırısı geldi. Aioli maskelerimizin içinde ekipmanı topladık, kamp kurduk, Elçilik Kenti'ni aradık, bir zaman tablosu oluşturduk. Bir kez daha sipariş ve istek listesinin üzerinden geçtik. "Bu kabilenin çok fazla yavru reaktör değiş tokuşu yap-

tığını sanmıyorum," dedim, memleketimize giden hattan. "KelSey ile konuşun. Onlar sulak arazi çiftçileriyle birlikte, değil mi? Onları oradan alabilirler, bir miktar çöp fırınıyla birlikte." Vesaire. Avcılık görevlerini şehrin ötesindeki çeşitli ekipler arasında pay ettik.

Hayvan arabalarımız ürkekti, ön tarafları hafifçe dalgalanan tırtıl hareketiyle ilerliyordu. Onlara, tümü ses dosyaları olan bir dolu veri çipi yükledik. Bazıları çalınmıştı, bazıları ise bu sistem kurulup onlarla görüşüldüğünde, Ez'in gönülsüz rızasıyla yapılmıştı.

Benim bu anlatımın düşündüreceği kadar sakin olmadığım neredeyse kesindi. Yurdum olan, içinde doğup büyüdüğüm, geri döndüğüm ülkenin yüzeyine bakıyordum; Elçilik Kenti'nin ötesindeki şu, *şu* manzara ise o ana kadar benim için imkânsız olmuştu. İşte bu vardı ve benim yaptığım iş ile onun riskleri vardı. Bir mevsime ve köksüz bir yüzeye bakıyordum. Ben dışarıda bulunmuştum ama kendi gezegenim gördüğüm en yabancı yerdi.

Melez anemon ve pervane gibi şeyler biz geçerken donuyor, arkamızdan duyargalarını sallıyorlardı. Arabamız yerleşim alanlarına doğru tekerlek izleri bırakıyor ve sıcak gökyüzünde kâğıt kırpıklarını andıran hayvanlar uçuyordu. Boru tesisatının dallı budaklı, insan kalınlığındaki kollarının sonunda bulunan çiftlik, çoğu mimari gibi huzursuzdu. Kıvranan bir kule, yumurtaların içine yavru makineleri koyuyordu. Kâğıt parçası kuşlar ondan parazitleri topluyordu. Bakıcıları bizi görünce irkildiler, sonra bize katılmak için dörtnala koştular. Çiftlik böğürüyordu.

Bu kadar uzakta, bağımlılık daha zayıf ya da farklı görünüyordu. BenTham bizim isteklerimizi aktarabiliyor ve onlarınkini anlayabiliyordu. Bizde onların duymak isteyebilecekleri bir şey olabileceğini biliyorlardı ve bunun için yaygara yapıyorlardı; ne EzRa her konuştuğunda, şehirden gelen arterlerden geriye

doğru akan, bozulmuş uyuşturucu artıklarından; ne kilometrelerce uzakta bulunan en yakın hoparlörlerden yarım yamalak duydukları şeylerden; ne de önceki takascıların teklif etmiş olduklarından tatmin olmamışlardı.

Eski kitaplardan tepeler arasında dolaşan işportacı gibi, kendi yazılımlarımızı gösterdik; *voilà*. Ben bir veri çipi çaldım ve orada EzRa, Dilde, *Babam öldüğünde üzüldüm ama bu aynı zamanda bir özgürlüktü* diyordu. Ev Sahipleri ayaklanıp bir şeyler söyledi. "Onlarda bu var," dedi BenTham. Bunu birçok kez çalmışlardı ve artık hiçbir etkisi yoktu: Onlar sonunda bunu içeriği için dinlemişti ve Ez'in babası umurlarında değildi.

Tarihten, diplomatik klişelerden, boş düşüncelerden, hava raporlarından başka bölümler sunduk. Bunları bedava verdik. *Teknik yardımla ilgili artan imkânlar konusunda çok mutluyuz.* Onları *Ağaçtan düştüğümde bacağımı kırdım*ın ilk birkaç fonemiyle kandırdık.

"Arıtma endüstrisinde kabul edilemez atık düzeyleriyle ilgili olan bizde var mı, diye soruyorlar," dedi Ben ya da Tham. "Komşularından duymuşlar."

Özenle idareli kullanarak, onlara ihtiyaç duyduğumuz biyodonanımı, biraz uzmanlığı, biraz açıklamaları satın almamıza yetecek kadarını verdik. Böyle yapmakla bağımlılığı da yayıyorduk: Bunu biliyorduk. EzRa konuşmalarını en katışıksız hâliyle piyasaya sürmüştük ve bunlara şu ana kadar yalnızca yarı bağımlı hâle gelmiş yabancılar karşı koyamayacaktı.

Bu ilkinden sonra iki kez daha benzer yolculuklar yaptım. Kısa süre sonra, uçabilen, yönlendirilebilen hayvanlarımızdan bir diğeri geri dönmedi.

Sonunda kameralarımız onu bulduğunda, geriye sarıp bize onun ölmüş ve yanmış eti ile düz ve kaygan bağırsaklarının saçılmış hâlinin görüntülerini ve tridini gösterdiler. Orada onun içinde boğulmuş ve parçalanmış, tümü ölmüş olanlar bizim insanlarımızdı. Elçi, pilot, teknisyen, Personel.

Elçi LeNa'yı biraz tanıyordum, mürettebattan birisini de. İzlerken elimle ağzımı kapattım. Hepimiz etkilenmiştik. Onların cesetlerini getirdik ve yeni törenlerle elimizden geldiğince iyi bir şekilde uğurladık. Mürettebatlarımız çürüyen enkazı arıyorlardı.

"Gemi hasta değildi, hiç sanmıyorum," dedi komitedeki araştırmacımız. "Ne olduğunu bilmiyorum."

• • •

ELÇİLİK KENTİ'NDE savaş hükümranlığına engel olmak için elimizden geleni yaptık, fakat biz küçük ikame organizatörler grubu bu tür bir egemenliğe giden dejenerasyonu yalnızca yavaşlatabiliyorduk. MagDa'dan esinlenerek daha fazla Elçi dehşet içinde bize, organizasyona katılıyordu. Diğerleri tabii ki işe yaramaz bir şekilde kalıyordu. İkisi daha intihar etti. Bazıları da linklerini devre dışı bıraktı.

Ez'e tekrar refakat ettiğimde… Daha sakin değil belki ama daha çökmüş göründüğünü düşündüm. Nihayet onu Ra'ya teslim ettiğimde, öncekinden bile daha alçakça tartıştılar. "Başına bela olabilirim," diye bağırıp durdu Ez. "Anlatabileceğim şeyler var."

Şehre gittiğimizde, Ev Sahiplerinin ve evlerin cesetlerinin yanından geçmek zorunda kaldık. Ölümsüz olmak üzere tasarlanmış ve üretilmiş biyodonanımın ölümsüzlüğü havayı beklenmedik dumanlarla kirletmişti. Daha çok sayıda Ariekalının hoparlörlerin etrafında kavga ettiğini duyduk. Ölülerinin bir kısmı gözü dönmüşlerin şiddetinden ölmüştü; bazıları yalnızca ihtiyaç duydukları yeni besinin yeterli olmamasından ölmüştü; bazı yerlerde ise daha organize barbarlıklar, yeni kontrol yöntemleri kullanan çekirdek kadrolar vardı. Yaşayanlar onlara verdiğimiz veri çiplerini kapıyorlardı: bunlar sürdürmeyi belli belirsiz başardığımız sağlıksız temellere sahip

sistemde bizimle kabaca uyum içinde olan bu yeni, güçlü, yerel örgütçüler için ödüllerdi.

Bir akşam Elçilik Kenti'ne dönerken, çürüyen köprülerin malçını botlarımdan silkelerken meslektaşlarımın gerisinde kaldım. Geriye, Arieka şehrine baktım ve iki insan kadının bana baktığını gördüm.

Yalnızca bir saniye için oradalardı. Her biri metrelerce uzakta, bir patikanın ağzının her iki yanında durmuş, bana ciddi bir şekilde bakıyorlardı; sonra birden kayboldular. Onları tam olarak tarif edemezdim, tekrar görsem muhtemelen tanımazdım ama aynı yüzlere sahip olduklarını biliyordum.

• • •

ANCAK DAHA SONRA, işler yine sarpa sarıp, bu yeni rutinler deli saçması hâle geldiğinde, gemi gelip hepimizi buralardan götürene kadar bir yolunu bulup bu işi halledeceğimizi ummaya başladığımı fark ettim.

Programa alınmış bir akşam, biz yayın saatinde ne Ez'i ne de Ra'yı bulamadık. Hiçbiri telefonlarımızı cevaplamıyordu. Ez için bu normaldi ama Ra için değildi.

Ez tercih ettiği yerlerin hiçbirinde değildi. Elçiliğin tehlikeli koridorlarını aradık: Kimse onu görmemişti. Sık sık Ra ile birlikte olan Mag ya da Da'yı aramayı denedik ama onlar da yanıtlamıyordu.

Dördünü Elçiliğin üst katlarında, MagDa'nın yeni odalarında bulduk. Birkaç kişiydik, benim gibi yeni Personel ve zabıtalar vardı. Koridorun son kısmına döndüğümüzde daire kapısında tortop olmuş bir figür gördük. Silah-şeylerimizi kaldırdık ama o, hareket etmedi.

Bu Da'ydı. Yaklaşırken onun ölmüş olduğunu düşündüm. Fakat sonra o çaresiz bir şekilde bana baktı.

Odaların içine, dehşet verici bir sahneye girdik. Bir diorama* kadar hareketsiz. Mag yatakta, tam olarak Da'nın dışarıdaki pozunda, aralarında duvar. O da bize ve tekrar onunla yatakta olan ölü adama baktı. Bu, kanlar içinde oldukça perişan Ra'ydı. Göğsünden bir sap çıkmıştı, bir levye gibi.

Ez uzakta oturmuştu, başını ve yüzünü ovuşturuyor, kanı kendisine bulaştırıyor, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "… ben gerçekten, bu, ah, Tanrım, bu, bak, ben öyle, bu…" gibi şeyler söylüyordu. Bizi gördüğünde, onda, bir ölü adam için olabileceğinden daha büyük bir utanç gördüğüme yemin ederim: Hepimize ne yapmış olduğunu biliyordu. Elim, sanki Ra'dan o şeyi çıkaracakmışım gibi ani bir şekilde kapanıp açılıyordu.

Sonra, ilk etapta tartışmanın, görünüşte, MagDa ile ilgili olduğunu öğrendik. Bu, daha derindeki başka korkuları ve hınçları ifade etmek üzere inandırıcı olmayan, bilindik şeylerin sıralanmasıydı. Yüzeydeki ayrıntılar gerçekten önemli değildi. Bu, onlar beceriksizce ataklar yapar ve aletleri öldürücü biçimde çevirirken bağrıştıkları şeyle ilgili değildi.

Cinayete pek alışkın değildik. Ra'nın gözlerini kapayan ben değildim ama Mag'ın elini tutup onu oradan uzaklaştıran bendim. Oturup matem tutacak zamanımız yoktu: Durumun sonuçları belliydi. Daha şimdiden aklım, EzRa'nın sesinin önceden veri çipine kaydedilmiş olduğu minik stokumuzdaydı.

Geri döndüğümde diğerleri Ez'i çeke çeke uzaklaştırıyor ve Da'yı dublesinin yanına götürüyordu. Ben olay yerini koruyordum. Birkaç dakika Ra'nın cesetiyle yalnız kaldım.

"Bunu yapmak zorunda mıydın?" dedim. Sanırım yüksek sesle fısıldamıştım. Kendime hakim olmak için çok çalışıyor ve başarıyordum. "İddiandan vazgeçemez miydin?" Elimi Ra'nın yüzüne koydum. Ona baktım, başımı salladım; Elçilik Kenti'nin, benim ve bütün Elçilik Kenti sakinlerinin öleceğini biliyordum.

---

* Diorama: Bir hikâyenin, anın ışık yardımıyla üç boyutlu olarak modellenmesi, üç boyutlu resim –Ed.

BÖLÜM BEŞ

NOTLAR

14

ÖLÜMÜ GÜNLERCE gizledik. Bu sır bizi perişan ediyordu. Elçilik Kenti öğrendiğinde panik olurdu. Üç gün sonraki paniğin şimdiki panikten çok daha kötü olacağı konusunda kendimi ikna edemedim: Yine de, bir refleks gibi, onu sakladık.

Elimizde EzRa'nın yalnızca birkaç kaydı vardı. Ez dikkatli davranmıştı. Bir keresinde Ariekalıların daha önce dinlediği bir konuşmayı tekrar etme riskine girdik ama gördüğümüz görüntülerdeki dehşet, çileden çıkmış dinleyiciler arasında tetiklediğimiz kavgalar bizi korkuttu. Bunu tekrar denemedik. Belki yirmi gün yayınlanacak materyalimiz vardı. Bunları şehre dinletirken cesaret edebildiğimiz kadar kısa tuttuk.

Anlayabildiğimiz kadarıyla, Ev Sahipleri arasında yeni hiyerarşiler ortaya çıkıyordu. Bunları anlamıyorduk.

Cinayetten sonra, MagDa günlerdir ilk kez tekrar denkleştirildi. Toplantı yaptığımız komite odasına şık, gülümsemeksizin ve tıpatıp şekilde girdiler. Bunun iyi bir tepki mi, yoksa kötü mü olduğunu bilemiyordum. Zaten uzun sürmedi.

Taziyeleri kabul ettiler. Otoritelerini hiç kaybetmemişlerdi; bizim dinleyen, tartışan ve düşünceleriyle neredeyse emirlerini söyleyen fiilî liderlerimiz olarak kalmışlardı. MagDa'ya itaat ederek ve bir miktar da şehvet düşkünlüğünden, Ez'in gardiyanı oldum.

Ez konuşmak istiyordu. Kendini haklı çıkarma, kendinden nefret etme, kızgınlık ve pişmanlıkla ipe sapa gelmez şeyler konuşuyordu. Hapis olduğu odada onunla oturup dinliyordum. İlk etapta, olanlarla ilgili ayrıntıları toparlamaya çalıştım. "Bu

neydi?" diye sordum bir keresinde MagDa'ya. Bitkin görünüyorlardı. İçlerinden birisi başını iki yana salladı ve diğeri, "Mesele gerçekten bu değil," dedi. Bu sonuç uzun zamandır olmayı bekliyordu.

İçimizden çoğu Ez'in hayatına son verme yanlısıydı. Ben ve diğerleri buna şiddetle karşı çıkıyorduk. MagDa bizim tarafımızı tutunca konu karara bağlandı. Fazla merhametin getirisinin en nihayetinde intikamcılıktan daha çok olacağını hesaplıyorlardı. Hiçbirimizin bir geleceğimiz olacağına gerçekten inanmadığımız o zamanlarda bile, MagDa bunun için planlar yapıyordu.

Ez'e acıyordum, tabii bir yandan da onu küçük görüyordum. Onun işlediği kadar şok edici bir suçun bir insanı değiştirmesi gerektiğini, bu durumdan, ya daha iyi ya da tam bir canavar olarak çıkacağını hissediyordum. Birisini öldürebilmesi ve buna karşın öldürmeden önceki acınası figür olarak kalabilmesi beni dehşete düşürüyordu. Hırsından deliye dönmüştü. Bütün sorularıma çocukça bir nobranlıkla karşılık veriyordu. Ra ile birlikte Ev Sahiplerine Dille anlatmış olduğu gibi, bana da yaşamını anlatmaya devam etmek istiyordu. Onların bıraktığı yerden tekrar başlıyordu.

Suçunu pek itiraf etmemişti. Asıl görevi her ne idiyse, bunu bize söylememişti; eminim ki böyle bir şey vardı, onun –ve Ra'nın– amaçlanan rolü Elçilik Kenti'nin gücünü çökertmekti. Bu gizlilik konusundaki motivasyonları belirsizdi: bütün motivasyonlar gibi.

Ra'nın ölüm haberinin –sanırım teknik olarak o ~~Ra~~ olmuştu– nasıl dışarı sızdığını bilmiyorum ama onun ve bu yüzden EzRa'nın ölüm haberi yayılıyordu. Yalnızca bahsedilebilecek bir şey olduğu için bunu o anda yanındakine söyleyen bir duble; serseri bir arıkam; bir Elçi; bir koruma. Elçilik Kenti bir anda bilgilendi. Ra'nın ölümünün dördüncü günü kilise çanlarıyla uyandım. Mezhepler mensuplarını çağırıyordu. Çok geçmeden

anladım ki, bir şeyler yapmamızı talep edecek kitlelerin yürüyüş yapmalarını engellemek için, Personel olarak bizlerin yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Belki de doymak bilmez Ariekalılar bizi almaya gelmeden, Elçilik Kenti çökecekti. Kendime ait zamanda, bir aciliyet hâli ve o tuhaf bakış açısıyla bütün bunları anlayabileceği, bana yardım edebileceği veya yardım isteyebileceği duygusu başta olmak üzere, pek çok nedenle Scile'ın peşine düştüm.

CalVin'in, Scile'ın iş birliğiyle yaptıklarından sonra, başka hangi Elçilerin **surl/tesh echer**'in infazına iştirak ettiklerini öğrenmekten kaçınmaya çalıştım. Bunu düşünmeye dayanamazdım. Korkaklık veya faydacılık, bilmiyorum. Takip eden günlerde cehalet mutluluktu: Aklımda o cinayetle, yeni meslektaşlarımla bağlantı kurmaksızın Elçilik Kenti'nde yaşamak, o sıralarda yeterince zordu. Hem MagDa'nın komitesinde olup hem de yoldan çıkmış veya orada olmaktan korkanlarla yapılan bir Elçiler toplantısında, nihayet CalVin ile karşılaştım. Doğruca onlara gittim. "O nerede?" diye sordum Vin'e. "Scile." Bu kez onu dublesiyle karıştırmamıştım. İkisi de bana cevap vermedi.

BREN BENİ ARADI. "İnsanlara saldırılıyor. Carib Sokağı'nda."

Bir karga; zabıtaları, MagDa'yı ve beni Elçilik Kenti'nin varoşlarında, olayların alevlendiği yere götürdü. Bren zaten gelmişti, olay yerinde, elinde bir fenerle bize el sallıyordu: Geceydi. Küçük bir caddenin aşağısında Ariekalılar bir binanın dışında bağırıp çağırıyordu. Küçük bir grup Terre içerideydi. Bu bölgeden toplu göçe katılmamışlardı. "Aptallar," dedi birisi.

Ariekalılar ellerine geleni atıyordu: çöp, kaya, cam. Her biri sırayla kapıyı çekiyordu; mekanizması sinirlerini bozmuştu. Dilde bağırıyorlardı: *EzRa'nın sesi. O nerede?* "Bu grup, içlerinde en zayıf olanı," dedi Bren. "Şimdi onlara verdiklerimizle tatmin olamayacak aşamadalar." Uyuşturucu-tanrı kayıtları konusunda giderek cimrileşiyorduk. "Burada Terre olduğunu biliyorlar,

veri çipi veya başka bir şeyde EzRa'nın sesini bulundurduklarını düşünüyor olmalılar. Öyle bakma. Burada mantık aranmaz. Çaresiz durumdalar."

Arıkamlar toplandı. Yayınlarını izliyorduk. Sona şahit olmak nasıl bir duygudur? Benim durumumda çaresizlik değil, gözlerine inanamamak ve şoktu, bitmek bilmez şekilde. Orada Ariekalıların toynaklarıyla kırmızı çamura bastırılan bir Terre cesedi vardı. Lapaya dönüşmüş bir adam. Bu sahne karşısında ağlayan bir tek ben değildim.

Kameralar ok gibi, daha yakına sokuldular. Birisi hiddetli bir hünerkanadı tarafından havada tokatlandı. Polisler silahlarına dokundular ama ne, Ariekalılara mı saldıracaktık? Misilleme yapamazdık. Bunun neye yol açacağını bilmiyorduk.

Memurlar binaların arkasına ulaştı, gizlice binalara girip dehşet içindeki bina sakinlerini uzaklaştırdılar. Parça parça görüntülerle izliyorduk: onların saldırılarını; eve saldırırken yaygara koparan Ev Sahiplerini. Daha fazla hareket vardı. Yeni gelen Ariekalılar yaklaşıyordu.

"Buyurun," dedi Bren. Gördükleri onu şaşırtmamıştı.

Dört ya da beş yeni gelen olmuştu. Ben eve yapılan saldırıya katılmak için geldiklerini düşünmüştüm ama hünerkanatlarını savurup Ariekalı kalabalığı yararak beni şaşkınlığa sürüklediler. Şaha kalkıp toynaklarını kardeşlerine vuruyorlardı. Kavga hızlı ve acımasızdı.

Ariekalıların kanları fışkırıyordu. Ev Sahiplerinin acı dolu haykırışları duyuluyordu. "Bak." İşaret ettim. Kameralar uçuşarak bana yeni saldırganlarla ilgili başka bir anın görüntüsünü vermişti. "Görüyor musun?" Onların yelpazekanatları yoktu. Yalnızca kanat kökleri, et kırpıntıları vardı. Bren tısladı.

Sarsıntı geçirmiş insan bina sakinleri uçanımıza gelebildi, yeni kavgaları seyretmek için bize katıldılar. Saldıranlar diğer Ariekalılardan birisini öldürmüştü. Onun ölüşünü görmek bana Arıkovanını hatırlattı. Ev Sahibi, tanıdık kanlar içindeki

toynak izleriyle orada kıpkırmızı yatıyordu: Saldırganı, Terre adamdan ne kalmışsa kaçırmıştı.

"Yani… Ariekalı koruyucularımız mı var şimdi?" dedim.

"Hayır," dedi Bren. "Yalnızca şu an gördüğünle kalmıyor."

• • •

ELÇİLİK KENTİ'NİN KIYISINDAN son insanları da zabıtalar ve hızla göreve getirilmiş milislerle koruyabildiğimiz binalara getirdik. Reddeden bazılarını çıkmaya zorladık. Ariekalılar caddelerin uçlarında toplanıp insan komşularının gidişini izledi. EzRa'nın bir yayınını, çıkışımızla aynı zamana gelecek şekilde ayarladık: Çift ses çağırdı ve Ariekalılar sürü hâlinde sendeleyerek hoparlörlere koştu ve bizi yalnız bıraktı.

Harap olan şehir ile Elçilik Kenti'nin merkezi arasında terk edilmiş bir bölge vardı: İçlerinde adamlar ve kadınlar olmayan, değerli şeyleri alınmış ve yalnızca değersizler ile gereksizleri bırakılmış binalarımız, evlerimiz. Göçün yönetilmesine yardımcı oldum. Sonradan, aioli nefesinin kıyısındaki yetersiz havada, yarı boşaltılmış odaların içlerinden yürüdüm.

Hâlâ elektrik vardı. Bazı yerlerde ekranlar ve flatlar açık bırakılmıştı; haber spikerleri onları yalnız bırakan göçleri bana anlatıyor; sertçe başını sallayarak bunun geçici olarak gerekli olduğu konusunda ısrar eden Mag ve Da ile röportaj yapıyorlardı. Boş evlerin içinde oturup arkadaşlarımın gerçeği gizleyişini izledim. Kitapları ve incik boncuk şeyleri elime alıp sonra tekrar bıraktım.

Ehrsul'un odaları bu bölgedeydi. Onların dışında durdum ve uzun bir süre sonra onu aradım. Kapı zilini çaldım. Uzun zamandır ilk kez ona ulaşmaya çalışıyordum. Yanıt vermedi.

Ariekalılar boşaltılmış caddelere girmeye başlamıştı. En çaresiz olanlardan bir öncü kuvvet. Zayıf düşen batarya-hayvanlarıyla birlikte ve önceden olsa zararlılar olarak öldürme

zahmetine girecekleri ağırkanlı leş yiyiciler peşlerinde olduğu hâlde, Ev Sahipleri evleri de araştırdılar. Temizlik odaları, bütçe hesaplama, oyun oynama, kayıplarla ilgili ayrıntıları düzenleme gibi artık geçerliliği kalmamış programları çalıştıran sıradan özelliklere sahip bilgisayarlara bilip bilmeden ve yumuşakça dokunuyorlardı. Ariekalılar dinleyecek Dil bulamamıştı. Uyuşturucularının yokluğu onları bundan koparmadı: Onlar için uyuşturucuyu birden bırakma diye bir şey yoktu; EzRa'nın konuşması bunu yapamayacakları kadar derine sızmıştı. Bunun yerine, en zayıfları giderek daha çok sayıda ölmeye başlamıştı. Terrelerden de Elçi SidNey intihar etti.

"Avice." Bren beni aradı. "Evime gelebilir misin?"

BENİ BEKLİYORDU. Yanında iki kadın vardı. Benden daha büyüklerdi ama yaşlı değillerdi. Birisi pencerenin yanındaydı, diğeri Bren'in sandalyesinin yanında. İçeri girerken beni izlediler. Kimse konuşmuyordu.

Tıpatıp aynılardı. Dublelerdi. Hiçbir fark göremiyordum. Yalnızca duble olmakla kalmayıp bir de denkleştirilmişlerdi. Bir Elçiye bakıyordum, tanımadığım bir Elçiye ve biliyordum ki bu mümkün değildi.

"Evet," dedi Bren bana. Yüzüme samimiyetle güldü. "Seninle konuşmam gerek," dedi. "Bir konuda sessiz kalmana ihtiyacım var. Şeyle ilgili…"

Kadınlardan biri bana doğru geldi. Elini uzattı.

"Avice Benner Cho," dedi.

"Belli ki bu bir şok," dedi dublesi.

"A, hayır," dedim sonunda. "Şok *mu*? Lütfen."

"Avice," dedi Bren. "Avice, bu Yl." Hecelemesini daha sonra öğrendim. Kulağa *il* gibi geliyordu. "Bu da Sib."

Yüzleri tamamen birbirinin aynıydı, iri ve zeki ama farklı kıyafetler giymişlerdi. Yl kırmızı giymişti, Sib ise gri. Başımı

salladım. Her ikisi de küçük aioli takmışlardı; kancaları çıkarılmış ve Elçilik Kenti havasında dinlenmedeydiler.

"Sizi gördüm," dedim hatırlayarak. "Bir keresinde, şeyde…" Şehri işaret ettim.

"Muhtemelen," dedi Sib.

"Ben hatırlamıyorum," dedi Yl.

"Avice," dedi Bren. "YlSib'in burada olma nedeni… Olan biteni onlar sayesinde biliyorum."

YlSib; ne çirkin bir isim. Bren bunu söylerken onların bir zamanlar Elçi SibYl olduğunu ve bu yeniden düzenlemenin onların başkaldırısının bir parçası olduğunu anladım. "YlSib şehirde yaşıyor," dedi Bren kibarca. Tabii öyleydi. Bren bana bu tür gizli saklı bir şeyleri ima etmişti. Bren'in adımı söylediğini fark ettim.

"Avice. Avice."

"Neden ben, Bren?" dedim. Yl ve Sib beni işitebilse de, bunu sanki baş başaymışız gibi sessizce söyledim. "Ben neden buradayım? MagDa nerede, diğerleri nerede?"

"Hayır," dedi Bren. O, Sib ve Yl birbirlerine dikkatle baktılar. "Çok fazla düşmanlık. Tarih. YlSib ve o takım uzun süredir muhalif taraflardaydı. Bazı şeyler değişmiyor. Ama sen farklısın. Senin yardımına ihtiyacım var."

Önümde açılan bir şeyin içine gözümü dikmiş bakıyordum. Çatlaklar, dönekler, gerilla Elçiler, huzursuz yarımlar. Dışarıda başka ne cehennem vardı? Kim? Scile mı? Grup Noel Babası mı? Geçmişte aptalca bir masal gibi gelenler, artık pek de öyle gelmiyordu. Yanıtlanmamış soruları hatırladım, yıllar yılı kimlerin Elçilik Kenti'nden gitmiş, kimlerin sırtını ona dönmüş olduğunu merak ettim; nedenini de merak ettim.

"Elçilik Kenti ölüyor," dedi Yl. Eliyle pencereyi işaret etti, Sib ise sessiz duvar ekranını. En kötüsü, Dil için yanıp tutuşan Ariekalıların çoğu geliyordu. Tıpkı oyuncaklar gibi doğal olmayan adımlarla paytak paytak yürüyorlardı. Çeşitli şekillerde çöken,

hayatı kararanların taburları; caddelerimizi, yalnızca hitabi umutsuzluğu içinde, maksatsız talep eden ama gelirken bizi ve birbirlerini öldüren. Artık en dıştaki caddelerimize yürüyemiyorduk: Çok fazla saldırı, çok fazla Ariekalı öfkesi vardı.

Kameralar bunama evresine girenleri, sarkık göbekleriyle amaçsızca dolanırken, bazılarının kendi gelişigüzel tarzlarında sendelediklerini gösteriyordu. Onlarla hiçbir Ariekalı ilgilenmiyordu. Bu şok ediciydi. EzRa'nın hitap zirvelerinin arasında kalan dönemlerde, kültürel olarak vazgeçmiş olsalar da, evrimin gerektirdiği gibi, bazı Ariekalıların mücadele etmeyen bu yaşlıları yediği konusunda dedikodular vardı.

Her şey paramparça olurken bile YlSib'e onca zaman nerede olduklarını, neler olduğunu, yıllar önce gizlice kaçıp gittiklerinden bu yana ne yaptıklarını sormak için ölüp bitiyordum. Çok yakında yaşamışlardı; belki de içeride kendilerine hava kabarcıkları çıkaran biyodonanımlı bir meskende yaşıyorlardı. Danışmanlık mı yaptılar? Ariekalılar için mi çalışmışlardı? Bağımsızlar mıydı? Bilgi ticareti yapan, hakkında tek bir şey bilmediğim gayriresmî ekonomiler içindeki arabulucular mıydı? Böylesine bir iç bölgenin Elçilik Kenti'nden birisinin himayesi olmaksızın sürdürülebilmesinin imkânı yoktu, diye düşündüm.

"Bize yardım etmediklerini söyledin," dedim. "Gelip diğerlerine saldıran o çılgın Ariekalıların."

"Bize yardım etmiyorlardı," dedi Bren.

"Parçalanmalar oluyor," dedi YlSib. "Bazı Ariekalılar artık düşünemiyor bile." "Onlar ölüyor." "Onlar dış mahalleleri harap edenler." "Sonra bir tür düzeni sürdürmeye çalışanlar var. Yeni şekillerde yaşamaya." " Bağımlılıklarını yönetmeye." "Her türlü yöntemi deniyorlar. Çaresiz şeyler." "Birbirlerine doz verip veremeyeceklerini görmek için, EzRa'nın söylediği ifadeleri tekrarlayanlar." "Mahallelerinin kontrolünü eline almaya çalışanlar." "Yayınları bölüştürmeye." "İşleri daha…" "….organize tutmak

için farklı gruplara farklı dinleme rotasyonları yapmaya." "Bir de her şeyi değiştirmek isteyen karşıt görüşlüler var."

"Bizlerin mezhepleri var," dedi Bren. "Şimdi onların da var. Bir tanrıya tapınanların değil ama. Ondan nefret edenlerin."

"Dünyanın sonunun geldiğini biliyorlar," dedi YlSib. "Ve bazıları yeni bir taneyi getirmek istiyor." "Diğer Ariekalıları *küçümsüyorlar*." "Senin gördüğün bu." "Bağımlılar için kullandıkları kelime…" Birlikte, Dilde bir kelime söylediler. "Onları böyle adlandırıyorlardı," dedi Sib ya da Yl, "artık yapamasalar da." "Bu 'zayıf' demek." " 'Hasta'." " 'Uyuşuk' demek." "Zevk düşkünleri." "Yeni bir düzen başlatacaklar."

"Nasıl…?" Dibinden sökülmüş ve mahvolmuş yelpazekanatları hatırladım. *Artık onları böyle çağıramıyorlar*, çünkü işitemiyor ve konuşamıyorlar, bir Dilleri yok. "Ah, ben…" dedim. "Ah, Tanrım. Bunu kendilerine yaptılar."

"Baştan çıkmaktan kaçınmak için," dedi Bren. "Bu berbat bir tedavi ama bir tedavi. İşitmeyince bedenleri uyuşturucuya ihtiyaç duymayı kesiyor. Şimdi, nefret ettikleri tek şey, etkilenmiş kardeşlerinden daha çok felaketin kendisi."

"Ya da, başka bir deyişle, biz," dedi YlSib.

"Şayet sizi görmüş olsalardı…" "…kendi kardeşlerini öldürdüklerinden daha hızlı bir şekilde öldürürlerdi."

"Sayıları çok değil," dedi Bren. "Henüz. Fakat EzRa'nın konuşması olmaksızın, uyuşturucu olmaksızın, onlar bir planı olan tek Ariekalılar."

"Tek Ariekalılar," dedi Sib. "Bir tane de bizim var ama." "Bizim," dedi Yl, "bir planımız var."

15

DIŞARIDA, Elçiliğimizin dev bir bina olmadığını öğrenmiştim. Birçok gezegenlerdeki ülkelerde çok daha büyüklerini görmüştüm: daha yüksek, yerçekimi vinçleriyle desteklenen, daha çok alana yayılan. Ama o yeterince büyüktü. Sarmal tasarımla hiç içine girmediğim ve orada olduğundan da hiç şüphelenmediğim tastamam katların, tastamam koridorların olduğunu keşfettiğimde yalnızca biraz şaşırmıştım.

"Ne yapılacağını biliyorsunuz," demişti YlSib bize. "Yerine yenisini koymanız gerekiyor." "Kahrolası reviri açmanız."

Fikirlerinin, Bren'in MagDa'nın komitesine sanki kendi fikriymiş gibi aktardığı planın temeli buydu. Beni YlSib'le neden tanıştırdığından emin değildim ama bana güvenmekte haklıydı. Elçiliğin tepesine yakın, içeri doğru sarılmış odalar ve salonlar dizisinin içinde ayrılmış bir bölge vardı. Yolu bilenleri izledim.

Elçiler ve Personel, Bren'in önerisi karşısında dehşete düşmüş görünüyordu. Komitedekilerden, bahsettiği revirden bihaber olanların kavrayamayacağı referanslarla ısrar etti. Ben onlardan biriymişim gibi davrandım.

"Orada kullanabileceğimiz başkaları olabilir," dedi Bren.

"Peki, nasıl bileceğiz?" dedi Da.

"Eh, bu bir güçlük," demişti Bren. "Bir deneğimiz olması gerekecek."

ŞUNUN ŞURASI CADDELERİN ARDINDA, çaresiz Ariekalılar anarşisi kötüye gidiyor ve giderek daha çok evimiz çöküyordu. Hâlâ enayice şehrin yakınında olan Elçilik Kenti sakinleri, köşeyi dönüp onlara saldırarak Dili konuşmalarını, EzRa gibi ses çıkarmalarını dilenen o gözü dönmüş şeylere doğru gide-

cekti. Bunu yapmadıklarında Ariekalılar onları ele geçirip, belki de açtıkları deliklerden istenen sesin ortaya çıkacağı umuduyla, sağlarını sollarını deşiyordu.

Planladığımız şeye inanamıyordum. Elebaşını yakalayacak bir ekip olarak şehre yaya gitmiştik. Tepemizde halkalar hâlinde duman ve kuşlar vardı. O zamana kadar Elçilik Kenti'nde mikropolitika her yerdeydi; cıvata anahtarları, tabancalar ya da kullanmamaları gereken, onları çok sıkı kavramış, silahlı elden kan akıtan, kabaca donanmış tabanca hayvanlarla silahlanmış, iki ya da üç caddelik bir bölgede taleplerini zorla dayatan adam ve kadın grupları vardı.

"EzRa nerede, sizi gerizekâlılar?" diye bağırdılar bizi gördüklerinde. "Her şeyi düzelteceksiniz, öyle mi?" Bu ekiplerden bazıları Ev Sahiplerine saldıracaklarını haykırıyorlardı. Bunu yaptıkları takdirde en zayıflardan bir ya da ikisini devirme olasılıkları vardı ama o kendilerini sakatlamış saldırganlara karşı hiç şansları yoktu.

Ariekalıların, peşlerinde evcil otlarla girdiği Elçilik Kenti'nin kaybettiğimiz halkasının içine girdik. Yakın zamana kadar bizim mimarimiz olan yapıların üzerinde hâlihazırda tüylü ya da kabuk gibilerdi. Burada hava onlarınkiyle bozulmuştu.

Silahlarımızı kalkık tutuyorduk. Ariekalılar bizi gördü, şimdi bağıran, öne çıkan, kaçanlar onlardı. *EzRa, EzRa, ses, ses nerede?*

"Gerçekten gerekmiyorsa bizi öldürmeyin," dedi Da. Dönen, sözlerin hasretini çeken, yalnız bir Ariekalı bulduk.

Bizimle gel, dedi MagDa.

EzRa, dedi Ariekalı.

Bizimle gel, dedi MagDa, *EzRa'yı duyacaksın.*

Bir kargayı çağırdık. Bu antika, metal, silikon ve polimerdendi: bütünüyle Terretekno. Şimdi daha gelişmiş makinelerimizi kullanmaktan sakınıyorduk: Bunlar geleneklerimizin ve yerel biyodonanımın birleştirilmesiyle elde edilmişti ve bağımlılık yayıldıkça bunlar da bozulabilirdi. Bütün bildiğimiz onları

uçurduğumuz takdirde bu ihtiyacı egzozlarında, belki de monoton seslerinin tonunda coşturabilecekleriydi.

BİZİMLE GELEN Ariekalının adı ***shoash/to tuan*** idi. Uyuşturucu-tanrının sesine duyduğu ihtiyaca yenik düşmüş, şaşkındı. Farkında gibi görünmese de fiziksel olarak açlıktan ölüyordu. Ona yiyecek verdik. EzRa ile ilgili vaatlerde bulunduğumuz için bizi takip etti. Onu revire götürdük. Komitede kanadın varlığını bilmeyen tek eski avam ben değildim. Ne işe yaradığını anlayamadığımız bir dizi koridor dönemecinden geçip merdivenlerle ağır bir kapıya vardık. Orada bir koruma bile vardı. Bütün memurlara ihtiyaç olduğu bu anda güvenlik.

"Mesajınızı aldım, Elçi," dedi MagDa'ya. "Yapabileceğimden hâlâ emin değilim… Ben…" Bize baktı. Yanımızdaki sindirilmiş Ariekalıyı gördü.

"Savaş zamanındayız, memur bey," dedi MagDa. "Eski kanunların geçerli olduğunu…" "…gerçekten düşünmüyorsunuz, değil mi?" "Bizi içeri bırakın."

İçeride, bilgilendirilmemiş personel bizi karşıladı ve buyur etti. Endişeleri ortadaydı ama başka herkesinkiyle kıyaslandığında sessizdi. O gizli salonlarda sözde bir normallik vardı: Haftalardır bulunduğum, ritimlerin krizden bütünüyle darbe almamış göründüğü tek yerdi burası.

Bakıcılar ellerinde ilaçlar ve çizelgelerle odalara girip çıkıyordu. Bu ekip, söz açlığı çeken Ariekalılar kapılarını kırıp onları öldürene kadar, bu gündelik çalışmalarına devam edecekmiş gibi bir duyguya kapıldım. Sanırım Elçilik Kenti'nde her günkü dinamiğin devam ettiği başka kurumlar da vardı: bazı hastaneler, belki bazı okullar, belki grup anne babalarının çocukları çok derinden sevdiği evler. Bir toplum herhangi bir zamanda ölürken, değişmemek üzere karşı atağa geçen kahramanlar olmalıdır.

Revir revirdi ve başarısız Elçiler için sığınak ve hapishaneydi. "Sanki iki insanı bir yapmaya çalıştığın her defa işe yarayacakmış gibi," diye fısıldadı Bren bana, küçümseyerek.

Elçiler dalga dalga üretiliyordu: Hepsi aynı nesilden kadın ve erkeklerle dolu odaları geçtik. Kameralara ve bizi görünmez kılan tek yönlü camlara gözlerini dikmiş, yarım megasaatten fazladır gözetimde tutulan fiyaskolar olan ortayaşlılar koridorunu geçtik önce. Ayrı kısımlarda tutulan, sanırım linkleri çıkarılmış veya linkleri, aradaki duvar onları hiç rahatsız etmeyecek şekilde gevşek kurulmuş dubleler gördüm. Oda oda bakınca ikili, ikili, ikili yüzler gördüm.

Bazı hücreler boş, penceresiz ve yedekti; bazıları kumaşlarla gösterişli bir hâl almış, Elçilik Kenti'ne ve şehre bakıyordu. Elektronik etiketlerle, hatta kelepçelerle bağlanmış veya sınırlanmış tutuklular vardı. Bize rehberlik eden doktorlardan birinin dediği gibi, çoğunlukla güçsüzler hiçbir şey söylemiyordu ama kısıtlamalar altında boyun eğdirilmişlerden birisi bize yeni nesil bir bozuk ağızla avaz avaz bağırdı. Buzlu camın arkasından geçtiğimizi nasıl öğrendiğini bilmiyorum. Onun ağzının hareket ettiğini gördük ve doktor birkaç saniyeliğine onu duymamıza izin vermek için bir düğmeye bastı. Bu hareketi yüzünden doktordan hiç hoşlanmadım.

Her şey temizdi. Çiçekler vardı. İçeridekiler, mümkün olan her yerde duble odalarının üstünde isimleri yazılarak onurlandırılmıştı: *Elçi HerOt, Elçi JusTin, Elçi DagNey*.

Bazıları eğitime, ilaçlara, linke ve zorlamalara rağmen, aynı zihni paylaşma rolüne girmek için ihtiyaç duyulan empatiye hiç sahip olmamış, yalnızca aynı görünen iki insan olmuşlardı. Birçoğu farklı derecelerde deliydi. Dilde beceriye sahip olsalar bile, dengesiz, küskün, melankolik hâlde bırakılmışlardı. Tehlikeli. Ayrılık yüzünden çıldırtılmışlar vardı. Dublesinin ölümüne, Bren gibi, dayanamamış olanlar. Bunlar, bir parçası kopmuş, yarım kalmış insanlardı.

Başarısızların muazzam bir yelpazesi vardı. Orada olanlardan çoğunluğu Elçilerdi. Bu rakamlar beni dehşete düşürmüştü. *Hiç bilmiyordum*, dedim kendime. Onların yaşamına son vereme-

yecek kadar medeniydik: İşte onların ölmesini beklediğimiz bu kibar hapishane bu yüzdendi. Politik retlerden dolayı, başarısız olanlardan bazılarının böyle sayılması gerektiğini varsayacak kadar Terre tarihini biliyordum. Geçtiğimiz yerlerdeki bütün isim levhalarını okuyordum ve bunun, DalTon gibi, benim tanıdığım isimler için olduğunu fark ettim; yalnızca benim gibi kötü yuttaşların konuştuğu muhaliflerin isimleri. Hiçbir iz yoktu.

En uç noktadaki bir bölüme geçince, benim grup anne babalarımdan daha yaşlı, hayvanlar gibi uluyan ve özenli bir nezaketle interkomdan bakıcılarıyla konuşan veya hiç kimseyle konuşmayanlar vardı. "Tanrım," dedim, "Tanrı Fenerkuran."

Yoksunluğu içinde, ***shoash/to tuan*** düşünmeden kakasını yapmıştı. Yaptığını fark etti ve utançla bir şey söyledi: Bu hareket bizim için olduğu kadar Ev Sahipleri için de bir tabuydu.

Sanırım doktorlar gideceğimiz yere, seçmelerimizi yapabileceğimiz bir odaya bizi kasıtlı olarak uzun bir yoldan götürmüştü. Böylece birbirinin ardı sıra gelen bölmeleri röntgenlemiş olduk. Ekranlara oyun yazılımlarının yüklendiği, parlak renklerle boyanmış duvarları geçtik ve Tanrım, estetik öyle uyumsuzdu ki ben anlayana kadar saniyeler geçti. Elçi gençleri, yalnızca 50 kilosaat yaşında olanların bir kısmını getirdikleri yer burasıydı. Bu kapıların camlarından bakmadım ve onarılamayacak çocukları görmediğim için memnunum.

BÜYÜK BİR ODADA, ***shoash/to tuan***'dan dikkatini vermesini istedik. Doktorlar, hepsi koruma altında olan, en olası aday olduğunu düşündüklerini birer birer getirdiler.

Dilde hiç ustalık kazanmamış olanlar ne bize ne de çok dengesiz olanlara yaramazdı. Fakat neredeyse bütün yaşamları boyunca orada tutulmuş olan bazı çiftlerin hapsedilmeleri için hiçbir neden yoktu ama Dili konuştukları zaman eksik kalan bir şey, bizim belirleyemeyeceğimiz bir unsur vardı. Onların çoğu ürkütücü düzeyde bir muhakemeyi koruyordu. Denediklerimiz bunlardı.

Yaşlanmakta olan bir ikili önümüzde durdu; hiçbir basit Elçi küstahlığı olmayan adamlar. Aksine onlara gösterdiğimiz nezakete pek değmez görünüyorlardı. İsimleri XerXes idi. Ariekalı onları büyülemişti: yıllardır hiç Ev Sahibi görmemişlerdi. "Bir zamanlar Dili konuşabiliyorlardı," dedi bir doktor bize, "sonra birden konuşamamaya başladılar. Nedenini bilmiyoruz."

XerXes'in kibar ve meraksız bir heyecanı vardı. "Dili hatırlıyor musunuz, Elçi XerXes?" dedi Da.

"Soruya bak!" "Soruya bak!" dedi XerXes. "Biz bir Elçiyiz." "Biz bir Elçiyiz."

"Bizim yerimize misafirimizi selamlar mıydınız?"

Pencereden dışarı baktılar. Şehrin bölgeleri yoksunluk içinde cansız ve solgundu, her tarafı urlarla kaplıydı.

"Onları selamlamak mı?" dedi XerXes. "Onları selamlamak mı?"

Birlikte mırıldanıyorlardı. Fısıldaşarak, başlarını sallayarak, uzun uzun hazırlandılar. Sabırsızlanıyorduk. Konuştular. Benim bile iyi bildiğim klasik sözler.

"suhail kai shu/shura suhail" *dediler. Sizi selamlamaktan ve burada ağırlamaktan memnunuz.*

Ariekalı göz mercanlarını kırpıştırdı. Sanırım öyle istediğim için, bunun Ariekalıların EzRa'nın konuşmasını duyduklarında yaptıkları hareket olduğunu düşündüm. ***shoash/to tuan*** odaya dikkatle göz gezdirdi.

Yalnızca yeni bir ses geldiği için bakıyordu. Ben bir bardağı düşürmüş olsaydım da aynı reaksiyonu verebilirdi. İlgisini kaybetti. XerXes tekrar, 'Şimdi benimle konuşur muydunuz?' gibi bir şey söyledi. Ariekalı onları duymazdan geldi ve XerXes tekrar konuştu; sesleri parça parça, dağınık, Vuruş ve Dönüşün her biri farklı bir ricanın parçalarını söylüyordu. Hoş değildi.

Onun içinde hiç Dil olmadığına pek inanmıyordum. Sanırım Ariekalının duyduğu şeyde bir şey, bir kalıntı vardı. Geriye bakıp gördüklerimi, onun hareket ediş şeklini düşündüm ve aslında tam olarak sıradan bir sese verebileceği bir tepki gibi değildi.

Hiçbir fark yaratmadı, yeterli değildi ama sanırım XerXes'te ve bilmiyorum kaç tanesinde Dilin hayaleti vardı.

Elçi XerXes odalarına geri götürülmüştü. Uysal bir şekilde gittiler. İçlerinden birisi tutukluluğuna doğru sürüklenirken, yemin ederim ki bize özür dileyerek baktı.

Diğerleri: önce daha yaşlıları; daha gençleri; sonra, dehşete düşürecek şekilde bizi memnun etmeye can atan iki yeni yetme takımı. Bazıları denkleştirilmiş ve aynı şekilde giyinmişti; bazıları değil. Benim yaşlarımda bir çift, FeyRis, soğuk savaş girişiminde bulundu ama yine de onlardan rica ettiğimizde var gücüyle Dili konuşmaya çalıştı. ***shoash/to tuan*** onlara gözlerini dikti ve bir şeyleri anladı ama yeterli değildi. FeyRis, adaylarımızın içinde, götürülürken –sürüklenirken– bize küfredenlerin ilkiydi.

MagDa'ya dikkatlice baktım. Onları seviyordum, onlara hayranlık duyuyordum. Bu işi biliyorlardı.

ON YEDİ ELÇİYLE bir araya geldik. On ikisi bana sanki Dili konuşuyormuş gibi geldi. Dokuzunun Ariekalı üzerinde bir tür etkisi olmuş gibi göründü. Üç kez YlSib'in bulacağımızı umduğu, EzRa'nın yerini almak ve Elçilik Kenti'ni ayakta tutmak için aradığımız şeyi bulduk mu diye merak ettim. Fakat her neye sahiptilerse, bu yetersizdi.

Eğer EzRa'nın Dili bir uyuşturucuysa, belki de bir gün bir diğer Elçinin sesi zehir olabilir diye düşündüm. ***shoash/to tuan***'a son veri çiplerinden birini çaldık. EzRa'nın, Ez'in hayatı boyunca tırmandığı en büyük ağaç hakkında lafı dolandırmaları onu birdenbire gevşetti ve ürpertti. Revirde bize yardımcı olabilecek hiçbir şey yoktu.

"Bunu kopyalayamazsınız," dedi bir doktor. "Bunlar…" Bizim odamızın ötesinde hapsedilmiş yanlışlıkları işaret ediyordu. "Onların *kusurları* var. EzRa'da olan bu değildi. Sıradan iki insanın Dili konuşamaması gerekir. Onun gibi bir şey bulamazsınız. İlk seferde EzRa'yı bulmamız sadece ihtimal dışı bir şey değildi: İmkânsızdı. Onu tekrar bulmayı nasıl öneriyorsunuz?"

EZRA'NIN YAŞAMINI sürdürememesi hiç garip değildi. Evrenin kendisini düzeltmesi gerekmişti. Komitede oturduk. "Bu yeri kapamak zorundayız," dedim.

"Şimdi değil, Avice," dedi MagDa.

"Korkunç bir yer."

"Şimdi değil, Tanrım!" "Düşünmeyi becermezsek, kapatacak bir yer…" "Veya bizlerden onu kapatacak kimse olmayacak."

Sessizlik. Her dakika masanın etrafından birisi, sanki bir şey söyleyecekmiş gibi bakıyordu ama hiçbirimizin söyleyecek bir şeyi yoktu. Birisi ağlayacakmış gibi burunlarını çekiyordu.

MagDa birbiriyle fısıltıyla konuşuyordu. "Getirebileceğiniz bütün araştırmacıları buraya getirin," dediler sonunda. "Donanımcılar, biyologlar, doktorlar, dilbilimciler…" "Düşünebileceğiniz herkesi." "Bu Ariekalı." "***shoash/to tuan***." Birbirlerine baktılar. "Ne yapmanız gerekiyorsa yapın." "Onu test edin." "Parçalara ayırın."

Karşı çıkmalarını beklediler. Olmadı.

Onu parçalayın; ne olduğunu görebiliyor musunuz diye bir bakın." "İçine. *Kemik-evine*." Bren ve bana kısaca baktılar. "EzRa'yı duyduğu zaman." "Bir bakın herhangi bir şey bulabiliyor musunuz diye." "Belki bu şekilde sentezleyebiliriz."

İşte böyle, bu liderlikle, bir Ev Sahibini öldürecektik. Kendimizi korumak için bile değil, hesaplıca. Elçilik Kenti yeni bir şeye dönüşmüştü. Cesaretlerinden dolayı Mag ve Da'ya hayranlık duymuştum. Bu dehşet verici bir eylemdi. MagDa bunun onlardan gelmesi gerektiğini biliyordu.

Hiçbirimizin, Ariekalının iç organlarında bağımlılığına dair herhangi bir sır keşfedeceğimizi düşündüğünü sanmıyorum ama deneyecektik. Buna ilaveten, hepimiz yakında ölecektik; yeni paradigmaların zamanıydı ve MagDa bize birini sunmuştu. Bize savaşın ne anlama geldiğini anlatma işini üstlendiler. Bize kirli bir umut verdiler. Gördüğüm en büyük cömertliklerden biriydi bu.

16

REVİRDE BAĞIMLI üzerinde yapılan viviseksiyondan hiçbir şey çıkmadı.

Çok geçmeden Elçilik Kenti, komitenin gelecek tehlikeyi uzaklaştırmaya, yeni bir EzRa yaratmaya çalıştığını ve başarısız olduğunu öğrendi. Haber yayıldı çünkü haberler yayılırdı. Hikâyelerle sırlar savaşır, hikâyeler kazanır ve yeni sırlar yayar, bunlarla da yeni hikâyeler savaşırdı filan.

Mag ve Da bizi savaşa sokmuştu. Artık çok geçti, umudunu yitirmeyenlerimiz barikatlar kuruyordu. Elçilik Kenti'nin eteklerini vermiştik. Şimdi birkaç cadde içeride, terk edilmiş evlerin içindeki eşyaları dışarı çekiyor, parçalıyor ve caddelerimizin her yerine atıyorduk. Buldozerler siperler kazıyor ve yollarımızın enkazı ile onların altındaki Arieka toprağını eğimli bir set şeklinde yığıyordu. Şehirdeki kentimizin kalıntılarını ihtiyaç içindeki Ariekalılardan korumak için, bunları plaston ve betonla sertleştiriyor, avcılar konuşlandırıyorduk.

Binalar silah kuleleri hâline gelmişti. Her zaman birkaç silahımız olmuştu, buna Bremen'in gizli depolarından alınanları da ekledik; mühendisler ile donanımcılar ise yeni savaş gereçleri yaptılar. Biyodonanım unsurları taşıyan bütün teknolojimizi kontrol ettik ve herhangi bir bağımlılık gördüğümüz noktada onu yok ettik. Lekelenmiş, ciyaklayan makineleri kâfir teknolojinin ateşe atma cezasıyla yaktık.

Bütün bunlarda çok geç kalınmıştı, biliyorduk. Elçi EdGar kendilerini astılar. EdGar bizim komitede bulunmuştu. İntiharları bizi yine allak bullak etti. Elçiler intihar öncüleriydi, diğer Elçilik Kenti sakinleri ise onları kopyalıyordu.

Adamlar ve kadınlar, ellerinde kendi yaptıkları ya da büyüttükleri bıçakları, sopaları, silahları tutarak, aioli nefesi içlerine dolarak, sınırlarımızdaki bariyerleri geçeceklerdi. Tahkimatımızın üzerinden ve daha dün cadde, şimdiyse çorak arazi olan topraklara güçlükle yürüyeceklerdi. Şimlerle ithal edilmiş, Charo Şehri tarzı polisiye oyunlar ile zabıtalarımızın baskınlarından kopyalanmış manevralarla; silahlar dışarıda, ara sokaklarda kendi etraflarında dönerek bizden ayrıldılar. Bazen, görüşümüzün sınırlarında, Ariekalılar hastalıklı bir şekilde yerli binaların yanında onları beklerdi.

Bizler bu tek yönlü kâşifleri durdurmaya çalışmazdık. Kötü havanın, bozulmuş bir şehrin içine yürüyerek Elçilik Kenti'nin kaderinden kaçacaklarını düşündüklerinden şüphe ederim. Sanırım yalnızca bir şey yapıyor olmak istiyorlardı. Onlara morituri* derdik. İlk birkaçından sonra, gidenleri neşelendirmek için küçük kalabalıklar toplanmaya başladı.

Artık Ariekalılar dehşet vericiydi. Hepsi hastaydı ve açlıktan ölüyordu. İnce ya da açlık gazları yüzünden garip bir şekilde şişmiş durumdalardı; gözleri alışılmadık renkler almıştı; sarsıla sarsıla veya söz dinlemeyen uzuvlarını çekerek gidiyorlardı. Yelpazekanatları titreşiyordu. Bazıları hâlâ bizimle çalışmak için uğraşıyordu. Bağımlılıklarıyla mücadele ediyorlardı. İyi niyetlerini ispat etmek için, gösterişli bir biçimde bariyerleri kırma girişiminde bulunmaksızın, onların tabanında toplanıyorlardı. Bizi çağırırlardı. Biz de MagDa, RanDolph veya komitedeki başka bir Elçiyi getirirdik; onlar da barış görüşmesi yapma girişiminde bulunurdu.

Bazen Ev Sahipleri bize enerji, yakıt, mucizevi biçimde bozulmamış biyodonanım bırakırdı. Biz de onlara yiyecek ve artık yapamadıkları ilaçları verirdik. Onlara diledikleri tek şey olan EzRa'nın sesini vadederdik. Yalanların nasıl iş gördüğü ve vaadimizin niteliği hakkında sezgileri ne olursa olsun, hiçbir şüphe

* Morituri (Lat.): Ölmek üzere olanlar –*Ç. N.*

göstermezlerdi. Umutsuzca beklerlerdi. Çoğunlukla yalnızca daha az kontrollü kardeşleri tarafından kovulduklarında dağılıp giderlerdi.

En gözü kara, planlama yapmaktan âciz olanlar tam hız barikatlara gelir, onları hünerkanatlarıyla kavrar, Dilde bağırarak, var güçleriyle üzerlerinden atlarlardı. Onları geri püskürtürdük. Mecbur kaldığımızda onları öldürürdük. Ariekalıların vurulduğunu, patlayıcılarla havaya uçurulduğunu, biyodonanımın yakıcı balgamıyla yandığını, bıçakla kesildiğini gördüm. İlk kez bir Ariekalıyı öldüren herkesin, yaşam boyu şartlanmış olduğu saygı yıkılırdı: Nişancı ağlardı. İkincisinde değil.

HAYVANLAR KAYIP caddelere sızdılar. Altporsuklar, tilkiler, maymunlar merakla tekerlek izlerinin üzerinde gidip geliyordu. Koparıcılar su borularına tırmanıyor ve gevşeyen pencerelerden endişe duyuyordu. Arada bir, yılgın bir koruma, birisini vurur ve hayvanlar dağılıp giderdi ama bir Terre hayvanını öldürmek hemencecik uğursuzluk hâline gelirdi. Buna karşılık, çırpınan, sendeleyen, garip bir şekilde yürüyen Arieka hayvanlarını dışarıya çıkarmak bir spor hâline gelmişti. Ne Terre ne de yerli olmayan kopukların hedef olup olmadığından hiç kimse emin değildi ve onlar kendi hâllerine bırakılmıştı.

Yetersiz yiyecek, enerji, ihtiyaç duyduğumuz malzeme stokumuz hakkında düşünmekten kaçınıyorduk. Parçalanmış çöpler, son dayanmalar ve direnişler, sürülerin saldırılarından oluşan duvarlarımızla birlikte bir anlatı ortaya çıktı. Bu iyi geldi. Akşamları insanlar bize kalan küçük yörelerde toplanıyordu. Bize nelerin rahatlık verdiği beni şaşırtıyordu. Sanatçılar arşivlerimizin, dijital arkeolojimizin derinine, milyonlarca saat geriye, diaspora öncesine inmişlerdi. Tahrip olmuş antik kurguları ekrana başarıyla yansıttılar.

"Bunlar, anladığım kadarıyla, Gürcü ya da Roma kökenli," dedi bir organizatör bana. "Eski Anglo konuşuyorlar ama." Bir

evde kenetlenmiş, hantal bir simgecilik içinde, renkleri uçmuş kadınlar ve adamlar ve savaşan ağır hasta figürler. Renkler geri geldi ve önderleri malzemelerle dolu büyük ve gösterişli bir bina içindeydiler; öncekinden bile hasta düşmanlar acımasızca onları almaya geldi. Hikâyeyi bizim hikâyemiz olarak okuduk tabii.

• • •

ARİEKALILARIN SAVUNMAMIZI yıkacağını biliyorduk. Bölgemizin sınırındaki evlere girdiler, arka ve yan kapılardan, büyük pencerelerden, deliklerden kendilerine yol buldular. Bazıları ön kapılardan caddelerimize çıktı ve buldukları her şeyi paramparça ettiler. Hafıza kalıntıları olanlar Elçiliğe gitmeye çalıştı. Gece geldiler. Karanlıktaki canavarlar, çocuk kitaplarındaki figürler gibiydiler.

Başka tehlikeler vardı: İnsan haydutlar vardı. Bir suçlu grubunun, Terrenin yanı sıra Kedis ve Shur'asi de içerdiği dedikodusu dolaşıyordu. Hiçbir kanıt yoktu. Yine de insan eliyle olduğu besbelli bir şekilde, bir Shur'asi ana barikatımızın kıyısında ölü bulunduğunda, onun yağmacı çeteden olduğu mazereti fısıldandı. Onlar ya şiddetten ya da kazayla ölürdü ve bu ırk için ölüm –her Shur'asi ölümü– Düşüş* kadar destansı bir iğrençlikti.

Kaldırdığımız bütün Ariekalı cesetleri bizim tarafımızdan ya da diğer dertli Ev Sahiplerinin gaddarlığına rastgelip öldürülmüş değildi. Bazıları görünüşe göre daha kasıtlı bir yabancı vahşetle yok edilmişti.

"Bunlar gördüklerimiz," dedi Bren bana. "Yelpazekanatları olmaksızın. Biz bağımlıları merak ediyoruz ama onları da düşünmemiz gerek."

"YlSib nerede?" dedim.

---

* Düşüş: Adem ve Havva'nın Cennet Bahçesinde yasak meyveyi yemesiyle insanlığın masumiyetini ve mutluluğunu kaybetmesi. –*Ç. N.*

"Onlar deli değil, biliyorsun," dedi. "Şehirde olmanın yolları vardır. Yl, Sib… Ve diğerleri. Biliyorsun; elçilik yapmak her zaman işe yaramaz."

"O yer kapatılmalı, Bren. Tanrım. O insanlar o şekilde tutulamaz."

"Biliyorum."

Gece onunla kaldım, ikinci kez. İlk defadan bile daha az konuştuk ama gerçekten iyiydi, o gece olabileceği kadar iyi. "Sence üç sesten oluşan diller var mıdır?" diye sordum ona bir noktada.

"Orası koca bir dışarı," dedi. "Tabii. Hatta dört, beş."

"Ve egzotların Anglo'yu insanların kafasını karmançorman edecek şekillerde konuştuğu yerler," dedim.

Penceresinin önünde çıplak duruyorduk; onun kolu benim omzumda, benimkiyse onun belindeydi ve silah seslerini, bağırtıları, çatırdamaları dinliyorduk.

ERTESİ SABAH erken saatte Bren'e bir telefon geldi. Kızsam da kimden geldiğini söylemedi. Bizi son hızla sınıra götürdü. Bir Ariekalı akını geliyordu. Bir dalga hâlinde barikatlara doğru dörtnala geliyorlardı, duyarlılığın son demleriyle kurgulanmış bir istila. *Lütfen, EzRa'nın sesini duymayı arzu ettiğimi* üstüne basa basa söylemek *isterim,* diye bağırıyordu Ariekalılar bizi öldürmeye gelirlerken. *EzRa'nın konuşmasını dinleyebilme olanağımız var mı?*

Korumalar destek istiyordu. MagDa, yoldaşlarımız ve Personel geldi. Kulaksız bir şekilde seri üretilmiş hayvan-silahlarla, makineyle hızla üretilmiş mermilerle, savrulan sopalarla ve dönüştürülmüş merdiven çubuklarından yapılmış polimer yaylı ateş oklarıyla Ev Sahiplerini geri püskürttük. Ariekalılar, *gönülden rica ediyoruz* gibi kibar taleplerini haykırarak ileri atıldılar. Zelleler bariyerlerimizin üstünden hızla geçiyordu ve onları da öldürüyorduk. Kedisler bizimleydi. Elektrik verilmiş kabloları sonuna kadar kullanan Shur'asiler vardı. Bir

zamanlar kolu olan kopuk şeyle ustalıkla ateş eden Simmon'u gördüm.

Minicik bir organizasyonla Ariekalılar bizi ele geçirirdi ama uyuşturucusuz ve güçsüz kalmışlardı. Ölülerinin oluşturduğu tepecikleri zorlanarak tırmanmak zorunda kalmışlardı. Leş yiyen hayvanlar geldi: vahşi ev antikorları. Bizim kuşlarımız kıyımın üzerindeki havayı koklayıp bir kavis çizerek tekrar uzaklaştılar. Ariekalıların iç organlarının keskin kokusu yüzünden gözlerim sulanıyordu. Ara sokaklarda bir koşuşturma vardı. Ev Sahiplerine bir şey çarpıyordu. Bren'in dikkatini çekmek için bağırdım. Bu, o diğer, kendi kendini sakatlamış Ariekalılar kitlesiydi. Diğerlerinin arasına gizlenerek gelmiş bir beşinci koldu. Onlar bize saldıran bağımlıları vahşice dağıtırken hepimizin ağzı açık kaldı ama Bren onları ifadesiz bir yüzle izliyordu.

"Bren buradaki ilkti," dedi Da bana sessizce. Mag'ın Bren ile konuştu yere doğru baktı. "Seninle. Bunun olacağını biliyordu, değil mi? Nasıl?"

Başımı salladım. "Bazı insanlar tanıyor."

"Ya sen?"

YlSib'den bahsetmeyecektim. Da aptal değildi: Da'nın ilgili isimler dahil her şeyin farkında olması beni şaşırtmazdı. "Hadi ama," dedim.

"Ne biliyorsun, Avice?"

Ona cevap vermedim ama sıkılmış ya da utanmış görünmediğime inandırmak için gözlerine baktım; bu şekilde, kendimi tuttuğumu anlayabilirse, bir şeye saygı göstermeye çalıştığım için bunu yaptığımı bilecekti. Tam o anda telefonum çaldı, tanımadığım bir ID arıyordu, yalnızca ses vardı, hiçbir trid ya da flat yoktu. Ses tanınmayacak şekilde bastırılmıştı.

"Bir daha söyle," diye bağırdım. "Kim arıyor? Tekrar söyle."

O kimse tekrar söyledi ve bu kez işittim. Nefesimi tuttum, yanlış duyduğumu umdum ve Mag, Da ve Bren'in duyabilmesi

için hoparlörü açtım. Ama yanılmamıştım. Sözler bir kez daha, çok daha net söylendi.

"CalVin öldü."

ODALARINDA TEK bulduğumuz, içki ve seks döküntüleriydi. CalVin'in telefonunda hiçbir yanıt yoktu. Ziyaret ettikleri bilinen kulüplere gittik, buralarda ateşli son birkaç kişi midemi bulandıracak şekilde hâlâ dünyanın sonunu tarihten silmeye çalışıyordu. Bize CalVin'in günlerdir oraya uğramadığını söylediler. Son defasında yanlarında ilgisiz bir adam varmış.

Doğru diğer barlara ve yine hiçbir şey, yine hiçbir şey. CalVin'in yanında kimin olduğunu birden anladım. Rotamızı bir zamanlar benim yaşamış olduğum, bir zamanlar Scile'ın yaşamış olduğu ve şimdi gittiğim, onun döndüğü yere çevirdik. Anahtarım hâlâ çalışıyordu. Scile'ın eşyaları her yerdeydi. Daire şimdi tamamen onundu ama o ortada yoktu. Bir zamanlar bizim olan yatağın üzerinde ondan bana bir not vardı. Zaten açılmıştı. Kâğıdı yalnızca *Sana hoşçakal demek için yazıyorum* satırını okuyacak kadar açtım ve durdum.

CalVin başka bir odadaydı. Haber yanlıştı. Vin ölmüştü. Sallanıyordu. Cal onun tam bir sarkaç gibi hareket edişini izliyordu. Başka bir döşek üzerinde başka bir not gördüm.

Cal bana baktı. Tam o anda yüzümde ne gördüğünü Tanrı bilir. "Onu hissetmedim," dedi. "Bilmiyordum. Ben…" Ensesine dokundu, linkine. "O… ama biz onu yeniden açtık. Bilmem gerekirdi. Bilmiyordum. Nasıl… Bilmiyordum."

Bu kayıp yüzünden sesi bir hayvan iniltisini andırıyordu. "Nasıl?" diye bağırdı. "Bu kim?" Ölü dublesine doğru ellerini açtı, yalnız ölmesi imkânsız olan kardeşine.

BÖLÜM ALTI

YENİ KRALLAR

17

SCILE'IN MEKTUBUNU saatlerce elimde tuttum; bunun farkında olduğumu bile sanmıyorum. Cal'i Elçiliğe götürüp sakinleştirmek için ona ilaçlar verdikten sonra sonuçta onunla yalnız kalan bendim.

"Onu öldürdünüz mü?" dedi.

"Ona göz kulak olduk," dedim.

"Neden buradasın?" dedi bana diğerleri girip çıkarken.

"Bir dakikaya kadar MagDa burada olacak," dedim, "onlar yalnızca bir organizasyon yapıyorlar..."

"Benim demek istediğim…" Birkaç saniye konuşmadı. "Şikâyet etmiyordum, Avice. Vin gitti… Sen neden burada *benimlesin*?" Şu an bile aylardır bildiğimiz bir şeyi, uyumsuzluk gerçeğini kabul etmemiz güçtü. Uzun bir süre sonra omuzlarımı silktim.

"Yalnızca bilmiyordum." Hayretle konuşuyordu. "Yapmam gerekiyordu… Şimdi bazen ayrılıyoruz, yapmamız gerekiyor, birazcık. Ve... Ben sadece… O ve Scile çalışıyordu, düşündüm ve…"

Dublesinden kalan notunu yatağa koydu. Benim onu almama izin verdi. İnsanlar anlayış gösterip yiyecek getiriyor ve bir şeyler mırıldanıyordu: Başkaları dünyayı düzeltmek için savaşırken, CalVin hızla bencilliğe düşmüştü ama Cal ve CalVin bir şeyi muhafaza etmek için eskiden de yeterince merkezde olmuştu. CalVin lider bir Elçi olmuştu. JoaQuin emekli olduğunda Elçiliğin başına geçmek üzere tavsiye edilmişti. Komitedeki pek çok kişi tarafından başarısızlıkları başaramama değil de, bir

hastalık olarak görülmüştü ve bu korkunç bir sonuçtu. Vin'in mesajını açtım.

Ben senin gibi değilim. Beni affet.

Ona benden bir şeyler anlat.

Lütfen beni affet. Ben çok güçlü değilim. Bana yetti.

Belki de ikinci satır gibi bir şeyi beklemiş ya da ummuştum.

"Bana verilen emirleri görüyorsun," dedi Cal. "O hâlde, sana ne anlatabilirim?" O buna tatsız bir hava vermeye çalışsa da, sesindeki kırıklığa dayanamıyordum. Diğer kâğıda, Scile'ın mektubuna baktım. "Sanırım bunu… Vin tam şeyden önce buldu…" dedi Cal. MagDa ve Bren'in içeri geldiğini duymamıştım. "Avice Benner Cho ve ben yalnızca veda mektuplarımızı karşılaştırıyorduk."

Çok Sevgili Avice, diye okudum.

Çok Sevgili Avice,

Sana hoşçakal demek için yazıyorum. Ben yürüyorum. Dışarıya. Umarım bunun için beni affedersin ama kalamam, hayatımı artık burada sürdüremem…

Sonra durdum, elimdeki şeyi tekrar katladım. Cal bile bana biraz olsun anlayışla baktı.

"O bir şeydi, bir zamanlar," dedim. "Bunu yapmayacağım." *Benim evlendiğim adam bu değil*, diyebilirdim; soğuk bir şekilde gülerek onları şok ettim. Aşık olduğum bu şevk dolu idealistin, hayatına son verecek bir yer bulmak için ayaklarını sürüyerek yürüyüşünü gözümde canlandırdım. Onu ne zaman bulacağımızı merak ettim.

MagDa notu benden aldı. Da onu okudu, Mag'a verdi.

"Bunu okumalısın," dedi Da.

"Okumayacağım," dedim.

"Bazı şeyleri açıklıyor. Onun… Teorileri…"

"Lanet olası Tanrı Fenerkuran, MagDa onu okumayacağım." Onları bakışlarımla ezdim. "O, Oates Sokağı'nı seçti. Gitti. Lanet olası teorileri umurumda değil. Onun ne söylediğini size anlatabilirim. Dil, Tanrının Dilidir. Ariekalılar meleklerdir. Scile onların habercisidir, belki. Şimdi sonbahar. Yalanlarımız onları bozdu mu yazıyor?"

Bren'in ifadesi sabitti. MagDa kıpırdandı ve söylediklerimin doğruluğunu inkâr edemedi.

"Acı çekenin yalnızca sen olduğunu mu sanıyorsun?" dediler. "Kendini aş ve bunu şimdi yap, Avice." "*Bunu* okuduğu zaman," –Mag ya da Da Scile'ın mektubunu salladı– "Vin kendini öldürdü, bunun farkında mısın?"

"Onlar ne *yapıyordu*?" dedim. "Vin ne *düşünüyordu*? Yani Scile söylüyor mu ne?" Sorduğuma pişman olmuştum.

"Yalnızca burada buna artık katlanamadığını," dedi Bren. "Bu yüzden gitti. Nedenleri de. Senin söylediklerin."

YELPAZEKANATSIZ, kendini sakatlamış Ariekalılar daha fazla komşusunu öldürüyordu. Bren araştırma için arıkamlar yolladı. YlSib ve diğer temaslarından geldiğine kalıbımı basacağım belirsiz talimatları izliyordu. Sağırlaşmış Ariekalıların baskınlarını gördük, sürükamları evlerin cesetleri ile meskenlerin kökünden söküldüğü veya buharlaştırıldığı deliklere soktuk. Neyi aradığımızı bilmiyordum. Ölmek için hangi yönde ilerlediği konusunda hiçbir fikir vermemişti; habire lenslerin Scile'ın cesedini buluşunu hayal ediyordum. Bulmadılar.

Yelpazekanatları olmayan yeni neslin olduğu yerlerde, onlar harabelere sığınmış, birbirlerinin derilerine dokunup işaret ediyorlardı. Kameralarımızı yakaladıklarında onları yok ediyorlardı. Hitabileri avlıyorlardı.

Ne bağımlı yaşayan ölüler kadar berbat ne de yağmacılar kadar kudurmuş hâlde olmayan Ariekalılar vardı: Biyodonanımlı

bakımevlerinde veya onların iskeletlerinde Dili çılgın gibi öylesine hızlı konuşuyorlardı ki, Bren takip etmekte güçlük çekiyordu. "Böyle konuşulduğunu hiç duymadım," dedi. "Her şey değişiyor."

Yaşamaya çalışıyorlardı. EzRa'nın sesi için bağırıyorlardı; günlerdir sessiz kalmış hoparlörlerin etrafında kamp kurmuşlardı. Onları totemler gibi temizliyorlardı. Hayatta kalan pek az gençle ilgileniyor ve duyarlılığı geçmiş bağımlı ihtiyarları, kendileri bilmemekle birlikte, koruyorlardı. En azından kalıntı düzeyinde medeni olan bu küçük Ariekalı grubu ile zihinsiz yaşlılara bakıp ağızlarını açlık hissiyle oynatan yürüyen harabeler arasında bir soğukluk gördük.

Kendi kendime başka şeyleri izledim. Vin'i bulduğumuz gecenin sınır kamerası görüntülerini eşeleyince –kimse bunu yaptığımı bilmiyordu– sonunda kocamın Elçilik Kenti'nin dışına yürüyüşünü gösteren birkaç saniyelik görüntüyü buldum. Ani bir görüntü değişiminden sonra bir tane daha ve ben onun daha alçak olan barikatlarımızın birinden inişini izliyordum.

Yukarı, başka bir kamera olması gereken şeye doğru baktı; onun akışını bulamadım, bu yüzden de onun tam ifadesini hiç göremedim. Onun Scile olduğunu anlayabiliyordum ama. Ne ağır ne de belirgin bir çökmüşlük sayılmayacak bir yürüyüşle gidiyordu. Sinyal gelip gitmeye başlamadan önce gördüğüm o saniyelerde keşfe çıkmış biri gibi tehlikeli caddeye doğru yürüyordu; sonra sadece cadde vardı, o gitmişti.

HAPİSTE OLDUĞU haftalar boyunca, Bremen'in işten çıkarılmış adamı, Wyatt, tekrar tekrar bizimle konuşmayı talep etmişti. İlk etapta, yasal prosedürle ilgili bir belirsizlik duygusu içinde, komite bunu kabul etti. Wyatt'ın bütün yaptığı panik içinde efelenerek bağırmak, bizi alenen suçlamaktı. Ayağımızı kestik.

Bazı insanlar onun Bremen'e bir acil durum işareti göndermeyi başardığı konusunda spekülasyon yapıyordu: Bunu yapmış olsa bile, bu iyi bir şekilde programlanmış olsa bile, onlara ulaşması aylar alırdı ve onların immerden herhangi bir yanıt göndermeleri de yine aylar alırdı. Kurtarılmamız için çok geç, asiler olarak bile.

MagDa, Wyatt'ın bizi tekrar görmeyi talep ettiğini bana ilk söylediği zaman, bu konuda pek düşünmedim. Elçilik Kenti'nde emirler verebileceği hayalî başka Bremen ajanları olabilir diye onu hücrede tutuyorduk. "Sonunda Ra'yı duydu," dedi Mag. "Onun öldüğünü biliyor." Hücre hapsi olsun olmasın, bu haberin ona ulaşmasının bu kadar uzun zaman alması beni şaşırtmıştı. "Bunu duymalısın, gerçekten." Wyatt'ın hücresinden yayını izledik.

"Beni *dinleyin*!" Kameralara dikkatle bakıyordu. "Bunu durdurabilirim. Dinleyin! Ra ne zamandır ölü, sizi *aptallar*? Ne olup bittiğini bana anlatmazsanız size nasıl yardımcı olabilirim? *Beni Ez'e götürün.* Hükmetmek mi istiyorsunuz, hükmedin, bir cumhuriyet olun, beni ilgilendirmez, umurumda değil. Önemli değil. Canınız ne istiyorsa ama burada bir Elçilik Kenti'nin olmasını istiyorsanız, Tanrı aşkına beni buradan çıkarın. Bunu durdurabilirim. Beni Ez'e götürmelisiniz."

Onun yaltaklanmalarına ve tehditlerine daha önce de şahit olmuştuk ama bu yeniydi.

Çevremizdeki hitabiler ve onların Ariekalı düşmanları ardı ardına bize geliyordu. Son savunma seferberliğimiz gibi görünen şeyin başlangıcında, MagDa, Bren, komitenin en iyileri ve ben Wyatt'ı görmeye gittik.

ELÇİLİK KENTİ HAPİSHANESİ'NDE, görev duygusu kadar acizliğinden de, hâlâ ortadan kaybolmayan birkaç gardiyan çalışıyordu. Wyatt onu –koruma altında– Ez'i görmeye götürün-

ceye kadar bize herhangi bir açıklama yapmayı reddetti. Pis bir hapishane üniforması içindeki yarı Elçiyi hücresinde izledik. "Ne sandınız?" diye söylendi Wyatt. Gözleri Ez'e dikili, bizimle konuşuyordu. "Bunun nasıl çalıştığını sandınız?" dedi. Başını sallayıp ekledi, "Merhaba, Avice."

"Wyatt," dedim. Aralarından neden beni seçtiğini bilmiyordum.

"İki yabancı, iki arkadaş, Stadt Empati testinde böylesi bir sonucu alsın? Karşıya Yüklenmiş Tanrı, salak mısınız?" Başını salladı ve ellerini özür mahiyetinde yukarı kaldırdı; savaşmaya çalışmıyordu. "Dinleyin. Bu öylesine olmadı: Bu yapıldı. Anladınız mı?" Ez'i işaret etti. "Şu piçin kafasını tarayın."

İma ettiği şey; açıklamayı istediği her neyse, onun her şeyi değiştirebileceği, bize tırnak ucu kadar bir umut verebileceğiydi. Bu doğruysa, bunu Ez de biliyor olmalıydı ama hiçbir şey yapmamış ve söylememişti. Kendi umutlarının bile içine etmişti.

"Onu tarayın," dedi Wyatt. "Göreceksiniz. O *yapıldı*." Bremen tarafından yapılmış. "Yalnızca benim gözlerim," dedi Wyatt. "Benim veri alanımdan emirleri hâlâ alabiliyor olabilirsiniz, onu yok etmediyseniz. 'Ez.' Operatör Joel Rukowsi. Size parolaları veririm."

Rukowsi'nin belirli bir yeteneği, çoğumuzun başaramayacağı zihinsel bağlantıya yatkınlığı vardı: Fakat bu genelleştirilmişti, belli bir alana yönlendirilmemişti. O ikiz değildi: Belirli bir sezgisel bağ kurabildiği hiçbir yakın arkadaşı yoktu. Onun yeteneğini doğru isimlendirecek bir dilleri yoktu, bu yüzden buna empati diyerek onu yanlış tanıttılar. O başkalarının hissettiğini hissediyor değildi ama: Yeteneği, çirkin salon oyunları şeklinde de kendini gösteriyordu.

O bir sorgulayıcı olmuştu. Virtüöz; bir deneğin ne zaman kırılma noktasına geleceğini, ona ne konuda baskı yapılacağını, ne vaatte bulunulacağını, yalan söyleyip söylemediğini, ya-

lan söylemesine nasıl son verileceğini bilen. Genç yaşında işe alınmıştı ve onun garip becerilerini egzersizlerle, odaklanma yollarıyla ve daha saldırgan yöntemlerle de bilemişlerdi. Onu farklı kılmışlardı.

Küçük grubumuzda bazıları söyleniyor, Wyatt'ın sözünü kesiyordu. Onları susturmak için parmaklarımı şaklattım. "Ne?" dedim. Elimi Wyatt'a salladım, *Devam et*. "Onu… Ne yaptılar…? Zihin okuyan biri mi?" Ez başı hâlâ aşağıda, sesimizin ötesinde oturuyordu. Keşke korumalar ona şöyle bir vursaydı.

"Tabii ki değil," dedi Wyatt. "Telepati imkânsızdır. Ama doğru ilaçlarla, implantlarla ve alıcılarla beyinleri belirli bir evreye getirebilirsiniz. Yeterince. Onun gibi duyarlı birisiyle…" Bu lafa küçümseyerek güldüm ve Wyatt bekledi. "Ne demek istediğimi biliyorsun. Onlar gibi çok kişi yok ama onun gibi birisi, onun üzerinde çalıştıkları ve içine uygun donanım yüklenmiş başka birisiyle birlikte eğittikleri zaman…" Başına hafifçe vurdu. "Oradaki 'Ez' kendisini şu kişi gibi okutabilir." Elini sinüs eğrisi tarzında salladı. "Çıktı aynı. Bu, linktekno ile ilgili ama çok daha güçlü, kesinlikle tıpatıp birbirine benzer kafalarda çalışır, *yeter ki* içlerinden birisi… Evet, aç tırnak duyarlı kapa tırnak.

"İlk etapta bütünüyle başka şeylerle ilgili düşünüyorlardı; kimlik okuyucuların gizliliği, taramalardan ajanları bulma; beyin dalgalarını ve ıvır zıvırları taklit etme. Derken akıllarına bir şey geldi. Biliyorsunuz," ağır ağır devam ediyordu, "iddialara göre bir keresinde kendi dublelerini yetiştirmeye mi çalıştılar? Charo Şehri'nde mi? Koloni kurulduğunda." Başını salladı. "Pek iyi gitmedi. Hikâyeye göre buna yıllarını verdiler, becerilerini geliştirmek için dinleyecek hiçbir Ariekalı olmaksızın, gerçek Elçilik Kenti'ne dair hiçbir fikir olmaksızın –o zamanlar şimler daha da seyrek gelirdi– ve sonuçta… Bremen'de işlevsiz hâle gelen insan çiftleri." Elleriyle iki yaptı. "Ve her yerde. Hemen hiç güvenilmeyen.

"Ama sonra işte Rukowsi. Eski bir problemi çözmenin bir yolu olarak düşünülmüş olabilir."

Ev Sahiplerinin Elçilerimizin seslerinde neyi algıladıklarıyla ilgili gizem çözülmemiş hâlde kaldı: Charo Şehri'nin bütün tespit ettiği, implantlar, çoğaltlar, kimyasallar ve yüzlerce saat eğitimden sonra, Joel Rukowsi ve yoldaşı, Ra kod adlı dilbilimci Coley Wren, Stadt ölçeğinde hayret verecek bir puan tutturabilmişti.

Bunun Ariekalılara Dil gibi gelip gelmeyeceğini kimse bilmemişti, fakat Stadt bu konuda yapılan tek testti ve ajanların en azından bunu geçmiş olduğu görülüyordu. Aslında bu işe yaramamış olsaydı, baştakilerin muhtemelen başarısız olabileceğini düşündüğü şekillerde başarısız olmuş olsaydı, EzRa konuşmuş ve kibar bir anlaşılmazlığa yol açmış olsaydı, hiçbir kayıp olmayacaktı. İki kariyer ajanı, Bremen'e gidecek bir sonraki gemiye kadar uzun ve sıkıcı bir görevi sürdürecekti. Ama ya başarılı olsalardı?

"Hiçbiriniz aptal değilsiniz," dedi Wyatt. "Bizim aptal olduğumuzu neden düşünecekmişsiniz ki? Sanıyor musunuz ki sizin bütün o kışkırtmalarınızı, düzmece toplantılarınızı, gizli gündemlerinizi, itaatsizliklerinizi, vergi kaçırmalarınızı, biyodonanımı kendi çıkarlarınıza göre kullanmanızı, en iyiyi kendinize saklamanızı ya da Elçilik Kenti sakinlerinden başka kimse onu çalıştıramazmış gibi göstermenizi anlamadık? Bunların görünmez olduğunu mu düşündünüz? Tanrı aşkına, yüz binlerce saattir sizin, özgürlüğünüzü kurguladığınızı biliyorduk."

Kısa zaman önce olsa, Wyatt bunları söyledikten sonra oluşan sessizlik bir savaş ilanı anlamına gelirdi. Bu yeni zamanlarda, bu yalnızca bir sessizlikti. Söyledikleri bize bir ifşaat gibi değil de kabalık gibi gelmişti. Wyatt gözlerini ovuşturdu.

"Bu yalnızca tarih," dedi. "Bu olgunlaşma süreci. Bütün koloniler bunu yapar. Kahrolası saatlerimizi size göre ayarlaya-

biliriz. Bu benim ellinci tayinim. Bundan önce Berit Blue'da, Dracosi'de, Chao Polis'teydim. Bu size bir şey ifade ediyor mu? Tanrım, siz insanlar okumuyor musunuz? Şimlerle gelen verileri yüklemiyor musunuz? Ben bir uzmanım. Beni karakolların savaş istediği yerlere gönderirler.

"Sen ayrılmayı reddediyorsun," dedi Bren.

"Tanrım, hayır," dedi Wyatt. "Sen burada gizemli yaşlı adam olabilirsin ama ben dışarıdanım ve cehaletini benden gizleyemezsin. Berit Blue *ayrıldı*, yalnızca minicik bir savaşla." Savaşın ne kadar küçük olduğunu göstermek için başparmağıyla işaret parmağının arasını azıcık açtı. "Dracosi'nin bağımsızlığı bütünüyle barış dolu oldu. Chao Polis bölgesel özerklik için bizimle tartışarak bir plan oluşturma sürecini yarıladı. Bizim ne kadar ilkel olduğumuzu düşünüyorsun, Bren? Onlar özgür… Ve onlar *bizim*." Bu söylediklerini hazmetmemizi bekledi.

"Ama istisnalar da var. Siz Bremen'den çok uzaksınız, kolay yönetim için erişmesi güç. Hazır değilsiniz. Bağımsızlığınızı hemen almayacaktınız. Bu Dilin kabahati: Sizin kafanızı karıştıran bu oldu. Kendinizin aristokrat olduğunuzu düşünüyorsunuz. *Düşündünüz*, demeliydim. Bu koloninin de sizin *mülkünüz* olduğunu. Haklı olduğunuz bir nokta da var gibi: Şimdiye kadar gördüğüm bütün diğer aristokrasilerin aksine, gerçekten de vazgeçilmezsiniz. Vazgeçilmezdiniz. Bu yüzden ezelden beri kendi haleflerinizi seçiyorsunuz. Tebrikler: Kalıtsal gücü icat ettiniz.

"Ama her biriniz, her Elçi ve her vezir, Elçilik Kenti'ndeki Personelin her üyesi bir Bremen çalışanıdır. 'Elçiler': Anlaşıldı mı? Kimin adına konuştuğunuzu düşünüyorsunuz? Biz iş de verebiliriz, işten de atabiliriz. Yerine adam da koyabiliriz."

EZRA BİR TESTTEN geçmişti. Elçilerimizin elinden gücü alma ve özerkliği engelleme operasyonu. Onların başarısı her şeyi değiştirecekti. İki, üç gemi vardiyasında, bu karakolun sosyal sis-

temi devrilmiş olacaktı. Elçilerimizden başkaları Dili konuşabilseydi, apparatçikler, meslekten yetişme diplomatlar ve yönetime sadık kimseler birkaç yerel yıl içinde Elçilik Kenti'ne gönderilebilir ve çok geçmeden biz hayatta kalmak için Bremen'e bel bağlardık. Elçilerimiz yavaş yavaş, yarım yarım, duble duble ölür, yas tutulur ama yerine yenisi konmazdı. Kreş kapanırdı. Başarısız olanlar öleceği için revir boşalır ve artık başkaları gelmezdi.

Bu Bremen'in kontrolünün kansız, zekice ve ağırkanlı bir ifadesi olurdu. Bizi ayakta tutan Ev Sahipleriyle temasımız Bremen kadrosuna bağımlı olduğunda, nasıl bağımsızlık isteyebilirdik? Elçilik Kenti'nin sahip olduğu tek şey Dil üzerindeki tekeliydi ve EzRa ile Bremen bunu kırmaya çalışmıştı.

Dünyayı başımıza yıkan bir hata. Aptalca bir hata değil ama: yalnızca çok kötü bir talih. Ruh ve fonetiğin beklenmedik bir sonucu. Bunu denemeleri mantıklı geliyordu. Bu zekice bir hükmetme manevrası olacaktı. Dil pedagojisi ve bürokrasi yoluyla karşı devrim.

"Biyodonanım… İyi bir şey," dedi MagDa. "Paha biçilmez." "Ve buradaki mineraller ve diğer şeyler de faydalı." "Ama yine de." "Hadi." "Bütün bunlar neden?" *Biz gelişmenin olmadığı bir yeriz*, diyorlardı. Hiç sahte gurur ya da inkâr yoktu. Çoğumuz şu ya da bu zamanda Elçilik Kentinin neden ölüme terk edilmediğini merak etmişizdir.

"Bunun bazılarınıza mantıklı geleceğini düşünürdüm," dedi Wyatt. "Tam olarak neler olup bittiğini fark etmenin." Başını kaldırıp dosdoğru bana baktı.

Ayakta durup kollarımı kavuşturdum. Yüzümü ona doğru eğip baktım. Herkes gözünü bana dikti. Sonunda "Immer," dedim.

Oyulmuş kayaların içindeki kentlere ve mekânları solunamaz bir havayla kurutmak üzere bir filigran ağına benzeyen

çizgisel şehirleri, limanları ve hakkında hiçbir şey söyleyemeyeceğim yerleri olan bir gezegene gitmiştim. Bazıları bağımsızdı. Birçoğu, özgür olsun ya da olmasın, Bremen'e aitti. "Bir koloninin çökmesine asla izin vermezler," dedim. Hepimiz bunu işitmiştik. "Asla." Ulaşım maliyeti, ıvır zıvırların ve geri götürülen uzmanlığın fiyatlarını aşsa da, onlara ait olduğumuz sürece bu kentin gitmesine izin vermezlerdi.

Arkadaşlarım başlarını ağır ağır sallıyordu. Wyatt sallamıyordu.

"Tanrım, Avice," dedi. "Neler söylüyorsun? 'O hükümetimizin bir temeli…'" İçinde garip bir sevinç vardı; bir görevlinin defalarca söylediği martavalları yalanlamak için karşı koyuşu. "Kaç kolooninin ilişkisinin *kesildiğini* biliyor musun? Haritaları, immerdeki mezar taşı sembollerini gördün." Yüksek binaların yabancı batağın içine gömüldüğü, insan ve insan/egzot kalıntılarıyla dolu gezegenlerle ilgili hikâyeleri biliyordum. Bulunmuş tabiatlar kasten, başarısızlık yüzünden ve bir iki durumda da gizemli bir şekilde terk edilmişti. Bunlar dalgıç klişeleriydi. Kendimi bütün o boş mimariler tarafından azarlanmış gibi hissettim: bunu bile bile, yönetimin martavallarını hâlâ tekrarlayabildiğim için.

"Bremen'in çıkarları söz konusu olduğu takdirde," dedi Wyatt, "sizin gitmenize, beni de nezaret etmek için göndermenize izin verirdik. Bu çabaya girmedik çünkü biz '*hiçbir koloniyi yüzüstü bırakmayız*.'" Yine beklentiyle bana baktı. *Bir atış daha*.

Haritaları düşündüm. Yukarıya, adeta tavanın içinden Enkaz'a baktım. Immer hakkında, o dahil buradaki herkesten daha çok şey biliyordum. Sırları ima ettiğinden habersiz bir dümenciyle sohbetlerini, onun utangaç coşkusunu hatırladım.

"Biz uçtayız," dedim çalışma arkadaşlarıma. "Immerin ucunda. Onlar keşif yapıyor. Elçilik Kenti ara istasyon olacak."

"Bütün o biyodonanım filan," dedi Wyatt. "Bu hoş." Omuz silkti. "Sahip olması hoş. Ama Avice Benner Cho haklı. Sizler böyle küçük bir yerin hak ettiğinden daha çok ilgi gördünüz."

Hiçbirimiz Mag ya da Da'ya bakmıyorduk. Birkaçımızın önceden şüphe etmiş olduğu şeyi şimdi artık biliyorduk; âşıkları Ra'nın bir ajan olduğunu, onlara ve bize ihanet ettiğini. Onun bir gündemi olması hiç şaşırtıcı değildi ama bunun Elçilik Kenti'ne bu kadar zarar verici bir şey olması ve Ra'nın her şeyin değişmiş olduğu kriz günlerinde bunu söylememiş olması beni dehşete düşürdü. Ama MagDa'nın ne bildiğini bilmiyordum.

Immeri özlemiştim. Sonsuz derecede daha eski mekânsızlığa dalmış, günlük evrenin imkânsız uzaklıktaki kısımlarına giden gemiler tarafından, karmakarışıklığının ve hacminin taşırılma şeklini. Rastgele veya kasıtlı saldırıları geri püskürten, immer maddesi köpek balığı sürüleri arasından, tehlikeli kısımların arasından gelen akımlarla tokatlanan engebeli ortamlar için yapılmış öncü gemilerde bir kâşif olmayı hayal ettim. Kâşifin asaletine inanmıyordum ama bu düşünce, bu proje beni cezbediyordu.

"Yakıt yükleme istasyonları inşa etmek zorunda kalırlar," dedim. "Ve orası yüzeye çıkması zor bir yer: Daha çok işaret yerleştirmek zorunda kalırlar." Yarısı her günkü boşluğa, yarısı immere kafayı uzatmış, üzerinde yeni gelenlere rehberlik edecek ışıklar ve ışıkların immer-benzeşleri olan şamandıralar. Elçilik Kenti'nin üzerine çöken gece, yalnızca Enkaz'dan daha fazlasıyla parıldıyor olacaktı. Küçük renklerle bağlanmaları gerekecekti. Gemiler yakıt, erzak, yaşam sistemleri için kimyasalları depolar ve en yeni verilerle immer yazılımlarını yüklerken, Elçilik Kenti, mürettebatların beklediği ve oynadığı yer olacaktı. "Bizi bir liman kenti yapmak istiyorlar," dedim.

"Karanlıktan önceki son liman," dedi Wyatt.

Elçilik Kenti genelevler, içki ve seyyahlar için bütün diğer zaafların kilometrelerce uzunluktaki bir yelpazesi hâline gelebilir-

di. Dışarıda böyle yerlere çok gitmiştim. Sonra bizim de kentteki çöplüklerinden yiyecek toplayıp buldukları çöpleri dönüştüren sokak çocuklarımız olabilirdi. Bu kaçınılmaz olmayacaktı. Bütün kentleri bozmadan liman hizmetleri sağlamanın yolları var. Daha havadar şehirlerde mola verip kaldığım olmuştu. Ama bu bir mücadele demekti.

Güzel, yarı canlı teknolojinin, nadirelerin, eşsize yakın moleküler konfigürasyonlarda değerli metallerin kaynağını kontrol etmek arzulanan bir şey olabilirdi. Son karakolu, genişleyen bir sınıra sıçrayışı kontrol etmek tartışılmazdı.

"Dışarıda ne var?" dedim. Wyatt başını salladı.

"Bilmiyorum. Benden daha iyi bilmen gerek, Dalgıç ve hiçbir şey bildiğin yok. Ama bir şey var. Daima bir şey vardır." Immerde hep bir şey vardı. "Orada neden bir fener var?" dedi. "Hiçbir şeyin olmadığı bir yere bir fener kulesi koymazsın. Gitmeleri *gereken* tehlikeli bir yere koyarsın. Bu çeyrekte dikkatli olmak için nedenler var ama gelmek için de nedenler var; başka bir yere giderken, içinden geçmek için."

"Onlar gelecek," dedi MagDa. "Bremen." "Nasıl gittiğini görmek için." "Ez ve Ra, yani. Onları kontrol etmek için." Birbirlerine baktılar. "Çok beklemek zorunda kalmayabiliriz." "Düşündüğümüz kadar."

"Kahrolası beş günden fazlası şimdi çok uzun," dedi birisi. "Sona geldik."

"Evet ama…"

"Ya biz…"

Wyatt elini yanlış oynamış zeki bir adamdı ve bir şeyi kurtarmaya çalışıyordu: en azından hayatını. Bize her şeyi anlatmıştı ve görülebileceği gibi umutsuzluktan değil; bir kumar, bir strateji olarak. Bizi Ez'den ayıran cama baktık. Ez, gözümüzü ona diktiğimizi anlamış gibi, gözlerini bize yükseltti, hepimize.

18

ARİEKALI GRUPLAR çatılarda, ölü binaların arasında, silahlı çeteler hâlinde dolaşıyorlardı: Kendilerini ağır yaralı azgınlardan korumak için geliştirilen stratejilerdi hepsi. Her yerde ölü Ariekalılar vardı; orada burada, Ariekalı katiller tarafından mantığımızın almadığı nedenlerle sürüklenen Kedis, Shur'asi ve Terre kalıntıları bulunuyordu. Sabık sahipleri tarafından terk edilmiş ve beceriksizce yabanileşmiş zelle sürüleri, açlıktan ve EzRa'nın konuşmasının özlemiyle dolanıp duruyordu.

Burası artık bir şehir değildi; politikasız ve ele geçirilmeden bir savaşla ayrılmış bir kırık dökük yerler yığınıydı; savaş da sayılmazdı gerçekten ama daha çok marazi bir şeydi. Her anlaşmazlıkta birkaç Ariekalı kendilerini hatırlamaya yarayacak şeyler yapmaya çalışıyordu. Ama destek almadıklarında ortaya çıkan hezeyan titremesi onları ansızın yakalamadan önce, bir kerede yalnızca birkaç saat konsantre olabiliyorlardı. Gruptakilerden hangisi yenik düşmekte ise, arkadaşları ona EzRa'nın söylediğini duydukları sözleri, Elçinin tınısını taklit etmeye çalışarak fısıldarlardı. Bunlar yalnızca sözler, yalnızca cümleciklerdi. Bazen bu şiddetli sarsılma yarı farkındalığa dönerdi: bir şeyin onarılmasına ihtiyaç olduğunu hatırlamaya yetecek kadar.

O yerleşim kalıntılarının arasında, sarsıldıkları zaman sarsıldıklarını bile bilmeyen, yalnızca yiyecek ve EzRa'nın sesi için ava çıkmış ve birbirleri tarafından avlanan gerçek anlamda zihinsizler de vardı. Kendini sakatlayanlar birden azalmıştı ama. Onların ölmekte olup olmadıklarını merak ettim.

Yer yer bariyerlerimizi geri çekmek, Elçilik Kenti'nin bölgelerini hitabilere bırakmak zorunda kalıyorduk. Aynı zamanda, Ev Sahiplerinin –bazen sevimsiz bir espriyle, onlardan hâlâ böyle söz ediyorduk– şehirden beklenmedik bir toplu göçleri oluyordu. Küçük ama büyüyen sayılarda Ariekalı, endüstriyel bağırsakların, şehri biyodonanım çayırlarına ve ıssız topraklara bağlayan ağızlarını ve borularını buluyordu. Onları dışarıya kadar takip ediyorlardı.

"EzRa'yı oralarda bulacaklarını mı düşünüyorlar?" Onların nereye veya neden gittiklerini bilmiyorduk. Belki de onların sadece artık bir mimari mezbahasında, bir zamanlar hemşehrileri olmuşların arasında yaşamaya katlanamadıklarını düşündüm. Belki de sakin bir ölüm için duydukları ihtiyaç, EzRa'nın sesine duydukları ihtiyaçtan daha güçlüydü. Bu düşünceyle, daha çoğunun terk edecek olması ihtimaliyle çok rahatlamamaya ya da umutlanmamaya çalıştım; temkinliydim ama biraz böyle hissettim.

RA'YI MEZARDAN çıkardık. Onu görmedim.

Yakılmamış veya biyoyakıta dönüştürülmemiş olduğu için şükrettik. Onun bedenini MagDa korumuştu: Ra'nın hiçbir inancı yoktu ama ailesi, alışılmış yerel yöntemleri kullanmayan Uniteryen Şalomik geleneğine bağlıydı ve bir saygı çabası içinde MagDa, bu tür aykırı düşüncelere sahip olanları göz önünde tutarak onu küçük bir mezara gömdürmüştü.

Doktorlar Wyatt'ın sağladığı planlarla çalışırken biz de sanki yeni baba oluyormuşçasına sabırsızlıkla bekliyorduk. Ra'nın ölü kafasından implantı, sıradan görünen linkin saklı güçlendiricisini çıkardılar. Başparmağım büyüklüğündeydi; tamamen Terretekno olmasına rağmen organik maddelerle kaplıydı. Merak ettiğim bir şey vardı: Bremenli tasarımcılar Arieka biyodonanımı kullanmışlarsa, implantların kendisi de Ev Sahipleri gibi etkilenmiş miydi ve Ez ile Ra'nın EzRa olmasını sağlayan şey,

onların sesine bağımlı hâle gelmiş miydi? Ne teoloji olurdu bu ama; kendine tapınan bir tanrı, kendine bağımlı bir uyuşturucu.

• • •

KOMİTE, hâlâ nerede çalışıyor olursa olsun, bilim adamlarını oralardan zorla getirdi: hastanelerin artakalanlarından; caddelerde serserilerle ilgilenenlerden; tabii ki revirden de. Diğerlerinden tekrar çalışmaya başlamalarını rica ettik ve onları zorladık. Bilimsel gözetmenimiz Southel araştırmaları düzenledi. Hızlı hareket ediyorlardı.

Joel Rukowsi'nin, Ez'in kendisini dört dörtlük bir oyuncu olarak gördüğüne inanıyorum. Yıkılmış görüntüsünün bir paravan olduğunu düşündüğünü sanıyorum. Ona neden saklı, gömülü teknolojisi hakkında hiçbir şey söylemediğini, neden hepimizi hayatta tutabilecek bir şey yapmak yerine geri kalan hepimizle birlikte ölmeyi tercih ettiğini sorduk. Gizli bir gündemi ima etti ama bir yanıtı olduğunu sanmıyorum. Sırları onu için için kemiriyordu.

Mekanizmaları anlamıyordu, sadece onların kendisi için nasıl işlediğini saldırgan bir biçimde anlatabiliyordu. Ra'nın kafasından kazıp çıkardığımız, elimdeki ılık parçaya baktı.

"Bir şey hissetmiyorum," dedi. "Yalnızca onun… Ne hissettiğini, ne söyleneceğini biliyordum. Bunu kolaylaştıran o şey miydi ya da neydi, bilmiyorum."

Araştırmacılar çözücü teknozimlerle Ra'nın zihnine ağ gibi sarılmış filigranları liflerine ayırmıştı. Nanofilizleri ince saçlar gibi sarkıyor, sinir maddesi için nafile bir arayış içinde elimde seğiriyordu. Joel Rukowsi'deki yoldaş parçasında saptadığı teta, beta, alfa, delta ve diğer dalgaları kopyaladı, iki yayını imkânsız bir evreye ayarladı. Beyin ifadeleri ne olursa olsun, sonuç paylaşılmış görünecekti.

"Bu aynı zamanda bir elektrik," dedi Southel bize. "Bir uyarıcı. Ön insulayı ve ön singulat korteksini harekete geçiriyor.

Elektromanyetik atış merkezleri." O şeyi alıp götürdü ve onu öğrendi, onun ne olduğunu ve ne yaptığını açığa çıkarmayı, parçalara ayırıp başka bir tane oluşturmayı denedi. MagDa onunla saatler geçirdi, enerjilerini projeye odakladılar.

"Bir şeyin peşindeler," dedi Bren bana. "MagDa. Bir fikirleri olduğu anlaşılıyor."

Ez bize yardım edeceğini asla söylemedi ama ona hiç şeçenek bırakmadık ve ortaya koyduğu tek direnç suratını asmaktı. Bize itaat edecekti.

"Bunu yapacak mısın?" dedim o gece Bren'e. Sessizce konuşuyordum. Uzaklara baktı. İşte bu zamanlarda konuşabileceğimizi hissediyordum, o çıplak olduğunda ve pencerelerinden, şehri şu anda biyoateşlerle karnavala dönüştüren gece ışıklarının, onu ve yaşlanan atletik bedenini parlatışını izlerken.

"Hayır," dedi. "Yapmak istemiyorum. Çok yaşlıyım, çok güçsüzüm. Yapabileceğimi bile düşünmüyorum. Çok fazla tercih olmadığını biliyorum. Bunda iyi olamam: Yanlış şeyi yanlış şekilde söylerim. Bunu her kim yaparsa, yaşamayı çok çok istemesi gerekir ve ben yeterince istemiyorum. Gücenme. Ölmek gibi bir isteğim yok ama gerekli… Hevesim de yok.

"Evet, biliyorum. Ez'in Vuruş, o kişinin Dönüş konuşmacısı olması gerekir. Pekâlâ, her zaman için Elçilere gidip kendilerini dublelerinden ayırmayı yeterince isteyen birisini bulabiliriz. Şimdi bu çok zor olmayabilir. Buna paramı basarım…" Buna güldü, paranın ne kadar saçma bir hâle geldiğine. "Bahse girerim ki bizim içlerinden seçebileceğimiz, yeni ayrılmış birileri vardır. Bazıları da Vuruş olacaktır. Ama kimi seçeceğimizi zaten biliyorsun." Bana döndü. "Cal olmak zorunda."

İkimiz de konuşmadık. Ona bakmadım bile.

"Ez ve Ra hakkında ne biliyoruz? Onlar duble değildi. Ama belki de paylaştıkları şey önemliydi. Nefret. Biz yeni bir Elçi eğitmiyoruz, bir uyuşturucu damıtıyoruz. Bildiğimiz her unsuru kopyalamak zorundayız. Dönüş'ün Vuruş'tan *nefret etmesi*

gerek. Kendini ağır biçimde eleştiren bir ses. Peki, Ez geldi ve dünyayı mahvetti. Öyleyse, tabii, Elçiler neden ondan nefret etmeyecekmiş? Ben neden nefret etmeyecekmişim?" Bana güzel bir şekilde gülümsedi. "Ama ben bu yerden yoruldum ve Joel Rukowsi'den yeterince nefret etmiyorum, Avice. Nefret eden birine ihtiyacımız var. Cal yalnızca dünyasını kaybetmekle kalmadı, dublesini de kaybetti. O, Ez'den yeterince nefret ediyor. Benimki onunkinin yanında paşa çayı gibi kalır. Benim sorum şu: Sence, Cal bunu yapacağını şu ana kadar öğrenmiş midir?"

Muhtemelen, diye düşündüm. Görevinin ne olacağını biliyor olmalıydı: kendi tarihini, geleceğini ve kardeşini yok etmiş adamla ortakyaşar hâline gelmek.

O, AMELİYATA girmeden önce, komite, hepimizin bir veda ihtimali olduğunu bildiğimiz şey için toplandık. Cal suratsız bir doğumgünü çocuğu gibiydi. Beni arayıp buldu.

"İşte," dedi. Suratıma doğru. Geri adım attım ve nötr bir şeyler söylemeye çalıştım ama beni bir şeyle dürtüyordu. "Bunu… Almalısın," dedi. Bazı zamanlar onun böyle duraksadığını, bir cümleyi Vin'in bitirmesini beklediğini duyabilirdiniz. Bana Vin'in bıraktığı mektubu verdi. "Onu okudun," dedi. "Onun için ne anlama geldiğini biliyorsun. Bu senin; benim değil." Çeşitli şeyler yüzünden onu bir anlamda cezalandırmak için geri çekilmeyip mektubu gerçekten aldım.

"Scile ile onca zamandır neler çeviriyordunuz?" dedim.

"Bunu şimdi mi soruyorsun?"

"*O zamanlar* değil," dedim, soğuk bir şekilde. Kollarımı kavuşturdum. "Yalan Festivali'nde değil. O zaman ne yaptığınızı gayet iyi biliyorum, Cal."

"Senin… Hiçbir fikrin yok…" dedi yavaşça, "yapmamız gerekeni neden yaptığımızla ilgili…"

"Ah Fenerkuran aşkına," aceleyle sözünü kestim. "Çünkü, sanırım nedeni konusunda aslında gayet net, kahrolası bir fik-

rim var –Dile ne olduğunu bilmezsen, *Elçilere* ne olacağını nasıl bilirsin, ha?– ama aslına bakarsan, senin bütün hikâyen bu olmasa bile umurumda değil. Ben o zamanı kastetmiyorum, ben şimdiyi kastediyorum. Bütün bunlar başladığından beri olanı. Surl Tesh-echer çoktan gitti ama siz EzRa geldiğinden beri Scile ile zaman geçiriyordunuz ve her şey devam ediyordu… Ne yapıyordunuz? Sen ve… Ve Vin?"

"Scile'ın kafası hep planlarla doluydu," dedi. "Pek çok plan yaptık. O ve ben. Vin… Bundan başka bir şey çıkardı, sanırım." Bana dikkatlice baktı. Scile'ın notunu okuduğu zaman, Vin kendi canına kıymıştı. Scile'ın kendi içinde ne olduğuna, ne istediğine aldırmaksızın, Vin onunla bir benzerlik kurmuştu; bir elem, kayıp ya da başka bir şey. Bir zamanlar beni sevmiş olanların bir kardeşliği, yoksa hâlâ sevenlerin mi? İçim burkuldu.

CAL ANESTEZİNİN etkisindeyken, Ez panik yapmaya ve hiçbir şey yapmayacağı, bize yardımcı olmayacağı, olamayacağı, bunun işe yaramayacağı konusunda ısrar etmeye başladı. Korumaların birinden, tam onun bu küçük çöküşü sırasında, MagDa'nın gelişinin hikâyesini dinledim. Mag kapıda dururken Da Ez'in oturduğu yere yürümüş, ona doğru eğilmiş ve yüzüne bir yumruk atmıştı. Da'nın parmak eklemleri ayrılmıştı.

Korumalara "Onu tutun," demiş ve hışımla yeniden yumruk atmıştı. Ez bağırmış ve solucan gibi kıvrılmıştı, başını bir o yana bir bu yana vurmuştu. Joel safiyane bir şaşkınlıkla, kanlar içinde acıyla çığlık atarken, bakışlarını Mag ve Da'ya kilitlemişti. Mag ona oldukça düz ve sakin bir sesle, "Aslında sen Cal ile Dili *konuşacaksın*. Bunu nasıl yapacağını öğreneceksin ve bunu hızlı bir şekilde yapacaksın. Ve bana, Personelden başka birine ya da komite üyelerine bir daha itaatsizlik etmeyeceksin," demişti.

Ben orada değildim ama olan bitenler bana bu şekilde anlatıldı.

19

BARİKATLARIMIZA stratejisiz saldırılar devam ediyordu. Kentimizin yeni sınırları Ariekalıların ölümüyle kötü kokuyordu. Tuğlalarımız Ev Sahibi cesetlerinin etrafında moloza dönüşüyordu. Biyodonanımlı silahlarımız açtı ve ölüyorlardı. Terretekno olanları ise başarısızdı. Birkaç güne kalmadan yumruk hünerkanadına karşı savaşıyor olacaktık.

Bizi bitirecek olan sürüp giden kuşatma meselesiydi: kaynakların tükenmesi. Artık taşeron çiftliklerimizi Elçilik Kenti'ne bağlamak üzere tahsis edilmiş bağırsak kıvrımlarından hiç yiyecek gelmiyordu ve dükkânlarımız da hiç tükenmez değildi. Arieka bitkilerinden hiçbir enerji alamıyorduk ve kendi yedeklerimiz de başarısız olacaktı.

Bunda hiçbir sakınca olmadığı konusunda kendimi asla ikna edemiyordum ama hüzünlenmeme de engel olamıyordum. Tam bu sırada, bizim kullanmayacağımız açılarla inşa edilmiş, şaka yapıyormuşçasına hâlâ yabancı gelen biçimlerde sona eren veya kıvrılan, bizim yaşama amaçlarımızla adet dalga geçen caddelere bakınca, hayatımın ilk yıllarında gözlerimi aşağıya dikip, o gizli şehri her tür çocuk imkânsızlıkları ve hikâyeleriyle yaşadığımı hatırlamamam mümkün değildi. Bunu, her şeyi hızlı bir şekilde gözden geçirmek izliyordu: okul, seks, arkadaşlar, iş. Hiçbir şeyden pişman olmama öğüdünü asla anlamayacak, bunun niye korkaklık olmadığını göremeyecektim ama yalnızca dışarıdan pişmanlık duymamakla kalmayıp, birdenbire dönmekten de duymaz oldum. Scile'dan da. Kendimi sıkmayıp gözlerimi aşağıdaki erişilmez caddelerde gezinmeye bıraktığımda

–bu caddeler önceden beridir hatırlatıcı yantralardı*– kocamla ilgili iyi şeyler düşünüyor değildim; bu, o anlarda onun sevdiğim şeylerini hatırlamak içindi.

Bütün bunlar konusunda hazırlıklıydım, üstesinden geliyordum. Aiolimizle ilgilendik. Zavallı şeylerin yerleri değiştirilmiş, etten yularları mümkün olduğunca onları sarsmadan kesilmiş ve dağlanmıştı ama acı çekiyorlardı. Onların yerine yenilerini koyacak bir Terreteknoya sahip değildik ve hava bahçıvanlarımız telaş içinde onların biyomlarını ve onlara eşlik eden, akımlara şekil verip fırtınalı hava kubbemizi destekleyen şeyleri de koruyordu. Onları güvende, sağır, bağımlılık yapmayacak teknolojilerle dolu, çapraz bulaşmadan mümkün olduğunca korumak için çabalıyorlardı ama bütün bu gayretlere rağmen nefes makinelerimizi bağımlılıktan veya hastalıktan koruyamayabileceğimizin farkındaydık ve hiçbir bilgin Ev Sahibi artık bize yardımcı olmayacaktı.

Aioli hırıltıyla solurken, biz de öyle soluyacaktık ve Ariekalılar savunmamızı kırıp içeri girecekti. Bizimle işleri bitince, bizler ölülerin geleneksel bitkinliğiyle yatacak, Ariekalılar da bizi dürtüp ümitsiz bir şekilde EzRa gibi konuşmamızı isteyecekti. Ya o zaman hepsi birden ölecek ya da yeni nesiller doğup kültürlerini yeniden başlatacaktı. Belki de bizim ve ebeveynlerinin kemikleri etrafında ritüeller düzenleyeceklerdi.

Bunlar gördüğümüz kötü rüyalardı. İşte bu manzaranın içine uyuşturucu-tanrı EzCal da girdi.

BREN, MAGDA VE diğerlerini son umudumuza göz kulak olmaları ve onu beslemeleri üzere baş başa bıraktım. Başka görevleri, erzak ve silahların taşınmasını denetlemeyi tercih etmiştim. Cal'ın uyanmakta olduğunu, Ez ile tanıştırıldığını, ilk girişimlerinde bulunduğunu, Stadt testine tabi tutulduğunu,

* Yantra: Hint astrolojisinde kullanılan, gezegenlerin negatif etkilerini denetlemek için kullanılan tılsımlar. – *Ç. N.*

sonuçların hesaplanmakta olduğunu bilmeme rağmen, ne olduğunu sormadım. Bren'den bile kaçınıyordum.

Bir şeyin yapılmakta olduğu, bir otomun Dili konuşabilecek şekilde geliştirildiği, Elçiler ile arkadaşlarının bir şim hazırlamakta olduğu ve kaçmak için immer riskine gireceği dedikoduları yayılıyordu. Daha deneme niteliğinde göründüğü için gerçeği söylemedik. EzCal yeni kabusa dönmüş kentimizde gün ışığına çıktıklarında, hiçbir şey söylememiş olmamızın bir diğer nedenini fark ettim: bunun performansı için. Bir vaadin gerçekleştiği an mükemmel olabilirdi ama kehanetler düş kırıklığı demekti. Daha iyisi, beklenmedik bir kurtuluş muydu?

Bilgi edinmekten kaçınamıyordum: Cal ne zaman uyandırıldı, ne zaman iyileştirildi. Öğrenebileceğim detaylardan kendimi mümkün olduğunca uzak tutsam da, onun ve Ez'in Elçilik meydanına çıkmadan önce bunu yapacaklarını biliyordum ve orada hazır bekliyordum. Elçilik Kenti'ndeki herkesin aslında orada olduğu görülüyordu. Kedis ve Shur'asiler bile vardı. Onu hem denetlemek hem de korumak için, iki yanında güvenlik olan Wyatt'ı gördüm. Otomlar da vardı, Turing yazılımı mücadele ediyordu; bu yüzden bazıları yersiz bir sempatiklik sergiliyordu. Ehrsul'u göremedim. Yalnızca hayalkırıklığıyla, onu aramakta olduğumu fark ettim.

Daralan kentimizin sınırlarına, Ariekalıların barikatlara yaptığı saldırı yağmurunu, mermileri ve geri püskürtme enerjilerini duyacak kadar yakındık. Memurlar Elçilik Kenti sakinlerini Elçiliğin girişinin gerisinde tutuyorlardı. Olanları mümkün olduğunca kalabalığın bir üyesi gibi deneyimleyebilmek için, hastanede olup bitenlerle ilişkimi kesmeyi seçmek zorunda olduğum kafama dank etti. Yukarıya, ayrılmakta olan diğer komite üyelerine baktım; öne çıkan Cal'dı, arkasında Ez ile.

"EzCal," diye bağırdı resmî korumalardan birisi ve, Tanrı yardımcım olsun, kalabalıktan birisi bunu söyledi ve kısa zamanda herkes bir ağızdan bunu tekrar etmeye başladı.

Cal ürkütücü görünüyordu, ışıkların hareketli parıltısı onu daha da kötü bir görünüme sokmuştu. Başı kazınmıştı, kafatası solgun derisinin en solgun kısmıydı, boynundaki link parlıyordu. Sanırım bir ilaç karışımı sayesinde uyanık duruyordu: Küçük böcek hamleleriyle hareket ediyordu. Kafatasında koyu dikişler vardı: Büyük fiziksel dikişler, tahminen nanoenzimatik şifacıların etkisi giderek azalan malzemelerinin hakim olduğu sert bir teknik ama görüntüsü öyle abartılı ki tıbbi olarak gerçekten ne kadar gerekli olduğunu merak ettim. Cal gözlerini kalabalığa dikti. Beni görmediğinden emin olsam da, doğrudan uzun uzun bana baktı.

Joel Rukowsi yine Ez'di. Görünüşte bir işaret yoktu ama ikisinin içinde en az canlı görünen oydu. Cal onunla sert bir şekilde konuştu. Sözleri duyamıyordum. Empatik, alıcı Ez, bu işi başarmak zorunda olandı.

"Sonuçta ben her şeyi kaybettim," dedi Cal kalabalığa, en sonunda. Sesi amplifikatörlerle yayıldı; herkes sessizdi. "Her şeyi kaybettim ve aşağıya, o kayıp yere gittim ve sonra Elçilik Kenti'nin bana ihtiyacı olduğunu fark edince geri geldim. Onun bize ihtiyacı olduğunu fark ettiğim zaman…" Durdu; ben nefes almıyordum ama Ez öne çıktı ve yüzünün aksine güçlü olan bir sesle "…biz geri geldik" dedi.

Alkış. Ez yine önüne baktı. Cal dudaklarını yaladı. Öyle görünüyordu ki o bölgedeki kuşların bile tümü meydandaydı, seyrediyordu.

"Biz geldik," dedi Cal, "ve ne yapacağımızı…" ve yürekleri hoplatan bir başka duraksamadan sonra Ez mırıldandı, "size göstermemize izin verin."

Birbirlerine baktılar, işte o an, birden, saatler sürmüş olması gereken hazırlığın bir yansımasını görebildim. Birbirlerinin gözlerini seyrettiler ve bir şey oldu. İmplantlarının atışını, onların taze uyumlanışını, aynı oldukları yalanını evrene yayışını hayal ettim.

Ez Vuruş, Cal ise Dönüş konuşmacısı olarak birbirlerini kabul ettiler ve ağızlarını açıp Dili konuştular.

Onları duyduğumuz zaman, biz insanlar bile nefeslerimizi salıverdik.

"a sohrash kotla qes esh/burh lovish sath."

Ben uzak bir zamana gittim ve döndüm.

• • •

ŞEHİR UYANDI. Ölmüş parçaları bile ürperdi. Hepimiz çiçekler gibi açtık.

Caddelerimizin altındaki kablolar yoluyla Terrelerin terk etmesiyle birden hareketsiz hâle gelmiş ve Ariekalılar tarafından ele geçirilmiş tuğla ve asfalt yolların altından, elektrik hızıyla barakaları ve barikatları geçip yukarıya ve hoparlörler aracılığıyla, kilometrelerce uzayan çürüyen mimarinin içine, ölümü bekleyen ev hayvanlarına. Çok sayıda hoparlörden yeni uyuşturucu-tanrının, ***ez/cal***'in sesi geliyordu ve şehir sımsıkı kapalı, acınası bir yoksunluktan çıkıp yeni bir sarhoşluğa giriyordu.

Binlerce göz mercanı yükseldi; gevşemiş yelpazekanatlar birden sertçe çırpıldı ve hızlıca salınmak için kasıldı; ağızlar açıldı. Çökük kitin merdivenler, yeni sesle birlikte gelen kimyasal uyuşturucunun verdiği atakla birden güçlenerek dikkatlice yükseldi. *Ben uzak bir zamana gittim ve döndüm*; yeniden şişen derinin, buna yanıt veren etin gıcırtısını, EzCal'ın Dilinin ses bozuşmasından çektiği uyuşturucu enerjiyi emerek bizimkinden çok daha hızlı çalışan metabolizmalarını işittik. Ta ufuğa kadar, şehir, zelleleri ve sakinleri; yürüyen ölü hâlleriyle nerede tökezlemişlerse orada kendilerine gelip ayağa kalktılar.

Arieka kuleleri ve gazla yükseltilmiş binaları Elçilik Kenti'nin kıyılarında uyanıp aşağıya, bize baktılar, kulaklarını açıp dinlediler. Bağımlı şehir ihtiyaç komasından çıktı. Korumalarımız

ve avcılar bağırıyordu. Gördükleri şeyin ne olduğunu bilmiyorlardı. Avları, hitabiler, aniden hareketsiz hâlde dinliyordu.

Joel Rukowsi'nin hayatında daha fazla bir şey olmayacaktı, bu açıktı. Bu Cal'ın senaryosuydu, Ez'in değil. Birkaç farklı şekilde, cümlelerin şeklini Dilin etkisini kaybetmeyeceği şekilde çeşitlendirerek, o ve Ez, EzCal'ın konuşmaya geldiği şeyleri tekrarladı. Elçilik Kenti sakinleri ağlıyordu. Hayatta kalabileceğimizi biliyorduk.

Ariekalılara ihtiyaçlarımızı aktarmanın ve bizim sunacaklarımıza karar vermenin yollarını yeniden tasarlamak zorunda olacaktık. Şimdi kendisini yeniden canlandırmaya çalışan o şehrin bir yerlerinde, zamanında karşılıklı bir anlayış oluşturduğumuz, şimdi tekrar bir kontrol sağlayabilecek olan, alışveriş yapabileceğimiz o Ev Sahipleri olmalıydı. Bu sağlıklı bir yönetim biçimi olmayacaktı. Bağımlılıklarını kontrol edebilen birkaçı, edemeyenlere hükmedecekti, bizim irademiz altındaki iş birlikçiler: Dil narkokrasisi. Ürünümüzün tedbirli satıcıları olmak zorunda kalacaktık.

Bren merdivenlerdeydi; ona el salladım, kalabalığı iterek ona doğru ilerledim. Öpüştük, ölmeyeceğimize inanıyorduk. EzCal sessizdi. Benim görüş alanım dışında, başka yerlerde, kafaları güzel ama uzun süredir ilk kez akılları başlarına gelen yüz binlerce Ariekalı birbirlerine dikkatlice bakıyordu.

"Ev Sahipleri!" diye bir ses duyduk barikatlardan. Onlar toplanmaya, ölülerini kaldırmaya başlayana kadar yalnızca birkaç dakika geçmişti.

Bir an için, her köşede eş zamanlı olarak her Ariekalı dinliyor ve onların hayata döndürülen odaları bir artçı duygu şoku içinde yeniden katılaşıyordu. Bunları daha sonra kamda gördüm. Hangi dürtüyle bilmiyorum ama bu, Cal ve Ez, birbirine bakmaksızın öne eğilip, kusursuz bir zamanlamayla, kesik ve kuvvetli Vuruş ve Dönüş ile *evet* anlamına gelen sözü söylediklerinde oldu.

BÖLÜM YEDİ

DİLSİZLİK

20

YENİDEN BİR TACİRDİM. Kargaların içinde diğerleriyle Kasabaya gidiyordum. İş. Şimdi EzCal'in, uyuşturucu-tanrı II'nin bu saltanatında yine yola çıkabiliyorduk.

Bu seyahatte MayBel bizim konuşmacımızdı. Bu ismi söyleyebiliyorlardı: ***ez/cal***.

Dışarı son uçtuğumdan bu yana geçen haftalar içinde manzara bakımsızlaşmıştı. Biyodonanımın ölmeye gelmiş olduğu yerlerde, kayaların çıkıntılarında iskeletler vardı. Meralar panik hâlinde kaçışan makinelerin izleri, uyuşturucu-tanrının sesinin peşinde şehre gelen sığınmacıların ve sonra hâlâ anlayamadığımız o toplu göçte, dışarı giden sığınmacıların yeni rotaları yüzünden harap olmuştu. Şehirden ayrılanların sayısı ölenleri aşıyordu. Daha öncekinden farklı, yeni bir biçimde çalışan çiftliklerin olduğu yere indik. Bir toplum ayağa kalkıyordu. Güçlü değildi. Çiftçiler yine bağımlıydı, bu sefer yeni bir uyuşturucuya ama bu eskisi gibi zihinsiz sefiller olmaktan daha iyiydi. Satıcı olmaktan başka şansımız yoktu.

Hoparlörlerin erişemediği uzak yerlere veri çiplerimizle gidiyorduk. Hâlâ EzRa'nın hakim ve Elçilik Kenti'nin sesi olduğunu sanan ve bu son günlerde esrarlı bir şekilde sessiz kalmış Ariekalılar bulduk. MayBel'in tane tane konuşmasına rağmen neyin değişmiş olduğunu anlayıp anlamadıkları pek net değildi; ta ki istekli hünerkanadı parmaklarıyla dosyaları çalıp EzCal'ın sesini duyana kadar.

Diğerinden biraz daha istiyorum, dedi bir çiftçi. Bir zamanlar ticaret yapma şeklimizi hatırlamaya çalıştı: Atalarımız ilk geldiğinde, pazarlık eden Terre Ariekalılara bunu öğretmiş-

ti. Bize acemice, EzRa'nın çiplerinden başka bir tane verirsek, yetiştirmiş olduğu tıbbi donanımdan daha fazla vermeyi teklif etti. Elimizde hiç olmadığını açıkladık. Ama başka biri yenileri tercih etti. Yakıt ve aksamlar dışkılayan, geviş getiren hayvanlarını işaret etti: Ona bu yeni EzCal'dan daha fazla verirsek, bize öncekinden daha fazla verecekti.

EzCal'ı tercih eden Ariekalılar daha ölçülü müydü? Hâlâ EzRa'nın özlemini çekenlerde olan ateşli havayla kıyaslanınca, onlarda bir sakinlik, bir odaklanma var mıydı? Kesinlikle, kendinden geçişten sonra ve yoksunluktan önce, Ariekalıların gerekli dozları arasındaki sakinlik bize daha öncekinden daha yumuşak görünüyordu. Bu EzCal versiyonu Dil, Ariekalıları daha sakin kafalı, birlikte büyüdüğümüz Ev Sahiplerine biraz daha benzer yapıyordu.

Müdahale etmeye, ortaya çıkan yapıları şekillendirmeye çalışıyorduk. İhtiyaç maddelerimiz için boruları yeniden kurmaya çalışıyorduk. İçinden geçtiğim bütün manzaralarda Scile'ın ölmüş olduğunu hayal ediyordum; şehirde, aiolisi yetmediği yerde tortop olmuş; ilerideki ilk inişlerde.

Çiftliklerin ıssız kalıntılarının, eski anlaşmalarla yiyeceklerimizin üretimine ayrılmış fıçıların üzerinden uçtuk: besin değeri yüksek gıdalar; Terre hava baloncukları içindeki mahsuller; yiyecek hayvanları ve et kumaş tabakaları. Yıkılmış ve yıkılmakta olan ama eski hâline getirilebilecek kısımlar da vardı. Mürettebatlarımız ellerinden geleni yaptı; hazneleri doldurmak için hava bezelerini harekete geçirebildiler, travma geçirmiş doğum ağıllarını yeniden çalıştırdılar. Yerel Ariekalı işletmecileri bulduk ve EzCal'ın nutuklarından parçalarla akıllarını yerine getirdik, onlara haz verdik, bize yardımcı olmak üzere çiftliklere geri dönmeleri için onları ikna ettik. Binaları tedavi ettiler, ihtiyaç duyduğumuz şeylerin şehre doğru akışını ayarladılar. Yiyecek hücreleri Elçilik Kenti'ne giderken yuvarlar gibi itişiyorlardı.

Mademki sakinleri artık bize saldırmıyordu, o hâlde ithal malların bağırsaklardaki kasılmalarıyla, şehri neredeyse göz ardı edebilirdik. Sakinlerini yumuşak başlı yapmak için, onun toparlanmakta olan bölgelerinde sadece uyuşturucu-tanrının duyurularını yayınlayabilirdik. Bunu yapmadık, tabii ki. Bu biyotoplum için çoğumuz endişe, hatta sorumluluk duyuyorduk. Yine de EzCal'dan, yani Cal'dan, böylesine coşkulu girişimler beklemiyorduk. Cal ve onunla birlikte uyuşturucu-tanrının diğer yarısı yalnızca yayın ya da yeni bir Arieka hükümeti bulmak için caddelere itinalı baskınlar yapmakla kalmadı: EzCal gösteri de yaptı.

Komite onları durdurmaya çalışabilirdi. Ez bizim mahkûmumuzdu. Bazen bir durumu avantaja çevirmek için kendi planlarını –hep açıkça– yapmayı denediğinde, eline yüzüne bulaştırıyordu. İlk başta, çoğunlukla, bizim ona söylediğimiz gibi yapıyordu; sonra Cal'ın ona söylediğini yapıyordu. Cal beni rahatsız ediyordu: onun önemli olma telaşı. Ona söylediğimiz; onun bize ait olduğu, onun ve onunla birlikte Ez'in ne yapacağına bizim karar verdiğimizdi; bu, birkaç gün için geçerli oluyordu, ta ki o hükmetmeyle ilgili ufak tefek ayrıntıları hatırlayana kadar.

"Hayır, ağırdan almayalım," dedi ondan sonra bize; bana aslında, ben şehrin hâlâ tehlikeli olduğunu, devreye soktuğumuz sistemlerle onlarla artık çok yakından meşgul olmaya belki de ihtiyacımız olmayacağını söyledikten sonra. "Oh evet, var" dedi.

EzCal'ın anlatımları EzRa'nınkinden oldukça farklıydı. Cal, Elçiliğin önüne, Dili konuştuğu zaman görülebileceği bir verici koydu. Yayınlar için erkenden gelip kolları bağlı ya da kalçasında, meydana bakarak bekliyordu ve hayretle gördük ki bunu yapan yalnızca o değildi: Ez de orada oluyordu. Dilde yapılan bu performanslar dışında nadiren konuşurdu; konuştuğu zaman

da gevelemeleri ve tek heceli sözleri size onun pek de sizinle olmadığını düşündürürdü. Ama Cal'ı asla bekletmezdi.

Cal mecbur değilse Ez'e bakmazdı. Onun Ez'den nefret ettiğini görmek kolaydı. Ama kendisini bu yeni şeye uydurmanın bir yolunu buldu, Ez'i bir maşa gibi kullanarak.

Beni dinleyen sizler, dedi ***ez/cal***. Ekimin üçüncü aycığının üçüncü Utugünü'ydü. Yayınlara bakmadım ama bakmış olsaydım ne göreceğimi biliyorum: şehrin her yerinde hoparlörleri çember içine almış ve birbirlerine kenetlenmiş Ariekalı gruplar. Tercüme ettiğimi bilmediğim bir vaade şok hâlinde tepki gösterene kadar EzCal'ın sözlerini dinlediğimin farkında değildim.

Yarın gelip aranızda yürüyeceğim, dedi EzCal. Bunu yaptıklarında şehirden sesler duyduğuma yemin ederim. Zarımsı duvarların üzerinden zayıf bir şekilde. Bu tepki bir tür devrimdi. Herhangi bir Ariekalının EzRa'nın söylemiş olduklarını anladığını ya da dikkatini verdiğini hiç görmemiştim; onların sesleri sarhoş etmekten başka bir şey yapmıyordu. Dinleyiciler bayağı veya aptalca bir ifadeyi bir diğerinden çok beğendiklerinde, bu sevilen bir renk kadar soyut ve anlamsız bir tercihti. Bu aynı değildi. Şehirdeki bazıları, EzCal'ın sesiyle kafayı bulsa bile, o sözlerin içeriğini anlamışlardı. Bu olduğunda Bren'in benimle olmasını isterdim.

"Kahrolası ne yaptığını sanıyorsun?" dedim gidip Cal'a. İlk başta beni fark etmemiş göründü. Sonra, bir saniyeden az bir zamanda ifadesi şaşkınlıktan rahatsızlığa, sonra ilgisizliğe döndü. Uzaklaştı, Ez onu takip etti ve Ez'in korumaları da her ikisini.

BİR HİKÂYEDEKİ KRAL gibi, EzCal barikatlara tırmanıp tekrar aşağı, eskiden bizim caddelerimiz olan yere ve bekleyen yüzlerce Ariekalıdan oluşan kitlenin içine indi. Hareketsiz ve sessizlerdi. Küçük toynak-adımlarla EzCal'ın yolundan çekildiler.

EzCal'ın sinirli adamlar ve kadınlardan oluşan refakatçileri plaston ile şekillendirilmiş çöp ve molozların üzerinden

güçlükle indi. Bizim için açılmış bir yol yoktu; Ev Sahiplerinin arasından zikzak yaparak geçmeyi denemek zorundaydık. Çok kişiydik; kendilerinin olmazsa olmazlığı konusunda ısrarlı vezirler, ben, MagDa ve komiteden diğerleri vardı onların arkasında; emirler vermeye çalışıyor ya da yalnızca izliyor, toparlıyorduk. Cal'ın, EzCal'ın, *kuşkusuz* kendi sözlerinin yalnızca Ariekalıların tutkularını tatmin edip ateşlemekle kalmayıp ayrıntıları da ileteceğini bildiğini dile getiremesem de seziyordum. *Dinleyiciler*, dedi EzCal. Bu sözler kıyafetlerindeki minik sivri mikrofonlarla yükseltiliyordu. Cal Ez'e bakmıyordu, buna kalıbımı basarım ama birlikte konuşuyorlardı. EzCal öyle uzun bekledi ki seslerinin etkisinin azalacağını düşünebilirdim. Bir cümlecik bile değil, yalnızca tek bir kelime söylenmişti, Ariekalılara özellikle lezzetli gelen bir gramerle. Ama onlar bekledi.

Dinleyiciler, dedi EzCal. *Beni anlıyor musunuz?*

Ariekalılar onlara *evet* dedi.

Hünerkanatlarınızı kaldırın, dedi EzCal ve Ariekalılar bunu yaptı. *Onları çırpın*, dediler ve Ariekalılar bunu yine derhâl yaptı.

Böyle bir şey görmemiştim. İzleyen Terreliler donakalmıştı. Ez heyecanlı ya da şaşkın olsa da bunu hiç belli etmiyordu. Yalnızca bütün bu bağımlı-itaatkârlara bakıyordu. *Dinlemek için hünerkanatlarınızı kaldırın*, dedi EzCal. *Dinleyin*.

Şehrin hasta olduğunu, tedavi edilmesi gerektiğini, yapılacak çok iş olduğunu, şehirde hâlâ çok sayıda tehlikeli ve tehlikede ya da her ikisi birden olan dinleyenler olduğunu ama her şeyin artık daha iyiye gideceğini söylediler. Ariekalılar için, onların sesiyle, bu yavan siyasi sözler birer ifşaat olabilirdi. Dinlediler ve ayakları yerden kesildi.

Cal'ın ifadesinde keyif aldığını gösteren herhangi bir şey görmedim. Yüzünde haşin bir gerginlik vardı, kasları kasılmıştı; bana sanki bunu yapmaktan ve bu olmaktan başka hiçbir

şansı yokmuş gibi göründü. *Dinleyin*, dedi EzCal ve Ariekalılar daha da dikkatle dinlediler. Duvarlar gerildi. Pencereler iç çekti.

ARİEKALILAR ŞEHRİ YENİDEN büyüttüklerinde onu değiştirdiler. Yeniden başlatılmış bu versiyonda evler daha küçük odacıklara bölünmüştü ve aralara gözenekli ağaçlar gibi sütunlar serpiştirilmişti. Tabii, Ariekalılar ile binaların EzCal'ı dinlediklerinde salgıladıkları yeni kimyasalları işlemek, gençleri ve biyodonanımı beslemek için yine fabrikalar ve hangarlar, yine kuleler vardı. Fakat bizim baktığımız ev manzarası daha karman çorman bir görünüşe bürünmüştü. Caddeler eskiden olduklarından daha dik ve daha çeşitli görünüyordu: Kitin yan duvarlar, savaş miğferleri biçimindeki tümsekler girift bir görünüm almıştı.

Eski salonlar hâlâ duruyordu ve EzCal'ın sesiyle bu mimari ölmeyi başaramayacak kadar canlandı ama yükselecek kadar değil. Çürüyen şehrin yeni köy tarzı mahallelerinin arasındaki bölgeleri tehlikeliydi. Hayvanların ve Ariekalıların avlanma yerleri öyle uzağa gitmişti ki asla tam olarak uyanamıyordu. Anonslar sırasında bunlar terk edilmiş hoparlörlerin etrafında toplanıyordu; EzCal'ın sesi onlara gerekli cesareti kazandırıyordu ama onlara zihin vermeye yetmiyordu.

"Yapabildiğimizde onları buradan çıkaracağız," dedi Cal. Bu esnada şehir derebeyliklere ayrılmıştı; bunların her biriyle protokoller oluşturmaya çalışıyorduk. Bren'den onların her biriyle ilgili bir ayrıntı öğrendim: "Şu, çok bağımlı olmayanların küçük bir koalisyonuyla idare edilir; şu anda şuraya girmek çok riskli; orada, minarenin etrafındaki şu yeri işleten Ariekalı, çöküşten önce o bir memurdu." Bren bunları YlSib'den öğrenmişti.

"MagDa seni ona zorla kabul ettirmeyecek," dedi Bren bana. "Ama…" Bren yüzümdeki ifadeyi gördü. "Neler olduğunu anlayabilirsin," dedi sonunda. "Şimdi hiçbir şeyi onlar idare etmiyor, reviri kapatacak pozisyonda değiller…"

"Sence ellerinden gelse bunu yaparlar mıydı?"

"Bilmiyorum ve şu anda umurumda değil. Cal kesinlikle yapmaz. EzCal konuştuğunda neler olduğunu gördün. MagDa'nın senin bildiğin herhangi bir şeye ihtiyacı olursa, lütfen onlara anlat. Onların bilgilendirilmesine ihtiyacımız var. Onlar zeki, ne tür bir kaynaktan bilgi aldığını biliyor olmalılar ama sormazlar. Planları var, eminim. Southel'in laboratuvarında zaman geçiriyorlar. Onunla konuştuklarını gördün mü?"

Şehre resmî bir grubun bir parçası olarak ya da bir komite işi sebebiyle gitmedim. Bren ile birlikte, onun arkadaşlarıyla tekrar buluşmak için gittim: YlSib, o gizli düzenbaz Elçi ile.

HAVA ŞEKİLLENDİRMEMİZ artık yeterince zayıf olduğundan, yakın zamana kadar Elçilik Kenti caddeleri olan yerlerde aioli takmak zorundaydık. Bren ve ben elimizden geldiğince arıkamlardan kaçınma konusunda özenliydik ama görünsek de bunun çoğu kişi tarafından yalnızca bir dedikodu olarak görüleceğini de biliyordum. Harabelerde konuşlandık. Çocukların yaşamış olduğu bir dairenin balkonundan (oyuncakların döküntüleri üzerinde yürüyordum) yine EzCal'ın, onu dinleyen ve talimatlarına uyan Ariekalı gruplar arasında yürüdüğünü gördük.

"Bir dahaki sefere şehre yönelecekler," dedi Sib. YlSib'in girdiğini duymamıştım. "Yani…" Sib pencereden EzCal'ı işaret etti. "Dil bununla farklı çalışıyor."

"Onlara OgMa demeliydik, EzCal değil," dedi Bren. Bir açıklama için ona baktık. "Bir tanrı," dedi, "aynı tür bir şey yapan."

YlSib biyodonanımlı tabancalar kuşanmıştı. Bren ve benim daha ilkel silahlarımız vardı. YlSib, daha önce birlikte girişim yapmış olduğum kararsız şehirnotlardan çok daha büyük bir ustalıkla hareket ediyordu. Harabelerdeki tuğla örgüsünün canlı bir organizma hâlini aldığı yere gelirken duraksamadılar. Yoldayken hava değişiyordu. Üzerimdeki akımların ilerleyiş

şekli Elçilik Kenti'ndeki rüzgâra benzemiyordu. Yeni seslerle dolu bir yerdeydik. Küçük fauna yer talep ediyordu. Caddelerdeki Ariekalılardan bazılarının göz mercanları yükselip bize dikkatlice baksalar da, bizi durdurmuyorlardı. Sıvıya tepkileri damlatan, su yosununa benzer poliplerle asılı havuzlar vardı. Bunlar tesisler mi, düşünüp taşınılmış şehir planlamacılığı mı, diye merak ettim.

Aşağıya, Elçilik Kenti'ne giden, sakız kabağına benzer ağaçlarla kaplı bir bulvara baktım. Yanımızdaki bir Ariekalı beni ürküttü, tekrar tekrar Dilde ne yaptığımızı soruyordu. Ben silahımı kaldırdım ama YlSib konuşuyordu. *Ben **yl/sib**'im*, dediler. *Bunlar…* Sonra bizim isimlerimiz olmayan bir şey söylediler. *Benimle geliyorlar. Ben eve gidiyorum*. ***koh taikoh/uresh***, dedi YlSib ve bir kişi zamiri kullanarak, açık ve kesin ifadelerine bir vurgu yaptılar. Söyledikleri şey, *Ben, eve giden* idi, bu yüzden eve gitmenin Ariekalılar için de etkili bir şey olup olmadığını merak ettim.

"Bizi tanıyorlar" dedi Yl. "Bugünlerde bazıları hatırlamayacak kadar ileri gitmiş durumda ama konuşabilen biriyle karşılaşırsak, sorun yaşamayız." "Gerçi," dedi Sib, "tahminimce yeni tabiiyetler olabilir. İçlerinden bazılarının…" "… geçmemize izin vermemek için nedenleri olabilir."

Aslında bu yolculukta duyduğumuz Dillerden bazıları pek anlaşılır değildi. Anlam nostaljisi içinde konuşmacı enkazlarınca söylenen ifadeler. Sonunda YlSib bizi parçalanmış bir meydana getirdi. Ağzım açık kalmıştı. Bizi bekleyen bir adam vardı. Kafasının üzerinden bir sokak lambasını andırır şekilde geriye doğru eğilmiş metal bir kolonun alt kısmına yaslanmıştı. Bir Terre kentinin eski bir flat görüntüsünden aktarılmış gibi duruyordu.

Onlar başlarını salladı; Yl, Sib ve Bren'e mırıldandılar. Onları işitmemem için gerekeni yaptılar. Adam bana kimseyi hatırlatmıyordu. Adam tanımsız, koyu tenli, eski kıyafetler için-

deydi, bilmediğim türde bir aioli ona nefes veriyordu. Onunla ilgili söyleyebileceğim hiçbir şey yoktu. YlSib ile birlikte oradan ayrıldı ve Bren tekrar benim yanıma geldi.

"Bu da kim böyle?" dedim. "Dublesinden mi ayrılmış?"

"Hayır," dedi Bren. Omuzlarını silkti. "Sanmıyorum. Belki kardeşi şimdiye kadar ölmüştür ama sanmıyorum. Yalnızca birbirlerinden pek hoşlanmıyorlardı." Şimdi sürgünlerin bu karşı dünyasının var olduğunu biliyordum; yaramaz yarımların, kadrodan çıkarılmış Personelin, kötü Elçilerin; ama onların faaliyetlerini görmek beni hayrete düşürüyordu. Çöküş günleri boyunca, uyuşturucu-tanrı II'den önce yola nasıl devam etmişlerdi?

"Hâlâ benzetmelerden herhangi biriyle konuşuyor musun?" dedi Bren.

"Tanrım," dedim. "Neden? Pek değil. Asırlar önce Darius'u bir barda gördüm. Her ikimiz de utanmıştık. Yani Elçilik Kenti ara sıra onlardan birine rastlamamak için çok küçük ama *konuşuyor* sayılmayız.

"Ne yaptıklarını biliyor musun?"

" 'Onlar' diye bir şey olduğunu sanmıyorum, Bren. Onların hepsi… Dağıldı. Olanlardan sonra. Belki bazıları hâlâ buluşuyordur… Ama o sahne asırlar önce yerle bir oldu. Hasser'den sonra. Şimdi düşünebiliyor musun? Onlar artık kimsenin umurunda değil, konuşmacıları dahil. Dil…" Güldüm. "Eskiden böyle değildi."

YlSib elbiselerinden, çürüyen şehrin parçalarını silkeleyerek döndü. "Bu doğru," dedi Bren. "Ama artık kimsenin umurunda olmadığı doğru değil. Nereye gittiğimizi bilmiyorsun: Refakat etmeni istiyorlar."

"Ne?" Bu gizlice sızmanın benimle alakalı olduğunu, benim yerine getirilmesi gereken bir görev olduğumu düşünmemiştim. YlSib beni bodrum benzeri bir yere götürüp içeri, Ariekalıların biyoışıklı huzuruna davet etti. "Avice Benner Cho,"

dedi YlSib. İsimlerimi mükemmel şekilde eş zamanlı ve aynı perdeden söylediler; öyle ki iki ses olmasına rağmen kulağıma tek ses gibi geldi.

Odada Ariekalıların kokusu vardı. Birkaç kişilerdi. Gürültü yapıyorlardı, konuşmayla ve düşünce homurtusuyla. Birisi yarı karanlıkta bana yaklaşıp selam verdi. YlSib bana onun ismini söyledi. Onun yelpazekanadına baktım.

"Tanrım," dedim. "Biz karşılaştık."

Surl Tesh-echer'in yakın bir arkadaşıydı, ***surl/tesh echer***, Arieka tarihindeki en iyi yalancı. Bir zamanlar İspanyol Dansçı adını verdiğim Ariekalıydı bu. "Hatırlıyor mu…?"

"*Tabii* hatırlıyor, Avice," dedi Bren. "Niye burada olduğunu sanıyorsun?"

BREN VE YLSIB, toplanmış Ariekalılara bir pençe veri çipi verdi. Ariekalılar onları çabucak aldı, uzuvları ve parmakları heyecanlarını ele veriyordu. "EzCal bunları kaydettiğinizi biliyor mu?" dedim.

"Umarım bilmiyordur," dedi Bren. "Gördün mü? Ez'in, EzRa'nın bir parçası iken yaptığını yapmaya çalışıyorlar; onları gereksiz kılacak bir kayıt stoku oluşturamadığımızdan emin olmak istiyorlar."

"Ama yaptınız."

"Bunlar yalnızca onların halka yaptıkları konuşmalar," dedi. "İnsanların bunları kullanmalarını engelleyemezler, ayrıca bunu neden yapsınlar? Çünkü bunların *söylenmiş* olduğunu, dışarıya sunulmuş olduğunu, Ev Sahiplerinin bunları duyduğunu ve sihrini kaybettiğini düşünürler."

Oradaki diğer Ariekalılara birer birer baktım. Diğer yelpazekanatlarda daha önce görmüş olduğumu düşündüğüm başka desenler vardı. "Bunların bazıları da Surl Tesh-echer'in grubundaydı," dedim. Bren'e baktım. "Bunlar onun arkadaşlarıydı."

"Evet," dedi Bren.

"Yapabildikleri şey yalan söylemek," dedi Bren. "Hiçbiri Surl Tesh-echer gibi bir virtüöz değil. O…" Omuzlarını silkti. "Bir haberciydi. En ileri aşamada."

"Kocan haklıydı," dedi YlSib. "Onu durdurma konusunda. Kendince haklıydı. Surl Tesh-echer her şeyi *değiştiriyordu*." Sessizlik oldu. "Bu grup o zamandan bu yana onsuz devam etmek zorunda kaldı. Ağır ilerliyor." "Ellerinden geleni yapıyorlar."

Her Ariekalı bir veri çipi aldı, her biri odanın farklı bir yerine gitti. Her biri benzer zarif bir hareketle yelpazekanadını onun üzerine kapadı. Zarları açıldı. İçlerine kapandılar, heykeller gibi büküldüler, odayı uyuşturucu evine çevirdiler. Sesleri çok alçak olarak çaldılar. Ben izlerken, biyoekstazi sarsıntılarıyla, titreyerek anında tepki veriyorlardı. Gergin yelpazekanat derisinden hoparlörlerin ışıklarını görebiliyor, sesin boğuk cıvıltılarını duyabiliyordum: EzCal'ın ruhunu ya da onun taklit suretini.

"Bu kayıtlar hâlâ nasıl işe yarıyor yahu?" diye fısıldadım. "Bunları zaten duydular."

"Onlar duymadı," dedi Bren. "Onlar bekler. Kör olası irade gücü. EzCal'ın konuşacağını öğrenince kanatlarını kaparlar. Bunu zaten EzRa ile yapıyorlardı. *Direnç* gösteriyorlar. Giderek daha uzun süre onsuz yapabilmeye çalışıyorlar."

Titreyen figürlerin uyuşturucu-tanrının hâkimiyetine direnç gösterdiklerini hayal etmek zordu. Yine de. "Bunları şimdi alabiliyorlar çünkü daha önce almadılar," dedi Yl.

Ariekalılar yavaşça birer birer ayağa kalktılar. Bana bakıyorlardı. Garip bir anımsama. Bıraktığımız yerden başlıyorduk. İspanyol Dansçı bana doğru geldi: Arkadaşları etrafımda daire oluşturdular. Dilde ben olan ses dizisini söylediler. Kendimin bu kadar uzun zaman konuşulduğunu duymamıştım.

Beni önce bir gerçek olarak söylediler. *Karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yiyen bir kız vardı*. Sonra beni bir benzetme olarak kullanmaya başladılar. Şimdi biz, dedi İspanyol Dansçı, *bize uyuşturucu-tanrının sesiyle verileni aldığımızda, karanlık-*

ta canı yanmış ve ona verileni yiyen kız gibiyiz. Diğerleri yanıt verdi.

"SURL TESH-ECHER yalnızca en iyi yalancı olmaktan öteydi, biliyor musun?" dedi Bren. O bir tür öncüydü. Bu asla yalnızca yalan söylemekle ilgili değildi. Hepsi bu olsaydı, onlar *sana* neden ilgi duysunlar, Avice? Yalan söyleme ve benzetmeler hangi noktada kesişiyor?"

Bu dünyada başka neler, diyordu Ariekalılardan biri, karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yiyen kız gibidir?

"Bu zor oldu," dedi Bren. "Savaş yüzünden hepsi dağılmıştı." Yetersiz uyuşturucudan çıkan savaş. Ez'in savaşı Ra'yı öldürdü. Yürüyen ölünün savaşı. Şimdi onlar birbirlerinin izini buldu, ilerlemeyi sürdürecekler. Onlar Surl Tesh-echer'e tapmıyordu. Fakat o bir tür sembolik liderdi."

"Peygamber," dedi Yl ya da Sib.

"Neden MagDa'ya, hatta Cal'a anlatamıyorsunuz…" dedim, sonra tabii ki bu odadaki grup bir komplo olduğu için sesimi kestim. Uyuşturucu-tanrının gücünü sınırlama çabası. Cal bunu sabote etmeye çalışırdı. Buna inanmamayı diledim. Bren başıyla onayladı, beni düşünürken izlerken.

"Tamam," dedi Bren. "Şimdi, MagDa farklı. Ama riske atacakları çok fazla şey var. "Çözüm istiyorlar ve bunu yapmanın tek bir yolunu görebiliyorlar, bu da sıkıca sarılmak. Başka herhangi bir şeyi riske atmazlar. Bunu baltalayabilirler bile."

"Neyi baltalayabilirler? Ne yapmaya çalışıyorsunuz?"

"*Ben* değil," dedi Bren.

"Hepiniz. Sen, sen," dedim YlSib'e, "bu Ev Sahipleri. Çoğul siz, ne yapmaya çalışıyorsunuz?"

"MagDa'nın yolu işe yaramayacak," dedi Bren. "Yalnızca her şeyi geçici olarak baştan savmak. Bu yüzden Cal ile uğraşmayacaklar. Gemi buraya gelene kadar her şeyin devam etmesini sağlamaya çalışmak yeterli değil. Bir şeyleri değiştirmek zorun-

dayız." Bren konuşurken, Ariekalılar akıntıda yüzen gemi enkazı gibi etrafımda hareket ediyordu; ben olan ifadeyi söylüyor ve yeni şeylere dönüştürmeye; benim, geçmişimin benzediği konusunda ısrar edebilecekleri yeni şeyler düşünmeye çalışıyorlardı.

"Dikkatli olmamız gereken tek şey EzCal değil," dedi Bren. "Bu konuda sessiz kalmalısın." Hasser gelip ***surl/tesh echer***'i öldürdüğü zaman Arieka'nın bölünmesini hatırladım.

"Ariekalılar için endişe ediyorsun," dedim.

"Bu konuşmacılar önce tehlikeliydi," dedi Bren. "Scile onlar konusunda *haklıydı*, aynı şekilde onların…" Omuzlarını silkti ve kullanacağı deyim her neyse bunun isabetsiz olduğunu anlamam için başını salladı, "yöneten sınıfları da. Şimdi henüz nerede olduklarını bilmiyorum ama EzCal'ın bir fikri olduğuna bahse girerim. Ya da Cal'ın. Daha önce iş yapmışlardı. Şehre girmeye neden bu kadar istekli olduğunu düşünüyorsun?"

Cal'ın isteğinin idealist gayretlerinin bir yenisi olduğunu düşünmüştüm. Fakat o zamanlar, Yalan Festivali'nde, Cal ve Armut Ağacı'nın bana bakışı. "Tanrı Fener." Scile de izlemişti. Scile o zamanlar bir komplocu olan EzCal'ı şimdi onaylayacaktı. Onlardan önceki CalVin'in olduğu gibi, onların da önceliği güç ve varlıklarını sürdürmekti; Scile'ınki ise her zaman şehir ve onun durgunluğuydu. Bunlar bir kez örtüşmüştü ama tarih Scile'ı geride bırakmıştı. Onun umutsuz yürüyüşü işte bu yüzdendi.

"Cal şimdiden arkadaşlarını tekrar bulmuş olabilir," dedi Bren. "Bu grup…" Odayı işaret etti. "Onlar bir zamanlar bir tehditti. Sen gördün. Şimdi…" Güldü. "Eh, her şey değişti. Ama yine bir tehdit olabilirler. Farklı: ama belki daha da çok. Cal bu grubun hâlâ var olduğunu bilmeyebilir. Eğer bilmiş olsa. Ama onun daha önce çalıştığı Ariekalılar biliyor. Yani eğer Cal *onları* bulursa, buradaki grubun çok sessiz kalması daha iyi olur. Bu yüzden bizim de öyle."

"*Nasıl* bir tehditler?" dedim. "Hiç anlamadım. Bunu neden yapıyorlar? Yaptıkları her neyse."

Bren sıkıntılıydı. "Açıklaması güç. Nasıl söyleneceğini bilmiyorum."

"Bilmiyorsun," dedim. Kafasını hem evet hem hayır anlamında salladı.

"Senin Dilin nasıl, Avice?" dedi YlSib'in birisi. İspanyol Dansçı ile konuşuyorlardı, o da yanıtlıyordu. Bir kısmını takip edebiliyordum; kafamı salladığım zaman Yl ya da Sib birkaç cümleciği tercüme edecekti.

Bizim böyle olmamız iyi değil. Bundan farklı olmayı diliyoruz. Biz karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yemiş kız gibiyiz çünkü EzCal'ın bize verdiğiyle kafa çekiyoruz. Uzun bir sessizlik oldu. *Bunun yerine karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yiyen kız gibi olmayı şöyle istiyoruz; biz…* Sonra yine sessizlik oldu ve İspanyol Dansçı uzuvlarını titretti.

"Senin benzetmeni iki kez kullanmaya çalıştı, aykırı biçimde," dedi Sib. "Ama pek beceremedi."

Şimdi, diye devam etti İspanyol Dansçı, *daha kötü. Bunu beklemiyorduk. Uyuşturucu tanrının sözleriyle sarhoş ve aciz hâle getirildiğimizde, kendimizi kaybettiğimizde bu kötü bir şeydi ama şimdi durum farklı ve daha kötü. Şimdi uyuşturucu-tanrı konuştuğunda biz itaat ediyoruz. Evet*, o bunu bana hiçbir anlam ifade etmeyen kiplerle söyledi ama Ariekalıların zihin haritası, benlik algısı ne kadar yabancı olursa olsun, bunun gerçekten korkunç olması gerektiğini düşündüm. EzCal'ın talimatlarına anında yanıt veren, bu konuda tercih hakkı olmayan kalabalıkları görmüştüm. *Ne duyacağımıza, nasıl yaşayacağımıza, ne söyleyeceğimize, neyi konuşacağımıza, nasıl anlam yükleyeceğimize, neye itaat edeceğimize karar vermek istiyoruz. Dili kendi kullanımımıza sokmak istiyoruz.*

Yeni, önlemez bağımlılık arzuları ve daha da yeni itaatsizlik etme yeteneksizlikleri güçlerine gidiyordu. Bu özel toplantı bu bakımdan ilk olmayabilirdi. Ama bu başarmayı hep istemiş oldukları şeyle birebir örtüşüyordu: yalan için, Dile kendi istedik-

leri anlamı vermek için uzun süreli uğraşları. Daha eski olan bu arzu, onları bu yeni durumlarından diğer bilinçli Ariekalılara göre daha da fazla nefret ettirmiş görünüyordu.

"Seni buraya getireceğimize söz verdik," dedi Bren. "Tıpkı bir Ev Sahibi gibi söyledim." Bu çocukça yemin karşısında gülümsedi. "Seni görmeleri gerektiği konusunda son derece kararlıydılar. Seni, kimse özlemeden geri götürsem iyi olacak, bu durumda YlSib'in devam etmesi gerekecek. Diğer dozlar. Farklı bir yol bulmaya çalışan Ariekalılar yalnızca bu insanlardan ibaret değil."

Çökmüş, yeniden büyüyen şehrin asi hücreleri içinden ne tehlikeli bir sefer. Terre ve Arieka zihniyetinin birbiriyle kıyaslanamaz derecede farklı olduğunu her zaman vurgulamıştım, tıpkı bana vurgulandığı gibi. Ama birçok kere bunu bana kimin söylemiş olduğunu düşündüm. Kavrayış üzerindeki tekelleriyle Elçiler ve Personel. Ariekalıların hareketlerinden bir anlam çıkarmama izin verildiğini ve bunu yapabildiğimi birden hissetmek baş döndürücüydü. Orada gördüğüm bir muhalefetti ve bunu anlıyordum.

Konuşmalarını değiştirmek isteyen bir tek bu yalancıları, bu hararetli girişimcileri gördüm. Bren ve YlSib onlardan bütün tutkularının kökünü kurutup Dilsiz yaşamaya çalışan başkalarına; oradan da belki EzCal'ın rastgele emirlerine itaat etmemek için savaşanlara; oradan belki de kimyasal tedavileri araştıran başkalarına gidiyor olabilirdi. Orada olsam da ve Bren bana güvense de, bu gezide, bu ilk gezide ben gerçekten katılımcı değildim. Beni oraya yoldaşlık etmem için getirmemişti; ben bir benzetme olduğum için oradaydım ve bu muhalifler beni stratejik amaçlar için istemişti, bir başka grubun bir parça yazılım, kimyasal ya da patlayıcı talep edebileceği gibi.

Krizinin içinde, Elçilik Kenti coşku kusuyordu. Bana üç gün verilse, diye düşündüm. EzCal'ın, Ez'in ya da Cal'ın Mesih, şeytan ya da her ikisi; Elçilerin melek veya şeytan olduğuna;

Ariekalıların böyle olduğuna; tek umudun gezegeni elimizden geldiğince hızlı terk etmek olduğuna; orayı asla terk etmememiz gerektiğine inanan insanlar bulurdum. Ariekalılar ile de böyle, diye düşündüm ve kendimi aynı anda umutlu ve karamsar hissettim. Dil başka yerlerde yaygın olan canavarların ve tanrıların belirsizliklerini ifade etmekten acizdi ve ben birden bu toplantıların Arieka kargo kültleri olduğuna ikna oldum. Ben bir Hayalet Dansı'nda mıydım?* Bren ve YlSib ihtimal dışı, geri dönüşsüz ve umutsuz olanı destekliyordu.

İspanyol Dansçı'nın beni ifade etmek, daha önce hiç kastetmediğim şeyleri kastetmeme çalışmak, benzetmeleri yeni şekillere girmeye zorlamak için verdiği mücadeleyi izledim. *Karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yiyen kız gibiyiz çünkü biz… Çünkü onun gibi… Bizim de canımız yandı…* Etrafımda bir çember çiziyor, bana gözlerini dikiyor ve benim gibi konuşmaya çalışıyordu.

"MagDa'nın planı neden yürümedi?" dedim. "Biliyorum, biliyorum ama… Yalnızca, bana gemiye kadar, bunu neden sürdüremeyeceğimizi bir defacık söyleyin."

Bren, Sib ve Yl, kimin konuşacağını görmek için birbirlerine baktılar. "EzCal'ın nasıl davrandığını gördün." Bu Sib'di. "Sence bu şekilde devam etmemiz güvenli mi?"

"Ve diğer şeylerin yanında," dedi Bren, şayet dürüstsem, hayalkırıklığına uğramış bir sesle, "bu işe yarasa bile, EzRa'nın sonu gelince, Ariekalılar… Dozlarını almayınca ne olduğu gözlerinle gördün. Peki, ya destek buraya geldiğinde? Biz gittiğimizde?" İspanyol Dansçı'yı işaret etti. "O zaman onlara ne olacak?"

---

* Hayalet Dansı: Amerikan yerlileri tarafından prehistorik dönemlerden beri yaşayanları ölmüşlerin ruhuyla buluşturmak ve yerli halklara barış, bereket ve birlik getirmesi için yapılan dans. –*Ç. N.*

21

✵

UÇANLARIMIZDAN BİRİSİ DAHA ortadan kayboldu. EzCal'ın emirleri gereğince, şehre yakın çiftlikleri ziyaret ediyor, ihtiyaç duyduğumuz şeyleri –ısrarla– istiyorduk: Talep ettiklerimiz mevcut olmadığında hoparlörleri sökmek bizim için zor olmazdı, Ariekalı çiftçiler bunu biliyordu. Netlerin bağlantısı kesildi ve yeniden tesis edilmedi. Arıkamları gönderdik.

Mangalar, içlerinde genel affı reddeden gecekondu elebaşları ile gruplarının bulunduğu, tecrit edilmiş Elçilik katlarındaki son bağımsız bölgeleri kontrol altına alıyordu. Ben dışarıda, kırık dökük mobilyalar, evlerin ıvır zıvırları ve gereksiz makine yığınından oluşan bir barikattaydım; burada bunların hepsi plastonla değil de alışılmışın dışında, hızla katılaşan bir polimerle, her taraflarına dökülüp tuğla kadar sert, cam kadar saydam şekilde katılaşan bir reçine ile sertleştirilmişti. Döküntüler görülebiliyordu, tıpkı suda yüzen, bir anda donmuş çöpler gibi. Artık savaşta değildik ve makineler barikatın arasından V biçimli bir hendek yürüme yolu, sert saydamlığın ve içindeki çerçöpün arasından mükemmel düz cephelerle çıkarılan bir takoz kesiyordu. Geçitin kenarları, bölümlü molozlarla rastgele işaretlenmişti.

Ben Simmon ile birlikteydim. Onun el ekranında arıkamların sağanak gibi, parazitli görüntülerini izliyorduk. "Şu ne?" dedim. Bu kayıp kargaydı. Ölmüştü. Etrafındaki yerler yanmıştı. İnsan bedeni olabilecek yığınlar vardı.

ARİEKALILAR, ONLARIN hayvanları ve zelleleri, belki dışarıdaki, Elçilik Kenti'nden sürgün edilmiş, yabancı çiftliklerden

vahşi insanlar tarafından yapılmış patikalardan, vahşi doğadan hızlı ve silahlı şekilde geliyorduk. Onların hepsiyle temas kurmamıştık. Ekozahmetin ve her şeyin kaybının yarattığı ani ve güçlü duygu beni şaşırttı. Kendime bunun, yaptığım şeyin, bu zorlu 'olayların akışına uyma'nın sonucu olduğunu anlatmaya çalıştım ama buna pek ikna olamadım.

Hava gemisi yeri kapladı. Korkunç bir felaket sonrasının içine indik. Sonunda işe dört elle sarıldık. Uzmana en yakın olan şeyimiz, bütün cesetlerin üzerindeki ısırık izleri ya da yanık izleri olabilecek şeyden örnekler aldı. Bunlar hemen her yerdeydi.

"Ah tanrım," dedi araştırmacımız. Lo oradaydı, Elçi LoGan'ın Lo'su. Göğsü oyulmuş ve dağlanmıştı. "Bu bir çarpışma yarası değil. Bu bir çarpışma yarası *değil*."

Vezir Jaques oradaydı ve yarasının, eksik kolunun ucu ne belirgin bir kesik, ne de yanıktı ama oradan kan kaybettiği bir yarıktı. Öyle görünüyordu ki yana ittirilmiş uzvuna ulaşmaya çalışırken işkenceyle ölmüştü. Grubun içlerinde getirdiği mikroplar çürütme işine başlamış ve içinde çalıştıkları Arieka tabiatı kimyasal tuhaflıklara neden olmuştu, bu yüzden çürüme, Elçilik Kenti'ndeki çürüme gibi değildi.

Herkes ölmüştü. Keşif heyetine, ender rastlanan bir Kedis memuru da dahildi. Tanımadığım olgun bir hermafrodit. "Oh, Tanrım, bu Gorrin," dedi birisi. "Kedisler için…"

Ağır ağır cesetten cesede geçtik, her birini elimizden geldiğince erteleyerek. Arkadaşlarımızın kalıntıları arasından dikkatle ilerlerken rüzgâr soğuk esiyordu. Onları toplamaya çalıştık: Bazıları parçalara ayrıldı; diğerlerini geri götürmek üzere sardık.

"Bak." Kazınmış toprağı izleyerek, onu okuyarak, onu ve hiyeroglife dönüşmüş ölüleri okuyarak kafamızda şekillendirmeye çalışıyorduk. "Bu düşürülmüş." Kızgın, dişli bir mermi uçanın yanında patlamıştı.

"Böyle yırtıcılar hiçbir yerde yok…" diye konuşmaya başladı biri.

"Ama onların dışarı çıkmasına yetecek kadar yavaş inmiş." Bu bendim. "Onlar dışarı gelmişler ve sonra… Dışarıda vurulmuşlar."

Yakın geçmişteki bir takas gezisinden, biyodonanım yumurtalarının kalıntılarını bulduk; yumurta sarısı lekelerini ve cenin makinelerini. Mürettebat dönüşteymiş. Kuşandığımız aioli kendi seslerimizi, sanki her birimiz yalnızmışız gibi kulaklarımızda patlatıyordu. Ölülerimizi taşırken top gülleleri hazırda, yurttaşlarımızın gitmiş olduğu çiftlikleri arayarak, uçuyorduk. Bu arayışımız, dumanla ilan edildi. Kent sınırındaki barakalar harap; fidanlıklar çoğunlukla mahvolmuştu. Hâlâ hayatta ama tehlikede görünen yalnızca bir kümes vardı ve ona öldürücü darbeyi nasıl vurup, acısını göz ardı etmeye çalışacağımız hakkında hiçbir fikrimiz yoktu.

Hiç ölü Ariekalı yoktu. Yerli köyleri boştu. Toz renkli hayvanlar kaçmıştı; bizim varışımız parşömen kâğıdı leşçillerini, düşünen duman gibi hareket eden sürüleri yukarı göndermişti.

Birisi ateş etti ve hepimiz bağırarak yere pike yaptık. Silah uluyordu: Bu, Elçilik Kenti'nin hazinelerinden biri, insanların kullanabileceği bir forma uydurulmuş eski bir banshee* teknolojisinde bir silahtı. Memur boşa ateş etmişti; bir hareket, minik faunanın tüyüşü. Arieka gençliği terk edilmişti ve ölü suyuna çorbada yüzüyordu. Büyüklerinin cesetleri vardı. Toynak izleri her yerdeydi. İzler olabileceğini düşündüğümüz şeyleri takip etmek için kameralar kurduk.

Beden kalınlığında arterler çiftlikten çıkıyor, toprağa ve kayalık manzaranın üzerinden şehre doğru giden boruya karışıyordu. Boru hattı patlamıştı. İçindeki madde sabotaj patlamasıyla kusulmuştu, yer pislik ve amniyon sıvıları batağıydı.

"Bu ne?"

Bir oyukta organik atıklar vardı. Balık iskeleti biçiminde yapılar, sivri uçlar arasındaki deriler ve karmaşık kemiklerden bir

* Banshee: Ölüm perisi –*Ç. N.*

ağ. Bunlar yelpazekanat kalıntılarıydı. Küçük ganimetleri topladık. Arkamızda sağ bırakılan son bir binanın imdat çağrısını duyduk.

Temas kurmuş olduğumuz çiftliklere hoparlörler koymuştuk; EzCal'ın sesinin süregiden ikmali ihtiyacımız olan şeyleri bize garantilemeliydi ama daha önce sorun yaşamıştık. Şimdi nedenini biliyorduk. Besleme boruları boyunca mürettebatlar ve kameralar yolladık ve başka çatlaklar bulduk. Başka bir uçuşu ve sonra onu bulmak için gönderdiğimiz memurları kaybettik.

EzCal yayın için şehir merkezine gitti. Elçilik Kenti'nden oraya yolculuklarının ihtişamı, o zamanlar elverdiğince uç noktadaydı. Hâlâ görünüşte Ez ve Cal'ın organizatörleri, aslında Ez'in gardiyanları olan komitedeki bizlerin üzerinde, orada olma ve şık kıyafetler giyme konusunda bir baskı vardı. Wyatt bizimle geldi. EzCal'ın oluşumu için aldığı ödül; serbest bırakılma, gözetim altında tutulma ama komiteye alınmaydı. Kriz politikasında uzmandı ve artık ya da o sıralar Bremen ajanı değildi. Daha sonra olanlarla daha sonra ilgilenecektik.

"Kahrolası bir paraşüt çalıp kaçabilse yapardı," dedim sessizce MagDa'ya. Uyuşturucu-tanrı şehre girdi; Ez aşağı bakıyor ve gülümsemiyor, Cal ise dikişleri gitmiş ama yaralı kafa derisinde onları taklit eden yeni dövmeleriyle, her zamanki tarzda traş edilmiş kafasıyla yukarı bakıyor, arada bir de Ez'e enerji ve nefretle göz atıyordu. "Kendilerini bize omuzlarımızda taşıtacaklar."

MagDa gülümsemedi. EzCal'in arkasında, onun talimatlarını takip eden ve tezahürat eder gibi bağıran Ariekalılar ile Elçilik Kenti'nden yaptığımız günlük gezintimizin ortasındaydık. Mag ve Da üzgündü. *Durun*, demek istedim onlara. *Sorun yok. Başkaları var. Çıkış yolları arayan insanlar ve Ariekalılar var.* Bren'e ihanet etmeyecektim ve onun haklı olduğunu biliyordum: Bu planlarla MagDa'nın cesaretinin kırılması çok muhtemeldi.

"Bilmiyorum…" dedi MagDa bana. "Gemiler geldiğinde…" "…ne yapacağımızı dahi bilmiyorum."

"Kaynaklarımızı korumalıyız," dedi Cal, performanslarından sonra harap olmuş çiftlik görüntülerine bakarak. EzCal, Elçilik Kenti sakinlerinin paylarının azaltılması konusunda ısrarlıydı. Zabıta ekiplerinin en yakın fidanlıklara ve en ihtiyaç duyduğumuz gıdaları sağlayanlara gitmelerini emrediyorlardı. Saldırılar sıklaşıyordu. Dışarı giden her memur grubuna, korumakla görevli olduklarıyla iletişim kurmaya mecbur olduklarından, bir Elçi eşlik ediyordu.

"İyi olacak," dedi PorSha bana, hazırlanırken. "Bu ilk defa olmayacak." "Buna alışkınız." "Daha önce de pazarlık için gitmek zorunda kalmıştık, değil mi?" "Şehrin dışına." "Aynı şey."

Aynı şey değildi. Önceden, Elçilik Kenti ve dünya çökerken, onlar ve çok daha iyi Elçiler gelişigüzel ticaretleriyle bizi hayatta tutmuşlardı. Bu kez emirleri uyguluyorlardı. Başlangıçta, Cal uyuşturucu-tanrı II'nin bir parçası hâline geldiğinde, onun, elinden geldiğince az şey yapacağını düşünmüştüm. Yanılmaya alışkındım.

EZCAL BİR ZAMANLAR güçlü olan Arieka fraksiyonunun sabık lideri olan Armut Ağacı'nı buldu. Belki de Cal'ın kendi dedektifleri vardı. Şehirde oturan Elçilik Kenti sürgünlerinin tümü Yl ve Sib'in bakış açısını paylaşmayacaktı: Onların, içlerinden bazıları belki de EzCal'ın ajanı olan, düşmanları olabilirdi.

Olan şuydu ki; şehir meydanındaki konuşmalarının biri sırasında EzCal birden gözlerini içeri çekip çıkartan ve dikkatle bakan küçük bir grup Ariekalının ortasında kalmıştı. Korkmamıştı. Gruptakilerden birisi Armut Ağacı'ydı.

EzCal'ın bir sonraki performansında Armut Ağacı onlara eşlik etmiş, Elçilik Kenti'ndeki bir toplantıdan sonra, bütün yol boyunca EzCal ile birlikte yürümüştü. Onlarla birlikte, bazıları

EzCal'a herhangi bir insandan, Personelden, komiteden veya Elçiden daha yakın olan başka Ariakalılar da vardı. Benim hafızama güvenilmezdi ama tridleri izleyince –refakat görevlerimden kaçmıştım– içlerinden en azından ikisinin, Hasser'in ***surl/tesh echer***'i öldürmesine imkân vermek üzere kenara çekilmiş olanların arasında olmuş olabileceğinden şüphelendim. Nefesimi tuttum: Gizli bir savaşta taraftım.

O defa, EzCal bir süre konuşmadı. Sözlerini tutumlu kullanıyorlardı. Konuştuklarında, ***kora/saygiss***'in –Armut Ağacı– bu kasabanın başkanı olduğunu anons ettiler. Bu bölgenin şehrin bütün dağınık kalıntı parçalarının arasından, EzCal'ın düğüm noktası olarak seçildiğini, orada onun vekilinin ***kora/saygiss*** olduğunu duyurdular. EzCal uyuşturucu-tanrı olmanın haricinde konuşamıyordu ve söyledikleri sözler daima yükümlülüklerdi. Bu hünerkanatları kaldırmak gibi geçici bir emir değildi: Bu hükümranlıktı ve EzCal konuşmayı bitirdiğinde bunları duymuş Ariekalılar ***kora/saygiss*** hâkimiyetinde bırakıldı. Ariekalılar çok sessizdi ve o zaman şikâyet etmediler.

Bildiğim kadarıyla, ***kora/saygiss*** sık sık gittiği caddelerin her yerinde zaten lider olabilirdi. EzCal hiçbir şeyi değiştirmeyebilirdi; fakat bunu söyleyerek değiştirdiler. Şimdi Elçilik Kenti ile şehrin bu yeni kalbi arasında bir iş birliği vardı. Yalnızca Bren, YlSib ve onların yoldaşlarının görevlerinin daha güçleştiğini görmüştüm.

Sanırım Cal'ın, EzCal'ın ne olduğuyla ilgili düşünmekten kaçınmıştım. Yeni politikalarımızın temelini oluşturan ister entrika, ister soytarılık, isterse şans olsun; güvende değildim.

EZCAL'IN AÇILIŞINI YAPTIĞI yeni kasabadan Ariekalılar PorSha, KelSey ve zabıtalarla şehirden ayrıldılar. Bunlar yeni müşterek harekâtlardı. KelSey geri geldi ama PorSha gelmedi.

Bütün çiftlik arazilerinin etrafında alıcılarımız ve kameralarımız vardı. Bunlar kendi beklenti-algoritmalarının ötesinde

herhangi bir şey olduğu zaman bize işaret veriyorlardı; işte bu yüzden komitedeki her birimizin telefonları anında çaldı ve bir sonraki saldırıda görüntüler doğrudan odalarımıza aktarıldı.

Kargalar yola çıktı. Zamanında varmayacaklardı ama amaçsızca da olsa harekete geçmeliydik. Ben Bren ile birlikteydim. Karman çorman görüntülerin içinden, ileri geri, elimizden geldiğince hızlı geçip gittik. Çiftlik işçileriyle karşılıklı iletişim, bakım sahneleri. PorSha, Ariekalılara zorunlu gereksinim maddelerini haber veren bir çift uzun, mahcup kadın. Borular Elçilik Kenti'ne çıkarılacak malları içinden geçirirken olan kasılmalar. Anglo-Ubik dilinde sohbet parçaları. Zaman sayacı atlıyordu. Bu veri alanı bozuluyordu. "Ehrsul'a ihtiyacımız var," dedi Bren. "Sen hiç...?" Kafamı salladım. Her tarafı çamurlu bir zabıta ayakta duruyordu. Rapor verme girişimiyle, gözlerini bize değil de endişeyle omuzlarımızın üzerine dikmişti.

"*Komiser Yardımcısı Tracer…*" dedi. Vahşi sesler geliyordu. Ekran dışında bir şeyi izliyordu. *"Saldırı altında,"* dedi. *"Yüzlerce, kahrolası yüzlerce… Grup…"*

Onun yayını bitti, görüntü kasıldı ve yerine, kamera yukarı uçarken hızla silikleşen bir başkası geldi. Tracer insan ölüler arasında sırtüstü yatıyordu. Aioli maskesini çekiştiriyordu; ölmekte olan parmakların istemsizce kasılması. Görüntüler ağırlaştı. Çiftlik işçilerinden pek farklı bir şekilde hareket eden büyük bir Ariekalı grup. Dörtnala gidiyor, hünerkanatlarını sallıyor, kanın izini sürüyorlardı; silahlardan sıvı püskürüyordu, bir toz çiselemesi. Hiçbiri konuşmuyordu; söz olmadan bağırıyor, Dil olmadan yalnızca saldırı anlamlarını seslendiriyorlardı.

Bir zamanlar biraz tanıdığım, önemsiz bir Personelin kafasını kestiler. Ağzımı kapalı tuttum. Birisi onu tekmeleyerek devirdi, hünerkanadıyla onu yakaladı, bir diğeri mercanımsı bir maddeden geliştirilmiş bir bıçağı savurdu. Çiftlik duvarlarına yönelttikleri biyodonanımlı silahları vardı. Bir Ariekalı, Terre silahını şaşırtıcı derecede keskin bir isabetle kullanarak, kara-

binayla kadınlarımızı ve adamlarımızı vuruyordu. Onların Terreleri hiç silah olmaksızın öldürdüklerini gördük; kendi kemiklerinin sivri uçlarını insan organlarına fırlatıyor ya da maskeleri aniden çekerek insanlarımızı yabancı rüzgârlarda boğuyorlardı.

Bren görüntüleri hızlandırdı. Bizi canlı çekimlere getirdi. Kıyım devam ediyordu. Sayıları memurlardan hayli fazlaydı. Kargaya ulaşmaya çalışıyorlardı ve saf dışı bırakıldılar. PorSha saldırganlara Dilde bağırıyordu. *Bekleyin, bekleyin, bu hareketleri kesin,* diyorlardı. *Lütfen, bunu yapmamanızı rica ediyoruz…* Görüntüyü kaybettik; tekrar geldiğinde PorSha ölmüştü. Bren lanet okudu.

Çiftlik arazisine yerleştirdiğimiz hoparlörlerin tümü birden, EzCal'ın sesiyle bağırmaya başladı. Uyuşturucu-tanrı burada, Elçilik Kenti'nde birbirini bulmuş ve her yöne haykırıyorlardı. *Durun!* Dediler ve her şey durdu. Görüntüye doğru eğildim. Katliam, donakalmış bütün Ariekalılar.

"Tanrım," dedim sayı karşısında. Ellerimi havaya kaldırdım. "Ne yapıyorsun?" dedi Bren.

Kıpırdamayın, diye bağırdı uyuşturucu-tanrı kilometrelerce uzaktan. *Öne gelin, ölmüş Elçinin önünde durun.*

Saniyeler boyunca hiç hareket yoktu. Derken bir Ariekalı, kalabalığın önüne çıktı, kameranın görüntüsüne doğru dikkatli toynak-adımlar attı. Diğerleri onu izliyordu. Sırtı gerilmiş, yelpazekanadı açılmıştı, hoparlörden gelen sesi dinliyor, EzCal'ın sesini dinlerken ışığa girip çıkıyordu.

Katiller güruhunda başka hiç yelpazekanadı yoktu.

"Bu bir çiftçi," dedi. "Bu onlardan biri değil."

Geniş bir Ariekalı, hünerkanadıyla iki yoldaşını tokatladı ve gelmekte olan büyülenmişi işaret etti. Bir yarayı göstermek için sırtına kavis verdi. EzCal konuşmaya devam ediyordu.

"Binaların işittiğini gördüler ve şunun," dedim. "Bu yüzden durdular. Durmak zorunda kaldıklarından değil."

İlk etapta birer birer, sonra bir kerede sayısız Ariekalı kıyım mangası sırtlarına kavis verdi. Çok sayıda yelpazekanadı kalıntısının titreşmesini gördüm. Bren'in, "Tanrım," diye fısıldayışını işittim. Ariekalılar yaralarını gösteriyordu. Bazıları zafer anlamına geldiğinden emin olduğum sözsüz sesler çıkarıyordu.

"Onları görebildiğimizi biliyorlar," dedim.

Daha büyük yoldaşlarından aldıkları sözsüz, hünerkanadıyla dürtülen talimatların ardından, kendini sakatlamış Ariekalılar kendinden geçmiş çiftlik işçisinin iki yanında durup onu tuttular. Bu işçinin dikkatini bile çekmedi. *Yaptığınız şeyi bırakın, tuttuğunuz şeyi serbest bırakın*, dediğini duyduk EzCal'ın. Dilleri miadını doldurmuştu. Çiftçi, onun için söylenmemiş talimata uyarak hünerkanadını tekrar tekrar kaldırıp açtı. Talimatın hedefledikleri onu göz ardı etti, işitmedi, avlarını bırakmadılar.

Büyük Ariekalı, biyodonanım çiftçisinin yelpazekanadını şiddetle çektiler. İrkildim. O burkuldu. Kurbanı iki yerden çığlık attı ve kaçmaya çalışıp başarısız oldu. İşkencecisinin hünerkanadı adeta bir bitkiyi kökünden söken bir insan eli gibi hareket ediyordu. Yelpazekanat sert bir bükmeyle koptu: Kıkırdak ve kas kökleri ayrıldı ve kan, titreyen sırttan sinirleri çekip dışarı çıkararak fışkırdı.

Yelpazekanatlar en azından insan gözleri kadar hassastır. Travma geçiren Ariekalı ağzını açtı ve acıyla aklı başından gitmiş hâlde düştü. Sürüklenerek götürüldü. Sağırlaştıran Ariekalı, damlayan grotesk buketini yukarı kaldırdı. Yüksek, sözsüz bir gürültü çıkardı. Zafer ve öfke.

Yine EzCal'ın konuşmakta olduğunu fark ettim. Emirler veriyor ve kulak ardı ediliyorlardı.

22

✵

BU MEYDAN SAVAŞININ başlangıcıydı. O zamana kadar bildiğimiz tek katliam olsa da, buna İlk Çiftlik Katliamı dedik; berbat bir öngörü. Nelerin yaklaşmakta olduğunu anlamamız günler aldı.

Bir Ariekalının diğerine yaptığı bu son sakatlama bir asker alımıydı. Şayet kurban bu şok ve acıdan sağ salim çıkarsa, düşman tarafında yeni bir askere dönüşüyordu. "Emirleri nasıl alıyor?" dedim ama kimse beni yanıtlayamadı. Belki de hiç emir yoktu, yalnızca Dilden yoksun bir öfke vardı. *Düşünebiliyorlar mı? Konuşamıyorlarsa, düşünebiliyorlar mı?* Ariekalılar için Dil aynı zamanda konuşma ve düşünce demekti. *Değil miydi?*

Şehir dışındaki çiftliklerden kendimizi geriye çekmemiz mi, yoksa onları desteklememiz mi gerektiğini bilmiyorduk, bu yüzden her ikisini de denedik. Daha çok organ boru hattı heba oldu. Farklı ortamlarda sahne aynıydı: organlara benzeyen bir korulukta; bir toz çanağında; yamaç molozunda; her defasında bir et patlaması ve mahvolmuş bir kargonun süprüntüsü. Mağazalarımız boşalmıştı.

Saldırılan tek şey altyapı değildi. Çiftlik Katliamı'ndan sonra yelpazekanatsızlar, işiten diğer Ariekalılar tarafından savunulan bir karargâha akın ettiler: Bu, Uçurum Kenarı Vakası hâline geldi. Bizim orada, onlarla birlikte ender dış-teknoyla donanımlı birliklerimiz vardı ve bunlar saldırganların birkaçını vurabildiler. Ama haydutlar anlayamadığımız bir sinyalle hemen harekete geçip ayrılana kadar memurlarımızın yarısı öldürülmüştü. Belki de gelgitlerde, daireler çizip tek bir organizma hâline gelen kuşlar gibi, algılayamadığımız bir empatiyle.

Görüntüleri algılayamadık. EzCal komiteyi topladı ve yanlarında ***kora/saygiss***'i, Armut Ağacı'nı getirdiler. EzCal bize şehrin yönetim şeklinde değişiklikler yaptıklarını söyledi, sanki bir yardımı dokunurmuş gibi. Cal "haydutlara" karşı oluşturulacak bağlılıklardan bahsetti. Dinlemeye, şu andaki politikanın şeklini anlamaya çalıştım. Bren'in burun büküşünden, şehirde nerede anarşi ya da gizli döneklik olmadığını, nerede ***kora/saygiss***'inki gibi garip iş birlikçi otoriteler olduğunu anladım.

Tuhaf müşterek devriyelere şahit olmak zorunda kaldık. EzCal'ın emirleri altında, zabıtalarımız zorla milis kuvvetlerine dönüştürülen Ariekalılarla beraber, şehrin ötesindeki dış bölgeleri denetliyordu. EzCal'ın vurguladığı gibi, uyuşturucu-tanrıdan gelen talimatları aktarmak için, kuşkusuz bir Elçinin orada olması gerekiyordu. Silah eğitimi aldılar: Kariyer bürokratları kendilerini değiştirme girişiminde bulundular.

Kafası karışmış Elçiler tarafından aktarılan emirler Ariekalılar ve Terre tarafından farklı bir şekilde yorumlanırken görevler bölük pörçük, başarısız oluyordu. Görebildiğim kadarıyla Ariekalılar bu duruma içerliyor bile değildi –ve şimdi Ariekalıların içerlemesi diye bir şey olduğunu biliyordum– yalnızca şaşkına dönmüşlerdi. Bu türden ilk üç devriye hiçbir şey başaramadı; dördüncüsü de saldırıya uğradı. Olay yerine ulaştığımızda kurtarma ekibi, Terre insanlarımızı ölü buldu; onların Ariekalı iş arkadaşlarının çoğu ise hiç şüphesiz asilere yapılan vahşi operasyonla askere alınarak gitmişti. Müşterek devriyelere son verildi.

"YA SAVAŞMAK İSTEMEZLERSE? Yelpazekanatları söküldükten sonra bile? Peki, ya yelpazekanatlarını alanlarla savaşmak isterlerse?" Ben, bir hain olarak, yine şehirdeki gizli yalancılar kulübündeydim, böylelikle İspanyol Dansçı'nın yoldaşları beni dikkate alabilirdi. Acilen düşünüp taşındılar. Bren'in beni şehir

üzerinden geri getirmesi kadar acil. İspanyol Dansçı'nın kendisi orada değildi.

"Yelpazekanat yalnızca kulak değildir," dedi Yl. O ve Sib bana baktılar. "O işitir, evet." "O zihnin ana giriş kapısıdır." "Görüşten daha önemlidir." "Onların psikolojisi bizimkine hiç benzemez." "Yelpazekanatları yoksa *hiçbir* ses duymazlar." "Ve hiç ses olmayınca, kendi konuşmalarını da duyamazlar." "Bu da bir Ariekalı konuşamaz demektir." "Bu yüzden o Dili konuşamaz."

Belki de onlarda hiçbir hakikat duygusu kalmamıştı ya da düşünce. Bu asiler kopmuş bir topluluk olmalıydı, konuşması olmayan; tabii, bir topluluk sayılırlarsa. Ariekalılar için Dil hakikatti: Onsuz onlar neydi ki? Toplumlaşamamış bir psikopatlar yığını.

"Yani yelpazekanatları sökülünce," dedim, "ayaklanmanın bir parçası olmak istemeseler bile onlar…"

"Delidir." "Ya da öyle bir şey." "Belki bazıları *katılmıyor*." "Belki gayesizce sürükleniyorlar. Kayboluyorlar." "Belki ölüyorlar." "Ama artık eskiden oldukları şey değiller." "Çoğunun onlara katılıyor olması şaşırtıcı değil." "…haydutlara." YlSib, EzCal'ın gülünç terimleri karşısında alay etmeksizin gülümsedi.

"Hepsi zorla askere alınmış olamaz," dedim. O ordunun çekirdek kadrosu tabii ki kendilerini sağır edenlerdi. Ayaklanmanın çaresiz, kelimenin tam anlamıyla delirtici eylemi belki de bağımsız olarak gerçekleştirilmişti, yüzlerce Ariekalı ayaklanmıştı. Belki bir toplantıya birlikte karar verilmiş ve EzRa'nın anlamsız açıklamalarının arasında, toplu bir kendi kendilerine acı çektirme eyleminde –çünkü uyuşturucu-tanrı II'nin döneminden önce bu muhaliflerin daha dağınık bir şekilde de olsa bize saldırdıklarını fark ettik– kendilerini, örgütleyici bir çekirdeğe dönüştürmüşlerdi. Bir yerlerde, yok edici kitlenin doğduğu, çürüyen yelpazekanatlarla kirlenmiş bir oda olabilirdi.

Her biri kendi içine sıkışıp kalmıştı. Kim bilir kaç tanesi, yalnız ve kayıp olanın vuruş kuvvetiydi. Nasıl birlikte hareket ediyorlardı? Nasıl iş birliği içinde saldırıyorlardı? İçgüdü ve kaosun derin grameri içlerine doluyor olmalı diye düşündüm tekrar. Belki her darbe odaklı bir baskın değil de yalnızca etkili rastlantılardı. Ama İlk Çiftlik Katliamı sırasında kendi kendini sağır edenler arasındaki etkileşim gibi görünen şeyleri hatırladım ve aklım karıştı.

"Bölükler hâlinde şehre gelmeye başladılar," dedi Sib. O bir şehir değildi, yalnızca eskiden bir şehrin olduğu yerdeki uyuşturucu müptelaları ve esir gruplarıydı. "Eskiden yaptıkları diğer Ariekalıları *öldürmekti*." "Uyuşturucu-tanrı gibi bir şeyden kendini kurtarabilmişsen…" "…belki de bunu yapmayanların iğrenç olduğunu düşündüler." Ama artık onları öldürmüyorlardı: Askere alıyorlardı. YlSib eş zamanlı olarak hayalî yelpazekanatlarını, saplı oldukları yerlerinden bükerek koparma hareketleri yaptı.

Ürperdim ve bu ürperişi başımı hayır anlamında sallamaya dönüştürdüm ve onlara, sanki bir dostmuş gibi, İspanyol Dansçı'yı görmek istediğimi söyledim. Onu anlamak, onun kurtuluş stratejisini kavramak istiyordum. YlSib memnun oldu. Beni Ariekalıların yaşadığı, parmak gibi saçaklı yapraklar altındaki yer altı odasına götürdüler. Oldukça uzun bir süre hepimiz sessizce oturduk.

VAROŞLARDA YAVAŞ YAVAŞ yeniden büyüyen evlerden oluşan bir mezra, ciddi bir güce sahip, varolan nesillerden melezlenmiş biyodonanımlı silahlarla bir anda yerle bir edildi. Uyuşturucu-tanrı ile çalışan muhbir Ariekalı, korkunç bir şeyin gelmekte olduğunu söyledi.

Şehirde yaşayan herkes ve Elçilik Kenti'nde yaşayan herkes bu saldırganlara karşı durmalı, dedi EzCal, yanlarında ***kora/saygiss*** ile beraber. Mecbur edilmiş Ariekalılar, ne kadar gayretle onla-

ra itaat etmeye çalışırsa çalışsın, bu sözler pek bir anlam ifade etmeyecek kadar belirsiz geliyordu. EzCal bütün Ariekalıların ***kora/saygiss***'e itaat etmelerini sağlayacak sarhoş edici bir emri asla vermiyordu: Bunun beklenmedik sonuçlara yol açmasından korkuyor olmalılardı.

Elimden geldiğince sık ve uzun süreli olarak, şehirde ***surl/tesh echer***'in meydan okumasına göğüs germek için gayret gösteren yalancılara dönmek istiyordum. Oraya nasıl gidileceğini –ama hâlâ yalnızca YlSib ve Bren benimle geldiğinde gidebiliyordum– öğrenmeye çalışıyordum. Şehrin kalıntılarına yapılan dramatik saldırıdan sonra, İspanyol Dansçı ve toplanan diğer Ariekalılar endişeliydi (bunu fark ettim). İçlerinden birisi onları bırakmıştı.

YlSib dinledi. "Onunla tartıştılar." "O onlara dedi ki…" "Utanç içinde olduğunu söyledi." İlk uyuşturucu-tanrının onları uyuşturucunun etkisine sokması yeterince kötüydü: Şimdi uyuşturucunun etkisindeki varlıkların itaat etmek zorunda bırakıldığını görebildikleri için çok daha kötü. "O… Ah." "O kendini yoldu."

"Hayır," dedim.

Bu, diye düşündüm, yalnızca onların –neyinin, arkadaşının mı?– kendilerine dönük acımasızlığa bedeni kadar zihninin de yenik düşmesi değildi. Bu şekilde o bir daha ne işitebilecek ne de konuşabilecekti. Bu onların içini acıtmış olmalıydı. Yelpazekanatlarıyla birlikte sosyal zihinlerini de koparanların, nihilist intikam hâline gelenlerin devrimci intiharlarına karşı bir umut olmak istediler. Dilsizlerin arasında kademeler var mıydı? Onlar kendilerini o saldırı ordusuna alınanların üzerinde bir aristokrasi hâline getirenler miydi? Yıllar süren çalışmalarının, dünyanın bu sonundan çok önce başlamış projelerinin sonrasında, yoldaşının yelpazekanadını çöp gibi söküşünü görmüş İspanyol Dansçı'nın kara noktalı gözlerine baktım.

BARİKAT KAPILARIMIZIN hemen ötesinde kurulan ve çabucak kabul gören, geri dönüşüm ihtiyaçlarının karşılandığı hurda sokak pazarında insanlar yeniden destek hakkında konuşmaya başladılar. Ne zaman gelecekti, nereye gidecektik ve Bremen'e sürgün edilen Elçilik Kenti sakinleri için hayat nasıl olacaktı.

Şimdi vahşileşmiş kameralarımız ovalarda konuşlanıyordu. Birçoğu bozulmuş ya da sinyalleri zayıflamıştı. Ama bazıları hâlâ bize görüntü gönderiyordu.

Bazıları, nakliye kanallarının çok ötesinde, arazinin çiftliklerle bile işaretlenemeyecek kadar içindeydi. Bazı görüntüleri görmeden önce bu görüntülerin dedikodusunu işittim. Onun var olduğu ama benden saklandığı fikrini ciddiye almadım; ben komite değil miydim? Fakat başarısız olsa da, tam da bunu yapma gayreti içinde olduğunu fark ettim. Şok olmamalıydım. İçsel bir bölünme, doğrudan uyuşturucu-tanrıya bağlı korkak ve iş birlikçi bir kol. Bir mantığı bile yoktu. Gizlilik sadece bir bürokrat refleksiydi. Bu dosyaları saklamalarının hiçbir yolu yoktu: Onlarla ilgili ilk hikâyeler dolanmaya başladıktan bir gün sonra, geri kalanımızın onları görme şansı oldu.

Bir grubumuz onları komite veri alanına yükledi. Bren galeyana gelmişti. Onun sabırsızlığı ve göreceğimiz şeyler hakkındaki fısıltıların gerçek olup olmadığı konusunda besbelli hiçbir fikri olmayışı karşısında ağzım açık kalmıştı. Onun bildiği şeyleri bana anlatmamasına öyle alışkındım ki. Bu konuda gayet nazik bir şekilde ona takıldım. Kameranın hafızalarını izledik. Başka bir ülkede değil ama yığınla kilometre uzakta olan. Görüş açısı, dar boğazlarda hızla değişiyordu: Kayıt cihazının günler önce kaydettiği fazlalıkları atlıyordum. Arkadan bir aptal "Bunu neden izliyoruz?" gibi bir şey söyledi.

Kamera, kayanın bir kuytusundan toprağı ponza taşı renginde bir vadiye gitti, kuş gibi pırpır ediyordu, aniden bir ağacın,

sonra yamacın üzerinde kule yüksekliğinde, bir nehrin olduğu yere odaklandı. Ağzımız açık kaldı. Birisi küfretti.

Bir ordu vardı. Bizim yönümüzde ilerliyordu. Yüzlerce Ariekalı değil, binlercesi, binlercesi vardı.

Kendimi *Tanrım, Tanrım* derken duydum. Şehrin neden boşalmış göründüğünü şimdi biliyorduk. *Fenerkuran*, dedim.

Mikrofonlar berbattı ama yürüyüşün sesini, uygun tempoda adım atmayan sert ayakların vuruşunu duyuyorduk. Uzuvları kesilmiş Ariekalılar bağırıyordu. Kendi biteviye yuhalamalarını ne biliyor ne de duyuyor olmalıydılar. Aralarındaki makineler sahiplerinin sözsüz düzeltmeleriyle yürüyordu. Ariekalılar silah taşıyordu. Bu, bu dünyadaki tek orduydu ve bizim üzerimize yürüyordu.

Kamera yakınlaştı ve biz binlerce yelpazekanadın binlerce kökünü gördük. Oradaki her Ariekalı bir askerdi; emirlere uyan değil; konuşamadan, işitemeden, düşünemeden ama hâlâ gizemli biçimde birlikte hareket ederek, konuşmaksızın aynı amacı paylaşarak, sessiz tekbencilik içindeki toplumun ötesinde kapana kısılmış askerler. Ortak bir amaçları olamazdı ama olduğunu, amaçlarının ne olduğunu, amaçlarının biz olduğumuzu biliyorduk.

23

✵

KENDİNİ SAKATLAYANLARA KS ve Dilsiz demenin yanı sıra, yeni gelen orduyu ilk başta Sağırlar diye adlandırdık. Elçilik Kenti'nin sağır insanları buna şidetle karşı çıktı; haklılardı ve utandık. Sonra birisi saldırganları antik bir dile göre isimlendirdi. Bu da aynı kelimeydi, *sağır* anlamına geliyordu ama *Surdae* herhangi bir aşağılamayı hafif görünecek hâle getiriyordu; özellikle, hızla yozlaşarak veya yanlış anlaşılarak, bu terim *Sürt* hâline geldiği ve sonra da *Absürt* kılıfına sokulduğu için. Kasıtsız olarak işlediğimiz günahlardan dolayı, tabii varsa, bizi öldürmeye gelen Ev Sahipleri.

Hepsinden öte absürt ve imkânsız olan onların disipliniydi; tuhaf ülkeyi yarıp geçen korucularımızı parçalayan veya etlerini koparark yeni Ariekalı birlikler toplayan grupların, sözler olmaksızın yavaşça ana bedenden ayrılış şekliydi. Sonunda ve birdenbire yayın kesildi; kameralar arıza, rüzgâr ya da düşmanın ani bir öfkesi yüzünden havadan yere çakıldı. Daha başkalarını yolladık tabii. Planlar başladı.

Casuslarımız araştırma için dışarı fırladı; eski anlaşmaları ve tecrit alışkanlıklarını kırıyorduk. Kameralar bize sahili, hafifçe toksikleşmiş denizi gösteriyordu. İçinde Elçilik Kenti'nin olduğu şehrin bulunduğu bir ülkemiz vardı. Bunu görmeye alışkın değildik. Immerde haritacılık yazılımını kullanmıştım, bu krokileri değil. Bir kıtamız vardı. Benim için Elçilik Kenti'nin sınırlarını kopyalamak zor olurdu, şehri çizmekse daha da güç ve üzerinde böylesine minik bir nokta olduğumuz büyük kara parçasının şeklini tanıyamazdım bile. Şimdi mademki bunlara ihtiyacımız vardı, bu tabuları yıkmak ve haritaları çıkarmak

güç değildi. Dışarıda bazı inceliksiz teokrasilerde görmüş olduğum gibi, bunlar asla yasaklanmamıştı: Yalnızca uygunsuzdu ve eski kibarlık ölmüştü. Absürtleri takip edebilmemiz için kameralarımız talimatları yükledi.

Pek azı, ileri gelenleri, öncüleri aynı zamanda kurbanlarından konuşmayan yoldaşlar yaratmak için gereken özel şiddeti de öğrenmişlerdi. Çiftçileri ele geçirerek, göçebelerin başıboş dolaştıkları arazilere giden her türlü kentsel bağırsak sistemini geçip göçebeleri, ihtiyaç duyulmayan yahut kaçak teknolojilerin toplayıcı-avcılarını ele geçirerek tükenmekte olan kentin dışına yayıldılar. Günün birinde biri bu yolculuğun, bu asker toplama mücadelesinin hikâyesini yazabilir.

Bu çalınmış ve vahşice tedavi edilmiş kırsal bağımlılardan daha da fazlası vardı. Peygamberler gibi yabani dünyadan ortaya çıkan bu çılgın figürleri kafamda canlandırdım; uzaklardaki bu Ariekalılar, bağımlılıktan kaçınabilecek kadar uzakta olanlar, Absürtlere katılmak için baskı altında olmayanlar bile, kentteki kuzenlerinin kendinden geçmiş zombilere veya vahim durumdaki çaresizlere indirgenmiş olduğunu duyarak zaten ayağa kalkmış ve öfkeye kapılmışlardı. Belki de ordu düzenli, amansız şiddete başvurmadan önce bir zaman geçmiş ve buna karşılık bazı yerleşimlerde henüz askere alınmamışlar arasında sağırlaştırma konusunda tartışmalar yapılmıştı. Dili yok etmek için konuşmayı kullanan son Ariekalılar..

Bren'i benimle şehre gelmeye zorladım. Sınırlarımız güya kontrol ediliyor olsa da çıkmak kolaydı. İçeri ve dışarı güzergâhları öğrenmek zor değildi.

"İki hafta içinde burada olacaklar," dedim. O, başını salladı. "Onların hepsinin ilk gelişim evresinde olduğunu görüyor musun?" dedi Bren. "Yaşlıları korumuyor veya gençlere göz kulak olmuyorlar."

Ama gençler çok geçmeden onlara minnettar kalabilir. Bakım görmeseler bile, her Ariekalı yavrulamasında birkaçı ha-

yatta kalacak ve yetişkin formuna geldiklerinde, Dile uyandıklarında bizlerden arınmış bir şehir bulacaklar. Uyuşturucu-tanrısı olmayan. Absürtler kendilerini bu geleceğin şehitleri yapacaklar. Kendilerini herhangi bir uzlaşma veya anlaşmadan uzak bir yere koyacaklar.

Şehrin daha güvenli alt bölgelerinden ayrılmadık. İspanyol Dansçı ve arkadaşlarının yalan söyleme alıştırması yaptıkları yere gitmenin yolunu buldum –bu kez kendi yolumu, Bren'e de yol göstererek– ve benimle konuşmanın yeni yollarını bulmalarında onlara yardımcı olmaya çalıştım.

"BİR ORDU OLUŞTURUYORUZ," dedi Cal. Bunu olabildiğince küçümsedik. *Çoğunuz meydanda toplanın ve savaşmaya hazır olun*, diye yayın yaptı EzCal Ariekalılara. Onlara askerlerini ileri sürmelerini söylediler. ***qura/mashi*** gönüllülerini talep ettiler. ***qura/mashi*** bir ismi olan birimlerin en büyük topluluğuydu ve terminolojideki en büyük tam sayıdan daha büyük bir şey anlamına geliyordu, ***qura/spa***, 3072. ***qura/mashi*** genellikle "sayısız" olarak tercüme ediliyordu. EzCal, Ariekalıların verebileceği kadar büyük bir gücü talep ediyordu.

Cal elini salladı. Onun yanında, Ez sanki yalnızca konuştuğunda ya da onun yoluyla konuşulduğunda var olan bir vantrilok oyuncağı gibiydi. Wyatt Ez'i endişeli bir akraba gibi izliyordu. Uyuşturucu-tanrının kaç Ariekalı asker toplayacağını ve bu gücü oluşturma sürecinin şiddet içerip içermeyeceğini merak ettim. Kentte kalmış bütün küçük köylerdeki, aklını tamamen yitirmiş bölgeler arasında bulunan adalardaki yerliler, çeşitli yollardan itaat etmeye çalışacaktı. Absürtlerin geldiğini biliyorlardı. ***kora/saygiss***'in hükmettiği ya da "hükmettiği" ya da her neyse, elbette en çok askeri EzCal'ın ***kora/saygiss***'in himayesine verdiği yerliler sağlayacaktı.

"…şehri koruyacak bir ana Arieka birliği, bütün zayıf noktalarımızda konuşlandı ve hazırlanmış birkaç… Eh, özel manga

olacak," dedi Cal, komite toplantısında. Bunları dinleyemiyordum, strateji kılığındaki bu çaresizlikleri. Odadaki başka hiç kimseye bakamıyordum. Yaklaşmakta olan orduyu oyalayabilecek hiçbir şeyimiz yoktu. Gitmemize izin verildiğinde eşyalarımı ağır ağır topladım ve bir an sonra odada yalnızca ben, Ez ve Cal'ın kaldığımızı fark ettim. Nasıl olduğunu bilmiyorum. Acele etmeyecektim. Onlara bakamazdım. Onların düşmanlarıydım ve isyancı sırlarım vardı.

Cal çökmüş bir hâlde oturdu, yorgun görünüyordu. Duvarın önünde küçülmüş, dalmıştı. Bir anlık bir göz aldanması ve sandalyesi bir taht, o da cüce bir kral gibi göründü. Ez somurtkan bir saray mensubu gibi duruyordu. Gerekli duyurularının provalarını yapmak için bekliyor olmalılardı.

"Kardeşimi özlüyor musun, Avice?" dedi Cal.

"Neyi…? Vin'i mi? Ben… Evet." Bir açıdan doğruydu. "Bazen özlüyorum. Ya sen?"

Cal beni kaşlarının altından izliyordu.

"Evet. Ona kızgındım. Ölmeden önce." Duraksadı. "Ondan önce ona kızgındım, sonrasında daha kötü. Tabii. Ama onu özlüyorum."

Onu konuşturmaktan herhangi bir konuda herhangi bir avantaj sağlayıp sağlayamayacağımı hesaplamaya çalıştım ama söyleyecek hiçbir şey bulamadım. "*Lütfen*," dedi kızgın bir şekilde, bana değil. Ez başını kaldırdı.

"Ben…" dedi Ez ve dışarı gitti. Günlerdir onun kendisi adına söylediğini duyduğum ilk sözdü bu. Cal onun gidişini izlemedi.

"Vin seni özlüyordu," dedi.

"Özlüyor muydu?"

Cal'a ne olmuşsa, ne hâle gelmişse, beni, tıpkı benim onu, birlikte geçen sabahları, akşamları, çıplaklığı, bazen güzel olan sevişmeyi içeren bir pencereden gördüğüm gibi gördüğünden emindim. Vin'in bana attığı son bakışları hatırlamamak elimde değildi. Buna belki de başka bir isim verilmesi gerektiğini gör-

müştüm ve belki de Cal'ın gönül koyduğu buydu. Çünkü kardeşinin duygusal yakınlıklarının toplamda sıfır olduğunu ve benim bunu ondan çalmış olduğumu mu sanıyordu? Kendisinde verecek kadarı bulunmadığı için mi?

Hayretler içinde nefesimin kesildiğini hissettim; gözlerimi kapamak zorunda kaldım. Çok çok büyük, her yeri kaplayan bir keder, yalnızca Vin için değil, biraz da onun için. Sevgili olarak CalVin ile geçirdiğim ayları düşündüm. Her ikisinin de bir kez benimle birlikte heyecanlandıkları bir zamanı hatırlamaya çalıştım. Hatırlayamadım. Bir kez bile aynı zamanda bana dokunmuşlar mıydı yoksa hep birisi olmuş, sonra hevessiz bir zamanın ardından, hayal ettiğim, varsaydığım gibi, diğeri mi? Cal'a baktım. Yoksa bütün o zaman boyunca, o sadece dublesinin arzularını mı göğüslemişti?

Sen ve ben hiç birlikte olduk mu? diye düşündüm.

"Onsuz uyanmak. Buna alışamıyorum." Hızlı konuşuyordu. "Alışmam da gerekmiyor. Doğrusu bunun kötü gelmediği zamanlar da var. Sessizlik her zaman istenmeyen bir şey değil." İğrenç gülümsemesinden gözlerimi kaçırdım.

"Gerçek şu ki, Avice, onu özleyip özlemediğimi sana söyleyemiyorum. Bu doğru değil, sana söyleyebilirim ve özlüyorum ama bu o kadar da *net* bir duygu değil. Benim yaptığım gibi ya da eskiden yaptığım gibi, *her şeyi* söylemek zorunda olmak… Eh, bu kötü; iyi ve kötü. Yarımların bulunduğu huzurevlerine gittim. Normal olanlar, Bren gibiler değil, sorun yaratıyor. Bilmiyorum, ben şimdi bu muyum?"

Ez'in çıktığı kapıya doğru kafasını devirdi. "O piç, ha? İşler nasıl da çirkinleşebiliyor. Diyecektim ki… Nasıl söyleyecektim, bilmiyorum. Yapmak zorunda olduğum şeyi yapıyorum."

"Yaptığın şey ne, Cal? Neden yapmak zorundasın?" Yanıtlamak niyetinde olmadığım ve bu her neyse bulaşmak istemediğim hâlde bunu söyledim. "Bunu daha önce bir kez denedik, Cal; ordular oluşturdun ve sonuç felaket oldu…"

"Avice, lütfen." Başını salladı, bir şeyi nasıl aktaracağını düşünmek için çok çabalıyor gibiydi. "Başarılı olmayan devriyelerdi. Şimdi ne yapacağımızı göreceksin. Bu farklı. Her neyse, sence ne olmalı? Yalnızca gelmelerine izin veremeyiz… Hem görmedin mi?" Yine Ez'in arkasından eliyle işaret etti. "Onlara istediğim her şeyi yaptırabilirim.

"Eh…"

"Eh, her neyse, zaten mesele bu değil. Ben, biz şehrin etrafında koruma istiyoruz, buna ihtiyacımız var ama gerçek mesele bu değil. Gerçek mesele *dışarı giden* mangalar. Çok düşündüm." Bir elini boğazına, sesine doğru salladı. "Bunu. Bunu nasıl kullanacağımı düşünüp duruyorum. İlk devriyelerin neden kötü sonuçlandığını biliyorum: Onlara yalnızca *devriye gezmelerini* emrettik. Bu çok çok belirsiz bir şeydi. Ama görev, bu farklı. Detaylar. Başlangıç ve bitişlerle."

"Onlara ne görev vereceksin, EzCal?" dedim. Dil sürçmesiydi, kasıtlı olarak Cal'a böyle hitap etmemiştim.

"Göreceksin. Etkileneceksin, sanırım. Senin düşündüğün gibi işlemiyorum. Benim hakkındaki düşüncelerini biliyorum, Avice."

Uzaklaştım. Tek kelimeyle çekilmezdi.

CAL'IN EZ İLE BİRLİKTE Ariekalı taburları teftiş edişini izlemedim; ama ne pandomim. MagDa'yı asistanı yaptığını, kendi adına konuşturduğunu duymuştum. EzCal bunu yapamazdı: Bu, emir olsun olmasın, her söze akılsızca uymaya kalkışan, şaşkına dönmüş bir erler komedisi yaratırdı.

Gerçekten de ***qura/mashi*** vardı, binlercesi. Eşi görülmemiş bir kalabalık. MagDa yoluyla, Cal onları her biri kendi komutanına sahip saflar, bölükler ve birlikler hâlinde organize etti. Yeni muhafızlarımız karakollarına giderken tahmin ettiğim kadar kaos olmadı.

Yeterli değillerdi. Absürt ordusu onları sayıca birkaç kez katlıyordu. Bu savaş sanatı ve panik içindeki debdebenin Cal'ın hedeflerinin önemsiz bir parçası olduğunu –bana anlatışını kulak arkası etmiştim– henüz anlamamıştım. MagDa'nın diğerleriyle birlikte, EzCal'ın dikkatle seçilmiş bir isim verdiğini tahmin ettiğim bir manganın bir parçası olarak iki günlüğüne gittiği de dikkatimi çekmemişti. Onlar, onlar olduklarını bilmeksizin onlarken, Absürt ordusu yaklaşırken, ben YlSib ile birlikte yine İspanyol Dansçı'ya gittim. Elçilik Kenti'nin dışında, şehirde, yanıltıcı da olsa, insana sanki birden çok sonuç mümkünmüş gibi geliyordu.

EZCAL BİZİ BİR konferans salonuna çağırdı. Ben, kendimi bir casus gibi hissederek, bütün diğer toplantılara olduğu gibi, buna da gittim. Bütünüyle yanıltıcı değil. Komite tükenmişti. Dik bir şekilde inen sıra sıra sandelyelerden aşağıya, merkezdeki EzCal'a bakıyorduk. Southel ve Simmon'un yanında oturdum. MagDa, EzCal ile birlikteydi, yüzleri yara bere içindeydi. Onların yanında ***kora/saygiss*** ve kenarlarda diğer Ev Sahipleri vardı.

"Elçilik Kenti için görev başında hayatlarını veren memurlar Bayley ve Kotus için," dedi Cal, "bir saygı duruşu ile başlamak istiyoruz." Bekledik. "İsterseniz bunun boşuna olmadığından emin olalım. Onları içeri getirin."

Bir kargaşa oldu. Hayretten donakaldık, küfrettik ve geriledik. Korumaların içeri girip önümüze getirdiği düşmanlardı. Sağırlaştırılmış iki Absürt. Kelepçeliydiler. Bizi süzdüler, gözleri polip hareketiyle dönüyordu. Ayakları ve hünerkanatları kısıtlamalar içinde silkeleniyordu. Bağlarını kurnazlıkla test ediyorlardı.

Onları izliyorduk. Cal, vahşi yaralarına, sökülmüş yelpazekanadın çıkıntısına işaret ederek, esirlerin etrafında daire çizdi. Tarif ettiği her şeyi uzun ince bir sopayla işaret ediyordu. Diaspora öncesi bir okuldaki antik bir konuşmacı resmi gibiydi. O,

saldırganların etrafında dönerken, saldırganlar sesler çıkarıyordu. Yakarma gibi gelen, tanrılara seslenme gibi gelen bağırışlar. ***kora/saygiss*** ve odadaki diğer Ariekalılar onları izliyor; kendi daimi hareketlerini, mahkûmların kasılmalarına iğrenme ekosuyla seğirmelerini sürdürüyorlardı.

Topluluğumuz yaklaşmakta olan esas ordudan kopup izole olmuş bir yerleşime hücum edecek bir Absürt grubunu takip etmişti. Bir mücadele olmuştu. Her iki tarafta da ölümler olmuştu. Sonunda, dedi Cal, Terre ile Ariekalı müttefiklerimiz arasındaki benzeri görülmemiş iş birliği sayesinde bizler kontrolü ele alıp bu Absürtleri canlı ele geçirmiştik.

"Onları anlamamız gerek," dedi Cal. "Böylece onları yenebiliriz."

Notlar alıp Dilsiz davranışı öğrenmek için buradaydık. Kapalı odalarda kameraların önünde yapılan deneylerle, Absürtler ile müttefiklerimiz arasındaki etkileşimlerle. Bunlar etkileşimler değil de ***kora/saygiss*** ve onun zümresinin etkilemeleri olacak ve Absürt tarafından itibar edilmeyecek ya da karşılık verilse bile tarafımızdan hiç de tepki olarak algılanmayan tarzda olacaktı.

Kendi yelpazekanatlarını sökmüş olanların tekbenciliği anlaşılmaz geliyordu. Belki komitenin bir kısmı Cal'ın onları yenmeye hazırlandığımız iddiasına inanıyordu. Fakat, tekrar tekrar Ariekalı müttefikleri büyülemeye çalışmanın bezdiriciliğinden kaçınmak için, MagDa aracılığıyla yeniden konuşarak *kora/saygiss*'i kendilerinin de yararsızca kalkıştığı gibi Absürtlerle konuşması için kandırmaya çalıştığını görünce, umudunun müzakere etmek olduğunu, o sırada tıpkı benim gibi, başka pek çok kişi de anlamış olmalıydı.

Fakat kendi içlerine ve dışlarına açılan bütün pencereleri kapamış, Dile son vermiş, cinayetle dolu monadlar hâline gelmiş binlercesi vardı. Sahip olduğumuz hiçbir bilgi pek bir fark yaratamazdı. Wyatt'ın zayıf cephaneliği ve Cal'ın Ariekalı

kuvveti ile bir kısmını öldürebilirdik ama şehir hâlâ küçülüyor, içinde oturanlar ölüyor, kendilerini sakatlıyor, hoparlörlerin uyuşturucu-tanrının sesini yayınlayacağı yerleşimlere koşuyorlardı. Bizim cephemizde savaşacak Ariekalılardan daha çok sayıda Absürt vardı.

MagDa Dilde konuştu; sonra, Absürtler hırıltılar çıkarırken, biri ya da öteki "Kahretsin, bizi duymuyorlar bile," dedi.

"O hâlde onlara göster," dedi Cal. "Anlamalarını *sağla*." Bu konuşma, moral bozucu ve anlamsız bir şekilde devam edip mutasyona uğrayacaktı. Bütün Ariekalılar onun sözlerini tekrarlayacaktı: MagDa ve diğer Elçiler elleriyle işaretler yapacaktı. Düşmanlarımız yaklaşıyordu. Dilsizler bağlarına asılıyordu. Girizgâhları boşverip eylemlere odaklanarak muhataplarını izliyorlardı. ***kora/saygiss***'in benim gözümün görmediği hareketlerinin ayrıksı özelliklerine karşılık veren, anlık bakışlarını gördüm.

Absürtler birbirlerine ters ters baktılar. Bilmeksizin sesler çıkardılar. Dışarı doğru açılmış sivri gözleriyle birbirlerinin dikkatlerini çektiler, dikkat edilecek şeyleri işaret edecek hareketler yaptılar. Cal ve Ez ekranlarda görüntüleri hızla değiştirip onlara yerden vibrasyonlar çalarken, yapabildikleri ölçüde harekete geçip pozisyon alıyorlardı. Yürüdüler, üçgenlere bölündüler, ayrıldılar.

Yeterince hızlı bir şey söylemedim ama aniden Ariekalı bir muhafıza saldırmaya kalktıklarında bunun olacağını bildiğimi fark ettim. Kendi bağlı bedenlerini hantal coplar gibi kullanmadan evvel boyun eğdirilmişlerdi ama hareketlerinin eş zamanlılığı bende hayret uyandırmıştı. Bana kocamın kitaplarını hatırlattı.

"DİLDE NASIL 'şu' dersin?" diye sordum Bren'e. "Şu kişi gibi." İşaret ettim. "Hangi kadehi istiyorsun? *Şu kadehi*."

"Değişir." Kendi tezgâhındaki kadehe baktı. "Şununla ilgili konuşuyorsam, şöyle diyebilirim…"

"Hayır, spesifik bir şeyi kastetmiyorum, genel olarak, *şu*." İşaret ederek. "*Ya da şu*." Ellerimi hareket ettirerek. "Şu olma."

"Hiçbir şey yok."

"Yok mu?"

"Tabii yok."

"Öyle düşünmüştüm. O hâlde şu kadehi ve şunu ya da şunu nasıl ayırt ederim?" Parmağımla onları saydım.

"Şöyle dersin: 'elmanın önündeki kadeh, tabanında bir çatlak olan kadeh ve içinde şarap artığı kalmış kadeh'. Bunu biliyorsun. Neyi soruyorsun? Bu temelleri sana öğrettiler, değil mi?"

"Öğrettiler," dedim. Bir süre sessiz kaldım. "Yıllar önce." Yine yıllarla konuşuyordum, kilosaatlerle değil. "Ama sen bir Ariekalının 'elmalı kadeh ve şaraplı kadeh' deyişini *bana* tercüme ediyor olsaydın, muhtemelen sadece 'şu kadeh ve şu,' derdin. Bazen tercüme seni anlamaktan alıkoyar. Ben akıcı konuşmuyorum. Belki de bu bana tam şu anda yardımcı oluyor."

"Tercüme seni her zaman anlamaktan alıkoyar," dedi. "Düşündüğün şey ne?"

"Buraya gelmeleri kaç gün alır?" dedim. "YlSib'i bulabilir misin? Ve diğerlerini? Bulabileceğin herkesi?" Gözlerini kıstı ama başını salladı. "Gitmemiz gerek. İspanyol Dansçı ve diğerleriyle temas kurmak için YlSib'i ya da her kimi bulursan getir. Ben…" Durdum. "Bilmiyorum," dedim. "Bilmiyorum… Belki Cal'a anlatabilirim."

"*Bana* anlat," dedi Bren. "Ümidini yitirdiğini sanıyordum."

"Ben de öyle."

"Ne o hâlde? Anlat bana."

Ona anlattım. Bilgi ona sızmıştı ama sizin için onu burada saklayabilirim.

Bren başını salladı ve plan adını veremeyeceğim şeyi dinledi –bu önsezi ve umuttu– ve bitirdiğimde "Hayır. Bunu Cal'a anlatamayız," dedi. Çenemin altına dokundu, kollarıyla beni sardı

ve bir an için ağırlığımı üstümden almasına izin verdim ki bu harikaydı. "Tabii anlatamayız."

"Ama işleri düzeltmeye çalışıyoruz," dedim. "EzCal'ın aptal olmadığını biliyorsun…"

"Bu onların aptal olup olmamasıyla ilgili değil," dedi. "Kim olduklarıyla ve neyi temsil ettikleriyle ilgili. Belki Cal mantığı görecektir. Belki. Ama ben sanmıyorum, ya sen? Gerçekten riske atmak istiyor musun?"

"Biz gidersek, bunu öğrenir."

"Evet. Seni de düşman olarak görür. Haklı olacaktır da. Onun –onların– bizi durdurmak için zamanları olacağını sanmam."

"Tamam o zaman," dedim. "Ben düşman olacağım."

Bana gülümsedi. "Başka ne yapacağız, Avice?"

Odalarında kameralarla izlenen tutsak Dilsizlerin dolanıp durduklarını gösteren ekrana bakmak için kol kola döndük. Ortadan kaybolmamız için sessiz bir andı; kendimizi sürgüne çıkmaya hazırlıyorduk. Hükümdarlarımız tarafından tutulan iki Ariekalıyı gördük; iki bağımsız şey gibi değil de başka bir şeye göre hareket ediyorlardı; bir plana göre değil ama birbirleriyle ilgili bilgiye göre; bir ortaklık.

24

BEN HÂLÂ kültürel yönden biraz ilgi çekiyordum. Özgür yarım, baş belası, tescilli muhalif Bren~~Dan~~ da öyle. Birlikte ortadan kaybolduğumuz takdirde, bu, insanların dikkatini çekerdi. Ve hâlihazırda izleniyor da olabilirdik. Bu yüzden bir sonraki defa, son defa, ben şehre yalnız gittim.

Komite kendi kendini yerken ve Cal sahip olduğumuz bütün gücü sahiplenirken, Elçilik Kenti caddeleri işine gücüne bakıyordu. Aiolim ve erzaklarımla, ufalmış kentimin içinden yürürken birden fazla açık hava partisinin yanından geçmem beni şaşırttı. Oynayan çocukların grup anne babalarından bazıları beni onları seyrederken gördüler ve göz göze geldik; bunun bu çocukları oyalayacak son oyun olduğunu birlikte bilmenin dokunaklılığı bile o anki keyfe gölge düşürmedi.

Caddelerde zabıtalar vardı ama onlar için savaşı beklemekten başka yapılacak pek bir şey yoktu: Şevkle güvenliği sağlamıyorlardı. Din propagandası yapanları, o her biri kendi teolojisiyle bize karşı çıkan veya bizi kurtaran, ne bileyim ben, Çalkalayıcıları, Titreyicileri, Yapıcıları, Alıcıları alıp götürmüyorlardı. Bunların en eli maşalı olanına bile tehdit ya da baş belası gibi değil de sanatçı gibi davranılıyordu. Bunlar inatla dindar kalırken, insanlar onlarla dalga geçiyordu.

Durmak ve birisine, bedava içki dağıtan ve kibar bir maskaralıkla sunduğumuz küçük borç senetlerini kabul eden bir kafede bana katılmasını teklif etmek istedim. Her zamanki ağıt: *Belki bir gün*. Ayrılmak üzere olan bizlerin hasreti. Geçmişte Yohn, Simmon, diğerleri ve benim nefeslerimizi tuttuğumuz ve benim bir yulara dokunduğum yerin yakınından Elçilik

Kenti'nin dışına çıktım. Bir sınır evinin koridorlarından çıkış yaptım, yalnız.

Krokimde Arieka şehrinin çeşitli kolonileri, her biri Bren'in toplayabildiği en son bilgilerle açıklamalı bir şekilde işaretlenmişti. *1: Kalpkıtası.* ***kora/saygiss****. Sadık. Solumda. 2: Durum belirsiz. 3: Birliğe katkıda bulundu ama* ***kora/saygiss*** *ile ihtilaflı. 4: Komünalist. 5,* vesaire. Gösterilen sınırların tümünün boşlukları olduğunu biliyordum. Absürtler yaklaşırken bu küçük koloniler daha tecrit edilmiş, birlikte düzenlenmiş politika ve kültürleri daha uyumsuz, onları ayıran caddeler çok daha kötü hâle geldi. Hiç güvende değildim.

İlk birkaç yüz metre, altporsuklar sallana sallana dolanıyordu, kuş kanatlarını duymuş ve böceklerle birlikte olmuştum. Şimdi en az iki ismi olan yerel fauna bölgelerindeydim: bizim anadilimiz; onların Dildeki işaretleriyle. Kahverengi tüfek dediğimiz, köpek büyüklüğünde bir şeyin önünde hareketsiz duruyordum; Ariekalılar, asla anlayamadığımız sınıflandırmacı bir yaklaşımla onu ***kosish/rua*** ya da ***ter/sethis*** diye isimlendiriyorlardı. Yolumdan afacan bir kurbağa dil yürüyüşüyle geçti. Başımın üstünden, vahşi veya Ariekalıları taşıyan hurdalar ve biyodonanımlı makineler geçiyordu.

Immerde gemiyle gidebilirdim ama bu coğrafyada neredeyse bozguna uğradım. Sahipsiz topraklar tehlikeliydi; yalnızca zihinsizlerin değil sınırları koruyanların da rastgele öfkeleriyle tehdit edileceğim yerleşimler ise daha tehlikeli olacaktı. Bu yeni kabilecilikte, farklı bölgelerin yerlileri zaman zaman savaşıyordu. Birden çok kez, bu türden şiddeti izlerken bir ev kemiğinin ya da çöp yığınının ardında çömelmek zorunda kalmıştım.

Korkudan nefesim kesildi. Bir sarmalın etrafında, bu bölgenin diyafram uğultusunu belli belirsiz duyunca ansızın durdum. Önümde iki adam vardı.

Beni gördüler ve tüfeklerini doğrulttular. Aioli maskelerinden yüzlerini göremedim. Tam o noktada Terre figürlerin

uyumsuzluğu beni tehlikeli bir an için durdurdu ama onlar tam ateş etmeden önce harekete geçtim ve kurşunlar önceden bulunduğum karıncık ya da patikaya güm diye indi. Koştum. Onların arkamdan geldiklerini duyuyordum. Kendimi sarkan şeylerin altına sokuşturdum ve gözden kayboldum. Dişlerimi sıktım, kalbim küt küt atıyordu.

Paniklememiştim. Düşüncelerim bulanmamıştı. Başka bir sese hızla döndüm. İnsan birisi solungaç gibi bir girişten bana doğru geliyordu. Geriye sendeledim ama o parmağını bir *şişt* ifadesiyle maskesine götürdü ve başıyla beni çağırdı. Ona doğru gittim; beni bir boşluğa çekti. Oturduk, dinliyorduk. Ona gözlerimi diktim ama hiçbir şekilde hatırlanabilecek biri değildi. Onu deşifre edebilirmişim gibi taradım.

"İyi misin?" diye fısıldadı.

"Evet." *Kimsin* ya da *Onlar kim?* diyecek oldum ama o başını salladı. Tekrar dinledi.

Sonunda "Benimle gel," dedi. Kim olduğunu tekrar sormaya çalıştım ama o yine yanıtlamadı. Neticede bana bir açıklama borçlu olmadığını düşündüm. Bana sessizce ilerleyerek yol göstermesine izin verdim.

Uzun ve dolambaçlı bir yolun sonunda Yl ve Sib bekliyordu. Onu kısaca selamladılar. Üçü duyamayacağım kadar sessiz bir biçimde baş başa konuştular. Adam ayrılırken dönüp elini hızlıca bana doğru kaldırdı.

"Adı Shonas," dedi Sib. "Bir zamanlar vezirdi. Sekiz yıldır şehirde." Dikkatlice benim esasında amaçladığım rotaya doğru tekrar yöneldik.

"Neden burada?" dedim. "Ve bana kim ateş etti? İçeri girmemize izin vermek için bir lento kavis yaparak açıldı.

"Kendisiyle bir Elçi arasındaki bir bozuşmanın ardından buraya geldi," dedi YlSib. "Biraz skandal yarattı. Ortadan kayboldu. Sen muhtemelen immerdeydin. Dışarıda." "Hatırlamazsın." Sanki. "Diğer ikisi DalTon'du."

Şaşırdığımı hatırlamıyorum. Bu atılgan muhaliflerin ölmüş, ayrılmış ya da o korkunç revirde hapsedilmiş olduklarını sanıyordum. "Uzaklaştılar." "Tuhaflaştılar." "Shonas onları durdurmak için şehre geldi ve …" "Şey. O bizim tarafımızda." "*Elçi* DalTon'a karşı." "Bütün bunlar başlayana kadar o piçlerden uzun bir süre haber almadık." "Şimdi onlar çok mutlular." "Bütün bunlara bayılıyor olmalılar." "Senin planının kokusunu almış olmalılar."

Rivayetlerin, karşı savaşların ve intikamın paralel ekonomisi. "Ne planladığımı nasıl biliyorlar?" dedim.

"Sözler yayılır."

"Bu da ne anlama geliyor?"

"Hadi. Hikâyeler *yayılır*." "*Senin şehre geldiğin* hariç herhangi bir şey bilmiyor olabilirler. Bu da senin bir planın olduğu anlamına gelecektir." "Bu da her neyse onların karşı olduğu bir şey olacaktır."

"Onlar Cal ile mi çalışıyor? EzCal ile mi?"

"Ne? Seni durdurmaya çalıştıkları için mi?" YlSib bana bir göz attı. "Cal da seni durdurmaya çalışacağı için mi?" "Hiç de aynı şey değil." "Her şey için DalTon'un kendi nedenleri vardır."

"Hangi nedenler?" dedim.

"Oh, etrafta öyle çok neden var ki," dedi YlSib, bezgin bir şekilde. "Kim bunların hepsini takip edebilir?" "Birisini al." "Onlar senin arkadaşın değil." "Bu olamaz mı?"

"Hayır."

"Bütün bunlardan bıkmışlar." "Ve sen bıkmamışsın." "Ve sen deniyorsun." "Bu nasıl?"

Krizden, hatta daha da öncesinden nihilist olan Dal ve Ton. Beni saldırmaya değer bulmaları, haklılığımı gösteriyordu. Elçilik Kenti'nin yok olmasını mı, yoksa onsuz yaşamasını mı tercih ettiğini Cal'a sorsaydınız, ikincisini talep ederdi ve bunu kastederdi: Ama planımı öğrendiğinde beni durdurmak için kendisi de mezara giderdi, bizi de gönderirdi, çünkü bu onun kuyusu-

nu kazacak bir şeydi. DalTon dünyayı kurtarmak istediğim için beni durdurmayı istedi. Kendi kendilerini yolladıkları uzun, hiddetli sürgün sayesinde, bunun onlara çok daha mantıklı ve tutarlı göründüğünden eminim. Orada benim asla bilmeyeceğim kilosaatlerce hikâyeler vardı. DalTon bana karşıydı, Cal bana karşıydı, DalTon Cal'a karşıydı, Shonas DalTon'a karşıydı, Shonas benim tarafımdaydı ama Cal'a karşı değildi vesaire. Ben asla ne Elçilik Kenti'nde ne dışarıda ne de immerde entrika için gerekli karaktere sahip değildim. Ekozahmetin bir çözüm yolu olduğunu umuyordum. Ama politika sizi buluyor.

"Kaç kişiler?" dedim. "Dışlanmışlar. Şehirde olanlar."

Yl ve Sib bir şey söylemedi. Elçilik Kenti'ni kurtarma planlarım DalTon ve Shonas'a olanlarla kısmen ilgiliydi ve eski Elçi ile onların geçmişteki vezirinin intikam dramı benim de başıma gelmişti. Hayatımı kurtardığı için Shonas'a minnettardım.

"Yolda," dedi YlSib bana. "Ona ne diyordun? İspanyol Dansçı."

"Biliyorum, benim kabalığım," dedim. "Bu ismi kullanmayı bırakacağım."

"Neden?" "O önemsemiyor; biz de."

Oda küçüktü. Penceresiz tabii ki, parlayan yapraklarla aydınlatılmış.

"Enerji var," dedim.

"Hayır." "Işık duvarlardaki bir leş yiyen tarafından çıkarılıyor."

"*Hadi* oradan," dedim. Bina ölüyordu ve biz bununla aydınlanıyorduk. Buna yalnızca gülebilirdim.

Yine sordum ama YlSib yüzbinlerce saat önce neyin onları Elçilik Kenti'nden bu sürgün mikrokültürde, aioli maskelerinin ardında yaşamak için gönderdiğini bana anlatmayacaktı. Bekledik. "Daha çok şehir Ev Sahipleri ayrılıyor," dedi YlSib. "Ve bunların pek çoğu da Absürtlere katılacak." "Korumaya hazırlıklı olsalar bile, koruyacak çok kişi kalmayacak."

"Başka tercihleri yok. EzCal bunu yapmaları için emir verecek."

"Senin planın ne?" "Yapmak istediğin ne?"

"Ne olduğunu biliyorsunuz," dedim. "Bren size anlattı." İşin doğrusu onu açıklamayı bilmiyordum. İspanyol Dansçı geldiğinde, "Bakın. Size göstereceğim," dedim.

Tutsak Dilsizlerin hareket etme şeklini hatırlıyordum. Absürtler yaklaşıyordu ve Bren'i beklemenin bir manası yoktu. YlSib'in yardımıyla, onların ilk başta çok yavaş olan özenli çevirisiyle başladık. Ben, yıllardır içimde var olan her türlü yatkınlığa karşı gelerek, kontrolü ele aldım.

ACELECİLİĞİN EGZOTİPLERE geçebilen bir basil olduğunu sanmıyorum ama sanki Ariekalılar benim içimde bir şeyin değişmiş olduğunu anlamış gibilerdi. Onlar ve ben hevesle birlikte odaklandık. Onların Kravat'ta benden ve bütün diğer benzetmelerden büyülenmelerini hatırlıyordum.

"Sen yalan söylemek istiyorsun," dedim İspanyol Dansçı'ya. Çabuk çabuk konuşuyordum: "Ne yapabileceğini bana göster. Buna ne kadar yakınsın? Hadi tekrar başlayalım." YlSib'in tercümesiyle onun ve grubunun küçük asılsızlıkları sergilemesini dinlemek için saatler harcadım. Notlar aldım ve ***surl/tesh echer***'in yapmış olduklarını nasıl yaptığını hatırlamak için kendimi zorladım. Bana öyle geliyordu ki anahtar buydu.

Bren ile bu konuda konuşmuştum. ***surl/tesh echer*** sık sık kelime oyunları yapmış; geriye şaşırtıcı, aniden şaşırtıcı biçimde ortaya çıkan bir yalan kalana kadar niteleyici önermeleri silmişti. Ama bu yöntem, ne kadar iyi yapılmış olsa da küçük bir performanstı. ***surl/tesh echer*** teorik olarak benim üzerime odaklanmıştı.

Bizi –biz Terre yapımı benzetmeleri, yalnızca biz benzetmeleri değil– daha temel ve olanak sağlayan bir gerçek-olmayana anahtar olarak görmüştü. Yalnızca bir söz hilesi olsa da, züppe

bir şevkle konuşulan kendine has yalancılığı, temasla başlayan o değişimi ima ediyordu. *İnsanlar gelmeden önce belirli şeyleri pek fazla konuşmazdık. İnsanlar gelmeden önce pek fazla* k*onuşmazdık. İnsanlar gelmeden önce konuşmazdık.*

Bildirilerini örtük cümlelerle ortaya koyuyorlardı. İnsanlar gelmeden önce biz konuşmazdık: Yani biz onlar aracılığıyla konuşacağız, konuşabiliriz, konuşmalıyız. Bu, yalanı gerçek bir özleme dönüştürüyordu. Belirli bir olabilir üzerinde ısrar eden ***surl/tesh echer*** olanı değiştiriyordu. Bir gerçek üzerinde ısrar ederek yalan söylemeyi öğrenmişti.

"O hâlde," dedim İspanyol Dansçı ve ona katılmış arkadaşlarına. "Hadi Surl Tes-echer'i takip edelim." YlSib tercüme etti. Ariekalılar tepki gösterdi. "O nereye gidileceğini işaret etti. Siz beni tanıyorsunuz. Ben karanlıkta canı yanmış, ona verileni yiyen kızım. Benim neye benzediğimi bana anlatın, benim ne olduğuma varacağız."

Onlara takma isimlerini verdim. İspanyol Dansçı, Havlucu, Baptist, Ördek. İsimlerini söylüyor, işaret ediyor, hatta gülümsüyordum; asla bilemezsiniz, neyi fark edip neyi fark etmediklerini bilmezsiniz. Biz çalışırken batarya hayvanları etrafta hoplayıp duruyordu. Bütün bu Ariekalılar yalan söyleyebiliyordu, birazcık. Onlar tarihlerindeki en büyük yalancının takipçileriydi. Onlara bazı şeyleri hariç tutmalarında, önermeleri kasıtlı yanlış tanımlamalarla fısıldamalarında yardımcı oluyordum.

İnsanlar gelmeden önce. YlSib'e ***surl/tesh echer***'in iddiasını tekrarlattım. Ariekalılar başarısız oldu: Yalan, zihinlerinde kod tıkanıklığı yaptı. "Ne renk?" diyordum, kilimleri veya plastiği göstererek. Gözlerini tomurcuk gibi açıp kapıyorlardı.

Saatler sonra dikkatleri dağıldı. Ördek ürperiyor, Havlucu hımlıyor ve boru sesleri çıkarıyordu. Anladım. Elimizde hiç veri çipi yoktu. Ariekalılar hoparlörleri beklemek için caddeye çıkmak zorundaydı. İçeride yayını duyamıyor ama evin titreştiğini hissediyorduk. Yl, Sib ve ben birbirimize baktık ve sanırım

hepimiz, EzCal konuşurken, öğrencilerimizin en yakın ses noktasına çılgınca koşup, belki zihinsizlerle mücadele edip, belki de ihtiyaçları içinde birbirlerini dövdüklerini hayal ediyorduk.

"Nasıl oldu da bunu destekliyorsunuz?" dedim YlSib'e. "Demek istiyorum ki bu işe yararsa, bu sizin açınızdan işleri değiştirir…"

"Ne kaybederiz?" "Bir uzmanlık mı?" "Ve ne kazanılır? Herkes tarafından?" "Bizim uzmanlığımız bize ne kazandırdı?" Tekrar yere baktılar. Bren bana kendi dublesinden, sessiz bir nefretle nefret ettiğini söylemişti. YlSib'in tükenmişliğinin görüntüsü, birbirlerine bakmayışları, bana bu durumun bütün Elçiler için geçerli olup olmadığını düşündürdü.

Ariekalılar döndüklerinde yine sakinlerdi. *Devam et*, dedi birisi. Ben abartılı biçimde başımı salladım ve "Evet," dedim. Bunu tekrar, yavaşça söyledim. Yapmaya çalıştığım şey bir ara, bir kopma, önceden sonraya bir hamleydi. Bütün böyleleri gibi, yalnızca bir gizem olabilecek bir dönüşüm noktası.

"BEN NEYE BENZİYORUM? Ne bana benziyor?" diye çevirdi YlSib sorumu ve yanıtları.

"Sen karanlıkta canı yanmış ve ona verileni yiyen kızsın." "Evlerimizin tuvaletlerine beslenmek için gelen leşçiller ona verileni yiyen kız gibi."

"Büyüleyici." Onlardan şiir konusunda çabalamalarını istedim. Gözlerimi kapadım. Benzerlikleri ortaya koyuyorlardı. Durmalarına izin vermedim. Epey zaman sonra önerileri daha da ilginçleşti. Kendilerini aştılar: Sohbet başlamadan biten benzetmelerle doluydu.

"Kayalar karanlıkta canı yanmış kız gibiydi çünkü…"

"Ölü… Kız gibi…"

"Gençler karanlıkta canı yanmış ve… Yiyen…"

Sonunda ve aniden, İspanyol Dansçı konuştu. "Biz bir şeyleri değiştirmeye çalışıyoruz, uzun zaman oldu ve bunun sona ere-

ceğini bilmemizin sabrıyla biz ona verileni yiyen kız gibiyiz," diye tercüme etti YlSib. "Herhangi bir şeyi değiştirmeye çalışmayanlar, istediğini değil de ona verileni yiyen kız gibiler."

Ağzımı açtım. Uzun boylu Ariekalı çok sayıda kırpılmayan gözle üzerime eğildi. "Oh, Tanrım, biliyor," dedim. "Ne yapmaya çalıştığımı biliyor. Duydun mu?"

"Evet." "Evet."

"Bu beni iki farklı, çelişen şey hâline getirdi. Onları benimle kıyasladı."

"Evet." Onlar benden daha tedbirliydi ama onlar bana gülümsemeyle karşılık vermeden edemeyene dek gülümsedim.

GEÇ VAKİTTE ARİEKALILAR uyuşturucu-tanrının sesine çok, artık çalışamayacak kadar çok muhtaç olup, titremeli bir zihin karışıklığına tutulduklarında paydos ettik. Hafifçe bel vermiş döşemenin üzerinde örtünmeden uyudum, ta ki Yl veya Sib beni sarsarak uyandırana ve yetersiz bir kahvaltı verene kadar. Kule derisinin yarı saydamlığından yine gündüz olduğunu anladım. Öğrencilerim daha iyi durumda, oradaydı: EzCal onlara sabah yayınını yapmıştı.

YlSib bana EzCal'ın gittiğimi keşfettiğini söyledi. Beni arıyorlardı. Mangalar şehirdeydi. "Artık yalnızca tek başına dışarıda değilsin," dediler. "Firarisin." "Saklanıyorsun." *Bizden biri* demelerine gerek yoktu.

Bütün gün Ariekalıların yetersiz benzetmeleriyle çalıştık. Bu beni yordu ve sabrımı tüketti. Hava kararırken odanın rutubetli açılışını duydum ve Bren içeri girdi. Hararetle onu kavradım; o beni öptü ama geride tuttu. Onu neyin takip ettiğini gördüğümde birden durdum. Yanında Absürtlerden birisi vardı.

"Kepaze bir yolculuktu." Çok kısaca güldü.

Getirdiği şey hâlsizdi. Bren onu sert bir sopa ile ilerleyişin hızıyla hareket eden prangaların ucunda tutuyordu. Aksi takdirde o Bren'i kolaylıkla yenerdi. Dilsiz şey, devamlı yanmaktan

dolayı yaralıydı. Hünerkanadı kendisine bağlanmıştı, bacakları topallıyordu. Bunun bir plan olduğunu biliyordum ama Bren'in başardığına da inanamıyordum.

"Tanrım," dedim. Bunu nasıl *yaptın*? Oh, Tanrım, şuna bak. Bu korkunç. İşkenceci gibi görünüyorsun."

"Evet, gerçekten öyle," dedi.

İspanyol Dansçı ve diğer Ariekalılar etrafını sardılar. Absürt kendini zorladı ama onlara ulaşmayı başaramadı. Geriye doğru sendelediler, öne geldiler, marazi şeylere meraklı görüntüsüyle.

"Elçilik Kenti'nde her şey nasıl?" dedim.

"Korkuyorlar," dedi. "Muhtemelen senin ve benim düşmanla birlikte çalıştığımızı düşünüyorlar. Ya da öyle düşündüklerini söylüyorlar."

"Absürtlerle mi?" dedim. "Bu…"

"Absürt, evet."

"Bu çılgınlık."

"Nasıl olduklarını biliyorsun," dedi. İnsanlar bunun pek mantıklı olmadığını bilseler de yine söylerlerdi. Korkmakta haklıydılar. Absürtler geliyordu.

"Onu nasıl ele geçirdin?"

"Aklına gelebilecek her türlü yolla," dedi Bren. "Sahte kâğıtlar, rüşvet, yanlış yönlendirme, göz korkutma. Gece yarısı içeri sızma. Şiddet. Bütün bunlar."

"Şimdi gerçekten bir şeyleri test edebiliriz," dedim.

Bren çantasından veri çiplerini çıkardı. "İşte," dedi. "Bu takım kendi üzerinde biraz kontrol kurabilir. Yani bütünüyle yayınlara mahkûm değilsin. Onları buradan çıkarabiliriz."

"Tam olarak neden onların yalan söylemesini *istiyorsun*?" dedi Yl ya da Sib. Onlara uzun uzun baktım. Hiçbir şey anlamamışlardı. Kendilerini yalnızca bir plan olduğu için planın içine atmışlardı.

"Yalan söylemenin anlamı bu," dedi Bren onlara. "Şehirden neden ayrıldığımızı düşünüyorsunuz?" Omuz silktiler.

"Bu, sembollerin onlarda nasıl işe yaradığıyla ilgili," dedim. "Bunu değiştirebileceğimizi asla düşünmezdim. Ama biliyor musunuz fikrimi ne değiştirdi? Bunu çoktan başarmış Ariekalıların olması." Esiri işaret ettim. "Surl Tesh-echer, İspanyol Dansçı ve bu takımın yıllardır yapmak istediği şeyi yapmayı başardılar. Yeni zihinleri var. Ve bunu bizi öldürmek için kullanıyorlar."

ABSÜRTLERİN SALDIRILARI ayarlamalarındaki garip dakiklik beni düşünmeye sevk eden şeydi. İletişim kuruyorlardı: Böylesine etkili bir katliamın başka hiçbir açıklaması yoktu. Dilsiz olsalar da yine birliğe ihtiyaç duyup bunu oluşturdular, yaptıklarının bu olduğunu bilmiyor olma ihtimallerine rağmen: Birlikte uyguladıkları şiddet yalanlasa da, her biri muhtemelen kendisinin intikamcı bir yalnızlıkta kapana kısılmış olduğuna inanıyordu.

El hareketleriyle konuştuklarını görmüştüm. Hünerkanatlarıyla işaret eden komandoları ya da kumandanları. Absürtler işaret etmeyi keşfetmişti. İşaretle bir şu'yu ifade etmişlerdi. Bedenlerinin çıkıntılı kısmına, dışarı uzanmış uzuvlarına referansta bulunma gücünü vermişlerdi. İşte bu şu anahtardı. Bunu diğer sessiz kelimeler izlemişti.

Şu. Şu mu? Hayır, şu değil: şu.

Dilin her kelimesi yalnızca kastettiği şeyi kastediyordu. Çokanlamlılık ve belirsizlik imkânsızdı; bunlarla birlikte diğer dilleri dil yapan çoğu mecaz da. Fakat *şu olma* durumu her tarzı kapsar: Esnektir çünkü boştur, evrensel bir eş değerdir. *Şu her zaman şu değil diğeri anlamına da gelir.* Kendi yalnız, sessiz tarzlarında, Absürtler göstergebilimsel bir devrim ve yeni bir dil yaratmışlardı.

Bu temeldi ve şimdiki zamandı. Ama ilk tek kelimesi aslında iki taneydi: şu ve şu değil. Bu minik ve ilkel kelime haznesinden, bu antitez motoru başka kavramlar türetti: ben, sen, diğerleri.

Yaratmış oldukları kod, büyürken vâkıf oldukları kesin haritalamadan pek farklıydı. Fakat kural dışı olan Dildi: Sağa sola sallanan parmaklar ve ölüm saçan ayak vurmalardan oluşan bu yeni kaba şey bizim konuştuğumuza çok daha yakındı; nihayet immerin öbür tarafında bulunan duyarlıların akraba diliydi.

"Biz asla Dili konuşmayı öğrenemezdik," dedim. "Yalnızca konuşurmuş gibi görünürdük. Buna karşılık Absürtler bizim gibi konuşmayı öğrendi. Bu odadaki Ariekalılar yalan söylemek istiyor. Bu da dünyayı farklı bir şekilde düşünme anlamına geliyor. Referans göstermemek: ima etmek. Bunun imkânsız olduğunu sanıyordum. Ama bakın." Beni öldürmek isteyen şeyi işaret ettim. "Yaptıkları bu. İşaret ettikleri her defa, ima ediyorlar. Şu ana kadar bedeli pek yüksek oldu. Ama şimdi Ariekalıların bunu yapabileceğini biliyoruz. Kanatlarını sökmeden bu takıma bunu öğretmek, onlara yalan söylemeyi öğretmek demek oluyor.

"Benzetmeler… İhlalleri başlatır. Çünkü biz herhangi bir şeyi referans gösterebiliriz. Dilde olsa da her şey düz anlamlıdır. Her şey neyse odur ama yine de ben ölü *gibi* de olabilirim, canlı gibi de, yıldızlar, bir sıra, balık ve herhangi bir şey *gibi* de. Surl Tesh-echer kendisinden… Yakayı sıyırmaya çalışanın Dil olduğunu biliyordu. İma etmek." İşte bu yüzden, böylesine garip bir stratejiyle, bizim yolumuzla yalan söyleme noktasına gelmişti. Scile'ın kitaplarını yanımda getirmemiştim ama onları birçok kez gözden geçirmiş, onlardan öğrenmiş, onlarla tartışmış ve ne yapmam gerektiğini öğrenmiştim. "Canım acımalıydı ve konuşulabilir olmak için beslenmeliydim çünkü bunun gerçek olması gerekiyordu. Ama benimle *söyledikleri*… Bu, gerçek çünkü onlar bunu *yapıyorlar*."

"Benzetmeler bir çözüm yoludur. Referanstan ima ederek anlatmaya götüren yol. Yalnızca bir yol ama. Fakat yol boyunca biz onları o yoldan aşağı itebiliriz, son adımda bile." Konuştukça benim için her şey daha netleşiyordu. "Düz anlamlının…" Durdum. "Başka bir şey olduğu yere. Benzetmeler işlerini ye-

terince iyi yaptıkları takdirde, başka bir şeye dönüşürler. Bizler yalan hâline gelerek gerçeği en iyi şekilde anlatırız."

Paradokslar değil, demek istedim; bunlar paradoks değildi, saçmalık değildi. "Ben artık benzetme olmak istemiyorum," dedim. "Metafor olmak istiyorum."

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BARIŞ GÖRÜŞMESİ

25

GARİP SESLER İŞİTTİK ve gemilerin yükseldiğini, Elçilik Kenti ile şehirden yola koyulduğunu gördük. Çoğu, biyodonanım ve kansız teknoyla melezlenmiş kargalardı. Aralarında Elçilik Kenti'nden daha eski olan, dikenli, kilise büyüklüğünde gemi enkazları vardı.

"O şeyleri havalandırdıklarına inanamıyorum," dedim.

"Göründükleri kadar berbat değiller," dedi Bren. "Onlar bir zamanlar araştırma gemileriydi. Bunların hepsi tiyatro. Hatta, aman kimse duymasın, Bremen cephaneliğiyle bile bir umudumuz yok."

Bren bir zamanlar dublesiyle birlikte gizli uzlaşmalara taraf olmuştu. Casusları, dubleleri ve üçlü ajanları sorguya çekmişlerdi. "Wyatt zekiydi," dedi. "Elinin altında bulunanlardan korkutucu olmasına yetecek miktarda bahsettiği bir tür konuşmama yaptı. Ama hiç önemli değildi."

Filo mecburi sortilerle ağır ağır uzaklaştı. Mühürlü hava soluma odasında aiolimi çıkardım, Ariekalıların beni beklediğini gördüm; tükenmiştim ve gözlerimi kapamak zorundaydım.

ŞEHİRDEN GİDERKENKİ uçuşumuz karmaşıktı: Dört Terre ve Ariekalılar arasında, Absürt mahkûmumuzu itip kakabiliyorduk ama kolay olmuyordu bu. Vahşi bir savaşçının gücü vardı onda. Sık sık akım vermek ve verdiğimiz cezadan zarar görmesin diye hızla kendine getirmek zorunda kalıyorduk.

"Onu bırakalım," dedi Yl.

"Yapamayız," dedi Bren. Her durduğumuzda, onunla iletişim kurmaya çalışma konusunda içimizde en gayretli olan

oydu. Hiçbir yere varamadı. O Bren'e pek bakmadı, kudurmuş dikkatini bağımlı Ariekalılara odaklamıştı.

"Savaşa giriyorlar," dedi Bren, gökyüzünü göstererek. "Manasız ama bu yüzden onlara biraz saygı duyuyorum. EzCal savaşacak." Müzakere gayretleri başlamadan bitmişti ve Absürtler daha yakına gelmişti. Tarıma elverişli karakollardan sığınmacı Terreler Elçilik Kenti'ne göçüyordu. Yolculuk çoğunu alt etmişti ve bedenlerini takım elbiseler ile biyodonanım içinden çıkarıp, bu toprağı verimli hâle getirmeyecek malçın içinde çözünmeye bıraktılar. "EzCal bütün bunları aşarak ilerleyip ilerleyemeyeceklerini merak ediyor." Sanki dövüşçü olmak sayıca üstünlükten daha önemliymiş gibi.

"Bunu yapacaklarına inanıyorum," dedi Bren. "EzCal sahada olacak. Israr eden Ez'di. Kanlı eğlencelere son. Eve dönüş, bu… Kötü." Yalnızca birkaç on saat önce ayrılmıştım ama şimdi partilerden sonraki gündü. Zavallı Elçilik Kenti.

KAÇAMAK YOLLAR kullanmıştık ama gerçekten sır tutamayacak kadar çoktuk. Elçilik Kenti ve şehrin birbirlerinde ivme kazandırdığı kaosa bel bağlıyorduk. Kemikler arasındaki tünellerin içinde emekledik, bekledik ve zihinsizleri vurarak caddeleri temizleyen Ariekalı, insan veya her ikisinden oluşan devriyeleri gördüğümüzde esirimizi şokla bayılttık.

Bizim ırkımızın ve Ariekalıların zabıtalarının hunharca bir düzen uyguladıkları deri platolardan karşılara dikkatlice bakmak; bu zordu. YlSib İspanyol Dansçı ile arkadaşlarına tekrar tekrar *Sessiz olmalısınız* diye fısıldamak zorunda kaldı. Onları susturmak için çılgınca el kol hareketleri yaptım ama elbette ki anlamadılar. Başımızın üstünden başka uçanlar da geçti. Cepheye giden yolda birliklerden saklandık.

Öğretme gayretlerimi sürdürüyordum. EzCal'ın (artık önceden kaydedilmiş olan) söylemleri başladığında Ariekalı yoldaşlarımızı hoparlörlerin sesinden korumaya çalışıyorduk. Bir yere

saklanıyorduk ve hemşehrileri o ses için çılgınca koşarken onlar bunun yerine uyuşturucu-tanrının ritmlerinin tahakkümüne son verip getirdiğimiz veri çiplerini dinleyerek küçük bir zafer duygusuyla kendi kendilerine bir doz veriyorlardı. Her birinin hangi çipi dinlemiş ve bu yüzden onlar için harcanıp bitmiş olduğunun kaydını nasıl tuttuklarını bilmiyorum.

Yelpazekanatları açılıp kamburlaştıklarında, tutsağımız onların ne yaptıklarını görebiliyordu. İğrenme duygusuyla baktığını zannediyorum. Prangaları içinde gerginleştiğine şüphe yoktu.

Çabucak kendi rehberimizi oluşturmuştuk. İspanyol Dançi'nın söylemiş olduklarından derlemiştim onu. Ben onu Anglo-Ubik dilinde fısıldıyordum; YlSib Dilde söylüyordu. Bren'in uzun bir zaman önce ilk defa konuşmuş olduğu benzetmemi tane tane söylediğini gördüm.

"Gidişatı değiştirmeye çalışıyorsunuz," dedim. YlSib bunu Dilde tekrarladı. "Ona verileni yiyen kız gibi değiştirmek istiyorsunuz. Yani siz benim gibisiniz. Herhangi bir şeyi değiştirmeye çalışmayanlar, istediğini değil de kendisine *verileni* yiyen kız gibiler: Onlar benim gibiler. Siz yiyen kız gibisiniz. Siz yiyen kızsınız. Siz kız gibisiniz. Siz kızsınız. Ve sizin gibi olmayan diğerleri de öyle."

YlSib ilk kez *kız gibisiniz*'den *kızsınız*'a geçiş yaptığında Ariekalılar gözle görülür şekilde sıçradı. Hâlihazırda iddia etmiş oldukları, *kız gibisiniz* gerçeğinden doğmuş, yararlı bir şekilde garip o *kızsınız* yalanı. Ve onlar gibi oldukları kadar benim gibi de olan düşmanlarının çelişkisi. Biz onlara kendi tezlerinin onları nasıl yalancı yapmaya yaklaştırdığını gösterdik.

BAĞIMLI ARAÇLAR yanımız sıra ıssız yerlere doğru dörtnala koşuyorlardı. Sabah YlSib bizi bir nakliye uçağına almıştı. Bu kaba ve çirkindi ama solunabilir havayla doluydu. Elçilik Kenti ve şehir birliklerinin izlerini takip ederek görünmez havalı parçacık yastığını geçtik.

Boş varoşlara perişan hâlde, enerji verecek şeyler arayan, Ariekalı sahipleri ölmüş zelle güruhları dağılmıştı. Melez aracımızı Bren kullanıyordu. Dışarı gitmiş askerî araçların hızının kıyısından bile geçmiyordu ama gondolcuların küreklerine benzer yan uzuvlarını sallayarak kendisini ileri itişiyle bizim yürüme hızımızı geçiyordu. Oyuk pencere gözlerinden şehrin geride kalışını izliyordum. İlk etapta batağın içine çekilen kenar mahalle meskenleri ve depolar vardı ama bunlar sona erdi ve gökyüzü bizi karşılamaya indi.

Bir toz bulutu kaldırdık. Dikenli çalılar yolumuzdan çekildi, böylelikle kırlarda önümüzde metrelerce uzanan, derken gidebileceğimiz olası yönlerde bölünüp kollara ayrılan yollar açıldı. Ariekalı batarya hayvanlar bacaklarımın etrafında hareket ediyordu. Arkamızda fundalar önceki pozisyonlarına geri dönüyorlardı. Şehir bir dizi kule, yusyuvarlak salonlarıyla dikilmemiş çiçek soğanları gibiydi. Uzaklaştı.

Ona uzun bir süre baktım. Sanki sihirli bir dürbün olacakmış gibi gözlerimi kıstım ama bu yolla Elçilik Kenti'nin dumanını veya yüksek Terre binalarını göremiyordum. Ariekalılar arasında seyyahlar olup olmadığını ve şayet gelip gidebilecekleri şehirler varsa, bunların nereler olduğunu merak ettim. Bilmediğime inanamıyordum.

Zelleler, sahiplerinin önünde huzursuzlaşmışlardı: Bağımlılıklarıyla daha az mücadele edebiliyorlardı. Saatlerdir Ariekalılar aracın içindeki borulara ve ışıklara yaslanarak, dallı budaklı cüsselerinin izin verdiği kadar alçak, toplaştılar. Birer birer, yelpazekanatlarıyla veri çiplerini sarmaladılar.

SEN KIZ GİBİSİN, sen kızsın. Sen kız gibisin, sen kızsın.

***"qeshiq/malis inna,"** dedi YlSib onlara: Tekrarlayın.*

Biz kız gibiyiz, dedi Ariekalılar. *Siz kızsınız*, dedi YlSib ve Ariekalılar yerlerinde duramıyorlardı, heyecanları beni memnun ediyordu. Bunu yapamasalar da yabancı bir soyutlama içinde ne yapmaya çalıştıklarını anlıyorlardı. *Kız…* dedi birisi ve bi-

risi…. *Biz*…. Veya… *Biz*… Veya… *Gibi*… Zavallı YlSib, zavallı İspanyol. Ben acımasızdım.

"O nedir?" Kilometrelerce gerimizde bir şeyin bir iz bıraktığını görmüştüm. Batıya doğru başka bir hareketin işareti vardı ve çok geçmeden tepemizde başka minik bir rüzgâr makinesi. Çok az sayıda başka araç bizi takip ediyordu; yakınlaştılar ve gözle görülür hâle geldiler. Hidrolik süspansiyonlu çok tekerlekli araba; tamamıyla Terretekno ama biyodonanımlı silahlar için bir kamyon; tek kişilik sentorlar, her birinin önünde aiolili bir kadın ya da adam oturan başsız atsı çerçeveler. Bir planör sıcak havada yükseldi. Bren bizi durdurdu. Toplu göç yaklaşırken YlSib dışarı çıktı.

Diğer araçlar da yavaşladı. Diğer sürücü ve pilotlar dikkatle pencerelerinden dışarı bakıyordu. Arkamda, makinemizde gizlenmiş Absürt kendi sesini duymaksızın tıslad ı. Firariler YlSib gibiydi: şehir sürgünleri. Kaçak Personelin yanı sıra pek de debdebeli bir geçmişten kaçmayanlar diye düşündüm. Planör iniş yaptı ve Shonas dışarı sarktı. DalTon'un nerede olduğunu merak ettim. Şehir sakinleri temkinliydi ama çoğunlukla birbirini tanıyor, selamlıyor ve Absürtler, Elçilik Kenti ve şehir güçleri hakkında kısa bilgi alışverişinde bulunuyorlardı.

Yeniden hareket edişimiz küçük bir kortejle birlikte oldu. Tepemizdeki planör, kanatları ve kanat ışıklarıyla bize sinyal veriyordu. "İspanyol'a buraya gelmesini söyle," dedim YlSib'e. "Söylediğimi ona ilet." Savaş arabasının gözlerinden dışarıyı işaret ettim. İspanyol Dansçı gösterdiğim yöne bakmıyordu. "Dışarı, yukarı doğru, üstümüzdeki makineye bak" dedik, ben, sonra da YlSib. Bazen Ariekalılarla konuştuğumda, düşünmeksizin Dilin Anglo-Ubik diline tercüme edilirkenki kesinliğini kopyalıyordum. "Tepemizdeki araç, kanatlarındaki renkler, hareket ediş şekilleri: Bize bir şeyler anlatıyor. Bizimle konuşuyor."

İspanyol Dansçı gözlerinin bir kısmıyla uçağa baktı, bir kısmıyla YlSib'e ve biriyle de bana. Ben o göze bakıyordum. *Size*

YlSib anlattı ama konuşanın ben olduğumu biliyor musunuz? diye düşündüm.

"Anlamıyor," dedi Yl ya da Sib. "Yalan söylemediğimden emin sanırım ama uçağın bizimle konuşmadığından da emin."

"Ama konuşuyor," dedim.

ŞAFAK SÖKTÜĞÜNDE EzCal'ın güçlerinden kaçınmak, kampın oradan geçmemek için yön değiştirdik.

"Hadi, hadi," dedi Bren kendine. Karma taburlardan önce Absürtlere ulaşmak için her şeyi göze almıştık. "Hiç aceleleri yok," dedi Bren. "Onlara yetişip geçeceğiz. Zaten savaşmak istemiyorlar; müzakere etmeye çalışacaklar."

"Sorun şu," dedim, "bunu yapamayacaklar."

Planörü hâlâ görebiliyordum. Diğer araçlar arkada, sürücülerine el sallayabileceğimiz kadar yakındaydı. Kuşluk vaktinden önce önümüzdeki platoyu gaz ağaçları doldurmuştu; esintide sallanan, yerde gerilen, ev büyüklüğünde binlerce et torbasından bir örtü. Arkamızda diğer araçlar birer birer kabuklarını çıkardılar. "Hey," dedim.

"Buradan geçemezler," dedi Bren. Şimdi yalnızca üç sentor bizimleydi. YlSib gergin bir şekilde birbirlerine baktılar.

"Bren," dedi birisi. "Onlar küçük, biz değiliz." "Biz de buradan geçemeyiz." "Gizlice yapamayız." "İz bırakırız…"

"Dinlemiyor muydunuz?" dedi. Kontrol kolunu sert bir şekilde çekti ve aksine hızlandırdı. "Zamanımız yok. Oraya hızla gitmeliyiz. Bu yüzden lütfen işe koyulun. Öğretiyor olmalısınız. Çünkü yalnızca oraya ulaşmamız yeterli değil: Ulaştığımızda yapacak bir işimiz var."

Ama ormana yaklaşırken konsantre olmak imkânsızdı. Ağaçların bazıları kökleri tarafından taşınarak, bitkin bir hâlde yolumuzdan çekildiler ama çoğu çok yavaştı. Ben canlandım. Taşıtın çıkıntılı bacakları ipten gövdelerle tırpanlandı. Biz geçerken ağaçlar kopuk yularları aşağıya sarkmış bir hâlde dimdik yükseldiler.

Biz ormanlık alana dalarken onları gökyüzüne doğru sürat kazanan bir çizgi hâlinde bıraktık. Arka pencerelerden, geride bıraktığımız yumak olmuş köklerin yukarısından sürücülerini taşıyan sentorları gördüm. Çok fazla enkaz yoktu: Uçup gitmişlerdi.

"Bu ormanın ötesine ve sonra birkaç kilometre ileriye," dedi Bren, hareketimiz yüzünden sesi titreyerek. "Ordular orada."

Ağaçların kabarık tepeleri yukarıda birbirlerini tokatlıyordu. Etrafımızda çeşitli karanlıklar ve kat kat gölgeler vardı, bir anda orada her şeyin bulunabileceğini düşündüm: Arieka harabeleri, bu türden olmayacak şeyler. Ardımızda, yerlerinden edilmiş ağaçların rüzgâra ulaşıp savrulana dek düzenli biçimde yükseldikleri bir gökyüzü dilimi vardı. Ormandaki bu açıklık yüzünden uçağın it dalaşı manevralarıyla dönüp durduğunu gördüm.

"Bir şey oluyor," dedim. Onun yukarı kavis çizdiğini ve burnunun altındaki silahların bir diğer saldıran uçana ateş saçtığını görmek için boyunlarımızı uzattık.

"Lanet olası Fenerkuran, kahretsin," dedi Bren.

Saklanamazdık. Nereye dönsek yükselen ağaçlar içinde rotamızı bildirecektik, bu yüzden hızımızı arttırmaya çalışmaktan başka hiçbir şey yapmadık; arkamızda sentor sürücüleri tüfekleriyle bizi dürtüyorlardı. Patlama sesleri geliyor, patlamayla oluşan bulutların tepelerinden ağaçlar başlarını çıkarıp duruyor ve onların perişan kalıntıları, duman-madde ve bitki uzantıları hâlinde aşağı sarkıyordu. Shonas planöründen ateş açtı. Bir an için onun düşmanı DalTon tarafından takip edildiğimizi, başka birisinin dramında yandaş olduğumu düşündüm ama saldırgan hiçbir insanın yapamayacağı şekilde iri çakılar fırlatıyordu. EzCal bir Arieka aracına bizi almasını, hedefimiz olduğunu fark etmiş olmaları gereken orduya ulaşmamızı engellemesini emretmişti.

Sentorlar keseler hâlindeki orman altı bitkilerinin içine dağılmıştı. YlSib'in Dili çabuk çabuk konuştuğunu duydum. Olan biteni İspanyol Dansçı'ya anlatıyorlardı.

"Belki de yapabileceğim…" dedi Bren ve onun ne planı olduğunu merak ettim. Planör bizim görüş alanımızdan geri dönerek yere çarptı, yükselen ağaçları sıçratarak patladı. Yl ve Sib Shonas'ın ölümünü görünce feryat ettiler.

EzCal'ın şimdi bunun için, bizim için, bir araca kıymayacağına inanmamıştım. Çığlık attım ve altımızdaki yer patladı.

GÜRÜLTÜYE UYANDIM. Öksürdüm, haykırdım ve bir Ariekalının gözlerine baktım. Onun tepesinde, aracımızın, içinden gökyüzünün ve sallanan bitkilerin geçtiği paralanmış gövdesini gördüm. Yanımda başka bir Ariekalının hareketsiz yüzü vardı; ölmüştü. Bir süre ölmekte olduğumu düşündüm. Yaşayan Ariekalı hünerkanadıyla beni sürükleyip ters dönmüş araçtaki büyük bir yarığın içinden çekerken aioli maskemi çıkardım.

Kaza geçirdiğimizden bu yana pek zaman geçmediğini fark ettim. Sendeledim ve İspanyol Dansçı'ya dayandım. Aşınmış köklerin üzerine yayılmış bitkilerle çevrelenmiş bir kraterdeydik.

Birden çok Ariekalı ölmüştü. Yaşayanlar Bren, Yl ve Sib'i kendileriyle birlikte çekerek çukurdan dışarı çıkıyorlardı. Absürt, yönünü şaşırmış bir hâlde sendeledi ve yaralı Ariekalılardan birisi onu itti, bize doğru gönderdi, hünerkanadını bizim yönümüzde hızla çırptı. Bir soluk duyduk ve ormandan, yabani alanımızın sınırlarında başka bir ağaç yukarı gitti; bu ağaçtan, dolaşık bir adam, binek hayvanı tarafından atılmış sentor sürücülerinden biri sallanıyordu. Sımsıkı tutunuyordu ama çok hızlı bir şekilde azıcık yükseldi, onu tutan her neyse bel verdi ve bitki yükselmeye devam ederken o, kulağıma bir çığlık bile gelmeksizin, bir anda düştü. Onun yere inişini görmedik ama hayatta kalmasına imkân yoktu.

Harap olmuş biyodonanıma ayağım takıldı. Ölüm saçan uçan, bombalanan yerin üzerine tekrar geldiğinde orada hiç canlı görmeyecekti. Onu ormanın birkaç metre içindeki gizlenme yerimizden izledik. Birkaç kez tur attı ve Dilsiz orduya doğru yöneldi.

26

"YÜRÜMEMİZ GEREK," dedi Bren. "Birkaç gün belki. Ormandan geçmeliyiz." Elçilik Kenti ordusu ileri-deydi ama çarpışmayı geciktireceklerini biliyor ve hâlâ saldırganlara onlardan önce ulaşmayı umuyorduk. Yine de her şey Ariekalılara öğretmek zorunda olduklarımızı öğretip öğretemeyeceğimize bağlıydı. Her iki saatte bir, su toplamış ayaklarımızı dinlendirmek için ara veriyor ve bir dersi tekrarlıyor veya yeni bir dersi deniyorduk. Ne Ariekalılar ne de bataryaları yorulmuş görünüyordu. Yoldaşlarının yasını tutup tutmadıklarını ya da nasıl tuttuklarını bilmiyorum. Bizim tutsağımız bile önümüzde çevre, saldırı ya da başka bir şey tarafından baş eğdirilmiş şekilde, duyarsızca, ağır adımlarla yürüyordu.

Bren bize elde taşınan bir teknoyla rehberlik ediyordu. Ormanın çürük renkli florası tarafından renklendirilmiş karanlığının farkındaydım. Orman gürültü doluydu. Dairesel ve spiral formu olan şeyler etrafımızda hareket ediyordu. Hayvanları allak bullak etmiştik; ne avlar yırtıcı olarak görüyordu bizi ne de yırtıcılar av; ne bizden korkuyor ne de bizi tehdit ediyorlardı. Gözleri olanlar bizi meraklı meraklı izliyorlardı. Bir keresinde Ariekalılardan birisi tehlikeli bir şeyin yakınımızda olduğunu söyledi. Bir oda kadar büyük, dişlerini açıp kapayan bir ***kosteb/floranshi***. Yalnız olmuş olsalardı kesinlikle Ariekalılara saldırırdı ama içgüdülerinde kodlandırılmamış biz yabancıların karşısındaki şaşkınlığı onu hareketsiz bıraktı, böylece Ariekalıları kurtardık.

Bir avuç dolusu veri çipini kurtarmışlardı ama hepsini değil. Onları idareli kullanmak zorunda kalacaklardı. Yapmaları gerektiği gibi, Ariekalılar birer birer ormanın kuytularına çekip EzCal'ın sesini dört kulakla dinliyor, hafif sarhoş ama daha aklı başında, bize yetişiyorlardı.

Akşama dek devam ettik; orman seyreliyordu, ta ki enkazın parıltısı altında ağaçlarla beneklenmiş çayırlara gelene değin. Kendimize biraz uyumak için izin verdik: Ama önceliğim çoğunlukla öğretmekti.

SEN KIZ GİBİSİN, sen kızsın.

"Güzel Tanrım," dedim. "Lanet olsun, artık şunu söyleyin." Çok eminim ki onlar da en az benim kadar büyük bir baskı hissediyorlardı.

"YlSib," dedim. "Şunu sor onlara. Benim kim olduğumu biliyorlar mı?" Dil. Ariekalılar mırıldandı. *O karanlıkta canı yanmış…* Sözlerini kestim. "Gerçekten bilmek, yani. Bir kızın ne olduğunu biliyorlar mı? Benim bir benzetme olduğumu biliyorlar ama *kızın ben* olduğumu biliyorlar mı? *Senin* kim olduğunu düşünüyorlar, YlSib? Kaç tane?"

"Onun ne sorduğunu biliyorsun," dedi Bren. "Hesapçı Gizem." Ariekalılar bir Elçiyi bir kişi mi sanıyordu, iki mi? Personel her zaman bize bunun manasız, tercüme edilemez, kaba bir soru olduğunu söylemişti.

"Üzgünüm ama sizin iki kişi olduğunuzu anlamalarına ihtiyacım var çünkü benim bir kişi olduğumu anlamaları lazım. Yaptığım bu lanet olası viyaklamaların *dil* olduğunu. Benim *onlarla konuştuğumu*." Ariekalılar diğerlerinden daha hızlı ve daha yüksek sesle gürültüler çıkaran bir etten varlığı izliyordu.

Bir sessizlikten sonra, "Bu hiçbir zaman Elçilerin açıklık getirmeye tam tamına istekli olduğu bir şey olmadı," dedi Bren.

"Bunu netleştirin," dedim. "Elçiler artık tek gerçek insanlar olmayacaklar."

Her birimizin düşünen bir şey olduğunu bir yerlerde, bir dereceye kadar öğrenmemiş olsalardı, böylesine öncü bir grupla bile, nesiller süren Arieka düşünüşünü tersine çevirebileceğimize inanmazdım. İspanyol ve yoldaşları ilk başta *tabii*, eee ne olacak ki gibi bir karşılık verdi; sonra YlSib bu noktanın üzerin-

de defalarca dururken, bu tepki giderek artan büyük bir merak, şaşkınlık, kızgınlık ya da korku olabilecek bir şeye dönüştü.

O konuşuyor, dedi YlSib onlara. *Ona verileni yiyen kız. Benim sizinle konuştuğum gibi.*

"Evet," dedim, Ariekalılar gözlerini bana dikince. "Evet."

Dil, Arieka düşüncesinin ve gerçeğin birimiydi: Duyarlılığımı Dille açıklayan YlSib güçlü bir iddiada bulundu. Onlara benim konuştuğumu söylediler ve Dil bu durumda Dilden başka türde diller olması gerektiğinde ısrar ediyordu.

"Bunu onlara söylet," dedim. "Yaptığım şeyin konuşmak olduğunu."

İspanyol Dansçı bunu söyledi. *Mavili insan konuşuyor.* Diğerleri dinledi. Mücadele ettiler ama birer birer bunu tekrarlamayı başardılar.

"Buna inanıyorlar," dedim. İşte bu noktada her şey değişmeye başladı.

"Tercüme et," dedim YlSib'e. "Beni biliyorsunuz," dedim Ariekalılara. "Ben ona verileni vesaire vesaire. Ben sizin gibiyim ve siz benim gibisiniz. Ben *sizim*." İçlerinden biri bağırdı. Bir şey oluyordu. Bu aralarında yayıldı. İspanyol Dansçı gözlerini bana dikti.

"Avice," dedi Bren, ikaz ederek.

"Söylediklerimi onlara anlat," dedim. İspanyol'a baktım. Sanki bir insanla konuşuyormuşum gibi telaşla göz diyebileceğim şeylerine baktım. "Ona anlat. Her şeyin daha iyiye gitmesini bekliyordum, bu yüzden ben senin gibiyim. Ben senim. Bana verileni aldım, bu yüzden ben diğerleri gibiyim. Ben onlarım." Kendime bir el feneri tuttum. "Ben geceleri parlarım, ben ay gibiyim. Ben ayım." Yere yattım. "Nasıl uyuduğumuzu biliyorlar, değil mi? Ben çok yorgunum, ölü gibi hareketsiz yatarım, ben ölü gibiyim. Ben çok yorgunum, ben *ölüyüm*. Anlıyor musun?"

Ariekalılar sendeliyordu. Yelpazekanatları çan gibi açıldı, kapandı ve açıldı. Hünerkanatlarıyla bana uzandılar, Bren'in nefesini keserek ama bana dokunmadılar. Kelimeler ve sesler çıkardılar.

"Ne oluyor?" dedi Yl ya da Sib.

"Tercüme etmeyi bırakma," dedim. "Sakın ha." Ariekalılar birlikte ses çıkardılar, bir anlık korkunç bir koro. Gözlerini içeri çektiler. "Durma. Ben ona verileni falan filan. Benimle bunca zamandır neler söylediniz? Benim gibi olduğunu söylediğiniz her şey *benim*. Bunu zaten yaptınız. Bunların hepsi yalnızca başka şeylere dayanan şeyler." İspanyol Dansçı'nın önünde durdum. "Ona onun adını söyle. De ki: Uzun zaman önce senin desenlerin gibi siyah ve kırmızı kıyafetler giyen insanlar vardı: İspanyol dansçılar." YlSib'in yeni bir sözcük yarattığını gördüm: ***"İspanyol/dansçı"***. Senin ismini Dilde söyleyemiyorum, bu yüzden sana yeni bir isim verdim. İspanyol Dansçı. Sen onlar gibisin, *sen* bir İspanyol dansçısın."

Ariekalılar hızlı hızlı, birer birer bağırdı, sonra sessizleştiler. Gözleri içeride kaldı. Bir o yana bir bu yana sallandılar. Uzun süre hiçbiri konuşmadı.

"Ne yaptın?" diye fısıldadı Sib. "Onları deli ettin."

"İyi," dedim. "Biz onlara göre deliyiz: Gerçeği yalanlarla anlatıyoruz."

Hızlandırılmış bitki filmleri gibi, İspanyol'un göz mercanı sonunda tomurcuk açtı. Konuşmaya başladı ve minicik iki anlaşılmaz söz söyledi. Durdu, bekledi ve yeniden başladı. Yl, Sib ve Bren tercüme ediyordu ama onlara ihtiyacım yoktu. İspanyol Dansçı, sanki kendi söylediği her şeyi dört kulakla dinliyormuş gibi ağır ağır konuşuyordu.

Sen yiyen kızsın. Ben İspanyol/dansçı'yım. Ben senin gibiyim ve ben senim. İnsan birisinin soluğu kesildi. İspanyol göz mercanını yükseltti ve kendi yelpazekanadına baktı. İki göz bana bakmak için geri geldi. *Benim desenlerim var, ben İspanyol dansçıyım.* Gözlerimi ondan çekmiyordum. *Ben senin gibiyim, değişimi bekliyorum. İspanyol dansçı karanlıkta canı yanmış kızdır.*

"Evet," diye fısıldadım ve YlSib ***"shesh/qus,"*** dedi. Evet.

Diğer Ariekalılar fısıldaşıyordu. *Biz canı yanmış kızız.*

Biz kız gibiyiz…

Biz kızız…

"Onlara isimlerini söyle," dedim. "Sen bir Terre kuşu gibi hareket ediyorsun: Sen Ördek'sin. Sen Vuruş ağzından sıvı damlatıyorsun, bu yüzden sen Baptist'sin. Bunu açıkla, YlSib, yapabilir misin? Onlara söyle, onlara şehrin bir kalp olduğunu söyle…"

Ben sıvı damlatan adam gibiyim, ben oyum…

Aydınlanmanın verdiği taşkınca hayretle, onları isimlendirdiğim benzetmeleri daha önce hiç anlatamadıkları bir gerçeği anlatan yalanlar olana kadar vurguladılar. Metaforları konuşuyorlardı.

"Tanrım," dedi Yl.

"Tanrı Fenerkuran," dedi Bren.

"Tanrım," dedi Sib.

Ariekalılar birbirleriyle konuşuyorlardı. *Sen İspanyol dansçısın*. Ağlayabilirdim.

"Tanrım, Avice, bunu başardın." Bren beni uzun uzun kucakladı. YlSib beni kucakladı. Onların hepsine birden sarıldım. "Bunu *başardın*." Ariekalı yeni konuşmacıların birbirlerini eşi benzeri olmayan formülasyonlarla isimlendirmelerini dinledik.

Ne söylersem söyleyeyim, bunu yapamayan, arkadaşlarına anlamaksızın bakan iki zavallı kalıntı vardı. Ama diğerleri yeni şekillerde konuşuyordu. *Şimdiye kadar olduğum gibi değilim,* dedi bize İspanyol Dansçı.

ÇOK DAHA SONRA, kampımızda saatler geçince, yavaşça, uyuşturucu aldıklarından beri ne kadar geçmiş olduğunun farkında olarak bir veri çipi aldım ve onu çaldım. EzCal elbiselerinin şekli hakkında bir şeyler söylüyordu. Hâlâ değişmemiş olan, Beceriksiz ve Çatı diye adlandırdığım, diğerleriyle birlikte dönüşmeyen ikisi, seslere bağımlıların her zamanki coşkusuyla karşılık verdi.

Diğerlerinin hiçbiri bunu yapmadı. Ben Ariekalılara baktım, onlar da bize. Sonunda her yöne doğru ağır adımlar attılar. *Ben hissetmiyorum…* dedi birisi. *Benim, ben değilim…*

"Başka bir tane çal," dedi Bren. EzCal başka saçma sapan şeyleri bize sulandırılmış bir şekilde anlatıyordu. Ariekalılar birbirlerine baktılar. *Ben değilim…* dedi başka biri.

Başka bir tane aldım ve EzCal tıbbi erzakları muhafaza etmenin önemiyle ilgili söylendi ve yine yalnızca o ikisi tepki verdi. Diğerleri meraktan öte olmayan bir duyguyla dinledi. Daha fazlasını denedim; Beceriksiz ve Çatı kaskatı kesilirken değişmiş Ariekalılar EzCal'ın gülünç anlatımlarına karşı sorgulayan sesler çıkarıyordu.

"Ne oldu?" diye kekeledi YlSib. "Onlara bir şey oldu."

Evet. Yeni dilde bir şey. Yeni düşünme. Şimdi ima ediyorlardı; kelime ve gönderge arasındaki, üzerinde oynayabilecekleri işte bu kayma, hariç bırakma. Yeni kavramları düşünmek için alanları vardı.

Gülerek onlara çipleri attım ve onlar çipleri gözden geçirmeye başladılar. İçinde bulunduğumuz açıklık Ez ve Cal'ın üst üste binen sesleriyle dolmuştu.

"Dili değiştirdik," dedim. Ani bir değişiklik; geriye dönülemezdi. "Onları… Zehirleyecek hiçbir şey yok." Sadece imkânsız olduğu için olmuştu, dünyanın tek bir anlık düşünme parçası: saklı çelişki. Tam da olmuş olduğu gibi, dil, düşünce ve dünya ayrıştığı takdirde, mümkün olan hiçbir beslenme, hiçbir etkileşim olmazdı. Gizem yoktu. Dilin olduğu yerde yalnızca dil vardı: ima eden ses, bir şeyle ya da bir şeye bir şey yapmak.

Ariekalılar, işittiklerini nasıl olup da işittiklerine inanamayarak, veri çiplerini dinleyip inceliyordu. Benim düşündüğüm buydu. İspanyol Dansçı eğilmiş hâlde duruyordu ama gözleri bana bakıyordu. Belki şimdi, benden işittiklerinin kelimeler olduğunu daha önce bilemediği şekillerde biliyordu. Dinledi.

"Evet," dedim, "evet," ve İspanyol Dansçı cıvıldadı, kendi içinde ahenkle ***"evet/evet,"*** dedi.

27

GECE İLERLERKEN Ariekalılar birer birer çekildi ve birer birer korkunç sesler çıkarmaya başladılar. Gürültüyü dert edindim ama ne yapabilirdik? İspanyol Dansçı, Baptist, Ördek, Havlucu; kavrayışın zerresi olmaksızın seyirci kalan Beceriksiz ile Çatı'dan başka hepsi acıya benzer sesler çıkardılar. Hepsi bağırıp çağırmadı ama hepsi farklı şekillerde adeta ölüyormuş gibi görünüyordu.

YlSib panik hâlindeydi ama ne Bren'in ne de benim işittiklerimize şaşırmadığımız belliydi: yara kabukları gibi soyulan eski tarzların gürültüsü. Biten bir şeyin ve doğumun sancıları. Şimdi her şey değişiyor: Bunu, her kelimesini, çok açık bir şekilde düşündüm. Şimdi onlar bir şeyleri görüyorlar, diye düşündüm.

Başlangıçta Dilin her kelimesi, bir Gerçek ile eş biçimli geliyordu: Bir düşünce değil, gerçekten değil, yalnızca kendini Ariekaca yoluyla konuşan, kendini ifade eden dünya olma. Dil her zaman için anlama katkısı olmayan bir şey olmuştu: O yalnızca dünya olmuştu. Şimdi Ariekalılar konuşmayı, düşünmeyi öğreniyordu ve bu, acı veriyordu.

"Yapmamız gereken…?" dedi Yl ve lafını tamamlayacak hiçbir şey yoktu.

Söylenmiş artık söylendiği gibi değildi. Şimdi konuştukları artık nesneler veya anlar değil onların düşünceleri, işaret ettikleriydi; anlam artık özün düz bir yüzeyi değildi, işaretler işaret ettikleri şeylerden koparılmıştı. Bunu yapmak için yalan gerekmişti. İddia-inkâr spiraliyle nitelikler gelmiş ve Ariekalılar kendileri olmuştu. Anlamlar rotadan saptıkça, onlar dünya bezgini oldular. Şimdi her şey her şeydi. Zihinleri birdenbire tüccar

olmuştu: Para gibi bir metafor, ölçülemez olanla denkleşmişti. Şimdi mitolog olabilirlerdi: Onlar asla canavar olmamıştı ama şimdi dünya ejderhalarla doluydu, her metafor bir ekleme. Şehir bir kalp, dedim ve onun içinde kalp ve şehir üçüncü bir şeye örülüyor, kalp gibi bir şehir ve şehirler kalple renklendirilmiş, kalpler de şehirle renklendirilmiş.

Bunun onları hasta etmesine şaşmamak gerekti. Onlar, canları alırken hatıraları tutan yeni vampirler gibiydi. Asla iyileşmeyeceklerdi. Birer birer sessizleştiler ama krizleri geçtiğinden değil. Yeni bir dünyadalardı. Bu bizim yaşadığımız dünyaydı.

"BUNU BAŞKALARINA göstermelisiniz," dedim İspanyol Dansçı'ya. Onun doğumunu kaba bir biçimde kesintiye uğrattı. Farklı bir geçişi hak ediyordu ama hiç zamanımız yoktu. Mide bulantılı dehşeti ve yeniliği içinde dinledi. "Sağırlar. Onlarla konuşabilirsiniz. Onlar her türlü dilin geride kaldığını düşünüyorlar ama siz, siz ne yaptıklarını onlara gösterebilirsiniz." *Dil asla mümkün değildi. Biz hiç tek sesle konuşmadık.*

Güneşte, kilometrelerce uzakta figürler gördük. Bize doğru ağır ağır takırtılarla gelen insanlar. Şehre doğru yönelen küçük gemiler başımızın üzerinden geçiyordu. "Bak," dedi Bren. "Şu yaralı."

Yaklaştıkça çok fazla Terre olmadığını görebiliyorduk; arabaların içinde sallanan, umursamaz görünen biyodonanımı süren ya da ekipmanları taşıyan belki otuz ya da kırk kişi. Onların bizi gördüklerini gördük ve bir an için silahlarını hazırlıyorlarmış gibi göründüler. Sonra sakinleştiler.

"İlk olarak bu tayfayı görmüş olmalılar," dedi Bren, bizimle olan Ariekalıları kastederek. "Bunun bir saldırı olduğunu düşündüler. Ama burada bizimle olunca, bizim Elçilik Kenti mangası olduğumuzu sandılar. Bunlar ekim personeli." Kendi toprak parçalarını ve çevre illerdeki çiftlik fabrikalarını ancak şimdi tahliye etmiş ıssız yerlerin sakinleri. Dilsiz ordunun yolu-

nun üzerine çıkmışlar ve Absürtler topraklarına gelip, karşılaştıkları bütün insanları öldürüp, evlerini yerle bir edip, Terrelerin birlikte yaşadığı Ariekalıları ya öldürüp ya da askere alınca ürkmüşlerdi.

Başımızın üzerinden daha çok gemi geçti. Muhtemelen beraberimizdeki Ariekalıları ya da yanlış yöne doğru gittiğimizi görebilecek kadar uzun bakmayacaklardı. Aslında bize hiç dikkat etmeyeceklerdi: Şehre dönmekle meşguldüler. Görebildiğim araçların birkaçı kan kaybediyordu.

İspanyol Dansçı fısıldıyor, insanları daha önce adlandıramadığı şekilde adlandırıyordu. Saatlerdir yaptığı gibi, dikkatini esirimize veriyordu.

Sığınmacılardan kaçındık. "Absürtlerin ne kadar hızlı gittiğine bağlı olarak," dedi Bren, "onlara ya yarın ya da öbür gün ulaşacağız. Muhtemelen öbür gün. Öbür gün ne, Muhamgünü mü İogünü mü?" Hiçbirimizin bir fikri yoktu.

"Peki ya Elçilik Kenti sakinleri?"

Onlardan uzak durduk. Sanırım onları geçtik. Hâlâ üslenmiş durumdadırlar. Özellikle…" Gökyüzünü işaret etti. "Gemileri gördünüz. Öncüler yaralandı. EzCal kazanamayacaklarını biliyor. Cephede müzakere etmeye çalışan Ariekalılar ile Terreleri ele geçirecekler."

"Ya, başaramayacaklar ama," dedi Yl.

"Başaramayacaklar," dedi Bren. "Nasıl başarsınlar? Hiç aynı şekilde düşünmüyorlar."

"İspanyol ne yapmamız gerektiğini anlıyor," dedim. "Esire nasıl davrandığını gördünüz mü? Aynı şekilde *düşündüklerini* şimdi biliyor. İkisinin de *düşündüğünü*."

ORADA, İSPANYOL ve diğer Ariekalıların çalışmasını izlediğimiz yerde, tek tük ağaçlarıyla bize göre çok yeni bir ekosistem vardı. Neredeyse yerinden oynatılamayacak bedeni, hızlı ve ağaçlara kadar uzanabilecek uzuvlarıyla buradaki asıl yırtıcı

büyük ***kosteb/silas*** değildi; geceleri avlanan hızlı ***delith/hi ki*** idi. Ariekalıların kendileriyle belli belirsiz akraba olan iki ayaklı ***delith/hi ki***'nin iki arka uzvu dehşet saçan silahlardı; tıpkı hünerkanadına karşılık gelen, daha yönlendirilebilir türden olan kolu gibi. ***delith/hi ki***'nin yelpazekanatları sabitti. Harekete uyumlu gözleriyle karanlığın içine dikkatle bakarlardı. Onlar sosyal avcılardı. Ovanın köpek büyüklüğündeki av hayvanlarını yakalamak için birlik içinde çalışırlardı.

Biz onların saldırmayacakları kadar büyüktük ama yine de izliyorlardı. Uçan şeyler el fenerlerimize gelip duruyordu: Parlayan yere odaklanmaya alışkın, çukur kazan, fosfor gibi ışıldayan çürümüş şeyleri yiyenler ortaya çıktı ve bir merkezde toplanmış ışığı şaşkınlıkla kemirdiler.

Mahkûmumuzun yularını çıkarmadık; ona güvenmiyor ya da güvenilir hâle gelip gelmediğine nasıl karar vereceğimizi bilmiyorduk. Ama günlerdir ona daha az korkuyla davranıyorduk; hatta şimdi daha da azıyla. Bu yeni sabık Ev Sahibi yalancılar ona dikkatle bakıp birbirlerine sayısız kez kullanmış oldukları, şimdi çok farklı şeyler yapan sözlerle fısıldadılar. Seher vakti yaklaşırken bir şey değişiyordu. Ariekalılar esiri çember içine alıyorlardı. Esirin soluğu kesilmiyor; onlara ya da bana ya da Bren veya YlSib'in üzerine hücum etmiyordu: Bizi izliyordu ve diğer Ariekalıları izliyordu.

28

✵

İSPANYOL DANSÇI ve esirimiz bir daire oluşturdu. Diğerleri onları çember içine aldı. Her birkaç saniyede bir, ikisinden birisi hünerkanadını boşluk arayan bir bıçak dövüşçüsü gibi savuracaktı. Havaya bir çerçeve çizecekti: Bir duraklama olacak ve diğeri aynı hareketi yapacaktı. İspanyolun yelpaze kanadı fırfırlı bir şekilde açılıp kapandı. Dilsizin kanat kökü titredi.

El kol hareketleri bilgiydi, hareket telgraflarıydı. Konuşmaydı. Birbirlerini anlamıyorlardı ama anlaşılacak bir şey olduğunu biliyorlardı. Ve bu özgürleşmeydi. İletişim kurdukları zaman – saçma sapan bir şey, İspanyol'un etli bir tomurcuğu fırlatıp sonra onun durduğu yerdeki homurtulu vahşi yaşamı işaret etmesi ve Absürdün onu yerden alması– coşkuları, ne kadar tanıdık olmasa da, gözle görülürdü.

İma eden İspanyol şimdi hareketlerle konuşabiliyordu. Artık bir adı olmayan esirimiz için bunun garipliği belki daha da büyüktü. Bunu sözler olmaksızın düşünmüştü, onun dili yoktu. Sökülmemiş Ariekalılarla derin çukurun öte yanında olmayan yoldaşları birbirleriyle iletişim kurduklarını bilmeksizin iletişim hâlindeydi; çoğunlukla birbirlerine ifade ettikleri ise hücre hapsindeki tutuklular olduklarına onları inandıran umutsuzluktu.

Fakat saldırının ve kaçışımızın paniği içinde, o kaçmak için itme ve işaretle verilen talimatları anlamıştı. Bren, YlSib ve benim birbirimizle vurgulama ve netlik sağlamak için hareketlerle konuşmamızı ve dinlememizi izlemişti. Absürt ordusunun geri kalanı hiç bu davranışlar üzerine derinlemesine düşünmek zorunda kalmamıştı. İspanyol konuşmaksızın konuşabileceğini öğrenmişti: Absürt konuşabileceğini ve dinleyebileceğini öğrenmişti, kesinlikle.

"Onu çekiştirip duruyorlardı," dedi Bren. "Onun ne demek istediklerini anlamaması imkânsızdı: Onu aynı şekilde itiyor ve işaret ediyorlardı. Onu kendilerine itaat *ettirdiler*. Belki dile alışmak için şiddete ihtiyaç vardır."

"Bren," dedim. "Bu saçmalık. Hepimiz aynı şekilde koşuyorduk. *Hepimiz* kaçmaya çalışıyorduk. Amaçlarımız aynıydı. Ne yaptığımızı işte böyle anladı."

Kafasını salladı. "Dil baskının başka yollarla devamıdır," dedi.

"Deli saçması. O iş birliğidir." Her iki teori de neler olmuş olduğunu makul bir biçimde açıklıyordu. Direndim çünkü onların göründükleri kadar aykırı olmadıklarını söylemek basmakalıp geliyordu.

"Bak," dedim. Ufuğun üzerini işaret ettim. Gökyüzünde lekeler ve duman vardı.

"OLAMAZ," dedi Bren, sanki kendi kendine konuşur gibi, elimizden geldiğince hızlı hareket ederken. "Bekleyeceklerdi." Bunu birden çok kez söyledi. Çok uzaklarda, yosunlu aşağılarda lekeler göründüğünde, bunların ceset olduğunu inkâr edemeyecek denli yanaşana kadar pek çok şey olabilirlermiş gibi davrandık.

Yokuş aşağı, savaşın kötü neticelerine baktık. Binlerce metrelik kalıntılar. Dehşet içindeydim, aiolimden çok zor nefes alıyordum. Bu mesafeden katliamın kendine has özelliklerini ölçmek güçtü. Terreye karşı Absürdü kestirmeye çalışıyordum ama ölüm çok karmaşıktı. Ne olursa olsun, gördüğüm Ariekalı cesetlerin çoğu, birlikte yattıkları insanlar gibi, EzCal'ın güçleri olmalıydı.

Pek de esir olmayan esirimize önderlik ediyorduk. Kelepçeliydi ama kilometrelerdir onu sarsmamıştık. İspanyol Dansçı toynaklarını davul çalar gibi vuruyordu. Bana baktı ve ağızlarını açtı. Yıkımı işaret etti. Ağızlarını açtı, kapadı ve bana şöyle dedi:

“çokgeç/çokgeç”
“Evet.
“çokgeç/çokgeç”
“Evet. Çok geç.” Ona bunu öğretmemiştik.
“çokgeç/çokgeç”

BAĞIMLILIKTAN ZAYIF DÜŞMÜŞ, suni, aşırı duyarlı; sanki gördüğüm ya da duyduğum şeyler onlardan uzaklaştığım zaman bir tortu bırakmışçasına, duyularımda hoş olmayan bir direnç vardı. Biyodonanımlı yaşamını nadiren hatırlayan aioli maskem kımıldadı; ölülerin kokusundan rahatsız olmuştu. İçleri patlamış adamlar ve kadınlar her yerdeydi. Yelpazekanadı olan olmayan, birlikte saçılmış Ariekalı cesetler vardı. Uzayın karşıt uçlarında evrim geçirmiş bağırsaklar bileşik çürüme içerisinde birbirine karışmıştı. Ceset yangınları ve çer çöp vardı.

Enkazlar. Kötü sonuçlar, uçanların aşağı indiği yerlerdeki bomba çukurlarında doruğa ulaşan kömür çizgileriyle puanlanmıştı. Bren, elleri paçavralara sarılı, yıkıntıları tetkik ediyordu. Onu taklit ettim. Bu pek de beklediğim kadar zor değildi.

Bütün bunlar belki iki gün önce olmuştu. Bu sahneler beni dikkatli ve soğukkanlı yapmıştı. Çok sayıda Elçilik Kenti sakininin cesetlerinin yüzlerine çok yakından bakmıyordum. Tanıdığım birini göreceğimden çok emindim. Bu duman sütunlarının arasındaki kalıntılarda dikkatle, ağır ağır ilerleyerek savaşın tarihini öğrenmeye çalıştım. Absürtlerden çok daha fazla Elçilik Kenti ve şehir ölüleri vardı. Savaşçılar hareketlerinin ortasında serilmişlerdi, durdukları yerde çürürken, eller, hünerkanatları ve silahlar hâlâ birbirlerine doğruydu. Cesetlerin bu trid görüntülerini onların yaratılışlarının hikâyelerinde görmüştük.

“Kargaları var,” dedim. Konuşmaksızın strateji oluşturarak, Absürtler biyodonanımlı silahlarını yöneltiyorlardı. “Tanrım,” dedim. “Tanrım, bu bir *ordu*, yani bu bir *ordu*.”

Kanı donduracak şekilde, pek az savaşçı sağ bırakılmıştı. Birkaç ölümcül şekilde yaralı Ariekalı havada ayaklarını çeviriyor, gözlerini yükseltiyordu. Birisi Dilde haykırarak bize yaralı olduğunu anlatıyordu. İspanyol Dansçı onun hünerkanadına dokundu. Can çekişen Absürt bize dikkat etmeyecek kadar kendine odaklanmış hâlde ölüyordu. Bazılarında henüz koparılmış yelpazekanatların kanadığını gördüm; ölenler arasında bile bu güce yeni katılanlar vardı.

Ariekalı ölülerin altında eli kolu bağlanmış, henüz hayatta olan bir kadın vardı, kırık aiolisi ona hırıltıyla oksijen veriyordu. Bren ve ben onu sakinleştirmeye çalışırken bize baktı. Ona sorduk: "Burada ne oldu?" Ama o dehşete kapılmış ve konuşmaktan dolayı havasız kalmış şekilde yalnızca uzun uzun baktı. Sonunda onu tekrar yere yatırdık ve ona su verdik. Onu hareket ettiremiyorduk, aiolisi ölüyordu. İki canlı daha bulduk: birisi uyandırılamayan bir adam; diğeri yalnızca yaklaşan ölümünün bilincinde. Ondan bütün edindiğimiz bilgi Absürtlerin gelmiş olduğuydu.

Bren yırtılmış üniformaları işaret etti. "Bunlar uzmanlar." Savaş alanının dışındaki dereleri işaret etti. "Böyle değildi… Bunlar atlı eskortlardı, bu bir şeyin etrafındaki bir muhafız grubuydu, şu ilk gelendi."

"Delegeler," dedim. Bana doğru ağır ağır başını salladı.

"Tabii, evet. Delegeler. Bunun lanet olası bir barış görüşmesi olması gerekiyordu. Bir denediler. Tanrım." Etrafımızdaki artakalanlara baktı. "Dilsizler yavaşlamadı bile."

"Ve şimdi geriye kalanlara doğru ilerliyorlar." Terre-Arieka ordusunun ana gövdesine doğru.

AYNI YOLDAN GERİ dönmek zorunda kaldık. Terk edilmiş bir araç aldık, içinden savaşın pisliklerini temizledik. Binlerce toynak izinin içinden, kestirmeden hızla ilerledik. Ariekalılara dayanmıştım. İspanyol ve Baptist, Absürdün etrafına doluş-

muştu. Havaya işaretler çiziyorlar ve esir de, tabii eğer onu hâlâ böyle adlandırabilirsem, aynısını yapıyordu.

Çok geçmeden bir dizi figür gördüm. Bren kaskatı kesildi. Planımızın ne kadar zayıf olduğunu biliyordum ama başka seçeneğimiz yoktu. "Sorun yok," dedim. "Bunlar Terre."

Büyük, pis, terk edilmiş bir güruh, tövbekârlar gibi giyinmiş, güçlükle yürüyen küçük bir kasaba. Aralarında çocuklar vardı. Maskelerinin ardından bize baktılar. Keşişler kadar da ciddilerdi. Bazıları kendi aralarında mırıldanarak geriledi. Geçici birkaç lider daha yakına geldi ve yanık üniformaları içinde, o yıkımdan birkaç sığınmacı, asker.

Ariekalılar geri durdu. Kendini sağır etmişi yakınlarında tutup hasarını sakladılar. İnsanlar bize öncü çiftlik arazilerinden ve biyodonanım çiftliklerinden, Absürtlerin tahribatından kaçtıklarını anlattılar. Bu, kaçan herkesti: Birbirlerini bulmuşlardı. İzinsiz ortadan kaybolanlar ve yenilmiş birimlerden askerler onlara katılmıştı. Onlar şimdi kendilerine saldıranların gerisindeydi; avcılarının arkasında güvenliği arayan av balıkları gibi, onları şehre doğru takip ediyorlardı. Hiçbir planları yoktu, sadece bunun onları birkaç gün daha hayatta tutabileceğiyle ilgili belli belirsiz bir duygu. Düşmanın izindeki yolculukları kendi yenilgilerini çaresizce onurlandırmaktı.

Bir yedek er bize anlattı: "Biz Ariekalılarlaydık. Liderler. En etkili konuşanlar, sanırım. İletişim kurmak için orada olan. Biz onları, delegeleri korumak, onlara yer, zaman sağlamak için oradaydık, onlar geçmek için…" Askerlere; Ariekalı sözcüler, Absürtlerin kendilerini anlamalarını sağlamaya çabalarken ne gerekiyorsa yapma talimatı verilmişti. "Onlarla *konuşmaya* çalışıyorlardı."

"Nasıl?" dedim.

"Nasıl değil." *Nasıl bilir* dedi sandım ve anlamadım.

"Nasıl diye bir şey yoktu," dedi. "Merak ettik. Absürtlerin geldiğini görebiliyorduk; uçanları, silahları, araçları vardı ve

binlerce kişilerdi. Ariekalıların ne planladığını merak ettik. Ne tezgâhladıklarını. Yalnızca, Tanrım… Veri çipinden EzCal'ı dinleyerek hazırlanmışlardı. Birimdeki birkaçımız Dili anlar…" Bu dikkatsizce söylenmiş geniş zamanda durdu. "…Bana EzCal'ın söylediklerini, kayıtlarda olanları anlatıyorlardı. 'Onların anlamalarını sağlamalısın.' Tekrar tekrar. Bütün farklı şekillerde. 'Onlarla konuşmalısın, böylece seni anlarlar.' " Adam başını salladı. "İşte bununla kafayı bulmuşlardı. Absürtler geldiğinde, onlara hoparlörlerden bağırdılar."

"Ama onlar sağır," dedim. Omuzlarını silkti. Rüzgâr, paralanmış kaskının altından dalgalanan yağlı saçlarını savurmuştu.

"İçlerinden bazılarını… Düşmanı karşılamaya… Yakına gönderdik. Planları şey olmalıydı… Eh, Absürtler onları aşıp geldi. Bize." Plan diye bir şey yoktu. Bren'e baktım. Gizli strateji filan yoktu: Yalnızca ne olması gerektiği bilgisi vardı, nasıl olacağı hakkında bir fikir sahibi olunmaksızın.

"Bunu resmî izinle yapmaya çalıştılar," dedi Bren. Uyuşturucu-tanrı kaçınılması mümkün olmayan talimatlarının bunu başaracağını sanmıştı. Ne ümitsiz bir tanrılık.

"Tanrım," dedim. "Bunun işe yarayacağını düşündüklerini mi sanıyorsun?" Geride pek çok ceset vardı. "Ordunuzun geri kalanı nerede?" dedim. "EzCal'ın ordusunun?"

Adam başını salladı. "Onların çoğu… Bizim çoğumuz… Hiç savaşmak istemiyordu," dedi. "Yalvarmak istiyorlardı. Ama bunu bile yapamıyorlardı. Yalvarmayı. Onlara seslerini duyuramıyorlardı. Onlar şehre geri dönüyorlar. Kuşatmanın ötesine geçerek." Başını ağır ağır salladı. "Onları durdurmayacaklar," dedi. Absürt ordusuyla şehrin ve Elçilik Kenti'nin arasında hiçbir şey yoktu.

Sığınmacılar gidişimizi seyrettiler. Bize yanlış yönde olduğumuzu söylediler ve biz umursamayınca omuz silktiler. Güle güle ve iyi şanslar anlamında, bir tür ölü kibarlığı, garip bir nezaketle ellerini salladılar. Bu kitlenin kenarlarında, en keşiş

gibi olanlar çoğunun açıklayamayacağından emin olduğum bir düşmanlıkla bizi izliyordu.

Onların toynak izlerinden yürüdük ve Absürtleri görüş alanlarının tam dışından gizlice takip ettik. Çalılıklardan, tümseklerin arkasından. Yağmur yağdı. Çamurları püskürttük. O gece sanki çok karanlık olmadı; sanki yıldızlar ve Enkaz doğal olmayan bir şekilde parlıyordu, böylece İspanyol Dansçı'ya yaslanıp artık bir mahkûm olmayan Ariekalıya el işaretleri çizmesini izleyebildim ve gri manzarayı görebildim.

Gün doğduğunda etrafımızda serserice, spastik bir biçimde dolaşan birkaç kamera vardı. Hâlâ yayın yapan, ordunun istihbarat toplayıcıları. Sesimiz ve hareketimiz onları çekti ve oradan oraya uçuşan ışık halesi içinde bizimle ilerlediler. Doğrudan birinin lensine, havanın içinden, Elçilik Kenti'nde izleyen birisine baktım.

Şimdi Absürtleri işitebiliyorduk. Manzaranın yalnızca bir parça ötesindeydiler. Kameralar aniden flora ve manzaraya doğru uzaklaştılar. Bir karga çılgın bir savaş göreviyle tepemizden geçti ve bu kadar yakından bizi görmemiş olduğunu, yok edilmeyeceğimizi umduk.

DAHA KÜÇÜK BİR Absürt grubunun bizi bulmayacağını garantiye alabileceğimiz hiçbir gizli yol, onların seferlerinin bir bölümünü diğerlerinden ayırabilmemizin hiçbir yolu yoktu. Biz doğru olmadığını bilsek de her Dilsiz kendini yalnız sanıyordu. Bu intikam peşinde olan dev kitlenin generallere en yakın olacak şeyleri, konuşmayan öncü kolları olacaktı. Onların tabiatın gizlediği kanatlarını geçtik ve bizi bulacakları bir yere doğru yol tutturduk.

Sonunda kıyafetlerimizin içinde kokarak aracımızdan ayrıldık. Nasıl bir manzara sunduğumuzun güçlü bir şekilde bilincindeydim. Dört Terre. Önde ben. Arkamda gergin ve hazır Bren. Yolculuğun izleri YlSib'i birbirinden ayırt etmeyi kolay-

laştırmıştı. Her biri bir silahı doğrultmuş, yan yana duruyorlardı.

Ariekalılar. Sanki grubumuzun yelpazekanadını oluşturuyormuşçasına, etrafımızda bir kavis çizerek sıralanmışlardı. Bana en yakın duran İspanyol Dansçı'ydı ve birkaç gözüyle beni izliyordu.

Grubun ortasında zincirinden boşanmış Dilsiz duruyordu. Artık düşmanımız olmayan şey Ariekalı yoldaşlarına tek tek göz gezdiriyordu. Hünerkanadıyla bir hareket yaptı. Birer birer, diğer Ariekalıların çoğu benzer bir şekilde karşılık verdiler. Bunu görmek biraz nefesimi kesti.

Yapmayan iki tane vardı. Beceriksiz ve Çatı, yoldaşlarının hareketlerini izliyordu. Anlayabildikleri hiçbir şey olmuyordu.

İspanyol Dansçı bana ***"şimdi geliyorlar göreceğiz/şimdi geliyorlar göreceğiz,"*** dedi. Bir süre baktım ve sonunda başımı salladım. "Göreceksiniz," dedim. "Göreceğiz. Görecekler."

"bana izin ver/bana izin ver," dedi. Ondan, bana hiçbir şey ifade etmeyen iki ses geldi. Dilde çarçabuk bir şey söyledi ve yoldaşları Yl, Sib ve Bren hızla başlarını kaldırdılar. ***ispanyol/dansçı*** tekrar denedi. "***teşekkür ederim/teşekkür ederim,"*** dedi bana. Sessiz kaldım. Ne diyebilirdim?

ABSÜRTLERİN İLKİ geldi. Arazinin üzerinde yaygara koparan uçanlar bizi görmüş olmalıydı ama belki de uçurulmaya değer bir şey olmadığımıza karar vermişlerdi. Yorulmak bilmeyen Absürtlerin dağınık, hızlı ilerleyen birliği gözle görülür oldu, bize doğru hareket ediyordu. Kendimizi hazırladık. Birisi *plan* ile ilgili bir şey söyledi.

Ordunun ön tarafındakiler, ana kuvvetin bir kilometre kadar önündeki gruplar bizi gördü. Sadece öfke olduğunu düşündükleri dile getirilmemiş stratejileriyle, bizi yanlardan kuşatan kama şeklinde inişe geçmiş güruhlarının kesimlerini yönlendirerek, hünerkanatlarını doğrultup dağ eteğinden yu-

karı ve bize doğru çılgınca koşuşuyorlardı. Toynak seslerini duyabiliyordum. Sonra, silahlarını doğrulturlarken, derilerinin tonlarını, yukarı yükselen göz çatallarını, yelpazekanat köklerinin çıkıntılarını görebildim.

"Şimdi," dedi birisi ve bunun ben olup olmadığımı gerçekten söyleyemezdim.

İspanyol benim işitemeyeceğim kadar sessizce, Dilde olduğunu sanmadığım bir şey söyledi. Kendi devrimci grubunun diğer liderleriyle birlikte ileri yürüdü, Absürt de onlarla geldi. Daha öteye gitti, öne çıktı ve hünerkanadıyla yelpazekanadının kökünü kaldırdı, böylece aldığı hasar bariz ortadaydı. Onları standartlar gibi sallıyordu. Durumunu bildirdi *–Ben sizden biriyim–* ve yoldaşlarını durmaya teşvik etti, bütün yeni gelenlere *bekleyin, bekleyin, bekleyin, bekleyin,* diye işaret etti.

Absürt ordusu hiç de yavaşlamadı. Midem bulandı. *"Cesaret,"* dedi Bren Fransızca. Gülümsemedim. Yelpazekanatsızların konuştuğu tam gelişmemiş hareket dili ortak amaçla kamufle edilmişti. Düzensiz saflarından bir silah sesi geldi.

"Tanrım," dedim. İspanyol Dansçı, ***ispanyol/dansçı***, bir zamanlar dostları olanlar onu öldürmek veya gaddarca davranmak için yaklaşırken sesi ve elleriyle konuştu. Dil ona göre farklı olduğu için, şayet o şimdi sağır olsaydı, ona ne olurdu, diye merak ettim. İspanyol ve Absürtün hareketleri düşmanda rüzgârda uçuşan bitkiler kadar iz bırakıyordu.

Görmezden gelmiyorlar, diye düşündüm. *Bilmiyorlar*. Bu zihinlerin son verdikleri veya değiştirdikleri gibi olmadığını anlamıyorlar, nasıl anlasınlar? Eşyalarımızın arasına daldım.

"Yelpazekanatlarını göster!" diye bağırdım İspanyol'a. "Onlara işitebildiğini göster!" YlSib tercüme etmeye başladı ama İspanyol zaten açıyordu ve diğerleri onu kopyalıyordu; yalnızca İspanyol, onlara Dilde söyleyince böyle yapan Beceriksiz ve Çatı hariç. Başka bir mermi yakına isabet etti. "Beceriksiz ve Çatı'ya öne geçmelerini söyle," dedim.

Bir veri çipini çaldım ve EzCal'ın ince sesi bize şu ya da bu tembihte bulunuyordu. Ama Ariekalıların her biri bu konuşmayı zaten dinlemişti ve ona tepki vermiyorlardı; küfrettim ve onu fırlatıp attım.

"Oh," dedi Bren. Anlamıştı. Absürtler onların cinayet mırıltılarını işitebileceğim kadar yakına gelirken tekrar el yordamıyla aradım. Bir avuç dolusu çipi döktüm ve sonunda çalacak başka bir şey buldum. EzCal, *Size ne yapmanız gerektiğini anlatacağız...* diyordu.

Biz Terreler onu ses olarak duyduk. İspanyol Dansçı ve diğerleri de şimdi onu ses olarak duyuyordu: Yalnızca yelpazekanatlarını meraklı bir şekilde kaldırıyorlardı. Fakat Beceriksiz ile Çatı hâlâ bağımlılardı. Dimdik durdular, sanki yerçekimi onları sesin kaynağına doğru çekiyormuşçasına ilkel bir biçimde titriyorlardı. Donuklaştılar.

"Evet," dedi Bren.

Başka bir tane çaldım. Beceriksiz ve Çatı, EzCal'ın ilk sözlerinden kurtulurken sallanıyorlar; tekrar yakalandıklarında sersemlemiş hâlde sarsılıyorlardı. Çatı'nın, EzCal'ın ağaçları tanımlamasına bağırdığını fark ettim.

Kendisini sağırlaştırmış Ariekalımız diğerlerine el sallamayı sürdürdü; İspanyol ile diğerleri de yelpazekanatlarını açıp kapayarak onu taklit ettiler ve onların ortasında Beceriksiz ile Çatı kendilerini kaybetmişlerdi. Çalmayı sürdürdüm. ***"durdur/durdur,"*** dedi İspanyol ve ona geçmişte ne olduğunu hatırlatan, arkadaşlarının baskı altında acı çekmesini izlettiren bu aciz sendeleme görüntüsünün onun için ne kadar korkunç olması gerektiğini düşünebiliyordum ama durdurmayacaktım.

Absürtlerin ilki, bulunduğumuz tepenin zirvesine ulaşıp silahlarını doğrultulmuş hâlde bize doğru gelirken önce biri, sonra daha fazlası duraksadı. Başka bir çipe bastım ve Bren'in *evet* dediğini duydum.

Her ordunun en önünde bir asker vardır. Bize doğru gelirken Vuruş ve Dönüş ağızlarını sanki uluyormuş gibi açıp ayaklarını yükseğe kaldıran büyük bir Ariekalı. Onu durdurabilirmiş gibi bir veri çipini ileri doğru tutuyordum. Gözleri, her birimiz için bir tane olmak üzere her yöne yayılmış; İspanyol'u, Absürtlerin birbirine yaptığı gibi kollarını ileri fırlatıp çekiveren, esirimiz olmuş Ariekalıyı, sendeleyen Beceriksiz ve Çatı'yı izliyordu. Bir şey düşünebiliyorsam, dua ediyordum. Çok yakındı.

Birden asker durdu. Öksürüğe benzer sesler çıkaran gürzünü indirdi. Gözlerini içeri kıvırdı, tekrar açtı ve bizi *seyretti*. Ben hâlâ EzCal'ın sesini çalıyordum. Şimdi hareketsiz olan yalnızca o değildi. Sanki merhametsizmişim gibi, Beceriksiz ve Çatı'yı bağımlılıklarında dans ettiriyordum. Absürtler birbirlerini kavrıyor, el hareketleri yapıyor veya hareketsiz kalıp izliyordu.

"Durma," dedi Bren.

"dur/dur," dedi İspanyol ve Bren yine "Durma," dedi.

"Ne…?" dedi Sib.

"O ne?" dedi Yl.

Umutsuz ve deliye dönmüşler ordusu, kendi bağımlılık anılarıyla öldürmeye sürüklenmişlerdi ve hemşehrilerinin görüntüsü onları müdahaleci bir türün sözlerinden korkar hâle getirmişti. Bu yozlaşma çaresizliklerinin ufkuydu. Ben onların uyuşturucu-tanrıyı duyan eski hâllerinin hareketlerini –bu tarantellayı* tanımamaya imkân yoktu– bunun yanı sıra diğer Ariekalıların yelpazekanatlarının açılmış olduğunu, işitebildiklerini, fakat etkilenmediklerini görmelerini sağladım.

Absürtlerin zihinlerinde belirsizlik diye bir şeyin olmaması gerekiyordu. Bunun ani gelişi onları durdurdu. Eski esirimiz hünerkanadını ve kökünü sallıyordu. *Durun*, diyordu; karşımızda duran orduda, birçoğu onun bunu söylediğini biliyor ve bunu bildiklerini bilmeleri onları serseme çeviriyordu.

---

* Tarantella: Güney İtalya'da geleneksel bir dans türü –*Ç. N.*

Zavallı Çatı, diye düşündüm, zavallı Beceriksiz. Arieka tozu etrafımı sardı ve ben gözlerimi kırpıştırdım. Tanrıya şükür yalan söylemeyi asla öğrenmemişlerdi. Diğerlerinin özgür olduğunu ve bu yüzden Absürtlerin öfkesinin yanlış yönlendirilmiş olduğunu ispatlamak için gerçek bağımlılara ihtiyacımız vardı. Beceriksiz ile Çatı'yı etkilenmiş hâlde tutuyordum. Onları uyuşturucu-tanrıdan bıktırdım. İspanyol Dansçı onları izliyor, yelpazekanadını sallıyordu. Ben bağırıyordum.

• • •

BİLGİ ABSÜRTLER ARASINDA son derece yavaş dolaşıyordu; en hızlı düşünenleri bile bilgi aktarabileceklerini yalnızca belli belirsiz kavramıştı. Birbirlerine kanat sallayarak ve yukarı kaldırılmış uzuvlarla ilk olarak söyledikleri şey basitti: *Saldırmayın*. Bunun arkasından: *Bir şey oluyor.*

Saflar arasında geriye doğru giderken, mesafeyle bilginin içi boşalmıştı. Önlerde, el kol hareketleri: *İşitebiliyorlar ama bağımlı değiller* gibi bir şey söylüyordu. Daha gerilerde, Absürt safları bunu arkalarındakilere yalnızca *Durun* olarak ifade ediyordu.

"stop/stop," dedi İspanyol. Sağırımız ordunun önlerine doğru gitti; İspanyol da onunla birlikte gitti. Absürt generalleri izlerken, ikisi –gösterişli bir biçimde, kanat işaretleri, toprağa kazınan semboller ve beni ürküten ideogramlarla– konuşmaya başladılar.

ORDU BEKLERKEN, hayal kırıklığı ve sessizliklerle pek çok saat, iki gün ve gece geçti. Tereddüt ediyorlardı. Saflardan kişiler neler olduğunu görmek için gelip duruyordu. Bunu yapan herkes hayret içinde kalıyordu: bağımlı olmayan Ariekalılar; saygıyla bekleyen Terre; işiten ile bir belirsizlik içinde bizim hâlâ Absürt diye adlandırdığımız arasındaki ağır aydınlanma süreci; pisliğin içindeki karalamalar.

Biraz bilgisi olanlar, diğerleri arasında sabır elçileri oldular. İkinci günün sonuna doğru, rahatlıkla öldürülebilir insan sığınmacılar ordunun kanatlarından yaklaştığı ama yelpazekanatsızlar onlara saldırmadığında, sabır elçilerinin etkisini görebildik.

Terreler, Absürtlerin durmuş olduğunu fark etmiş, bu garip sükûneti merak etmiş, bunun kaynağını bulmaya gelmiş ve Dilsizler de onlara izin vermiş olmalıydı. Sığınmacılar bizden uzakta, bir yola kamp kurup izlediler.

Absürt ile ***ispanyol/dansçı***'nın grubu olan Yeni Duyuş arasındaki anlayış eşiğinin tam olarak geçilmesi zaman aldı ama önceden beklemiş olduğum kadar değil. Biz sağırlaşmışlara iletişim kurmayı öğretmiyorduk: Biz onlara zaten bunu yapabileceklerini gösteriyorduk ve yapıyorlardı. Bu kademe kademe artan bir şey değil, açığa vuran bir şeydi ve zor kazanılmış da olsa, açığa çıkışlar bulaşıcıydı."EzCal'a burada ihtiyacımız var," dedim.

"Ne olduğunu bilirlerse gelmezler," dedi Bren. "Kaybettiklerini bilirlerse."

Bu savaşın sona ermesi anlamına gelse de mi? Ama onun haklı olduğunu biliyordum. "Peki, o zaman onlara gerçeği anlatamayız. Arıkam görürsek onları ezeceğiz. Ne olduğunu bilemezler."

HAVLUCU VE BAPTİST onlara verdiğimiz görevi anladılar. Birkaç gün önce anlamazlardı. Absürt ile birlikte, bir uçanla şehre döndüler.

"Ne yapmaları gerektiğini biliyorlar mı?" dedim İspanyol Dansçı'ya.

"evet/evet." Yaralı gemiye gizlice tekrar girecek, cepheyi yarıp geçme haberini getiren sadık bağımlı-asker rollerini üstleneceklerdi. EzCal'a Absürtlerin durduğunu, yalnızca bekliyor olduklarını, uyuşturucu-tanrı ve etrafındakilerin gelmeleri gerektiğini söyleyeceklerdi. EzCal'ın aklına kendilerine yalan söy-

lendiği gelmeyebilirdi. Buna bel bağlıyorduk. Nasıl olabilirdi ki? Neticede bunu, Dil olduğunu sandıkları şeyle, Ariekalılardan duyacaklardı. Bunu bir Ev Sahibi gibi söyleyeceklerdi.

"EzCal onlarla konuşurken ne yapacaklarını biliyorlar mı?

"evet/evet." Onları ezip geçmiş gibi görüneceklerini biliyorlardı.

"Eğer konuşma olmaksızın uzun zaman geçerse, onlardan konuşmalarını isteyeceklerini biliyorlar mı?"

"evet/evet." Bağımlılığı taklit etmeyi biliyorlardı. Ne yapmaları gerektiğini biliyorlardı.

Dil sonrasının iki farklı grubu sembolleri paylaşıyordu. İnsan sığınmacıların hiçbir şekilde daha yakına gelme girişimleri yoktu. "Bunu yaptık mı?" dedim.

Ardı ardına göstergelerle kuşatılan Beceriksiz sonunda sarsıldı ve gördüğüm hiçbir şeyle bağlantılı olmaksızın, soluğu kesilerek ve yeni bir şekilde konuşarak, beklenmedik bir şekilde değişimi başardı ve yoksunluğun üstesinden geldi. Yoldaşları onun beklenmedik aşışını ya da düşüşünü izliyordu. Ama Çatı buna ulaşamadı. Son veri çipleriyle dozunu aldı. Aramızda kalan son bağımlıydı.

Ariekalıların arasında dostluğun parametrelerinin neler olduğunu bilmiyorum ama sanırım hepsi üzgün olmalıydı. Adı ***sagg/leav veth*** olan Çatı yalnız olmalıydı. Etrafındaki karalamalar ve el işaretleriyle yapılan sohbetleri izliyordu ve sanırım değişmişlerle çevrelenmiş olmak onun için ılıman bir cehennemdi. *Bizi kurtardın*, diye düşündüm yüzüne karşı. *Sen olmasan ölmüştük*. Sanki bu onu rahatlatırmış gibi.

HER GÜN İSPANYOL bana gelişmeleri anlatıyordu. Gerçekte nelerin olduğuna, Absürt ile Yeni Duyuş'un neyi başardığına şöyle bir bakınca, bu hiç de zaman almamıştı. Kameraların bizi izlediğini, rüzgârda gergin bir şekilde fırıl fırıl döndüklerini fark ettiğim zaman, kampta bu sessiz tartışmalar arasında kaç

gün geçirmiş olduğumuzu bilmiyordum. Ama çoktan hazır olduğumuzu biliyordum.

"Tanrım," dedim ve onları Bren'e işaret ettim. "Tanrı Fenerkuran." Kameraların altında durdum, yeni dışavurumcu Ariekalılar gibi, el hareketleri yaparak onları çağırdım.

Bunlar EzCal'ın gemisinin civarındaki bir okuldan keşif erleriydi: Havlucu ile Baptist'in talimatları ve vaatleri üzerine gelmişlerdi. Bazı arıkamların uzak durmak istediği görülüyordu; diğerleri bize odaklandı. Gördüklerini anlasalar bile, uyuşturucu-tanrının şimdi geri dönmesi, yayınları engellemesi, cahil numarası yapması için artık çok geçti. Bu küçücük lenslerden giden yayınlar yalnızca yaklaşmakta olan gemide değil, binlerce Elçilik Kenti sakini tarafından da izleniyordu.

"Dinleyin," diye bağırdım; pek çok Ariekalı gözün üzerimde olduğunun farkındaydım. Lensler rüzgârla sürüklendi, endişeli titrersinekler biraz daha aşağı geldi. "Beni dinleyin," dedim ve rüzgârda dişlerimi sıktım. "*Beni* dinleyin."

"Gecikmenin neden olduğunu merak ediyor olmalılar," dedi Bren. "Absürtleri neyin tuttuğunu. Ne kadardır bekliyorlar? Saklanarak, ölmeyi bekleyerek, engelin ne olduğunu merak ederek."

"*Dinleyin*," dedim. "Onları buraya getirin. *EzCal'ı hemen buraya getirin*." İspanyol Dansçı'yı işaret ettim, onun konuştuğu yelpazekanatsızı ve önce İspanyol, sonra birer birer yüzlerce Absürdün hepsi beni işaret etti. Kameralar vızıldadı, pozisyon değiştirdiler; gözlerimi bir noktada sabit tutuyordum, sanki bu küçük arı sürüsü gözlerine gözlerimi diktiğim tek bir varlıkmış gibi. "Onları şimdi buraya getirin. EzCal… Beni görebiliyor musun, EzCal?" Elimi ittim. "Cal, hemen buraya gel ve kahrolası arkadaşını da yanında getir."

"Yaşamanız gerek, öyleyse duymayan kalmasın. Elçilik Kenti, beni duyabiliyor musunuz? *Yaşamanız gerek*. Ama buraya gelip ne yapmanız gerektiğini öğrenseniz iyi olur, EzCal. Çünkü bazı *koşullar* var."

29

✵

EZCAL KONUSUNDA şunu itiraf edeceğim: Konuşmadıklarında, tepeden aşağıya kilometrelerce uzanan araziye ve Absürtlerin kamp kasabasına bakarak durduklarında masalsı görünüyorlardı. Bunu hak etmiyorlardı.

Şatafat numarası yapmaya gelmişlerdi: Belki bu, bazı Elçilik Kenti sakinleri için bir avuntuydu. Cal'ın elbiselerinde bir parıltı, aioli maskesinde bir taç vardı. Ez bile mor giyinmişti.

Sessizlikte başarısızlıkları hâl değiştirmiş veya en azından kamufle edilmişti: Ez'in surat asması saygılı bir ihtiyattı. Küçük bir çevresi vardı: Yakın geçmişte benim meslektaşlarım olmuş insanlar. Uçanları indiğinde bazıları beni ve Bren'i selamladı. Simmon elimi sıktı. Southel gelmişti; MagDa da. İfadelerini tarif edemezdim. Wyatt hâlâ onlarlaydı, hâlâ korunuyor gibi görünüyordu ama danışman, büyük operatör, mahkûm-vezirdi. Gözlerime bakmadı. Elçilik Kenti'nden geri gelen Baptist ve Havlucu aşağı inip yoldaşlarını selamladı. Beni selamladılar. Elçilik Kenti sakinleri büyük bir şok olması gereken bir duyguyla onları izliyorlardı. Bu yolculuk beklendiği gibi sonuçlanmamıştı.

Gelen memurların silahları vardı. Durum biraz farklı olmuş olsaydı, EzCal'ın bizi öldürtmeye çalışabileceğini biliyordum, biz seyahat ederken bizi öldürmeye çalıştıkları gibi. Ama şimdi gereksiz heyetlerindeki Personelin kalanı, memurlar ve hatta orada olan JasMin bile onlara izin vermeyecekti. Şu ana kadar Elçilik Kenti'ndeki herkes yeni gelen orduyu ve benim yayınımı görmüştü ve herkes bizim onları durdurduğumuzu biliyordu. Cal'ın son birkaç saattir yaptığı tek şey hükmediyormuş gibi yapmaktı.

O Terre sığınmacıları günbegün daha yakına gelmişti: Çoğunlukla bütün yaptıkları, Absürtlerle karşılıklı ilişkilerimizi

izlemek olsa da, şimdi aramıza karışıyorlardı. Ez gökyüzüne baktı, sonra Elçilik Kenti'ne doğru, uzaklara.

Çok daha sonra, benim seyahatlerim sırasındaki hareketleriyle ilgili hikâyeler duyacaktım: Cal'ın sabrını test etmenin yollarını nasıl bulduğu; ancak bir darbe olarak görülebilecek, Cal'ın kızgınlıktan çok aşağılamayla bastırdığı planlar. Ez bize dikkatle baktı. Onun hesaplar yaptığını görebiliyordum. *Tanrım hiç durmaz mısın?* diye düşündüm. Onun hikâyesi umurumda değildi. Elçilik Kenti ve Dilsizler için Ez ve Cal'ın ağız dalaşları EzCal olmalarından katbekat daha önemsizdi.

Absürt ordusundan temsilcilerle, saflardan çıkarılmış yirmi ya da otuzuyla birlikte duruyordum. "Yani ben seninle konuşuyorum, değil mi, Avice Benner Cho?" dedi Cal soğukkanlılıkla. "Sen konuşuyorsun…" Bana en yakın olan yelpazekanatsızı işaret etti, sabık esirimizi.

"Theuth," dedim. "Theuth adıyla anılır."

" 'Theuth adıyla anılır' da ne demek," dedi. "Hiçbir adla anılmaz…"

"*Biz* ona Theuth diyoruz," dedim. "Yani o bu şekilde anılıyor. Sana bunun nasıl yazılacağını göstereceğim. Ya da daha iyisi, Theuth göstersin."

YENİLMİŞ OLMAK yeterince kötü, değil mi? Şimdi bile bizi ortadan kaldırmaya çalışırdın, Cal: beni, Bren'i, geri kalanımızı. Çünkü Elçilik Kenti'ni kurtarma şeklimiz senin egemenliğinin sonu demek, şimdi olduğu gibi, bak, bitti ve bütün o kahrolası hizmet süren, bir ümitsizlik ve çöküş getirmiş olsa da, bizim şartlarımızla kurtulmaktansa kendi şartlarınla kaybetmeyi tercih ederdin. Söylemek istediklerim buydu.

Theuth ve İspanyol'un yanında Absürtler vardı; icat ettikleri ideogramlı diyaloğu oluşturmakta en usta olanlar, hareketlerle konuşmayı okuma ve yapmada en sezgisel olanlar. Bu sabit bir grup değildi. Hatta birkaç cesur Ariekalı, araklanmış veri çip-

leriyle geçinen şehirden buraya bütün o yolu, tarihî anlaşmayı, değişimi görmek için gelmişti. Çatı oradaydı; hüzün içinde kendi ses dosyalarını kendisine çalıyordu. Firari insanlar, tepedeki, benekli Arieka mantarlarıyla renklenmiş kayalara çömelmiş, müzakereleri izliyordu. Diledikleri gibi gelip gidiyorlardı.

Cal, belki Ez de, olan bitenleri uzatmalı bir tartışma şeklinde betimlemeye çalışıyordu. Gerçekten de bu, oluşmaya başlayan bir senaryo içerisinde ağır bir gerçekleri açıklama ve emirler alma süreciydi. Günler alan şey, Absürtlerin anladıklarından emin olmak ve bu konuda bizim yapmamızı istedikleri şeyleri anlamaktı.

Senin hiçbir otoriten yok, diyebilirdim Cal'a. Bu bir yenilgidir. Biraz gösterişe bayılırdın: Bu şekilde daha sonraki yıllarda 'imparatorluğun sonu' hayaletlerini çağırabilirdin. Ama sen buradasın çünkü ben Absürtlere ne yapılacağını anlatmaları gereken kişinin sen olduğunu söyledim. İzleyen insanlar, kukuletalarının altında kaşlarını çatan sığınmacılar, neler olduğunu bilmediğinizin ne kadar bariz olduğunu hatırlayacaklar. Bu çağ değişimi yaşanırken *amaçsızca ortalarda çok dolaşacaksınız*, çünkü siz yalnızca bir ayrıntısınız.

KAMERALAR HER YERE GİDİYORDU. Bağımsız ev donanımlı setler veya kaçırılmışlar, serserileşmişler çoğalıyor ve yayınlarını ellerinden gelen her türlü frekansa yüklüyorlardı. Elçilik Kenti bütün bu lenslerin öte tarafında izliyordu.

Geceleyin Ariekalılar benim grubumu çevrelediler. Bunu yapmalarını onlardan istedik: EzCal'ın intikam girişiminde bulunmayacağından hâlâ emin değildim.

"Ne olacak?" dedi MagDa. Bana temkinli ve saygıyla baktılar.

"Farklı olacak," dedim, "ama biz burada olacağız. Şimdi tedavi edilebileceklerini bilmeleri her şeyi değiştirecek. Şehir nasıl? Ya Elçilik Kenti?"

Panik ve bekleyiş. Ariekalılar arasında hâlâ çoğunlukla şaşkınlık vardı. Fraksiyonlar arasında çatışma vardı; EzCal'ın veki-

li ***kora/saygiss*** yönetiminde birleşmiş görünüyorlar ve EzCal'ın emirlerine itaat ediyorlardı ama şimdi akıl sır erdirmesi güç nedenler yüzünden savaşıyorlardı.

"Biz –onlar da– bunun yayılması için yapılabilecek her şeyi yapacağız," dedim. "Daha fazla uyuşturucuya gerek yok. Birlikte çalışmaya çalışıyoruz. Theuth şimdi çoğunlukla Dilsizler adına konuşuyor. İspanyol bizimle konuşuyor; YlSib ile tabii ama bizimle bile…" MagDa İspanyol ile benim akşamları duraksaya duraksaya konuşan hâlimizi görmemişti. "Ama sana bir şey söylemeliyim," dedim ona usulca. "İnsanların, bunun ne olduğunu nasıl tanımladıklarını işittim ve bu yanlış. Tedavi diye bir şey yok. İspanyol ve diğerleri… Artık bağımlı olmayabilirler ama *tedavi* edilmediler: Değiştiler. İşte olan bu. Kulağa aynı gibi gelebilir ama artık Dili konuşamadıklarını anlıyor musun, MagDa? Senin yapabildiğinden daha fazla değil."

SABAHTI, HAVA ÇOK BULUTSUZDU. Etrafımdaki alçak topraklarda, gezegenin filamentli orman altında, Absürtler arasında yeni beceriyi, onun konseptini yayan diyalog elçileri olduğunu biliyordum. Hâlihazırda ilk ortaya atılanlardan sapmış formlar, ideogramların aykırı yorumlamaları, çizim ve işaretin gösterge kaynakları tarafından yaratılmış özel kelime dağarcığı vardı.

Bir Ariekalı okurun yere karalanan yazıyı hatırlayıp yeniden aynısını yapmaktan ziyade, başkalarına aktarılabilecek bir şey üzerine lekeyle kopyasını çıkarması çok sürmeyecekti. Belki de biz onlara nasıl olacağını gösterecektik. Hünerkanadıyla tutulmuş bir kalem hayal ettim.

Absürtlerin lider kadrosu öylece duruyordu. Elçilik Kenti çevresi bu koşullarda becerebildikleri kadar gösterişliydi. Çeşitli insan sığınmacılar seyrediyordu. Theuth ve İspanyol bana yakın durmuş, kameralara bakıyorlardı.

İspanyol hünerkanadı ile dikkatimi çekti. ***"hazır mısın?/hazır mısın?"*** Benimle yumuşakça konuşmuştu. Duraksadım ve tekrar konuştum. ***"ya sen?/ya sen?"***

EzCal yüzünü bana döndü. Yine krallar gibi görünüyorlardı. Ez'in yüzü ifadesizdi: Cal'ınki kızgınlıktan kabarmıştı.

"Dinleyin. Anlıyor musunuz?" Bütün Elçilik Kenti sakinleri beni kolayca duyabiliyordu ama benim konuştuğum EzCal'dı. "Bunun nasıl olacağını anlıyor musunuz?"

"Absürtler şehre geri geliyor, biz de öyle. Her şeyi yeniden başlatacağız. Onların bazı fikirleri var. Size söylüyorum, eğer ben Kora-Saygiss, sizin küçük iş birlikçiniz olsaydım, dikkatli olurdum. Onun gelmesine izin vermemekle akıllıca davrandınız. Ayrıntıları halledeceğiz. Orada olacağız, Elçilik Kenti'nde."

Desteğe kadar. Her şey farklı, sonsuza kadar, diye düşündüm. Notlarıma göz attım. "Uyuşturucu-tanrıların kaynağı olduğumuz için bizi öldüreceklerdi. Onlar için çok geç olduğunu biliyorlardı, kaybolmuşlardı; sorundan kurtuldukları takdirde onlardan sonra gelecekler için bütünüyle yeni bir başlangıç oluşturacaklardı. Bizden. Ne kadar özverili olduklarını anlıyor musunuz? Bu çocukları içindi. Bu nesil ya sağırlaştırılmış ya ölü ya da yoksunluk içinde ölecekti.

"Ama şimdi bağımlıların tedavi edilebileceğini biliyorlar." MagDa'nın dik bakışlarını görmezden gelerek İspanyol'u işaret ettim: O da tekrar beni işaret etti. "Ve tedavi edilebildikleri takdirde o zaman biz önemsiz olacağız. Bu yüzden yaşamamız gerek. Görüyor musunuz? Ama onların tedavi edilmesi gerek. Koşul bu. Aksi takdirde biz hâlâ hastalık olmaya devam edeceğiz. Ve hitabileri tedavi etmek zaman alıyor." Elimle, metaforların hâlâ el süremediği Çatı'yı işaret ettim. Herkes ona bakıyordu. O da onlara baktı. "Ve onlardan çok var. Bu yüzden bu süre zarfında sizin işiniz, EzCal, onların devam etmesini sağlamak, ta ki size ihtiyaçları kalmayana kadar. Onları hayata bağlayacak siz olmadan, bağımlılar ölmeye başlar. Tedavi edilmek için fazla hızlı, sağırlaştırılmak için bile. Bu yüzden onları hayatta tutmalısınız."

"bu.sevgi/bu.sevgi," dedi İspanyol. Onun ikili Anglo-Ubik konuşmasını hiç duymamış bütün insanlardan hayret nidala-

rı yükseldi. İspanyol, Absürtlerin hepimizi neden öldüreceğini, hemşehrilerini neden sakatladıklarını ve şimdi neden yaşamamıza izin vereceklerini yine açıklıyordu. Ariekalılar Ariekalıları seviyordu. Bizim kullandığımız fiil yalnızca ona en yakın olandı. Mükemmel değildi ama tercüme gibiydi. Bir yalan olduğu kadar bir gerçekti de. Yeni Duyuş ve Absürtler bağımlıları seviyordu ve onları iki yoldan birisiyle tedavi edecekler, onları bir gruba ya da ötekine alacaklardı.

"Hiçbiriniz uzun bir süre elçi olmadınız," dedim. "Kendinizden başka kim için konuşuyorsunuz? Ve şu anda siz bir tanrı, uyuşturucu ya da bir görevli değilsiniz, EzCal; siz bir fabrikasınız. Ariekalıların bir ihtiyacı var, siz onu karşılıyorsunuz. Ve inanın bana, içeriği kontrol edilecek." Ez'in yüzü hareket etmedi. Cal'ınki çarpıldı. Fiilen itaatsizlik edilmeyecek emirler verme şansları hiç yoktu. "Şehir Absürtlerle dolu. Yani işleri karıştırmaya çalışsanız, söylediklerinizle talimatlar verip savaşı tekrar başlatsanız bile, sizi durduracaklar. Canlarını sıkmak istemeyecekleri kadar çok sorun yaratırsak, gideriz. Bütün bağımlıların yelpazekanatlarını sökmek, kendi dönemlerindeki her bir yetişkin Ariekalıyı sağır etmek istemiyorlar, şimdi başka bir yol var: Ama bunu yapmak zorunda olduklarını düşünürlerse yapacaklar. Anlıyor musun?"

Yapacağınız başka bir şey yok, diye düşündüm. Başka seçeneğiniz yok. Bu memurlar, yanınızda getirdikleriniz, gerektiği takdirde kafalarınıza silahları dayayacak ve Dili konuşmanızı talep edecekler. Ben de onlarla olacağım. İspanyol ve Absürtler iki tedaviyi yayacaklar. Bıçağa başvurma buradakilerin hepsi için olduğu üzere varoluşsal felaket değildi; düşünceyi sona erdirdiğini kim tahmin ederdi.

Her gün, üzgün dostlarına sevgilerinden dolayı Ariekalılar EzCal'ı konuşturacaklardı. Biz geçici bir gerekliliktik. Cal öylesine tokat yemiş gibi görünüyordu ki neredeyse acıdım. *O kadar kötü olmayacak*. Gemi gelene kadar yaşayabilmemiz için birçok yol vardı.

"Anlıyor musunuz?" dedim, Cal'a, EzCal'a, platoda ve Elçilik Kenti'nde dinleyen herkese. O gün sesimin tınısını sevdim. "Neden hayatta olduğumuzu görüyor musunuz? Yapacak bir işiniz var."

"benim.gibi/hepsi.benim.gibi.olacak," dedi İspanyol Dansçı. Bir yerlerde solukları kesilen bir dizi insan vardı ve birisinin "Hayır" dediğini duydum.

İspanyol göz mercanını yaydı. Ez bakışlarını kaldırdı, Cal döndü.

Tepenin üstlerinden üzerimize bir figür geldi. Koyu cübbeli bir adam. Onu çılgına dönmüş birkaç sığınmacı takip ediyordu, bağırarak. Pelerini rüzgârda savruldu. Meraklı Absürtler onun ne yaptığını seyretmek için ayrıldılar; ben *hayır* diye bağırdım ama tabii duymuyorlardı. El hareketleriyle konuşarak onlara safları sıklaştırmalarını söyledim ama Terre el hareketleri onlar için yeniydi ve benim onların anlamasını sağlayacak zamanım yoktu.

Adam bir silah çıkardı. Lekeli eski aiolisinden onun Scile olduğunu görebiliyordum.

KOCAM BANA koca bir tabanca doğrulttu. Onu durduramayacak kadar yavaştık.

O gelirken bile gözlerimi diktim ve yapacağı şeyi nasıl durduracağımı düşünmeye çalışırken derinde bir yerlerde onun nereye, nasıl ve neden gitmiş olduğunu ve şimdi ne yaptığını çözmeye çalışıyordum. Silahın dudak bükmüş pis ağzına uzun uzun baktım.

Gelirken hedefini değiştirip silahını Bren ile İspanyol Dansçı'ya doğrulttu. Ariekalıyı ileri itmeye çalıştım ama Scile şimdi onu hedeflemiyordu; Ez'i, derken Cal'ı hedefliyordu ve Cal gözlerini bana çevirmeye başladı. Scile ateş etti. Cal, enerjinin çarpıp onu yaraladığı yerden çıkan bir kan dumanı içinde, gözleri bana dikili düşüp ölürken Terre ve Ariekalı seslerinde haykırışlar ve çığlıklar başladı.

DOKUZUNCU BÖLÜM

DESTEK

30

✵

İspanyol/dansçı'NIN söylediği bu.

O şehirde bir plazadaydı, binaları kandırarak büyütülmüş koca bir meydanda. Onu çok iyi hatırlıyorum. Bren yanımda duruyor ve bir tercümeyi fısıldıyordu ama ben hepsini mükemmel şekilde anlıyordum.

Hava durumunu, evleri, havayı ve Ariekalı kalabalığını hatırlıyorum. Binlercesi, boşluğun kenarlarına doğru itişen bağımlılar. Bazıları EzCal'ı beklemiş, uyuşturucu-tanrı dozlarını istemiş olmalı. İspanyol Dansçı'nın söylediği bu.

> İnsanlar gelmeden önce belirli şeyleri pek konuşmazdık. Dilin içine büyümüştük. Tarihten sonra şehri ve makineleri yaptık ve onlara isimler verdik. Biz belirli şeyleri pek fazla konuşmazdık. Dil bizi konuşurdu. Şehir ve makineler olmak isteyen kelimeler bunları olabilmek için kendilerini bize söyletiyordu.
>
> İnsanlar geldiklerinde onların hiç isimleri yoktu ve onların dünyada yerlerinin olması için yeni kelimeler ürettik. Başka şeylerin yaptığı gibi yapmıyorlardı. Biz onları Dile söyledik. Dil onları içine aldı.
>
> Bizler avcı gibiydik. Bizler ışığı yiyen bitkiler gibiydik. İnsanlar kendi şehirlerini tıpkı çemberin içindeki bir yıldız gibi bizim şehrimizin içinde yaptılar. Kendi yerlerini bir çiçekteki filament gibi yaptılar. Biz onların yerlerinin ismini söyledik ama bir vücuttaki organ, bir ağızdaki dil gibi onların da şehirde yerleşik başka bir isimleri olduğunu biliyoruz.
>
> İnsanlar gelmeden önce bu kadar çok konuşmazdık çünkü biz bunun gibi, yıllar önce karanlıkta canı yanmış ve kendisine verileni yiyen kız gibiydik. Biz onun gibiydik. Neden onun gibiydik ve neden onun gibi değildik, siz karar verin. Neden

onun kendisi gibi olup neden olmadığına. Biz her şey gibiyiz; biz uyuşturucu zamanı şehri terk ettik ve şimdi daha çok konuşuyoruz.

İnsanlar gelmeden önce biz konuşmazdık. Sayısız şeyler gibi olduk, her şey gibi olduk, yakında anlamaya başlayacağınız bir konuşma olan, hünerkanadımı onun yönünde kaldırdığım Elçilik Kenti üzerindeki hayvanlar gibi olduk. Biz konuşmazdık, dilsizdik, yalnızca bahsettiğimiz taşları ağızlarımızdan düşürür, ağızlarımızı açar ve tanımladığımız kuşları dışarı uçururduk, biz vektördük, biz zihinsizlik içinde yiyen kuşlardık, biz karanlıktaki kızdık, yalnızca artık olmadığımız zaman onu bilen.

Biz şimdi konuşuyoruz veya ben; diğerleri de öyle. Siz önceden hiç konuşmadınız. Konuşacaksınız. Şehrin nasıl bir çukur, bir tepe, bir standart, avlanan bir hayvan, denizdeki bir gemi ve deniz olduğunu, bizlerin nasıl onun içinde balıklar olduğumuzu, balıklarla haftada bir yüzen adam gibi değil, onunla yüzen balık gibi, su, havuz gibi olduğumuzu. Sizi seviyorum, beni aydınlatıyorsunuz, beni ısıtıyorsunuz, siz güneşsiniz.

Siz daha önce hiç konuşmadınız.

Bunlar İspanyol Dansçı'nın toplanan insanlarına söylediklerydi. Daha fazlasını söyledi. Benim onu değiştirdiğim zaman olduğumdan çok daha az acemiydi: Değiştirmek istediği ruhları çok daha iyi anlıyordu ve sözleri cerrahlıktı.

İlk olarak meydandakiler dinledi, ne için olduğunu bilmeden. Sözler giderek daha yabancı ve imkânsız hâle geldikçe hayret anırmaları oluyordu. Her virtüöz yalanı karşısında olacakları gibi gürültücülerdi, sonra ise çok daha öte bir şey. Bir hayranlık ve ilgi histerisi oldu.

İspanyol konuştukça, Ariekalılar hayretin ötesinde tepkiler veriyordu. Bunlar krizin sesleriydi. Bunları İspanyol Dansçı'ya yalan söylemeyi öğrettiğim zamandan hatırlıyordum. Yeniden şekillendirilen zihinleri işitiyordum. Ölümler: ölen eski düşünceler. Yukarı kalkan coşkulu hünerkanatları ve yelpazekanatla-

rı görüyordum; eski anlamıyla coşku, acısız ve dehşetsiz değil, görüşlerin coşkusu ve sonra yeni doğmuş yetişkin Ariekalıların sesizliği.

İlk defada yalnızca birkaçı vardı. Dinleyenlerin çoğu dehşet içinde ayrılmıştı belki de, titreyerek, bir an için bir şey görmüş olarak. Sonunda sakinleştiklerinde, bazıları yine EzCal için yaygara kopardı, ihtiyaçları onları unutkan yapmıştı.

Fakat İspanyol Dansçı'nın söyledikleriyle tepetaklak olan, yeni şeyler hâline gelen, dili öğrenmiş başkaları vardı. Onun konuştuğu hemen hemen her kelimeyi anladım.

Bazen İspanyol Dansçı bana benim dilimle konuştuğunda, ***metafor/metafor*** demez ama ***gerçek.olan.yalan/gerçek.olan.yalan*** veya ***gerçekleyen/yalan*** derdi. Sanırım bunun beni memnun ettiğini biliyor. Benim için bir armağan.

31

ZAVALLI SCILE.

Bunu nasıl anlatırım?

ÇOĞU SABAH BEN Zambakyatağı Tepesi'ne giderim. Yardımcılar ve ben planları tartışırız. "Herhangi bir şey var mı?" derim; şu ana kadar her sabah okumaları kontrol edip kafalarını sallamışlardır: "Henüz yok," ve ben de "İyi, yakındır. Hazır olun," derim.

Zavallı Scile diyebilir miyim, her şeyden sonra? Diyebilirim. Onun hareketleri midemi bulandırıyor –O olmasaydı, hayatta olacak ölmüş arkadaşlar var– ama onu görünce acımamak elde mi?

O revirden yaptığımız hapishanede. Komşuları, kapıları açtığımız hâlde hâlâ dışarı çıkmayacak kadar yıkılmış olan o başarısız Elçiler. Scile ne kadar suçlu olsa da, idamı gerektirecek kadar çok kötü, affedilmez bir şey yapmadığını biliyor. Biz de yalnızca cinayet için ölüm cezamız olmadığına karar verdik.

Bazen onu görmeye gidiyorum. İnsanlar anlıyor. Bu acıma, ilgi, merak ve sevginin hayaleti. Olan bitenlere inanamıyor. Bu kadar başarısız olduğuna inanamıyor.

O Cal'ı öldürdüğünde ortalık cehennemdi. Karşılık olarak vurulmadığına, onu canlı olarak alabildiğimize şaşırıyorum.

"Bunu *yapmayacaksınız*," dedi. Cal hâlâ yerde seğiriyordu. Scile silahını İspanyol Dansçı'ya çevirdi. "Onlar senin gibi *olmayacak*." Tekrar ateş etmeden onu durdurduk. İspanyol onun tabancasına vurup fırlattı. Scile'ı gömleğinden yakaladı ve ona

"neden/neden?" dedi. Scile ellerini kulaklarının üzerine koydu ve İspanyol Dansçı'ya şeytan dedi.

Bu bir intihar yürüyüşü değil, bir hac olmuştu. O, Absürt ordusunu bulmak, onlar –yalanlarla lekelenmiş olmaktansa kendilerini kesmeyi tercih etmiş arınma ateşi, kutsal intikamcılar mı?– mahvolmuş Ariekalıları temizler, dünyayı doğmamış saf-Dilli gençlik için bir bakımevi olarak tekrar hazırlarken, onların arkasında bir şahit ve misyoner olarak yürümek için gitmişti.

Bu vahşi bir umut olmuştu ama umut olmuştu. Scile'ın, nerede olmuşsa olsun, EzCal'ın doğuşunu duyduğundan eminim. Haberin ona nasıl ulaşmış olabildiğini bilmiyorum ama haber ulaşır. EzCal'ın ve onun hitabilerinin Absürtlere karşı koyamadığını biliyor olmalıydı. Ama beni, Bren'i ve İspanyol Dansçı'yı hesaba katmadı. Bizi ve ordunun yanı sıra kamplarda neler yaptığımızı görmekten dehşet duymuş olmalıydı. Kutsal işini yapmadan önce, uyuşturucu-tanrı gelene kadar bekleyecek kadar sabırlıydı.

Kendisini Absürtler için feda ettiğini düşünmüş olmalıydı. Belki de bir gün boş Elçilik Kenti'nde yürüyecek, o harabelerle ilgili açıklamalar düşünecek ve bunları Dilde anlatacak Ariekalı çocuklar vardı zihninde. Scile hepimiz için ölmeye hazırdı.

Pek de haksız sayılmazdı: Bir düşüş olmuştu. Ariekalılar şimdi farklılar. Onların şimdi yalan söyledikleri doğru.

Zavallı Scile, diyeceğim yine. Lucifer'lerin* arasına düşmüş olduğunu düşünüyor olmalı.

GEÇENLERDE BİR ŞİM Zambakyatağı Tepesi'ne geldi. Bizler artık onun gönderildiği insanlar değildik. Sanırım bu yüzden ben onu açmayı yalnızca *yaramazlık* olarak adlandırabileceğimi hissettim. Tanıyabileceğim tek şeyin onun etrafındaki belli belirsiz immer nemi olacağını hissettim. Gönderilenleri, kötü

* Lucifer: Hristiyanlıkta şeytanı tasvir eden isimlerinden biri. *–Ed.*

çocuklar gibi onun içinden çıkardık. Şarap, yiyecekler, ilaçlar, lüks mallar; hiç sürpriz yoktu. Siparişlerimizi açtık ve Wyatt'ın mühürlü talimatlarını da. Bizi durdurmaya çalışmadı. Onlar da hiç sürpriz değildi.

• • •

YENİ ARİEKALILAR otomlarla konuşabiliyor ve onları anlayabiliyor.

"İçeri girmek istemiyorum," dedim.

"Sorun yok, bu sadece…" Bren başını salladı.

O ve İspanyol Dansçı beklediğimden daha uzun süre kaldılar. Ben caddede bekledim, hareketli reklam panolarını izledim. Reklamını yaptıkları ürünler artık satılmıyor.

Bana tekrar katıldılar. "O orada," dedi Bren.

"Eee?"

"onunla.konuştuk/onunla.konuştuk."

"Sonra…?" dedim. "O sizinle konuştu mu?" dedim İspanyol'a. O ve Bren birbirlerine baktılar.

"bilmiyorum/bilmiyorum."

Yukarı, onun binasına baktım. Yer yer kameralar olmalıydı; her yerde kameralar var ve arkadaşım her zaman çevresinin bir parçası olmuştu. El sallamadım.

"*Ehrsul sana söylediğim kelimeleri anlayabildiğini biliyorum*, dedi İspanyol," dedi Bren. "Anglo'da. Ve o geri dönüp bakmadı bile. 'Hayır, sen benimle konuşamazsın; Ariekalılar beni anlayamaz' deyip durdu. 'Avice nasıl olduğunu bilmek istiyor' dedi İspanyol. 'Neler yaptığını.' O ise, 'Avice! O nasıl? Ama sen benimle konuşamazsın. Beni anlamazsın ve Dilden başka herhangi bir şey konuşamazsın' dedi."

BEN HİÇBİR ŞEY söylemezken tridlerle dolu bir bulvarı, bir halk pazarını geçtik; Bren ısrar etmedi. Yeniden yapılanma-

mızı sağlayan planlı ekonomide, temel ihtiyaçlar sağlanıyordu ama ekstralar, lüks mallar bu tür takasları ortaya çıkarmıştı. Bunlar bana diğer şehirlerdeki, diğer yerlerdeki pazarları düşündürüyor.

Ablukalar kaldırılıyor. Bazı şehir sakinleri, onlar bizim havamızı soluyabildiği ama biz onlarınkini soluyamadığımız için Elçilik Kenti atmosferinin bütün şehrin üzerine yayılması gerektiğini söylüyor. Yeni ek binaların yükseldiği yerlerde, Arieka binalarının klasik tarzda olmadığı pek belli olmuyor. Burada bir kule, açılı bir pencere, tanıdık türde bir payanda: Terre topografyamız moda hâline geldi.

kora/saygiss BULUNAMIYOR, DalTon da bulunamıyor: Nerede olduklarını bilen, insan ya da yerli, hiç kimse de söylemiyor. Tabii onların ortadan kayboluşu beni kulüp adaletinden şüpheye düşürdü. Ama ben herkes kadar iyi bir şekilde bilgi ağlarının içindeyim ve şayet bu tür bir şey olmuş olsa, bu çok sessiz olurdu. Yani hiçbir şekilde *başkalarını cesaretlendirmek* için olmaz. Sanırım onlar, muhtemelen ya savaş yüzünden öldürülmüş ve yok edilmiş birçoklarının içindeydi ya da birisi veya ikisi, her neyi bekliyorsa –bunu şehirde hâlâ yapamazsınız diye bir şey yok– saklanıyor. Sanırım tedbirli olmamız gerek.

DalTon bir şey, bana kalırsa. Ama ***kora/saygiss***'e gelince; linç intikamının ya da bu tür başka bir şeyin, çoğu Yeni Ariekalının istediği şey olduğunu sanmıyorum, ***kora/saygiss***'in hükmü altında yaşadıklarını söyleseler bile. Tanıdığım hiçbir Ariekalı bunun nasıl bir şey olduğuyla ve daha önceden nasıl düşündüklerini hatırlayıp hatırlamadıklarıyla ilgili sorularımı yanıtlayamadı. Dille ilgili. İspanyol Dançı'nın değişim hakkındaki ilk konuşması sergileme olduğu kadar bulaşıcı bir virüstü. Hatırlamadıklarını söylemiyorum; bunu hatırlasalar bile nasıl bir şey olduğunu bana anlatamadıklarını söylüyorum.

Bazı Ariekalıların metafora neden bağışıklığı olduğunu kimse bilmiyor. Dinleyenlerini özenli, bulaşıcı, gösterişli biçimde yalanla dolu vaazlarla değiştiren İspanyol veya onun giderek artan sayıdaki vekillerinin, propagandacılarının özeni onların hepsinin üzerinde başarılı olmuyordu. Oradaki her toplantı bir başarıydı: Dilden sendeleyerek çıkıp başka bir dile ve göstergelere giren Ariekalılar. Diğerleri bir sonrakinde ya da daha sonrakinde girmek üzere yakınlaşıyordu. Bunu reddedenler de vardı ve Çatı gibi, hastalık derecesinde saf olup yapamayanlar da. Onlar benimle hâlâ konuşamıyorlar, yalnızca Elçilerle konuşuyorlar. Yalnızca ölmekte olan bir Dili anlıyorlar. Şimdi onları hayatta tutacak uyuşturucularımız, seslerimiz var; tanrılarımız yok.

BİR HİTABİNİN YlSib'e, onun favorisinin EzSey olduğunu söylediğini duydum çünkü seslerinin sebep olduğu titreme… İşte burada, benim ve onun kelime dağarcığımız yetersiz kalıyordu. Diğerleri, kafayı buldurma derecelerine göre, EzLott'u veya EzBel'i tercih ediyordu.

Scile genellikle son cinayetinin zannetireceğinden daha iyi bir düşünürdü. EzCal'ı nasıl yarattığımızı biliyordu: Bunu yine yapabileceğimizi düşünmesi gerekirdi. Cal'ın kafasına takmış olduğumuz mekanizmaları çıkardık; güvendeydiler ama olmamış olsaydılar bile asla başka bir sonla karşı karşıya kalmazdık.

"Bir şey diyeceğim," demişti MagDa. "Southel haftalardır birkaç prototipi monte ediyor." "Güçlendiriciler." "Gönüllülerimiz var. Denemeye hazırız."

Biz bizimkilerin peşinde giderken, bu onların gizli planı olmuştu. Güçleri benzersizliklerinde yatan Cal ve EzCal'a karşı bir yedek stok. MagDa'nın, benim ve Bren'in ihanetleri örtüşmüştü. Scile hiçbir hikâyenin sonunu getirmemişti. Cal'ı öldürdü ve pek az şey değişti.

Gönüllü olan; kafalarını kazımış, soketleri yerleştirilmiş, güçlendiricilerimizi taraklı taçlar gibi denemiş, linklere tutturmuş ve silahla dürtülen Ez'in, Rukowsi'nin onları okuyup onlarla konuşmasına ilk izin vermiş olan yarım Dönüş'tü. Lott, dublesi Char hâlâ hayattayken bu rolü üstlenmiş ilk kişiydi.

Bazıları bunu yapmaya korkuyor ama birçok Elçi kendi linklerini kapadı. Bunlar denkleştirilmiyor. Dili artık pek konuşmuyorlar. Çok fazla talep yok. Hepsinin birbirlerinden hoşlanmadıklarını sanmıyorum. Bren aynı fikirde olmadığını söylüyor ama ben ona kendi tarihinden ötesini düşünemediğini söylüyorum ki bu da anlaşılır bir şey.

Joel Rukowsi'yi güvende tutuyoruz çünkü ona ve onun o acayip, empatik kafasına ihtiyacımız var ama bunun bile değişeceğini tahmin ediyorum. Onun gibi başkalarını bulacağız. Bu esnada onu çok çalıştırıyoruz ve saatlerce uyuşturucu konuşma stokluyoruz. Göç edeceklere karşı cömert olacak kadar gücümüz var.

Şimdi kibarca kesişen –biri bağımlıların, biri diğer herkesin olan– iki şehir var. Absürtlerin ve Yenilerin her birinin hitabilerle olandan çok daha fazla ortak yanları var. İşitme nedir ki: Absürtler ve Yeniler aynı şekilde *düşünüyorlar*.

İspanyol, onlara Terretekno katkımız olan dokunmatik tabletlerle, her köşede Ariekalılar ile, Terre ile, yelpazekanatsızlar ile iltifatları paylaşıyor. Ben, genç bir Ariekalı gibi, onların evrimleşen çiziktirmelerini okumayı ve yazmayı öğreniyorum. Üçüncü gelişim evrelerine uyanır uyanmaz, şimdi, katı bir ritüel gibi, içgüdülerinden kurtulmak için sıkı bir eğitimden geçiyorlar. Hayvani gelişim evresi ile bilinç arasında, sözlerin gönderge, yalanlarınsa anlaşılmaz olduğu yalnızca birkaç günlük saf Dil geçiş devreleri var. Daha sonra, genç Yeni Ariekalılar şehirlerinin her zaman bu şekilde olmadığını biliyor ama başka türlüsünü de hayal edemiyor.

Dili bırakamayanların bazıları, kendilerini iyileştireceğini, bunun bir zamanlar düşünebildikleri konuşmanın ve zihnin terk edilmesi olmadığını bildiklerinden kendilerini sağırlaştırıyor. Diğerleri, Çatı gibi, ayrılmaya hazırlanıyor. Biz asla onların özerk topluluklarını ziyaret etmeyeceğiz. Şehre borularla bağlanmayacaklar. Ellerine uzun süre yetecek kadar çok sayıda veri çipi vereceğiz. Sürgünler bağımlılıklarını sonuna kadar yaşayarak yeni yavrular yetiştirecekler, onların çipleri duymasına asla izin vermeyecekler, ta ki çocukları da Dili, ama sorunsuz ve özgür olarak, konuşana kadar. İnsanlar –bağımlılığın vektörleri– yasaklanacak ve tabu olacak: Şimdi farklı bir şekilde konuşuyorlar diye açıklayacakları şehir tabu olacak. Sonraki minik gelecekte, insanlar değil yeni Ariekalılar şehir ile yerleşimler arasında elçilik yapacak.

Bunun nasıl devam edeceğini biliyorum ama. Bir Yeni Ariekalı ticaret için gelecek: Onlar onunla konuşacaklar, Dilden dile, ve konuştuklarını sanacaklar ama birbirlerini anlamayacaklar. Gençlerden bazıları bu tuhaf yabancıya merak duyacak ve Dili konuşan birkaç maceraperest genç, şehir kapılarına dayanacak. Hikâye bu olacak. Kuşkusuz burada hâlâ bağımlılar olacak –dışlanmışlar, dünyadan elini eteğini çekmişler ve o zamanki statüleri her neyse o– ve yeni gelenler onlar için yapılan uyuşturucu konuşmaları duyacak ve onlar da anında bağımlı olacaklar.

GEMİ MÜRETTEBATININ tabii ki silahları olacak: Bremen silahları bizimkinden daha gelişmiş. Ama bizim sayımız çok ve onlar çok az olacak. Bunun yanı sıra, bizim amacımız zarar vermek değil. Bizim bir merasim kıtamız olacak.

"Hoşgeldiniz, Kaptan," diyeceğim, kapılar Arieka topraklarına açılırken. "Lütfen bizimle gelin." Onlar mahkûm oldukları kadar misafir de olacaklar.

Bu taraflılık. Mahkûm olacaklar ama biz onlara iyi davranacağız.

Wyatt'ın talimatlarına göre, bir sonraki desteğimizin Elçilik Kenti'ne EzRa türünde birkaç yeni Elçi getirmesi gerekiyor. Bunların empati teknikleri gelişmiş olack. EzRa testti: Sonrakinin Bremen'in darbesi olması gerekiyordu.

Çok geç. Biz darbemizi önceden yaptık. Bunun yerine yeni Elçilerin bağımlılara mal verme işleri olacak.

"***hoş geldiniz kaptan/hoş geldiniz kaptan***," diyecek İspanyol Dansçı. Hünerkanadıyla, kibarca bekleyen silahlı Elçilik Kenti sakinlerine işaret edecek. "***lütfen bizimle gelin/lütfen bizimle gelin***."

YENİ ARİEKALILAR Terrenin birden çok dili olduğunu öğrenince hayretler içinde kaldılar. Fransızcayı yükledim. "Ben, *je*. Benim, *je suis*," dedim. İspanyol Dansçı keyifliydi. Bana, ***"je. voudrais.venir.avec.vous/seninle gelmek istiyorum,"*** dedi.

Bu onun tek yeniliği değil. Burada Anglo-Ubik değil Anglo-Ariekaca konuşuyorlar. Ben bu yeni dilin öğrencisiyim. Onun da kendi nüansları var. İspanyol'a yalan söylemeyi öğrenmekten pişman olup olmadığını sordum, duraksadı ve ***"hiçbir şeyden pişmanlık duymuyorum/pişmanlık duyuyorum"*** dedi. Bir performans belki de ama bu hassasiyeti kıskanıyorum.

İspanyol Dansçı'nın kendi kendine hiç kederlenip kederlenmediğini merak ediyorum. Yazdıklarını okumama izin verse, ki bunun savaşın hikâyesi olduğundan eminim, öğrenebilirim.

Bana başka bir hikâye anlattı. Baptist ve Havlucu hitabiler kılığında, EzCal'ı bizim beklediğimiz ıssız yerlere götürmek için ikna etmek üzere Elçilik Kenti'ne döndüklerinde, uyuşturucu-tanrı onları kabul etmemişti. EzCal bunun yerine mesajlarını, onları tartışmalı ***surl/tesh echer***'in selefleri olarak gören ve kabul eden kadrolu Ariekalı maiyeti yoluyla aktarmasını söylemişti.

O bir terslik olduğunu biliyordu: Onlardan el çekebilirdi. Baptist ve Havlucu ani ve cesaret isteyen bir karar anında temas kurdukları kişiye gerçek durumu itiraf ettiler: şayet EzCal çıkmaya tatlılıkla ikna edilebilirse, hepsi için yeni, daha iyi zamanların geleceğini.

Peygamberleri gibi yalancı olabileceklerini bilerek, yine de onlara inanmaya karar verdi. Uzun zamandır ilk kez umut verilmiş olarak, görevli gidip EzCal'a Baptist ve Havlucu'nun tam olarak ne için geldiklerini anlattı. Ama onlar Yeniydi ve o değildi. O, gerçeği biliyordu ama daha önce hiç yalan söylememişti. Bir Herkül gayreti ve şansıyla, kendisine de homurtu gibi gelen sözler söylemeyi başararak Dilde gerçeği gizledi. İspanyol Dansçı bana savaşın gerçek kahramanının, hayatının tek yalanını söyleyen o isimsiz Ariekalı olduğunu söyledi.

BİZİ YOK ETMEK Bremen için o kadar zor olmazdı. Ama sanırım bunu yapmamalarının daha çok işlerine gelmesini sağlayabiliriz. Immerin diğer yanında savaş ucuz değildir. Faydalı olduğumuzdan emin olmalıyız. Faydamızın ne olabileceğini biliyoruz. Immerin karanlık ucundaki bize bir bakın!

İstedikleri liman olacak. Yerel bir on yıl içerisinde. Biz sonuncu karakol olacağız. Bu hep amaçlanmış rolümüzdü, ancak bunu şimdi biliyoruz ve bu pek de metropolümüzün niyet ettiği şey olmamakla birlikte, onu kendimiz yönetebileceğiz.

Elçilik Kenti'ne, sınıra hoş geldiniz. Hikâyelerin ne kadar hızlı bir şekilde ulaşacağını biliyorum. Ben bir dalgıcım: Bunları duydum. Gezegeninizin kıyılarının hemen ötesinde –insanlar söyleyecekler– El Dorado immer toprakları, çoktandır kaybolmuş, terk edilmiş gemiler, Dünya ve Tanrı olacak. Peki öyleyse.

Ne fırsatçıların ne korsanların geleceğini biliyorum. Elçilik Kenti'nin varoş hâline gelme olasılığının farkındayım: Ama bir faydamız olmazsa çürüyüp öleceğiz veya Bremen'in

şiva* bombasıyla kökümüz kazınacak. Ariekalıları korumaya çalışan idealist aptallığıyla Scile onları lanetlerdi: Onlar bizi öldürdüğü takdirde, destek geldiğinde, karşılık olarak onlara soykırım yapmaktan kaçınmazdı. Scile bu tür şeyleri düşünmeyi başaramadığı zamanlarda, onun bir koloniden gelmediğini hatırlıyorum.

Böylece biz spekülasyon ve heyecan arayanlar tarafından mahvedileceğiz. Bizler barbarlar olacağız. Ben işe yaramaz gezegenlere ve öncü kentlere gittim: Bu ara durakların bile iyi yanları var. Biz göklere açılacağız. Satış yapmayı biliyoruz. Eşsiz bir şekilde ayrıntılı haritalar. Yalnızca bizim gibi yerel halkın bulabileceği immer yan yolları. Bizim rejimimiz keşifokrasi olmalı; yani varlığımızı sürdürmek ve egemenliğimiz için keşfetmeliyiz.

Yakında küçük donanmamızda bir immergemisi ve en az bir kaptan olacak. Bir sonraki Bremen temsilciler grubu bizimle ne yapacaklarını görmeye geldiğinde, onlara sunacak bir şeyimiz olacak.

Dalış hiçbir zaman güvenli değildir. Bu kadar ücra bir yerde, bu kıyıda *homo diaspora*nın tehlikeli zafer günlerine döndük. Hiç tereddütüm yok. Dışarı gittim, geri geldim ve yine hiçbir dalgıcın gitmediği yönlere ve mesafelere gitme zamanı. Kilosaatler içinde onu görecek ilk Terrenin ben olduğum, dil yazılımı kullanan, selam vermeye çalışan bir egzotla karşılaşabilirim. Her şeyi bulabilirim.

Ben bir ekozahmet ehli olarak hep kaçınmış olduğum teknikler olan navigasyon ve immer bilimini çalıştım. "Sen ömrün boyunca hiç ekozahmet etmedin ki," dedi Bren bana düşüncesizce, bunu ona söylediğimde. Elçilik Kenti'nin gemiden nasıl görüneceğini hayal etmeye başladım. İşte bu yüzden her gün Zambakyatağı Tepesi'ndeyim. Çünkü bekleyemiyorum.

---

* Şiva: Yok edici Hint tanrısı. –Ç. N.

"Günaydın, Kaptan. Bizimle geleceksiniz." Mürettebatımla ben, skifi yörüngeye, gemiye alacağız.

"Hazır," diyeceğim ve dümeni *malum boşluğun* ötesine çevireceğim. Bizi dışarı çıkaracak kumanda kolunu iteceğim ya da belki de daha nazikçe olanı, ilk teğmenimin bunu yapmasına izin vermek olacak. Geçişin böyle bir mürettebatı nasıl etkileyeceğini bilmiyoruz: Onları bu konuda uyardım. Hâlâ ısrarlılar.

Belki de günlük uzaydan hepliğin içine doğru, o tarifsiz hareketi başlatacak Teğmen İspanyol Dansçı olacaktır. Immere ve dışarıya dalacağız.

NE OLACAĞINI BİLİYORMUŞ gibi davranmak aptallık olacaktır. Elçilik Kenti'nin nasıl şekilleneceğini göreceğiz.

Elçilik Kenti derken şehri kastediyorum. Yeni Ariekalılar bile şehri bu isimle anmaya başladılar. ***elçilik/kenti*** diyorlar veya ***kent/elçilik*** ya da ***elçilik kenti/elçilik kenti***.

yordam
edebiyat

Suç ve Ceza • *Dostoyevski*
Türkçesi: Hasan Âli Ediz

✲

Ana • *Maksim Gorki*
Türkçesi: Zaven Biberyan

✲

Suçlu Kim? • *Aleksandr Herzen*
Türkçesi: Mazlum Beyhan

✲

1902 Doğumlular • *Ernest Glaeser*
Türkçesi: Öner Ünalan

✲

Sayın Başkan • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Zeyyat Selimoğlu

✲

Guatemala Efsaneleri • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Tahir Alangu - A. Cengiz Büker

✲

Kasırga • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Leylâ Gürsel

✲

Yeşil Papa • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Cemal Süreya

✲

Gözleri Açık Gidenler • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Erdoğan Tokatlı

✲

Guatemala'da Hafta Tatili • *Miguel Angel Asturias*
Türkçesi: Leylâ Gürsel